

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto pöytäkirja 28.04.2025

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	6
3 § Taloussuunnitelman 2026-2029 lähetekeskustelu	7
- Taloussuunnitelman 2026–2029 lähetekeskustelu, ryhmäpuheenvuorot 28.4.2025	8
4 § Asemakaava 931200 ja tonttijako, 93 Vaarala / Vantaan ratikka: Varikko	23
- 931200 Asemakaavaehdotus 11.2.2025, Vantaan ratikka: Varikko_allek	33
- 931200 selostus, asemakaavaehdotus 11.2.2025, Vantaan ratikka: Varikko	34
- 931200 Lausunnot ja vastineet 11.2.2025, Vantaan ratikka: Varikko	110
- 931200 Muistutukset ja vastineet 11.2.2025, Vantaan ratikka: Varikko	124
- Faunatica Oy, Lausunto asemakaavan 931200 luontoselvityksistä, 18.4.2024	134
- Äänestysraportti KV 28.4.2025 § 4, palautusesitys	148
- Äänestysraportti KV 28.4.2025 § 4, hylkäsesitys	152
5 § Asemakaavamuutos 002580 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 83 Metsola / Metsolanmäen päiväkodin laajennus	156
- 002580 asemakaavamuutosehdotus 11.3.2025, Metsolanmäen päiväkodin laajennus_allek	160
- 002580 selostus, asemakaavamuutos 11.3.2025, Metsolanmäen päiväkodin laajennus	161
- 002580 Lausunnot ja vastineet 11.3.2025, Metsolanmäen päiväkodin laajennus	189
6 § Määrärahamuutokset vuoden 2025 talousarvion käyttötalousosaan sekä tuloslaskelmaosaan	193
- Liite 1, tuloslaskelma 2025	198
7 § Henkilöstökertomus 2024	199
- Henkilöstökertomus 2024	201
8 § Vastaus Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 5 muun valtuutetun aloitteeseen sisällissodan uhrien nimien selvittäminen ja julkaiseminen muistokivien yhteydessä	266
- Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 5 muun valtuutetun aloite sisällissodan uhrien nimien selvittäminen ja julkaiseminen muistokivien yhteydessä	270
9 § Vastaus Ulla Kaukolan ja 42 muun valtuutetun aloitteeseen Myyrmäen keskustan viihtyisyyden ja turvallisuuden lisäämiseksi	272
- Ulla Kaukolan ja 42 muun valtuutetun aloite Myyrmäen keskustan viihtyisyyden ja turvallisuuden lisäämiseksi	280
10 § Vastaus Pirjo Luokkalan, Jussi Särkelän, Kai-Ari Lundellin, Stefan Åstrandin, Mika Kasosen, Maija Rautavaaran, Nina Nummelan, Jouko Jääskeläisen sekä 15 muun valtuutetun aloitteeseen katos talviuimareiden vaatesäilytykseen Vetokannaksen uimarannan yhteyteen	282
- Pirjo Luokkalan, Jussi Särkelän, Kai-Ari Lundellin, Stefan Åstrandin, Mika Kasosen, Maija Rautavaaran, Nina Nummelan, Jouko Jääskeläisen sekä 15 mun valtuutetun aloite katos talviuimareiden vaatesäilytykseen Vetokannaksen uimarannan yhteyteen	284
11 § Vastaus Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 3 muun valtuutetun aloitteeseen lasten ja nuorten kasvu maailmankansalaisuuteen	285
- Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 3 muun valtuutetun aloite lasten ja nuorten kasvu maailmankansalaisuuteen	290
12 § Vastaus Markku Weckmanin ja 26 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalle omaishoitajien päivä	292

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto pöytäkirja 28.04.2025

- Markku Weckmanin ja 26 muun valtuutetun aloite Vantaalle omaishoitajien päivä	295
13 § Vastaus Vaula Norrenan ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen induktiosilmukat kuntoon Vantaan opetus-, katsomo- ja kokoustiloissa	297
- Vaula Norrenan ja 19 muun valtuutetun aloite induktiosilmukat kuntoon Vantaan opetus-, katsomo- ja kokoustiloissa	300
14 § Vastaus vihreän valtuustoryhmän ja 10 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaa kokeilemaan ilmanpuhdistimia päiväkodeissa	301
- Vihreän valtuustoryhmän ja 10 muun valtuutetun aloite Vantaa kokeilemaan ilmanpuhdistimia päiväkodeissa	304
15 § Vastaus Loviisa Kaartokallion ja 20 muun valtuutetun aloite perusopetusikäisten oppimistulosten erojen taustatekijöiden kartoittaminen koulukohtaisesti	305
- Loviisa Kaartokallion ja 20 muun valtuutetun aloite perusopetusikäisten oppimistulosten erojen taustatekijöiden kartoittaminen koulukohtaisesti	308
16 § Vastaus Elina Nykyrin ja 33 muun valtuutetun aloitteeseen: Vantaalle perustettava jokaiselle suuralueelle esteetön leikkipuisto tai –paikka	309
- Elina Nykyrin ja 33 muun valtuutetun aloite Vantaalle perustettava jokaiselle suuralueelle esteetön leikkipuisto tai –paikka	312
- Äänestysraportti KV 28.4.2025 § 16	314
17 § Vastaus Jari Jääskeläisen ja 24 muun valtuutetun aloitteeseen kohti vastuullista rakentamista	318
- Jari Jääskeläisen ja 24 muun valtuutetun aloite kohti vastuullista rakentamista	320
18 § Vastaus Mikko Viilon ja 28 muun valtuutetun aloitteeseen Myyrmäenbaana läntisen kehäradan aluekeskusten yhdistäjäksi	321
- Mikko Viilon ja 28 muun valtuutetun aloite Myyrmäenbaana läntisen kehäradan aluekeskusten yhdistäjäksi	323
19 § Vastaus Funda Demirin ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen eläinten hyvinvointiohjelmasta	324
- Funda Demirin ja 19 muun valtuutetun aloite eläinten hyvinvointiohjelma Vantaalle	329
20 § Vaula Norrenan ja 33 muun valtuutetun aloite HSL-opiskelijalipusta kesätöihin ja harjoitteluun tuleville opiskelijoille	330
- Vaula Norrenan ja 33 muun valtuutetun aloite HSL-opiskelijalipusta kesätöihin ja harjoitteluun tuleville opiskelijoille	332
21 § Anu Hallin ja 38 muun valtuutetun aloite tehdään Kivistön Topaasiaukiosta aito kaupunkiaukio	334
- Anu Hallin ja 38 muun valtuutetun aloite tehdään Kivistön Topaasiaukiosta aito kaupunkiaukio	335
22 § Sari Multalan, Otso Kivimäen, Anssi Auran ja 36 muun valtuutetun aloite huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle	337
- Sari Multalan, Otso Kivimäen, Anssi Auran ja 36 muun valtuutetun aloite huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle	339
23 § Siri Ahokkaan ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä	341
- Siri Ahokkaan ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä	342
24 § Sirpa Kauppisen ja Otso Kivimäen sekä 25 valtuutetun aloite kehitetään vanhasta koulusta kulttuuritalo Tuomela	344

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto pöytäkirja 28.04.2025

- Sirpa Kauppinen ja Otso Kivimäen sekä 25 valtuutetun aloite kehitetään vanhasta koulusta kulttuuritalo Tuomela	346
25 § Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ja 3 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin pitkäaikaisille työntekijöille mahdollisuus vapaaseen	348
- Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ja 3 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin pitkäaikaisille työntekijöille mahdollisuus vapaaseen	349
26 § Eeva Tikkasen ja 23 muun valtuutetun aloite varamummoja, -pappoja ja muita aikuisia vantaalaisten lapsiperheiden tueksi	350
- Eeva Tikkasen ja 23 muun valtuutetun aloite varamummoja, -pappoja ja muita aikuisia vantaalaisten lapsiperheiden tueksi	351
27 § Paula Lehmuskallion ja Mika Kasosen sekä 30 muun valtuutetun aloite Vantaan ratikan rakentamispäätöksen uudelleenarviointi talouden epävarmuuden vuoksi	352
- Paula Lehmuskallion ja Mika Kasosen sekä 30 muun valtuutetun aloite Vantaan ratikan rakentamispäätöksen uudelleenarviointi talouden epävarmuuden vuoksi	354
28 § Chau Nguyenin ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun	356
- Chau Nguyen ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun	357
29 § Kokouksen päättäminen	358
Muutoksenhakuohje 1. Valitusosoitus	359
Muutoksenhakuohje 2. Valituskielto	361
Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	362

Kaupunginvaltuuston kokous

Aika 28.4.2025 18.00–23.03
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Jäsenet	Läsnä
Tahvanainen Säde, puheenjohtaja	x (pj klo 18.00-22.07; §1-9)	Lundell Kai-Ari	x
Kaira Lauri, I varapuheenjohtaja	x (pj klo 22.07-23.03; §10-29)	Luukkala Pirjo	x
Aidanjuuri Tanja, II varapuheenjohtaja	x (klo 18.00-22.40; §1-12)	Multala Sari	x (klo 18.00-19.38; §1-2)
Abdi Faysal	x	Niikko Mika	x (klo 18.00-22.32; §1-11)
Ahokas Siri	x (etäyhteydellä)	Norrena Vaula	x
Aura Anssi	x	Norres Lasse	-
Dehghan Milad	x	Nummela Nina	x
Demiri Funda	x	Orlando Carita	x
Eerola Antero	x (klo 18.00-21.06; §1-6)	Orpana Anitta	x
Eklund Tarja	x	Phull Manav	-
Friman Reija	x	Raja-Aho Maarit	x
Hakala Heli	x	Rautavaara Maija	x
Hall Anu	x	Rokkanen Sakari	x (klo 18.00-20.20; §1-4)
Hartikainen Janne	x	Rämö Eve	x (klo 18.00-22.05; §1-8)
Heikkinen Minna	x	Räsänen Minna	x
Iivarinen Oskari	x	Sainio Jari	x
el Issaoui Naima	x	Saramo Jussi	x (klo 18.10–23.03; §2-29)
Järä Juha	x	Sillanpää Minttu	x (klo 18.00-22.30; §1-11)
Jääskeläinen Jouko	x	Siniketo-Pietilä Katja	x
Kaiju Susanna	x	Stirkkinen Matilda	x
Kaimio Tuire	x	Sodhi Ranbir	-
Kanerva Sami	x	Suoniemi Juha	x
Karhu Suvi	x	Särkelä Jussi	x
Karlsson Patrik	x	Tamminen Ida	x
Kasonen Mika	x	Tawasoli Eva	x
Kaukola Ulla	x	Tikkanen Eeva	x (klo 18.00-22.34; §1-12)
Kauppinen Sirpa	x	Tuomela Tiina	x
Kiljunen Kimmo	x	Vacker Marjo	x
Kivimäki Otso	x	Valtanen Hanna	x

Kähärä Sirkka-Liisa	x	Virkamäki Pekka	x (klo 18.00-21.34; §1-8)
Kärki Niilo	x	Weckman Markku	x
Lehmuskallio Paula	x	Viiilo Mikko	x
Letto Pirkko	x	Åstrand Stefan	x
Lindtman Antti	x (klo 18.36–22.45; §3-13)		
Varajäsenet		Läsnä	
Hynninen Mari		x	
Nevala Jukka		x	
Kärkkäinen Riku		x (klo 18.50-23.03; §3-29)	
Leppänen Janne		x (klo 19.38-23.03; §3-29)	
Liutu Topi		x (klo 20.20-23.07; §5-29)	
Nguyen Chau		x (klo 21.30-23.03; §9-29)	
Seppänen Tia		x (klo 22.05-23.03; §9-29)	
Liukkonen Pasi		x (klo 22.13-23.03; §10-29)	
Happonen Aapo		x (klo 22.32-23.03; §12-29)	
Mäkipernaa Aki		x (klo 22.40-23.03; §13-29)	
Kaupunginhallituksen jäsenet		Läsnä	
Karinen Ville		x (klo 18.00-22.07)	
Tammi Visa		x	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Amoah Vida	x (klo 18.00-22.01)		
Muut osallistujat		Läsnä	
Timonen Pekka, kaupunginjohtaja		x	
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja		x	
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja		x	
Anttila Tero, apulaiskaupunginjohtaja		-	
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja		x	
Kalmari Mari, viestintäjohtaja		x	
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies		-	
Rusanen Leena, hallintojohtaja		x	
Perttula Sampo, vs. apulaiskaupunginjohtaja		x	
Lentämäki Tiina, hallintosihteeri		x	
Kalske Jaakko, hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä		x (pöytäkirjanpitäjä klo 18.00-19.45, §1-2 ja 19.53-23.03, §4-29)	
Kauppinen Elina, hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä		x (klo 18.00-20.30, pöytäkirjanpitäjä klo 19.45-19.53; §3)	

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja	Säde Tahvanainen	Lauri Kaira
Pöytäkirjanpitäjä	Jaakko Kalske	Elina Kauppinen

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka	5.5.2025, sähköisesti	
	Kimmo Kiljunen	Otso Kivimäki

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka	7.5.2025, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi
----------------	--

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuulutus valtuuston kokouksesta on julkaistu kaupungin internetsivuilla 17.4.2025 ja jokaiselle valtuutetulle on lähetetty sähköpostitse henkilökohtainen kokouskutsu.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025

Esitys:

- a) todetaan läsnä olevat valtuutetut ja
- b) todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittely:

Puheenjohtaja totesi, että Ranbir Sodhi ja Lars Norres ovat pyytäneet vapautusta valtuuston tästä kokouksesta työ-, matkaesteen tai henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Heidän tilalleen on kutsuttu samassa järjestyksessä Mari Hynninen ja Jukka Nevala.

Puheenjohtaja totesi, että paikalla on 64 valtuutettua.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi, lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen aikana puheenjohtaja totesi seuraavat muutokset valtuuston kokoonpanossa:

§:n 2 käsittelyn aikana klo 18.10 valtuutettu Jussi Saramo saapui kokoukseen, minkä jälkeen paikalla oli 65 valtuutettua.

§:n 3 käsittelyn aikana klo 18.36 valtuutettu Antti Lindtman saapui kokoukseen, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.

§:n 3 käsittelyn aikana klo 18.50 varavaltuutettu Riku Kärkkäinen saapui kokoukseen poissaolevan valtuutettu Manav Phullin tilalle, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 3 käsittelyn aikana klo 19.38 valtuutettu Sari Multala poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi. Hänen paikalleen saapui varavaltuutettu Janne Leppänen, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 5 käsittelyn aikana klo 20.20 valtuutettu Sakari Rokkanen poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi. Hänen paikalleen saapui varavaltuutettu Topi Liutu, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 7 käsittelyn aikana klo 21.06 valtuutettu Antero Eerola poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.

§:n 9 käsittelyn aikana klo 21.30 varavaltuutettu Chau Nguyen saapui kokoukseen aiemmin poistuneen valtuutettu Antero Eerolan tilalle, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 9 käsittelyn aikana klo 21.34 valtuutettu Pekka Virkamäki poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.

§:n 9 käsittelyn aikana klo 22.05 valtuutettu Eve Rämö poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi. Hänen paikalleen saapui varavaltuutettu Tia Seppänen, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.

§:n 10 käsittelyn aikana klo 22.13 varavaltuutettu Pasi Liukkonen saapui kokoukseen aiemmin poistuneen valtuutettu Pekka Virkamäen tilalle, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

§:n 12 käsittelyn aikana klo 22.30 valtuutettu Minttu Sillanpää poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.

§:n 12 käsittelyn aikana klo 22.32 valtuutettu Mika Niikko poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi. Hänen tilalleen saapui varavaltuutettu Aapo Happonen, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.

§:n 13 käsittelyn aikana klo 22.34 valtuutettu Eeva Tikkanen poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi, minkä jälkeen paikalla oli 65 valtuutettua.

§:n 13 käsittelyn aikana klo 22.37 valtuutettu Tanja Aidanjuuri poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi. Hänen tilalleen saapui varavaltuutettu Aki Mäkipernaa, minkä jälkeen paikalla oli 65 valtuutettua.

§:n 14 käsittelyn aikana klo 22.45 valtuutettu Antti Lindtman poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi, minkä jälkeen paikalla oli 64 valtuutettua.

2 §

Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 2

Eesitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisenä maanantaina 5.5.2025 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 7.5.2025 lähtien.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita Kimmo Kiljunen ja Otso Kivimäki toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisenä maanantaina 5.5.2025 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 7.5.2025 lähtien.

3 §

Taloussuunnitelman 2026-2029 lähetekeskustelu

VD/3151/02.01.00.00/2025

PT/EK/JK

Kaupunginvaltuusto kävi taloussuunnitelman 2026–2026 lähetekeskustelun.

Asian käsittelyn aikana toimitettiin seuraavat kirjalliset ryhmäpuheenvuorot:

Mika Kasonen	Kokoomuksen valtuustoryhmä
Minna Räsänen	Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Niilo Kärki	Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Maija Rautavaara	Vihreä valtuustoryhmä
Antero Eerola	Vasemmistoliiton valtuustoryhmä
Pirjo Luukkala	Keskustan valtuustoryhmä
Jouko Jääskeläinen	Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä
Stefan Åstrand	Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä
Vida Amoah	Nuorisovaltuusto

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 3

Merkittiin lähetekeskustelu tiedoksi.

Liite:

- Taloussuunnitelman 2026–2029 lähetekeskustelu, ryhmäpuheenvuorot 28.4.2025

Taloussuunnitelman 2026–2029 lähetekeskustelu, ryhmäpuheenvuorot 28.4.2025

Vantaan kaupungin taloussuunnitelman 2026–2029 lähetekeskustelun aikana kuultiin seuraavat ryhmäpuheenvuorot:

Mika Kasonen	Kokoomuksen valtuustoryhmä
Minna Räsänen	Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Niilo Kärki	Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Maija Rautavaara	Vihreä valtuustoryhmä
Antero Eerola	Vasemmistoliiton valtuustoryhmä
Pirjo Luukkala	Keskustan valtuustoryhmä
Jouko Jääskeläinen	Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä
Stefan Åstrand	Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä
Vida Amoah	Nuorisovaltuusto

Kokoomuksen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Mika Kasonen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, viranhaltijat ja vantaalaiset

Tänään linjaamme Vantaan tulevan taloussuunnitelmakauden suuntaviivoja. Taloussuunnitelma ei ole pelkkä hallinnollinen asiakirja, vaan väline, jolla rakennamme kestäväää ja turvallista Vantaata myös tuleville sukupolville.

Taloussuunnitelmakauden päälinjat ovat selvät:

- Vantaan talous on saatava tasapainoon ja velka hallintaan.
- Työllisyyttä ja veropohjaa on vahvistettava.
- Turvallisuutta ja hyvinvointia on määrätietoisesti edistettävä.

Hyvät valtuutetut,

Meidän on oltava realistisia ja vastuullisia. Kaikkeen emme voi investoida, mutta oikeisiin asioihin on pakko panostaa. Vantaan menestys mitataan siinä, pystymmekö tarjoamaan turvallisen ja elinvoimaisen kaupungin kaikille.

Kasvun on tuotava hyvinvointia — ei hallitsematonta velkaa tai eriytyvää kaupunkirakennetta. Yrityksille on löydettävä riittävästi tontteja, kaavavaranto on turvattava ja lupaprosessien sujuvuudesta huolehdittava. Pientalotuotannon tasoa on nostettava, maanmyyntitulot pidettävä korkeina ja kaupunkikeskustojen kehittäminen oltava jatkuvaa. Kaavoitetaan mieluummin pelloille ja joutomaille kuin kavennetaan lähimetsiä ja virkistysalueita.

Vantaan menestys ei synny itsestään. Se vaatii harkittuja päätöksiä, taloudellista vastuuta ja vahvaa yhteistä tahtoa. Kasvun on tuotava meille mahdollisuuksia — ei ongelmia.

Väestömäärämme kasvaa vauhdilla. Tarvitsemme lisää kouluja, päiväkoteja, liikenneinvestointeja ja palveluita, mutta emme voi tehdä sitä velkaantumalla hallitsemattomasti. Talouden tasapaino on säilytettävä. Hankintoja on kehitettävä ja kustannustehokkuutta lisättävä. Myös tekoälyn tarjoamat mahdollisuudet on hyödynnettävä.

Erityistä huomiota vaatii Vantaan väestörakenne: jo joka neljäs vantaalainen on muunkielinen, ja heidän työttömyysasteensa on yli 50 prosenttia. Tämä on kestävä tontti niin inhimillisesti kuin taloudellisestikin. Työllisyysasteen nostaminen on välttämätöntä. Tarvitsemme panostuksia kotoutumiseen, kielikoulutukseen ja työllistymisen tukemiseen. Työmarkkinoille pääsyn ei saa estyä kielimuurin tai hajanaisten palveluiden vuoksi.

Vantaa ei saa jakautua. Jokaisella on oltava mahdollisuus olla mukana. Turvallisuustilanne vaatii myös vahvaa otetta. Nuorten jengiytymiseen ja katuväkivaltaan on puututtava ajoissa ja päättäväisesti — yhteistyössä poliisin, koulujen, nuorisotyön ja perheiden kanssa. Jokaisella vantaalaisella on oikeus turvalliseen arkeen. Lasten ja nuorten ongelmien varhaiseen puuttumiseen panostaminen tuo sekä inhimillisiä että taloudellisia säästöjä.

Tehdään päätöksiä, jotka rakentavat vahvan ja yhtenäisen Vantaan.

Kiitos

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Valtuustoryhmän puheenjohtaja Minna Räsänen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut,

Käsillämme olevaa taloussuunnitelmaan tehdään ajassa, jossa talouden näkymät ovat tiukat, kaupungin menot kasvavat ja verotulot laahaavat. Vantaalla on kuitenkin samaan aikaan valtavasti mahdollisuuksia, joihin meidän päättäjien on osattava tarttua.

Vantaan taloutta haastaa korkea työttömyys, rakentamisen hiipuminen ja yleinen epävarmuus. Tarvitaan tarkkaan harkittuja päätöksiä ja kestäviä ratkaisuja. Velkamäärämme on pidettävä hallinnassa, mutta emme voi tehdä sitä hyvinvoinnin ja palveluiden kustannuksella emmekä lisäämällä eriarvoisuutta.

On valitettavaa, että näin haasteellisena aikana, kokoomuksen ja perussuomalaisten johdolla, valtionvarainministeri Purran ja pääministeri Orpon päätöksillä, kuntien ja ihmisten ahdinkoa lisättiin kevään puoliväliriihen päätöksillä. Kuntien valtionosuuksien leikkauksilla siirretään vastuuta ja ongelmia paikallistasolle, meidän käsiimme. Maan hallituksen ratkaisut ovat täysin kestäättömiä ja vaarantavat hyvinvointivaltion perustan.

Meille sosialidemokraateille on tärkeää, että Vantaan taloutta hoidetaan vakaasti ja ennakoiden. Siksi on syytä korostaa, että tulevia talouslinjauksia on valmisteltava tiiviisti yhdessä kaikkien valtuustoryhmien ja kaupungin toimialojen kanssa. Tästä yhteistyöstä meillä on hyviä kokemuksia jo koronavuosilta, jolloin tuottavuus- ja kasvuohjelman avulla pidimme Vantaan tasapainossa. Tätä vantaalaista yhteistyön henkeä ja tahtoa onnistua vakaan talouden osalta tarvitaan nytkin ja tähän työhön me olemme sitoutuneita.

Haasteista huolimatta meillä on kaikki mahdollisuudet onnistua. SDP:n vahva kuntavaalivoitto antaa selkeän mandaatin viedä Vantaata eteenpäin oikeudenmukaisesti ja vastuullisesti kaupunkina, joka on taloudellisesti vahva, sosiaalisesti eheä ja tulevaisuuteen suuntautunut.

Talouden huolehtimisen rinnalla tärkeää on, että rakennamme elinvoimaista, hyvinvoivaa ja turvallista Vantaata. Tulevassa kehyksessä pitää näkyä vahvat satsaukset työllisyyteen ja osaamiseen, sillä jokainen työpaikka on paitsi toimeentuloa, myös osallisuutta ja turvaa. Vantaan työllisyyspalveluiden vahvistaminen, kototutumisesta huolehtiminen ja kaupungin elinvoiman tukeminen ovat suoria investointeja kaupunkimme tulevaisuuteen.

Haluamme rakentaa kaupunkia, jossa kasvu ei tarkoita eriarvoisuuden kasvua, vaan jossa jokaisella on mahdollisuus hyvään elämään. Vantaa ei saa hajota ja siksi sosiaalinen eheys ei ole meille vain tavoite, se on tapa rakentaa turvallinen ja elinvoimainen kaupunki vantaalaisille.

Hyvät valtuutetut,

Meille on myös tärkeää, että yhteistyö Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa toimii saumattomasti. Aasukkaat eivät saa kärsiä hallinnon raja-aidoista. Taloussuunnittelussa on huomioitava palveluketjut, jotka tukevat kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä kokonaisvaltaisesti.

Vantaalla on kaikki edellytykset olla entistä vahvempi, tasa-arvoisempi ja viihtyisämpi kaupunki. Tämä vaatii vain halua tehdä asiat reilummin, viisautta talouspäätöksissä, rohkeutta kehittää ja ennen kaikkea tahtoa pitää jokainen vantaalainen mukana.

Kiitos.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Niilo Kärki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kuulijat!

Viime vuoden keväällä kuulimme, ettei kaupungin taloudessa ole juurikaan pelivaraa vuoden 2025 talousarviota ja tulevia tts-vuosia ajatellen. Tiukka talous ja sen perustelut olivat uskottavia. Ennuste tuntuu - ikävä kyllä - pitävän paikkansa.

Tärkein yksittäinen asia tälle vuodelle oli varmasti TE uudistus.

215 vakanssia siirtyi valtiolta työllisyyden ja kotoutumisen palveluihin liittyen.

Tämän asian menestyksellinen toteuttaminen on tärkeää tietysti yksilöiden kannalta, mutta myös erityisesti kaupungin työllisyyden ja tulokehityksen näkökulmasta.

Tärkein tämän vuoden uusien vakanssien lisäys kohdistui perusopetukseen, varhaiskasvatukseen ja toiselle asteelle; yhteensä 237 vakanssia.

Kouluvalmentajien määrää lisättiin 20:een. Aiemmin saatujen kokemusten mukaan he vaikuttavat erityisesti nuorten pahoinvointia ja syrjäytymistä ennaltaehkäisevästi. Tärkeää kehitystä myös kiusaamisen ja kouluväkivallan vähentämiseen.

Opettajien lisäyksen myötä on pyrittävä pienentämään erityisesti segregaatioalueiden monikielisten luokkien oppilasmäärää.

Kouluvalmiuksien kehittymistä segregaatioalueilla on edelleen pyrittävä edistämään jo päiväkodeissa ja esikoulussa.

Jos koulunkäynnin perustaidot jäävät heikoiksi, koulumenestyskin jää monilla heikoksi. Tällöin myös jatkomenestys lukiossa tai ammattikoulussa vaarantuu.

Yhdessä liikkuminen edistää koulurauhaa ja vähentää kiusaamisen ja kiusatuksi tulemisen riskiä. Koulurauhan edistäminen ja kiusaamisen estäminen ovat tärkeitä vuodesta toiseen. Hyväksi koettuja käytäntöjä tulee edelleen levittää koko Vantaan alueelle.

Kodin ja koulun yhteistyöstä on huolehdittava ja edelleen kehitettävä. Hyviä käytänteitä on jaettava kaikkiin, erityisesti segregaatioalueiden kouluihin.

Terveellinen kouluruoka on tärkein elementti koulujaksamiselle. Ruokailurauha on myös tärkeä valvottava ja seurattava asia, ettei kenenkään tarvitse jännittää tai pelätä kiusaamista myöskään ruokailun aikana.

TTS-kauden aikana on syytä jatkaa uusien omakotialueiksi sopivien alueiden etsimistä ja kaavoittamista. Alueet tulee etsiä ensisijaisesti peltoalueilta ja lisänä mahdollisesti osin talousmetsistä. Kyseessä on hidas prosessi ja sitä tulisi jatkaa aina, kun kaavoittamisen puolella on muuten tavallista hiljaisempaa. Tämä lienee ehkä tärkein yksittäinen keino pyrkiä lisäämään Vantaalle veronmaksukykyistä väestöä.

Viime vuonna kerrottiin valtion ja kuutoskaupunkien allianssityöstä. Tämän vuoden teemana on segregatio.

Vantaalla pyritään torjumaan segregatiota aiempaa vaikuttavammin. Onko Kuutoskaupunkien ja valtion kanssa yhteistyössä käsitelty kansainvälisten esimerkkien pohjalta, voidaanko lainsäädäntötasolla lisätä työkaluja ja kaupunkien mahdollisuuksia segregatian torjuntaan?

Kaupunkikehitysasiantuntija Timo Aro on kertonut Vantaan kokoiselle kaupungille suositeltavan kasvuvolyymin olevan noin 1-1,5 % väestöstä.

Vantaan kasvu on käytännössä ulkomailta tulevaa vieraskielistä maahanmuuttoa. Vantaan tulee pyrkiä maahanmuuttomäärien rajautumiseen asiantuntijan suositusten tasolle.

Vieraskielisten tulijoiden työllistymismahdollisuudet ovat haasteelliset ja usein suomen kielen taito on olematon. Kielitaidon puute vaikeuttaa vieraskielisten lasten koulunkäyntiä ja hankaloittaa sekaluokkien opetusta merkittävästi. Onko hallitus allianssineuvotteluissa lisäämässä kuntien rahallista tukea vieraskielisten kotouttamiseen?

Viimeisenä vielä muistutan tänäkin vuonna Vantaan vetovoiman ja viihtyisyyden näkökulmasta tärkeimmästä asiasta:

Turvallisuus julkisilla paikoilla ”turuilla ja toreilla”, kaduilla ja asemilla. Jatkuva yhteistyön kehittäminen poliisin, VR:n, HSL:n ja kolmannen sektorin kanssa on edelleen tärkeää.

Kiitos

Vihreä valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Maija Rautavaara

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut,

Tänään käymme lähetekeskustelua ensi vuoden budjetista. Vihreä valtuustoryhmä lähestyy valmistelua vakavasti tiedostaen Vantaan poikkeuksellisen haastavan taloudellisen tilanteen. Ajankohtaiset valtionosuuksien leikkaukset, työllisyyspalveluiden siirtyminen kuntien hoidettavaksi sekä globaalit tapahtumat ja epävarmuudet ovat koetelleet kaupunkimme taloutta merkittävästi. Verotulot ovat lyhyessä ajassa laskeneet ennakoitua enemmän.

Toimialoilla on edessään vaikea tehtävä säästöjen etsimisessä. Meidän on reagoitava tähän todellisuuteen vastuullisesti. Vihreänä ryhmänä haluamme korostaa, että säästötoimien on oltava harkittuja ja niiden pitää kohdistua niin, että ne eivät pitkällä aikavälillä heikennä vantaalaisten arkea ja kaupungin elinvoimaa. On tärkeää, että emme tee hätiköityjä päätöksiä, jotka kostaantuvat myöhemmin. On myös tärkeää, että päätöksiä arvioidaan riittävän tiedon varassa. Erityisesti toimintaympäristön muuttuessa päättäjät on pidettävä ajan tasalla riittävän usein ja riittävän vankoin tiedoin.

Samalla kun tunnistamme talouden realiteetit, emme voi unohtaa niitä asioita, jotka ovat hyvinvoinnin perustana. Tänä aikana, kun pahoinvointi ja turvattomuus ovat kasvaneet, Vantaan on panostettava rohkeasti, ei vain leikattava rohkeasti. Heikommissa asemassa olevista on pidettävä erityistä huolta yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Tämä edellyttää siltojen rakentamista. Tarvitsemme hyvää ja ratkaisukeskeistä yhteistyötä, jotta voimme pitää huolta yhteisistä asukkaistamme.

Vihreälle valtuustoryhmälle on ensiarvoisen tärkeää turvata toimiva ja turvallinen sekä hyvinvointia tuottava arki jokaiselle vantaalaiselle. Tämä tarkoittaa mm. laadukasta varhaiskasvatusta ja opetusta, peruslukutaidon varmistamista kaikille oppijoille sekä yhteisöllisyyttä ja vapaa-aikaa tukevia liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksia.

Me haluamme, että Vantaa on houkutteleva myös nykyisille asukkaillemme. He arvostavat vehreää ja viihtyisää kaupunkia. Kaupungin kasvu ei saa tapahtua luonnon kustannuksella. Luonnon monimuotoisuudesta on huolehdittava resurssiviisauden tiekartan mukaisesti. Arvokkaat luontoalueet on säästettävä rakentamiselta ja asukkaille tärkeitä lähimetsiä tulee kunnioittaa kaupunkisuunnittelussa. Vantaan tavoitteen tulee edelleen olla luontopositiivinen ja hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

Meidän on torjuttava alueellista eriytymistä panostamalla monipuoliseen asuntorakentamiseen ja varsinkin vanhojen keskustojen evlyttämiseen. Vantaan on myös edistettävä koko kaupungin kuulumista osaksi metropolialuetta. Tätä tavoitetta edistää joukkoliikenteen edullisuus ja yhdenvertaisuus. Vantaan tulee edistää HSL-tasahintalippua, sillä sen avulla Vantaasta voidaan saada houkuttelevampi paikka asua ja yrittää.

Työllisyys- ja elinkeinopalveluiden siirtyminen kaupungin hoidettavaksi tuo uusia vastuista, ja myös mahdollisuuksia. Meidän on hyödynnettävä tämä tilaisuus, jotta parannamme työllisyyttä. Onnistumalla tässä vahvistamme koulutuksen ja työllisyyspalveluiden yhteyttä sekä sujuvoitamme maahanmuuttajien kotoutumista ja työllistymistä.

Kielitaito on avain yhteiskuntaan kiinnittymiseen. Meidän on varmistettava maahanmuuttajien sujuva työllistyminen ja yrittäjäys. Vantaan vahva asema lentokenttäkaupunkina ja logistiikan solmukohtana on valjastettava entistä paremmin yritysten ja uusien työpaikkojen luomiseksi. Meidän on madallettava yrittämisen kynnystä, tuettava kasvuyrityksiä ja etsittävä uusia ratkaisuja vaikeasti työllistyvien ja nuorten työttömyyden vähentämiseksi.

Esimerkiksi 6000 NEET-nuorta maksaa Vantaalle 70 miljoonaa euroa vuodessa. Näiden vaikutusten ymmärtämiseen meidän on panostettava. Meidän pitää hakea ennakoluulottomasti toimenpiteitä, jotka auttavat paitsi nuoria, mutta samalla myös Vantaan taloutta.

Vihreä valtuustoryhmä uskoo avoimeen valmisteluun ja asukkaiden osallisuuteen. Vantaalaisten kokemukset ja näkemykset ovat arvokasta tietoa päätöksenteon tueksi. Meidän on vahvistettava asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja puolustettava tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kaikessa toiminnassamme. Kun kunnioitamme asukkaitamme, voivat asukkaat kunnioittaa kaupunkiamme.

Hyvät valtuutetut, uskon, että meillä kaikilla on yhteinen tahto kehittää Vantaata parhaalla mahdollisella tavalla, vaikka taloudelliset realiteetit asettavatkin omat raaminsa. Vihreä valtuustoryhmä on valmis rakentamaan vuoropuheluun ja yhteistyöhön muiden ryhmien kanssa. Uskomme, että löydämme yhteisiä linjoja esimerkiksi koulutuksen tärkeydestä, hallitusta ja kestävästä kasvusta, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön luomisesta sekä ylipäättään tämän haastavan taloudellisen tilanteen ymmärtämisestä ja siihen vastaamisesta. Vihreä valtuustoryhmä odottaa avointa ja hedelmällistä valmisteluprosessia.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset!

Suomessa käytiin vain pari viikkoa sitten kunta- ja aluevaalit. Siksi tämäkin keskustelu tulevien vuosien talouskehyksestä olisi parempi käydä vasta valitussa valtuustossa, tuorein voimin, uudella kokoonpanolla ja muuttuneilla voimasuhteilla.

Vaaleissa äänestäjät tuomitsivat politiikan, joka eriarvoistaa suomalaisia, kurittaa hyvinvointivaltiota- ja alueita sekä kuntia, pakottaa kaikkein köyhimmät entistä syvempään kyykkyyyn ja häikäilemättömästi suosii yhteiskunnan kaikkein hyvätuloisimpia ja -osaisia. Tämän päälle tulee vielä järjestelmällinen, aatteelliset silmälaput päässä käytävä hyökkäys järjestäytyneitä palkansaajia vastaan.

Sen sijaan vaaleissa voitti ahneuden ja itsekkyyden vastainen linja, joka tahtoo pitää nykyistä parempaa huolta kanssaihmisistä, tasa-arvoisista julkista palveluista, työllisyydestä ja myös yhteiskunnan heikko-osaisista, ei vain kaikkein etuoikeutetuimmista.

Myös Vantaalla tämä tulos näkyi selvästi. Lisäksi kaikkein räikein ratikkademagogia koki tappion.

Siksi edellä kuvattujen tosiasioiden pitää myös näkyä, kun Vantaalla kootaan tulevien vuosien talouskehyksiä.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset,

Luulisi, että maan hallitus olisi ottanut opikseen, mutta mitä vielä. Viime viikon kehysriihessä se päätti massiivista veronalennuksista kaikkein suurimpiin ansiotuloihin. Sitä rahoitetaan muun muassa uusilla, 75 miljoonan euron leikkauksilla kuntien valtionsuuksiin.

Vantaallakin se tarkoittaisi laskennallisesti satojen tuhansien eurojen tulovähennyksiä. Tulilinjalla ovat nimenomaan peruspalvelut. Tämä on epäreilua ja vie viimeisenkin uskottavuuden niistä hallituksen puheista, että rahaa ei muka vain ole.

Vasemmistoliitto haluaa huomauttaa, että Vantaalla ei edelleenkään mene kovin huonosti. Ja jos ongelmia on, ne eivät johdu siitä, että meillä olisi liian hyvät ja kalliit palvelut, liikaa investointeja tai liian vähän oikeiston parhaita mielikuvitusystäviä, niin sanottuja ”hyviä veronmaksajia”.

Arviot kaupungin verotuloista ovat menneet pahasti pieleen, nimenomaan alakanttiin. Se johtuu kuitenkin rakentamisen lamasta. Sen kanssa käsi kädessä kulkee kaupunkiamme koetteleva korkea työttömyys, joka myös nakertaa pahasti verotuloja. Siksi myös ratkaisujen pitää löytyä tästä suunnasta.

Arvoisa puheenjohtaja,

Kaupungin pitää panostaa rakentamiseen, sen edellytysten luomiseen ja aktiiviseen työllisyyspolitiikkaan. Työllisyys- ja elinvoimapalveluiden siirto kunnille tarjoaa meille tähän uusia työkaluja. Samalla edessä on myös ongelmia. Julkisuudessakin olleiden tietojen mukaan esimerkiksi palkkatukimäärärahat olisi tälle vuodelle jo syöty.

Vasemmistoliiton mielestä näitä määrärahoja tarvitaan lisää ja niitä varten on tehtävä lisätalousarvio jo pian. Vain palkkatulojen kasvun kautta voidaan myös kerryttää lisää verotuloja.

Vantaalla ei ole tarvetta koviin leikkauksiin eikä veronkorotuksiin. Mutta samalla ei voi olla niinkään, että mahdolliset veronkorotukset Vantaalla ovat aihe, jota ei saa ääneen edes puhua.

Kaupungin on kyettävä myös kompensoimaan hallituksen leikkauksia. Kaupungin on panostettava ihmisten eriarvoistumisen ja pahoinvoinnin vastaiseen työhön. Se tarkoittaa esimerkiksi oppimisen tukea ja harrastusten hintojen alentamista. Ihmisten hyvinvointi lisää lopun perin myös turvallisuutta.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunkilaiset,
Kaupunginjohtaja Pekka Timonen on nyt päättyvän vaalikauden aikana linjannut, että ratikan kohdalla painetaan kaasua, kaikkialla muualla jarrua. En ole varma, onko tämä sellainen linjaus, jolle kaupunkilaiset antoivat vaaleissa tukensa.

Kun ratikkakaupunkia rakennetaan, on pidettävä huoli myös kaikesta sitä ympäröivästä, kaavoituksesta, maankäytöstä sekä ratikan varren palveluista ja viihtyisyydestä. Ei voi olla niin, että ratikka on jonkin alueen ainoa palvelu.

Vasemmistoliiton kanta on, että kaupungin talous on väline, joka on pidettävä kunnossa, mutta se on sittenkin vain väline. Mihinkään rajuihin saneeraus-, säästö- ja pihistelyohjelmiin me emme ole lähdössä mukaan. Jos me veistämme kaikki palvelut niin ohuiksi, että luu näkyy, miksi kukaan haluaisi asua täällä?

Arvoisa puheenjohtaja,
Meidän tavoitteemme on hyvinvoiva ja tasa-arvoinen Vantaa, joka kantaa huolta kaikista asukkaistaan, ylläpitää edullista asumista, hyviä palveluita, terveellisiä, turvallisia ja tasa-arvoisia kouluja, vaalii kulttuuria ja on kääntänyt ihmisten monimuotoisuuden ja erilaisuuden voimavaraksi.

Uskomme ja tiedämme, että tähän ovat kaikki mahdollisuudet olemassa.

Keskustan valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Pirjo Luokkala

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kuulijat!

Pian luovutan Keskustan valtuustoryhmän puheenjohtajuuden seuraajalleni Petri Roiniselle. Tämän taloussuunnitelmapuheen olemme rakentaneet yhdessä sekä lopettavan että aloittavan valtuustoryhmän kanssa. Puhe on Keskustan valtuustoryhmän kapulanvaihtopuhe.

Keskustan valtuustoryhmä sai valtuustokauden aikana tärkeimmän tavoitteensa toteutumaan: Vantaa on lapsiystävällinen kaupunki.

Keskusta on todella ylpeitä siitä, että sen esittämä tavoite toteutui, etuajassa. Lämmin kiitos koko valtuustolle tavoitteen toteutumisen mahdollistamisesta. Erityinen kiitos apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalskeelle. Hänen johdollaan tavoite saavutettiin. Kiitos myös apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrandille ja kaupunginjohtaja Pekka Timoselle lapsiystävällisyyden näkymisestä Vantaa 50-vuotta juhlapäätöksessä.

Keskusta odottaa, että hyvin käynnistynyt lapsiystävällisyys konkretisoituu jatkossa erityisesti vanhemmuuden ja kasvatustyön vahvassa tukemisessa. Arkemme on vantaalaisten lasten lapsuus

ja nuortemme nuoruus. Annetaan kasvattajille mahdollisuus tukea lapsia ja nuoria myös päiväkodissa, koulussa ja vapaa-aikana. Autetaan kasvattajia asettamaan rajoja ja erityisesti valvomaan niiden noudattamista. Kasvattajat tarvitsevat rohkeaa tukea.

Nuorten yrittäjyyden ja kasvuyrittäjyyden edistäminen on ollut Keskustan valtuustoryhmän keskeinen tavoite. Yrittäjyydestä saaduilla verotuloilla mahdollistetaan viittomatulkkaus, esteettömyys myös vammaisille, turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö, kaikille soveltuvia ulkoliikuntapaikkoja, että päiväkodit ja koulut ovat lähelle perheitä, että asuminen myös suosituilla pientaloalueilla laajenee, että lähiluonto ja viheralueet säilytetään, että talous on tasapainossa.

Vantaan haasteet ovat Vantaan vahvuuksia. Logistinen sijainti on Suomen paras; nuori- ja kielitaitoinen väestö, paljon työtä etsiviä nuoria, haasteisiin tarttuva virkakoneista. Vantaalle on erinomaiset edellytykset perustaa perhe, käydä koulua, yrittää ja rakentaa kasvua.

Keskustan valtuustoryhmä esittää, että Vantaasta tehdään Suomen yrittäjämyönteisin kaupunki.

Vantaan talouden tasapainottaminen ja haasteisiin vastaamien ei päivittelyllä ja voivottelulla kummene. Lopetetaan voivottelu. Arvoisat kansanedustajat: käärikää hihat vantaalaisten parhaaksi. Nyt ei ole aikaa odottaa. Vantaan tulee valtaviin haasteidensa vuoksi olla Orpon hallituksen erityiskohtelussa. Vantaan haasteet ovat Suomen mittakaavassa valtavan suuria. Tehkää kaikkenne, että tulevaisuudessa huomiodaan Vantaan erityispiirteet. Odotamme tuloksia.

Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Jouko Jääskeläinen

Kaiken voi tehdä reilummin, mutta ei ilmaiseksi. Jos luotamme viime viikkojen talouden linjapuheisiin vaaleissa esitettyinä, ei huolta ole. Kaikki asiat tulevat hoidetuiksi.

Nyt vaalien jälkeen vain on todettava, että mikään hyvistä puheista ja tarpeellisista linjauksista ei toteudu ilman rahaa. Rahan vaje ei johdu vain hallituksesta, joka kylällä kulkevien puheiden mukaan rikastuttaa valmiiksi rikkaita ja toisessa laidassa tapahtuu muuta.

Nyt meidän on tehtävä se, mikä on meille välttämätöntä. Pientalojen määrää on nostettava, jotta keskimääräistä enemmän veroa maksavien kuntalaisten virta ulos meiltä pienenee. Koko pääkaupunkiseudun on huolehdittava palveluammattien väen asuttamisesta, ei yksipuolisesti meidän. Vinoutuvat väestörakenne ei anna meille mitään liikkumavaraa.

Valtakunnalliset ja paikalliset muutokset koulutuksen yksityiskohtien säätämisessä näyttävät oikeansuuntaisilta. Samalla meidän on ylläpidettävä hyvää työnantajakuvaakin myös tällä toimialalla. Nuorten syrjäytymisen uhasta ja toteutumisesta kertovat luvut ovat huolestuttavia, vaikka ilonkin kohteita löytyy. Ehkäisevä päihdetyö on nostettava arvoonsa.

MAL-rahast kohdistuvat ratikkaan, mutta eivt esimerkiksi Vantaan epsiistien asemien korjaamiseen. Keskustojen epaviihtyvyy ei lisaa vetovoimaamme ja niiden korjaamisen mantra ei suinkaan joka alueella muutu teoiksi.

Ongelmaksi nousee myos se, etta hyvinvointialueiden ja kuntien valinen tyonjako ja rahanjako eivat tulleet tasmallisesti merkityiksi. Viestit kertovat, etta koululaisten elaman tukipalveluista kaydaan keskusteluja kaupunkien ja alueiden valilla. Konsulit valvokoot, etta haavoittuvimmassa asemassa olevien asia tulee Vantaalla hoidetuksi.

Rahaakin keskeisempaa on luottamus tulevaisuuteen. Sitä voimme yhdessä vaalia ja lisätä tai sitten vastakohtien kautta vaurioittaa.

Yhteenvedona: Yksikään vaatimuksista ja vaalilupauksista ei toteudu ilman lisärahaa. Ratikkapäätös juuri nyt toteutettavana velkaannuttavana hankkeena on uhkarohkea. Työllistymisen kautta kaupunki nousee vastavirtaan kohti parempaa tai työttömyyden lisääntymisen kautta me ajelehdimme Vantaanjoessa Helsingin lahdelle (karttanimeltään Vanhankaupunginselkä).

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Stefan Åstrand

Ärade ordförande, fullmäktigeledamöter, tjänsteinnehavare samt vandabor

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut, virkahenkilöt ja vantaalaiset

Vantaan talousnäkymät vuosille 2026-2029 ovat monella tapaa haastavat. Suomen talous toipuu taantumasta, toivottavasti. Rakentamisen jyrkkä väheneminen näyttäisi pysähtyneen, mutta rakennusalan toipuminen ottaa aikaa ja se on Vantaalle erityisen tärkeä. Vantaan pitää valmistella rakentamisen toipumista mm vauhdittamalla kaavoja, että kun kasvu lähtee, niin meillä on valmista.

Kasvusta puheenollen. Vantaan kasvu näyttää jatkuvan vakaana, ja väestöennusteiden mukaan Vantaa tulee ylittämään 260 000 asukkaan rajan vuoteen 2029 mennessä reilusti. Tämä kasvu tuo mukanaan sekä mahdollisuuksia että haasteita, joihin meidän on varauduttava. Meidän on huolehdittava talouden tasapainosta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vantaan ongelma on miten veropohja pitää. Valitettavasti kaikki mittarit näyttävät huonolta. Verotulot ovat lasku suunnassa, maanmyyntitulot ovat laskeneet todella paljon normaalitasosta, kunnallisverotulot vähentyneet, yhteisöverotulot laskeneet ja kiinteistöverojen kasvu hidastunut.

Jos ollaan rehellisiä, niin kuin pitää olla, niin ei näytä kovin hyvältä. Kaupungin tekemässä talouden tasapainottamis skenaario työssä tuli selvästi ilmi että on se skenaario sitten ei talouskasvua- tai hidas talouskasvu, niin tuleva valtuusto joutuu tekemään tasapainottamistoimenpiteitä. Meidän,

kaupungin ja päättäjien tuleekin nyt ottaa tilanne vakavasti ja luoda yhteisesti sovittu suunta jolla päästään tästä pois.

Ärade ordförande

Vanda kommer att fortsätta växa, särskilt inflyttningen av personer med främmande språk. Lyckad integration påverkar stadens framgång och livskraft betydligt. Utveckling av språkfärdigheter är en kritisk förutsättning för sysselsättning och integration i samhället. Också på svenska.

Sysselsättningen har övergått till stadens ansvar. Vi måste satsa och se till att vi hittar lösningar för att hantera sysselsättningen. Det mest effektiva är att hitta både snabba sätt att främja sysselsättningen och identifiera metoder för att påverka den strukturella sysselsättningen på lång sikt.

Vandas attraktionskraft är för närvarande svag jämfört med andra städer i huvudstadsregionen och större städer. Att förbättra stadens attraktionskraft under den kommande mandatperioden är också mycket viktigt för att utveckla livskraften.

Useiden erilaisten tutkimusten mukaan yleinen turvallisuustilanne huolestuttaa asukkaita. Tämän on otettava vakavasti ja asia on saatava korjattua. Turvallisuus vaikuttaa suoraan asukkaisiin, ympäristöön, Vantaan houkuttelevuuteen ja imagoon. Turvallisuuden parantaminen edellyttää systemaattista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

RKP:n valtuustoryhmä kiittää kaikkia valtuustoryhmiä ja viranhaltijoita hyvästä yhteistyöstä!

SFP:s fullmäktigegrupp tackar alla fullmäktigegrupper samt tjänsteinnehavare för bra samarbete!

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuuston puheenjohtaja Vida Amoah

Kiitos puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut, median edustajat ja muut läsnäolijat,

Käsitlemme nyt vuosien 2026–2029 taloussuunnitelmaa aikana, jolloin sekä kaupungin että Suomen taloudellinen tilanne on haastava. Leikkaukset valtionosuuksiin, lisääntyvä pahoinvointi ja monet muut ilmiöt herättävät huolta. Meillä on kuitenkin myös syytä toivoon – yhdessä tehdyillä, viisailla päätöksillä voimme parantaa vantaalaisten arkea.

Vantaan väestö kasvaa jatkuvasti. Meillä on väestöltään maan nuorin kaupunki, mutta eläkeikäisiä on silti paljon. On varmistettava, että huoltosuhde jatkaa laskua nykyisestä 55:stä. Kun väestö kasvaa, niin samalla vieraskielisten osuus kasvaa. Vantaa on Suomen kansainvälinen kaupunki ja tämä tuo mukanaan mahdollisuuksia, mutta myös haasteita, kuten koulutuspolkujen eriytymistä, asunnottomuutta, syrjäytymistä ja muita ongelmia, joita meidän täytyy aktiivisesti ennaltaehkäistä.

Taloussuunnitelmassa on varmistettava, että investoinnit laadukkaisiin kouluihin, päiväkoteihin ja nuorisotiloihin jatkuvat ja vastaavat väestön kasvua.

Nuorten työllisyystilanne on Vantaalla edelleen huolestuttava. Vuoden 2023 hyvinvointi katasuksen mukaan ulkomaalaistaustaisilla nuorilla on suurempi riski jäädä työn ja koulutuksen ulkopuolelle. Vantaalla työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä on pysynyt koronan jälkeen muita suuria kuntia korkeammalla tasolla. Nuorisotyöttömyys lisää syrjäytymisriskiä ja aiheuttaa merkittäviä kustannuksia yhteiskunnalle. Yksi syrjäytynyt nuori voi maksaa yhteiskunnalle jopa 1,2 miljoonaa euroa, Inhimillinen kärsimys unohtamatta.

Vantaan nuorisovaltuusto onkin aloitteessaan ehdottanut, että Vantaan kaupungin maksuton kesäyrittäjyys-ohjelman ikäraja lasketaan nykyisestä 15 vuoden iästä 13 vuoden ikään sekä Ohjelman näkyvyyttä parannettaisiin. Ohjelma tarjoaa vuosittain enintään 100 nuorelle mahdollisuuden kokeilla yrittäjyyttä, mutta osallistujia on alle puolet luvusta, mikä kertoo, että ohjelman saavutettavuudessa on merkittäviä puutteita. TE-uudistuksen myötä onkin tärkeää, että nuorten työllisyysmahdollisuudet ja -palvelut tuodaan lähemmäs arkea ja niiden tiedottamista varten kattavasti esimerkiksi kouluissa ja nuorisotiloissa varattaisiin tarpeeksi resursseja.

Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn mukaan Vantaalla kaikissa ikäryhmissä on enemmän kuin valtakunnallisesti niitä, jotka eivät syö koululounasta päivittäin. Koululounas jää vantaalaisilta nuorilta myös useammin väliin kuin Helsingissä ja Espoossa. Koululounaan väliin jättävien oppilaiden osuus on lisääntynyt yläkouluissa ja lukioissa viimeisen kahden vuoden aikana. Tytöt jättävät koululounaan syömättä poikia useammin. Oppilaiden kokemukset kouluruoan laadusta, mausta ja riittävydestä ovat Vantaalla kaikissa ikäryhmissä merkittävästi heikompia kuin koko maassa keskimäärin.

Vaikka kouluruokaan ollaan satsattu rahallisesti, viimeisimpänä viime vuoden 300 tuhannen euron lisämääräraha. Koemme tärkeäksi, että taloussuunnitelmassa varataan lisää rahaa kouluruokaan. Sellaista rahaa, joka kohdennetaan esimerkiksi mausteiden sijaan myös ruoan laatuun.

Kun me nuorisovaltuutetut skrollataan eri alustoilla ja kierrellään eri tapahtumissa, yksi aihe nousee esille ylitse muiden, mikä on turvallisuus. Vantaalaisten turvallisuuden tunne kaikissa ikäryhmissä on heikentynyt. Kouluterveyskyselyn mukaan fyysisen uhan kokemus on lisääntynyt ja sitä kokee eniten pojat. Yläkoulun 8.viiva 9.-luokkalaisten sekä ammattiin opiskelevien osalta ja on Vantaalla yleisempää kuin maassa keskimäärin. Koulukiusaaminen tai paremmin sanottu kouluväkivalta koskettaa yhä suurempaa osaa lapsista ja nuorista. Poliisin mukaan rikosten määrä Vantaalla sekä väkivaltarikoksista epäiltyjen nuorten määrä on kasvanut.

Maahanmuuttajataustaiset oppilaat kokevat suomalaistaustaisia useammin kiusaamista ja myös osallistuvat useammin muiden kiusaamiseen. Kiusaaminen jää yhä usein piiloon, vain pieni määrä lapsia ja nuoria kertoo asiasta aikuiselle.

Turvallisuuden vahvistamiseksi pidämme seuraavia toimenpiteitä tärkeinä.

Nuorisovaltuuston pitkään kannattama kouluvalmentajien käyttöönotto on ollut onnistunut ratkaisu, ja toiminnan rahoittamista tulee jatkaa tulevinä vuosina. Vantaa on edistänyt hyvin turvallisia kohtaamispaikkoja, kuten Myyrmäkeen tulevan Oivallusten Talo. Katuvalaistus lisää merkittävästi turvallisuutta, mutta Vantaalla katuvalaistusverkon huoltotyöt tehdään nykyisin

kerran vuodessa, kun aiemmin niitä tehtiin kaksi. Aiempaan palaminen voisi olla hyvä ratkaisu, jos se lisäisi edes hieman turvallisuutta.

Vantaan julkisen liikenteen kattavuus on parantunut, mutta lippujen hinnat ovat nousseet. Julkisessa keskustelussa on jatkuvasti noussut esille se kuinka nuoret kantavat huolta lippujen hinnoista. Lapsen ABC- kuukausilippu maksaa n. 53 euroa ja opiskelijan n. 64 euroa , mikä on monelle nuorelle ja perheelle aivan liikaa.

Toivoisimme, että Vantaa edistäisi omien mahdollisuuksiensa mukaan edullista ja saavutettavaa julkista liikennettä jo olemassa olevien bussien ja junien kohdalla, mutta myös etenkin nyt raitiotien rakentamisen yhteydessä on varmistettava, että liikenne toimii myös syrjäisemmillä alueilla.

Me kaikki täällä olemme varmasti törmänneet tähän ilmiö: Luotettavan tiedon löytäminen on nuorille entistä vaikeampaa, sillä kaikki maksaa. Viimeisimpänä Vantaan Sanomien uudet digiutiset ovat muuttuneet täysin maksulliseksi, kun taas harhaanjohtavaa tietoa on saatavilla ilmaiseksi kaikkialla. Tämä vaikeuttaa nuorten mahdollisuuksia seurata paikallista päätöksentekoa ja ympäröivää yhteiskuntaa. Siksi nuorisovaltuusto on aloitteessaan ehdottanut, että Vantaan Sanomien tilaus tulisi tarjotaan ilmaiseksi kaikille vantaalaisille oppilaille ja opiskelijoille. Osassa oppilaitoksia on tarjottu ilmainen Helsingin Sanomien tilaus, ja saman voisi tehdä Vantaan sanomien kohdalla. Tämä tukisi nuorten mediakasvatusta ja mahdollistaa tasavertaisen tiedonsaannin.

Nuorisovaltuutettujen palkkiot ovat pysyneet samoina viitisen vuotta, eivätkä ne vastaa meidän tekemäämme työn määrää tai kantamaa vastuuta. Esimerkiksi puheenjohtajan palkkio per nuorisovaltuuston kokous on 30 euroa, mikä ei kata edes opiskelijan kuukausilipun hintaa. Rivijäsenen palkkio on taas vähäiset 20 euroa. Muista kokouksista nuorisovaltuutettu saa 40 euroa. Nuorisovaltuutettu voi parhaimmillaan tienata kuun kokouksista n. 150 euroa. Summa on hyvin pieni verrattuna naapurinuvien palkkioihin ja se vastaa lautakunnan jäsenen palkkiota per kokous. Meidän palkkioita ei olla sidottu minkäänlaiseen indeksiin emmekä me saa vuosipalkkioita ynnämuuta.

Muistutamme, että nuorisovaltuusto on lakisääteinen toimielin, jolla on tärkeä rooli päätöksenteossa. Kuten aikuisten valtuutettujenkin tavoin me pidämme lukuisia puheita, edustamme kokouksissa ja tapahtumilla, järjestämme tapahtumia, teemme itse viestintää, tapaamme sidosryhmiä, kokoustamme yleiskokouksiemme lisäksi lukuisia kertoja kuukausia palkatta omissa sisäisissä ryhmissämme, teemme aloitteita, kannanottoja sekä lobbaamme. Jossain määrin työmme on ajoittain vaikeampaa sillä, kun emme voi esimerkiksi äänestää, niin meille ei olla taattu samanlaista valtaa vaikuttaa. Suuremmat palkkiot olisi siis oikeudenmukaista.

Palkkioita tullaan kaksinkertaistamaan kesäkuun alussa, mutta sekään ei ole tarpeeksi. Se ei vastaa edes puoliakaan aikuisen valtuutetun palkkiosta. Lisäksi palkkion korottamisessa ei olla huomioitu nuorisovaltuuston tekemää aloitetta siitä, kuinka toivomme palkkioiden olevan lähemmäs hyvinvointialueen nuorisovaltuuston palkkioiden tasoa.

Lopuksi:

Vantaan nuorisovaltuusto on vaatinut paljon rahallisia panostuksia, sillä ne ovat investointeja, jotka maksavat itsensä takaisin moninkertaisesti. Haluamme kuitenkin korostaa, että kaupungin tulee samalla etsiä uusia tulonlähteitä, kuten esimerkiksi käyttämättömien tonttien vuokraaminen, jotta tulevat sukupolvet eivät joudu maksamaan tämän päivää velkaa ja jotta tärkeät julkiset palvelut olisi heillekin turvattu.

Vantaan tulevaisuus rakentuu nuorten varaan. Jokainen päätös, joka parantaa nuorten mahdollisuuksia työllistyä, liikkua ja vaikuttaa, ovat investointeja koko kaupungille. Toivomme, että nämä painopisteet huomioidaan vuosien 2026–2029 taloussuunnitelmassa ja että yhdessä rakennamme Vantaasta entistä paremman paikan elää.

Kiitos.

4 §

Asemakaava 931200 ja tonttijako, 93 Vaarala / Vantaan ratikka: Varikko

VD/7355/10.02.04.00/2020

SP/MJA/TTA/VIK/MHA/VIK/MT

Asemakaava mahdollistaa Vantaan ratikalle suunnitellun raitiovaunuvarikon rakentamisen Vantaan Vaaralaan. Kaavassa osoitetaan 20 000 kerrosneliömetriä raitiotievaunujen säilytys-, huolto- ja kunnossapitotiloja sekä toimisto- ja sosiaalitiloja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET) korkeintaan kahteen kerrokseen. Lisäksi kaavassa osoitetaan suojaviheralue, jolla ympäristö säilytetään (EV/s). Asemakaavassa annetaan muassa pohjavesien suojeluun, hiilineutraaliuteen, energiaan, melun torjuntaan, kaupunkikuvaan sekä alueen viherrakentamiseen liittyviä määräyksiä. Asemakaavaehdotus perustuu Vaaralan varikosta laadittuun hankesuunnitelmaan. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Tavoite on otettu huomioon asemakaavan määräyksissä, joilla ohjataan tulevaa varikkoa mahdollisimman hiilineutraaliksi.

Asemakaava koskee korttelia 93203 ja erityisaluetta kaupunginosassa 93 Vaarala.

Tonttijako koskee korttelia 93203.

Alue sijaitsee Vaaralassa Hakunilan suuralueella, Kehä III ja Länsimäentien risteyksen eteläpuolella. Alue rajautuu pohjoisessa Kehä III:en, idässä osin Lemmenkujaan ja lännessä Länsimäentiehen. Etelässä kaava-alue ulottuu Valio Oy:n rakentamattomalle kiinteistölle.

Maanomistus

Pääosa suunnittelualueen kiinteistöistä on Vantaan kaupungin omistuksessa. Vantaan kaupunki omistaa kaava-alueelle sijoittuvat kiinteistöt 92-410-1-46, 92-410-1-61, 92-410-1-47, 92-410-1-49, 92-410-1-66 ja 92-410-13-54. Suunnittelualue ulottuu kaakkoispuolelleen Valio Oy:n omistamalle kiinteistölle 92-410-6-40.

Valmistelu

Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut Ramboll Oy Vantaan kaupungin konsulttina.

Yleiskaava

Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaava 2020:ssa yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET) ja aivan etelärajaltaan tuotanto- ja varastotoimintojen aluetta (TY). Alueelle on osoitettu kohdemerkintä raitiotien varikko (RV), jolle on varattava riittävä tila. Vantaan ratikan varsi on ns. kestävä kasvun vyöhykettä, jolle kaupunginosan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan (ruudukko). Suunnittelualueen eteläosa kuuluu pohjavesialueeseen (pv).

Asemakaava

Asemakaavalla muutetaan pääosin kaupungin omistuksessa oleva asemakaavoittamaton alue raitiovaunuvarikkoalueeksi osoittamalla alue yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET) 93203, jonne saa sijoittaa ratikkavarikon ja siihen liittyvät korjaamo- sekä huoltotilat sekä pääkäyttötarkoitukseen liittyvää toimisto- ja sosiaalitilaatila yhteensä 20 000 kerrosneliömetriä, enintään kahteen kerrokseen. Korttelialueen reunoille on osoitettu alueen osia, joilla puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys

säilyy. Länsimäentien puoleiselle reunalle on osoitettu säilytettäviä puita. Korttelialueen eteläosa on tärkeää tai vedenhankintaan soveltuvaa pohjavesialuetta. Liikenneyhteys kortteliin on Länsimäentieltä korttelin keskeltä sekä korttelin eteläpuolelta. Muilta osin Länsimäentien ja Kehä III:n puoleisille korttelin rajoille on osoitettu ajoneuvoliittymäkieltoja. Korttelialueen itäpuolelle on osoitettu suojaviheralue, jolla ympäristö säilytetään (EV/s).

Asemakaavassa on annettu määräyksiä koskien arkkitehtuuria ja rakentamisen laatua, energiatehokkuutta, hiilineutraaliutta, hulevesien käsittelyä ja pohjavesien suojelua, meluntorjuntaa sekä viherrakentamisesta. Etenkin hiilineutraaliuteen kiinnitetään paljon huomiota. Kaavassa on määrätty muun muassa, että rakennuksissa tulee pyrkiä korkeaan energiatehokkuuteen; Rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on sovellettava energiatehokkaita ja hiilijalanjäljeltään vähäisiä ratkaisuja; Rakenteet ja rakennukset on suunniteltava pitkäikäisiksi, mahdollisimman muuntojoustaviksi, helposti huollettaviksi ja korjattaviksi; Alueella tulee käyttää hiilijalanjäljeltään vähäpäästöisiä materiaaleja kuten kierrätettyjä rakennusosia, uusiomateriaaleja tai betonirakenteissa vähähiilistä betonia. Materiaalien tulee myös olla kestäviä, pitkäikäisiä ja helposti huollettavia. Lisäksi kaavassa mahdollistetaan aurinkopaneelien asentaminen ja vähintään 35 % kattopinta-alasta tulee rakentaa kasvikattoina.

Asemakaavaratkaisu perustuu varikolle laadittuun hankesuunnitelmaan. Hankesuunnitelman yhteydessä on tehty varikon vaikutustenarviointi, hiilineutraaliusselvitys, hule- ja pohjavesiselvitys sekä meluselvitys.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys, jota suunnitellaan Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä on tarkoitus lisätä kestävä ja esteetöntä liikkumista, mahdollistaa kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistää alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulisi toteutuessaan merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2023 työohjelmassa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

MRL 63 §:n mukainen ja ratikan hankkeiden yhteinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma "Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus" on julkaistu 23.11.2020 ja päivitetty 17.9.2021. MRL 62 §:n ja MRA 30§:n mukaisesti kaavoituksen vireille tulosta on kuulutettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa sekä kirjeitse kaavoitettavan alueen maanomistajille ja viranomaisille. Mielenpito osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin yhteensä 88 kappaletta. Mielenpiteistä kaksi koski kaava-alueen lähiympäristöä.

Varikon asemakaavatyöstä nro 931200 on julkaistu oma erillinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma 6.4.2021. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkaisemisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Mielenpito osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 6.5.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin yhteensä 16 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 24.3.2022 ja mielenpito pyydettiin 28.4.2022 mennessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivityksestä tiedotettiin kaupungin verkkosivuilla, Vantaan sanomissa, maanomistajia ja kaava-alueen naapureita. Mielenpiteitä päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin 10 kappaletta.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta vuonna 2020. Länsimäen suuralueen yleisötilaisuus järjestettiin 8.12.2020. Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla. Kaikille avoimet ratikan infotilaisuudet järjestettiin 23.9.2021, 6.4.2022, 15.11.2022 ja 13.4.2023 (koko ratikan linja). Kaikille avoin ratikan opastettu kiertoajelu järjestettiin 26.8.2023. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua ratikan suunnitelmiin kaupungintalolla ja ratikan suunnittelijoita oli tavattavissa.

Kaava-alueen kiinteistönomistajan (Valio Oy) kanssa on keskusteltu kaavaratkaisusta vuosien 2022 ja 2023 aikana.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7). Kaavalla parannetaan joukkoliikenneyhteyksiä, kunnallistekniikkaa ja liikkumispalveluita. Kaava kohdistuu suurimmilta osin Vantaan kaupungin omistamalle maalle.

Sopimus

Asemakaavaan ei liity maankäytösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.11.2023 § 12

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 14.11.2023 päivätty asemakaavaehdotus 931200 sekä tonttijakoehdotus, 93 Vaarala / Vantaan ratikka: Varikko,
- b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila poistui yhteisöjäävyyden vuoksi kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Puheenjohtaja Tarja Eklund esitti asian jättämistä pöydälle. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunkiympäristölautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta 12.12.2023 § 9

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 14.11.2023 päivätty asemakaavaehdotus 931200 sekä tonttijakoehdotus, 93 Vaarala / Vantaan ratikka: Varikko,
- b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden ja perussuomalaisten lautakuntaryhmät jättivät asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon Liike Nytin, sosialidemokraattien, kristillisdemokraattien ja vasemmistoliiton lautakuntaryhmät yhtyivät:

“Yleiskaavatyössä ei tehty luontoselvityksiä varikkoalueen osalta. Yleisluontoisissa ratikkalinjaston luontoselvityksissä on tunnistettu varikkoalueella useita merkittäviä suojeluarvoja. Asemakaavatyön luontoselvityksiksi ei ole riittävää kerätä eri selvityksistä varikkoaluetta koskevia kohtia kaavaselostukseen.

Vantaan ratikan hankesuunnitelman ja kaavarungon työssä tehtyjen yleisluontoisten luontoselvitysten lisäksi asemakaava-alueella tulee tehdä tarkat ja yksityiskohtaiset luontoselvitykset ennen hankkeen toteuttamista, jolla varmistetaan, ettei alueella ole luonnonsuojelulain tai vesilain mukaisia kohteita. Arvokkaat luontokohteet tulee joko säästää tai kompensoida toisaalla Vantaan kaupungin alueella suojelemalla ja/tai ennallistamalla edustavia kohteita. Kompensaatiotyössä voidaan hyödyntää valmisteilla olevaa kokonaisheikentämättömyyden mallia.”

Kaupunginhallitus 15.1.2024 § 21

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 14.11.2023 päivätty asemakaavaehdotus 931200 sekä tonttijakoehdotus, 93 Vaarala / Vantaan ratikka: Varikko,
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila poistui kokouksesta yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden ja perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmät jättivät asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon SDP, vasemmistoliitto ja kristillisdemokraatit liittyivät:

“Yleiskaavatyössä ei tehty luontoselvityksiä varikkoalueen osalta. Yleisluontoisissa ratikkalinjaston luontoselvityksissä on tunnistettu varikkoalueella useita merkittäviä suojeluarvoja. Asemakaavatyön luontoselvityksiksi ei ole riittävää kerätä eri selvityksistä varikkoaluetta koskevia kohtia kaavaselostukseen.

Vantaan ratikan hankesuunnitelman ja kaavarungon työssä tehtyjen yleisluontoisten luontoselvitysten lisäksi asemakaava-alueella tulee tehdä tarkat ja yksityiskohtaiset luontoselvitykset ennen hankkeen

toteuttamista, jolla varmistetaan, ettei alueella ole luonnonsuojelulain tai vesilain mukaisia kohteita. Arvokkaat luontokohteet tulee joko säästää tai kompensoida toisaalla Vantaan kaupungin alueella suojelemalla ja/tai ennallistamalla edustavia kohteita. Kompensaatiotyössä voidaan hyödyntää valmisteilla olevaa kokonaisheikentämättömyyden mallia.”

Nähtävilläolo

Asemakaavaehdotus ja tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 31.1.–29.2.2024. Tänä aikana jätettiin 3 muistutusta.

M1: Valio vastustaa asemakaavaehdotusta, jossa ratavarikonkaava alue sijoittuu osin Valion omistamalle kiinteistölle, ja katsoo, että ratavarikon toteuttamista tulee tutkia uudelleen ilman Valion kiinteistön alueelle sijoittuvaa maaluiskaa. Muistutuksen mukaan pohjavesikaivo on Valion Vantaan tehtaan ensisijainen vesilähde eikä Valio voi hyväksyä, että sen veden laatu heikkenee edes tilapäisesti. Lisäksi muistutuksessa mainitaan, että alueen pohjaveteen kohdistuva mahdollinen tilapäinen tai pysyvä haitta tulee korvata täysimääräisesti Valiolle.

M2: Muistuttajan koti sijaitsee tulevan varikon vieressä ja muistuttajan mukaan naapurusto ei tule olemaan asumiskelpoinen saatikka terveellinen paikka asua — ei rakentamisen aikana eikä myöskään varikon naapurina. Muistuttaja on valmis neuvottelemaan tontin myymisestä.

M3: Kaksi henkilöä jätti muistutuksen, jonka mukaan asemakaavatyön yhteydessä ei ole tehty riittäviä luontoselvityksiä. Kaava-alueesta ja sen rakentumisen vaikutuksista laajempaan ympäröivään luontoon on muistuttajien mukaan tehtävä MRL:n mukaiset luontoselvitykset, jossa kaava-alueen luontoarvoja tarkastellaan myös kokonaisuutena. Muistutuksen mukaan alueelle sijoittuu todennäköisesti useita vesilain mukaan suojeltuja noroja, ja alueelta on tehtävä pienvesien ja norojen osalta tehtävä vesilain mukaiset selvitykset ja niiden osalta tarvittaessa haettava lausunnot tai luvat vesiviranomaisilta. Selvitykset on syytä tehdä ennen kaavan hyväksymistä, jotta turhat valitusmenettelyt voidaan välttää.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 15.1.2024 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 14 ja saatiin 8 kappaletta.

Tukesilla, Uudenmaan liitolla ja Vantaan kaupunginmuseolla ei ollut lausuttavaa.

Vantaan Energia lausui, että kaavassa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli niitä on tarpeen siirtää, toimitaan kaupungin ja Energian yhteistyösopimuksen mukaisesti. Ei huomautettavaa kaukolämpöverkosta. Alue voidaan liittää kaukolämpöön.

HSY lausui, että asemakaavan muutosalueella on varikon rakentumisen takia rakennettava uutta vesihuoltoverkostoa. Uusien vesihuoltolinjojen pituudet ja jakaumat on esitetty tarkemmin ratikan suunnitelmien yhteydessä.

Fingrid lausui, että Fingridin sähköasemalle ja johtohankkeille on taattava riittävät tilavaraukset. Fingrid ja ratikkahankkeen vuoropuhelun on hyvä jatkaa. Asemakaavan ehdotuksesta ei huomautettavaa, mutta kaavalausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin ratikkahankkeeseen, varikkoon eikä muutoinkaan teknisiin ratkaisuihin.

HSL lausui, että on tärkeää, että asemakaava mahdollistaa hankesuunnitelman mukaisen varikon rakentamisen laajennusvaroineen sekä vaihtoehtoiset huoltohalliratkaisut. Hankesuunnittelun aikana kalustomäärät ja -varaukset ovat päivittyneet. Hankkeessa tulee tunnistaa HSL:n ja Vantaan väliseen infrasopimukseen vaikuttavat kustannukset, jotka kasvattavat myös HSL:n joukkoliikenteen lippujen hintoja. HSL toivoo, että Vantaa vastaa itse niistä kustannuksista, jotka johtuvat tavanomaista tasoa laadukkaammista rakennustavoista sekä varikon sijoittumisesta osin pohjavesialueelle.

Uudenmaan ELY-keskus lausui, että se suhtautuu kriittisesti raitiovaunuvarikon sijoittamiseen osittain 1-luokan pohjavesialueelle. Kaavamääräyksissä tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun, jotta rakentamisesta ja suunnitellusta toiminnasta ei aiheudu muutoksia pohjaveden laatuun tai määrään eikä riskiä lähellä sijaitsevalle vedenottamolle. Selostuksen pohjavesiolosuhteiden kuvauksessa on esitetty ristiriitaista tietoa pohjaveden havaintopisteistä. Kuvausta olisi hyvä täydentää pohjaveden pinnankorkeuden, pohjavedenpinnan ja maanpinnan välisen kerrospaksuuden sekä pohjaveden virtaussuunnan tiedoilla. Laadittu pohjavesiselvitys tulee liittää kaava-aineistoon. Kaavamääräyksestä ”Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta pohjaveden laatua tai pohjaveden pinnan tasoa haitallisesti”, tulee poistaa sana ”haitallisesti”. ELY-keskus toteaa, että ET-aluetta koskevia hule- ja pohjavesimääräyksiä on syytä tarkentaa, ja nostaa lausunnossaan esiin useita määräyksiä. Osa kaava-alueesta on lahokaviosammalen ydinaluetta. ELY-keskus arvioi, ettei hankkeella ole vaikutusta lahokaviosammalen suotuisan suojelun tason säilyttämiselle. ELY-keskus selvittää parhaillaan uutta tulkintaa yleispoikkeaman käytölle lahokaviosammalen osalta.

Faunatica Oy: Kaavalausuntojen lisäksi Vantaan ratikka -hanke pyysi Faunaticalta lausuntoa asemakaavan luontoselvityksien riittävydestä.

Lausunnossa todetaan, että suunnittelualueelta on tehty kaikki yleisimmät kaava-alueilta tilattavat luontoselvitykset lukuun ottamatta putkilokasviselvitystä, joka on ollut tapana tehdä asemakaavatasoisessa luontoselvityksessä koko selvitysalueen kattavan luontotyyppikuviointin lisäksi. Suunnittelualueella tehdyt luontoselvitykset ovat olleet pääosin perusteellisia, riittäviä ja selvitysten ajankohtana ajantasaisia. Vesilain mukaiset vaatimukset on täytetty luontotyyppiselvityksessä.

Suunnittelualueella ei ole sellaisia tyypillisiä elinympäristöjä, joissa yleensä voi odottaa esiintyvän erityisesti huomioitavaa putkilokasvilajistoa, huomionarvoisia lajeja voi kuitenkin kasvaa hyvin monenlaisissa elinympäristöissä. Tosin Vantaalla putkilokasviselvitys ei ole sisältynyt ainakaan kaikkiin asemakaavojen luontoselvityksiin. Luonnonsuojelulainsäädäntö ja Suomen ympäristökeskuksen ohjeistukset ovat päivittyneet luontoselvityksen tekemisen jälkeen, minkä vuoksi selvitys on tarpeen päivittää: Luontotyyppikuvioiden arvoluokittelun tulisi vastata Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) luokittelua. Olisi hyvä myös laskea lahopuun määrä luontotyyppikuvioidelta, mikäli mahdollista. Tulee ottaa huomioon Hakunilan metsäsuunnitelma ja että koko suunnittelualueella on todettu olevan merkittäviä LUO-arvoja ja arvometsää. Selvityksessä tulisi myös ottaa paremmin huomioon suunnittelualueen asema ekologisessa verkostossa. Ekologisia yhteyksiä suunnittelualueella tai alueen sijoittumista Vantaan ekoverkostoon ei ole erikseen selvitetty.

Tehdyt tarkistukset

Kaava-alueen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueen (ET) käyttötarkoitusta tarkentavaa kaavamääräystä on tarkennettu niin, että alueelle saa sijoittaa raitiovaunuvarikon ja raitiovaunuliikenteen toimintaan liittyvät korjaamo- sekä huoltotilat.

Kaava-aluetta rajattiin pienemmäksi etelästä niin, että 14.11.2023 päivätyssä kaavaehdotuksessa osoitettu alueen osa, jolle saa rakentaa luiskan (lu) poistettiin.

Päivitettiin osin hule- ja pohjavesimääräyksiä saadun lausunnon perusteella.

Kaava-alueen lounaiskulmaan lisättiin pohjaveden muodostumisaluetta koskeva kaavamääräysalue (pv/1).

Lisättiin 31.10.2024 laaditun luontoselvityksen perusteella kaavamääräys, jonka mukaan tontin rakennettavilla osilla olevaa lahoppua on hyödynnettävä tontin rakentamattomilla osilla.

Tarkistukset eivät ole oleellisia eivätkä aiheuta kaavan uutta nähtäville asettamista.

Kaavaselostuksen tarkistukset

Kaavaselostusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien, 31.10.2024 päivätyn luontotyyppiselvityksen sekä saadun lausunnon perusteella. Selvityksen ja lausunnon perusteella kaavaselostuksen luvun 2.1.2 luontoselvityksiä ja vesistöjä sekä 4.4.2 luontovaikutuksia koskevia tekstejä tarkennettiin.

Kaavaehdotuksen luontoselvityksiä täydennettiin 31.10.2024 valmistuneella selvityksellä perustuen kaavaehdotuksen päätöskäsittelyn yhteydessä annettuihin pöytäkirjalausumiin, nähtävilläolon yhteydessä saatuun muistutukseen sekä Faunatica Oy:n lausuntoon asemakaavan luontoselvityksien riittävydestä. Vuoden 2024 selvityksessä kartoitettiin suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä esiintyvät luontotyytit, havainnoitiin ja arvioitiin niiden ekologista tilaa sekä kiinnitettiin erityisesti huomiota kuvioilla olevan lahoppua määrään ja rakennepiirteisiin. Selvityksessä tarkasteltiin myös, esiintyykö suunnittelualueella luonnonsuojelulain (9/2023), metsälain (1093/1996) ja vesilain (587/2011) kohteita ja luokiteltiin luontotyytit Suomen ympäristökeskuksen Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi –oppaan mukaisesti (Mäkelä & Salo 2023). Lisäksi selvityksessä on luokittelu METSO-ohjelman mukaisilla luonnontieteellisillä valintaperusteilla (Syrjänen ym. 2016), ja arvioitiin metsäisen ekologisen runkoyhteyden selvitystarvetta.

Kaupunkiympäristölautakunta 11.2.2025 § 10

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.2.2025 päivätty, asemakaavaehdotus 931200 sekä tonttijakoehdotus, 93 Vaarala/ Vantaan ratikka: Varikko.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

"Kaavan toteuttamisen yhteydessä tulee valmistella alueelta menetettäviä luontoarvoja hyvittävä ekologisen kompensaation käytännön ratkaisu lautakunnassa ja kaupunginhallituksessa aikaisemmissa käsittelyvaiheissa jätettyjen pöytäkirjalausumien mukaisesti."

Kaupunginhallitus 24.2.2025 § 16

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.2.2025 päivätty, asemakaavaehdotus 931200 sekä tonttijakoehdotus, 93 Vaarala/ Vantaan ratikka: Varikko.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 9

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä 11.2.2025 päivätty, asemakaavaehdotus 931200 sekä tonttijakoehdotus, 93 Vaarala/ Vantaan ratikka: Varikko.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 4

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä 11.2.2025 päivätty, asemakaavaehdotus 931200 sekä tonttijakoehdotus, 93 Vaarala/ Vantaan ratikka: Varikko.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana valtuutettu Suvi Karhu esitti valtuutettu Niilo Kärjen kannattamana asian palautusta valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat palautusesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 50 jaa-ääntä, 17 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Asian käsittelyn aikana valtuutettu Suvi Karhu esitti valtuutettu Pekka Virkamäen kannattamana asian hylkäämistä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian hylkäämistä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat hylkäysesitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 54 jaa-ääntä, 12 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen pohjaesityksen tulleen hyväksytyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Sosialidemokraattien valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon kristillisdemokraattien, vasemmistoliiton ja kokoomuksen valtuustoryhmät yhtyivät:

Rakentamisen aikana on noudatettava tarkoin kaikkia pohjavesialuetta koskevia kaavamääräyksiä. Tämän tueksi on perustettava ohjausryhmä valvomaan määräysten toteutumista. Ohjausryhmän tehtävänä on antaa raportti kaupunkiympäristölautakunnalle sekä kaupunginhallitukselle säännöllisin väliajoin rakentamisen aikana ympäristömääräysten toteutumisesta.

Vihreiden valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vasemmistoliiton valtuustoryhmä yhtyi:

Vantaan luonnon kokonaisheikentymättömyyden mallilla pyritään sovittamaan yhteen välttämättömien hankkeiden toteuttaminen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen. Mallissa hankkeiden aiheuttamat haitat luontoarvoille pyritään ensisijaisesti välttämään tai lieventämään ja viime kädessä korvaamaan heikentyneet luontoarvot vastaavien luontoarvojen tuottamisella luonnossa toisaalla.

Ratikkavarikko on esimerkki hankkeesta, jossa haittoja luontoarvoille ei pystytä kokonaan välttämään. Siksi kaavaa toteutettaessa on valmisteltava ekologisen kompensaation käytännön ratkaisu, jolla Vantaa hyvittää alueelta menetettäviä luontoarvoja, kuten käsittelyn aiemmissa vaiheissa on lautakunnassa ja kaupunginhallituksessa lausuttu. Kannustamme Vantaata myös tarkastelemaan mahdollisuuksia toteuttaa kaavamääräyksiä kunnianhimoisemmin aurinkoenergiaa (50%) ja viherkattoja (35%).

Liitteet:

- Asemakaavaehdotus 11.2.2025
- Asemakaavan selostus 11.2.2025
- Lausunnot ja vastineet 11.2.2025
- Muistutukset ja vastineet 11.2.2025
- Lausunto luontoselvitysten riittävydestä asemakaavan 931200 alueella, 18.4.2024
Faunatica Oy
- Äänestysraportti KV 28.4.2025 § 4, palautusesitys
- Äänestysraportti KV 28.4.2025 § 4, hylkäysesitys

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

aluearkkitehti, vs. Milja Halmkrona, p. 040 536 9606

asemakaava-arkkitehti Tea Taponen, p. 040 483 9054

etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa

931200 Vantaan ratikka:

VARIKKO

HAKUNILA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan selostus, joka koskee 11.2.2025 päivättyä asemakaavakarttaa nro 931200. Kaa-voitus on tullut vireille 23.11.2020 numerolla 062800 Vantaan ratikka: asemakaavat ja asema-kaavamuutokset. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 17.9.2021. Lisäksi kaava-hankkeesta nro 931200 on 6.4.2021 julkaistu erillinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka on päivitetty 23.3.2022.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava:

Kortteli 93203 sekä erityisaluetta kaupunginosassa 93, Vaarala.

Tonttijako:

Kortteli 93203 kaupunginosassa 93, Vaarala.

Asemakaavalla osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET), jonne sijoittuu Vantaan raitiovaunuvarikko ja siihen liittyvät korjaamo-, huolto- ja toimistotilat, sekä suojaviheraluetta, jolla ympäristö säilytetään (EV/s).

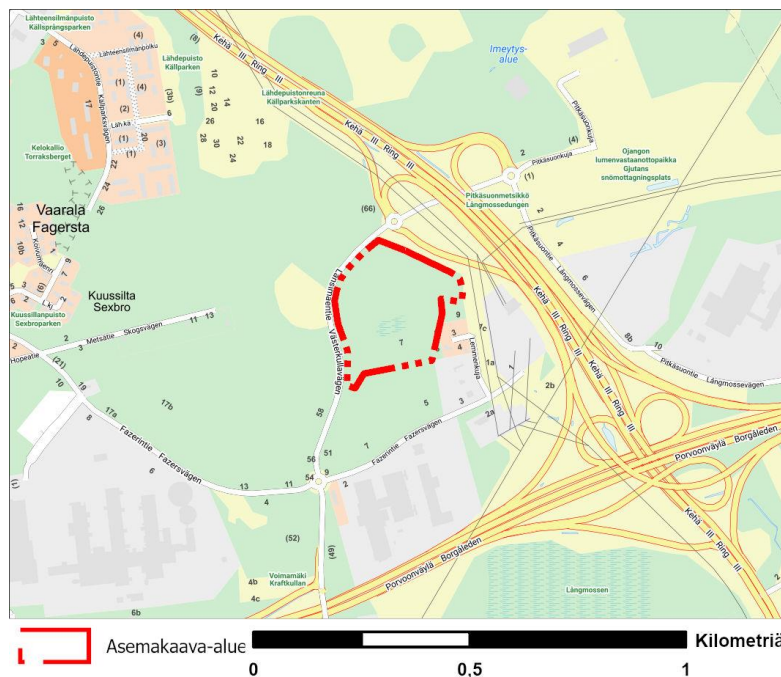
Kaavan laatijat: Anna Sarikaya, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;

anna.sarikaya@vantaa.fi, puh. 050 302 9028 (18.6.2023 asti)

Tea Taponen, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;

tea.taponen@vantaa.fi, puh. 040 483 9054 (19.6.2023 alkaen)

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaava-alue sijaitsee Vaaralassa Hakunilan suuralueella, Kehä III:n ja Länsimäentien risteyksen eteläpuolella. Alue rajautuu pohjoisessa Kehä III:en, idässä osin Lemmenkujaan, etelässä kiinteistön rajaan ja lännessä Länsimäentiehen.

Kuva 1. Suunnittelualan sijainti kaupunkikartalla.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019, jonka pohjalta Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan jatkosuunnittelun aloittamisen 16.12.2019. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.
- Vantaan ratikan hankkeen asemakaavoitus tuli vireille hankkeiden yhteisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman "Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun

- aloitusilmoitus” nähtäville asettamisella 23.11.2020. Vantaan ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 17.9.2021.
- Mielenpitoet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 062800 pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta. Mielenpiteistä kaksi koski Varikon kaava-alueen lähiympäristöä.
 - Hankkeesta 062800 järjestettiin yleisötilaisuudet 8.12.2020 (Länsimäki) / 9.12.2020 (Hakunila) / 16.12.2020 (Tikkurila) / 17.12.2020 (Aviapolis).
 - Kaikille avoimet ratikan infotilaisuudet järjestettiin 23.9.2021, 6.4.2022, 15.11.2022 ja 13.4.2023 (koko ratikan linja).
 - Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ” 931200 Vantaan ratikka: Varikko” asetettiin nähtäville 6.4.2021. Puhelinaika järjestettiin 20.4.2021. Mielenpitoet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 931200 pyydettiin 6.5.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 16 kappaletta.
 - Kaavan nro 931200 osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitettiin 24.3.2022. Puhelinaika kaavasta järjestettiin 14.4.2022. Mielenpitoet päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 28.4.2022 mennessä ja niitä saatiin 10 kappaletta.
 - Varikon alustava hankesuunnitelma valmistui 2021 (Ramboll Finland Oy). Hankesuunnitelmaan liittyy vaikutustenarviointi (Ramboll 30.11.2021), meluselvitys (Ramboll 1.7.2021), hulevesiselvitys (Ramboll 30.6.2021) sekä hiilineutraaliusselvitys (Ramboll 30.8.2021).
 - Varikon alustavaa hankesuunnitelmaa on tarkennettu hankesuunnitelman selostuksella sekä maankäyttökaavioilla (vaihtoehdot 1 ja 2) 2.3.2023 (Kaupunkiliikenne Oy ja Arkkitehtityöhuone APRT Oy). Asemakaavaratkaisu perustuu 2.3.2023 päivättyyn hankesuunnitelmaan.
 - Kaava-alueen kiinteistönomistajan (Valio Oy) kanssa on keskusteltu kaavaratkaisusta vuosien 2022 ja 2023 aikana.
 - Kaikille avoin ratikan opastettu kiertoajelu järjestettiin 26.8.2023. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua ratikan suunnitelmiin kaupungintalolla ja ratikan suunnittelijoita oli tavattavissa.
 - Kaupunginhallitus päätti 15.1.2024 asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.
 - Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 31.1.–29.2.2024 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 14 kpl ja niitä saatiin 8 kpl. Muistutuksia vastaanotettiin 3 kappaletta.
 - Kaavalauseuntojen lisäksi Vantaan ratikka -hanke pyysi Faunatica Oy:ltä lausunnon kaava-alueen luontoselvityksien riittävydestä. Kaava-alueen luontoselvityksiä täydennettiin 31.10.2024 valmistuneella selvityksellä, Faunatican lausuntoon perustuen.
 - Asemakaavaehdotukseen tehtiin seuraavat korjaukset:
 - Kaava-alueen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueen (ET) käyttötarkoitusta tarkentavaa kaavamääräystä on tarkennettu niin, että alueelle saa sijoittaa raitiovaunuvarikon ja raitiovaunuliikenteen toimintaan liittyvät korjaamo- sekä huoltotilat.
 - Kaava-aluetta rajattiin pienemmäksi etelästä niin, että 14.11.2023 päivättyssä kaavaehdotuksessa osoitettu alueen osa, jolle saa rakentaa luiskan (lu) poistettiin.
 - Päivitettiin hule- ja pohjavesimääräyksiä saadun lausunnon perusteella.
 - Kaava-alueen lounaiskulmaan lisättiin pohjaveden muodostumisaluetta koskeva kaavamääräysalue (pv/1).
 - Lisättiin 31.10.2024 laaditun luontoselvityksen perusteella kaavamääräys, jonka mukaan tontin rakennettavilla osilla olevaa lahoppuuta on hyödynnettävä tontin rakentamattomilla osilla.

- Kaavaselistusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien, 31.10.2024 päivätyn luontotyyppiselvityksen sekä saadun lausunnon perusteella. Selvityksen ja lausunnon perusteella kaavaselistuksen luvun 2.1.2 luontoselvityksiä ja vesistöjä sekä 4.4.2 luontovaikutuksia koskevia tekstejä tarkennettiin.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä	6
2. Lähtökohdat	8
2.1 Selvitys suunnittelualan oloista.....	8
2.2 Suunnittelutilanne	24
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet.....	30
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	30
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö	30
3.3. Asemakaavan tavoitteet.....	42
3.4 Asemakaavaratkaisu.....	43
4. Asemakaavan kuvaus.....	48
4.1 Kaavan rakenne	48
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	49
4.3 Aluevaraukset.....	49
4.4 Kaavan vaikutukset.....	50
4.5 Ympäristön häiriötekijät.....	65
4.6 Nimistö	65
5. Asemakaavan toteutus	65
6. Kaavatyöhön osallistuneet	65
7. Asemakaavan seurantalomake	67
8. Asemakaavakartta ja -määräykset	69
9. Muu suunnitelma-aineisto	74

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavan seurantalomake 30.10.2023.
- Asemakaavakartta ja -määräykset 14.11.2023
- Vihertehokkuuslaskelma 2.10.2023
- Vaaralan raitiovaunuvarikko, Hankesuunnitelman maankäyttökaavio 2.3.2023, Arkkitehtityöhuone APRT
- Vaaralan raitiovaunuvarikko, Hankesuunnitelman maankäyttökaavio - Toiminnallinen vaihtoehtoratkaisu 2.3.2023, Arkkitehtityöhuone APRT

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Kaavaselostuksen kannen kuva: Arkkitehtityöhuone APRT Oy, 31.10.2023
- Vantaan ratikkavarikon toimintakuvaus, Ramboll Finland Oy, 15.9.2021
- Vantaan ratikan varikon alustava hankesuunnitelma, Vaikutusten arviointi, Ramboll Finland Oy, 30.11.2021
- Vantaan ratikan varikon alustava hankesuunnitelma, Hiilineutraaliusselvitys, Ramboll Finland Oy, 30.8.2021
- Vantaan ratikan varikon alustava hankesuunnitelma, Meluselvitys, Ramboll Finland Oy, 1.7.2021
- Vantaan ratikan varikon alustava hankesuunnitelma, Hulevesiselvitys, Ramboll Finland Oy, 30.6.2021
- Vaaralan raitiotielinjauksen ja Varikon pohjavesivaikutusten arviointi, Sitowise Oy, 21.3.2022
- Vaaralan raitiovaunuvarikko, Hankesuunnitelman selostus 2.3.2023, Kaupunkiliikenne Oy
- Vaaralan raitiovaunuvarikko, Hankesuunnitelman liite 1. Hankesuunnitelman liitekuvat, 2.3.2023, Arkkitehtihuone APRT Oy
- Vaaralan raitiovaunuvarikko, Hankesuunnitelman liite 2. Toiminnallinen vaihtoehtoratkaisu, luonnos, 2.3.2023, Arkkitehtihuone APRT Oy
- Ratikan selvityksiä ja aineistoja: <https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/liikenne/vantaan-ratikka/selvityksia-ja-aineistoja>
- Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021. 16.3.2022.
- Manninen, E., Vasko, V. & Makkonen, H. 2020: Vantaan ratikan kaavarunon ja asemakaavojen luontoselvitykset vuonna 2020 – Faunatican raportteja 53/2020
- Vantaan ratikka Design Manual, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikka Design Manual, Liite 1 Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvitys, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, Pyöräliikenteen tarkastelut ratikan varrella, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 25.9.2020
- Vantaan ratikka, Ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelu, Golder Associates Oy, 13.8.2020
- Vantaan ratikka, Resurssiviisauden suuntaviivat, Sitowise Oy, 13.5.2020
- Vantaa ratikka, Maisema ja kaupunkikuva, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 2020
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikan hulevesiselvitys (yleissuunnitelman liite 11), WSP Finland Oy, 30.4.2019
- Vantaan ratikka, Seloste ratalinjauksen tärinäarviointista (yleissuunnitelman liite 13), WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikka, Hankearviointi (yleissuunnitelman liite 14), WSP Finland Oy, 10.9.2019
- Vantaan ratikka, Investointikustannukset (yleissuunnitelman liite 15), WSP Finland Oy, 26.6.2019
- Resurssiviisauden tiekartta, Vantaan kaupunki 2022
- Vantaa alueittain 2015, Vantaan kaupunki 2016
- Vantaan väestö 2021/2022. Vantaan kaupunki 2023.
- Vantaan raitioradan meluselvitys, Sitowise Oy, 31.1.2023

- Vantaan ratikkatalouden tiivistelmä, Vantaan kaupunki 3.5.2021
- Metsäsuunnitelma, Vantaan kaupunki, 2020
- Vantaan historiallisen tiestön inventointi 2018, Vantaan kaupunki
- Vantaan metsänhoidon periaatteet 2017–2030, Vantaan kaupunki 2017
- Vantaan ratikan itäisen osuuden tärinä- ja runkomeluselvitys, Afry & WSP Finland Oy, 18.1.2023.
- Vantaan ratikan kaavarunkoluonnoksen liikenteelliset vaikutukset. WSP 31.8.2022
- Vantaan raitiotien kiinteistötaloudellinen analyysi. Newsec Advisory Finland Oy 17.5.2022, päivitys 12.12.2022.
- Vantaan ratikan kustannusraportti, 16.3.2023. Vantaan kaupunki
- Vantaan ratikka, Vaaralan varikon luontotyyppiselvitys, 31.10.2024. Juuli Lehtinen, Vantaan kaupunki
- Vantaan ratikka, Vaaralan varikon pohjavesiselvityksen ja -vaikutusarvion alustavat tulokset 2025

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaava mahdollistaa Vantaan ratikalle suunnitellun raitiovaunuvarikon rakentamisen Vantaan Vaaralaan. Kaavassa osoitetaan 20 000 kerrosneliömetriä raitiotievaunujen säilytys-, huolto- ja kunnossapitotiloja sekä toimisto- ja sosiaalitiloja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET) korkeintaan kahteen kerrokseen. Lisäksi kaavassa osoitetaan suojaviheralue, jolla ympäristö säilytetään (EV/s). Asemakaavassa annetaan muassa pohjavesien suojeluun, hiilineutraaliuteen, energiaan, melun torjuntaan, kaupunkikuvaan sekä alueen maisema- ja luontoarvoihin liittyviä määräyksiä.

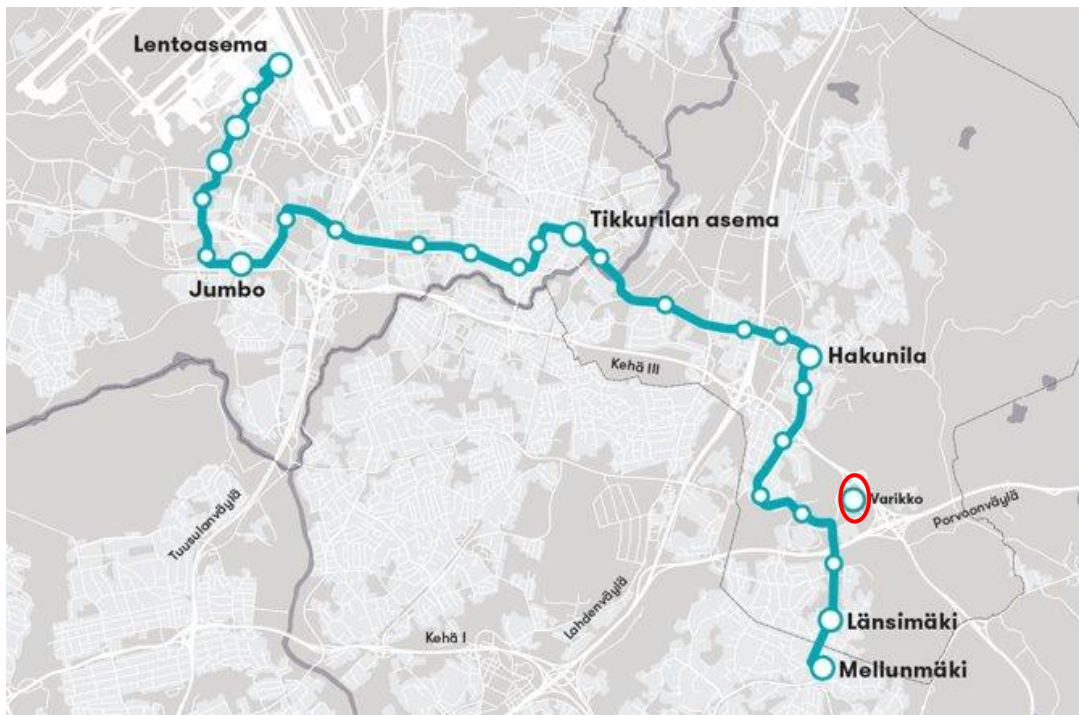
Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Tavoite on otettu huomioon asemakaavan määräyksissä, joilla ohjataan tulevaa varikkoa mahdollisimman hiilineutraaliksi.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä lisätään kestävä ja esteetöntä liikkumista, mahdollistetaan kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistetään alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulee merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa.

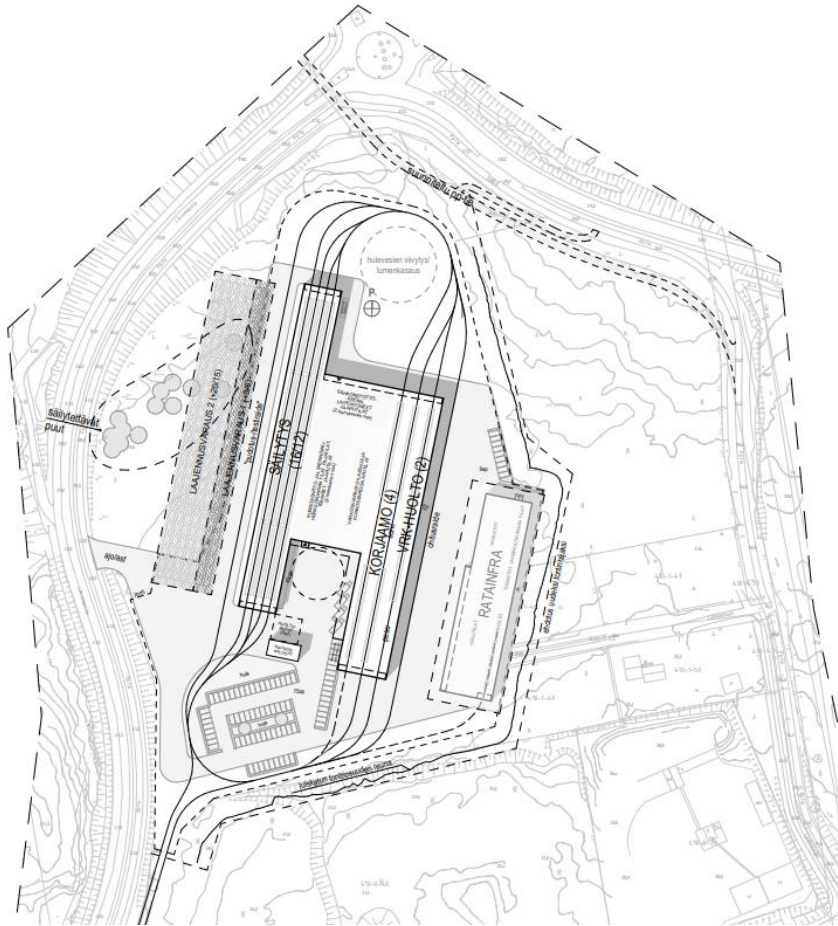
Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019. Yleissuunnitelmaan pohjautuvassa jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reitille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat. Lisäksi on laadittu kaavarunko, joka ohjaa reitin varren kaupunkikehitystä pitkällä aikavälillä.

Asemakaavaehdotus 931200 Vantaan ratikka: Varikko perustuu Kaupunkiliikenne Oy:n ja Arkkitehtiyöhuone APRT Oy:n 2.3.2023 laatimaan Vaaralan varikon hankesuunnitelmaan.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on Vantaan asemakaavoituksen vuosien 2023–2025 työohjelmassa. Kaavan yhteydessä laaditaan tonttijako.

Kuva 2. Vantaan ratikan reitti Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Varikon sijainti on esitetty punaisella.

Kuva 3. Vantaan ratikan varikon hankesuunnitelman asemapiirros (Arkkitehtihuone APRT 2.3.2023).

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Itä-Vantaalla, Hakunilan suuralueella, Vaaralan kaupunginosassa, vilkkaasti liikennöidyn Kehä III länsipuolella ja Porvoonväylän pohjoispuolella. Suunnittelualue rajautuu lännessä Länsimäentiehen ja itäpuolelta osin Lemmenkujaan. Lemmenkujalla suunnittelualueen kaakkoispuolella sijaitsee asuttu kiinteistö, jonne on ajoyhteys tontin pohjoispuolelta. Kaava-alue rajautuu niin, että ajoyhteys jää kaava-alueen ulkopuolelle. Lemmenkujan itäpuolella sijaitsee Länsisalmen sähköasema. Vantaan betoniasema, jossa toimii Ruskon Betoni Oy, sijoittuu suunnittelualueen eteläpuolelle. Alueen etelä- ja lounaispuolelle sijoittuvat Valion ja Fazerin tuotantolaitokset. Alue on pääosin kaupungin omistuksessa olevaa metsäaluetta sekä Länsimäentien osalta katualuetta. Suunnittelualueen eteläosa sijoittuu osin Valio Oy:n omistamalle alueelle. Kaava-alueen eteläosa sijaitsee Fazerila I määrittelyllä pohjavesialueella. Alue on asemakaavoittamaton. Suunnittelualueen koko on noin 6,6 ha.

 Asemakaava-alue metriä

Kuva 4. Ilmakuva suunnittelualueesta.

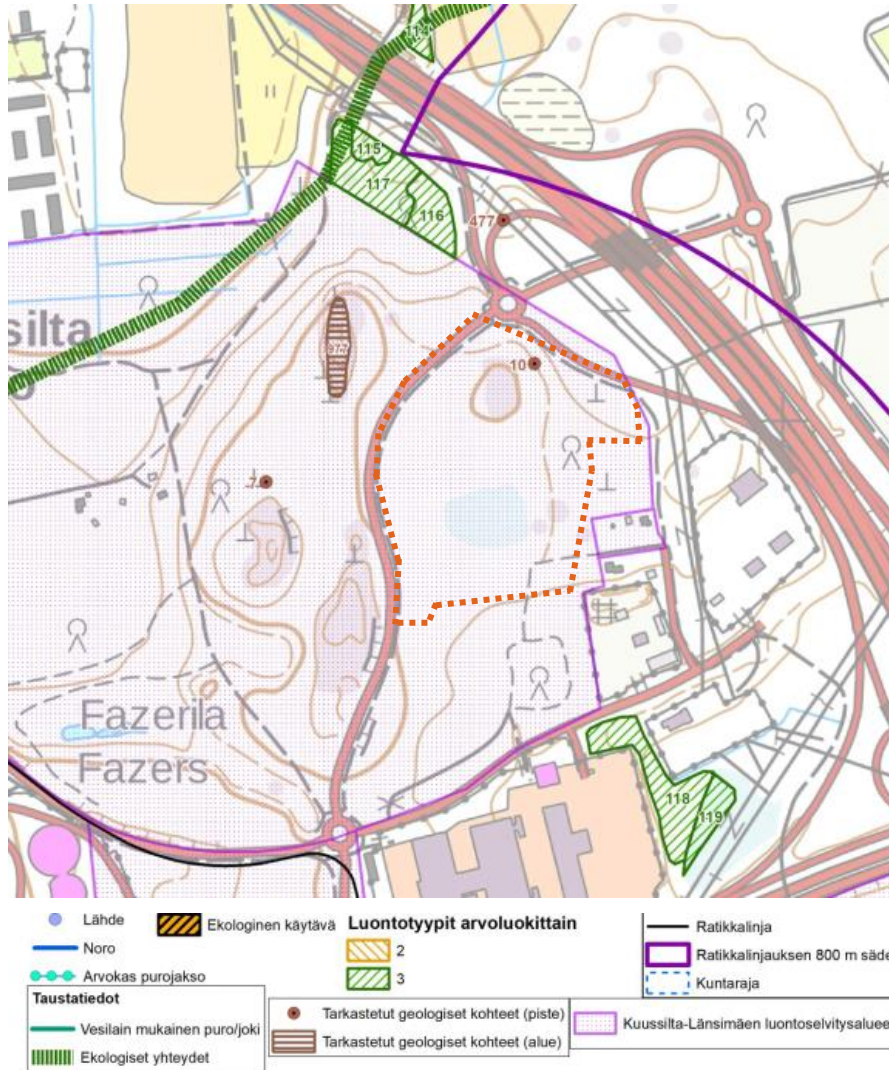
2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Vaaralan maisemaa hallitsevat korkeiksikin nousevat kallioalueet ”vaarat”. Nykyiset metsäalueet ovat lähinnä varjoisia kuusimetsiä ja kalliolakien välisiä männiköitä. Vaaralan itäreunalla on pienialaisia, lähes luonnontilaisia korpia. Vaaralan rakentaminen alkoi 1940- ja 1950-luvuilla, jolloin Vaarala sijaitsi syrjässä, erillään muista asuinalueista ja huonojen tieyhteyksien päässä. Aikakausi näkyy alueen tieverkostossa, vanhat kadut ovat melko kapeita eikä jalkakäytäviä ole. (*Vantaa alueitain 2015*)

Suunnittelualueen maisemaa leimaavat suuret liikenneväylät, alueen itäpuolella sijaitsevat voimajohdot, suunnittelualueen eteläpuolella sijaitsevat betoniasema ja Valion ja Fazerin tehtaat sekä suunnittelualueella ja sen luoteispuolella Länsimäentien toisella puolella olevat metsäalueet. Suunnittelualueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita.

Suunnittelualueen pohjoispuolella sijaitsee geologinen kohde **Vaaralan lohkarieikko** (nro 10), joka on tarkistettu Vantaan ratikan kaavarungon ja asemakaavojen luontoselvitysten yhteydessä (Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: *Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021.*). Paikannetulla kohdalla on pieniä lohkarieitoja, suuremmat lohkarieit sijaitsevat hieman kauempana kaakossa.

Kuva 5. Suunnittelualueen geologisen kohteen sijainti (numero 10) (Faunatican raportteja 38/2021). Kaava-alueen likimääräinen raja on esitetty oranssilla katkoviivalla.

Ekologiset yhteydet

Suunnittelualueutta ja sen eteläpuoliselta metsäaluetta (yht. hieman yli 11 ha, kuva 11) koskeva luontotyyppiselvitys valmistui 31.10.2024. Selvityksessä arvioitiin myös mm. alueen metsäisen ekologisen yhteyden kytkeytyneisyyttä läheisiin metsäalueisiin. Selvityksen mukaan selvitysalue on kaikilta puoliltaan teiden rajaama ja sen ympärillä on merkittävää ihmistoimintaa. Yhteys ympäröiviin metsäisiin alueisiin on katkennut Vantaan karttapalvelussa olevien vanhojen ilmakuvien perusteella viimeistään vuosien 2013–2015 välillä rakennetun Länsimäentien Kehä III:n asti ulottuvan osan myötä. Lisäksi alue on ilmakuvien perusteella jo ennen tuolloin tapahtuneita muutoksia ollut ihmistoiminnan ympäröimä muista suunnista kymmenien vuosien ajan. Selvityksen mukaan ihmistoiminnalle valjastettujen alueiden sekä sen, ettei alue ole kytkeytynyt ympäröiviin metsiin

vuonna 2021 tehtyyn luontoselvityksen koosteraporttiin ja sitä on täydennetty (Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021).

Suunnittelualue on erillinen, leveiden ajoväylien rajaama havupuuvaltainen alue. Kaupungin metsäsuunnitelman perusteella alueen metsät ovat eri-ikäisistä havupuumetsää; itäpuoli pääosin varttunutta kasvatusmetsikköä ja länsipuoli pääosin uudistuskypsää metsikköä. Metsässä kulkee jonkin verran polkuja ja metsänpohja on paikoin kulunutta.

Vantaan metsäsuunnitelmassa suunnittelualueen metsä on määritelty hoitoluokkaan C5 arvometsät. Arvometsä kuvaa luontoarvon, maiseman, kulttuurin tai muun erityispiirteen vuoksi arvokasta aluetta. Alueen pohjois- ja länsiosissa on varttunutta havupuuvaltaista sekametsää, joka on luontoselvitysten perusteella suojainen ja luonnontilaltaan vähän heikentynyttä. Tässä metsikössä on odotettavissa lahopuumäärän myös lisääntyvän. Pohjoisosassa on myös avokallioaluetta kalliomäntyineen. Erityisesti Länsimäentien varressa on varttuneemman kasvatusmetsikön nuorta koivikkoa. Alueen koilliskulmassa sijaitsevassa kuusivaltaisessa metsässä esiintyy korpimaisuutta ja muutamia lahopuukeskittyä.

Suunnittelualueen luoteisosassa ja osin suunnittelualueen ja Länsimäentien väliin jäävällä alueella on kymmenkunta vanhempaa mäntyä, ns. **kilpikaarnamäntyä** (kuva 8). Kilpikaarnamänty-esiintymän paikkeilla on sijainnut pieni luonnon tilainen korpisuo (Fazerilan suo 3), joka sittemmin on kuivunut ja on nykyisin kangasmetsää.

Kuva 8. Suunnittelualueen luoteiskulmaan sijoittuvat ns. kilpikaarnamännyt (Eeva Eitsi 14.6.2021).

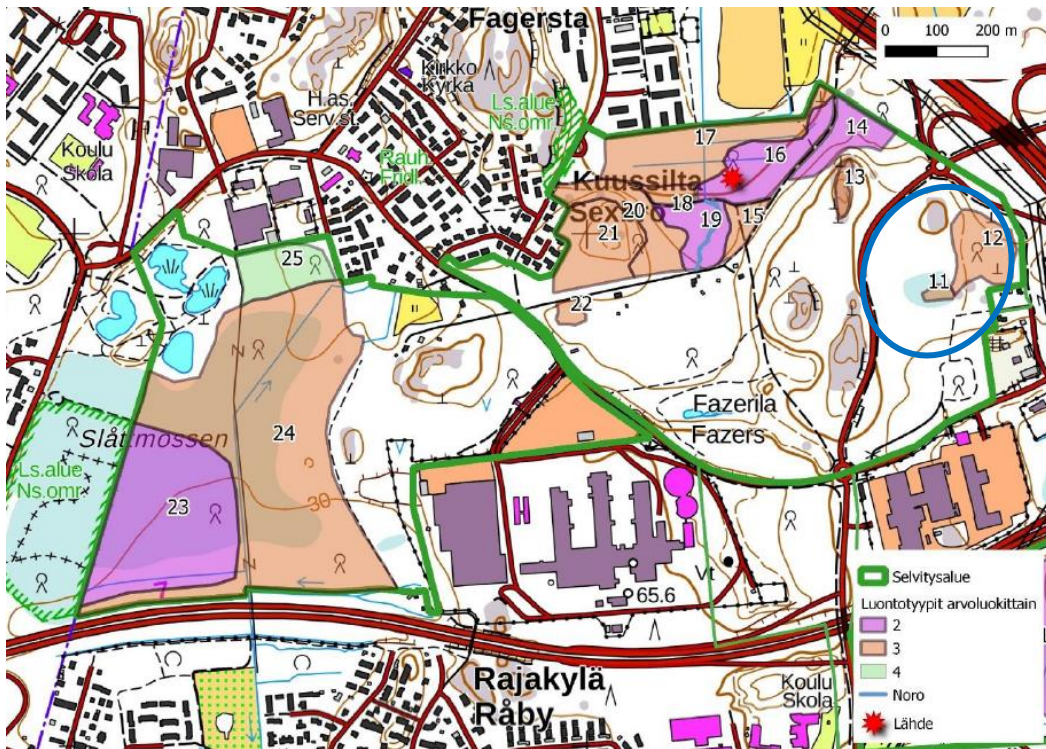
Suunnittelualueelta on rajattu luontoselvityksen yhteydessä kaksi kohtalaisen arvokasta, paikallisesti merkittävää kohdetta (arvoluokka III). Luokan III luontotyyppikohteet suositellaan säästämään, kun se on kohtuullisin keinoin mahdollista.

Kohteista pienempi nro 11 (0,14 ha), suunnittelualueen keskivaiheilla sijaitseva alue, on **boreaalin piensuo** (Fazerilansuo 1), joka on uhanalaisuusluokituksessa määritelty valtakunnallisesti vaarantuneeksi (VU) ja Etelä-Suomessa erittäin uhanalaiseksi (EN) luontotyyppiksi. Kohde on Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö sekä täyttää selvityksen mukaan METSO-ohjelman valintaperusteet (luokka I). Kohde on pienialainen, vesitaloudeltaan luonnontilaisen kaltainen vähäpuustoinen räme, jonka puusto on harvaa, kituliasta männikköä ja muutamia koivuja. Suolajistossa on mm. karpalo, pyöreälehtikihokki, suokukka, juolukka, suopursu, kanerva ja variksenmarja.

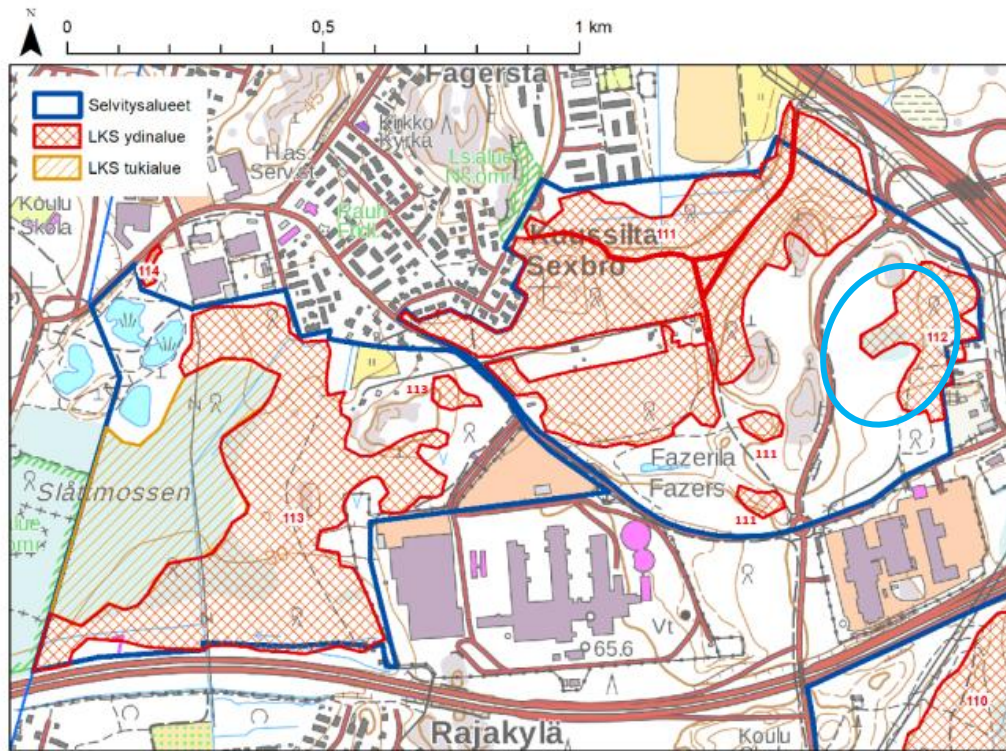
Suurempi kohde nro 12 (1,47 ha) sijaitsee suunnittelualueen itäosassa ja on varttunutta **havupuuvaltaista tuoretta kangasta**, joka valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) ja Etelä-Suomessa vaarantunut (VU) luontotyyppi. Kohde täyttää selvityksen mukaan METSO-ohjelman valintaperusteet

(luokka I). Kohde on kasvillisuustyyppiltään lähinnä tuoretta mustikkakangasta, joka on etelässä mänty- ja pohjoisessa kuusivaltaista. Kohteen itäosassa on pieni luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen **korpi** (Fazerilansuo 2). Paikallisesti arvokkaan korpikohteen lajisto on tavanomaista, mutta kohde on monimuotoisuuden kannalta huomionarvoinen suo. Tällä korvella esiintyy muun muassa **korkkikerroskääpä** (uhanalaisuusluokka: silmälläpidettävä NT).

Suunnittelualueen itäosassa on lahokaviosammaleesiintymä. Luontoselvityksessä **Lemmenkujan lahokaviosammaleesiintymän** nro 112 (3,62 ha) on todettu painottuvan vanhoihin hiekkakuoppiin ja voimakkaammin hakattuihin osiin. Alueen vanhoissa ja luonnontilaisimmissa kuusimetsissä esiintymiä oli vielä varsin niukasti. Alueen koillisosan korpialueella voidaan kuitenkin olettaa tulevaisuudessa olevan parempaa esiintymisaluetta lahokaviosammalelle, sillä alue on varjoisaa ja luonnontilaista kuusikkoa, jossa on lahopuita. Suurin osa lahokaviosammaleen esiintymisalueesta sijaitsee edellä mainitulla kohtalaisen arvokkaalla metsäkohteella.

Kuva 9. Suunnittelualueelle rajatut luontotyyppikohteet arvoluokituksineen (kohteet 11 & 12) (Fau-nanihan raportteja 38/2021). Kaava-alueen sijainti on esitetty sinisellä soikiolla.

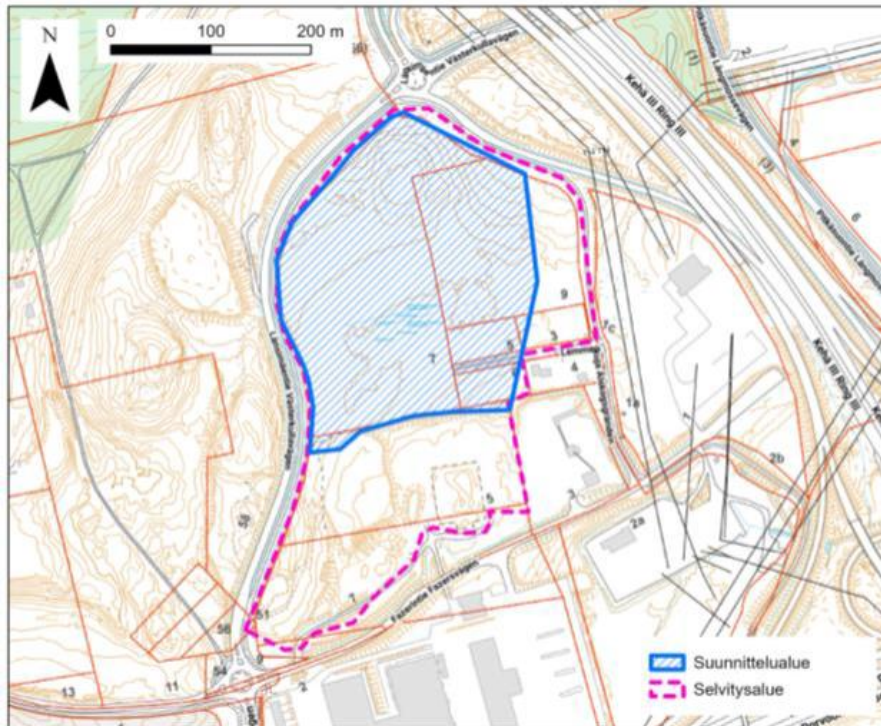

Kuva 10. Suunnittelualueelle rajattu lahokaviosammalen esiintymisalue (kohde 112). (Faunatican raportteja 38/2021) Kaava-alueen sijainti on esitetty sinisellä soikiolla.

Luontoselvitys 2024

Suunnittelualueen luontoselvityksiä täydennettiin 31.10.2024 laaditulla selvityksellä (Lehtinen, J. 2024: *Vaaralan varikon luontotyyppiselvitys. – Vantaan kaupunki, kaupunkiympäristö*). Selvityksessä kartoitettiin suunnittelualueen ja sen lähialueiden luontotyyppit, niiden ekologinen tila sekä suojeluarvot. Selvityksellä täydennettiin aiempia selvityksiä ja varmistettiin aiemman tiedon ajantasaisuus, erityisesti lahopuun määrän ja rakennepiirteiden osalta. Alueen luontoarvoja arvioitiin luonnonsuojelu-, metsä- ja vesilain sekä METSO-ohjelman luonnontieteellisten valintaperusteiden mukaisesti. Ydinalueen (noin 6 ha) lisäksi tarkasteltiin myös varikkoalueen lähiympäristöä (yli 11 ha). Selvityksessä huomioitiin liikenneväylien aiheuttama alueen eristyneisyys.

Selvityksen yhteydessä alueella ei todettu merkittäviä luontoarvoja, jotka edellyttäisivät erityistoimia. Suunnittelualueen kasvillisuus on pääosin luontotyypeilleen ominaista, mutta ihmistoiminta, metsänhoito ja maastonmuodot ovat muokanneet sitä. Alue koostuu enimmäkseen metsistä, mutta se sisältää myös kaksi pientä boreaalista piensuota sekä vaihtelevan ikäistä puustoa, joista vanhimmat ylismännyt ovat yli 100-vuotiaita. Varsinaista ikimetsää ei kuitenkaan ole. Lahopuuta esiintyy kohtalaisesti, ja laadullisesti sen monimuotoisuutta tukevia piirteitä, kuten eri lahoasteita ja puulajeja löytyy alueelta. Määrällisesti lahopuuta on enemmän kuin talousmetsissä, mutta luonnontilaisten metsien tasolle alue ei yllä. Luontoarvoiltaan merkittävimmät alueet sijoittuvat suunnittelualueen itä- ja pohjoisosiin, joissa on myös METSO-luokkaan I ja II kuuluvia kuvioita. Suunnittelualueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia suojeltavia kohteita, mutta osa kuvioista on metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Uhanalaisuusluokissa on vaihtelua, mutta suurin osa luontotyypeistä on vähintään silmälläpidettäviä. Haitallisia vieraslajeja ei selvityksessä havaittu.

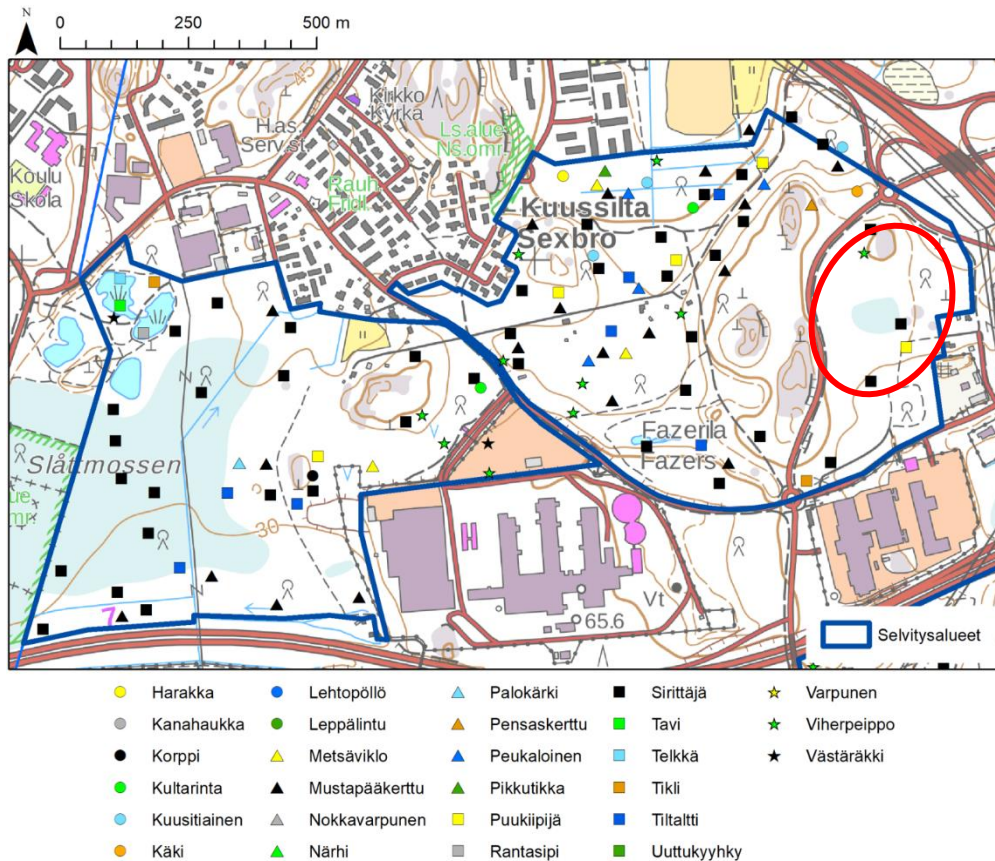
Kuva 11. Karttakuvassa on esitetty varikon suunnittelualue sinisellä ja selvityksen kattama alue magentan värisellä katkoviivalla (Juuli Lehtinen, Vantaan kaupunki 31.10.2024).

Linnusto

Kuussillan ja Länsimäen luontoselvityksessä (*Faunatican raportteja 38/2021*) määriteltiin linnustoltaan arvokkaat alueet ja merkittävien lintulajien esiintyminen alueella. Selvityksen yhteydessä kaava-alueelta havaittiin kolme pesivää lintulajia: sirittäjä, puukiipijä ja viherpeippo.

Viherpeippo on Suomessa erittäin uhanalainen. Se pesii asutuksen tuntumassa suosien puoliavoimia niittyjä, pellonreunoja, pihapiirejä ja metsäaukioita, joissa on tuuheita kuusentaimia, katajia tai muita nuoria havupuita pesäpaikoiksi. Sirittäjä ja puukiipijä ovat huomionarvoisia ja alueen linnuston monimuotoisuutta ja paikallista suojeluarvoa ilmentäviä lajeja. Sirittäjä suosii lehtoja ja lehtipuuvaltaisia sekametsiä. Puukiipijä suosii hyväkasvuisia, vanhahkoja kuusimetsiä, mutta se pesii toisinaan seka- ja lehtimetsissäkin.

Selvityksen perusteella Kuussillan alueelta on rajattu reheväkasvuisimmat, iäkkäimmät ja luonnonmukaisimmat metsäalueet, jotka säilyttämällä voidaan turvata Kuussillan alueen linnuston monimuotoisuus. Kaava-alueelle ei sijoitu selvityksessä määriteltyjä alueita.

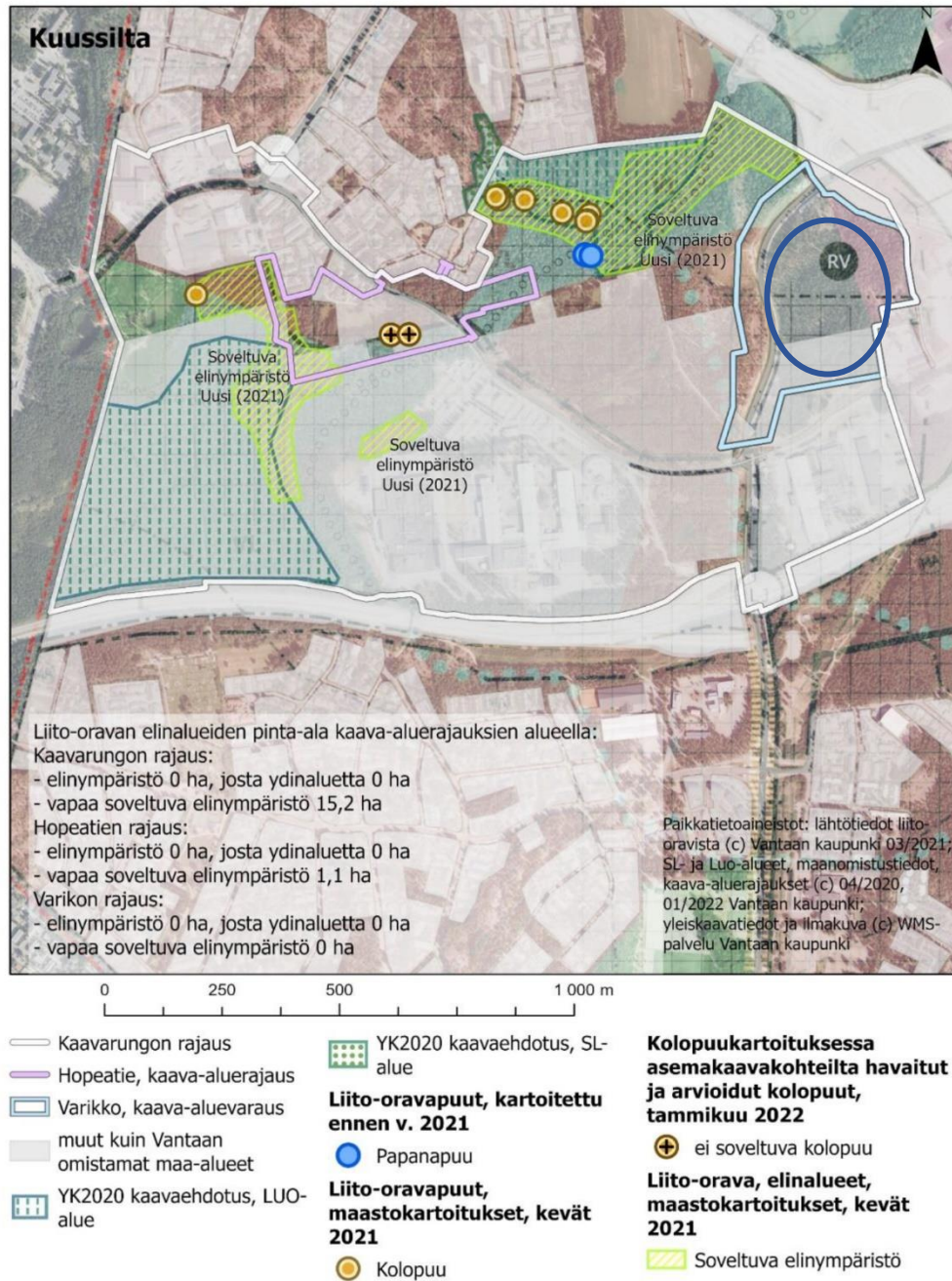

Kuva 112. Kuussillan selvitysalueella pesimäkaudella 2020 pesineiden huomionarvoisten lintulajien reviirien sijainnit. (Faunatican raportteja 38/2021) Kaava-alueen sijainti on esitetty punaisella soikiolla.

2024 laaditun selvityksen (Lehtinen, J. 2024) yhteydessä suunnittelualueella havaittiin useita lintulajeja, kuten talitiainen, sinitiainen, varis ja palokärki, joista palokärki on EU-lintudirektiivin liitteen I laji. Lajeista korppi, kuusitiainen, puukiipijä ja peukaloinen indikoivat alueen linnuston monimuotoisuutta. Alueella ei voitu tehdä pesintäpäätelmiä, koska pesimäkausi oli päättynyt selvitysaikana.

Liito-oravat

Kevään 2021 aikana Kuussillan kaavarunkoalueen liito-oravatilanne kartoitettiin kahteen kertaan kevään eri vaiheissa. Liito-oravasta ei tehty papanahavaintoja kummallakaan käynnillä. Kaavarunkoalueelta paikallistettiin kuitenkin liito-oravan elinympäristöksi soveltuvia metsäalueita sekä useita kolopuita. Nämä alueet sijoittuvat kaava-alueen ulkopuolelle. Kuussillan kaavarunkoaluetta ei kevään 2021 selvitystulosten perusteella katsota liito-oravan elinympäristöksi, vaikka se sellaiseksi osin soveltuu. (Faunatican raportteja 38/2021)

Kuva 123. Kuussillan kaavarunkoalueen ja Hopeatien asemakaava-alueen liito-oravakartoituksen 2021 mukainen nykytila. (Faunatican raportteja 38/2021). Varikon kaava-alueen likimääräinen sijainti on osoitettu sinisellä soikiolla kuvan oikeassa laidassa.

Vesistöt ja vesitalous

Pintavedet

Suunnittelualue on nykytilassa vettä läpäisevää pintaa. Suunnittelualue sijaitsee eteläosaltaan Westerkullanojan pienvaluma-alueella ja pohjoisosaltaan Kormuniitynojan pienvaluma-alueella. Westerkullanoja laskee Vuosaaren Porvarinlahteen. Lähin pienvesikohde on Sipoon puolella mereen laskeva Ojangonoja, joka sijaitsee suunnittelualueesta pohjoiseen noin 800 m etäisyydellä ja kuuluu luontoarvoluokkaan III (purokohteessa luontoarvoja). Kormuniitynoja, joka sijaitsee

suunnittelualueesta noin 1,2 km pohjoiseen, kuuluu luontoarvoluokkaan II (purokohteessa merkittäviä luontoarvoja).

Nykytilassa pintavedet kulkeutuvat suurelta osin kaakkoon yksityiselle kiinteistölle ja edelleen Fazerintien pohjoispuoliseen ojaan. Pohjoisosan vedet kulkeutuvat pohjoiseen Länsimäentien viereiseen ojaan. Ojasta vedet johtuvat hulevesiviemäriin (315 PP). Hulevesiviemäriin vedet kulkeutuvat hulevesiviemäriin Kehä III:n itäpuolella olevaan hulevesipumppaamoon. Maaston muotojen ja avo-ojien kautta suunnittelualueelle ei kulkeudu hulevesiä alueen ulkopuolelta. Luonnontilassa suunnittelualueelta (n. 4,3 ha) kertyy noin 40 m³ hulevettä valuntakertoimella 0,1. (*Vantaan ratikan varikon alustava hankesuunnitelma, Hulevesiselvitys, Ramboll Finland Oy, 30.6.2021*)

31.10.2024 valmistuneen luontoselvityksen mukaan kaava-alueella ei havaittu maastossa noroja tai muita vesilain 2. luvun 11 §:n mukaisia kohteita.

Pohjavedet

Suunnittelualueen eteläosa sijoittuu Fazerilan (0109252) pohjavesialueelle. Aivan alueen lounaisosa ulottuu pohjaveden muodostumisalueelle. Fazerilan pohjavesialue on 1. luokan pohjaveden hankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka kokonaispinta-ala on 2,84 km², josta 1,43 km² on pohjavedenmuodostumisaluetta. Fazerilan pohjavesiesiintymään vettä keräävät mm. alueen pohjois- ja eteläpuolella kohoavat kallioalueet. Pohjaveden määrällinen tila on luokiteltu hyväksi ja kemiallinen tila huonoksi. Alue on luokiteltu kemialliseksi riskialueeksi (SYKE ympäristötiedon hallintajärjestelmä Hertta).

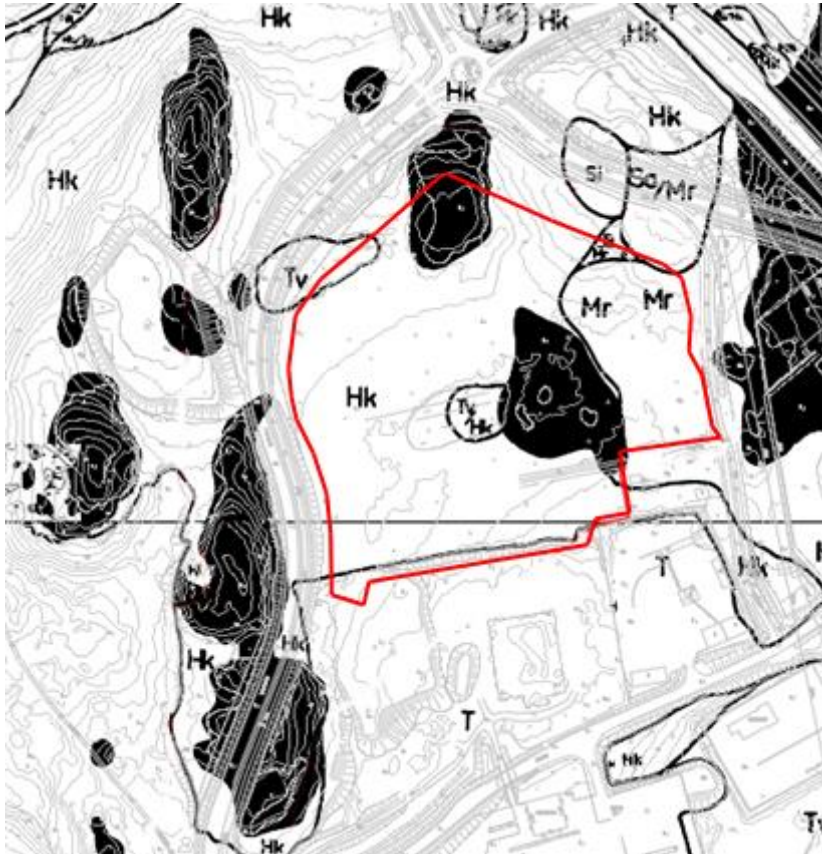
Pohjavesialueella on toiminnassa vedenottoa. Alueelta ei ole ollut pohjavedenpinnan tietoja vuoden 2022 selvityksen aikaan. Vantaan ratikan suunnittelun yhteydessä laaditussa *Vaaralan raitiotielinjauksen ja Varikon pohjavesivaikutusten arviointi (Sitowise Oy, 2022)* on selvitetty varikon asemakaava-alueen vaikutuksia pohjavesiin.

Fazerilan pohjavesialue jakaantuu kalliokynnysten ja hienoaineskerrosten takia neljään osa-alueeseen, joiden välillä pohjaveden virtaus on kokonaan tai osittain estynyt. Suunnittelualue sijoittuu osa-alueelle 3, Länsimäentien kohdalla kulkevan vedenjakajan itäpuolelle. Pohjaveden päävirtasuunta on vuoden 2022 tiedon mukaan Varikon alueella itään ja kaakkoon kohti Valion vedenottamo. Osa-alue purkaa pohjavettä itään ja kaakkoon, kuten Långmossenin suoalueelle ja siitä edelleen Westerkillanojaan. Fazerintien pohjoispuolella pohjavedenpinnankorkeus on tasolla +30...+33. Fazerintien eteläpuolella pohjavedenpinnankorkeus on selkeästi matalammalla, tasolla +24...+25. (*Sitowise Oy, 2022*)

Alueelta on ryhdytty laatimaan tarkennettua pohjavesiselvitystä ja -vaikutustenarviota vuoden 2024 loppupuolella, ja alustavien tuloksien mukaan pohjaveden pinnan tason mittauksien perusteella keskellä suunnitellun ratikkavarikon aluetta sijaitsee pohjavedenjakaja, jolta pohjaveden virtaus suuntautuu kohti pohjois-luodetta sekä etelää (kohti Valion tehdasaluetta). Pohjaveden pinnan taso sijaitsee suunnitellun ratikkavarikon alueella noin 10 metriä ylempänä kuin pohjavesi välittömästi ratikkavarikon eteläpuolella, eli n. tasolla +36. Tämä johtuu siitä, että kalliopinta ratikkavarikon alueella sijaitsee eteläpuolista aluetta ylempänä, sekä siitä, että ratikkavarikon alueella irtomaapiteen hydraulinen johtavuus on pieni.

Maaperä

Maalajikartan mukaan kaava-alueen maaperä on pääosin hiekkaa. Kaava-alueella sijaitsee myös avokallio- ja moreenialueita sekä pieni turvealue.

Kuva 134. Maalajikartta.

Pohjatutkimusten mukaan päällimmäisenä maakerroksena on 0–1,8 m paksuudelta humusta, silttiä ja paikoin myös turvetta. Pintakerroksen alla on hiekkaa ja soraa. Kairaukset ovat ulottuneet n. 0,7–9,31 m syvyydelle maanpinnasta. Kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen maakerrokseen, kiveen tai kallioon.

Alueella on kolme pohjaveden mittauspistettä. Mittauksia on tehty kesäkuun 2016 ja tammikuun 2021 välisellä ajalla. Pohjaveden pinta on vaihdellut 0,46–2,62 m syvyydellä maanpinnasta.

Kaava-alueen eteläosa sijaitsee Fazerila I määritellyllä pohjavesialueella.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Alustavan arvion mukaan rakennukset voidaan perustaa maanvaraisesti.

Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voidaan alustavan arvion mukaan perustaa maanvaraisesti.

Alueella tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus. Rakentamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Topografia

Suunnittelualueen korkein kohta sijaitsee alueen pohjoisosassa. Maasto laskee loivasti kohti etelää ja jyrkästi koilliseen. Kaava-alue rajautuu pohjoisessa tiealueen kalliroleikkaukseen. Suunnittelualueen länsipuolella oleva Länsimäentie leikkautuu ympäröivää maanpintaa alemmaksi tasovälillä +40...+27 metriä. Maaston korot vaihtelevat +33 ja +41 metrin välillä.

Suunnittelualueen länsipuolella, Länsimäentien toiselle puolen, sijaitsevat kumpareet nousevat yli +50 metriin, josta maanpinta taas laskee kohti Lähdepuiston virkistysaluetta.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Vaaralan väkiluku oli vuosien 2022–2023 vaihteessa 3 087 asukasta. Vaaralan väkiluku on vuosikymmenten ajan kasvanut pikkuhiljaa ja pysynyt melko tasaisena 2000-luvulla. Kaupunginosaa kehitetään tiiviinä asuinalueena.

Hakunilan suuralueella oli vuosien 2022–23 vaihteessa noin 30 500 asukasta, mikä on noin 13 % koko Vantaan väestöstä. Hakunilan suuralueen väestön määrän ennustetaan kasvavan vuoteen 2031 mennessä noin 4 200 henkilöllä. Hakunilan suuralueen väestönkasvu keskittyy Hakunilan kaupunginosaan, Vaaralassa väkiluvun ennustetaan kasvavan noin 600 henkilöllä. (*Vantaan kaupunki 2023, Vantaa alueittain 2023*)

Asuminen

Suunnittelualueella ei ole asuntoja. Suunnittelualueen ulkopuolelle kaakkoisnurkkaan sijoittuu asuttu kiinteistö osoitteessa Lemmenkuja 4. Suunnittelualueen länsipuolella Metsätien varressa sijaitsee asuinkiinteistöjä, joista lähin sijoittuu vajaan 300 metrin päähän suunnittelualueelta. Muilta osin lähin asutus sijaitsee noin 500 metriä suunnittelualueelta luoteeseen Lähdepuistontien kerrostaloalueella ja reilun 600 metrin päässä idässä Lähdekujan ja Koivumäenkujan pientaloalueella. Etelän suunnassa lähin asutus on Vartiotien asuinalueet Porvoonväylän eteläpuolella noin 900 metrin päässä suunnittelualueelta. Valion tuotantolaitoksen yhteydessä Fazerintien ja Länsimäentien risteyksestä hieman kaakkoon sijaitsee lisäksi yksi asuinkäytössä oleva rivitalo.

Vaaralan asuinalueet sijoittuvat suunnittelualueen luoteispuolelle. Vaarala on tiivistynyt 1970-luvulla laaditun asemakaavan myötä. Uusia asuntoja on rakennettu melko tasaiseen tahtiin, ja alue on elänyt koko ajan. Vaaralan alue on yksi Vantaan rivitalovaltaisimmista alueista ja asunnoista puolet sijaitsee rivitaloissa.

Yhdyskuntarakenne, kaupunkikuva, palvelut ja työpaikat

Suunnittelualue sijoittuu Vaaralan teollisuusalueen pohjoispuolelle suurten liikenneväylien läheisyyteen rakentamattomalle alueelle. Alueen kaupunkikuvaa leimaavat alueen eteläpuolella sijaitsevat suuret teollisuusyritykset sekä vilkkaat liikenneväylät. Vaaralan teollisuusalueella toimii muun muassa kaksi isoa yritystä, Fazer ja Valio. Kaupunginosan työpaikoista 77 % on teollisuudessa, mikä enemmän kuin missään muualla Vantaalla. Työpaikkaomavaraisuus Vaaralassa on korkeampi kuin muissa Hakunilan suuralueen kaupunginosissa.

Vaarala tukeutuu pääasiassa Hakunilan ja Tikkurilan palveluihin. Peruskoulu ja lukio sijaitsevat Hakunilassa. Vaaralassa sijaitsee kaksi päiväkotia, pieni kauppa, hampurilaisravintolaa ja kaksi huoltoasemaa.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Suunnittelualueella ei sijaitse kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita.

Suunnittelualueen eteläpuolella sijaitseva Fazerintie on kulttuurihistoriallisesti merkittävä. Fazerintien eteläpuoliset Valion rakennukset ovat kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäviä ja Fazerilan rakennukset kulttuurihistoriallisesti merkittäviä. Valion Juustola ja Fazerila muodostavat arkkitehtonisesti sekä tuotannollisesti merkittävän parin.

Kuva 145. Varikon likimääräisen kaava-alueen (punainen viiva) läheiset rakennusperintökohteet.

Virkistys

Suunnittelualue on metsäaluetta, jota käytetään jossain määrin virkistykseen. Alueella ei ole virallisia reittejä, mutta metsässä kulkee jonkin verran polkuja ja metsänpohja on paikoin kulunut. Laajemmassa virkistyskäytössä on Länsimäentien luoteispuolen viheralue.

Liikenne

Autoliikenne

Suunnittelualue sijoittuu erittäin vilkkaasti liikennöityjen Kehä III:n ja Porvoonväylän luoteispuolelle. Alue rajautuu Länsimäentiehen ja Lemmenkujaan. Alue on hyvin saavutettavissa Kehä III eritasoliittymän kautta sekä Fazerintieltä tullessa.

Joukkoliikenne

Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Fazerintien ja Pitkäsuon linja-autopysäkit. Matka-aika bussilla Tikkurilan asemalle on noin 35–45 min., Helsinki-Vantaan lentoasemalle noin 50–65 min. ja Helsingin rautatieasemalle on noin 40–50 min.

Kävely ja pyöräily

Länsimäentien itäpuolella on kevyenliikenteenväylä, joka yhdistyy pohjoisessa Lemmenkujan jatkeena olevaan kevyenliikenteenväylään. Kevyenliikenteenyhteydet jatkuvat Länsimäentietä kohti etelää ja Fazerintietä länteen.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaavan muutosalueen eteläpuolelle on rakennettu vesijohto Lemmenkujan ja Fazerintien risteykseen. Johto on suuntaporattu Kehä III:n ali ja liittyy Ojangan runkolinjaan. Lisäksi Hakunilan ja Länsimäen välinen vesijohdon runkolinja kulkee alueen länsipuolella.

Vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotus-pumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Vesitorni sijaitsee Hakunilassa. Lisäksi käytössä on alasäiliö. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 85.00 ja ylin on noin + 95.00. Painetasot on ilmoitettu N2000- järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp).

Jätevesiviemärointi

Kaava-alueen eteläpuolella sijaitsee Fazerintien jätevesien viettoviemäri, joka johtaa jätevedet Kehä III:n ali Långmossenin ja Vaaralan jätevedenpumppaamoiden kautta etelään Vantaan Rajakylän viemäriin. Jätevedet johdetaan edelleen eteenpäin Mailatien jätevesien mittausaseman kautta Helsingin viemäriverkostoon. Lopulta jätevedet ohjataan Viikinmäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevesien hallinta ja hulevesiviemärointi

Hulevedet imeytyvät pääosin maaperään Fazerintien pohjavesialueella. Osa hulevesistä johdetaan pintavaluntana Länsimäentien ja Fazerintien avo-ojiin. Länsimäentien hulevedet kulkeutuvat ja Kehä III:n hulevesipumppaamon kautta Kormuniitynojaan. Kormuniitynoja yhtyy Nissaksessa Krapuolaan, joka laskee lopulta mereen Helsingissä Kapellvikin'in lahdessa. Fazerintien hulevedet kulkeutuvat Långmossenin suoalueen kautta Westerkullanojan kautta Suomenlahteen.

Kaukolämpö

Vantaan Energian kaukolämpöverkko ei ulotu suunnittelualueelle.

Sähköverkko

Kaava-alueella sijaitsee nykyisiä sähkökaapeleita, jotka tulee huomioida ja siirtää tarvittaessa. Kaava-alueella ympäröivillä katualueilla on kunnallistekniikka ja tietoliikennekaapelilinjoja.

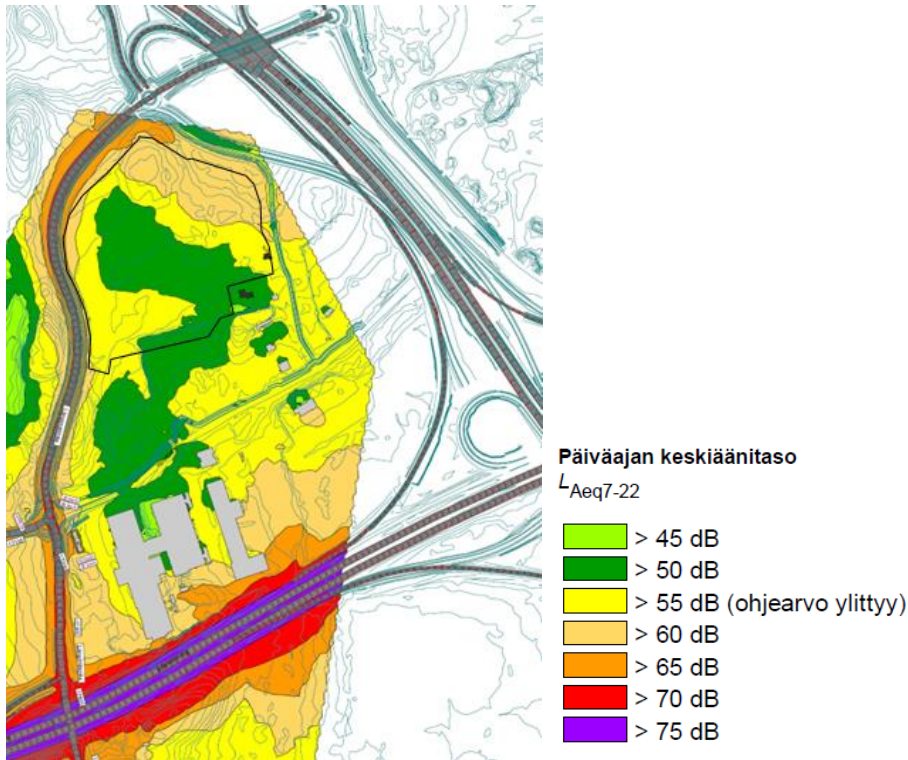
Suunnittelualueen itäpuolella kulkee voimajohdot Fingridin Länsisalmen sähköasemalle.

Ympäristöhäiriöt

Melu

Helsinki-Vantaan lentoaseman lentomelualue ei ulotu suunnittelualueelle.

Merkittävimmät melulähteet suunnittelualueen ympäristössä ovat Kehä III ja Porvoonväylä, joissa päiväaikainen melutaso nousee yli 75 dB:n. Länsimäentien päiväaikainen tiemelusa nousee tien keskikiljalla 70–75 dB:n. Suunnittelualueen keskiosan melutaso on päiväaikaan 50–55 dB, mutta kasvaa kohti liikenneväyliä mentäessä. (*Vantaan raitioradan meluselvitys, Sitowise 31.1.2023*)

Kuva 156. Ote nykytilanteen päiväajan melutasosta suunnittelualueella (Sitowise 31.1.2023, liite 1.1.). Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on rajattu mustalla viivalla.

Pilaantuneet maat

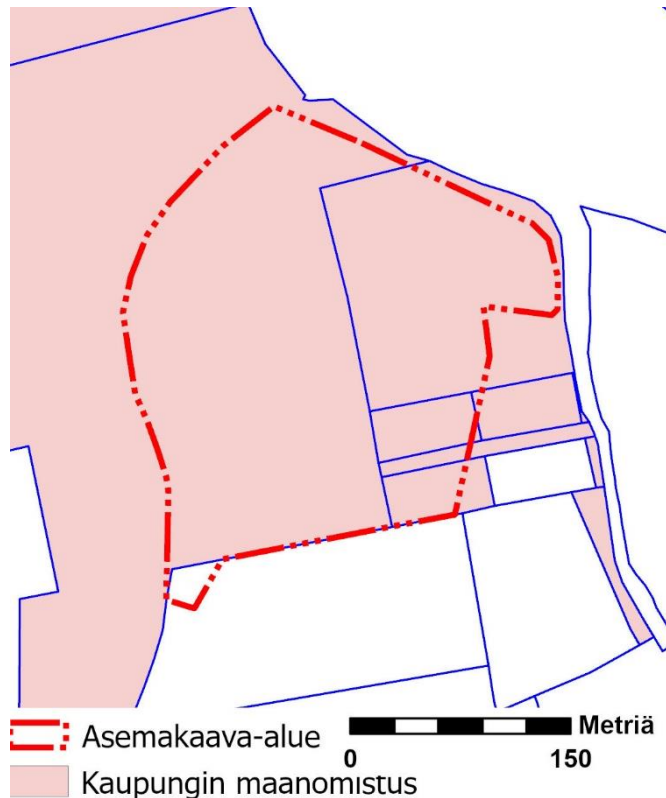
Suunnittelualueella ei sijaitse pima-kohteita (*Ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelu, Golder Associates Oy 2020*).

Erityistoiminnat

Suunnittelualueen lounaispuolelle sijoittuvan Fazer Leipomot Oy:n sekä suunnittelualueen itäpuolella sijaitsevan Långmossenin jätteenpolttolaitoksen konsultointivyöhykkeet ulottuvat osin suunnittelualueelle. Myös Valion tehtaat ovat suunnittelualueen läheisyydessä. Valion tehtaan kohdalta konsultointivyöhykkeen kokoa ei ole määritelty. Pelastusviranomaisten suositus on, että alle 300 m säteelle Valion tehtaista ei sijoiteta herkkiä toimintoja. Fazerin Leipomot oy:n ja Långmossenin jätteenpolttolaitoksen rakentamisen reunaehtoja asettava konsultointivyöhyke on 500 m.

2.1.4 Maanomistus

Pääosa suunnittelualueen kiinteistöistä on Vantaan kaupungin omistuksessa. Vantaan kaupunki omistaa kaava-alueelle sijoittuvat kiinteistöt 92-410-1-46, 92-410-1-61, 92-410-1-47, 92-410-1-49, 92-410-1-66 ja 92-410-13-54. Suunnittelualue ulottuu kaakkoispuolellaan Valio Oy:n omistamalle kiinteistölle 92-410-6-40.

Kuva 167. Kuva kaava-alueen maanomistusoloista.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdassa 4.

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.

Maakuntakaava

Östersundomin alueen maakuntakaava

Östersundomin alueen maakuntakaava kattaa Helsingin Östersundomista Sipoon Söderkullaan ulottuvan alueen sekä osan Vantaan Länsisalmea ja Vaaralaa. Maakuntakaava tuli korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen lainvoimaiseksi toukokuussa 2021. Östersundomin alueen maakuntakaava on esitetty Uudenmaan maakunnan voimassa olevan maakuntakaavojen yhdistelmässä (kuva 18).

Kaavassa käsitellään kaikki keskeiset alue- ja yhdyskuntarakenteen teemat, ja se on osa Uudenmaan toista vaihemaakuntakaavaa. Östersundomin aluetta ei käsitellä Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen sisältyvässä Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa.

Östersundomin alueen maakuntakaavassa kaava-alue on osoitettu työpaikka-alueena (TP1). Alueelle sijoittuu energiahuollon alue tai kohde (EN) ja alueen halki kulkee pääkaupunkiseudun poikittainen joukkoliikenteen yhteysväli. Kaava-alue sijoittuu osin pohjavesialueelle (pv).

Uusimaa-kaava 2050

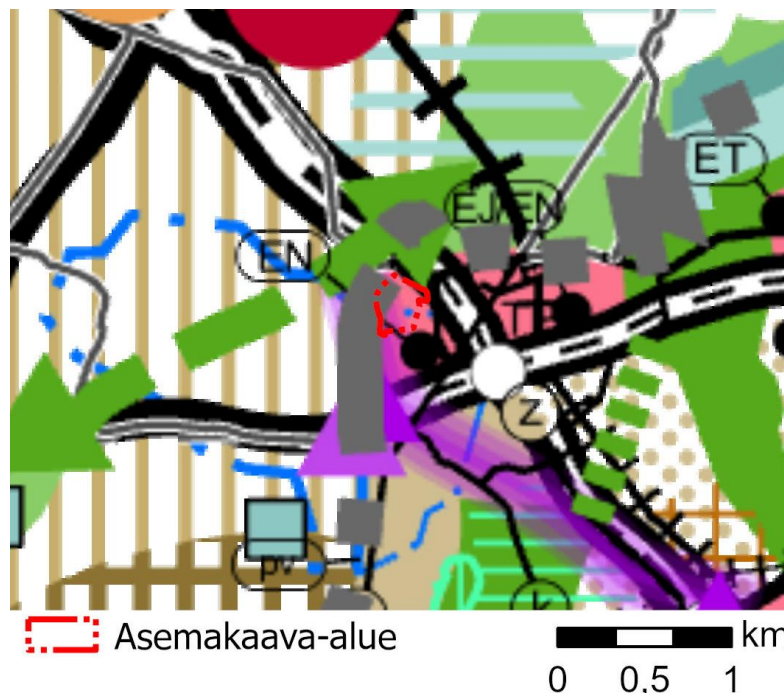
Uusimaa-kaava 2050 on nimi uudennimiselle maakuntakaavakokonaisuudelle, joka koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kaavasta: Helsingin seudun, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavoista. Seutujen kaavojen taustavisiona toimii strateginen, oikeusvaikutuksen Uudenmaan rakennesuunnitelma. Kaavakokonaisuus kattaa koko Uudenmaan maakunnan alueen lukuun ottamatta Östersundomin aluetta Helsingissä, Sipoossa ja Vantaalla.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätöksen myötä voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2023. Helsingin seudun ja Itä-Uudenmaan kaavoihin ei tullut oikeuskäsittelyssä muutoksia. Länsi-Uudenmaan kaavasta kumoutui oikeuskäsittelyn myötä taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräyksen osa, joka ohjaa seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa.

Kaava-alueen pohjoispuolelle sijoittuu Uusimaa-kaavassa 2050 osoitettu Kivikko-Hakunilan maakunnallinen viheryhteystarve (vihreä nuoliviiva) ja länsipuolelle sijoittuu taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke (ruskea pystyviivitus).

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

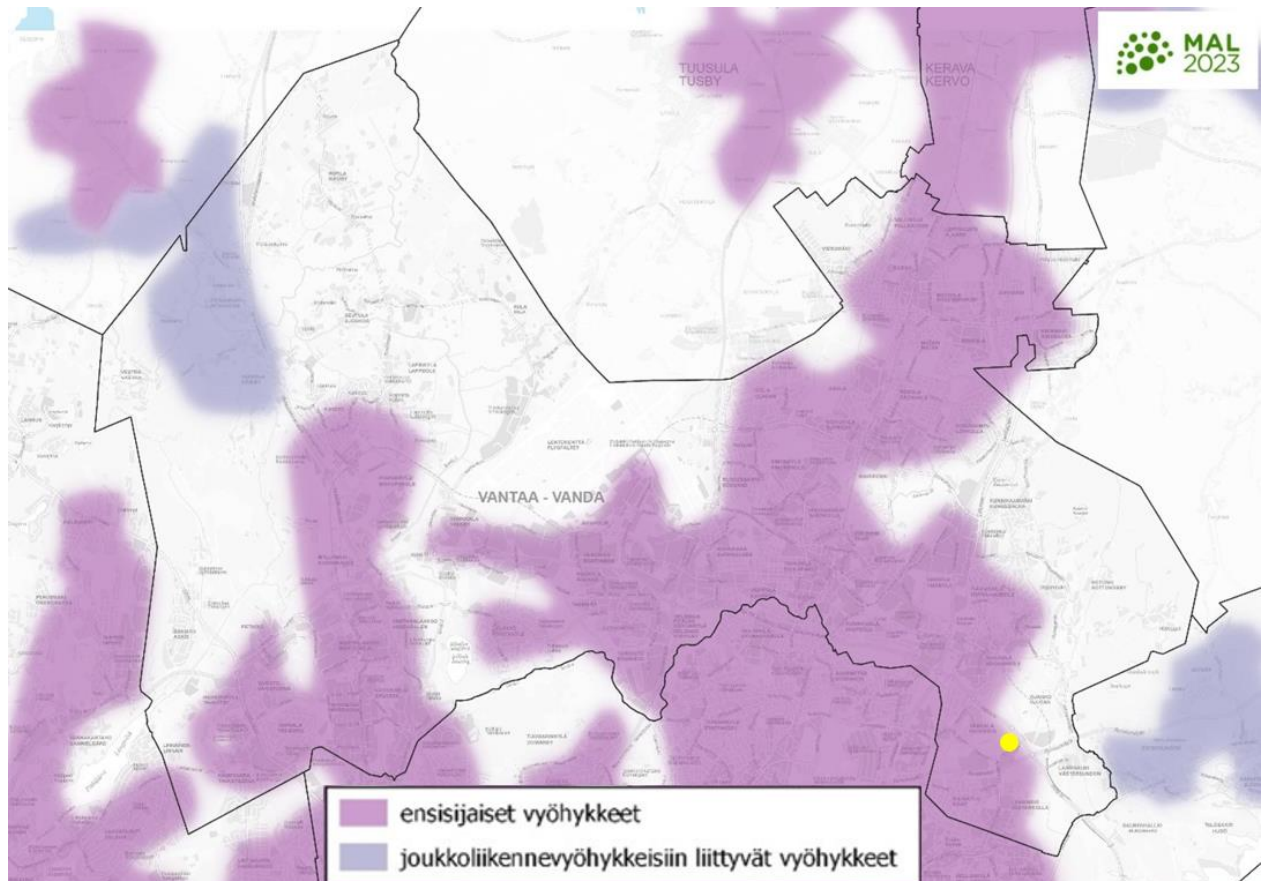
Kuva 178. Ote voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä, jossa suunnittelualueen sijainti näkyy punaisella pistekatkoviivalla.

MAL 2023 -suunnitelma

MAL 2023 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14

kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitteen saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua.

Suunnitelman keskeiset tavoitteena on luoda seudusta hiilineutraali, menestyvä ja hyvinvoiva. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestävästä yhdyskuntarakenteesta, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

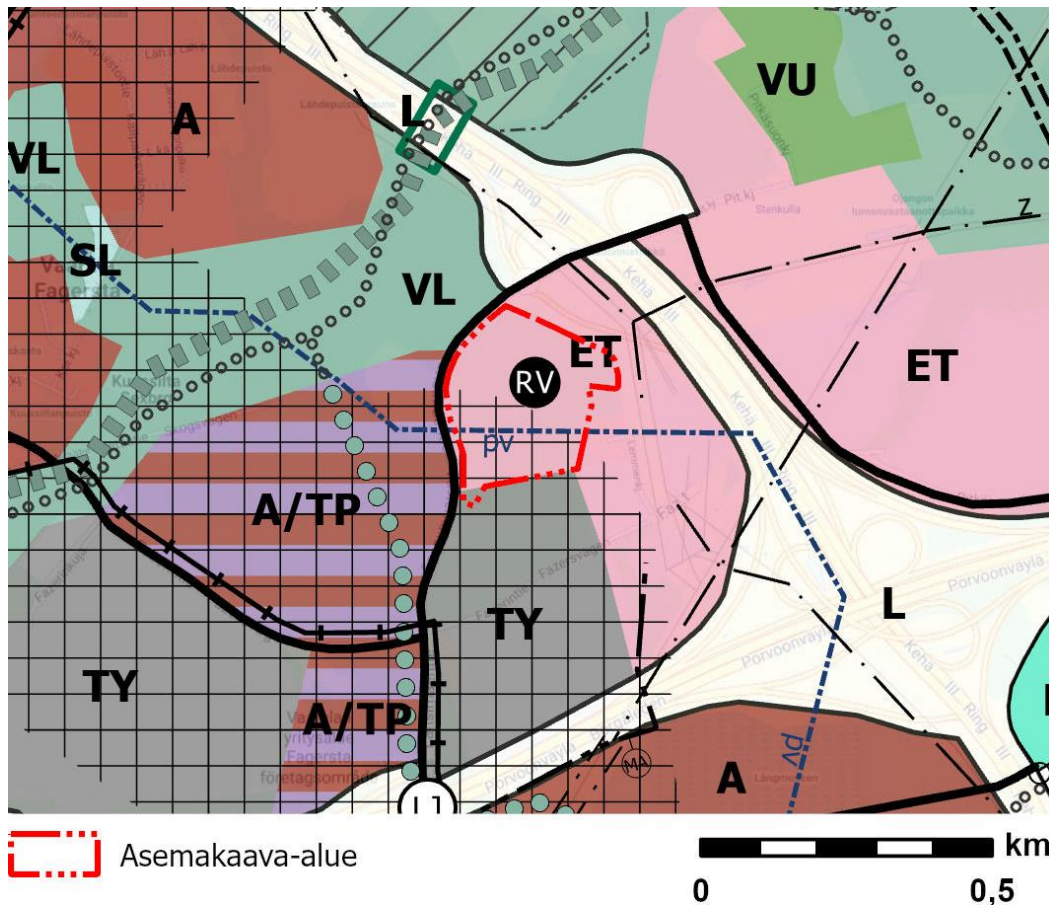
Kuva 19. Ote MAL 2023 -suunnitelmasta. Kaava-alueen likimääräinen sijainti on osoitettu keltaisella pallolla.

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunki uudistuksen keinoin. MAL 2023 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024. Sopimuksella vahvistetaan mm. Vantaan ratikka -hankkeen 30 % valtion rahoitusosuus ja mahdollistetaan hankkeen toteutus. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle.

Yleiskaava 2020

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaava 2020:ssa suunnittelualue sijoittuu yhdyskuntateknisen huollon alueelle (ET) ja aivan etelärajaltaan tuotanto- ja varastotoimintojen alueelle (TY). Alueelle on osoitettu kohdemerkintä raitiotien varikko (RV), jolle on varattava riittävä tila. Vantaan ratikan varsi on ns. kestävän kasvun vyöhykettä, jolle kaupunginosan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan (ruudukko). Suunnittelualueen eteläosa kuuluu pohjavesialueeseen (pv).

Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuultuksella 11.1.2023. Kolmella alueella (Länsisalmi, Myllykyläntie 4–8 ja Hakkilan radanpidon alue) jää voimaan osin yleiskaava 2007. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Kuva 20. Ote voimassa olevasta yleiskaavasta. Kaava-alue on esitetty punaisella pistekatsoviivalla.

Asemakaava

Suunnittelualue on asemakaavoittamatonta aluetta.

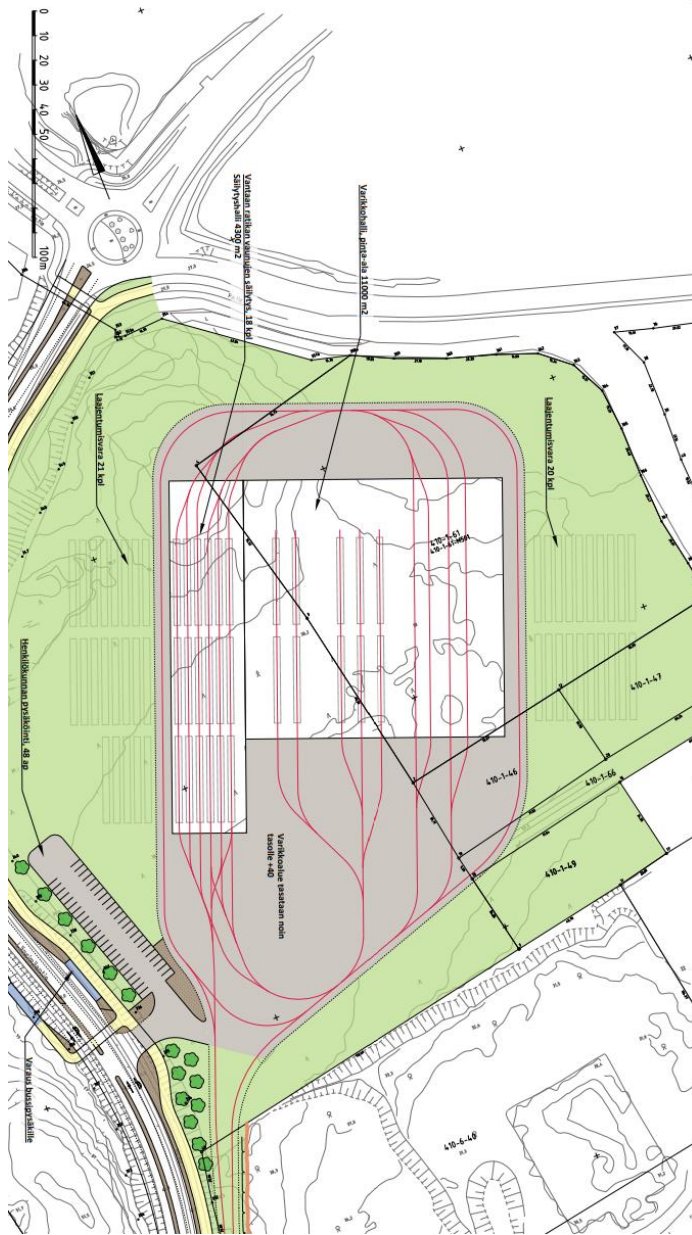
Muut päätökset ja suunnitelmat

Ratikan yleissuunnitelma

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 19.11.2019. Kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019, että ratikan rakentamisen mahdollistava jatkosuunnittelu voidaan aloittaa yleissuunnitelman pohjalta.

Yleissuunnitelmassa 2019 on tutkittu hanke- ja vertailuvaihtoehtoja sekä laadittu matkustajamääräennusteita. Lisäksi on arvioitu ratikan vaikutuksia kulkutapoihin, liikenteelliseen saavutettavuuteen, tieliikenteen suoritteisiin ja onnettomuuksiin, päästöihin, matka-aikoihin lentoasemalle,

maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, palveluiden kehityspotentiaaliin, luontoon, kulttuuriin, virkistyskäyttöön, maisemaan, kaupunkikuvaan, meluun ja tärinään.

Kuva 21. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta (WSP Finland, 30.4.2019). Kuva ratikan varikon alueella. Säilytyshallin koko on 4300m² ja varikkohalli 11 000m². Länsimäentien varrella on varaukset bussipysäkeille.

Ratikan katu- ja puistosuunnitelmat

Vantaan ratikalle laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katusuunnitelmat. Ratikan katu- ja puistosuunnitelmat koskevat katuja, joita ratikan raiteet käyttävät. Katu- ja puistosuunnitelmissa tarkennetaan ja muokataan ratikan yleissuunnitelman ratkaisuja. Ratikkakatuihin liittyville kaduille suunnitellaan uudet järjestelyt. Pääosa ratikan käyttämistä kaduista on olemassa olevia katuja, mutta myös uusia katuja suunnitellaan. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan koko suunnitteluosuudella.

Länsimäentielle laaditaan katu- ja puistosuunnitelmat. Kyseiset suunnitelmat vastaavat Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaava-aluetta nro 931400.

Ratikan katu- ja puistosuunnittelu on alkanut syksyllä 2020. Ensimmäiseksi laaditaan tilavaraukset ratikan asemakaavoja varten. Niistä tarkennetaan varsinaiset yksityiskohtaiset katu- ja puistosuunnitelmat. Suunnitelmien valmistuttua niiden ehdotukset asetetaan julkisesti nähtäville vaiheittain vuosien 2021–2023 aikana. Tavoitteena on, että katu- ja puistosuunnitelmat voidaan hyväksyä vuoden 2023 aikana.

Ratikan kaavarunko

Vantaan ratikan reitin varrelle on laadittu sen kaupunkikehitystä ohjaava kaavarunko, joka kattaa ratikan pysäkeistä noin 800 metrin säteellä muodostuvan vyöhykkeen. Kaavarunko on yleiskaavaa tarkempi, mutta asemakaavaa yleisempi suunnitelma, jolla luodaan pitkän aikavälin visio ratikka-kaupungista, määritellään tavoitemitoitus suunnittelualueen lisärakentamiselle, arvioidaan ratikkakaupungin kehittämisen vaikutukset ja aikataulutetaan alueiden kehittäminen pitkällä aikavälillä. Kaavarunko yhteensovittaa alueen maankäyttöön kohdistuvia tavoitteita ja tarkentaa Vantaan yleiskaavan 2020 maankäyttösuunnitelmaa. Kaavarunko toteutetaan oikeusvaikutuksettomana suunnitelmana, jonka ensisijainen tavoite on sitouttaa kaupungin eri toimialat toteuttamaan ratikkakaupunkia yhteisten periaatteiden mukaisesti.

Ratikan kaavarungon vaikutusten arviointi pitää sisällään laajemman kaupunkikehityksen vaikutusten arvioinnit.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan kaavarungon 19.6.2023.

Varikon alustava hankesuunnitelma

Vantaan ratikan varikon alustava hankesuunnitelma valmistui 2021 (*Ramboll Finland Oy*). Alustavan hankesuunnitelman yhteydessä on arvioitu varikon rakentamisesta aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Pohjavesien, hulevesien ja melun osalta on laadittu erillisselvitykset, joiden lisäksi keskeisiksi vaikutustyypeiksi on tunnistettu luontovaikutukset, pintavesivaikutukset ja ihmisiin kohdistuvat vaikutukset.

Varikon ratikan varikon alustavan hankesuunnitelman hiilineutraaliusselvitys

Vantaan ratikan varikon alustavan hankesuunnitelman hiilineutraaliusselvitys on valmistunut 30.8.2021 (*Ramboll Finland Oy*). Selvitys on tuotettu mm. asemakaavavaiheen taustamateriaaliksi ja sen perusteella on laadittu kaavamääräyksiä Vantaan ratikan varikkoalueen ja rakennusten mahdollisimman ilmastomyönteisiin ratkaisuihin koko elinkaaren ajalta. Selvitys koski esi- ja infrarakentamista, rakennusten rakentamista ja rakennusten energiantuotantoa ja kulutusta. Työ piti sisällään infra- ja esirakentamisesta aiheutuvat päästöt ja vähennystoimenpiteet; rakennusten erilaisista materiaalivalinnoista aiheutuvat päästöt ja vähennystoimenpiteet; energian hiilijalanjäljen vähennystoimenpiteet ja skenaariot; tontin hiilivaraston muutoksen arviointi ja ratkaisut sekä puurakentamisen edellytykset; vihertehokkuuskertoimen arvon määrittämisen; hulevesien hallintamenetelmät; ilmastokestävän rakentamisen toteuttamismahdollisuudet sekä asemakaavavaiheen määräysehdotuksia esirakentamisesta, rakentamisesta ja energiantuotannosta ja -käytöstä päätöksenteon tueksi. Tavoitteena oli muodostaa perustason skenaario (BAU) sekä minimiskenaario, jossa on huomioitu eri osa-alueilla löydetty tehokkaimmat hiilijalanjäljen vähennystoimenpiteet.

Vaaralan varikon hankesuunnitelma

Vaaralan varikon hankesuunnitelma on valmistunut 2.3.2023 (Kaupunkiliikenne Oy ja Arkkitehtityöhuone APRT Oy). Varikon alueen suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa Kaupunkiliikenne Oy. Hanke on raitiovaunuvarikkorakennus, johon keskitetään Vantaan raitiovaunujen säilytys- ja huoltotoiminta. Varikolle on esitetty tilat raitiovaunujen säännölliselle huollolle ja tarvittaville korjauksille, samoin kuin päivittäisille tarkistuksille ja raitiovaunujen siivoukselle (vuorokausihuolto) sekä

ratasähkön tiloille. Huoltohalli sisältää 4 raskashuoltopaikkaa, 2 vuorokausihuoltopaikka, sorvipaikan ja pesulinjan. Kaikki huoltopaikat mitoitetaan 45 m vaunuille. Ratainfraan huoltovaunulle on esitetty säilytyspaikka ratainfraan rakennuksen yhteyteen. Tilat suunnitellaan ja toteutetaan tarkoituksenmukaisin vakiotyyppisin muuntojoustavin ratkaisuin, mitoituksin ja varustein. Hankesuunnitelmassa on esitetty varikkoalueen rakentuminen kolmessa vaiheessa. Laajennusosat toteutetaan tarpeen vaatiessa.

Tavoitteena on rakentaa niin rakenteellisilta ominaisuuksiltaan kuin prosesseiltaanakin energiatehokas ja ympäristöystävällinen moderni raitiovaunuvarikko. Rakennuksen massoitteita sekä sijoitusta rakennuspaikalle ohjaavat voimakkaasti varikon toiminnan sekä raidegeometrian reunaehdot. Suuret yhtenäiset julkisivupinnat suunnitellaan materiaaleiltaan kestäviksi ja korkeatasoisiksi. Hankesuunnitelmaan liittyy vaikutustenarviointi (Ramboll 30.11.2021), meluselvitys (Ramboll 1.7.2021), hulevesiselvitys (Ramboll 30.6.2021) sekä hiilineutraaliusselvitys (Ramboll 30.8.2021).

Asemakaavaratkaisu perustuu Vaaran varikon hankesuunnitelmaan.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.12.2019. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi, että ratikan rakentamisen mahdollistava jatko-suunnittelu voidaan aloittaa suunnitelman pohjalta. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.

Kaavoitus tuli vireille 23.11.2020 laajempaan alueena numerolla 062800. Tämä asemakaava on erotettu omaksi asemakaavakseen ja sai työohjelmassa numeron 931200. Varikon osallistumis- ja arviointisuunnitelma nro 931200 asetettiin nähtäville 6.4.2021 ja päivitettiin 24.3.2022.

Kaupunginhallitus 15.1.2024 päätti asettaa asemakaavaehdotuksen nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Kaavaehdotus oli nähtävillä 31.1.–29.2.2024 välisenä aikana.

Ratikan asemakaavat ovat asemakaavoituksen työohjelmissa 2023, 2024 ja 2025.

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan hankesuunnitelman 22.5.2023 (5 §).

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

Osallisia ovat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät,
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat

Osallisia ovat myös ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Väylävirasto (rautatie- ja vesialueet)
- Pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo

- Suomen luonnonsuojeluliitto
- Tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- Uudenmaan liitto, HSY, HSL, TUKES

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Ratikan hankkeiden yhteinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” julkaistiin 23.11.2020 ja päivitettiin 17.9.2023. Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Mielenpitoet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin yhteensä 88 kappaletta. Mielenpiteistä kaksi koski kaava-alueen lähiympäristöä. Toisessa mielenpiteistä tiedusteltiin, tuleeko ratikka kulkemaan Valion tehtaan kohdalta Vaaralan metsäreittien kautta Hakunilaan ja oltiin huolissaan alueen lenkkipoluista (M12). Toisessa mielenpiteessä toivottiin suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevan asutun kiinteistön kaavoittamista AO-tontiksi (M23).

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta ja yksi koko linjaa koskeva. Yleisötilaisuudet järjestettiin 8.12.2020 (Länsimäki), 9.12.2020 (Hakunila), 16.12.2020 (Tikkurila), ja 17.12.2020 (Aviapolis). Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on kuvattu Vantaan ratikan OAS-vaiheen vuorovaikutusraportissa 22.3.2021. Erilaiset osallistumisen ja vaikuttamisen tavat koottiin työn aikana osallistuvavantaa.fi -alustalle.

Kaikkille avoimet ratikan infotilaisuudet järjestettiin 23.9.2021, 6.4.2022, 15.11.2022 ja 13.4.2023 (koko ratikan linja). Kaikkille avoin ratikan opastettu kiertoajelu järjestettiin 26.8.2023. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua ratikan suunnitelmiin kaupungintalolla ja ratikan suunnittelijoita oli tavattavissa.

Varikon asemakaavatyöstä nro 931200 on julkaistu oma erillinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma 6.4.2021. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkaisemisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Mielenpitoet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 6.5.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin yhteensä 16 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 24.3.2022 ja mielenpitoet pyydettiin 28.4.2022 mennessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivityksestä tiedotettiin kaupungin verkkosivuilla, Vantaan sanomissa ja kaava-alueen naapureita. Mielenpiteitä päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin 10 kappaletta.

Kaava-alueen kiinteistönomistajan (Valio Oy) kanssa on keskusteltu kaavaratkaisusta vuosien 2022–2024 aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 931200 saadut mielenpitoet ja niihin laaditut vastineet

Mielenpitoet Varikon asemakaavatyön nro 931200 osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 6.5.2021 ja päivitetystä versiosta 28.4.2022 mennessä ja niitä saatiin yhteensä 26 kpl.

Mielenpiteissä esitettiin seuraavaa, mielenpiteen tiivistelmän jäljessä *kursiivilla* esitetään lyhyt vastaus:

Caruna Oy

Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Suomen luonnonsuojeluliitto

Varikko pirstoo itäosan laajasta Slättmossen-Kuussillan-Fazerilan luontovirkistysalueesta ja vähentää säilyneiden metsien määrää. Alueella sijaitseva arvokas luontokohde kolmiosainen Fazerilan suot-kokonaisuus on uhanalaisiksi Etelä-Suomessa luokiteltu korpi- ja rämeluontotyyppi, mikäli suot ovat säilyttäneet vesitaloutensa luonnontilaisina tai luonnontilaisen kaltaisina. Kohde tulee huomioida varikon sijoittamisessa tarvittavine suoja- ja puskurivyöhykkeineen sekä kaavamerkinnöillä ja -määräyksillä. Alueelta laadittu metsäsuunnitelma tulee huomioida kaavaselostuksessa. Hankealueelta tulee toteuttaa liito-oravaselvitys.

Kaava-aluetta koskeva luontoselvitys ei sisällynyt yhdistyksen erikseen kaupungilta tilaamaan raporttiin. Yhdistys kokee, että kaupungin tulisi laittaa tehdyt luontoselvitykset nähtäville osana muuta kaava-aineistoa tai esimerkiksi kaupungin luontoselvitykset-nettisivulle.

Lisäys mielipiteeseen 28.4.2022

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivityksessä alueen rakennusoikeus on kaksinkertaistettu 10 000 m²:stä 20 000 m²:iin. SLL Vantaan 5.5.2021 lausunnossa esiin nostettujen alueen merkittävien luontoarvojen huomioiminen kaavatyössä vaikeutuu entisestään rakennusoikeuden mittavan lisäämisen seurauksena. Haluamme korostaa alueen merkitystä osana merkittävää maakuntakaavassakin tunnistettua ylikunnallista ekologista yhteyttä idästä Sipoonkorven ja etelästä Mustavuoren suunnasta länteen Helsingin puolelle Kivikon metsäalueelle ja siitä edelleen eteenpäin.

Merkittävä osa kaava-alueesta sijaitsee Fazerilan pohjavesialueella. Lakiin perustuvan pohjaveden pilaamiskiellon mukaan pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa. Pohjavesialueelle rakentaminen aiheuttaa riskejä, joiden ennaltaehkäisy on varmistettava kaavatyössä suunnitteluvaiheessa sekä toteutuksessa ja käytönaikaisessa seurannassa.

Kaavoittajan vastine:

Varikon sijainti on uuden yleiskaavan 2020 mukainen, joka ohjaa kasvun kestävästi olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen ja turvaa laajat viheraluekokonaisuudet. Yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti Vantaan viheralueverkosto ja seudullinen viheraluejärjestelmä säilyvät.

Rakentamisen luontovaikutuksia on arvioitu tämän kaavatyön yhteydessä sekä alustavan hankesuunnitelman yhteydessä. Metsäsuunnitelma on huomioitu. Alueelta laaditun luontoselvityksen (Faunatica 2021) mukaan suunnittelualueen luoteisosassa on sijainnut pieni luonnon tilainen korpisuo, joka on kuivunut. Suunnittelualueella sijaitseva boreaalinen piensuo on arvoitettu luontoselvityksessä luokkaan III eli suositellaan säästämään, kun se on kohtuullisin keinoin mahdollista. Kohde on metsälain 10 § erityisen arvokas elinympäristö. Metsälakia ei kuitenkaan sovelleta oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella lukuun ottamatta maa- ja metsätalouteen ja virkistyskäyttöön osoitettuja alueita (2 §). Kaava-alue on yleiskaavassa yhdyskuntateknisen huollon aluetta. Kaavaehdotuksessa koillispuolen korpialue on osoitettu suojaviheralueeksi, jolla ympäristö säilytetään. Luontoselvitykseen on sisällynyt liito-oravaselvitys, jonka mukaan kaava-alue tai sen ympäristö Kuussillan alueelta ei ole havaittu liito-oravaa, mutta alue soveltuu liito-oravan elinympäristöksi.

Koko ratikan linjaa koskevat selvitykset löytyvät Vantaan ratikan omilta sivuilta.

Kaava-alueella ei sijaitse ekologisia yhteyksiä. Kaava-alueen luoteispuolella yhdistyy kaksi maakunnallisesti merkittävää ekologista yhteyttä. Nämä yhdistävät muun muassa Helsingin Vanhan kaupunginlahden alueet Hakunilan virkistysalueeseen ja edelleen Sipoonkorven kansallispuistoon.

Kaava-alueelta on laadittu pohjavesiselvitys. Kaavassa annetaan pohjaveden suojeluun liittyviä määräyksiä. Jatkosuunnittelussa ja rakentamisen aikana tulee pohjaveden suojelu huomioida.

Varikon alueen suunnitelmia on tarkennettu suunnittelun edetessä. Myös tarvittava rakennusoikeus on tarkentunut. Kaavaratkaisu perustuu Vaaralan varikko hankesuunnitelmaan.

Valio Oy

OAS:ssa esitetyt alustavat suunnitelmat alueen toteuttamisesta eivät ole sellaisenaan yrityksen teollisuustoiminnan kannalta toimivia ratkaisuja. Ennen kaavoituksen jatkosuunnittelua yritys haluaa neuvotella kaupungin kanssa maankäyttösuunnittelun aiesopimus.

Vaaralan pohjavesiselvityksen perusteella voidaan vetää johtopäätökset, että hankkeen pohjavesivaikutuksien arvioinnissa ei ole kyetty arvioimaan juuri Varikon alueesta Valion vedenottamolle aiheutuvia vaikutuksia. Aineistossa todetaan, että pohjaveden virtausuunnat tulee selvittää varikon alueella, jotta vaikutuksia Valion ottamon alueella kyetään arvioimaan paremmin. Pohjavesiolosuhteet tulee selvittää maankäytön suunnitteluprosessin alussa, jotta suunnittelun aikana voidaan arvioida kaavaehdotusten pohjavesivaikutuksia maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Esitetyt tarkkailuputket tulee asentaa ennen päätöksiä ja varmentaa pohjavesialueen raja Varikkoalueella.

Lisäys mielipiteeseen 28.4.2022

Valio katsoo, että ratavarikon sijoittumista alueella tulee tutkia uudelleen. Valion näkemyksen mukaan ratikkavarikon esitetty sijoittuminen ei vastaa uutta yleiskaavaa. Valion omistamat kiinteistöt on esitetty uudessa yleiskaavassa merkinnällä TY. Valion kiinteistöt tulee säilyttää kokonaan TY alueena teollisuustoiminnan kehitykseen varattuna. Valion kanta ylipäättään on, että alueen asemakaavoituksen tulisi perustua koko alueen alustavaan kaavarunkoon. Valion kanssa viimeisen vuoden aikana käydyt neuvottelut ovat keskittyneet tehdastoimintojen vaatimiin tieliittymiin, eikä varikon sijoittumisesta kiinteistöillemme ole neuvoteltu. Valio korostaa lisäksi maankäyttösopimusten merkitystä kaavoitusprosessissa.

Kaavoittajan vastine:

Pohjavesiselvityksessä mainitut uudet pohjavesien tarkkailuputket asennettiin kesällä ja syksyllä 2021. Uusista pohjavesiputkista kolme (SW1-3) sijaitsee Valion pohjoispuolella ja yksi (AFRY) länsipuolella. Tarkkailuputkien avulla tilannekuva Fazerilan pohjavedestä paranee ja tieto on käytettävissä varikon tarkemman suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä.

Asemakaavassa annetaan pohjaveden suojeluun liittyviä määräyksiä. Rakentamisen aikana voi esiintyä pohjaveden hetkellistä samentumista. Rakentamisen aikaiset haitat tulee ottaa jatkosuunnittelussa ja rakentamisen aikana huomioon ja negatiiviset vaikutukset tulee minimoida.

Yleiskaavassa 2020 on osoitettu varikkoalueen sijainti likimääräisellä sijainnilla (piste). Yleiskaava ei osoita tarkkoja maankäytön rajoja, vaan aluevaraukset tarkentuvat asemakaavoituksen yhteydessä. Varikon asemakaava perustuu Vaaralan varikon hankesuunnitelmaan, jossa on tarkasteltu varikkotoimintojen sijoittumista ottaen huomioon ympäristön reunaehdot, mukaan lukien luontoarvot, pohjavesialueet ja maaston muodot.

Koko ratikan reitiltä on laadittu ratikan kaavarunko, johon myös varikon alue kuuluu. Kaavarungon osoittama varikon alue poikkeaa hieman yleiskaavan rajauksista. Myös kaavarungon esittämää varikkoalueen rajausta tarkennetaan edelleen asemakaavassa selvityksiin perustuen.

Valion kanssa on käyty useita neuvotteluja ja alueen katu- ja puistosuunnitelmia sekä varikon alustavaa ja tarkempaa hankesuunnitelmaa on esitelty Valiolle. Myös alueelta laadittuja selvityksiä on toimitettu Valiolle tarkasteltavaksi.

Vantaan kaupunginmuseo

Alueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita eikä alueella ole kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Vaarala Seura ry

Varikkoaluetta ei saa kaavoittaa yksityisten henkilöiden maille tai mikäli yksityiset omistajat ovat halukkaita myymään kaupungille maata, myyntihinnan on oltava markkinahinta. Ratikkavarikkoa ei saa sijoittaa virkistysalueeksi kaavoitetuille alueille. Varikko ei saa ulottua Länsimäentien länsipuolelle. Onko varikolla pohjavesivaikutuksia? Ratikkavarikkoa suunnitellaan käsittämättömän suureksi. Luontoaluetta ja puita häviää varikon alta, jotka suodattavat lähiympäristöstä tulevia pienhiukkasia, ääniä ja pölyä. Varikon ympärille tulee istuttaa nopeasti kasvavia, ympärivuotisesti vihreitä puita korvaamaan kaadettujen puiden aiheuttamaa haittaa ja maisemahaittaa.

Kaavoittajan vastine:

Mielipiteessä mainitut asiat on huomioitu kaavatyössä. Kaavassa huomioidaan luonnon monimuotoisuuden kannalta merkitykselliset alueet. Varikkoaluetta on koitettu tiivistää mahdollisimman paljon ottaen huomioon varikon toimintaedellytykset ja ympäristön rakentamiselle asettamat reunaehdot. Pohjavesivaikutuksia on arvioitu. Kaavaehdotuksessa on annettu määräyksiä viherrakentamiseen, pohjavesien suojeluun ja melun torjuntaan liittyen. Ilmanlaatua on arvioitu kaavaselvityksessä. Varikon välittömässä läheisyydessä ei juurikaan sijaitse asutusta. Avoimessa ympäristössä ajoneuvoliikenteen ilmansaasteet pääsevät laimenemaan paremmin, kuin tiiviissä kaupunkiympäristössä.

Rajakylän Pientaloyhdistys ry

Ympäristöhaittojen vähentämistä ja luontoarvojen vaalimista ei ole huomioitu ja selvitetty riittävästi maankäyttö- ja rakennuslain edellytysten mukaisesti. Alueelle on muodostumassa liian suuri haittakeskittymä yhteisvaikutusten osalta, mitä ei ole huomioitu ja selvitetty. Pohjavesivaikutukset tulee selvittää. Metsän laajamittainen kaataminen lisää liikenteen melua ja hiukkaspäästöjen leviämistä. Kalliot ja puut suojaavat pohjavettä.

Kaavoittajan vastine:

Kaava-alueelta on laadittu muun muassa luontoselvitys, pohjavesiselvitys ja meluselvitys, joiden perusteella hankkeen MRL:n mukaisia vaikutuksia voidaan arvioida. Yleiskaavan 2020 yhteydessä on laadittu useita selvityksiä, joiden pohjalta kaupungin kasvu on suunniteltu. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Fingrid Oyj

Asemakaavoitettava alue sivuaa Fingridin Länsisalmen muuntoasemaa, joka pääkaupunkiseudun voimansiirtoverkon keskeinen solmupiste, jonka tarpeet tulisi huomioida alueen kaavoituksessa. Asemakaava-alueen läheisyydessä on otettava huomioon Fingridin hankkeet. Varikon alustava hankesuunnitelmasta ja muista Fingridin toimintojen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä myös erillinen risteämälausunto. Risteämä voi olla myös esimerkiksi tie, katu, rakennelma tai rakennus, joka sijoittuu voimajohtoon tai sähköaseman läheisyyteen.

Kaavoittajan vastine: Kaava-alue ei ulotu sähköasemalle, nykyisten voimajohtojen tai uusien voimajohtohankkeiden alueelle. Fingridin hankkeet on huomioitu varikon suunnittelun yhteydessä.

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne palvelukokonaisuus

Varikon suunnittelussa ja mitoituksessa on otettava huomioon seudullinen verkosto ja tulevaisuuden tilatarpeet. Viikin-Malmin pikaraitiotien yleissuunnitelmassa on varauduttu radan jatkamiseen Jakomäestä Vantaan ratikan linjalle, mikä mahdollistaisi Vaaralan varikon hyödyntämisen seudullisena raitiovaunuvarikkona. Seudun pikaraitiotiejärjestelmää on suunniteltava kokonaisuutena.

Kaavoittajan vastine: Varikon asemakaava perustuu Vaaralan varikon hankesuunnitelmaan, jonka on laatinut Kaupunkiliikenne Oy. Seudullinen aspekti ja mitoitukset on huomioitu hankesuunnitelmassa.

Vantaan energia ja Vantaan energia sähköverkot

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Alueella ei sijaitse Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöverkkoa.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Kaavoituksen tulee mahdollistaa tehokas ja tarkoituksenmukainen toiminta varikolla, mukaan lukien varikon huoltoliikenteen edellyttämät järjestelyt. HKL on yhteistyössä HSL:n kanssa päivittä-mässä raitioliikenteen varikko- ja kalustostrategiaansa. Päivityksen yhteydessä tunnistetut toimin-nalliset ja mitoitukselliset tarpeet varikkoverkon kehittämisen suhteen tulee huomioida Vaaralan varikon asemakaavan laadinnassa. Asemakaavan tulee mahdollistaa strategiassa tunnistettava laa-juustarve. Varikon mitoitusta suunniteltaessa on syytä selvittää pelkästään Vantaan ratikan tarpei-siin tarvittavaa vaunukalustoa suuremman vaunumäärän säilytysmahdollisuuden edellytykset osana koko seudun raitioliikennejärjestelmän kehitystä. Vaaralan varikolla on hyvä pitää auki mah-dollisuudet monitoimijaympäristön muodostumiseen tulevaisuudessa. Käytännössä tämä tarkoit-taa kaavoituksessa riittävän suuria tilavaroja esim. toimisto- ja sosiaalityötiloille, huoltopaikoille sekä kaluston säilytykseen, vaikka niitä ei alkuvaiheessa toteutettaisi.

Lisäys mielipiteeseen 28.4.2022:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivityksessä keskeisenä on Vantaan ratikan varikon hanke-suunnitelman mukaisen rakentamisen mahdollistaminen rakennusoikeutta nostamalla. HSL katsoo tämän olevan erittäin tärkeää ratikan toimintaedellytysten turvaamiseksi. Vaikka HSL:n näkemyk-sen mukaan varautuminen kapasiteetin kasvuun rakennusoikeutta nostamalla on tärkeää, voi va-rikkokapasiteetin kasvattaminen ennen aikaisesti johtaa operointikustannuksiin, joiden kattaminen lipputuloilla ei ole vuosiin mahdollista. Näin ollen ylimääräisen rakennusoikeuden hyödyntämisen varikon laajentamisena tulee perustua tarvekartoituksiin ja hankkeiden toteutuspäätöksiin.

Kaavoittajan vastine: Varikon asemakaava perustuu Vaaralan varikon hankesuunnitelmaan, jonka on laatinut Kaupunkiliikenne Oy. Seudullinen aspekti ja mitoitukset on huomioitu hankesuunnitel-massa. Kaavassa on huomioitu myös varikkoalueen laajentaminen tulevaisuudessa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)

Uudet varikkorakennukset edellyttävät yleisen vesihuollon uudisrakentamista. Edellytettävä uusi verkosto esitetään vesihuollon esisuunnitelmassa kaavaselostuksen liitteenä. Asemakaavoituk-sessa on huomioitava riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjat tulee lähtökohtaisesti osoittaa yleisille alueille ja johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää. Asema-kaavamuutos ei lähtökohtaisesti edellytä johtosiirtojen tekemistä eikä johtokujien merkitsemistä.

Kaavoittajan vastine: Vesihuoltolinjat sijoittuvat Länsimäentien varteen ja asia huomioidaan rati-kan katu- ja puistosuunnittelussa.

Yksityishenkilö 1

Suunnittelualueutta tulisi pienentää. Varikkoalueen laajuutta ei pidä perustella Helsingin tulevalle tarpeella käyttää varikkoa. Länsimäentien pohjoispuoli tulee säilyttää luonnontilassa ja sovittaa kaikki tarvittava logistiikka eteläpuolelle. Radan molempiin päihin tulisi sijoittaa varikkoalueet, joka säästäisi osan Vaaralan varikkoalueen pohjavesialueesta ja kalliosta.

Kaavoittajan vastine: Kaava-alue ei ulotu Länsimäentien pohjois- / länsipuolelle. Varikkoalueen laajuutta on tarkasteltu Kaupunkiliikenne Oy:n laatimassa varikon hankesuunnitelmassa. Vantaan ratikka on osa laajempaa pääkaupunkiseudun raideverkostoa, mikä on huomioitava suunnitte-lussa. Varikkoalueita ei ole tarkoituksenmukaista sijoittaa radan molempiin päihin, se veisi yh-teensä enemmän pinta-alaa ja johtaisi kustannusten kasvuun. Resurssitehokkaampaa on keskittää varikkotoiminnot yhden varikon alueelle. Kaavan valmistelun yhteydessä on tehty muun muassa pohjavesiselvitys ja luontoselvitys.

Yksityishenkilö 2

Ratikka-hanke ja suunnitelmat tulisi keskeyttää.

Kaavoittajan vastine: Vantaan ratikan suunnittelu perustuu Vantaan kaupunginvaltuuston vuonna 2019 tekemään päätökseen. Kaupunginvaltuusto päätti 22.5.2023 Vantaan ratikan toteuttamisesta.

Yksityishenkilö 3

Mielipiteen jättäjä kokee Vaaralan viihtyisinä asuinalueena ja raitiovaunun tulon positiivisena lisänä, jos se toteutetaan ”puistomaisesti ja viihtyisästi”, vrt. Helsingin Käpylä, Munkkiniemi. Raitiovaunuverkkoa ei tulisi kuitenkaan tuoda lähelle pientaloasutusta. Varikon metsäalue on nykyisellään viihtyisää lenkkeilymaastoa, joka voitaisiin hyödyntää viihtyvyyden parantamiseen. Varikkoa ei haluta Vaaralaan metsäalueen, Vaaralan viihtyvyyden sekä pientalomaisen kannan säilyvyyden vuoksi.

Kaavoittajan vastine: Varikon sijainti on uuden yleiskaavassa 2020 mukainen, joka ohjaa kasvun kestävästi olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen ja turvaa laajat viheraluekokonaisuudet. Yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti Vantaan viheralueverkosto ja seudullinen viheraluejärjestelmä säilyvät. Alueella ei ole virallisia virkistysreittejä, mutta metsässä kulkee jonkin verran polkuja ja metsänpohja on paikoin kulunut. Laajemmassa virkistyskäytössä on Länsimäentien luoteispuolen viheralue.

Yksityishenkilö 4

Varikkoalue sijoittuisi Vaaralan pohjavesialueelle, mikä tuhoaisi ja haavoittaisi luontoa. Varikko tulisi sijoittaa muualle, vähemmän luontoa ja ulkoilumaastoja vähentävälle alueelle.

Kaavoittajan vastine: Kaavatyössä on huomioitu pohjavesialueen asettamat reunaehdot. Varikon sijainti on uuden yleiskaavassa 2020 mukainen, joka ohjaa kasvun kestävästi olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen ja turvaa laajat viheraluekokonaisuudet. Alueella ei ole virallisia virkistysreittejä. Laajemmassa virkistyskäytössä on Länsimäentien luoteispuolen viheralue.

Yksityishenkilö 5

Mielipiteen jättäjän mukaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman raja-
aus on liian laaja suhteessa varikolle esitettyjen toimintojen järjestämiseen.

Kaavoittajan vastine: Kaava-alue on tarkennettu kaavatyön aikana. Varikkoaluetta on tiivistetty mahdollisimman paljon ottaen huomioon varikon toimintaedellytykset ja ympäristön rakentamiselle asettamat reunaehdot.

Asemakaavaehdotuksen nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen

Asemakaavan muutosehdotus oli nähtävillä 31.1.–29.2.2024. Lausuntoja pyydettiin 29.2.2024 mennessä 14 kpl ja niitä saatiin 8 kpl. Lisäksi muistutuksia jätettiin 3 kpl.

Lausunnot ja vastineet tiivistettyinä:

Tukes

Ei lausuttavaa.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Vantaan Energia

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Varikon asemakaavan alueella sijaitsee runsaasti 20kV keskijänniteverkon

kaapeleita. Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse kaukolämpöverkkoa. Alue voidaan liittää kaukolämpöön Länsimäentielle rakentuvasta kaukolämpölinjasta.

Vastine:

Maakaapelit on huomioitu asemakaavaehdotuksessa. Ei toimenpiteitä.

Uudenmaan liitto

Uudenmaan liitto ei anna lausuntoa otsikon mukaisesta asemakaavasta.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

HSY:

Asemakaavan muutosalueella on varikon rakentumisen takia rakennettava uutta vesihuoltoverkostoa. Uusien vesihuoltolinjojen pituudet ja jakaumat on esitetty tarkemmin ratikan suunnitelmien yhteydessä.

Vastine:

Uuden vesihuoltoverkoston tarve on huomioitu asemakaavaehdotuksessa. Ei toimenpiteitä.

Fingrid

Sähköasemalle ja johtohankkeille on taattava riittävät tilavaraukset. Fingrid ja ratikkahankkeen vuoropuhelun on hyvä jatkaa. Asemakaavan ehdotuksesta ei huomautettavaa, mutta kaavalausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin ratikkahankkeeseen, varikkoon eikä muutoinkaan tekniisiin ratkaisuihin.

Vastine:

Vantaan ratikka -hankkeen mukaan hanke jatkaa vuoropuhelua Fingridin kanssa. Ei toimenpiteitä.

HSL

HSL:n näkemyksen mukaan on tärkeää, että asemakaavaprosessi mahdollistaa hankesuunnitelman mukaisen varikon rakentamisen esitettyine laajennusvaroineen. Lisäksi on tärkeää, että asemakaava mahdollistaa myös varikon hankesuunnittelun aikana esitetyt vaihtoehtoiset huoltohallitratkaisut. Tässä vaikeassa taloustilanteessa HSL toivoo, että Vantaa vastaa itse niistä kustannuksista, jotka johtuvat tavanomaista tasoa laadukkaammista rakennustavoista, eikä sisällytä niitä HSL:n kautta maksettaviksi infrakorvauksiksi. Varikon osittainen sijainti pohjavesialueella tuonee hankkeelle ylimääräisiä rakennuskustannuksia, joita ei tavallisesti ole muissa vastaavissa hankkeissa.

Vastine:

Kaavaehdotus mahdollistaa hankesuunnitelman mukaisen varikon rakentamisen vaihtoehtoineen ja uusine mitoituksineen. Vantaan asemakaavoitus ei ota kantaa hankkeen kustannusjakoon. Lausunto on viety hankkeesta vastaaville tiedoksi, ja kaupunki on keskustellut kustannusjaosta HSL:n kanssa. Ei toimenpiteitä.

Vantaan kaupunginmuseo

Ei ollut huomautettavaa kaavasta.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Uudenmaan ELY-keskus

ELY-keskus suhtautuu kriittisesti raitiovaunuvarikon sijoittamiseen osittain 1-luokan pohjavesialueelle. Kaavamääräyksissä tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Selostuksen pohjavesiolosuhteiden kuvauksessa on esitetty ristiriitaista tietoa pohjaveden havaintopisteistä. Kuvausta olisi hyvä täydentää pohjaveden pinnankorkeuden, pohjavedenpinnan ja maanpinnan välisen kerrospaksuuden sekä pohjaveden virtaussuunnan tiedoilla. Laadittu pohjavesiselvitys tulee liittää kaava-aineistoon.

Määräyksestä ”Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta pohjaveden laatua tai pohjaveden pinnan tasoa haitallisesti”, tulee poistaa sana ”haitallisesti”.

ELY-keskus toteaa, että ET-aluetta koskevia hule- ja pohjavesimääräyksiä on syytä tarkentaa, ja nostaa lausunnossaan esiin useita määräyksiä. ELY mm. toteaa, että rakentamisvaiheessa tulee selvittää luotettavasti pohjaveden pinnakorkeus. Rakentaminen tulee toteuttaa vähintään kaksi metriä luotettavasti todetun pohjaveden pinnan yläpuolelle.

ELY-keskus arvioi, ettei hankkeella ole vaikutusta lahokaviosammalen suotuisan suojelun tason säilyttämiselle, ja selvittää parhaillaan uutta tulkintaa yleispoikkeaman käytölle lahokaviosammalen osalta.

Vastine:

Pohjaveden olosuhteita ja pohjavesivaikutuksia jatkoselvitetään parhaillaan. Selvityksen alustavat tulokset on annettu Uudenmaan ELY-keskukselle ja alustavia virtausmallisimulaation tuloksia on esitelty 23.1.2025.

Selostukseen on korjattu pohjaveden havaintopisteiden tiedot (luku 4.4.2) ja luvun 2.1.2 lähtöteitoja on täydennetty pohjaveden pinnan korkeuden tiedoilla sekä virtaussuuntien tiedoilla. Luvussa 2.1.2 kerrotaan myös alueen maanpinnan koroista. Vuoden 2022 pohjavesiselvitys löytyy Vantaan ratikan nettisivuilta, johon linkki löytyy kaavaselostuksesta (s, 5). Selvitystä ei ole tarpeen lisätä lisäksi kaavaehdotuksen nettisivulle.

Yleisissä määräyksissä on määrätty, että rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden pinnan tason korkeuteen tai virtauksiin. Pohjavesialuetta koskeva kaavamääräys, jonka mukaan rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta pohjaveden laatua tai pohjaveden pinnan tasoa haitallisesti, on poistettu kaavasta.

Kaavaehdotuksen hule- ja pohjavesimääräyksiä on tarkennettu osin lausunnon mukaisesti.

Pohjaveden pinnan korkeus (n. +36 tasolla) on selvitetty pohjavesivaikutusten jatkoselvityksen yhteydessä. Jos rakentaminen tapahtuu lähemmäksi kuin kaksi metriä pohjaveden pinnan tasosta, hankkeen selvitettäväksi ja mahdollisesti haettavaksi jää vesilain mukaisen luvan hakeminen ennen rakentamiseen ryhtymistä. Rakentamisen ja toiminnan sallittavuus arvioidaan tällöin lupamennettelyssä.

Muistutukset ja vastineet tiivistettyinä:

Valio Oy

Valio vastustaa esitettyä ratavarikon asemakaavaehdotusta, jossa ratavarikonkaava alue sijoittuu osin Valion omistamalle kiinteistölle, ja katsoo, että ratavarikon toteuttamista tulee tutkia uudelleen ilman Valion kiinteistön alueelle sijoittuvaa maaluiskaa. Hankkeen pohjavesivaikutusten arvioinnissa ei ole kyetty arvioimaan juuri Varikon alueesta Valion vedenottamolle aiheutuvia vaikutuksia. Kaikki selvityksessä esitetyt arviot on varustettu jatkotutkimustarpeita edellyttävillä varauksilla. Vesilain mukaan vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää. Pohjavesiselvityksessä on pohjavesivaikutusten osalta esitetty suoria epävarmuuksia ratikkavarikon osalta. Vaikutusten osalta aineistossa on arvioitu varikon rakentamisen vähentävän alueella muodostuvan pohjaveden määrää. Lisäksi rakentamisaikana Valion Veden ottamon pohjavedessä voi näkyä laatumuutoksia. Pohjavesikaivo on Valion Vantaan tehtaan ensisijainen vesilähde eikä Valio voi hyväksyä, että sen veden laatu heikkenee edes tilapäisesti. Alueen pohjaveteen kohdistuva mahdollinen haitta tulee korvata täysimääräisesti Valiolle.

Vastine:

14.11.2023 päivätyssä kaavaehdotuksessa osoitettu luiska-alue on poistettu ja kaava-aluetta on pienennetty päivitetyn maankäyttösuunnitelman mukaisesti, jossa suunnitellun varikon tontin

puolelle on osoitettu tukimuuri, jolloin luiskausta ei enää tarvita. Suunnitellun varikon ja sen eteläpuoliselta alueelta on valmistumassa tarkennettu pohjavesiselvitys. Lisätutkimuksissa on mm. otettu pohjavesinäytteet laboratoriotutkimuksia varten ja luotu numeerinen pohjaveden virtausmalli, jolla on suoritettu simulaatioita ratikkavarikon pohjavesivaikutuksien arvioimiseksi. Alustavien tuloksien mukaan alueen pohjaveden pinnan taso ei tule laskemaan varikon rakentamisen aikana tai rakentamisen seurauksesta. Selvityksen alustavia tuloksia on esitelty Valiolle 18.11.2024. Kaavaehdotuksessa on huomioitu pohjaveden suojele useilla pohja- ja hulevesiä koskevilla kaavamääräyksillä. Kaavassa on määrätty mm., että alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Rakentamisluvan hakemisen yhteydessä on esitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja pohjaveden seurantaohjelma.

Alueen asukas

Kotini sijaitsee tulevan Vantaan ratikan varikon "kyljessä". Laajennusosa on mahdollisesti tulossa, mutta siitä ei ole tiedotettu tarkemmin. Olemme asuneet erinäisten kaavoitussuunnitelmien vuoksi ikävässä epätietoisuudessa nyt viimeiset 10 vuotta ja henkisesti jättäneet hyvästejä takapihalta alkavalle metsälle ja luonnolle. Tämä kaikki on nyt vaihtumassa raivaamisesta ja rakentamisesta johtuviin räjäytysääniin, poraukseen ja metsän kaatamiseen. Tilanne on täysin absurdi ja järjenvastainen, täyttää epäinhimillisyyden kriteerit ja paljon enemmän. Naapurusto ei tule olemaan asumiskelpoinen saatikka terveellinen paikka asua — ei rakentamisen aikana eikä myöskään varikon naapurina. Meille annettiin mahdollisuus poistua paikalta 2015, jolloin kaupunki tarjosi roposia kodistamme, josta olemme pitäneet erittäin hyvää huolta. Emme ole voineet tietää koska tulee lähtö ja tuleeko. Tulen kääntämään kivet ja kannot saadakseni oikeutta. Vaihtoehtoisesti olen myös valmis neuvottelemaan tontin myymisestä. Pienen kerrostaloyksioon joutuminen olisi sama kuin vankilatuomio.

Vastine:

Varikon hankesuunnitelmasta on laadittu laajennusvarauksineen kaksi alustavaa toiminnallista maankäyttövaihtoehtoa (2.3.2023), jotka ovat kaavaselostuksen lopussa liitteinä. Kaavaehdotuksessa varikolle osoitettua tonttia ei ole suunniteltu laajennettavan, ja kaavalla varaudutaan jo mahdolliseen varikon rakentamisen laajentamiseen. Kaavaselostuksen luvussa 3.4 on kerrottu kaavan laatimisen pohjana olleesta hankesuunnitelmasta ja varikon mitoituksen lähtökohdista. Vaaralan raitiovaunuvarikon hankesuunnitelma (2.3.2023) löytyy Vantaan ratikan nettisivuilta. Varikon sijaintikriteereinä on ollut mm. Vantaan ratikan reitin läheisyys ja sen saavutettavuus myös Helsingin suuntaan, huomioiden MAL 2023 -suunnitelma. Sijainti on kuitenkin syrjäinen ratikan reitin varren asumisen keskittymiin nähden. Varikkoaluetta on tiivistetty kaavatyön ja hankkeen jatkosuunnittelun aikana. Kaavaehdotus on osa Vantaan ratikan seudullista hanketta. Kaavan mahdollistama hanke ja rakentaminen ei ole hankkeen yhteiskunnallinen merkitys ja tarkoitus huomioiden kohtuuton.

Kaksi yksityishenkilöä

Asemakaavatyön yhteydessä ei ole tehty riittäviä luontoselvityksiä. Asemakaavassa on viitattu Ratikan hankesuunnitelman yhteydessä tehtyihin luontoselvityksiin ja lainattu niistä osia, jotka koskevat kaavan aluetta. Selvityksissä on tunnistettu alueelta useita suojelevarvoltaan merkittäviä kohteita, jotka erikseen tarkasteltuina eivät selostuksen mukaan ole suojelevarvoltaan poikkeuksellisen merkittäviä. Mitään kokonaistarkastelua alueen suojelevarvosta ja sen vaikutuksesta kaava-alueen läheisyydessä sijaitsevaan luontoon ei ole tehty. Ratikan hankesuunnitelman luontoselvitykset ovat ajalta ennen tämän alueen kaavan laadintaa. Ratikan kaavarunko ei ole MRL:n mukainen suunnitelma eikä sen väitetty vuorovaikutustarkastelu tai ”nähtävillä olot” ole osa tämän kaavan prosessia. Kaava-alueesta ja sen rakentamisen vaikutuksista laajempaan ympäröivään luontoon on tehtävä MRL:n mukaiset luontoselvitykset, jossa kaava-alueen luontoarvoja tarkastellaan myös kokonaisuutena. Alueelle sijoittuu todennäköisesti useita vesilain mukaan suojelettuja noroja. Alue on ympäristöään korkeammalla ja sen latvavesien vaikutus alapuolisiin pienvesiin on

todennäköisesti myös merkittävä alueen laajuuden vuoksi. Alueelta on tehtävä pienvesien ja norojen osalta tehtävä vesilain mukaiset selvitykset ja niiden osalta tarvittaessa haettava lausunnot tai luvat vesiviranomaisilta.

Vastine:

Viranomaisilla on ollut mahdollisuus antaa mielipide kaavan OAS:sta sekä kaavaehdotuksen nähtävilläolon yhteydessä lausua kaavaan liittyvien selvityksien riittävydestä (MRA 28 §). Kuulemisen yhteydessä ei saatu viranomaisilta lausuntoa, jonka mukaan asemakaavan luontoselvitykset olisivat riittämättömät.

Faunatica Oy lausui asemakaavan luontoselvityksien riittävydestä Vantaan ratikka -hankkeen pyynnöstä. Lausunnossa todetaan, että putkilokasviselvitys on ollut tapana tehdä asemakaavatasoisessa luontoselvityksessä luontotyyppikuvioinnin lisäksi. Suunnittelualueella tehdyt luontoselvitykset ovat olleet pääosin perusteellisia, riittäviä ja selvitysten ajankohtana ajantasaisia. Vesilain mukaiset vaatimukset on täytetty. Lainsäädäntö ja ohjeistukset ovat päivittyneet selvityksen jälkeen. Lausunnon mukaan myös lahopuun määrä olisi hyvä laskea, Hakunilan metsäsuunnitelma tulisi huomioida, ja koko suunnittelualueella on todettu olevan merkittäviä LUO-arvoja ja arvomet-sää. Selvityksessä tulisi myös ottaa paremmin huomioon suunnittelualueen asema ekologisessa verkostossa.

Kaavaehdotuksen luontoselvityksiä täydennettiin 31.10.2024 valmistuneella selvityksellä, jossa kartoitettiin suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä esiintyvät luontotyypit, kiinnitettiin erityisesti huomiota kuvioilla olevan lahopuun määrään ja rakennepiirteisiin sekä tarkasteltiin, esiintyykö suunnittelualueella luonnonsuojelulain, metsälain tai vesilain kohteita. Selvityksen mukaan alueella ei katsota olevan metsäistä ekologista yhteyttä, jota olisi tarpeen selvittää. Selvityksen yhteydessä maastossa ei havaittu noroja tai muita vesilain 2. luvun 11 §:n mukaisia kohteita, eikä todettu merkittäviä luontoarvoja, jotka edellyttäisivät erityistoimia. Suunnittelualueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia suojeltavia kohteita, mutta osa kuvioista on metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Uhanalaisuusluokissa on vaihtelua, mutta suurin osa luontotyypeistä on vähintään silmälläpidettäviä. Haitallisia vieraslajeja ei selvityksessä havaittu. Lahopuuta esiintyy kohdallisesti, ja laadullisesti sen monimuotoisuutta tukevia piirteitä.

Lausunto luontoselvityksien riittävydestä

Kaavalausuntojen lisäksi Vantaan ratikka -hanke pyysi Faunatica Oy:ltä lausuntoa kaava-alueen luontoselvityksien riittävydestä.

Lausunto tiivistettynä:

Suunnittelualueelta on tehty kaikki yleisimmät kaava-alueilta tilattavat luontoselvitykset lukuun ottamatta putkilokasviselvitystä. Suunnittelualueella tehdyt luontoselvitykset ovat olleet pääosin perusteellisia, riittäviä ja selvitysten ajankohtana ajantasaisia. Vesilain mukaiset vaatimukset on täytetty luontotyyppiselvityksessä.

Yksityiskohtaisemmassa asemakaavatasoisessa luontoselvityksessä on tapana tehdä myös putkilokasviselvitys ja koko selvitysalueen kattava luontotyyppikuviointi. Vaikka suunnittelualueella ei ole sellaisia tyypillisiä elinympäristöjä, joissa yleensä voi odottaa esiintyvän erityisesti huomioitavaa putkilokasvilajistoa, huomionarvoisia lajeja voi kuitenkin kasvaa hyvin monenlaisissa elinympäristöissä. Tosin Vantaalla putkilokasviselvitys ei ole sisältynyt ainakaan kaikkiin asemakaavojen luontoselvityksiin.

Luontotyyppiselvityksessä rajattiin yleispiirteisten selvitysten tapaan vain arvokkaat kohteet eikä tehty kattavaa luontotyyppikuviointia, jossa myös arvokohteiden ulkopuolinen nk. tavallinen luonto kuvataan ainakin pintapuolisesti, mikä on yleensä käytäntö asemakaavatasoisissa selvityksissä. Suunnittelualueella tehdyissä luontoselvityksissä on noudatettu tuolloin ajantasaisia ja yleisesti käytössä olleita ohjeistuksia. Sitten ohjeistukset ja lainsäädäntö ovat muuttuneet. Luontotyyppiselvitys tulisi päivittää vastaamaan nykyisiä Suomen ympäristökeskuksen ohjeistuksia. Luontotyyppikuvioiden arvoluokittelun tulisi vastata Luontoselvitykset ja luontovaikutusten

arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) luokittelua. Oppaan ohjeen mukaisesti olisi hyvä myös laskea lahoppuun määrä luontotyyppikuvioilta, mikäli mahdollista. Myös uudistunut luonnonsuojelulainsäädäntö pitäisi huomioida selvityksen päivittämisessä. Selvityksessä ei ole mainintaa Hakuilan metsäsuunnitelmasta eikä siitä, että suunnittelualueen metsäkuviot on luokiteltu arvometiksi.

Tulisi huomioida, että koko suunnittelualueella on todettu olevan merkittäviä LUO-arvoja ja arvo metsää. Selvityksessä tulisi myös ottaa paremmin huomioon suunnittelualueen asema ekologissa verkostossa. Ekologisia yhteyksiä suunnittelualueella tai alueen sijoittumista Vantaan eko-verkostoon ei ole erikseen selvitetty.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset

Kaava-alueen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueen (ET) käyttötarkoitusta tarkentavaa kaavamääräystä on tarkennettu niin, että alueelle saa sijoittaa raitiovaunuvarikon ja raitiovaunuliikenteen toimintaan liittyvät korjaamo- sekä huoltotilat.

Kaava-aluetta rajattiin pienemmäksi etelästä niin, että 14.11.2023 päivätyssä kaavaehdotuksessa osoitettu alueen osa, jolle saa rakentaa luiskan (lu) poistettiin.

Päivitettiin hule- ja pohjavesimääräyksiä saadun lausunnon perusteella.

Kaava-alueen lounaiskulmaan lisättiin pohjaveden muodostumisaluetta koskeva kaavamääräys-alue (pv/1).

Lisättiin 31.10.2024 valmistuneen luontoselvityksen perusteella kaavamääräys, jonka mukaan tontin rakennettavilla osilla olevaa lahoppuuta on hyödynnettävä tontin rakentamattomilla osilla.

Kaavaehdotuksen luontoselvityksiä täydennettiin 31.10.2024 valmistuneella selvityksellä perustuen kaavaehdotuksen päätöskäsittelyn yhteydessä annettuihin pöytäkirjalausumiin, nähtävilläolon yhteydessä saatuun muistutukseen sekä Faunatica Oy:n lausuntoon asemakaavan luontoselvityksien riittävydestä. Vuoden 2024 selvityksessä kartoitettiin suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä esiintyvät luontotyypit, havainnoitiin ja arvioitiin niiden ekologista tilaa sekä kiinnitettiin erityisesti huomiota kuvioilla olevan lahoppuun määrään ja rakennepiirteisiin. Selvityksessä tarkasteltiin myös, esiintyykö suunnittelualueella luonnonsuojelulain (9/2023), metsälain (1093/1996) ja vesilain (587/2011) kohteita ja luokiteltiin luontotyypit Suomen ympäristökeskuksen Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi –oppaan mukaisesti (Mäkelä & Salo 2023). Lisäksi selvityksessä on luokittelu METSO-ohjelman mukaisilla luonnontieteellisillä valintaperusteilla (Syrjänen ym. 2016). Varsinainen yksityiskohtainen luontotyyppiselvitys on tehty varikoksi suunnitellulla, runsaan kuuden hehtaarin alueella. Kokonaisvaltaisen käsityksen saamiseksi alueen luontoarvoista on kuitenkin tarkasteltu pääpiirteissään myös varikkoon rajautuvia luontotyyppejä, eli selvitys kattaa hieman yli 11 hehtaarin alueen. Lisäksi selvityksessä arvioitiin ekologisen runko-yhteyden selvitystarvetta.

Kaavaselistusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien, 31.10.2024 päivätyn luontotyyppiselvityksen sekä saadun lausunnon perusteella. Selvityksen ja lausunnon perusteella kaavaselistuksen luvun 2.1.2 luontoselvityksiä ja vesistöjä sekä 4.4.2 luontovaikutuksia koskevia tekstejä tarkennettiin.

Tarkistukset eivät ole oleellisia eivätkä aiheuta kaavan uutta nähtäville asettamista.

Viranomaisyhteistyö

Ratikan asemakaavoja on käsitelty ELY-keskuksen kanssa kuukausikokouksissa 7.10.2020, 11.5.2021, 10.2.2021 sekä 23.2.2022.

Varikon alueen tarkennetun pohjavesiselvityksen alustavat tulokset on annettu Uudenmaan ELY-keskukselle, ja alustavan pohjaveden virtausmallin tuloksia on esitelty Uudenmaan ELY-keskukselle 23.1.2025.

Ratikan katusuunnittelun yhteydessä viranomaisyhteistyötä on tehty Uudenmaan ELY-keskuksen, Väyläviraston, pelastuslaitoksen sekä Helsingin seudun liikenteen (HSL) kanssa.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Valtuustokauden strategia esittää Vantaan innovatiivisena, rohkeana, rentona ja viihtyisänä, kestävyiden ja kiertotalouden edelläkävijänä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Kaupunkikeskuksille laaditaan omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Vantaan ratikka mahdollistaa tiivistyvän kaupungin ja on valtuustokauden strategian yksi Vantaan tulevaisuutta rakentavasta neljästä kärkihankkeesta.

MAL-tavoitteet:

Vantaan ratikka kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus). Sopimuksella mahdollistetaan kestävä ja vähähiilisen kaupunkiseudun kehittäminen vuosien 2020–2031 aikana. MAL-sopimusten tavoitteena on yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että

- luodaan edellytyksiä liikenteeseen kohdistettujen ja joukkoliikennettä tukevien investointien täysimääräiselle hyödyntämiselle,
- edistetään uusien liikennepalvelujen syntymistä henkilö- ja tavaraliikenteessä,
- raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panostukset.

Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Velvoittavaksi tavoitetasoksi on hyväksytty liikenteen kasvihuonekaasujen päästövähennys vähintään 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Uusi MAL 2023 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024. Sopimuksella vahvistetaan mm. Vantaan ratikka -hankkeen 30 % valtion rahoitusosuus ja mahdollistetaan hankkeen toteutus.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen. Kaupunkirakenne on resurssiviisaasti toteutettu. Kaupunki integroi ilmastomuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Hiilineutraali energia. Vantaalla vähennetään lämmityksen päästöjä ja Vantaan alueella on luovuttu lämmityksessä fossiilisista polttoaineista vuoteen 2030 mennessä.

- Materiaalien elinkaari ja kiertotalous. Edistetään vähähiilistä rakentamista, kiertotaloutta ja jakamistalouden kehittymistä.
- Monimuotoinen luonto. Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan suunnitelmallisesti.
- Vastuullinen Vantaa. Edistetään kestävään elämäntapaan, ympäristökasvatukseen ja koulutukseen sekä ympäristöjohtamiseen ja työn tekemisen tapoihin liittyviä toimenpiteitä. Tehdään ympäristövastuullisia hankintoja.
- Hiilinielut ja kompensointi. Hiilineutraaliustavoitteessa päästöjä on vähennetty vähintään 80 prosenttia vuonna 2030 verrattuna vuoteen 1990. Loput 20 prosenttia voidaan sitoa kasvillisuuteen, maaperään ja puurakentamiseen tai hankkimalla päästövähennystoimia muualle.

Vantaa on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Hiilineutraaliin Vantaaseen tähtäävät toimenpiteet ovat osa resurssiviisauden tiekarttaa. Tavoitteeseen päästäkseen Vantaan tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi lisäämällä hiilinieluja tai rahoittamalla vähähiilisyys-tään tähtääviä hankkeita muualla. Päästötavoitteen saavuttamiseksi tärkeimmiksi toimenpiteiksi on listattu:

- rakentamisen energiatehokkuuden parantaminen
- kaupunkirakenteen eheyttäminen ja kehittäminen
- joukkoliikenteen parantaminen

Vantaan ratikan tavoitteet (12.11.2018)

Vantaan ratikan tavoitteet on muodostettu yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä ja hyväksytty Vantaan kaupunginhallituksessa 12.11.2018. Raitiotien tärkeimmiksi päätavoitteiksi on määritetty:

1. Vantaan kansainvälisen saavutettavuuden ja joukkoliikenteen verkoston parantaminen.
2. Kaupunkikeskustojen kehittäminen ja houkuttelevien asuin- ja työpaikka-alueiden lisääminen.
3. Autoriippumattoman elämäntavan edistäminen.
4. Liikenteen ympäristöhaittojen vähentäminen.

3.3.2 Muut tavoitteet

Suunnittelun tavoitteena on muodostaa raitiovaunuvarikko Vantaan ratikalle. Maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan pohjavesien suojelu, luontoarvot ja resurssiviisuus. Varikkorakennusten arkkitehtuuriin ja ympäristöönsä sovittamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Asemakaavassa määrätään alueen vihertehokkuudeksi 0,9. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Tavoite on otettu huomioon asemakaavan määräyksissä, joilla ohjataan tulevaa varikkoa mahdollisimman hiilineutraaliksi.

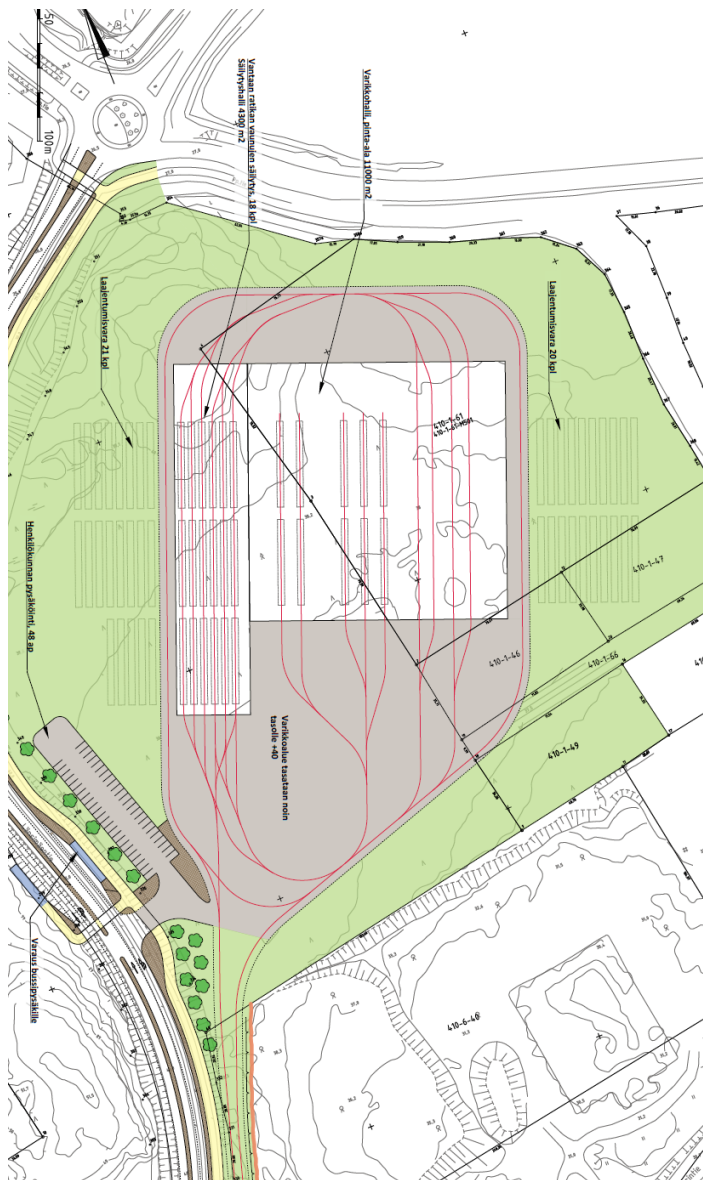
3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Vantaan ratikan varikon ensimmäinen suunnitelma on esitetty Vantaan ratikan yleissuunnitelmassa 2019. Yleissuunnitelmassa varikko sijoittuu suunnittelualueen keskelle ja siinä on osoitettu noin 11 000 m² varikon huoltohalli, joka on ns. täyden varustelun varikko. Yleissuunnitelman

mukaiseen huoltohalliin mahtuu 10 vaunua. Lisäksi varikolle on suunniteltu yleissuunnitelmassa 6 kappaletta katettuja säilytysraiteita, joilla on tilaa yhteensä 18 raitiovaunulle (kuva 22).

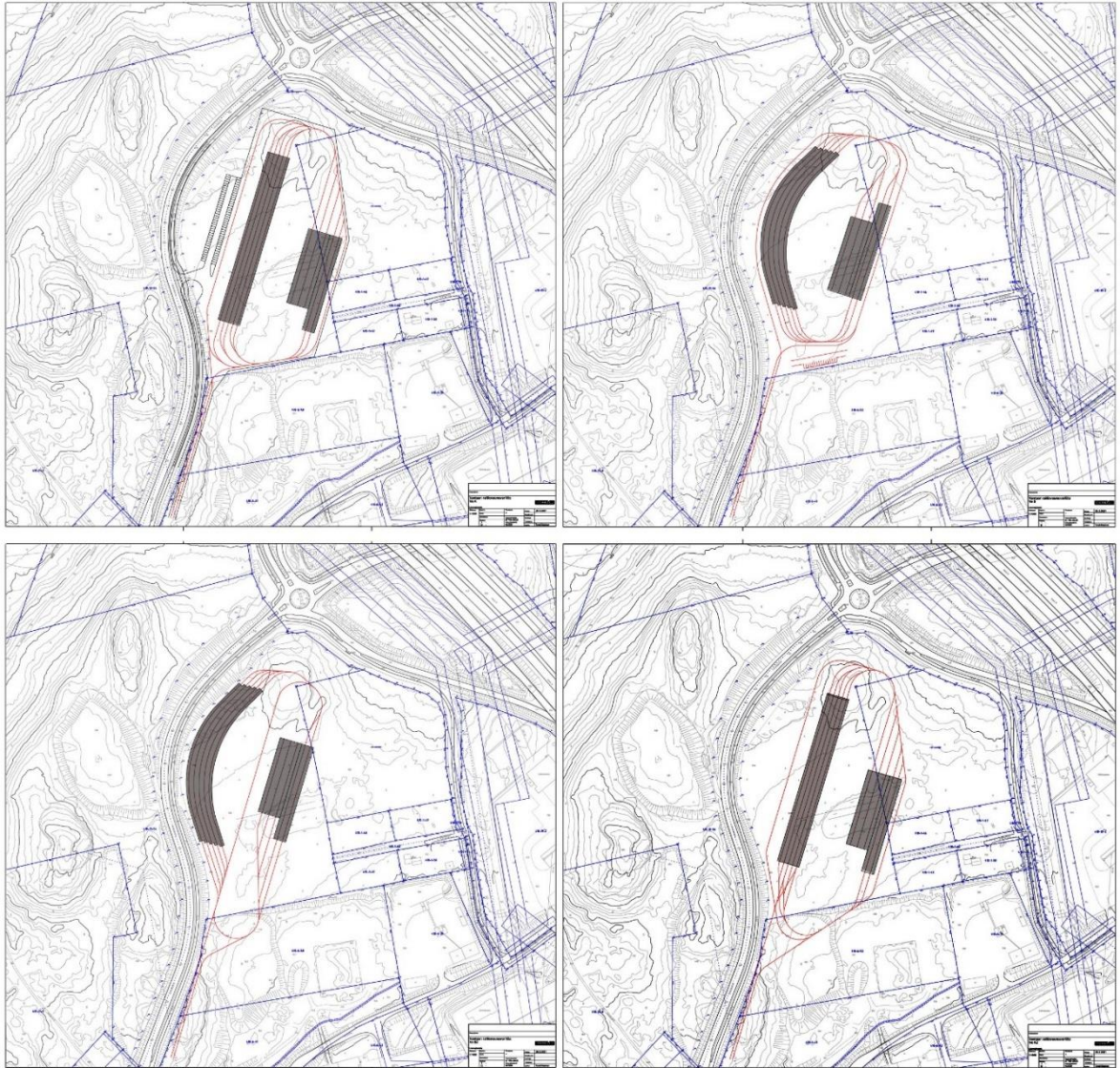
Yleissuunnitelman mukaiselle varikon tontille on mahdollista sijoittaa verkon laajentuessa yhteensä 41 säilytyspaikkaa lisää ensimmäisen vaiheen toteutuksen molemmin puolin. Varikolla on tilat vaunujen säännölliselle huollolle ja tarvittaville korjauksille samoin kuin päivittäisille tarkistuksille ja vaunujen puhdistukselle.

Varikon mitoituksessa on ollut lähtökohtana, että varikkoa on mahdollisuus laajentaa 60–80 vaunulle, mitä voidaan pitää taloudellisena, koska tällöin varikolle hankittavia laitteita voidaan käyttää tehokkaasti. Suunnittelussa on arvioitu, että varikkoa voitaisiin laajentaa yhteensä 69 vaunulle, joiden pituus on 35 metriä. Vantaan ratikan kalustotarve on alkuvaiheessa 22 vaunua + 3 varavaunua. Vaunujen pituus on alkuvaiheessa 35 metriä.

Kuva 182. Varikon asemapiirustus yleissuunnitelmassa (WSP Finland Oy 2019).

Jatkosuunnitteluvaiheessa varikosta on laadittu alustava hankesuunnitelma (Ramboll Finland Oy 2021). Suunnittelussa on tarkasteltu erilaisia vaihtoehtoja toimintojen sijoittamiseksi tontille (kuva 23).

Kuva 193. Alustavia esimerkkejä varikon toimintojen järjestämisestä suunnittelualueella (Ramboll Finland Oy 31.3.2021).

Varikon alustavaa hankesuunnitelmaa on tarkennettu (Kaupunkiliikenne Oy ja Arkkitehtityöhuone APRT Oy 2.3.2023). Hankesuunnitelmasta on kaksi toiminnallista maankäyttövaihtoehtoa (kuvat 24 ja 25). Varikkorakennuksen ja toimintojen sijoittelussa ja massoittelussa rakennuspaikalle ohjaavat voimakkaasti varikon toiminnan ja raidegeometrian reunaehdot, maanomistus sekä ympäröivät maastonmuodot ja luonnonarvot.

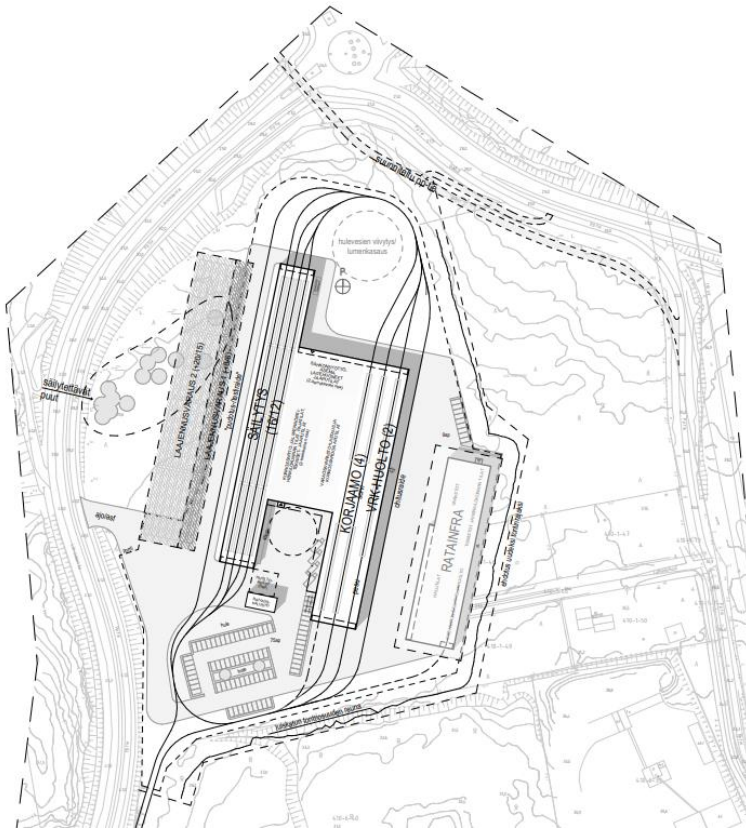
Hankesuunnittelun aikana on määritelty kaluston lukumäärät sekä varaukset vaunukapasiteetin laajentamiselle:

Ensivaihe: 17 raitiovaunua (35 m) (+1 vaunu)

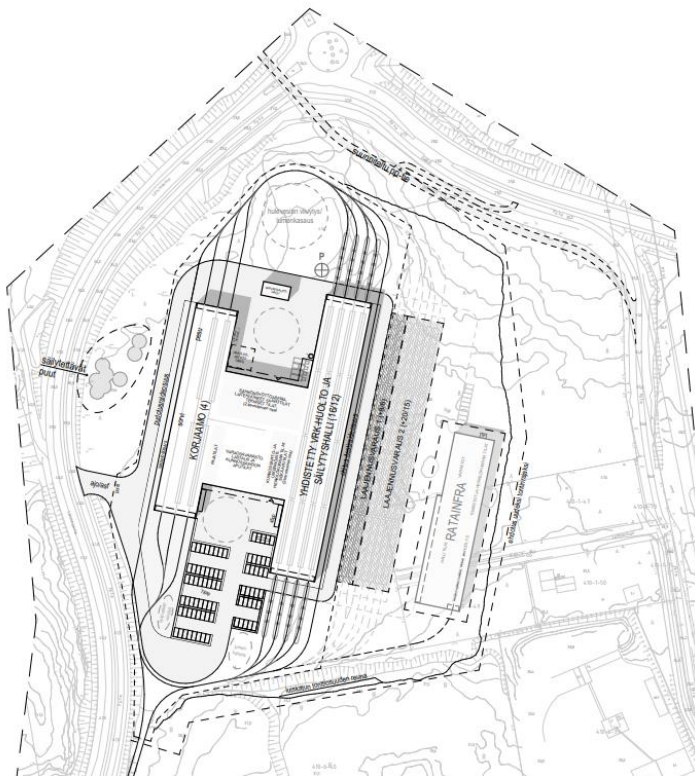
1.laajennusvaihe: +8 raitiovaunua (35 m)

2.laajennusvaihe: +20 raitiovaunua (35 m)

Hankesuunnitelman mukaan tarvittava rakennusoikeus varikon tontilla olisi laajennusvarauksineen n. 20 000 k-m².

Kuva 24. Vaaralan varikon hankesuunnitelman mukainen asemapiirros varikon toimintojen sijoittumisesta (VE1). Arkkitehtityöhuone APRT 2.3.2023.

Kuva 25. Vaaralan varikon hankesuunnitelman mukainen asemapiirros varikon toimintojen sijoittumisesta (VE2). Arkkitehtityöhuone APRT 2.3.2023.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavaratkaisu perustuu 2.3.2023 valmistuneeseen Varikon hankesuunnitelmaan (*Kaupunkiliikenne Oy ja Arkkitehtityöhuone APRT Oy 2.3.2023*). Hankesuunnitelmasta on kaksi toiminnallista maankäyttövaihtoehtoa, joista VE1 (kuva 24) on ensisijainen vaihtoehto. Suunnitelmassa alueelle on esitetty rakentamista yhteensä noin 20 000 k-m². Rakentaminen toteutettaisiin kahdessa vaiheessa. Säilytyshallin itäpuolelle on esitetty varaus laajennukselle toiseen vaiheeseen. Alueelle sijoittuu raitiovaunujen säilytyshalli, kunnossapitovaunujen säilytyshalli, huolto- ja kunnossapitohalli, johon liittyy toimisto-, sosiaali- ja tekniikkasiipi, sekä huoltoajoneuvo- ja varaosavarastot.

Suunnitteluratkaisuun on vaikuttanut ennen kaikkea yksityinen maanomistus sekä luontoarvot. Varikkoaluetta on tiivistetty mahdollisimman paljon ottaen huomioon varikon toimintaedellytykset ja ympäristön rakentamiselle asettamat reunaehdot.

ARKKITEHTITYÖHUONE **APRT**

VAARALAN VARIKKO
31.10.2023

KAUPUNKILIIKENNE
STADSTRANSIT
CITY TRANSPORT

Kuva 26. Vaaralan varikon havainnekuva ensivaiheesta etelästä katsottuna. Arkkitehtityöhuone APRT 31.10.2023.

ARKKITEHTIYÖHUONE APRT

VAARALAN VARIKKO
31.10.2023

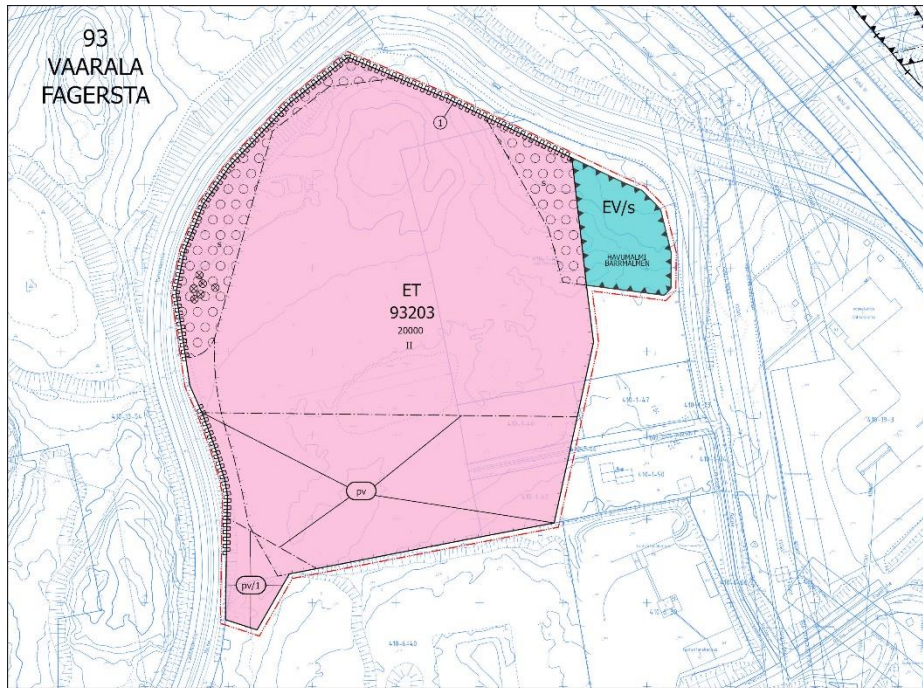
KAUPUNKILIIKENNE
TRAFFIC
CITY TRANSPORT

Kuva 27. Havainnekuva Vaaralan varikosta laajennetulla vaunukapasiteetilla lounaasta katsotuna. Arkkitehtityöhuone APRT 31.10.2023.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

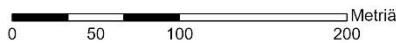
4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan pääosin kaupungin omistuksessa oleva asemakaavoittamaton metsä-alue raitiovaunuvarikkoalueeksi osoittamalla alue yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET) 93203, jonne saa sijoittaa ratikkavarikon ja siihen liittyvät korjaamo- sekä huoltotilat sekä pääkäyttötarkoitukseen liittyvää toimisto- ja sosiaalitilaatilaa yhteensä 20 000 kerrosneliömetriä, enintään kahteen kerrokseen. Korttelialueen reunoille on osoitettu alueen osat, joilla puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy. Länsimäentien puoleiselle reunalle on osoitettu säilytettäviä puita. Korttelialueen eteläosa on tärkeää tai vedenhankintaan soveltuvaa pohjavesialuetta ja lounaiskulma pohjaveden muodostumisaluetta. Liikenneyhteys kortteliin on Länsimäentieltä korttelin keskeltä sekä korttelin eteläpuolelta. Muilta osin Länsimäentien ja Kehä III:n puoleisille korttelin rajoille on osoitettu ajoneuvoliittymäkieltoja. Korttelialueen itäpuolelle on osoitettu suojaviheralue, jolla ympäristö säilytetään.

Asemakaavaehdotus

Vantaan kaupunki 11.2.2025

Kuva 28. Ote asemakaavaehdotuksesta.

4.1.1 Mitoitus

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue, ET, noin 6 ha. Rakennusoikeus 20 000 k-m², kerrosluku II. Korttelialueella autopaikkoja tulee rakentaa 1 ap / 150 k-m² kohden. Pysäköintipaikoista tulee varata vähintään 5 % sähköauton latauspisteille. Pysäköintialueella tulee toteuttaa latauspistevalmius vähintään 30 prosenttiin pysäköintipaikoista. Korttelialueella polkupyöräpaikkoja tulee rakentaa 1 pp / 300 k-m² kohden. Polkupyöräpaikat on oltava helposti käytettäviä, runkolukitteisia ja niistä vähintään puolet on oltava katettuja.

Suojaviheralue, jolla ympäristö säilytetään EV/s, pinta-ala noin 0,3 ha.

Tarkemmat tiedot löytyvät kaava-aineiston liitteenä olevasta tilastolomakkeesta.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Asemakaavassa on annettu määräyksiä koskien arkkitehtuuria ja rakentamisen laatua, energiatehokkuutta, rakentamisen hiilineutraaliutta, meluntorjuntaa, hulevesien käsittelyä ja pohjavesien suojelua, viherrakentamisesta sekä olemassa olevan kasvillisuuden suojelua.

4.3 ALUEVARAUKSET

ET, Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue

Alueelle saa sijoittaa ratikkavarikon ja siihen liittyvät korjaamo- ja huoltotilat. Alueelle saa rakentaa pääkäyttötarkoitukseen liittyvää toimisto- ja sosiaalitilaa. Alueen eteläosa on tärkeää tai vedenhankintaan soveltuvaa pohjavesialuetta (pv) ja lounaiskulma pohjaveden muodostumisaluetta (pv/1). Liikenneyhteys kortteliin on Länsimäentieltä korttelin keskeltä sekä korttelin eteläpuolelta. Muilta osin Länsimäentien ja Kehä III:n puoleisille korttelin rajoille on osoitettu ajoneuvoliittymäkieltoja. Korttelin reuna-alueita on osoitettu alueen osana, jonka puustoa tulee hoitaa

elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy. Länsimäentien puoleisella rajalla on kaavassa osoitettu suojeltavia puita. Asemakaavassa on annettu määräyksiä koskien arkkitehtuuria ja rakentamisen laatua, energiatehokkuutta, hiilineutraaliutta, hulevesien käsittelyä ja pohjavesien suojelua, meluntorjuntaa sekä viherrakentamisesta.

EV/s, Suojaviheralue, jolla ympäristö säilytetään

Kaava-alueen koillisosa on osoitettu suojaviheralueena, jolla ympäristö säilytetään. Alueella sijaitsee useita luontoarvoja.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Asemakaavalla ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavalla ei osoiteta uusia asuinalueita. Yleiskaavassa 2020 Länsimäentien länsipuoli on osoitettu asumisen ja työpaikkojen alueeksi, jota ratikan toteuttaminen tukee.

Yhdyskuntarakenne

Asemakaavalla ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavassa ei osoiteta uusia alueita asumiselle.

Ratikan mahdollinen rakentaminen vauhdittaa maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Ratikan pysäkkiympäristössä on potentiaalia keskustamaiselle tiiviille ja sekoittuneelle rakenteelle. Maankäytön kehittämispotentiaaliksi raitiotien varrella on arvioitu yli 3 miljoonaa kerrosneliometriä asumiselle ja yli 1,6 miljoonaa kerrosneliometriä työpaikoille. (*Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019*)

Vantaan ratikka luo edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen ja vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheyttä. Ratikka toteuttaa kaupungin tavoitetta kasvaa kestävästi ja sijoittaa kaupungin kasvu vahvojen joukkoliikenneyhteyksien varteen. Ratikka rakentaminen toteuttaa kaupungin strategian tavoitteita kaupungin tiivistämisestä sekä kaupungin elinvoiman ja vetovoiman lisäämisestä.

Alue sijoittuu Vaaralan kaupunginosaan, suurten liikenneväylien läheisyyteen. Alue muuttuu rakentamattomasta metsäalueesta rakennetuksi varikkoalueeksi, jonka sijainti on luonteva suurten liikenneväylien läheisyydessä ja Vaaralan teollisuusalueen läheisyydessä. Alue liittyy osaksi nykyistä yhdyskuntarakennetta, eikä pitkiä siirtymämatkoja ratikkalinjalta varikolle synny.

Yleiskaavassa 2020 kaava-alue on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alueeksi ja sille on osoitettu raitiotien varikko, joten hanke on yleiskaavan 2020 tavoitteiden mukainen.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

Kaupunkikuva

Varikon rakentaminen muuttaa alueen kaupunkikuvaa rakentamattomasta metsäalueesta rakennetuksi varikkoalueeksi. Kaupunkikuvalliset vaikutukset ulottuvat pääosin vain välittömään lähiympäristöön.

Asemakaavan mahdollistama rakennusoikeus on 20 000 k-m². Vantaan ratikan varikon hankesuunnitelman (Arkkitehtihuone APRT 2.3.2023) ensisijaisessa vaihtoehdossa (VE1) varikon korjaamo sekä huolto- ja säilytyshalli sijoittuu korttelin keskelle. Varikkoalueen itäosassa on ratainfra hallitilat, varastot sekä toimistot ja henkilökunnan sosiaalitilat. Länsimäentien puoleiselle reunalle on osoitettu huolto- ja säilytyshallin laajennusvaraus. Kaavassa on annettu määräyksiä alueen rakentamisen laadusta ja arkkitehtuurista. Rakennukset on toteutettava arkkitehtuuriltaan korkeatasoisesti. Erityisesti tulee huomioida näkymät Kehä III: suunnasta. Rakennusten on oltava julkisivuiltaan pääosin puuta. Julkisivujen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida kaupunkikuvalliset arvot ja vähäinen huoltotarve. Suunnitellut rakennukset eivät tule näkymään kaukaa niiden mataluuden vuoksi. Rakennukset tulevat näkymään ainakin osin Länsimäentieltä ja sen itäpuoliselta kevyenliikenteen väylältä.

Kaava-alue on pääosin puustoista. Vantaan ratikan varikon hankesuunnitelmassa suunnittelualue sijoittuu yhtenäisen metsäalueen länsiosaan. Rakentamisen myötä olemassa olevaa puustoa ja kasvillisuutta joudutaan poistamaan alueelta. Asemakaavamerkinnoin ja -määräyksiin on pyritty vähentämään puuston ja kasvillisuuden poiston negatiivisia vaikutuksia alueen kaupunkikuvaan. Kaavassa korttelin reuna-alueita on osoitettu alueen osina, joiden puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy. Hulevesiaiheissa tulee hyödyntää suo- ja metsälajeja sekä tulvaniittykasvillisuutta. Tontin rakentamattomilla osin tulee säilyttää olemassa olevaa puustoa mahdollisuuksien mukaan tai istuttaa uutta puustoa. Tontille rakennettavat luiskaukset tulee maisemoida kerroksellisin istutuksin. Istutuksissa suositellaan osittaista metsitystä, kuntaa tai niittyä sekä myös suurikokoisten puunheimien käyttöä. Säilytettävä ja istutettava puusto lieventävät osaltaan rakentamisen maisemallisia vaikutuksia.

Asemakaava-alueella tai sen välittömässä lähiympäristössä ei ole tiedossa erityisiä maisema- tai kaupunkikuvallisia arvoja, joihin kaavalla olisi vaikutuksia.

ARKKITEHTIHUONE APRT

VAARALAN VARIKKO
31.10.2023

KAUPUNKILIIKENNE
STADSTRANSIT
CITY TRANSPORT

Kuva 29. Havainnekuva Vaaralan varikosta laajennetulla vaunukapasiteetilla Länsimäentien varrelta, luoteesta katsottuna. Arkkitehtihuone APRT 31.10.2023.

Vaikutukset tulevaisuuden ympäröivään maankäyttöön

Asemakaavaehdotus ja raitiovarikon sijainti ovat Vantaan yleiskaavan 2020 mukaisia, eikä niillä ole arvioitu olevan estävää vaikutusta yleiskaavan 2020 mukaiselle ympäröivälle maankäytön kehitykselle. Ratikan mahdollinen rakentaminen vauhdittaa maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella (*Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019*).

Rakennettu kulttuuriympäristö

Asemakaavalla ei ole vaikutuksia lähiympäristön rakennettuun kulttuuriympäristöön tai muinaisjäännöksiin. Arvoalueilta tai -kohteilta, kuten Valion rakennusten alueelta ei avaudu näkymiä varikon rakennuksille. Fazerintieltä rakennuksia ja raiteita voi olla nähtävissä liikenneympyrän kohdilta, josta raiteet muodostavat avoimen käytävän pohjoisen suuntaan.

Asuminen

Asemakaavalla ei ole suoraan vaikutusta asumiseen, sillä kaavalla ei lisätä asuntomäärää.

Kaava-alueen eteläpuolella sijaitsee yksi asuinrakennus, jonka lähiympäristö muuttuu rakentamisen myötä. Muulta lähiympäristön asutukselta ei avaudu näkymiä varikolle.

Taloudelliset vaikutukset, palvelut ja työpaikat

Alueelle syntyy varikon myötä uusia työpaikkoja. Uudet työpaikat ovat hyvien joukkoliikenneyhteyksien tai pyörämatkan päässä, joten hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena.

Kaupunkiliikenne Oy vastaa varikon rakentamiskustannuksista sekä vaunujen hankinnasta. Hankkeen kustannukset on laskettu Haahtela TVD -ohjelmistolla käyttäen Helsingin 2/2023 hintatasoa 118. Kustannuslaskenta (päiväty 22.2.2023) perustuu hankesuunnitelmaan ja sen materiaaleihin. Laskenta on suoritettu tilapohjaisena ja sitä on tarkennettu tarvittavilta osin rakennusosapohjaisilla tarkasteluilla.

Laskelma sisältää: vaadittavat maansiirrot, pohjarakenteet; varikkorakennuksen tilat, rakenteet, tuotanto-omaisuus, liittymät ja irtokalustus; yhteistoiminnoille tarvittavat tilat (osastoiva ja jakava liikenne, talotekniikka sekä kiinteistötoiminnot); vaaditun ratainfra; vähäpäästöisemmät rakenneratkaisut ulkoseinälle, yläpohjalle ja vesikatolle; piha-alueiden työt; suunnittelukulut; työmaa- ja työnjohtotehtävät. Optioina on laskettu lisäksi kustannukset seuraaville kokonaisuuksille: ratainfra kunnossapidon tilojen kustannusarvio, sisältäen rakenteet, tuotanto-omaisuuden, liittymät ja irtokalustuksen (ei sisälly kokonaiskustannuksiin); laajennusvarausten kustannusarviot (ei sisälly kokonaiskustannuksiin). Kokonaiskustannukset arvioidaan olevan 79 miljoonaa euroa.

Kiinteistötaloudellisessa analyysissä (*Newsec Advisory Finland Oy 17.5.2022, päivitys 12.12.2022*) vertailtiin ratikan ja bussin tuottoa. Ratikan ja bussin tuottovertailussa ratikan kiinteistötaloudelliset tulot ovat 592,4 miljoonaa euroa ja bussin 272,8 miljoonaa euroa. Kiinteistötaloudelliset tulot muodostuvat maankäyttösopimuskorvauksista ja maan myynnistä toimitila- ja asuinrakentamista varten. Ratikan lisätuotto bussiin verrattuna on 320 miljoonaa euroa.

Verotulot koostuvat kiinteistöverooverokertymän kasvusta ja rakentamisesta palautuvasta verotulosta. Kaupunki saa enemmän kiinteistöveroja, kun rakentamista tulee enemmän ratikan myötä. Ratikan myötä kiinteistöverooverokertymän kasvuksi on vuonna 2019 arvioitu 120 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 arvion mukaan ratikan myötä 40 vuoden aikana Vantaa maksaa HSL:lle 414 miljoonaa euroa lisää kuntaosuutta ja HSL maksaa Vantaalle 383 miljoonaa euroa enemmän infrakorvauksia. Vaikutus Vantaan kaupungille on arvioitu olevan -31 miljoonaa euroa 40 vuoden aikana.

Tämänhetkisen MAL-sopimuksen mukaan valtio maksaa 30 prosenttia Vantaan ratikan suunnittelukustannuksista. Jos ratikka päätetään rakentaa, on mahdollista, että valtio maksaa 30 prosenttia rakentamiskustannuksista.

Arviot ratikkahankkeen tuloista ja kustannuksista tarkentuvat, kun suunnittelu edistyy.

Sosiaalinen ympäristö

Kaava-alueelle syntyy uusia työpaikkoja sekä työpaikkaliikennettä.

Alueelle ei osoiteta uutta asumista.

Ratikan rakentaminen parantaa alueen saavutettavuutta ja imagoa sekä lisää alueiden viihteyttävyyttä ja houkuttelevia asuin- ja työpaikka-alueita.

Virkistys

Hankkeen toteuttamisen myötä metsäaluetta muuttuu rakennetuksi raitiovaunuvarikkoalueeksi. Alueella on nykyisellään jossain määrin satunnaista virkistyskäyttöä, jonka päättymisen voi näkyä Länsimäentien länsipuolen metsäalueen lisääntyvänä käyttönä. Alueella ei ole virallisia reittejä, joihin kohdistuisi vaikutuksia, mutta varikon toteuttaminen vähentää Vaaralan metsäisiä virkistyskäyttöön soveltuvia alueita.

Liikenne

Hankkeella edistetään seudullisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta sekä varmistetaan edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

Autoliikenne

Varikon rakentaminen lisää liikennettä alueella sekä rakennusvaiheessa että käyttövaiheessa. Käyttövaiheen liikenne on pääasiassa varikolle kohdistuvaa työmatkaliikennettä.

Pysäköinnin järjestämisestä on annettu kaavamääräys, jonka mukaan autopaikkoja tulee varata vähintään 1 pp / 150 k-m². Pysäköintipaikoista tulee varata vähintään 5 % sähköauton latauspisteille. Pysäköintialueella tulee toteuttaa latauspistevalmius vähintään 30 prosenttiin pysäköintipaikoista.

Kaavalla ei ole vaikutusta kaava-alueen kaakkoispuolella olevan asuinkiinteistön tontille ajoon.

Raitiotien rakentaminen ja liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Joukkoliikenteen parantuva palvelutaso vaikuttaa henkilöautojen matkamääriin, suoritteisiin ja sitä kautta tieliikenteen päästöihin ja ruuhkautumiseen. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)

Joukkoliikenne

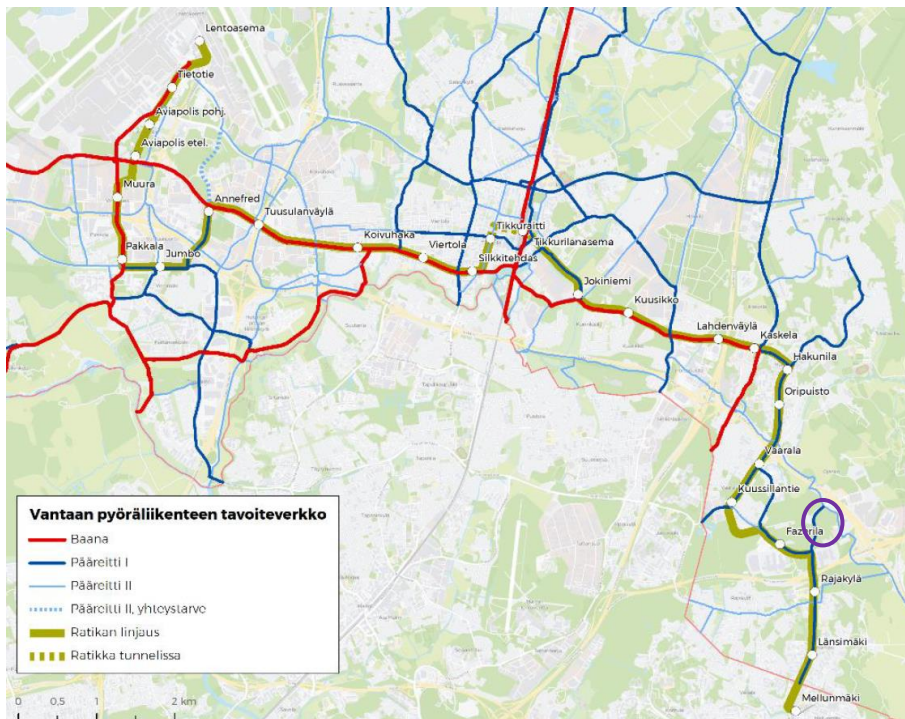
Ratikan rakentamisen myötä matkustus painottuu joukkoliikenteeseen. Vuonna 2030 joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa ratikan käytävässä noin prosenttiyksiköllä ja Vantaan ratikalla arvioidaan päivittäin matkustavan noin 31 000 matkustajaa. Vuonna 2050 määrän arvioidaan ylittävän 45 000 matkustajaa. Vantaan ratikka tarjoaa houkuttelevan joukkuliikennepalvelun bussiyhteyttä lyhyemmillä matka-ajoilla ja paremmalla täsmällisyydellä. Vantaan ratikka luo korkean tason poikittaisen joukkoliikenneyhteyden Lentoaseman, Aviapoliksen, Tikkurilan, Hakunilan, Mellunmäen ja usean pienemmän joukkoliikenteen solmupisteen välille. (Vantaan ratikan matkustajamääräennusteet, WSP Finland Oy 28.10.2022).

Ratikan suunnittelu ja toteuttaminen on yksi resurssiviisauden tiekartan (28.2.2022) toimenpiteistä. Vantaan ratikka kytkeytyy myös koko pääkaupunkiseudun laajaan raideliikenneverkkoon ja kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus).

Kävely ja pyöräily

Ratikan yleissuunnitelman jälkeen on laadittu pyöräliikenteen tarkastelu ratikan varrella (WSP Finland Oy, 2020), jossa Länsimäentielle on määritelty pääpyöräreitti I, jonka kriteerinä on korkea pyöräliikenteen nykyinen tai tavoiteltu määrä. Pääpyöräreitit ovat yhtenäisiä ja jatkuvia reittejä, mutta niiden ei tarvitse muodostaa yhtenäistä verkkoa. Suunnittelussa tavoitteena on sujuva geometria erityisesti risteyksissä.

Varikon työntekijöitä voidaan kannustaa työmatkapyöräilyyn hyvillä pyöräpysäköintiratkaisulla ja sosiaali-tiloilla. Polkupyöräpysäköinnin järjestämisestä on annettu kaavamääräys, jonka mukaan polkupyöräpaikkoja tulee varata vähintään 1 pp / 300 k-m². Polkupyöräpaikat on oltava helposti käytettäviä, runkolukitteisia ja niistä vähintään puolet on oltava katettuja.

Kuva 30. Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko (WSP Finland Oy 2020). Kaava-alueen likimääräinen sijainti on osoitettu lilalla soikiolla.

Vesihuolto

Vedenjakelu ja jätevesiviemärointi

Alueelle sijoitettava toiminta tarvitsee vesihuoltoliitännät HSY:n vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostoon.

Kaava-alueen eteläpuolelle on rakennettava vesijohto, joka kulkee Lemmenkujaa pitkin Vantaan ratikan varikon tontille. Liitospiste nykyiseen vesijohtoverkostoon on Lemmenkujan ja Fazerintien risteyksessä.

Kaava-alueelle rakennetaan Lemmenkujan jätevesiviemäri, joka johtaa jätevedet Ratikkavarikolta nykyiseen Fazerintien jätevesien viettoviemäriin.

Nykyisen verkoston putkikoot määrittävät verkostokapasiteetin kaava-alueen vesijohdossa ja jätevesiviemärissä.

Uusittavien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikan suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa.

Tonttien hulevesien hallinta

Vantaan raitiovaunuvarikkoalueen puhtaat kattovedet ja pintavedet kerätään ja imeytetään maaperään. Katualueen hulevedet johdetaan avo-ojia ja hulevesiviemäreitä pitkin edelleen pohjavesi-alueen ulkopuolelle.

Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti.

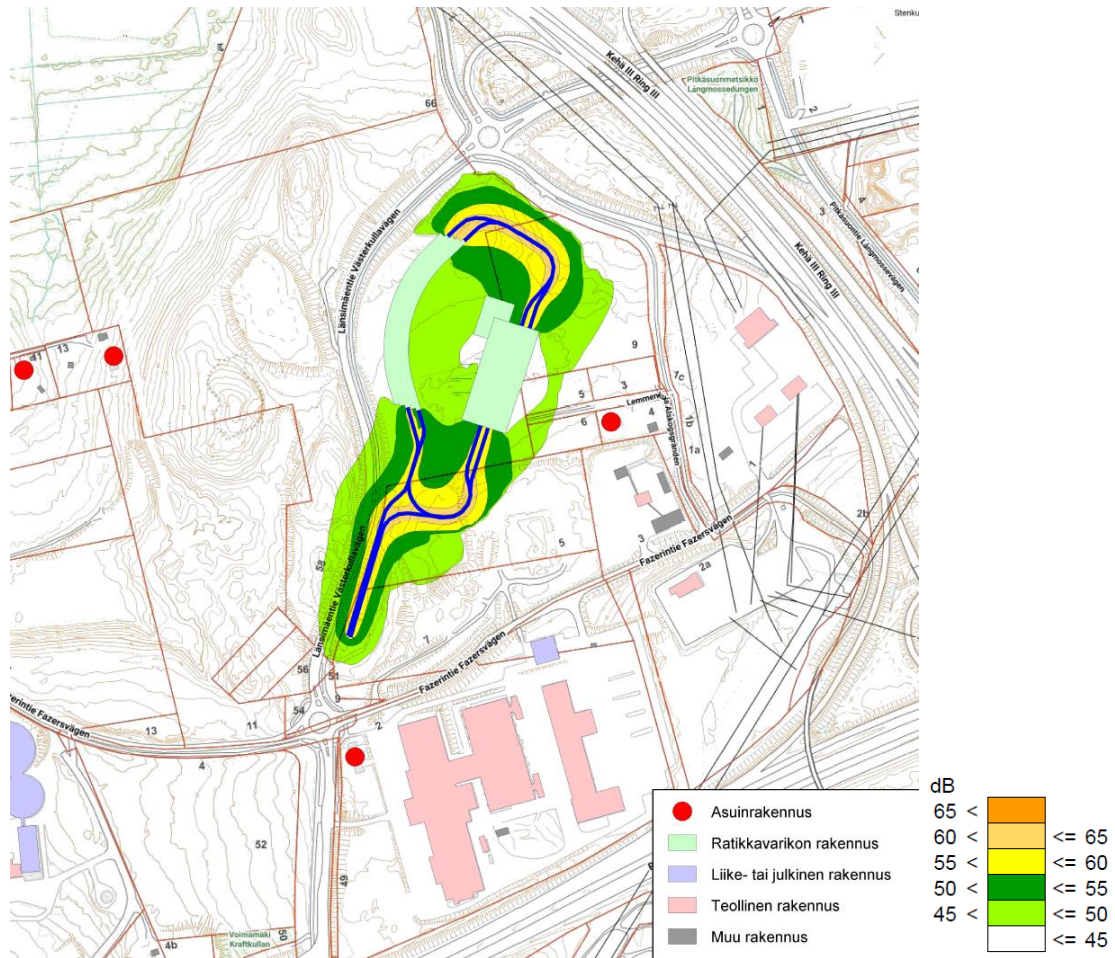
Ympäristöhäiriöt

Melu

Merkittävimmät melulähteet suunnittelualueen ympäristössä ovat Kehä III ja Porvoonväylä, joissa päiväaikainen melutaso nousee yli 75 dB:n. Länsimäentien päiväaikainen tiemelu on 70–75 dB. Suunnittelualueen keskiosan melutaso on päiväaikaan 50–55 dB ja yöaikaan 45–50 dB, mutta kasvaa kohti liikenneväyliä mentäessä.

Vantaan ratikan varikon alustavan hankesuunnitelman meluselvityksen (*Ramboll 1.7.2021*) mukaan ratikkavarikon raitiovaunuliikenteen aiheuttamat keskiäänitasot jäävät mallinnuksen perusteella lähimmällä asutuksella alle 45 dB:n sekä päivä- että yöaikaan. Mallinnuksen perusteella nykyisellä ratavarikon suunnittelulla erityiselle meluntorjunnalle ei ole tarvetta.

Asemakaavassa on annettu määräys, jonka mukaan ratavarikon rakennuksiin liittyvät äänilähteet (ilmanvaihtolaitteet, kompressorit ymv.) tulee suunnitella siten, että niiden aiheuttama melu ei ylitä ympäristöministeriön asetuksessa rakennusten ääniympäristöstä (796/2017) annettuja raja-arvoja (mm. laajakaistaisen äänen keskiäänitaso 45 dB ja enimmäistaso 50 dB, impulssimaiselle ja kapeakaistaiselle äänelle 5 dB em. arvoja alhaisemmat) rakennusten sisätiloissa tai ulkoalueilla. Huomioon on otettava myös Varikon läheisyydessä sijaitseva asuinrakennus.

Kuva 31. Päiväajan keskiäänitaso Varikkoalueella. Mallinnuksessa huomioitu raitiovaunuliikenne ratikkavarikon sisällä sekä tuleva ja lähtevä liikenne. Lisäksi ratikkavarikon $r < 50$ m kaarteissa on huomioitu kaarrekirskunta. (Ramboll 2021). Varikkoalueen suunnitelma on muuttunut ja varikko- aluetta on tiivistetty.

Ilmanlaatu

Itse raitioliikenteellä ei ole vaikutusta ilmanlaatuun tai ilmanlaatu voi jopa hieman parantua raitiotieosuuksilla henkilöautoliikenteen vähentyessä. Rakentamisen aikana pölyämisen ja työkoneiden päästöt voivat väliaikaisesti heikentää ilmanlaatua. Pienhiukkasten ja typpidioksidin pitoisuudet tulevat arvioiden mukaan liikkumistapojen muuttuessa laskemaan, mikä parantaa ilmanlaatua.

Kaavassa on annettu määräys, jonka mukaan rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä.

Rakentamisen aikaiset ympäristöhäiriöt

Vantaan ratikan varikon rakentaminen aiheuttaa tilapäisiä häiriöitä ajoneuvo- ja joukkoliikenteeseen, jalankulkuun ja pyöräilyyn sekä mahdollisesti myös asumiseen ja muihin toimintoihin. Pohjavesi voi hetkellisesti samentua rakentamisen aikana. Rakentamisen aikaisten häiriöiden rajoittamiseen tulee kiinnittää huomiota hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luonnon monimuotoisuus

Alueen maankäyttö pienentää kohteen metsäaluetta ja hävittää monimuotoisuuden kannalta merkittävän boreaalisen piensuon alueelta. Maankäyttö vähentää myös osin lahokaviosammalen esiintymisaluetta sekä Metso I-luokan kangasmetsäaluetta.

Kaava-alueella on monimuotoisuuden kannalta merkittäviä pienialaisia kohteita, mutta niillä ei ole maankäyttöä estävää lainsuojaa. Metsäalueen itäosa jää varikon alustavan hankesuunnitelman mukaisesti pääosin rakentamattomaksi. Vaikka osa metsäalueesta säilytettäisiin, vaikuttaa sen osittainen rakentuminen reunavaikutuksen kautta jäljelle jäävään melko kapeaan puustoiseen osaan. Mäntymetsä kestää suhteellisen hyvin muutospainetta, mutta kuusivaltainen metsä ja suo-kohteet ovat alttiita muutokselle ja reunavaikutukselle.

Boreaalinen piensuo (Fazerilan suo 1) jää kaavassa yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET) ja varikon hankesuunnitelmassa rakentamisalueelle. Luontoselvityksessä (*Faunatican raportteja 38/2021*) kohde on arvotettu luokkaan III eli suositellaan säästämään, kun se on kohtuullisin keinoin mahdollista. Kohde on metsälain 10 § erityisen arvokas elinympäristö. Metsälain 10 §:n tarkoittamien monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet tulee metsälain mukaan säilyttää tai niitä voidaan vahvistaa. Metsälakia ei kuitenkaan sovelleta oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella lukuun ottamatta maa- ja metsätalouteen ja virkistyskäyttöön osoitettuja alueita (2 §). Kaava-alue on yleiskaavassa yhdyskuntateknisen huollon aluetta.

Kaava-alueen itäosaan sijoittuu paikallisesti merkittävä **havupuuvaltainen tuore kangas** sekä pieni luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen **korpisuo** (Fazerilansuo 2). Luontoselvityksessä (*Faunatican raportteja 38/2021*) havupuuvaltainen tuore kangas on arvotettu luokkaan III eli suositellaan säästämään, kun se on kohtuullisin keinoin mahdollista. Kohde ei ole lakikohde eikä se estä alueen maankäyttöä. Suuri osa tästä tuoreesta kangasalueesta jää rakentamisalueen ulkopuolelle. Korpisuo jää kokonaisuudessaan rakentamisalueen ulkopuolelle ja on osoitettu kaavassa suojaviheralueeksi, jolla ympäristö säilytetään. Korven vesitalouden muutokset riippuvat ET-alueella tehtävistä muutoksista alueen valuntaan. Kaavassa on annettu määräyksiä hulevesien käsittelystä. Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma. Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee viivyttaa määrällisesti ja käsitellä laadullisesti tontilla. Puhtaat kattovedet ja mahdollisesti suodatuksen kautta puhdistetut piha-alueen hulevedet tulee imeyttää tontilla. Hulevesiaiheissa tulee hyödyntää suo- ja metsälajeja sekä tulvaniittykasvillisuutta.

Lahokaviosammalen esiintymisalueesta osa jää hankesuunnitelman mukaiselle rakentamisalueelle. Muutama korpialueella oleva lahokaviosammalen esiintymä tulee sijoittumaan kaavassa osoitetulle suojaviheralueelle, jolla ympäristö säilytetään (EV/s). Vantaalla tehdyssä kokonaiskartoituksessa esiintymiä on löydetty runsaasti. Esiintymistiedon valossa mikään yksittäinen alue ei Vantaalla muodosta lajin kannalta niin merkittävää esiintymää, että kaavassa osoitettu maankäyttö vaarantaisi suotuisan suojelutason. Jäljelle jäävän esiintymisalueen osalta sen säilymiseen vaikuttaa pienilmaston, kosteuden ja lahopuujatkumon säilyminen.

Kaava-alueen **korkkikerroskääpähavainto** sekä osin **kilpikaarnamäntyesiintymä** jäävät kaavassa hankesuunnitelman mukaisen rakentamisalueen ulkopuolelle. Kaavassa osa kilpikaarnamännystä on osoitettu merkinnällä suojeltava puu. Määräysten mukaan puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.

Kaavassa on annettu määräyksiä korttelialueen kasvillisuudesta. Kaavassa korttelin reuna-alueita on osoitettu alueen osina, joiden puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy. Tontin rakentamattomilla osin tulee säilyttää

olemassa olevaa puustoa mahdollisuuksien mukaan tai istuttaa uutta puustoa. Tontille rakennettavat luiskaukset tulee maisemoida kerroksellisin istutuksin. Suositellaan ainakin osittaista metsitystä, kuntaa tai niittyä sekä myös isojen taimien käyttöä. Hulevesien osalta tontilla tulee suosia kasvillisuuspintoja ja hulevesiaiheissa tulee hyödyntää suo- ja metsälajeja sekä tulvaniittykasvillisuutta. Tontin rakennusluvassa rakennettavaksi suunnitellun alueen vihertehokkuuden tulee täyttää tavoitetaso 0,9. Kortteleiden kattorakenteiden tulee olla vahvistettuja siten, että kasvikattojen rakentaminen on mahdollista. Rakennusten katoista vähintään 35 % tulee rakentaa kasvikattona. Kasvikattojen kasvillisuus tulee yhteensovittaa mahdollisten aurinkopaneelien kanssa. Kasvikaton kasvualusta on oltava vähintään 60 mm.

Vaaralan varikon luontoselvityksen (Vantaan kaupunki, 31.10.2024) mukaan rakentaminen vähentää väistämättä viheralueiden pinta-alaa ja heikentää luontoarvojen edustusta, mutta haittoja voidaan vähentää säilyttämällä vanhaa puustoa, lahoppuuta ja panostamalla laadukkaisiin viherratkaisuihin. Alueen viherrakentamisessa tulisi huomioida paikalliset luontotyytit ja lajisto luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi. Kaavassa on annettu määräys, jonka mukaan tontin rakennettavilla osilla olevaa lahoppuuta on hyödynnettävä tontin rakentamattomilla osilla.

Liito-oravat

Luontoselvityksen (Faunatican raportteja 38/2021) perusteella ei Kuussillan kaavarunkoalueella rakentuviksi suunnitelluilla osa-alueilla havaittu liito-oravaa tai liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi soveltuvia kolopuita tai muita pesäpaikkoja. Koska alueelta kuitenkin on tiedossa pappanahavainto vuodelta 2020, on liito-oravan esiintymistä ja kolopuiden ilmaantumista soveltuvilla metsäalueilla hyvä seurata.

Varikon asemakaava ei heikennä liito-oravalle soveltuvien metsäalueiden kytkeytymistä muuhun metsäverkostoon. Kaava-alueen itäosa on merkitty suojaviheralueena ja ET-korttelin reuna-alueetta on merkitty säilytettävän metsän alueena. Kaava-alueen ympäristöön jää rakentamisen jälkeen puustoisia yhteyksiä ja väylien ylitysmahdollisuuksia.

Maa- ja kallioperä

Rakentamisen aikana alueen maaperään kohdistuvat vaikutukset aiheutuvat mahdollisen raitiotien perustamista sekä uusien rakennusten rakentamista varten tehtävistä maankaivuista. Kaavan mukainen rakentaminen vaatii huomattavia tasauksia alueella.

Vaaralan lohkareikko jää kaava-alueen ulkopuolelle. Lohkareikon säilymiseen tulee kiinnittää huomiota alueen rakennustoimien aikana.

Vesistöt ja vesitalous

Pintavedet

Vantaan ratikkavarikon viitesuunnitelman vaikutusten arvioinnin (Ramboll Finland Oy 2021) yhteydessä on laadittu hulevesiselvitys. Alueella ei ole merkittäviä pienvesikohteita vaan lähimmät pienvesikohteet sijaitsevat noin kilometrin etäisyydellä alueen pohjoispuolella. Selvityksen mukaisesti pohjoispuolella sijaitseviin pienvesikohteisiin kohdistuvat vaikutukset jäävät vähäisiksi, koska vain pieni osa suunnittelualueesta kuuluu Kormuniitynojan valuma-alueeseen. Merkittävien pienvesikohteiden tilan turvaamisen kannalta olennaista on säilyttää alueelta lähtevät virtaamat mahdollisimman lähellä nykytilaa sekä huolehtia lähtevien hulevesien laadusta. Myöskään 2024 kaupungin omana työnä laaditun, aiempia selvityksiä täydentävän Vaaralan varikon luontotyyppiselvityksen (31.10.2024) mukaan kaavoitettavalla alueella ei maastossa havaittu noroja tai muita vesilain 2. luvun 11 §:n mukaisia kohteita.

Rakentamisen myötä aiemmin metsävaltainen alue muuttuu rakennetuksi ja alueen päällystetyn alan pinta-alamäärä kasvaa, jolloin imeytyminen ja haihdunta mahdollisesti heikentyvät ja pinta-valunnan eli hulevesien määrä lisääntyy. Ensisijaisesti pitäisi pyrkiä ehkäisemään hulevesien muodostumista suosimalla varikkoalueella vettä läpäiseviä pintoja ja viherkattoja. Varikkoalueen rakentamisen myötä alueen valuntaolosuhteet muuttuvat vettä läpäisemättömän pinta-alan kasvassa. Varikon alustavan hankesuunnitelman mukaisesti rakennetussa tilanteessa varikkoalueella on kattopinta-alaa noin 1,2 ha, päällystettyä pintaa noin 1,2 ha ja piha- ja viheraluetta noin 0,4 ha. Rakentamisen jälkeen eri pinnoilta muodostuu hulevesiä noin 311 m³ eli noin 8-kertaisesti nykytilaan verrattuna. Hulevesihallinnan tarve alueella on noin 270 m³.

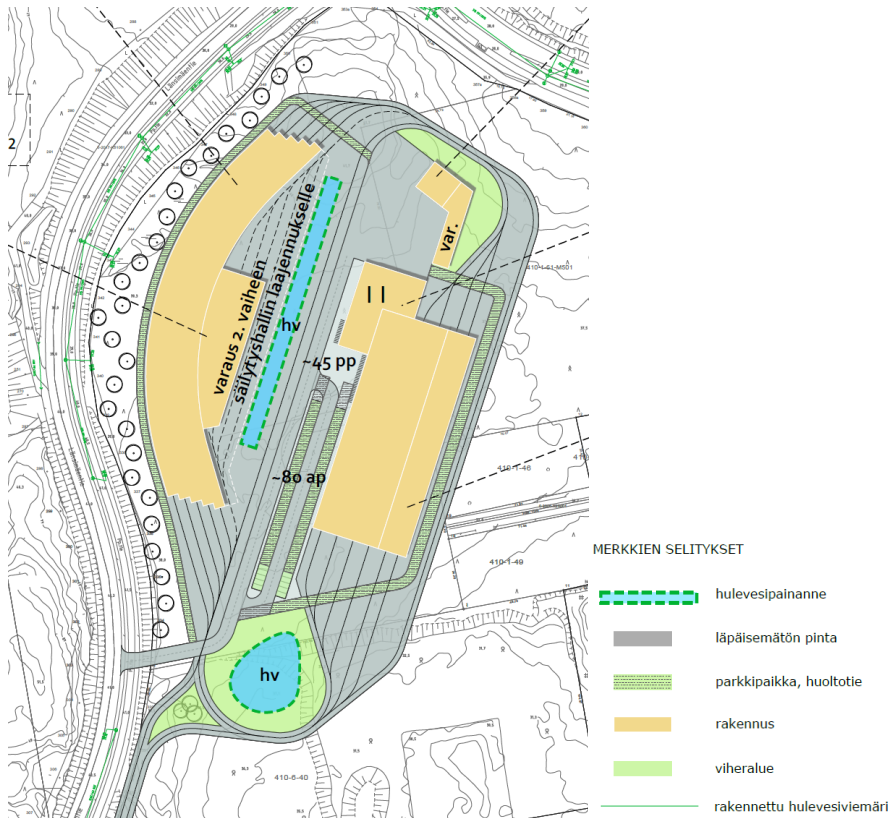
Varikon piha-alueen hulevesiä ei suositella imeytettäväksi. Ainoastaan hyvälaatuisten varikon kattovesien imeyttämistä suositellaan, jolla pystytään kompensoimaan sekä kaava-alueen että raitiolinjan maankäytön muutoksesta aiheutuvan pohjavesimuodostumisen menetykset. Maaperän soveltuvuus imeyttämiseen täytyy varmistaa maaperäselvityksellä ja vedenjohtamiskokeilla. Lisäksi täytyy selvittää, ettei hulevesi-imeytys vaaranna pohjavettä.

Liikennöidyltä alueilta muodostuvat hulevedet sisältävät epäpuhtauksia ja haitta-aineita, joten näiden vesien imeyttämisedellytyksiä tulee arvioida kriittisemmin ja vesiä suositellaan ensisijaisesti käsiteltävän esim. biosuodatuksen avulla ennen niiden johtamista eteenpäin. Lisäksi on jatkossa tarkistettava mahdollisen öljyn erotuksen tarve. Tarvittaessa liikennöityjen alueiden vedet ohjataan hulevesiviemäriin ja sitä kautta Kehä III:n varressa olevalle hulevesipumppaamolle.

Hulevesien hallinnan tavoitteena on säilyttää tontilta purkautuva virtaama rakentamista edeltävällä tasolla. Näin ollen hulevesiä, joita ei voida imeyttää, täytyy viivyttää ennen verkostoon tai ojaan johtamista. Alueella muodostuvat vedet ehdotetaan viivytettävän viherpinta-alueissa matalissa painanteissa, joihin vedet kerääntyvät pintoja pitkin. Jos hulevesiä halutaan mahdollisuuksien mukaan puhdistaa, voidaan painanteena käyttää biosuodatuspainannetta. Viivytyksrakenteesta lähtevää virtaamaa tulee säätää mahdollisuuksien mukaan luonnollista virtaamaa vastaavaksi.

Kaavassa on annettu määräyksiä hulevesien hallinnasta. Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesirakenteiden viivytystilavuuden tulee olla 1m³ jokaista 100 m² vettä läpäisemättömältä pinta-alalta kohden. Rakentamislupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan hulevesien toimintamallia (2014) sekä Vantaan ratikan Varikon hulevesiselvityksen (2021) periaatteita ja menetelmiä. Hulevedet tulee viivyttää määrällisesti ja käsitellä laadullisesti tontilla huomioiden pohjavesialueen asettamat reunaehdot ennen johtamista hulevesiviemärin kautta vastaanottavaan Kormuniitynojan vesistöön. Kormuniitynojan vedenlaatu ei saa heikentyä. Liikennöintialueet, pysäköintialueet sekä alueet, joilla raitiovaunuja säilytetään ja huolletaan, tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojaus- ja rakenteella. Näiden alueiden hulevesien viivytyslaitteita tai -painanteita ei tule sijoittaa pohjavesialueelle, ja alueiden valumavedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Hulevesijärjestelmä on varustettava sulkuventtiilein onnettomuustilanteiden varalle. Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee viivyttää määrällisesti ja käsitellä laadullisesti tontilla. Puhtaat kattovedet ja mahdollisesti suodatuksen kautta puhdistetut piha-alueen hulevedet tulee imeyttää tontilla.

Kaavassa on annettu myös määräys, että kortteleiden kattorakenteiden tulee olla vahvistettuja siten, että kasvikattojen rakentaminen on mahdollista. Rakennusten katoista vähintään 35 % tulee rakentaa kasvikattona. Kasvikatto osaltaan viivyttää hulevesiä etenkin normaaleilla sadetapahtumilla.

Kuva 32. Ote ratikkavarikon hulevesien hallintasuunnitelmasta (Ramboll 2021). Varikon tontin suunnitelma on muuttunut kuvassa esitetystä.

Fazerintien itäosassa Valion kiinteistön alueella on nykytilassa viivytysallas-tyyppinen ojarakenne, jonka valuma-alue on nykytilassa alle 10 ha. Länsimäentien hulevesien virtaussuuntaa esitetään ohjattavaksi Fazerintien viivytysrakenteelle, jolloin viivytysrakenteen valuma-alueeksi tulisi noin 13 ha. Ratikkalinjalta (500 m + 300 m) viivytysrakenteelle tulee noin 88 m³ viivytettäviä hulevesiä. Lähialueiden rakentamisen toteutuessa viivytykseen tuleva virtaama on arviolta 1 m³/s ja 10 minuutin hulevesikertymä on noin 600 m³. Viivytysalueen pinta-ala on 1 200 m², jolloin viivytystilavuus 0,5 m keskisyyvyydellä on noin 600 m³. (Vantaan ratikan hulevesiselvitys, WSP Finland Oy 2019)

Katualueelta tulvavedet tulee johtaa hallitusti eteenpäin. Vedet eivät saa ohjautua yksityisen naapurikiinteistön puolelle.

Pohjavedet

Vuoden 2022 pohjavesiselvityksen mukaan pohjavesivaikutukset muodostuvat lähinnä rakentamisen aikana, jolloin maanrakennustoimet voivat paikallisesti samentaa pohjavettä tai edellyttää pohjaveden pinnantason alentamista ja sen myötä aiheuttaa muutoksia pohjaveden virtaussuunnissa. Samentuminen on väliaikaisia ja palautuu ennalleen maanrakennustöiden loputtua. Pohjaveden pinnantasossa tapahtuu pientä pysyvää alenemista mikä johtuu alueen pinnoituksesta. Varikkoalueen pohjavesialueen sisäpuolelle jäävän osuuden rakentaminen vähentää yksinään pohjavedenmuodostusta noin 13 m³/vrk. Rakentamisen lisäksi riskin pohjaveden laadulle muodostavat työkonien mahdolliset vahinkotilanteet, kuten bensiini- ja öljyvuodot. Riskejä on mahdollista pienentää noudattamalla Helsingin kaupungin rakentamisohjetta pohjavesialueella, Vantaan kaupungin rakennusjärjestystä (§ 53 ja § 54) sekä rakentamisaikaisista pohjavesien seurantaohjelmasta. Esimerkiksi pintamaata ei saa varastoida pohjavesialueella. Lisäksi riskejä voidaan pienentää käyttämällä pohjavesiympäristölle vaarattomia rakennusmateriaaleja. Toiminnan aikana hankkeesta voi muodostua pohjavesivaikutuksia esimerkiksi onnettomuus- ja vahinkotilanteiden

seurauksena. Normaalin radan ja kaava-alueiden toiminnan aikana ei tyypillisesti muodostu uusia pohjavesivaikutuksia. *(Vaaran raitiotielinjauksen, Varikon ja Hopeatien kaava-alueen pohjavesivaikutusten arviointi, Sitowise Oy 2022)*

Pohjavesialueen huomioimisesta on annettu kaavamääräyksiä. Pohjavesiolosuhteiden säilyttämisen huomioimiseksi alueen viherrakentamisessa suositellaan käytettäväksi valmiiksi juurrutettuja kasvimattoja, kuten kunttaa, niittymattoa ja siirtonurmea. Näin pyritään estämään humuksen pääsy pohjaveteen. Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista. Liikennöintialueet, pysäköintialueet sekä alueet, joilla raitiovaunuja säilytetään ja huolletaan, tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojaus- siltäällä rakenteella. Näiden alueiden hulevesien viivytysaltaita tai -painanteita ei tule sijoittaa pohjavesialueelle, ja alueiden valumavedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Rakennusluvan hakemisen yhteydessä on esitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja pohjaveden seurantaohjelma.

Suunnittelualueen rakennushankkeista tulee laatia työmaa-aikainen hulevesisuunnitelma, jossa arvioidaan kohteen vaikutukset pohjavesiin ja muihin erityispiirteisiin sekä rakentamisen aikainen hulevesien hallinnan tarve ja ratkaisut. Pohjavesiolosuhteiden ja vaikutusten arvioinnin tarkentamiseksi varikon alueelle ja sen välittömään läheisyyteen, on asennettu kesällä ja syksyllä 2021 yhteensä kolme uutta pohjavesien tarkkailuputkea. Putket on asennettu pinnantason ja pohjavesialueen rajan varmistamiseksi sekä pohjavesivaikutusten seuranta varten. Suunnittelualueen eteläpuolella sijaitsee ennestään kolme pohjavesiputkea. *(Vaaran raitiotielinjauksen, Varikon ja Hopeatien kaava-alueen pohjavesivaikutusten arviointi, Sitowise Oy 2022)*

Länsimäntiellä on nykyisellään pohjavesisuojaus. Yhteys varikolle on suunniteltu tien itäpuolelle. Tässä yhteydessä pohjavedensuojausratkaisut tulee suunnitella uudelleen. *(Vaaran raitiotielinjauksen, Varikon ja Hopeatien kaava-alueen pohjavesivaikutusten arviointi, Sitowise Oy 2022)*

Vuoden 2022 selvityksen mukaan varikon rakentamisen aikaiset vaikutukset kohdistuvat virtaus- suunnan vuoksi rakentamistoimien eteläpuolelle. Varikon rakentaminen on pitkäaikaista ja rakentamisella tulee olemaan vaikutuksia läheiselle vedenottamolle. Vaikutukset ovat ajoittainen veden samentuminen. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia ovat veden ajoittainen samentuminen.

Kohde edellyttää pohjaveden hallintasuunnitelmaa ja rakentamisen aikana kattavaa pohjavesiseuranta.

Varikon alueen pohjavesiselvitystä ryhdyttiin tarkentamaan vuonna 2024. Vuoden 2025 alustavien tuloksien ja pohjaveden virtausmallin mukaan alueen pohjaveden pinnan taso ei tule muuttumaan Vantaan ratikan varikon rakentamisen aikana tai sen vuoksi. Suunnitelmien perusteella ratikkavarikon alueelle tulevat rakenteet sijoittuvat vallitsevan pohjaveden pinnan (n. +36) tason yläpuolelle (alue tasataan n. +39 tasolle). Näin ollen rakentamisen aikana ei ole tarpeen laskea pohjaveden pinnan tasoa, eikä pohjaveden pinnan tasoon kohdistu rakentamisen aikaisia vaikutuksia. Alustavien tuloksien mukaan imeyttämällä puhtaita hulevesiä, kuten kattovesiä, pohjaveden pinnan taso voidaan säilyttää nykyisellä korkeudella myös varikon toiminnan aikana.

Erityistoiminnot

300 metrin sisälle Valion tehtaista eikä Fazer leipomot Oy:n tai Långmossenin jätteenpolttolaitoksen konsultointiväyhykkeille ei kaavalla osoiteta herkkiä toimintoja. Rakentamiselle ei ole tarvetta kaavassa esittää rajoitteita.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Asemakaavalla mahdollistetaan ratikkavarikon rakentaminen, mikä poistaa hiilinieluja olemassa olevan metsän kaatamisen yhteydessä ratikkavarikon rakentamisen alta.

Vantaan ratikan resurssiviisauden suuntaviivojen mukaan (Sitowise Oy, 13.5.2020) resurssiviisaus ohjaa Vantaan ratikan suunnittelun valintoja. Vantaan ratikan katu- ja rakentamissuunnitelmista tehdään päästölaskentaa suunnittelun edetessä. Ratikan rakentamisen jokainen vaihe, myös kaavan osoittamalla alueella, toteutetaan mahdollisimman resurssiviisaasti. Parhaillaan laaditaan ratikan resurssiviisauden toteutukseen tarkempaa suunnitelmaa.

Yleisesti infrahankkeiden päästöjä muodostuu maa- ja kalliomassojen käytöstä, niiden kuljetuksista, taitorakenteiden rakentamisesta (mm. sillat, tukimuurit), pohjarakenteista (mm. syvästabilointi, paaluperustukset, kevennykset) sekä asfalttipäällysteistä.

Infrarakentamisessa käytettävien päästöintensiivisten rakennusosien (syvästabilointi, sillat, paalu-laatat yms.) hiilidioksidipäästöitä valtaosa syntyy sementin valmistuksessa. Näitä päästöjä on mahdollista vähentää käyttämällä vähäpäästöisempää sementtiä sekä suosimalla kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja. Myös puulla voidaan tietyissä osin korvata betonirakenteita.

Infran rakentamisen lisäksi aiheutuu materiaalien ilmastovaikutuksia raitiotiekaluston hankinnasta ja ylläpidosta ja energian kulutuksen ilmastovaikutuksia raitiotien käyttöenergiasta. Kaavoitus mahdollistaa välillisesti näiden vaikutusten toteutumisen, mutta nämä asiat eivät silti ole kaavoituksella ohjattavissa.

Koneiden päästöjen vähentämiseksi Vantaan kaupunki on sitoutunut green deal -sopimukseen, jonka mukaisesti kaikki työmaat ovat työkoneiden ja energiankäytön osalla fossiilivapaita vuoteen 2025 mennessä. Hengitysilman osalla päästöttömyyteen pyritään vuoteen 2030 mennessä. Vantaalla on jo kiristetty näitä päästöjä hillitseviä Stage- ja Euro -luokkia.

Vantaan ratikan yleissuunnitelman mukaisesti raitiotien liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Henkilöautojen matkamäärät, suoritteet ja siten tieliikenteen päästöt vähenevät, kun joukkoliikenteen palvelutaso paranee.

Ratikan infrarakentamiseen tarvittavien materiaalien ja niiden hankintalähteen vaihtoehtojen hiilijalanjälkeä on vertailtu *Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvityksessä (Design Manual Liite 1, WSP Finland Oy 2020)*. Laskennassa käytettiin yleissuunnitelmassa määriteltyjä pinta-aloja eri ratikan osuuksille. Tehdyt laskelmat perustuivat käytettyihin materiaaleihin, niiden elinkaareen ja kuljetusmatkoihin. Selvityksessä on vertailtu kotimaisia materiaaleja (skenaario A, hiilijalanjälki 6 800 CO₂-tonnia), kotimaisia kierrätettyjä materiaaleja (skenaario B, hiilijalanjälki 1 800 CO₂-tonnia) ja aasialaisia materiaaleja (skenaario C, hiilijalanjälki 14 000 CO₂-tonnia). Tuloksia suhteutettiin ”Hiili-neutraali Vantaa 2030” tavoitteeseen. Tarkastelun mukaan paras vaihtoehto on skenaario B, jossa käytetään kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja sekä lisätään kasvillisuuden määrää.

Varikon viitesuunnittelun yhteydessä on laadittu *Varikon hiilineutraaliusselvitys (Ramboll 2021)*. Selvityksessä on laadittu perustason skenaario (BAU) sekä minimiskenaario, jossa on huomioitu eri osa-alueilla löydetty tehokkaimmat hiilijalanjäljen vähennystoimenpiteet.

Perusskenaariossa on oletettu, että varikko rakennetaan tavanomaisilla ratkaisuilla. Tällöin päästöistä 35 % muodostuu talonrakentamisesta, 28 % energianpäästöistä (50 vuoden käytön aikana), 26 % infrarakentamisesta ja loput 11 % hiilivarastojen muutoksista. Eri osa-alueiden kokonaispäästöt ovat:

- Talorakentaminen: 6 085 tCO₂e
- Infrarakentaminen: 4 435 tCO₂e
- Energia: 4 866 tCO₂e
- Hiilivarastot: 1 845 tCO₂e

Hiilineutraaliusskenaariossa on eri osa-alueille tunnistettu mahdollisuuksia ja toimenpiteitä pienentää hiilijalanjälkeä. Hiilineutraaliusskenaariossa jäljelle jäävien päästöjen jakautuminen on erilainen kuin perusskenaariossa. Hiilineutraaliusskenaariossa osa-alueiden päästöt ovat seuraavat:

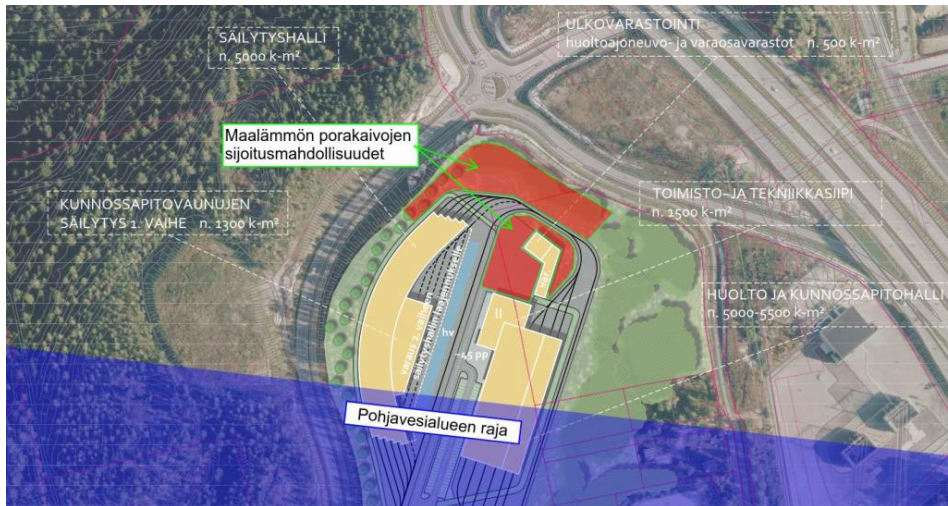
- Talorakentaminen: 3 534 tCO₂e (- 42 % verrattuna perusskenaarioon)
- Infrarakentaminen: 2 940 tCO₂e (-34 % verrattuna perusskenaarioon)
- Energia: 3 976 tCO₂e (-18 % verrattuna perusskenaarioon)
- Hiilivarastot: 953 tCO₂e (- 48 % verrattuna perusskenaarioon)

Selvityksessä tunnistettujen toimenpiteiden avulla voisi olla mahdollista pienentää ratikan varikon hiilijalanjälkeä noin 35 %. Koska selvitys on tehty alustavassa hankesuunnitelmavaiheessa, on todennäköistä, että perusskenaario ja hiilineutraaliusskenaariot tarkentuvat suunnitelmien tarkentuessa. Jatkosuunnittelussa on tärkeää tunnistaa tarkempia ja uusia toimenpiteitä päästöjen pienentämiseksi jatkuvan kehityksen periaatteella päivittämällä laskentoja säännöllisesti.

Laskelmien perusteella suurimmat potentiaalit pienentää Varikon alueen hiilijalanjälkeä ovat talonrakentamisessa ja energiassa. Tehokkaimmin hiilineutraaliin varikkoalueen rakentamiseen johtavat seuraavat toimenpiteet:

- Infrarakentaminen
 - Massakoordinaatio/ylijäämämaiden hyötykäyttö
 - Betonimurskeen hyödyntäminen tukikerroksessa
 - Pintamaiden hyödyntäminen viher- ja hulevesirakenteissa
- Talonrakentaminen
 - Rakenteiden optimointi
 - Puurakentaminen
 - Vähähiilinen betoni
 - Uusiokäytön potentiaali
- Energia
 - Kaukolämpö ja lauhdelämpöpumppu
 - Maalämpö
- Hiilivarastot ja vihertehokkuus
 - Muiden alueiden metsittäminen
 - Hiiltä sitovan kasvillisuuden istuttaminen alueelle

Maalämmön hyödyntäminen vähentää tehokkaasti operatiivisia päästöjä elinkaaren aikana. Arvioidun energiataseen perusteella suurusluokaltaan n. 20–25 kpl energiakaivokenttä (noin 220–230 kW lämpöpumpputeho) riittäisi kattamaan 90 % vuotuisesta lämmitysenergiatarpeesta tehopeiton ollessa noin 40 %. (Hiilineutraaliusselvitys, 2021)

Kuva 33. Maalämmön porakaivojen sijoitusmahdollisuudet. (Ramboll 2021).

Varikon asemakaavassa on annettu määräyksiä rakentamisen hiilineutraaliudesta sekä energiaa koskevia määräyksiä.

Infrarakentamiseen liittyen korttelialueella muodostuvia pintamaita tulee hyödyntää korttelialueen viher- ja hulevesirakentamisessa. Välivarastoinnissa tulee huomioida pohjavesialueen raja ja tarvittaessa sijoittaa pintamaiden välivarasto suunnittelualueen ulkopuolelle, kuitenkin mahdollisimman lähelle varikkoaluetta.

Rakentamiseen liittyen rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on sovellettava energiatehokkaita ja hiilijalanjäljeltään vähäisiä ratkaisuja. Kaikki rakenteet ja rakennukset on suunniteltava pitkäikäisiksi, mahdollisimman muuntojoustaviksi, helposti huollettaviksi ja korjattaviksi. Suunnittelussa ja rakentamisessa on pyrittävä mahdollistamaan rakennusosien uudelleenkäyttö. Uusiomateriaalien ja uudelleenkäytettävien rakennusosien hyödyntämisen mahdollisuudet on tarkasteltava turvallisuus, terveellisyys, ilmastovaikutukset ja pohjavesialueen reunaehdot ja raja huomioiden. Alueella tulee käyttää hiilijalanjäljeltään vähäpäästöisiä materiaaleja kuten kierrätettyjä rakennusosia, uusiomateriaaleja tai betonirakenteissa vähähiilistä betonia. Materiaalien tulee myös olla kestäviä, pitkäikäisiä ja helposti huollettavia. Rakennusten on oltava julkisivuiltaan pääosin puuta. Rakennuksille on laadittava materiaaliseloste, joka sisältää koneluettavassa muodossa tiedot rakentamisessa käytetyistä materiaaleista ja tuotteista.

Energiaan liittyen Rakennuksissa tulee pyrkiä korkeaan energiatehokkuuteen. Rakennuksissa ja toiminnoissa syntyvä hukkalämpö on hyödynnettävä. Hyödyntäminen tulee osoittaa rakennusluvan yhteydessä laaditulla selvityksellä. Kiinteistöllä tulee tuottaa uusiutuvaa energiaa. Uusiutuvan energian tuottamiseen ja hyödyntämiseen tarkoitetut tekniset laitteet ja varusteet on suunniteltava osaksi rakennusten arkkitehtuuria. Kattorakenteiden tulee olla vahvistettuja siten, että aurinkopaneelien sijoittaminen katoille on mahdollista. Kattorakenteiden vahvistuksissa on varauduttava aurinkopaneelien asentamiseen vähintään 50 % kattopinta-alasta. Mahdolliset energiakaivot tulee sovitaa alueen ympäristörakentamiseen. Niiden tarkempi sijainti, määrä sekä muut ominaisuudet määritellään tapauskohtaisesti rakennusluvan yhteydessä.

Hiilijalanjälkeen ja hiilikädenjälkeen liittyen rakennushankkeelle tulee laatia ilmastaselvitys, jossa esitetään hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki. Selvityksessä on osoitettava, miten hankkeessa pienennetään hiilijalanjälkeä ja kasvattamaan hiilikädenjälkeä suhteessa tavanomaiseen ratkaisuun liittyen energiaratkaisuihin, rakennusmateriaaleihin sekä infra- ja esirakentamiseen. Ilmastaselvitystä tulee tarkistaa ja päivittää eri vaiheiden ja tärkeiden valintojen yhteydessä, esimerkiksi hankesuunnittelun jälkeen ja valittaessa lämmitysratkaisua tai runkomateriaalia. Selvitys tulee liittää rakennusluvapahakemukseen.

Vihertehokkuus

Asemakaavassa yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelta (ET) vaaditaan kaavan määräyksissä 0,9 vihertehokkuus. Vihertehokkuuden – viherpintojen, puiden, läpäisevien pintojen ja kasvillisuuspinnaisten viivytyspainanteiden avulla hillitään ilmastomuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä.

Vantaan asemakaavoituksessa on linjattu 1.9.2020, että kaikissa asemakaavoissa tarkistetaan vihertehokkuuden toteutuminen. Vihertehokkuus-menetelmän avulla luodaan viihtyisää elinympäristöä ja toteutetaan kestävä kehitys ja ilmastomuutoksen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita. Vihertehokkuudella vastataan myös Vantaan resurssiviisauden tiekartan asettamiin tavoitteisiin. Vihertehokkuutta lasketaan Vantaalla Ilmastokestävä kaupunki -hankkeessa luodulla ja Vantaalle muokatulla laskurilla. Vihertehokkuudella tarkoitetaan vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää alueella (tontti tai kortteli).

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Alueelle osoitettu suojaviheralue (EV) nimetään Havumalmiksi / Barrmalmen.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Ratikan jatkosuunnittelu toteutetaan vuosina 2020–2024. Koko ratikkahankkeesta on tehty investointipäätös vuonna 2023. Ratikan rakentaminen tapahtuu v. 2025–2029, ja varikon noin vuosina 2025–2027.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus	Milja Halmkrona	aluearkkitehti, vs. (2.9.2024 alkaen)
	Mari Jaakonaho	aluearkkitehti
	Tea Taponen	asemakaava-arkkitehti (19.6.2023 alkaen)
	Anna Sarikaya	asemakaava-arkkitehti (18.6.2023 asti)
	Jukka-Veli Heikka	asemakaava-arkkitehti
	Sari Simonen	kaavatekninen koordinaattori
	Leena Kaunismäki	kaavatekninen koordinaattori
	Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri
Vantaan ratikka	Hannu Lehtikankare	hankejohtaja (1.1.2025 alkaen)
	Sauli Hakkarainen	suunnittelupäällikkö (1.9.2024 asti)
		hankejohtaja, va. (2.9.-31.12.2024)
	Henry Westlin	hankejohtaja (16.9.2023-1.9.2024)
	Tiina Hulkko	hankejohtaja (15.9.2023 asti)
Kadut ja puistot	Justiina Nieminen	suunnittelupäällikkö (2.9.2024 alkaen)
	Petra Linnasaari	suunnitteluinsinööri
	Antti Auvinen	vesihuollon suunnittelu
	Susanna Koponen	liikennesuunnittelupäällikkö

Yleiskaavoitus	Heikki Väänänen Eeva Eitsi Ville Selonen	liikenteen alueinsinööri maisema-arkkitehti ympäristösuunnittelija
Ympäristökeskus	Maarit Rantataro Tommi Wallenius Jouni Ahtiainen Marja Vuorinen Eira Linko	johtava ympäristötarkastaja ympäristötarkastaja ympäristösuunnittelija ympäristösuunnittelija projektikoordinaattori
Rakennusvalvonta	Ifa Kytösaho Panu Latvala	johtava lupa-arkkitehti lupa-arkkitehti
Mittaus- ja geopalvelut	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri
Kiinteistöhallinta ja asuminen	Teemu Jääskeläinen	maankäyttöinsinööri
Kaupunkiliikenne Oy:		
	Riku Raitala Jarno Köykkä Lotta Koski-Lammi	hankejohtaja hankejohtaja omistajaohjaus
Hankesuunnittelun konsultit:		
Arkkitehtityöhuone APRT Oy	Teemu Palo Jussi Vakkilainen	arkkitehti arkkitehti
Boost Brothers Oy	Suvi Seppälä	rakennuttamisen asiantuntija
Kaavakonsultti:		
Ramboll Finland Oy	Tiina Heikkilä	projektipäällikkö

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 11. päivänä helmikuuta 2025

Milja Halmkrona aluearkkitehti, vs.	Tea Taponen asemakaava-arkkitehti
--	--------------------------------------

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	08.04.2024
Kaavan nimi	931200 Vantaan ratikka: Varikko		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	23.11.2020
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092931200
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	6,3290	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	6,3290
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	6,3290	100,0	0		6,3290	20000
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä	6,3290	100,0	0		6,3290	20000
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

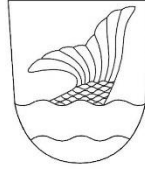
Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	6,3290	100,0	0		6,3290	20000
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä	6,3290	100,0	0		6,3290	20000
ET	5,9925	94,7	0		5,9925	20000
EV	0,3365	5,3	0		0,3365	0
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer
931200

Päiväys
Datum
11.2.2025

Vantaan kaupunki
Vantaan ratikka: Varikko

Vanda stad
Vandasparan: Depå

Kaupunginosa 93, VAARALA

Stadsdel 93, FAGERSTA

Asemakaava
Kortteli 93203 ja erityisalue.

Detaljplan
Kvarteret 93203 och specialområde.

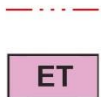
Tonttijako
Kortteli 93203.

Tomtindelning
Kvarter 93203.

1:2000

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue.

Alueelle saa sijoittaa raitiovaunuvarikon ja raitiovaunuliikenteen toimintaan liittyvät korjaamo- sekä huoltotilat.

Alueelle saa rakentaa pääkäyttötarkoitukseen liittyvää toimisto- ja sosiaalitilaa.

ARKKITEHTUURI JA LAATU

Rakennukset, rakennelmat, rakenteet sekä tukimuurit on toteutettava arkkitehtuuriltaan korkeatasoisesti. Erityisesti tulee huomioida näkymät Kehä III:n suunnasta.

Rakennusten on oltava julkisivuiltaan pääosin puuta. Julkisivujen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida kaupunkikuvalliset arvot ja vähäinen huoltotarve.

ENERGIA

Rakennuksissa tulee pyrkiä korkeaan energiatehokkuuteen.

Rakennuksissa ja toiminnoissa syntyvä hukkalämpö on hyödynnettävä. Hyödyntäminen tulee osoittaa rakentamisluvan yhteydessä laaditulla selvityksellä.

Kiinteistöllä tulee tuottaa uusiutuvaa energiaa. Uusiutuvan energian tuottamiseen ja hyödyntämiseen tarkoitettujen tekniset laitteet ja varusteet on suunniteltava osaksi rakennusten arkkitehtuuria.

Kattorakenteiden tulee olla vahvistettuja siten, että aurinkopaneelien sijoittaminen katoille on mahdollista. Kattorakenteiden vahvistuksissa on varauduttava aurinkopaneelien asentamiseen vähintään 50 % kattopinta-alasta.

Mahdolliset energiakaivot tulee sovittaa alueen ympäristörakentamiseen. Niiden tarkempi sijainti, määrä sekä muut ominaisuudet määritellään tapauskohtaisesti rakentamisluvan yhteydessä.

HIILINEUTRALIUS

Rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on sovellettava energiatehokkaita ja hiilijalanjäljeltään vähäisiä ratkaisuja.

Kaikki rakenteet ja rakennukset on suunniteltava pitkäikäisiksi, mahdollisimman muuntojoustaviksi, helposti huollettaviksi ja korjattaviksi.

Suunnittelussa ja rakentamisessa on pyrittävä mahdollistamaan rakennusosien uudelleenkäyttö.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvarteretsområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.

I området får placeras en spårvagnsdepå och tillhörande reparationsverkstads- och servicelokaler som anknyts till spårvagnstrafikens funktioner.

Kontors- och sociallokaler med anknytning till det huvudsakliga användningsändamålet får byggas i området.

ARKITEKTUR OCH KVALITET

Byggnaderna, konstruktionerna, strukturerna och stödmurarna ska byggas så att de håller hög arkitektonisk klass. Särskilt vyer från Ring III ska tas i beaktande.

Byggnaderna ska till fasaderna huvudsakligen bestå av trä. Vid planeringen och byggande av fasaderna bör ta hänsyn till urbana värden och lågt underhållsbehov.

ENERGI

Hög energieffektivitet ska eftersträvas i byggnader.

Spillvärme som uppstår från byggnader och verksamheter ska återvinnas. Återvinning ska bevisas med en utredning som företes i samband med bygglovsansökan.

Förnybar energi ska produceras på fastigheten. Tekniska anordningar och utrustning avsedda för produktion och utnyttjande av förnybar energi ska planeras som en del av byggnadernas arkitektur.

Takkonstruktioner ska vara förstärkta så att det är möjligt att placera solpaneler på taken. Vid förstärkning av takkonstruktioner måste installation av solpaneler vara förberedat på minst 50 % av takytan.

Eventuella energibrunnar ska anpassas till områdets miljöbyggande. Deras mer exakta positioner, antal och övriga egenskaper fastställs från fall till fall i samband med bygglovet.

KLIMATNEUTRALITET

Vid planeringen och byggandet av byggnaderna ska sådana lösningar tillämpas som är energieffektiva och har ett litet koldioxidavtryck.

Alla konstruktioner och byggnader ska planeras som långvariga, så flexibla som möjligt och som lätta att uppehålla och renovera.

Vid planeringen och byggandet ska insatser göras för att möjliggöra återanvändning av konstruktionsdelar.

931200

2/4

Alueella tulee käyttää hiilijalanjäljeltään vähäpäästöisiä materiaaleja kuten kierrätettyjä rakennusosia, uusiomateriaaleja tai betonirakenteissa vähähiilistä betonia. Materiaalien tulee myös olla kestäviä, pitkäikäisiä ja helposti huollettavia.

Uusiomateriaalien ja uudelleenkäytettävien rakennusosien hyödyntämisen mahdollisuudet on tarkasteltava turvallisuus, terveellisyys, ilmastovaikutukset ja pohjavesialueen reunaehdot ja raja- suudet huomioon.

Rakennuksille on laadittava materiaaliseloste, joka sisältää koneluettavassa muodossa tiedot rakentamisesta käytetyistä materiaaleista ja tuotteista.

Rakennushankkeelle tulee laatia ilmastaselvitys, jossa esitetään hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki. Selvityksessä on osoitettava, miten hankkeessa pienennetään hiilijalanjälkeä ja kasvatetaan hiilikädenjälkeä suhteessa tavanomaiseen ratkaisuun liittyen energiaratkaisuihin, rakennusmateriaaleihin sekä infra- ja esirakentamiseen.

Ilmastaselvitystä tulee tarkistaa ja päivittää eri vaiheiden ja tärkeiden valintojen yhteydessä, esimerkiksi hankesuunnittelun jälkeen ja valittaessa lämmitysratkaisua tai runkomateriaalia. Selvitys tulee liittää rakentamislupahakemukseen.

HULE- JA POHJAVEDET

Alue sijaitsee osittain tärkeällä pohjavesialueella. Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää.

Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatu- tai määrällisiä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesirakenteiden viivytystilavuuden tulee olla vähintään 1 m³ jokaista 100 m² vettä läpäisemätöntä pintaa kohden. Rakentamislupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Hulevesiaiheissa tulee hyödyntää suo- ja metsälajeja sekä tulvaniittykasvillisuutta.

Liikennöintialueet, pysäköintialueet sekä alueet, joilla raitiovaunuja säilytetään ja huolletaan, tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojaus- sisäytävällä rakenteella. Näiden alueiden hulevesien viivytysaltaita tai -painanteita ei tule sijoittaa pohjavesialueelle, ja alueiden valumavedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Hulevesijärjestelmä on varustettava sulkuventtiilein onnettomuustilanteiden varalle.

Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee viivytää määrällisesti ja käsitellä laadullisesti tontilla. Puhtaat kattovedet ja mahdollisesti suodatuksen kautta puhdistetut piha-alueen hulevedet tulee imeyttää tontilla. Pohjavesialueen reunaehdot, raja- suudet ja tarkemmat pohjatutkimukset on otettava jatkosuunnittelussa huomioon.

Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Rakentamislupaa hakemisen yhteydessä on esitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja pohjaveden seurantaohjelma.

VIHERRAKENTAMINEN

Korttelialueella muodostuvia pintamaita tulee hyödyntää korttelialueen viher- ja hulevesirakentamisessa. Välivarastoinnissa tulee huomioida pohjavesialueen reunaehdot ja raja- suudet ja tarvittaessa sijoittaa pintamaiden välivarasto suunnittelualueen ulkopuolelle, kuitenkin mahdollisimman lähelle varikkoaluetta.

Tontin rakentamisluvassa rakennettavaksi suunnitellun alueen vihertehokkuuden tulee täyttää tavoitetaso 0,9.

Rakennusten ja rakennelmien kattorakenteiden tulee olla vahvistettuja siten, että kasvikatkojen rakentaminen on mahdollista. Rakennusten katoista vähintään 35 % tulee rakentaa kasvikatkoina. Kasvikattojen kasvillisuus tulee yhteensovittaa mahdollisten aurinkopaneelien kanssa. Kasvikaton kasvialustan on oltava vähintään 60 mm.

I området ska man använda material som till sitt koldioxidavtryck ger låga utsläpp, såsom återvunna byggnadsdelar, återanvänt material eller koldioxidsnål betong i betongkonstruktioner. Materialen ska också vara hållbara, varaktiga och lättskötta.

Möjligheterna att utnyttja returmaterial och byggnadsdelar som kan återanvändas ska granskas med beaktande av säkerhet, hälsa, klimatpåverkan och grundvattenområdets ramvillkor och avgränsning.

För byggnader ska utarbetas en materialspecifikation med maskinläsbara uppgifter om de material och produkter som använts vid byggandet.

För byggprojektet ska en klimattutredning utarbetas där koldioxidavtrycket och kolhandavtrycket presenteras. I utredningen ska man visa hur man i projektet strävar efter att minska koldioxidavtrycket och förstora kolhandavtrycket i förhållande till den vanliga lösningen i anslutning till energilösningar, byggmaterial, utsläpp som uppstår under användningen samt infrastrukturbyggande och grundberedning.

Klimattutredningen ska granskas och uppdateras i samband med olika faser samt viktiga val, till exempel efter projektplaneringen och vid valet av uppvärmningslösningen eller stommaterialen. Utredningen ska bifogas till bygglovsansökan.

DAG- OCH GRUNDVATTEN

Området är delvis beläget på ett viktigt grundvattenområde. Verksamheten som bedrivs på området får inte äventyra grundvattnets kvalitet eller dess mängd.

Byggnader, dränering, dagvattenhantering, markgrävning och anläggande av byggnader ska utföras så att de inte orsakar förändringar i grundvattenkvaliteten eller bestående förändringar i grundvattnets höjd eller strömningar. Byggnaderna får inte ge upphov till skadliga flöden av grundvatten.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet. Dagvattenkonstruktionernas fördröjningsvolym ska vara minst 1 m³ för varje 100 m² yta som inte släpper igenom vatten. För byggnadslösning ska utarbetas en dagvattenplan.

I dagvattenmotiven ska kärr- och skogsarter samt svämningsvegetation utnyttjas.

Trafikområden, parkeringsområden samt områden där spårvarnar förvaras och underhålls ska beläggas med ett ytmateriale som inte släpper igenom olja eller med en konstruktion som innehåller grundvattenskydd. Regleringsdammar eller fördröjningsbänkar för dagvatten i dessa områden ska inte placeras på ett grundvattenområde, och avrinningsvattnet från områdena ska ledas genom oljeavskiljningsbrunnar, biofilter eller andra motsvarande konstruktioner till dagvattenavlopp och vidare till områden utanför grundvattenområdet. Dagvattensystemet ska förses med avstängningsventiler i fall av olyckshändelser.

Rent dagvatten, som takvatten, ska fördröjas kvantitativt och behandlas kvalitativt på tomt. Rent och infiltrerat takvatten och sådant dagvatten från gårdsområdet som eventuellt renats genom filtrering bör infiltreras i marken. Grundvattenområdets ramvillkor, avgränsning och noggrannare grundundersökningar ska beaktas vid den fortsatta planeringen.

Planeringen ska basera sig på redogörelser för markbeskaffenheten och på grundvattenförhållandena. I samband med bygglovsansökan ska en plan för grundvattenhanteringen och ett program för grundvattenobservationer framställas.

GRÖNBYGGANDE

Ytjord som uppstår i kvartersområdet ska utnyttjas i kvartersområdets grö- och dagvattenbyggande. Vid mellanlagring ska grundvattenområdets ramvillkor och avgränsning beaktas och vid behov ska mellanlagret för ytjord placeras utanför planeringsområdet, dock så nära depåområdet som möjligt.

I tomtens bygglov ska gröneffektiviteten för det byggande området nå målnivån 0,9.

Byggnadernas och konstruktionernas takkonstruktioner ska vara förstärkta på ett sådant sätt att det är möjligt att bygga gröntak. Av byggnadernas tak ska minst 35 % byggas som gröntak. Gröntakernas avväxtlighet ska samordnas med eventuella solpaneler. Gröntak ska ha ett växtunderlag på minst 60 mm.

931200

3/4

Tontin rakentamattomilla osin tulee säilyttää olemassa olevaa puustoa mahdollisuuksien mukaan tai tarvittaessa istuttaa uutta puustoa.

Tontin rakennettavilla osilla olevaa lahoppuuta on hyödynnettävä tontin rakentamattomilla osilla.

Tontille rakennettavat luiskaukset tulee maisemoida kerroksellisin istutuksin. Istutuksissa suositellaan osittaista metsitystä, kuntaa tai niittyä sekä myös suurikokoisten puuntaimien käyttöä.

YMPÄRISTÖHÄIRIÖT

Rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä.

Raitiotievarikon rakennuksiin liittyvät äänilähteet (ilmanvaihtolaitteet, kompressorit yms.) tulee suunnitella siten, että niiden aiheuttama melu ei ylitä ympäristöministeriön asetuksessa rakennusten ääniympäristöstä (796/2017) annettuja raja-arvoja rakennusten sisätiloissa tai ulkoalueilla. Huomio on otettava myös Varikon läheisyydessä sijaitseva asuinrakennus.

PYSÄKÖINTI

Autopaikkoja tulee varata vähintään 1 ap / 150 k-m².

Polkupyöräpaikkoja tulee varata vähintään 1 pp / 300 k-m². Polkupyöräpaikat on oltava helposti käytettäviä, runkolukitteisia ja niistä vähintään puolet on oltava katettuja.

Pysäköintipaikoista tulee toteuttaa vähintään 5 % sähköauton latauspisteille. Pysäköintialueella tulee toteuttaa latauspistevalmius vähintään 30 prosenttiin pysäköintipaikoista.

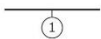
Suojaviheralue, jolla ympäristö säilytetään.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.

93

Kaupunginosan numero.

VAAR

Kaupunginosan nimi.

93203

Korttelin numero.

20000

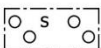
Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

II

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Rakennusala.

Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.

Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää

Tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue.

Alueelle ei saa sijoittaa kemikaalivarastoa, jätteidenkäsittely laitosta tai energiakaivoja. Alueella on kielletty jätteiden ammattimainen käsittely ja varastointi.

pv/1: Pohjaveden muodostumisalue.

I fråga om obebyggda tomtdelar ska man bevara det befintliga trädbeståndet i mån av möjlighet eller plantera nya träd vid behov.

Murket trä på delar av en tomt som ska byggas ska utnyttjas på de obebyggda delarna av tomten.

Slänter som byggs på tomterna ska anpassas till landskapet med planteringar som bildar skikt. I planteringarna rekommenderas partiell beskogning, mår eller äng samt också användning av storleksmässigt stora trädplanter.

MILJÖSTÖRNINGAR

Vid planering av byggnader måste försiktigh 35 åktas för att förhindra överföring av föroreningar från omgivande luft inomhus. Friskluftsintag i byggnader bör placeras så långt bort som möjligt från trafikerade trafikleder.

Ljudkällor i anslutning till spårvagnsdepåns byggnader (ventilationsanordningar, kompressorer o.dyl.) ska planeras så att bullret som alstras av dem inte överskrider gränsvärdena för ljudmiljön i miljöministeriets förordning (796/2017) inomhus eller utomhus. Även bostadshuset som ligger nära depån ska beaktas.

PARKERING

Bilplatser ska reserveras minst 1 bp/ 150 m²-vy.

Cykelplatser måste reserveras minst 1 cp / 300 m²-vy. Cykelplatserna ska vara lätta att använda, ramlåsta och minst hälften av dem ska vara täckta.

Minst 5 % av parkeringsplatserna ska förverkligas för elbilsladdningsplatser. På parkeringsområdet ska reserveras laddplatsberedskap för minst 30 procent av parkeringsplatserna.

Skyddsgrönområde, där miljön ska bevaras.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

Byggnadsyta.

Del av område där trädbeståndet skall skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.

Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden

Viktigt eller för vattentäkt lämpat grundvattenområde.

Kemikalielager, avfallshanteringsanläggningar eller energibrunnar får inte placeras på området. I området är det förbjudet att professionellt hantera och lagra avfall.

pv/1: grundvattnets bildningsområde.

931200	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via plan-teckningar annat bestämts.	4/4
Kaupunkirakenne ja ympäristö Stadsstruktur och miljö Asemakaavoitus Detaljplanering	Mittaus- ja geopalvelut Mätning och geoteknik Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset. Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den. Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000. Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.	{Allekirjoitus aluearkkitehti}	{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__	Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__	Allekirjoitettu sähköisesti	

220x50-vihertekninen pinta-ala-johd. A220

TARKASTELUSSA KÄYTETYT ELEMENTIT

- Tarkastelualue

16 Niitty

12 Muut pensaat

01 Säilytettävä puusto (pinta-ala/ 7,5 = määrä)

05 Säilytettävä kalio ja sen kasvillisuus

12 Istutettu luiska

28 Biosuodatuspaine

23 Maksaruohokatto

26 Vettä läpäisemätön pinta

00 Rakennusten ja katosten peittopinta-ala

MÄÄRÄT VIH VE2b		
Versio	Elementti	Pinta-ala
VE2b	0000_VIH_00 korttel	55 855,8
VE2b	0000_VIH_00 rakennus	16 646,5
VE2b	0000_VIH_05 säilytettävä kalio ja sen kasvillisuus	1 919,2
VE2b	0000_VIH_06 säilytettävä iso puu (pinta-ala)	1 718,1
VE2b	0000_VIH_12 istutettu luiska	6 272,0
VE2b	0000_VIH_12 muut pensaat	321,4
VE2b	0000_VIH_16 niitty	1 632,6
VE2b	0000_VIH_23 Maksaruohokatto	3 999,3
VE2b	0000_VIH_26 läpäisemätön pinta	25 787,6
VE2b	0000_VIH_28 biosuodatus imeytyypainanne	1 559,3

SELOSTUS MENETELMISTÄ:

Tarkasteluskennarioksi on valittu viherteknisen kannalta haastavin suunnitteluratkaisu, jossa myös lisärakennusmahdollisuus on huomioitu.

Tarkastelualue seuraa toimenpidealueen tontin itä- ja pohjoisreunalla, sekä tontin rajoja länsi- ja eteläreunalla.

Vihrelementit koostuvat alueen reunoilla säilytettävästä puustosta ja kallioalueesta, istutetuista luiska-alueista, hulevesien hallinta-alueista sekä viherkatosta.

Säilytettävä puusto on laskettu pinta-alaperusteisesti siten, että säilytettävän puuston alueen pinta-ala on jaettu yhden puun laskennallisella latvuksen pinta-alalla.

Säilytettäväksi kalliomaastoksi merkitty alue on puustoinen, mutta puita on harvemmassa kuin alueen itäreunalla.

Säilytettävien alueiden ja rakentamisen väliin on osoitettu luiskattava vyöhyke, jotta alueen tasainen liikennealueiden pinta voidaan sovitaa olevaan maastoon. Luiska-alueita on käsitelty viherteknisen näkökulmasta istutettuna luiskana -> muut pensaat.

Hulevesien käsittelyyn osoitetut alueet on laskettu biosuodatuspaineina liikennealueiden läheisyydessä. Alueiden pinta-ala riittää viivytämään tarkastelualueella muodostuvat hulevedet mitoituksella 1 m³/ 100 m².

Vihertekninen kokonaisuus on osoitettu 20 % kattopinta-alasta. Tätä lukemaa on tutkittu siitä näkökulmasta, että yksi suunnitellun rakennuskokonaisuuden toiminnallinen ja rakenteellinen kokonaisuus osoitetaan vihertekniseksi.

Tuloskortti

Päivämäärä 26.9.2023

Osoite ja kaupunginosa Kaavan numero ja korttel

Vihertehokkuuslaskelma

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

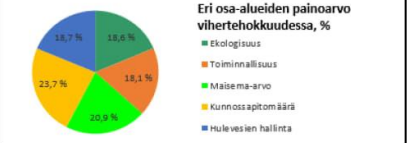
Vihertehokkuus	1,1	Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Laskurin elementtien kokonaislukumäärä, kpl
Tavoitetaso	0,9	Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	2	7
		Istutettava kasvillisuus	1	8
		Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot	2	8
		Pinnat	1	3
		Hulevesien maanpäälliset hallintaratkaiset	1	10
		Yhteensä	7	36

Hulevesimäärä m ³	
294,9	
Valuma kerroin C	0,8
Viivytystilavuus m ³	294,9
Jää viivytämättä m ³	0,0
Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m ³	311,8
Läpäisemättömän pinnan osuus	46 %

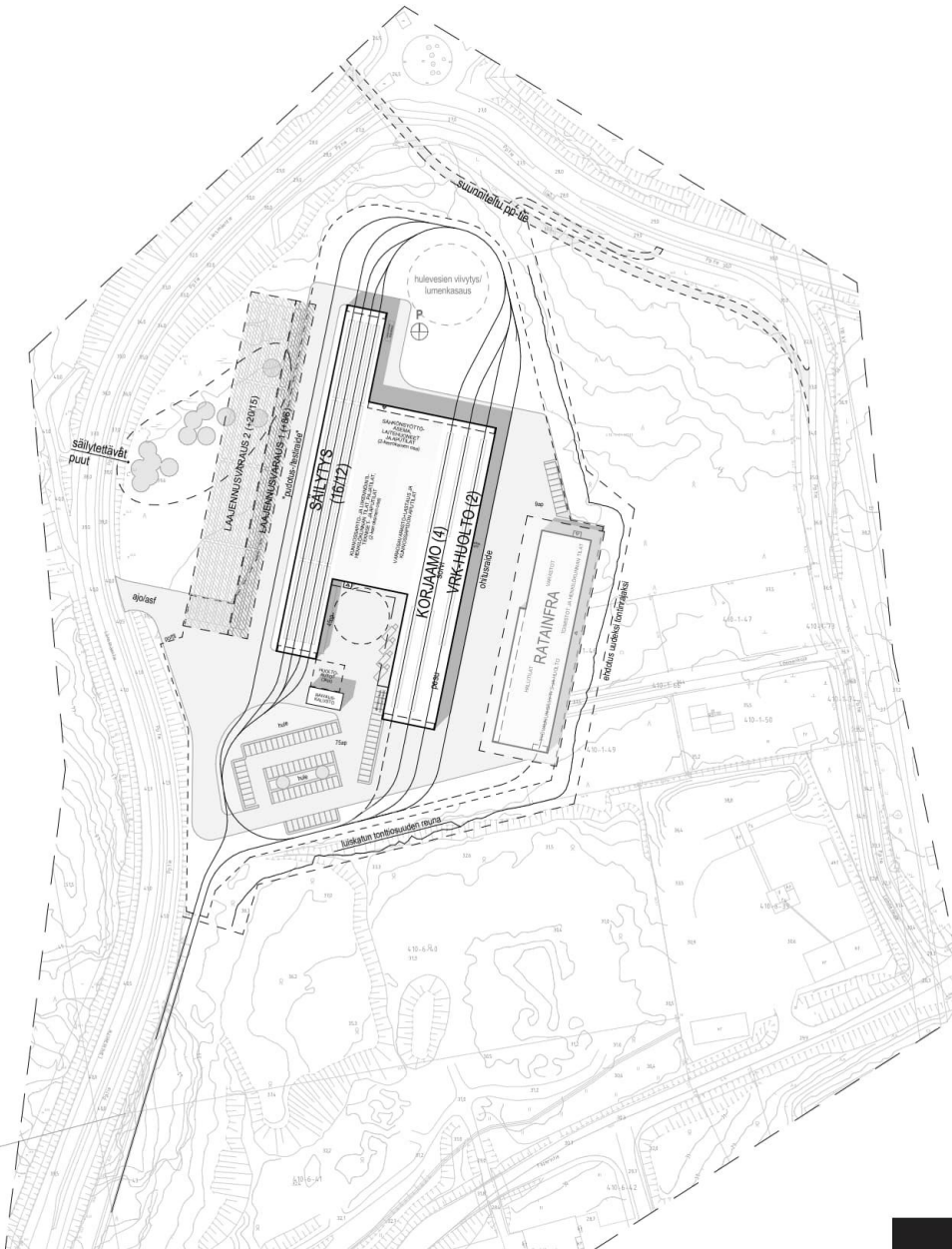

LISÄÄ "PIHASUUNNITELMA.JPG" SILLE VARATULLE VÄLILEHDALLE

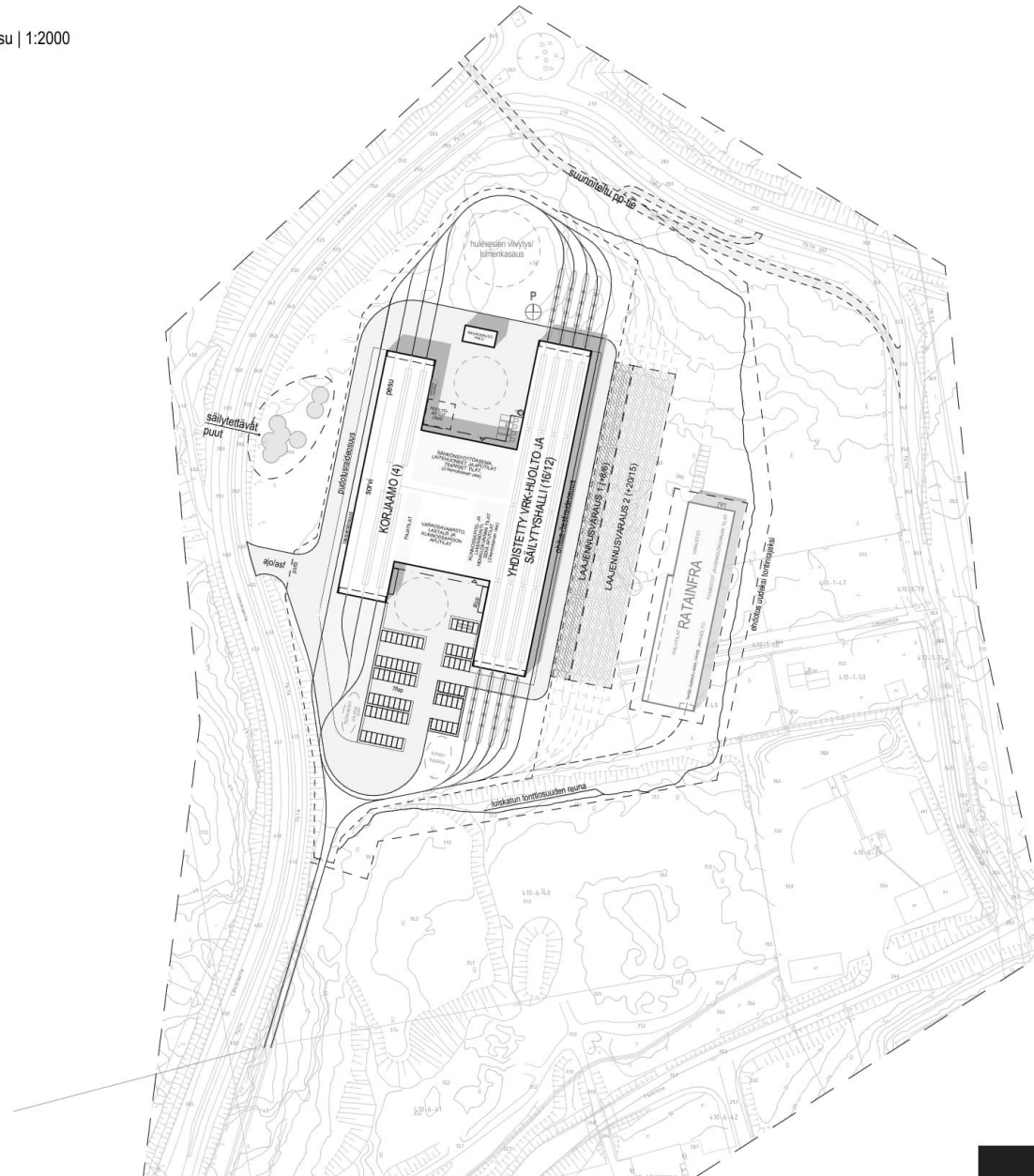
KAHAVAIHE
RAKENNUSLUPAVAIHE

Vaaralan varikko, hankesuunnitelma
Maankäyttökaavio | 1:2000
2.3.2023

Vaaralan varikko, hankesuunnitelma
Maankäyttökaavio - toiminnallinen vaihtoehtoratkaisu | 1:2000
2.3.2023
LUONNOS

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAEHDOTUS

NRO 931200

Vantaan ratikka: Varikko

LAUSUNNOT JA VASTINEET

11.2.2025

Asemakaavoitus / MHA, TTA.

Kaupunginhallitus 15.1.2024 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta **931200 Vantaan ratikka: Varikko**. Lausuntoja pyydettiin 14 kpl ja saatiin 8 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 Tukes, 14.2.2024	Tukesilla ei ole lausuttavaa ym. asiaan.	Ei toimenpiteitä.
NRO 2 Vantaan Energia, 15.2.2024	Vantaan energia haluaa, että kaavassa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli niitä on tarpeen siirtää, toimitaan kaupungin ja Energian yhteistyösopimuksen mukaisesti. Ei huomautettavaa kaukolämpöverkosta. Alue voidaan liittää kaukolämpöön.	Maakaapelit on huomioitu asemakaavaehdotuksessa. Ei toimenpiteitä.
NRO 3 Uudenmaan liitto, 26.2.2024	Ei anna lausuntoa.	Ei toimenpiteitä.
NRO 4 HSY, 27.2.2024	Asemakaavan muutosalueella on varikon rakentumisen takia rakennettava uutta vesihuoltoverkostoa. Uusien vesihuoltolinjojen pituudet ja jakaumat on esitetty tarkemmin ratikan suunnitelmien yhteydessä.	Uuden vesihuoltoverkoston tarve on huomioitu asemakaavaehdotuksessa. Ei toimenpiteitä.
NRO 5 Fingrid, 27.1.2024	Sähköasemalle ja johtohankkeille on taattava riittävät tilavaraukset. Fingrid ja ratikkahankkeen vuoropuhelun on hyvä jatkaa. Asemakaavan ehdotuksesta ei huomautettavaa, mutta kaavalausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin ratikkahankkeeseen, varikkoon eikä muutoinkaan teknisiin ratkaisuihin.	Vantaan ratikka -hankkeen mukaan hanke jatkaa vuoropuhelua Fingridin kanssa. Ei toimenpiteitä.
NRO 6 HSL, 29.2.2024	On tärkeää, että asemakaava mahdollistaa hankesuunnitelman mukaisen varikon rakentamisen laajennusvaroineen sekä vaihtoehtoiset huoltohalliratkaisut. Hankesuunnittelun aikana kalustomäärät ja -varaukset ovat päivittyneet. Hankkeessa tulee tunnistaa HSL:n ja	Kaavaehdotus mahdollistaa hankesuunnitelman mukaisen varikon rakentamisen vaihtoehtoineen ja uusine mitoituksineen. Vantaan asemakaavoitus ei ota kantaa hankkeen kustannusjakoon. Lausunto on viety hankkeesta vastaaville

	Vantaan väliseen infrasopimukseen vaikuttavat kustannukset, jotka kasvattavat myös HSL:n joukkoliikenteen lippujen hintoja. HSL toivoo, että Vantaa vastaa itse niistä kustannuksista, jotka johtuvat tavanomaista tasoa laadukkaammista rakennustavoista sekä varikon sijoittumisesta osin pohjavesialueelle.	tiedoksi, ja kaupunki on keskustellut kustannusjaosta HSL:n kanssa. Ei toimenpiteitä.
NRO 7 Vantaan kaupunginmuseo, 27.02.2024	Ei huomautettavaa kaavasta.	Ei toimenpiteitä.
NRO 8 Uudenmaan ELY-keskus, 29.2.2024	ELY-keskus suhtautuu kriittisesti raitiovaunuvarikon sijoittamiseen osittain 1-luokan pohjavesialueelle. Kaavamääräyksissä tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Selostuksen pohjavesiolosuhteiden kuvauksessa on esitetty ristiriitaista tietoa pohjaveden havaintopisteistä. Kuvausta olisi hyvä täydentää pohjaveden pinnankorkeuden, pohjavedenpinnan ja maanpinnan välisen kerrospaksuuden sekä pohjaveden virtaussuunnan tiedoilla. Laadittu pohjavesiselvitys tulee liittää kaava-aineistoon. Määräyksestä ”Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta pohjaveden laatua tai pohjaveden pinnan tasoa haitallisesti”, tulee poistaa sana ”haitallisesti”. ELY-keskus toteaa, että ET-aluetta koskevia hule- ja pohjavesimääräyksiä on syytä tarkentaa, ja nostaa lausunnossaan esiin useita määräyksiä. ELY mm. toteaa, että rakentamisvaiheessa tulee selvittää luotettavasti pohjaveden pinnakorkeus. Rakentaminen tulee toteuttaa vähintään kaksi metriä luotettavasti todetun pohjaveden pinnan yläpuolelle. ELY-keskus arvioi, ettei hankkeella ole vaikutusta lahokaviosammalen	Pohjaveden olosuhteita ja pohjavesivaikutuksia jatkoselvitetään parhaillaan. Selvityksen alustavat tulokset on annettu Uudenmaan ELY-keskukselle ja alustavia virtausmallisimulaation tuloksia on esitelty 23.1.2025. Selostukseen on korjattu pohjaveden havaintopisteiden tiedot (luku 4.4.2) ja luvun 2.1.2 lähtötietoja on täydennetty pohjaveden pinnan korkeuden tiedoilla sekä virtaussuuntien tiedoilla. Luvussa 2.1.2 kerrotaan myös alueen maanpinnan koroista. Vuoden 2022 pohjavesiselvitys löytyy Vantaan ratikan nettisivuilta, johon linkki löytyy kaavaselistuksesta (s, 5). Selvitystä ei ole tarpeen lisätä lisäksi kaavaehdotuksen nettisivulle. Yleisissä määräyksissä on määrätty, että <i>rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin.</i> Pohjavesialuetta koskeva kaavamääräys, jonka mukaan rakentaminen tulee toteuttaa

	suotuisan suojelun tason säilyttämiselle, ja selvittää parhaillaan uutta tulkintaa yleispoikkeaman käytölle lahokaviosammalen osalta.	siten, että sillä ei muuteta pohjaveden laatua tai pohjaveden pinnan tasoa haitallisesti, on poistettu kaavasta. Kaavaehdotuksen hule- ja pohjavesimääräyksiä on tarkennettu osin lausunnon mukaisesti. Pohjaveden pinnan korkeus (n. +36 tasolla) on selvitetty pohjavesivaikutuksien jatkoselvityksen yhteydessä. Jos rakentaminen tapahtuu lähemmäksi kuin kaksi metriä pohjaveden pinnan tasosta, hankkeen selvitettäväksi ja mahdollisesti haettavaksi jää vesilain mukaisen luvan hakeminen ennen rakentamiseen ryhtymistä. Rakentamisen ja toiminnan sallittavuus arvioidaan tällöin lupamenettelyssä.
--	--	--

NRO 1

Tukes, 14.2.2024

Lausunto:

Tukesilla ei ole lausuttavaa ym. asiaan. Tukes haluaa tuoda samalla tiedoksi, että suunnittelun varikon läheisyydessä sijaitsevan Vantaan Energia Oy:n korkealämpötilalaitoksen (vaarallisen jätteen polttolaitos) lupahakemus on Tukesilla käsittelyssä. Tämän laitoksen toiminnan laajuus on muuttunut turvallisuusselvityslaitokseksi ja myös onnettomuuksien vaikutusalueissa on tapahtunut muutoksia. Muutosten ei katsota vaikuttavan ratikkavarikon rakentamiseen.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 2

Vantaan Energia, 15.2.2024

Lausunto:**Sähköverkko**

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n suur-, keski- ja pienjännitekaapelit sijaitsevat karttaliitteen 1-3 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Varikon asemakaavan alueella sijaitsee runsaasti 20kV keskijänniteverkon kaapeleita.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija

Kaukolämpöverkko

Ei huomautettavaa.

Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse kaukolämpöverkkoa. Alue voidaan liittää kaukolämpöön Länsimäentielle rakentuvasta kaukolämpölinjasta.

Lisätietoja kaukolämpöverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa

yleissuunnittelija

Vastine:

Maakaapelit on huomioitu asemakaavaehdotuksessa.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 3

Uudenmaan liitto, 26.2.2024

Lausunto:

Kiitos lausuntopyynnöstä. Uudenmaan liitto ei anna lausuntoa otsikon mukaisesta asemakaavasta.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 4

HSY, 21.2.2024

Lausunto:

Asemakaavaselostuksessa todetaan asemakaavan muutosehdotuksesta mm. seuraavaa:

”Kaavalla osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET), jonne sijoittuu Vantaan raitiovaunuvarikko ja siihen liittyvät korjaamo-, huolto- ja toimistotilat, sekä suojaviheraluetta, jolla ympäristö säilytetään (EV/s).

Asemakaava mahdollistaa Vantaan ratikalle suunnitellun raitiovaunuvarikon rakentamisen Vantaan Vaaralaan. Kaavassa osoitetaan 20 000 kerrosneliömetriä raitiotievaunujen säilytys-, huolto- ja kunnossapitotiloja sekä toimisto- ja sosiaalitiloja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET) korkeintaan kahteen kerrokseen. Lisäksi kaavassa osoitetaan suojaviheralue, jolla ympäristö säilytetään (EV/s). Asemakaavassa annetaan muassa pohjavesien suojeluun, hiilineutraaliuteen, energiaan, melun torjuntaan, kaupunkikuvaan sekä alueen maisema- ja luontoarvoihin liittyviä määräyksiä.

Alueelle sijoitettava toiminta tarvitsee vesihuoltoliitännät HSY:n vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostoon. Kaava-alueen eteläpuolelle on rakennettava vesijohto, joka kulkee Lemmenkujaa pitkin Vantaan ratikan varikon tontille. Liitospiste nykyiseen vesijohtoverkostoon on Lemmenkujan ja Fazerintien risteyksessä. Kaava-alueelle rakennetaan Lemmenkujan jätevesiviemäri, joka johtaa jätevedet Ratikkavarikolta nykyiseen Fazerintien jätevesien viettoviemäriin. Nykyisen verkoston putkikoot määrittävät verkostokapasiteetin kaava-alueen vesijohdossa ja jätevesiviemärissä.

Uusittavien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikan suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa.

Vantaan raitiovaunuvarikkoalueen puhtaat kattovedet ja pintavedet kerätään ja imeytetään maaperään. Katualueen hulevedet johdetaan avo-ojia ja hulevesiviemäreitä pitkin edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Kaavamuuotosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Asemakaavan muutosalueella on varikon rakentumisen takia rakennettava uutta vesihuoltoverkostoa. Uusien vesihuoltolinjojen pituudet ja jakaumat on esitetty tarkemmin ratikan suunnitelmien yhteydessä.

Lisätietoja antaa projektipäällikkö

Vastine:

Uuden vesihuoltoverkoston tarve on huomioitu asemakaavaehdotuksessa.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 5

Fingrid, 27.2.2024

Lausunto:

Asemakaavoittavaa aluetta sivuaa Fingridin Länsisalmen muuntoasema. Se on pääkaupunkiseudun voimansiirtoverkon keskeinen solmupiste. Sähköaseman kehittäminen ja uusien voimajohtojen sisääntulot sähköasemalle aiheuttavat voimajohtojen järjestelytarpeita. Fingridin Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki) on siirtynyt toteutusvaiheeseen. Muita Fingridin hankkeita ovat 400 kV voimajohto Länsisalmi – Vuosaari sekä vuonna 2024 käynnistyvä YVA-menettely 400 kV voimajohdosta Länsisalmi – Anttila. On myös mahdollista, että pidemmällä aikavälillä sähköasemaan voi liittyä muitakin uusia voimajohtoja. Kaavoituksessa sähköasemalle ja siihen liittyville johtohankkeille on taattava riittävät tilavaraukset. Muuntoaseman alueella ja voimajohtoalueella (tai niiden läheisyydessä) tapahtuva toiminta ei saa ristiriidassa sähköturvallisuuden kanssa eikä toiminta voi aiheuttaa vaaraa käytölle ja kunnossa pysymiselle.

Fingrid on tehnyt yhteistyötä ratikkahankkeen kanssa. Ratikan suunnitelmia on käsitelty ja kommentoitu vaiheittain Fingridissä. Fingrid ja Ratatek ovat tarkastelleet Vantaan raitiotien varikon ja läheisten voimajohtojen vaikutusta ratasähköistykseen (simulointitilaisuus) talvella 2022. Myös suunnitelmien tarkentuessa vuoropuhelun ja teknisen yhteensovituksen on hyvä tarpeen mukaan jatkua.

Meillä ei huomautettavaa asemakaavan ehdotuksesta, mutta tässä kaavalausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin ratikkahankkeeseen, varikkoon eikä muutoinkaan teknisiin ratkaisuihin. Uusiin suunnitelmiin tai aiemmin käsiteltyjen suunnitelmien muutoksiin tai tarkennuksiin tulee pyytää Fingridistä myös erillinen risteämälausunto, mikäli suunnitelma vaikuttaa Fingridin voimajohtoihin tai sähköasemaan.

RISTEÄMÄLAUSUNNOT

Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Risteämä voi olla esimerkiksi tie, katu, rakennelma tai rakennus, joka sijoittuu voimajohdon läheisyyteen. Risteämälausunnossa esitetään kaavalausuntoa yksityiskohtaisemmin ne seikat ja turvallisuusnäkökohdat, jotka hankkeen suunnittelijan ja toteuttajan on voimajohdon kannalta otettava huomioon. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/luvat-ja-lausunnot tai tarvittaessa sähköpostilla risteamalausunnot@fingrid.fi.

Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee Fingrid Oyj:n voimajohtoja.

Yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnot mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.

Vastine:

Vantaan ratikka -hankkeen mukaan hanke jatkaa vuoropuhelua Fingridin kanssa.

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 6

HSL, 29.2.2024

Lausunto:

Asemakaava mahdollistaa Vantaan ratikalle suunnitellun raitiovaunuvarikon rakentamisen Vantaan Vaaralaan. Kaavassa osoitetaan 20 000 km² raitiotievaunujen säilytys-, huolto- ja kunnossapitotiloja sekä toimisto- ja sosiaalitiloja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET) korkeintaan kahteen kerrokseen. Rakentaminen toteutettaisiin kahdessa vaiheessa. Suunnittelualan koko on noin 6,6 ha.

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019. Asemakaavaehdotus perustuu 2.3.2023 laadittuun Vaaralan varikon hankesuunnitelmaan. HSL on osallistunut mainittujen suunnitelmien laadintaan. Lisäksi HSL on antanut lausunnot vuosien 2021 ja 2022 asemakaavoista.

Kaavan tarkoituksena on laatia asemakaava raitiovaunuvarikkorakennus, johon keskitetään Vantaan raitiovaunujen säilytys- ja huoltotoiminta. Varikolle on esitetty tilat raitiovaunujen säännölliselle huollolle ja tarvittaville korjauksille, samoin kuin päivittäisille tarkistuksille ja raitiovaunujen siivoukselle (vuorokausihuolto) sekä ratasähkötiloille. Huoltohalli sisältää neljä raskashuoltopaikkaa, kaksi vuorokausihuoltopaikkaa, sorvipaikan ja pesulinjan. Kaikki huoltopaikat mitoitetaan 45 m vaunuille. Tilat suunnitellaan ja toteutetaan tarkoituksenmukaisin vakiotyyppisin muuntojoustavin ratkaisuin, mitoituksin ja varustein. Myös ratainfrahuoltovaunulle on esitetty säilytyspaikka ratainfra rakennuksen yhteyteen.

Varikon alueen suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu kannanottonaan seuraavaa:

Vantaan pikaraitiotie on merkittävä seudullinen poikittainen raideliikenteen runkoyhteys, joka on MAL 2023 -suunnitelman investointiohjelmassa ajoitettu kaudelle 2024–2027.

HSL uudistaa tässä lausunnossa edellisten vuosien 2021 ja 2022 asemakaavoista antamansa lausuntonsa sekä täydentää näitä lausuntoja seuraavilla täydennyksillä.

HSL on osallistunut varikon hankesuunnitelman valmisteluun ja vaunumäärien mitoittamiseen. HSL:n näkemyksen mukaan on tärkeää, että asemakaavaprosessi mahdollistaa hankesuunnitelman mukaisen varikon rakentamisen esitettyine laajennusvaroineen. Lisäksi on tärkeää, että asemakaava mahdollistaa myös varikon hankesuunnittelun aikana esitetyt vaihtoehtoiset huoltohalliratkaisut. HSL tulee erikseen antamaan lausunnon varikon hankesuunnitelmasta.

Hankesuunnittelun aikana kalustomäärät ja -varaukset ovat päivittyneet. Hankesuunnitelmassa on määritelty kaluston lukumäärät sekä varaukset vaunukapasiteetin laajentamiselle seuraavasti:

- Ensivaihe: 17 raitiovaunua (35 m) (+ 1 vaunu)
- laajennusvaihe: + 8 raitiovaunua (35 m)
- laajennusvaihe: + 20 raitiovaunua (35 m).

HSL kannattaa kestävästä rakentamisesta, mutta tunnistaa sen vaikutuksen varikosta maksettaviin korvauksiin. Hankkeessa tulee tunnistaa HSL:n ja Vantaan väliseen infrasopimukseen (Sopimus joukkoliikenneinfra kustannusten korvaamisesta) vaikuttavat kustannukset, jotka kasvattavat myös HSL:n joukkoliikenteen lippujen hintoja.

Tässä vaikeassa taloustilanteessa HSL toivoo, että Vantaa vastaa itse niistä kustannuksista, jotka johtuvat tavanomaista tasoa laadukkaammista rakennustavoista, eikä sisällytä niitä HSL:n kautta maksettaviksi infrakorvauksiksi. Varikon osittainen sijainti pohjavesialueella tuonee hankkeelle ylimääräisiä rakennuskustannuksia, joita ei tavallisesti ole muissa vastaavissa hankkeissa. Näiden ylimääräisten kustannusten ei tulisi vaikuttaa HSL:n infrakustannuksiin, vaan Vantaan tulee kattaa ne itse.

Lisätietoja lausunnosta antaa suunnitteluinsinööri ja jatkosuunnittelussa yhteyshenkilönä on liikennesuunnittelija. Infrasopimusasiasta antaa lisätietoja sopimuspäällikkö

Vastine:

Kaavaehdotus mahdollistaa hankesuunnitelman mukaisen varikon rakentamisen vaihtoehtoineen ja uusine mitoituksineen.

Vantaan asemakaavoitus ei ota kantaa hankkeen kustannusjakoon. Lausunto on viety hankkeesta vastaaville tiedoksi, ja kaupunki on keskustellut kustannusjaosta HSL:n kanssa.

Ei tarkistuksia.

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia.

NRO 7

Vantaan kaupunginmuseo, 27.02.2024

Lausunto:

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt Vantaan kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavamuutoksesta 931200 Vantaan ratikka: Varikko. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa Vantaan ratikalle suunnitellun raitiovaunuvarikon rakentamisen Vaaralaan. Museo on lausunut mielipiteensä Vantaan ratikan kaavarungosta 13.1.2020 päivätyssä lausunnossaan (Dnro VKM/189/2020) sekä Ratikan kaavarunkoluonnoksesta (nro YK0049) 28.6.2022 päivätyssä lausunnossaan (Dnro VKM/073/2022).

Kaava-alueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, eikä siellä ole kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä. Näin ollen Vantaan kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa kaavamuutoksesta.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 8

ELY-keskus, 29.2.2024

Lausunto:

Alue sijaitsee osittain Fazerilan vedenhankintaa varten tärkeällä 1-luokan pohjavesialueella. ELY-keskus suhtautuu kriittisesti raitiovaunuvarikon sijoittamiseen osittain pohjavesialueelle. Kaavamääräyksissä tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun, jotta rakentamisesta ja suunnitellusta toiminnasta ei aiheudu muutoksia pohjaveden laatuun tai määrään eikä riskiä lähellä sijaitsevalle vedenottamolle.

Kaavaselostuksen pohjavesiolosuhteiden kuvauksessa on esitetty ristiriitaista tietoa pohjaveden havaintopisteistä. Pohjavesiolosuhteiden kuvausta olisi hyvä täydentää siten, että selkeästi käy ilmi pohjaveden pinnankorkeus, pohjavedenpinnan ja maanpinnan välinen kerrospaksuus sekä pohjaveden virtaussuunta kaava-alueella. Laadittu pohjavesiselvitys ”Vaaran raitiotielinjauksen ja Varikon pohjavesivaikutusten arviointi (Sitowise Oy, 2022)” tulee liittää kaava-aineistoon.

Pohjavesialuerajauksen merkinnän kohdalla lauseesta ”Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta pohjaveden laatua tai pohjaveden pinnan tasoa haitallisesti”, tulee poistaa sana ”haitallisesti”, sillä kaikenlainen pohjaveden muuttaminen on kiellettyä.

ET-aluetta koskevat merkinnät ja määräykset otsikon ”Hule- ja pohjavedet alla ovat pääosin asialliset, mutta niitä on syytä tarkentaa seuraavasti:

- Pohjavesialueella ei sallita pohjaveden laatua tai määrää vaarantavia toimenpiteitä. Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädöksen hankkeiden luvanvaraisuudesta.
- Pohjavesialueelle ei saa sijoittaa toimintoja, joissa käsitellään tai varastoidaan pohjavedelle vaarallisia aineita. Alueella on kielletty pohjaveden kannalta haitallisten kemikaalien ja jätteiden laitos- tai ammattimainen käsittely ja varastointi.
- Rakentaminen, ojitukset ja maankaivu sekä rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai muutoksia pohjaveden korkeuteen. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista. Rakentamisvaiheessa tulee selvittää luotettavasti pohjaveden pinnakorkeus. Rakentaminen tulee toteuttaa vähintään kaksi metriä luotettavasti todetun pohjaveden pinnan yläpuolelle.
- Rakentamisen myötä rakennetun ja päällystetyn alueen osuus kasvaa. Pohjaveden määrällisen tilan turvaamiseksi kattovedet ja muut alueella syntyvät ns. puhtaat hulevedet tulee pyrkiä imeyttämään maaperään.
- Liikennöintialueet, pysäköintialueet sekä alueet, joilla raitiovaunuja säilytetään ja huolletaan, tulee päällystää. Näiltä alueilta syntyvät hulevedet tulee käsitellä laadullisesti esimerkiksi öljynerotuksella ja johtaa ne pohjavesialueen ulkopuolelle. Näiden hulevesien viivytysaltaita tai -painanteita ei tule sijoittaa pohjavesialueelle.
- Tarkemman suunnittelun tulee perustua riittäviin maaperä- ja pohjavesiselvityksiin. Ennen rakentamista tulee laatia pohjaveden hallintasuunnitelma ja pohjaveden seurantaohjelma.

Osa kaava-alueesta on lahokaviosammalen ydinaluetta. Uudenmaan ELY-keskus arvioi, että kaava-alueen lähialueelle jää merkittävästi lahokaviosammalen ydinaluetta, eikä hankkeella ole vaikutusta lajin suotuisan suojelun tason säilyttämiselle. Uuden luonnonsuojelulain myötä edellytykset yleispoikkeaman käytölle (LSL

82§) ovat kuitenkin tarkentuneet ja ELY-keskus selvittää parhaillaan uutta tulkintaa yleispoikkeaman käytölle lahokaviosammalen osalta.

Vastine:

Pohjaveden olosuhteita ja hankkeen pohjavesivaikutuksia jatkoselvitetään varikon alueelta ja sen välittömästä läheisyydestä parhaillaan. Selvityksen alustavat tulokset on annettu Uudenmaan ELY-keskukselle ja alustavia virtausmallisimulaation tuloksia on esitelty 23.1.2025.

Selostukseen on korjattu pohjaveden havaintopisteiden tiedot (luku 4.4.2) ja luvun 2.1.2 lähtötietoja on täydennetty jatkoselvityksen pohjaveden pinnan korkeuden tiedoilla sekä virtaussuuntien tiedoilla. Luvussa 2.1.2 kerrotaan myös alueen topografiasta ja maanpinnan koroista. Pohjaveden pinnan taso sijaitsee varikkoalueella n. tasolla +36. Korkein kohta sijaitsee alueen pohjoisosassa. Maasto laskee loivasti kohti etelää ja jyrkästi koilliseen. Maaston korot vaihtelevat +33 ja +41 metrin välillä. Varikon alustavien suunnitelmien mukaan tontti tasataan +39 tasolle. Keskellä suunnitellun ratikkavarikon aluetta sijaitsee pohjavedenjakaja, jolta pohjaveden virtaus suuntautuu kohti pohjois-luodetta sekä etelää (kohti Valion tehdasaluetta). Vuoden 2022 pohjavesiselvitys löytyy Vantaan ratikan nettisivuilta kohdasta selvityksiä ja aineistoja: <https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/liikenne/vantaan-ratikka/vantaan-ratikan-selvityksia-ja-aineistoja> Linkki ratikan selvityksille ja aineistoille löytyy kaavaselostuksen luettelosta muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista (s, 5). Selvitystä ei ole tarpeen lisätä lisäksi kaavaehdotuksen nettisivulle.

Rakentamisen aikana hetkelliset muutokset pohjaveden laadussa tai pinnan tasossa saattavat olla välttämättömiä. Pohjaveden jatkoselvityksen alustavien tuloksien mukaan rakentamisen aikana ei kuitenkaan näyttäisi olevan tarpeen laskea pohjaveden pinnan tasoa, eikä pohjaveden pinnan tasoon näyttäisi kohdistuvan rakentamisen aikaisia vaikutuksia. Kaavaehdotuksen koko kaava-aluetta koskevissa hule- ja pohjavesimääräyksissä on määrätty, että *rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin*. Kaavaehdotuksen pohjavesialuetta koskeva kaavamääräys, jonka mukaan rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta pohjaveden laatua tai pohjaveden pinnan tasoa haitallisesti, on siten tarpeeton ja poistettu kaavasta.

Koko kaava-aluetta koskevien hule- ja pohjavesimääräysten mukaan *alue sijaitsee osittain tärkeällä pohjavesialueella. Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää*.

Pohjavesialuetta (pv) koskien on lisätty määräys, jonka mukaan *alueelle ei saa sijoittaa kemikaalivarastoa, jätteidenkäsittely laitosta tai energiakaivoja. Alueella on kielletty jätteiden ammattimainen käsittely ja varastointi*.

Yleisten hule- ja pohjavesimääräysten rakentamista koskeva kaavamääräys on muutettu muotoon: *rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista*. Lisäksi kaavassa on määrätty, että *suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Rakentamisluvan hakemisen yhteydessä on esitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja pohjaveden seurantaohjelma*.

Pohjaveden pinnan korkeus (n. +36 tasolla) on selvitetty pohjavesivaikutuksien jatkoselvityksen yhteydessä. Jos rakentaminen tapahtuu lähemmäksi kuin kaksi metriä pohjaveden pinnan tasosta, hankkeen

selvitettäväksi ja mahdollisesti haettavaksi jää vesilain mukaisen luvan hakeminen ennen rakentamiseen ryhtymistä. Rakentamisen ja toiminnan sallittavuus arvioidaan tällöin lupamenettelyssä.

Kaavaehdotuksen yleisissä määräyksissä on määrätty, että puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee viivyttaa määrällisesti ja käsitellä laadullisesti tontilla. Puhtaat kattovedet ja mahdollisesti suodatuksen kautta puhdistetut piha-alueen hulevedet tulee imeyttää tontilla. Pohjavesialueen reunaehdot, raja- ja tarkemmat pohjatutkimukset on otettava jatkosuunnittelussa huomioon.

Liikennöinti- ja pysäköintialueita koskeva hulevesimääräys on muutettu muotoon: liikennöintialueet, pysäköintialueet sekä alueet, joilla raitiovaunuja säilytetään ja huolletaan, tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojaus- ja sisäilman rakenteella. Näiden alueiden hulevesien viivytysaltaita tai -painanteita ei tule sijoittaa pohjavesialueelle, ja alueiden valumavedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Hulevesijärjestelmä on varustettava sulkuventtiilein onnettomuustilanteiden varalle.

Tarkistukset:

Kaavaehdotuksen hule- ja pohjavesimääräyksiä on osin tarkennettu.

Selostukseen on korjattu pohjaveden havaintopisteiden tiedot (luku 4.4.2) ja luvun 2.1.2 lähtötietoja on täydennetty jatkoselvityksen pohjaveden pinnan korkeuden tiedoilla sekä virtaussuuntien tiedoilla.

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAEHDOTUS/ NRO 931200
Vantaan ratikka: Varikko

Asemakaavoitus / MHA/TTA

MUISTUTUKSET JA VASTINEET
11.2.2025

Asemakaavaehdotus nro 931200 / Vantaan ratikka: Varikko on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä **31.1.–29.2.2024**. Tänä aikana jätettiin 3 kpl muistutusta.

Muistuttaja	Muistutus	Tarkistukset
NRO 1, 20.2.2024 Valio	Valio vastustaa esitettyä ratavarikon asemakaavaehdotusta, jossa ratavarikonkaava alue sijoittuu osin Valion omistamalle kiinteistölle, ja katsoo, että ratavarikon toteuttamista tulee tutkia uudelleen ilman Valion kiinteistön alueelle sijoittuvaa maaluiskaa. Hankkeen pohjavesivaikutuksien arvioinnissa ei ole kyetty arvioimaan juuri Varikon alueesta Valion vedenottamolle aiheutuvia vaikutuksia. Kaikki selvityksessä esitetyt arviot on varustettu jatkotutkimustarpeita edellyttävillä varauksilla. Vesilain mukaan vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää. Pohjavesiselvityksessä on pohjavesivaikutusten osalta esitetty suoria epävarmuuksia ratikkavarikon osalta. Vaikutusten osalta aineistossa on arvioitu varikon rakentamisen vähentävän alueella muodostuvan pohjaveden määrää. Lisäksi rakentamisaikana Valion Veden ottamon pohjavedessä voi näkyä laatumuutoksia. Pohjavesikaivo on Valion Vantaan tehtaan ensisijainen vesilähde eikä Valio voi hyväksyä, että sen veden laatu heikkenee edes tilapäisesti. Alueen pohjaveteen kohdistuva mahdollinen haitta tulee korvata täysimääräisesti Valiolle.	14.11.2023 päivätyssä kaavaehdotuksessa osoitettu luiska-alue on poistettu ja kaava-alue on pienennetty päivitetyn maankäyttösuunnitelman mukaisesti, jossa suunnitellun varikon tontin puolelle on osoitettu tukimuuri, jolloin luiskausta ei enää tarvita. Suunnitellun varikon ja sen eteläpuoliselta alueelta on valmistumassa tarkennettu pohjavesiselvitys. Lisätutkimuksissa on mm. otettu pohjavesinäytteet laboratoriotutkimuksia varten ja luotu numeerinen pohjaveden virtausmalli, jolla on suoritettu simulaatioita ratikkavarikon pohjavesivaikutuksien arvioimiseksi. Alustavien tuloksien mukaan alueen pohjaveden pinnan taso ei tule laskemaan varikon rakentamisen aikana tai rakentamisen seurauksesta. Selvityksen alustavia tuloksia on esitelty Valiolle 18.11.2024. Kaavaehdotuksessa on huomioitu pohjaveden suojele useilla pohja- ja hulevesiä koskevilla kaavamääräyksillä. Kaavassa on määrätty mm., että alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Rakentamisluvan hakemisen yhteydessä on esitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja pohjaveden seurantaohjelma.
NRO 2, 26.2.2024 Alueen asukas	Kotini sijaitsee tulevan Vantaan ratikan varikon "kyljessä". Laajennusosa on mahdollisesti tulossa, mutta siitä ei ole	Varikon hankesuunnitelmasta on laadittu laajennusvarauksineen kaksi alustavaa toiminnallista maankäyttövaihtoehtoa

	tiedotettu tarkemmin. Olemme asuneet erinäisten kaavoitus suunnitelmien vuoksi ikävässä epätietoisuudessa nyt viimeiset 10 vuotta ja henkisesti jättäneet hyvästejä takapihalta alkavalle metsälle ja luonnolle. Tämä kaikki on nyt vaihtumassa raivaamisesta ja rakentamisesta johtuviin räjäytysääniin, poraukseen ja metsän kaatamiseen. Tilanne on täysin absurdi ja järjenvastainen, täyttää epäinhimillisyyden kriteerit ja paljon enemmän. Naapurusto ei tule olemaan asumiskelpoinen saatikka terveellinen paikka asua — ei rakentamisen aikana eikä myöskään varikon naapurina. Meille annettiin mahdollisuus poistua paikalta 2015, jolloin kaupunki tarjosi roposia kodistamme, josta olemme pitäneet erittäin hyvää huolta. Emme ole voineet tietää koska tulee lähtö ja tuleeko. Tulen kääntämään kivet ja kannot saadakseni oikeutta. Vaihtoehtoisesti olen myös valmis neuvottelemaan tontin myymisestä. Pieneen kerrostaloyksistöön joutuminen olisi sama kuin vankilatuomio.	(2.3.2023), jotka ovat kaavaselostuksen lopussa liitteinä. Kaavaehdotuksessa varikolle osoitettua tonttia ei ole suunniteltu laajennettavan, ja kaavalla varaudutaan jo mahdolliseen varikon rakentamisen laajentamiseen. Kaavaselostuksen luvussa 3.4 on kerrottu kaavan laatimisen pohjana olleesta hankesuunnitelmasta ja varikon mitoituksen lähtökohdista. Vaaralan raitiovaunuvarikon hankesuunnitelma (2.3.2023) löytyy Vantaan ratikan nettisivuilta. Varikon sijaintikriteereinä on ollut mm. Vantaan ratikan reitin läheisyys ja sen saavutettavuus myös Helsingin suuntaan, huomioiden MAL 2023 -suunnitelma. Sijainti on kuitenkin syrjäinen ratikan reitin varren asumisen keskittymiin nähden. Varikkoaluetta on tiivistetty kaavatyön ja hankkeen jatkosuunnittelun aikana. Kaavaehdotus on osa Vantaan ratikan seudullista hanketta. Kaavan mahdollistama hanke ja rakentaminen ei ole hankkeen yhteiskunnallinen merkitys ja tarkoitus huomioiden kohtuuton. Ei toimenpiteitä.
NRO 3, 27.2.2024 Kaksi yksityishenkilöä	Asemakaavatyön yhteydessä ei ole tehty riittäviä luontoselvityksiä. Asemakaavassa on viitattu Ratikan hankesuunnitelman yhteydessä tehtyihin luontoselvityksiin ja lainattu niistä osia, jotka koskevat kaavan aluetta. Selvityksissä on tunnistettu alueelta useita suojeluarvoltaan merkittäviä kohteita, jotka erikseen tarkasteltuina eivät selostuksen mukaan ole suojeluarvoltaan poikkeuksellisen merkittäviä. Mitään kokonaistarkastelua alueen suojeluarvosta ja sen vaikutuksesta kaava-alueen läheisyydessä sijaitsevaan luontoon ei ole tehty. Ratikan hankesuunnitelman luontoselvitykset ovat ajalta ennen tämän alueen kaavan laadintaa. Ratikan kaavarunko ei ole MRL:n mukainen suunnitelma eikä sen väitetty vuorovaikutustarkastelu tai ”nähtävillä	Viranomaisilla on ollut mahdollisuus antaa mielipide kaavan OAS:sta sekä kaavaehdotuksen nähtävilläolon yhteydessä lausua kaavaan liittyvien selvityksien riittävyydestä (MRA 28 §). Kuulemisen yhteydessä ei saatu viranomaisilta lausuntoa, jonka mukaan asemakaavan luontoselvitykset olisivat riittämättömät. Faunatica Oy lausui asemakaavan luontoselvityksien riittävyydestä Vantaan ratikka -hankkeen pyynnöstä. Lausunnossa todetaan, että putkilokasviselvitys on ollut tapana tehdä asemakaavatasoisessa luontoselvityksessä luontotyyppikuviointin lisäksi. Suunnittelualueella tehdyt luontoselvitykset ovat olleet pääosin perusteellisia, riittäviä ja selvitysten ajankohtana ajantasaisia. Vesilain

	olot” ole osa tämän kaavan prosessia. Kaava-alueesta ja sen rakentumisen vaikutuksista laajempaan ympäröivään luontoon on tehtävä MRL:n mukaiset luontoselvitykset, jossa kaava-alueen luontoarvoja tarkastellaan myös kokonaisuutena. Alueelle sijoittuu todennäköisesti useita vesilain mukaan suojeltuja noroja. Alue on ympäristöään korkeammalla ja sen latvavesien vaikutus alapuolisiin pienvesiin on todennäköisesti myös merkittävä alueen laajuuden vuoksi. Alueelta on tehtävä pienvesien ja norojen osalta tehtävä vesilain mukaiset selvitykset ja niiden osalta tarvittaessa haettava lausunnot tai luvat vesiviranomaisilta. Selvitykset on syytä tehdä ennen kaavan hyväksymistä, jotta turhat valitusmenettelyt voidaan välttää.	mukaiset vaatimukset on täytetty. Lainsäädäntö ja ohjeistukset ovat päivittyneet selvityksen jälkeen. Lausunnon mukaan myös lahopuun määrä olisi hyvä laskea, Hakunilan metsäsuunnitelma tulisi huomioida, ja koko suunnittelualueella on todettu olevan merkittäviä LUO-arvoja ja arvometsää. Selvityksessä tulisi myös ottaa paremmin huomioon suunnittelualueen asema ekologisessa verkostossa. Kaavaehdotuksen luontoselvityksiä täydennettiin 31.10.2024 valmistuneella selvityksellä, jossa kartoitettiin suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä esiintyvät luontotyypit, kiinnitettiin erityisesti huomiota kuvioilla olevan lahopuun määrään ja rakennepiirteisiin sekä tarkasteltiin, esiintyykö suunnittelualueella luonnonsuojelulain, metsälain tai vesilain kohteita. Selvityksen mukaan alueella ei katsota olevan metsäistä ekologista yhteyttä, jota olisi tarpeen selvittää. Selvityksen yhteydessä maastossa ei havaittu noroja tai muita vesilain 2. luvun 11 §:n mukaisia kohteita, eikä todettu merkittäviä luontoarvoja, jotka edellyttäisivät erityistoimia. Suunnittelualueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia suojeltavia kohteita, mutta osa kuvioista on metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Uhanalaisuusluokissa on vaihtelua, mutta suurin osa luontotyypeistä on vähintään silmälläpidettäviä. Haitallisia vieraslajeja ei selvityksessä havaittu. Lahopuuta esiintyy kohtalaisesti, ja laadullisesti sen monimuotoisuutta tukevia piirteitä. Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 sekä vaikutustenarvioinnin luvun 4.4.2 tekstejä on täydennetty 31.10.2024 valmistuneen luontotyyppiselvityksen mukaisesti.
--	---	--

NRO 1**Valio, 20.2.2024****Muistutus:**

Valio vastustaa esitettyä ratavarikon asemakaavaehdotusta, jossa ratavarikonkaava alue sijoittuu osin Valion omistamalle kiinteistölle.

Valio katsoo, että ratavarikon toteuttamista tulee tutkia uudelleen ilman Valion kiinteistön alueelle sijoittuvaa maaluiskaa. Valion omistamille kiinteistöille 92-410-6-40, 92-410-6-41 ja 92-410-4-32 tulevaisuudessa laadittavassa asemakaavoituksessa teollisuustontin koko ja muoto heikkenee oleellisesti, mikäli asemakaavaehdotuksessa esitetty osa kiinteistöistä lohkaistaan varikkotonttiin. Valio ei myöskään hyväksy, että varikkotontin korkeusaseman vuoksi rakennetaan luiska Valion omistamalle kiinteistölle, joka myöhemmin muutettaisiin tukimuuriksi. Olemme jo aikaisemmin esittäneet, että varikkosuunnitelmaa tulee tiivistää siten, että varikkoalue on toteutettavissa ilman että Valion omistamien kiinteistöjen käytettävyyttä heikkenee.

Valio on jo neuvotellut asiasta Vantaa kaupungin edustajien kanssa ja on jo sovittu, että asemakaavaehdotusta muutetaan nähtävillä olon jälkeen seuraavasti;

- *Varikon tontin eteläiselle reunalle on suunnitteilla tukimuuri, jolloin Valion tontin puolelle ei synny varikon tontin tasauksen seurauksena luiskauksia. Tukimuurin on suunniteltu sijoittuvan rakenteineen varikon tontin puolelle.*
- *Ratikan sisäänajon on suunniteltu edelleen tapahtuvan tontin lounaiskulmasta niin, että sisäänajo sijoittuu Valion nykyisen tontin puolelle.*
- *Valion ja varikon tonttien välistä korkomaa-ilmmaa ja varikon pinnantasaussuunnitelmaa on tarpeen tarkastella vielä yhdessä Valion kanssa.*
- *Myös pohjavesiasioita on tarpeen tarkastella vielä Valion ja Kaupunkiliikenteen kanssa yhdessä. Tarkoituksena on laatia varikon pohjaveden hallintasuunnitelma.*
- *Valion tontin kehitys tulevaisuudessa ja mahdolliset tärinälle herkäät laitteet on huomioitava ratikan ja varikon suunnittelussa.*

Vantaan ratikan Varikkoalueen asemakaavoitusprosessin aikana tutustuttavaksemme saatu Vaaralan pohjavesiselvityksen perusteella voidaan vetää johtopäätökset, että hankkeen pohjavesivaikutusten arvioinnissa ei ole kyetty arvioimaan juuri Varikon alueesta Valion vedenottamolle aiheutuvia vaikutuksia. Kaikki selvityksessä esitetyt arviot on varustettu jatkotutkimustarpeita edellyttävillä varauksilla. Aineistossa todetaan useasti, että pohjaveden virtaussuunnat tulee selvittää varikon alueella, jotta vaikutuksia Valion ottamon alueella kyetään arvioimaan paremmin.

Vesilain 3 luvun 2 §:n mukaan vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää, ja tämä muutos olennaisesti vähentää tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesiesiintymän antoisuutta tai muutoin huonontaa sen käyttökelpoisuutta taikka muulla tavalla aiheuttaa vahinkoa tai haittaa vedenotolle tai veden käytölle talousvetenä.

- *Varikon rakennusaikana vaikutukset voivat näkyä Valion vedenottamon pohjavedessä laatumuutoksina, kuten pohjaveden samentumisena, joka palautuu ennalleen rakentamisen loputtua.*
- *Varikkoalueen rakentamisen myötä alueen valuntaolosuhteet muuttuvat vettä läpäisemättömän pinta-alaan kasvaessa. Rakennetussa tilanteessa alueella on kattopinta-alaa noin 1,2 ha, päällystettyä pintaa noin 1,2 ha ja piha- ja viheraluetta noin 0,4 ha. Rakentamisen jälkeen eri pinnoilta muodostuu hulevesiä noin 311 m³ eli noin 8-kertaisesti nykytilaan verrattuna.*

Pohjavesiselvityksessä on pohjavesivaikutusten osalta esitetty suoria epävarmuuksia Fazerilan pohjavesialueen osa-alueen III osalta, eli ratikkavarikon osalta. Aineiston mukaan ratikkavarikon alueelta ei ole pohjaveden pinnan tietoja, eikä varmuutta pohjavesialueen rajasta. Tietojen perusteella pohjaveden virtaussuuntia voidaan vain arvioida. Vaikutusten osalta aineistossa on arvioitu varikon rakentamisen vähentävän alueella muodostuvan pohjaveden määrää. Lisäksi rakentamisaikana Valion Veden ottamon pohjavedessä voi näkyä laatumuutoksia, jotka kuitenkin mahdollisesti palaavat ennalleen rakentamisen

jälkeen.

Onko kaavoituksella ollut käytössään tarkennettu pohjavesiselvitys?

Pohjavesikaivo on Valion Vantaan tehtaan ensisijainen vesilähde eikä Valio voi hyväksyä, että sen veden laatu heikkenee edes tilapäisesti. Alueen pohjaveteen kohdistuva mahdollinen tilapäinen tai pysyvä haitta tulee korvata täysimääräisesti Valiolle.

Vastine:

14.11.2023 päivätyssä kaavaehdotuksessa osoitettu luiska-alue on poistettu ja kaava-aluetta ja varikon tonttia on pienennetty kaavaehdotuksessa varikon päivitetyin maankäyttösuunnitelman mukaisesti niin, että vain ratikan sisäänajo Länsimäentien varrella sijoittuu Valion omistaman kiinteistön puolelle. Päivitetyssä maankäyttösuunnitelmassa on osoitettu suunnitellun varikon tontin puolelle tukimuuri, jolloin luiskausta ei enää tarvita.

Suunnitellun varikon ja sen eteläpuoliselta alueelta on valmistumassa tarkennettu pohjavesiselvitys. Lisätutkimuksissa on tehty kairauksia, asennettu uusia pohjaveden havaintoputkia ja otettu pohjavesinäytteet tarkempia laboratoriotutkimuksia varten. Lisäksi on suoritettu pohjaveden pinnan tason mittauskierros ja luotu numeerinen pohjaveden virtausmalli, jolla on suoritettu simulaatioita ratikkavarikon pohjavesivaikutuksien arvioimiseksi. Alustavien virtausmallituloksien mukaan pohjaveden pinnan taso ei tule laskemaan varikon rakentamisen aikana tai rakentamisen seurauksesta varikon tontin läheisyydessä. Selvityksen alustavia tuloksia on esitelty Valiolle 18.11.2024. Sittenmin laskelmia on tarkennettu mm. varikon kattovesien imeyttämisen vaikutuksen arviolla, ja arvion mukaan pohjaveden pinnan taso ei tule laskemaan myöskään Varikon tontilla.

Kaavaehdotuksessa on huomioitu pohjaveden suojelu useilla pohja- ja hulevesiä koskevilla kaavamääräyksillä. Kaavassa on määrätty mm., että alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Rakentamisluvan hakemisen yhteydessä on esitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja pohjaveden seurantaohjelma.

Tarkistukset:

14.11.2023 päivätyssä kaavaehdotuksessa osoitettu luiska-alue on poistettu ja kaava-aluetta ja varikon tonttia on pienennetty niin, että vain ratikan sisäänajo Länsimäentien varrella sijoittuu Valion omistaman kiinteistön puolelle.

NRO 2**Alueen asukas, 26.2.2024****Muistutus:**

Kiinteistöni [REDACTED] eli kotini sijaitsee tulevan Vantaan ratikan varikon "kyljessä" osoitteessa [REDACTED]. Tonttini jätettiin siis kaavan ulkopuolelle, tällä erää. Laajennusosa on mahdollisesti tulossa, mutta siitä ei ole tiedotettu tarkemmin.

Olen [REDACTED]-vuotias hyvässä kunnossa oleva [REDACTED] — mieheni [REDACTED]. [REDACTED] on lapsuudenkotini, jossa olen asunut lähes koko ikäni. Olemme asuneet erinäisten kaavoitus suunnitelmien vuoksi ikävässä epätietoisuudessa nyt viimeiset 10 vuotta, eikä loppua näy tulevan. Kymmenen vuotta sitten alueelle kaavailtiin rekkaparkkia, minkä jälkeen olemme henkisesti jättäneet hyvästejä takapihalta alkaville marja- ja sienimetsille, oman pihan suurta satoa tuottavalle puutarhalle puhumattakaan terassilla nautituista aamukahveista lintujen pesintää seuratessa. Viime juhannuksena kettukin toi pihallemme neljä poikastaan näytille.

Tämä kaikki on nyt vaihtumassa raivaamisesta ja rakentamisesta johtuviin räjäytysääniin, kallion poraukseen ja metsän kaatamiseen. Lisäksi kaiken tämän rakentamisen aikana koirani tulee haukkumaan rodulle ominaiseen tapaansa. Tilanne on täysin absurdi ja järjenvastainen! Koko kuvio täyttää epäinhimillisyyden kriteerit ja paljon enemmän. [REDACTED] ei tule olemaan asumiskelpoinen saatikka mistään näkökulmasta terveellinen paikka asua — ei rakentamisen aikana eikä myöskään varikon naapurina.

No, meille annettiin mahdollisuus poistua paikalta 2015, jolloin kaupunki tarjosi roposia kodistamme, josta olemme pitäneet erittäin hyvää huolta. Tuolloin kaupungin omat insinöörit kävivät toteamassa, että onpa harmittavan hyvä talo ja iso ihana puutarha. Olemme jatkuvasti panostaneet ja kehittäneet kiinteistöämme, paitsi viimeisen kymmenen vuoden aikana, jolloin Vantaan kaupunki on roikottanut meitä niin sanotusti "löysässä hirressä". Emme ole voineet tietää koska tulee lähtö ja tuleeko. On täysin käsittämätöntä, että samalla kun Vantaan kaupunki polkee omia asukkaitaan tällä tavalla, se satsaa lähes miljoonalla eurolla hiihtourheiluun (lumetuskontti Hakunilan urheilupuistossa)!

Tämä on kannanottoni tässä vaiheessa. Tulen kääntämään kivet ja kannot saadakseni oikeutta. Mutta vaihtoehtoisesti olen myös valmis neuvottelemaan tontin myymisestä asianmukaiseen hintaan. Pieneen kerrostaloyksioon joutuminen olisi sama kuin vankilatuomio minulle, joka on koko ikänsä asunut [REDACTED].

Vastine:

Vaaralan raitiovaunuvarikon hankesuunnitelmasta on laadittu laajennusvarauksineen kaksi alustavaa toiminnallista maankäyttövaihtoehtoa (2.3.2023), jotka ovat kaavaselostuksen lopussa liitteinä. Ensisijaisessa vaihtoehdossa laajennusvaraus on osoitettu tontin länsireunaan. Hankesuunnitelman toiminnallisessa vaihtoehtoratkaisussa laajennusosa on osoitettu tontin itäpuolelle, ratikkavaunujen huolto- ja säilytyshallin sekä huoltoajoneuvo- ja varastorakennuksen väliin. Asemakaavaehdotuksessa varikolle osoitettua tonttia ei ole suunniteltu laajennettavan. Kaavaehdotuksella varaudutaan jo mahdolliseen varikon rakentamisen laajentamiseen.

Kaavaselostuksen luvussa 3.4 on kerrottu kaavan laatimisen pohjana olleesta hankesuunnitelmasta ja varikon mitoituksen lähtökohdista. Vaaralan raitiovaunuvarikon hankesuunnitelma (2.3.2023) löytyy Vantaan ratikan nettisivuilta kohdasta selvityksiä ja aineistoja: <https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/liikenne/vantaan-ratikka/vantaan-ratikan-selvityksia-ja-aineistoja>

Suunnitellun varikon sijaintikriteereinä on ollut mm. Vantaan ratikan reitin läheisyys ja sen saavutettavuus myös Helsingin suuntaan, huomioiden Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 - suunnitelman muut suunnitellut raitiotiehankeet, jotka mahdollisesti tulevaisuudessa kulkisivat Vantaan ratikan reitin varrelle. Sijainti Kehä III:n ja Länsimäentien kupeessa on kuitenkin syrjäinen Vantaan ratikan reitin varren asumisen keskittymiin nähden.

Etenkin suurissa kaupungin kehityksen ja kasvun mahdollistavissa hankkeissa voi joillekin osapuolille koitua myös haittoja, jotka pyritään minimoimaan kaavatyön sekä mahdollisesti hankkeen jatkosuunnittelun aikana. Varikkoaluetta on tiivistetty kaavatyön ja hankkeen jatkosuunnittelun aikana mahdollisimman paljon, ottaen huomioon varikon toimintaedellytykset, laajennusvaraukset ja ympäristön rakentamiselle asettamat reunaehdot. Kaavaehdotus on osa Vantaan ratikan seudullista hanketta. Kaavan mahdollistama hanke ja rakentaminen ei ole hankkeen yhteiskunnallinen merkitys ja tarkoitus huomioiden kohtuuton.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 3**Kaksi yksityishenkilöä, 27.2.2024****Muistutus**Luontoselvitykset puutteellisia

Asemakaavatyön yhteydessä ei ole tehty riittäviä luontoselvityksiä. Myöskään yleiskaavatyön yhteydessä ei tehty aluetta koskevia luontoselvityksiä. Yleiskaavatyössä viitattiin vain siihen, että luontoselvitykset tehdään ratikan hankesuunnitelman yhteydessä.

Asemakaavassa on viitattu Ratikan hankesuunnitelman yhteydessä tehtyihin luontoselvityksiin ja lainattu niistä osia, jotka koskevat kaavan aluetta. Tarkastelualueena on hankesuunnitelman luontoselvityksissä ollut koko 20 km pitkän ratikkalinjan alue. Eri luontoselvityksistä on poimittu kohtia, jotka alueellisesti näyttäisivät kohdistuvan kaava-alueelle. Selvityksissä on tunnistettu alueelta useita suojeluarvoltaan merkittäviä kohteita, jotka erikseen tarkasteltuina eivät selostuksen mukaan ole suojeluarvoltaan poikkeuksellisen merkittäviä. Mitään kokonaistarkastelua alueen suojeluarvosta ja sen vaikutuksesta kaava-alueen läheisyydessä sijaitsevaan luontoon ei ole tehty.

Itse asiassa Ratikan hankesuunnitelman luontoselvitykset ovat ajalta ennen tämän alueen kaavan laadintaa. Ratikan kaavarunko (049) ei ole MRL:n mukainen suunnitelma eikä sen väitetty vuorovaikutustarkastelu tai ”nähtävillä olot” ole osa tämän kaavan prosessia. Ehdotuksessa esitetyt luontoselvitykset eivät ole riittäviä. Kaava-alueesta ja sen rakentumisen vaikutuksista laajempaan ympäröivään luontoon on tehtävä MRL:n mukaiset luontoselvitykset, jossa kaava-alueen luontoarvoja tarkastellaan myös kokonaisuutena.

Norot

Alueelle sijoittuu todennäköisesti useita vesilain mukaan suojeltuja noroja. Tähän viittaa asemakaavatyön yhteydessä tehty hulevesiselvitys, josta lainaus alla. Alue on ympäristöään korkeammalla ja sen luvattujen vaikutus alapuolisiin pienvesiin on todennäköisesti myös merkittävä alueen laajuuden vuoksi. Alueelta on tehtävä pienvesien ja norojen osalta tehtävä vesilain mukaiset selvitykset ja niiden osalta tarvittaessa haettava lausunnot tai luvat vesiviranomaisilta.

Selvitykset on syytä tehdä ennen kaavan hyväksymistä, jotta turhat valitusmenettelyt voidaan välttää.

”

Vantaan varikon hulevesiselvitys**5. YHTENVETO JA SUOSITUKSIA**

Tässä työssä laadittiin hankeselvitystä varten Vantaan kaupungille hulevesiselvitys. Selvityksessä tarkastellaan hulevesien hallinnan toimenpiteitä alueella, johon on määrä rakentaa Vantaan ratikan varikko. Suunnittelualue on kooltaan noin 4 hehtaaria. Nykytilassa tontti on rakentamatonta metsämaata. Suurilta osin alueella vedet nykyisin kulkeutuvat maanpintaa pitkin kaakkoon yksityisille kiinteistöille.”

Vastine:

Varikon asemakaavatyöstä nro 931200 on julkaistu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) 6.4.2021 ja se on päivitetty 24.3.2022. OAS ja kaavaehdotus ovat olleet MRL:n 62–65 §:ien sekä MRA:n 27 §:n mukaisesti nähtävillä. Viranomaisilla on ollut mahdollisuus antaa mielipide kaavan OAS:sta sekä kaavaehdotuksen nähtävilläolon yhteydessä lausua kaavaan liittyvien selvityksien riittävytydestä (MRA 28 §).

Kuulemisen yhteydessä ei saatu viranomaisilta lausuntoa, jonka mukaan asemakaavan luontoselvitykset olisivat riittämättömät.

Vantaan ratikka -hanke pyysi Faunatica Oy:ltä lausuntoa asemakaavan luontoselvityksien riittävydestä. Faunaticaa pyydettiin lausumaan:

1. Täyttääkö asemakaava maankäyttö- ja rakennuslain vaatimukset luontoselvityksistä.
2. Täyttääkö asemakaava selvityksien osalta vesilain mukaiset vaatimukset.

Lausunnona todetaan, että suunnittelualueelta on tehty kaikki yleisimmät kaava-alueilta tilattavat luontoselvitykset lukuun ottamatta putkilokasviselvitystä, joka on ollut tapana tehdä asemakaavatasoisessa luontoselvityksessä koko selvitysalueen kattavan luontotyyppikuvioinnin lisäksi. Suunnittelualueella tehdyt luontoselvitykset ovat olleet pääosin perusteellisia, riittäviä ja selvitysten ajankohtana ajantasaisia. Vesilain mukaiset vaatimukset on täytetty luontotyyppiselvityksessä.

Lausunnon mukaan suunnittelualueella ei ole sellaisia tyypillisiä elinympäristöjä, joissa yleensä voi odottaa esiintyvän erityisesti huomioitavaa putkilokasvilajistoa, huomionarvoisia lajeja voi kuitenkin kasvaa hyvin monenlaisissa elinympäristöissä. Tosin Vantaalla putkilokasviselvitys ei ole sisällynyt ainakaan kaikkiin asemakaavojen luontoselvityksiin.

Faunatican lausunnon mukaan luontotyyppiselvityksessä rajattiin yleispiirteisten selvitysten tapaan vain arvokkaat kohteet eikä tehty kattavaa luontotyyppikuviointia, jossa myös arvokohteiden ulkopuolinen nk. tavallinen luonto kuvataan ainakin pintapuolisesti. Luonnonsuojelulainsäädäntö ja Suomen ympäristökeskuksen ohjeistukset ovat päivittyneet luontoselvityksen tekemisen jälkeen, minkä vuoksi selvitys on tarpeen päivittää: Luontotyyppikuvioiden arvoluokittelun tulisi vastata Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) luokittelua. Olisi hyvä myös laskea lahoppuun määrä luontotyyppikuvioilta, mikäli mahdollista. Hakunilan metsäsuunnitelma tulisi huomioida, ja että koko suunnittelualueella on todettu olevan merkittäviä LUO-arvoja ja arvometsää. Lausunnon mukaan selvityksessä tulisi myös ottaa paremmin huomioon suunnittelualueen asema ekologisessa verkostossa. Ekologisia yhteyksiä suunnittelualueella tai alueen sijoittumista Vantaan ekoverkostoon ei ole erikseen selvitetty.

Kaavaehdotuksen luontoselvityksiä täydennettiin 31.10.2024 valmistuneella selvityksellä. Vuoden 2024 selvityksessä kartoitettiin suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä esiintyvät luontotyypit, havainnoitiin ja arvioitiin niiden ekologista tilaa sekä kiinnitettiin erityisesti huomiota kuvioilla olevan lahoppuun määrään ja rakennepiirteisiin. Selvityksessä tarkasteltiin myös, esiintyykö suunnittelualueella luonnonsuojelulain (9/2023), metsälain (1093/1996) ja vesilain (587/2011) kohteita ja luokiteltiin luontotyypit Suomen ympäristökeskuksen Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi –oppaan mukaisesti (Mäkelä & Salo 2023). Lisäksi selvityksessä on luokittelu METSO-ohjelman mukaisilla luonnontieteellisillä valintaperusteilla (Syrjänen ym. 2016). Varsinainen yksityiskohtainen luontotyyppiselvitys on tehty varikoksi suunnitellulla, runsaan kuuden hehtaarin alueella. Kokonaisvaltaisen käsityksen saamiseksi alueen luontoarvoista on kuitenkin tarkasteltu pääpiirteissään myös varikkoon rajautuvia luontotyypppejä, eli selvitys kattaa hieman yli 11 hehtaarin alueen. Lisäksi selvityksessä arvioitiin ekologisen runkoyhteyden selvitystarvetta.

Selvityksen mukaan ihmistoiminnalle valjastettujen alueiden sekä sen, ettei alue ole kytkeytynyt ympäröiviin metsiin leveiden katualueiden vuoksi, alueella ei katsota olevan metsäistä ekologista yhteyttä, jota olisi tarpeen selvittää. Selvityksen yhteydessä maastossa ei havaittu noroja tai muita vesilain 2. luvun 11 §:n mukaisia kohteita, eikä todettu merkittäviä luontoarvoja, jotka edellyttäisivät erityistoimia. Selvityksen mukaan luontoarvoiltaan merkittävimmät alueet sijoittuvat suunnittelualueen itä- ja pohjoisosiin, joissa on myös METSO-luokkaan I ja II kuuluvia kuvioita. Suunnittelualueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia suojeltavia kohteita, mutta osa kuvioista on metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Uhanalaisuusluokissa on vaihtelua, mutta suurin osa luontotyypeistä on vähintään silmälläpidettäviä. Haitallisia vieraslajeja ei selvityksessä havaittu. Lahoppuuta esiintyy kohtalaisesti, ja laadullisesti sen monimuotoisuutta tukevia piirteitä.

Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 sekä vaikutustenarvioinnin luvun 4.4.2 tekstejä on täydennetty 31.10.2024 valmistuneen luontotyyppiselvityksen mukaisesti. 31.10.2024 valmistunut luontotyyppiselvitys löytyy kaavaehdotuksen nettisivulta [Vantaan ratikka: Varikko Vaaralaan | Vantaa](#)

Tarkistukset:

Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 sekä vaikutustenarvioinnin luvun 4.4.2 tekstejä on täydennetty 31.10.2024 valmistuneen luontotyyppiselvityksen mukaisesti.

Lausunto luontoselvitysten riittävydestä asemakaavan 931200 (Vantaan ratikka: Varikko) alueella

Elina Manninen

Sisällys

Johdanto	1
Luontoselvitykset	5
Tulokset.....	7
Johtopäätökset ja suositukset.....	11
Kirjallisuus	11

Johdanto

Suunnittelualue sijaitsee Vaaralassa, Kehä III ja Länsimäentien liittymän eteläpuolella. Alue on pääosin asemakaavoittamatonta metsäaluetta, ja sen pinta-ala on n. 7 ha (kuva 1).

Asemakaavalla muutetaan pääosin kaupungin omistuksessa oleva alue raitiovaunuvarikkoalueeksi osoittamalla alue yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET), jonne sijoittuu Vantaan raitiovaunuvarikko ja siihen liittyvät korjaamo-, huolto- ja toimistotilat, sekä suojaviheralueeksi, jolla ympäristö säilytetään (EV/s) (Vantaan kaupunki 2024a).

Suunnittelualueella on tehty luontoselvityksiä vuosina 2020 ja 2021. Vuonna 2020 suunnittelualue sisältyi Kuussillan kaavarunkoalueen (102 ha) luontoselvityksiin (Makkonen ym. 2020, kuva 1). Kuussillan kaavarunkoalueella tehtiin luontotyyppi-, laho-kaviosammal- ja linnustoselvitykset. Lisäksi erillisessä selvityksessä vuonna 2021 Kuussillan kaavarunkoalueella kartoitettiin liito-oravan esiintymistä (Ramboll 2022). Suunnittelualue sisältyy myös Vantaan ratikan kaavarunkoon, jota varten tehtiin luontoselvityksiä vuosina 2020 ja 2021. Osana ratikan kaavarungon luontoselvityksiä suunnittelualueella tarkistettiin geologinen kohde ”Vaaran lohokareikko” vuonna 2020 ja tehtiin lepakkokartoitus vuonna 2021 (Nieminen ym. 2022). Vuonna 2018 hyväksytyssä Hakunilan suuralueen metsäsuunnitelmassa suunnittelualueen metsäkuviot on luokiteltu arvometsiksi (luokka C5) (Vantaan kaupunki 2024b).

Vantaan kaupunkiympäristölautakunta päätti asettaa kaavan nähtäville 12.12.2023.

Päätöksestä jätettiin pöytäkirjalausuma:

Yleiskaavatyössä ei tehty luontoselvityksiä varikkoalueen osalta. Yleisluontoisissa ratikkalinjaston luontoselvityksissä on tunnistettu varikkoalueella useita merkittäviä suojeluarvoja. Asemakaavatyön luontoselvityksiksi ei ole riittävää kerätä eri selvityksistä varikkoaluetta koskevia kohtia kaavaselostukseen.

Vantaan ratikan hankesuunnitelman ja kaavarungon työssä tehtyjen yleisluontoisten luontoselvitysten lisäksi asemakaava-alueella tulee tehdä tarkat ja yksityiskohtaiset luontoselvitykset ennen hankkeen toteuttamista, jolla varmistetaan, ettei alueella ole luonnonsuojelulain tai vesilain mukaisia kohteita. Arvokkaat luontokohteet tulee joko säästää tai kompensoida toisaalla Vantaan kaupungin alueella suojelemalla ja/tai ennallistamalla edustavia kohteita. Kompensaatiotyössä voidaan hyödyntää valmisteilla olevaa kokonaisheikentämättömyyden mallia.

Kaava on ollut nähtävillä alkuvuonna 2024. Kaavaan on tullut lausuntoja ja muistutuksia. Erään kaavasta annetun lausunnon mukaan:

Asemakaavatyön yhteydessä ei ole tehty riittäviä luontoselvityksiä. Myöskään yleiskaavatyön yhteydessä ei tehty aluetta koskevia luontoselvityksiä. Yleiskaavatyössä viitattiin vain siihen, että luontoselvitykset tehdään ratikan hankesuunnitelman yhteydessä. Asemakaavassa on viitattu Ratikan hankesuunnitelman yhteydessä tehtyihin luontoselvityksiin ja lainattu niistä osia, jotka koskevat kaavan aluetta. Tarkastelualueena on hankesuunnitelman luontoselvityksissä ollut koko 20 km pitkän ratikkalinjan alue. Eri luontoselvityksistä on poimittu kohtia, jotka alueellisesti näyttäisivät kohdistuvan kaava-alueelle. Selvityksissä on tunnistettu alueelta useita suojeluarvoltaan merkittäviä kohteita, jotka erikseen tarkasteltuina eivät selostuksen mukaan ole suojeluarvoltaan poikkeuksellisen merkittäviä. Mitään kokonaistarkastelua alueen suojeluarvosta ja sen vaikutuksesta kaava-alueen läheisyydessä sijaitsevaan luontoon ei ole tehty.

Itse asiassa Ratikan hankesuunnitelman luontoselvitykset ovat ajalta ennen tämän alueen kaavan laadintaa. Ratikan kaavarunko (049) ei ole MRL:n mukainen suunnitelma eikä sen väitetty vuorovaikutustarkastelu tai "nähtävillä olo" ole osa tämän kaavan prosessia. Ehdotuksessa esitetyt luontoselvitykset eivät ole riittäviä. Kaava-alueesta ja sen rakentumisen vaikutuksista laajempaan ympäröivään luontoon on tehtävä MRL:n mukaiset luontoselvitykset, jossa kaava-alueen luontoarvoja tarkastellaan myös kokonaisuutena.

Alueelle sijoittuu todennäköisesti useita vesilain mukaan suojeltuja noroja. Tähän viittaa asemakaavatyön yhteydessä tehty hulevesiselvitys ---. Alue on ympäristöään korkeammalla ja sen latvavesien vaikutus alapuolisiin pienvesiin on todennäköisesti myös merkittävä alueen laajuuden vuoksi. Alueelta on tehtävä pienvesien ja norojen osalta tehtävä vesilain mukaiset selvitykset ja niiden osalta tarvittaessa haettava lausunnot tai luvat vesiviranomaisilta. Selvitykset on syytä tehdä ennen kaavan hyväksymistä, jotta turhat valitusmenettelyt voidaan välttää.

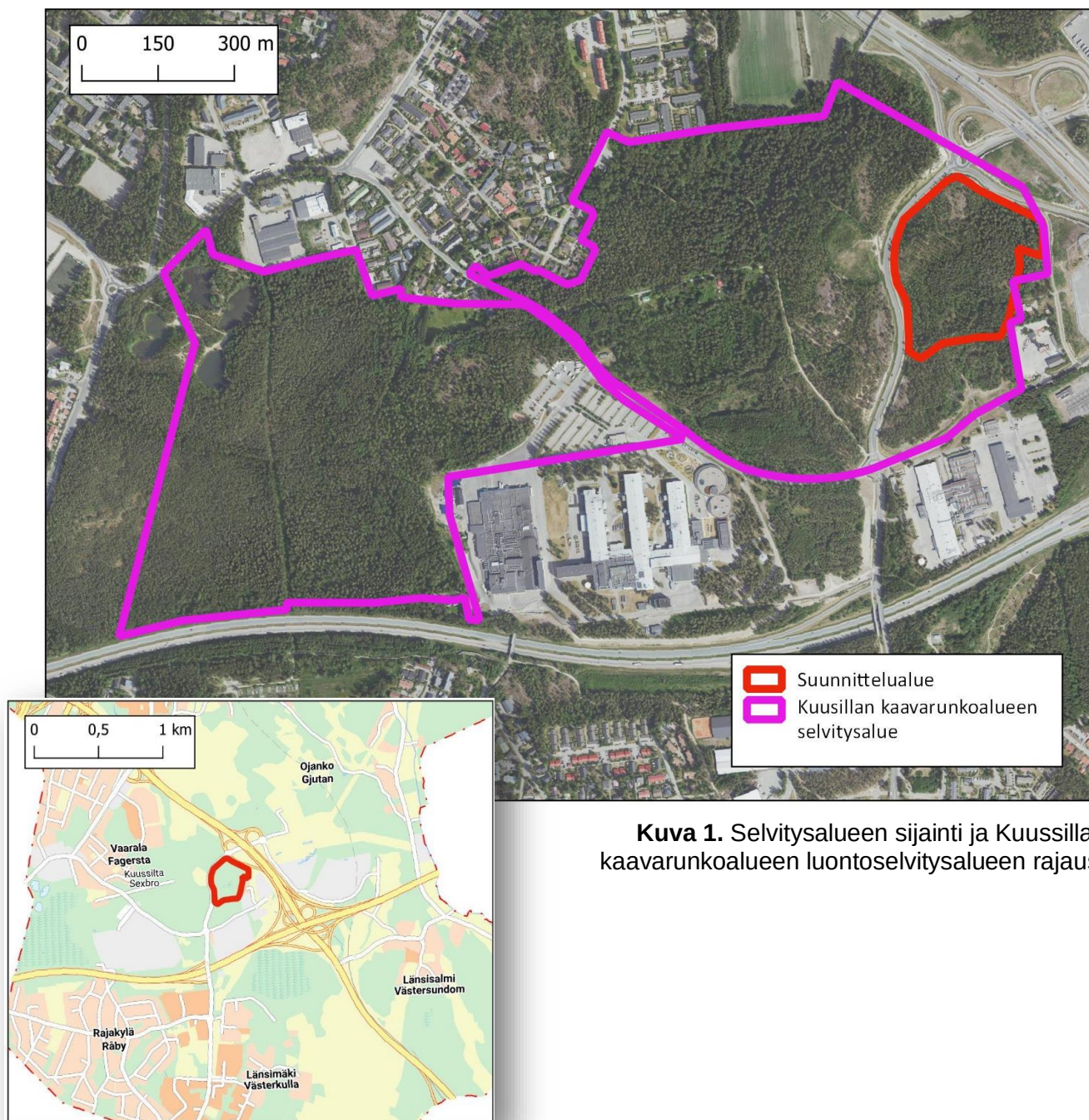
MUISTIO 18.4.2024
Faunatican raportteja 17/2024

Vantaan kaupungin Kaupunkiympäristön toimialan toimeksiannosta Faunatica Oy laati tämän lausunnon luontoselvitysten riittävydestä suunnittelualueella. Tehtävänannon osat olivat:

1. Täyttääkö asemakaava maankäyttö- ja rakennuslain vaatimukset luontoselvityksistä? Jos ei täytä, niin mitä selvityksiä puuttuu?
2. Täyttääkö asemakaava vesilain mukaiset vaatimukset? Jos ei täytä, niin mitä selvityksiä puuttuu?

MUISTIO 18.4.2024

Faunatican raportteja 17/2024

Kuva 1. Selvitysalueen sijainti ja Kuusillan kaavarunkoalueen luontoselvitysalueen raja.

Luontoselvitykset

Luontoselvityksissä noudatettiin selvitysten ajankohtana vuosina 2020 ja 2021 yleisesti käytettyjä ohjeistuksia ja määrittelyjä. Alla on kerrottu tarkemmin raporteissa mainittuja pääseikkoja selvitysmenetelmistä ja noudatetuista ohjeistuksista.

Luontotyyppiselvitys

Suunnittelualueelta rajattiin luontotyyppiselvityksessä kaksi paikallisesti arvokasta luontotyyppikohdetta: räme (uhanalainen luontotyyppi ja metsälain 10 §:n erityisen tärkeä elinympäristö) sekä varttunut havupuuvaltainen tuore kangas (METSO I-luokan kohde ja silmälläpidettävä luontotyyppi) (kuva 2). Luontotyyppiselvityksessä kartoitettiin luonnonsuojelulain mukaiset luontotyypit (Luonnonsuojelulaki 1996, Luonnonsuojeluasetus 1997/2005, Pääkkönen & Alanen 2000), metsälain mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt (Metsäasetus 1996, Metsälaki 1996 ja siihen tehdyt muutokset 2013, Meriluoto & Soininen 2002), vesilain mukaiset suojeltavat kohteet (Vesilaki 2011, Ohtonen ym. 2005), METSO-ohjelman valintaperusteet täyttävät kohteet (Syrjänen ym. 2016), uhanalaiset luontotyypit (Kontula & Raunio 2018) sekä muut huomionarvoiset elinympäristöt ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet. Luontotyyppiselvityksessä noudatettiin soveltuvin osin mm. teosten Pääkkönen & Alanen (2000), Huttunen & Pahtamaa (2002), Meriluoto & Soininen (2002) ja Söderman (2003) ohjeistuksia ja määrittelyjä huomioitavista luontoarvoista. Selvitysalue kierrettiin jalan kattavasti läpi kasvillisuutta ja elinympäristöjä havainnoiden yhteensä kuudessa maastotyöpäivässä. Luontotyyppikuvion kasvillisuus ja kasvilajisto, puuston rakennepiirteet, lahoppuusto sekä muut ominaispiirteet kirjattiin kattavasti maastolomakkeelle. (Makkonen ym. 2020)

Lahokaviosammalselvitys

Suunnittelualueen itä- ja keskiosa rajattiin erittäin uhanalaisen (EN) ja luontodirektiivin liitteen II lajeihin kuuluvan lahokaviosammalen ydinalueena (kuva 2). Selvitys tehtiin tarkalla menetelmällä, jossa kartoitettiin paitsi lahokaviosammalen itiöpesäkkeiden esiintymät, myös muut lahokaviosammalen asuttamat lahoppuut itujuväsryhmien perusteella (ns. protoneemagemmat; Wolf 2015). Itujuväsryhmien kasvupaikkojen perusteella lajin läsnäolo alueella voidaan havaita nopeammin ja luotettavammin kuin pelkästään itiöpesäkkeiden kasvupaikkoja etsittäessä. (Makkonen ym. 2020)

Linnustoselvitys

Linnustoselvityksessä suunnittelualueella havaittiin huomionarvoisia pesimälajeja: erittäin uhanalainen viherpeippo sekä muuten huomionarvoiset lajit sirittäjä, puukiipijä. Suunnittelualueella ei kuitenkaan ole linnullisesti arvokkaita alueita. Selvityksen

perusmenetelmänä oli valtakunnallisen linnustonseurannan käyttöön kehitetty kartoitusmenetelmä. Tässä selvityksessä keskityttiin pienehköön lajijoukkoon ja tutkittiin paikoin melko avointa ja helpohkosti havainnoitavaa metsäympäristöä. Tämän suppeamman tavoitteen vuoksi käyntikertoja oli neljä, mikä on riittävä määrä tavoiteltujen tulosten luotettavaksi saavuttamiseksi. Kulkureitit suunniteltiin kartan ja ilmakuviavien avulla etukäteen siten, että mikään kohta ei jäänyt 50 metriä kauemmas laskijan kulkulinjasta. Maastotyössä sekä tulosten luotettavuuden tulkinnassa otettiin lajikohtaisesti huomioon kunkin lajin havaittavuuteen ja laskentojen luotettavuuteen liittyviä näkökohtia. Selvityksessä on viitattu mm. seuraaviin ohjeistuksiin: Koskimies 1994, 2011 sekä Koskimies & Väisänen 1988. (Makkonen ym. 2020)

Liito-oravaselvitys

Merkkejä liito-oravasta ei havaittu suunnittelualueella, eikä suunnittelualueella ole selvityksen mukaan liito-oravalle soveltuvaa elinaluetta tai kolopuita, jotka sopisivat liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikaksi. Liito-oravan esiintyvyyttä selvitettiin maastokartoituksin maaliskuukokuussa 2021. Aluetta kartoitettiin kahtena eri ajankohtana alku- ja loppukeväästä. Maastokartoituksissa kirjattiin ylös kaikki havaitut liito-oravan pesä-, kolo- ja papanapuut sekä elinympäristö- ja ydinalueet ja elinympäristöksi soveltuvat metsäalueet. Selvityksessä on viitattu mm. liito-orava LIFE -hankkeen yhteydessä laadittuihin ja ympäristöministeriön ohjeistuksiin (Nieminen 2017, Ympäristöministeriö 2017, Ahopelto ym. 2021). (Ramboll 2022)

Lepakkoselvitys

Lepakkoselvityksessä suunnitelma-alueella ei havaittu lepakoita eikä sieltä rajattu lepakoiden kannalta tärkeitä alueita. Työssä noudatettiin Suomen lepakotieteellisen seuran (2011) ohjeistusta. Kartoitusreitit suunniteltiin tutustumalla alueeseen valoisaan aikaan. Alue saatiin melko kattavasti kartoitettua. Aktiivikartoituksen lisäksi työssä käytettiin passiividetektoreja. (Nieminen ym. 2022)

Ekologinen verkosto

Ekologisia yhteyksiä suunnittelualueella tai alueen sijoittumista Vantaan ekoverkostoon ei ole erikseen selvitetty. Yleinen selvitys Vantaan ekologisista yhteyksistä tehtiin yleiskaavaa 2020 varten. Työssä huomioitiin Vantaalle sijoittuvat maakunnallisesti tärkeät ekologiset yhteydet ja Vantaan paikalliset ekoyhteydet (Ojala 2019). Asemakaavan selostuksessa (Vantaan kaupunki 2023) on mainittu, että suunnittelualueella ei sijaitse ekologia yhteyksiä, vaan alueen luoteispuolella yhdistyy kaksi maakunnallisesti merkittävää ekologista yhteyttä. Ekologinen verkosto koostuu kuitenkin yhteyksien lisäksi luonnon ydinalueista, joita käyttävät yhdistävät toisiinsa. Verkostoon kuuluu myös ydinalueita ja yhteyksiä tukevia elinympäristöjä ja suojavyöhykkeitä (Ojala 2019). Ekologisten yhteyksien selvityksen mukaan suunnittelualue on

osa Vantaan kaakkoisosassa metsäaluekokonaisuutta, joka sijoittuu Helsingin Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueen ja Ojangan vaalittavan viheralueen väliin. Suunnittelualue on selvityksessä myös merkitty kokonaisuudessaan merkittäväksi LUO-arvoalueeksi. (Ojala 2019) Lisäksi suunnittelualue sijoittuu Uudenmaan liiton ekoverkostoselvityksen (Jalkanen ym. 2018) mukaan maakunnallisesti tärkeälle ekologiselle käytäväalueelle, joka yhdistää Mustavuoren ja Porvarinlahden luonnonsuojelualueita Sipoonkorven kansallispuistoon.

Tulokset

1. Maankäyttö- ja rakennuslain vaatimukset

Maankäyttö- ja rakennuslain 1 §:n mukaan lain tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä. 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. 54 §:n mukaan asemakaavan sisältövaatimuksiin kuuluu, että luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.

Suunnittelualueelta on tehty kaikki yleisimmät kaava-alueilta tilattavat luontoselvitykset lukuun ottamatta putkilokasviselvitystä. Vaikka suunnittelualueella ei ole sellaisia tyypillisiä elinympäristöjä (kuten lehtoja, reheviä korpia tai perinnebiotooppeja), joissa yleensä voi odottaa esiintyvän erityisesti huomioitavaa putkilokasvilajistoa, huomionarvoisia lajeja voi kuitenkin kasvaa hyvin monenlaisissa elinympäristöissä. Tosin Vantaalla putkilokasviselvitys ei ole sisältynyt ainakaan kaikkiin asemakaavojen luontoselvityksiin (ks. esim. Manninen ym. 2022).

Ekologisten yhteyksien selvitystä voidaan pitää jossain määrin vajavaisena, sillä kaikki aineistoja ei ole asemakaavan selostuksessa otettu huomioon. Viitasammakkoselvitystä ei ole katsottu tarpeelliseksi tehdä, koska suunnittelualueella ei ole viitasammakolle soveltuvia elinympäristöjä.

Selvityksissä on otettu huomioon kattavasti erilaisia ohjeistuksia ja aineistoja, joiden avulla kaikki suunnittelualueella sijaitsevat luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat kohteet on mahdollista tunnistaa. Selvityksessä ei kuitenkaan ole mainintaa Hakunilan metsäsuunnitelmasta eikä siitä, että suunnittelualueen metsäkuviot on luokiteltu arvometsiksi (ks. Makkonen ym. 2020).

Luontotyyppiselvityksessä rajattiin yleispiirteisten selvitysten tapaan vain arvokkaat kohteet eikä tehty kattavaa luontotyyppikuviointia, jossa myös arvokohteiden ulkopuolinen nk. tavallinen luonto kuvataan ainakin pintapuolisesti, mikä on yleensä käytäntö asemakaavatasoisissa selvityksissä.

Suunnittelualueella tehdyissä luontoselvityksissä on noudatettu tuolloin ajantasaisia ja yleisesti käytössä olleita ohjeistuksia. Sittemmin ohjeistukset ja lainsäädäntö ovat muuttuneet. Vuonna 2021 julkistettiin Suomen ympäristökeskuksen opas Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi, jota päivitettiin vuonna 2023 (Mäkelä & Salo 2023). Oppaan ohjeistuksia on noudatettu Vantaalla tehdyissä luontoselvityksissä ainakin vuonna 2023, jolloin oppaan kuvaamalla menetelmällä laskettiin myös luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeää lahopuun määrää (ks. esim. Manninen ym. 2023a). Uusi luonnonsuojelulaki tuli voimaan 1.6.2023, ja lakia tarkentava asetus hyväksyttiin 30.11.2023. Esimerkiksi suojeltujen luontotyyppien määritelmiä on uudessa asetuksessa tarkennettu.

Myös Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen lepakkokartoitusohjeet ovat päivittyneet vuonna 2023. Uudessa ohjeessa korostettiin kartoituksen mitoittamista alueen piirteet huomioiden. Koko ratikan kaavakunkoalue on lepakoiden kannalta suurelta osin epäsopivaa, minkä perusteella kahden kartoituskierroksen katsottiin riittävän. Tätä vielä kompensoitiin runsaalla passiividetektorien määrällä lähes kaikilla potentiaalisilla kuvioilla. Toki yhdyskuntien etsiminen jäi tuolloin vähäiseksi, ja niitä saattaisi löytyä tarkemmalla etsimisellä, mutta niiden löytyminen kovin läheltä varsinaista ratikkalinjaa on epätodennäköistä, eli löydösten vaikutus jäisi vähäiseksi. (Ville Vasko, kirjallinen tiedonanto)

2. Vesilain mukaiset vaatimukset

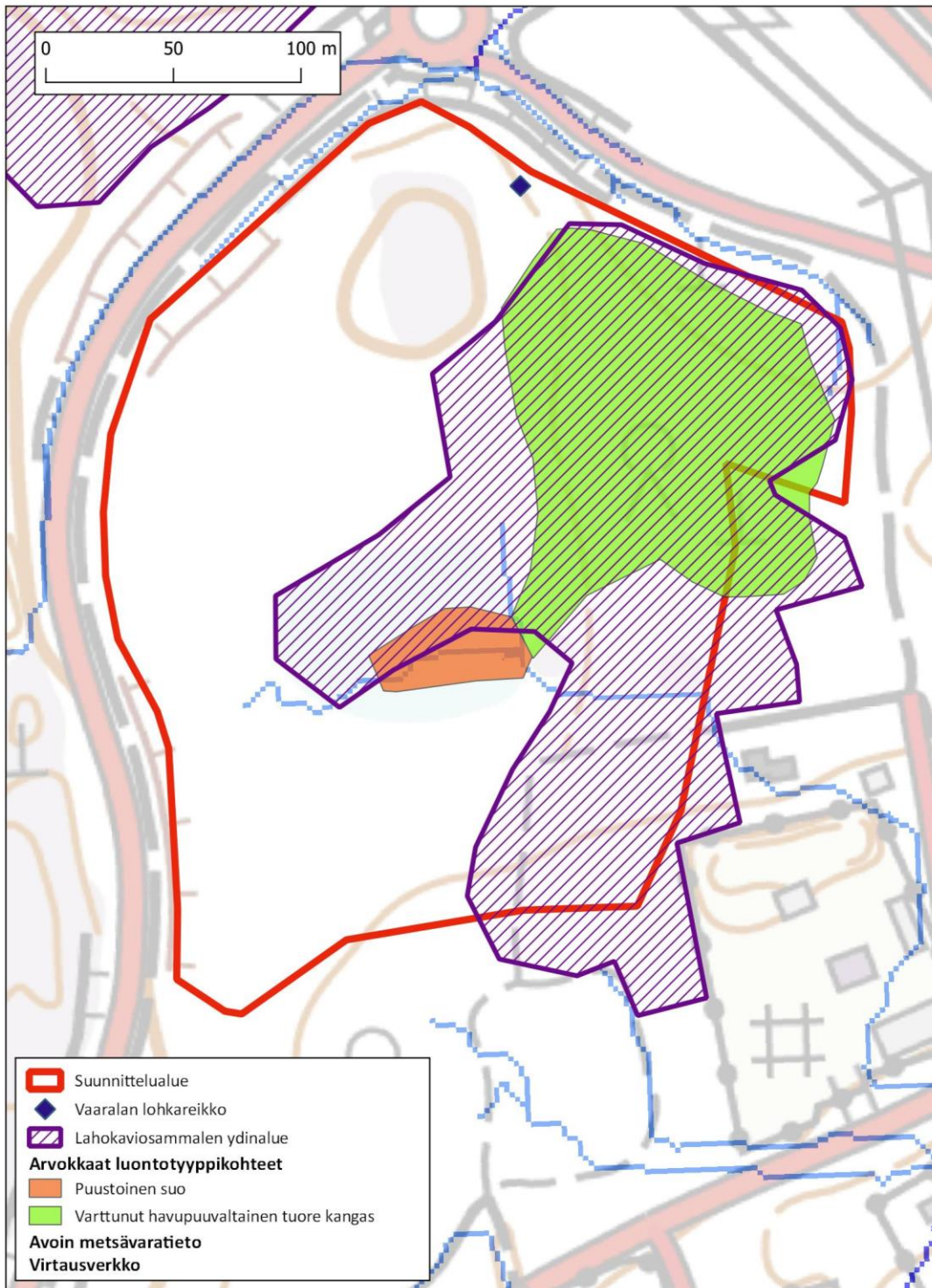
Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaan luonnontilaisen enintään kymmenen hehtaarin suuruisen fladan, kluuvijärven tai lähteen taikka muualla kuin Lapin maakunnassa sijaitsevan noron tai enintään yhden hehtaarin suuruisen lammen tai järven luonnontilan vaarantaminen on kielletty. 3 luvun 2 §:n mukaan vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta tai virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä taikka pohjaveden laatua tai määrää, ja tämä muutos mm. vaarantaa puron uoman luonnontilan säilymisen.

Vantaalla on tehty useita pienvesi- ja virtavesiselvityksiä (Vantaan kaupunki & FCG Planeko 2009, Janatuinen 2012, Weijs 2015, Sitowise 2024), joissa on kartoitettu Vantaan vesilain mukaiset purot ja niiden luonnontilaisuus. Suunnittelualueella ei virtaa puronuomia.

Suunnittelualueella kartoitettiin luontotyyppiselvityksen yhteydessä vuonna 2020 myös vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisten pienvesikohteiden esiintyminen. Selvityksessä ei havaittu em.

pienvesikohteita suunnittelualueella. Muualla Kuussillan kaavarunkoalueella löydettiin noro ja lähde (Makkonen ym. 2020).

Metsäkeskuksella (2024) on avoimessa paikkatietorajapinnassa pintavesien virtausreittejä kuvaava rasteriaineisto. Aineistoon liittyy epävarmuustekijöitä, eikä sen perusteella yksistään voida tehdä lopullisia tulkintoja, mutta se antaa viitteitä pienten, peruskartalle merkitsemättömien vesilain mukaisten norojen sijainnista. Kuvassa 2 on esitetty virtausverkko suunnittelualueella. Sen mukaan suunnittelualueen keskellä virtaa uoma luontotyyppiselvityksessä rajatun rämeen läpi, mutta selvityksessä paikalla ei todettu olevan vesilain mukaista noroa (Makkonen ym. 2020). Virtausverkkoa on sittemmin hyödynnetty Faunatican luontoselvityksissä, joissa on todettu, että vain pieni osa virtausverkkoon merkityistä uomista on todellisuudessa vesilain mukaisia noroja (ks. esim. Manninen ym. 2023b).

Kuva 2. Metsäkeskuksen virtausverkkoaineisto ja vuonna 2020 rajatut arvokkaat luontotyyppikohteet suunnittelualueella.

Johtopäätökset ja suositukset

Suunnittelualueella tehtyt luontoselvitykset ovat olleet pääosin perusteellisia, riittäviä ja selvitysten ajankohtana ajantasaisia. Vesilain mukaiset vaatimukset on täytetty luontotyyppiselvityksessä. Yksityiskohtaisemmassa asemakaavatasoisessa luontoselvityksessä on tapana tehdä myös putkilokasviselvitys ja koko selvitysalueen kattava luontotyyppikuviointi. Lisäksi tulisi huomioida, että koko suunnittelualueella on todettu olevan merkittäviä LUO-arvoja (Ojala 2019) ja arvometsää (Vantaan kaupunki 2024b).

Selvityksessä tulisi myös ottaa paremmin huomioon suunnittelualueen asema ekologisessa verkostossa. Ojalan (2019) mukaan lakisääteisten suojelualueiden lisäksi tarvitaan myös muita keinoja edistää luontoarvojen säilymistä. Vantaalla keskeisessä asemassa on vielä yhtenäisten metsäalueiden vaaliminen ja niiden kytkeytyneisyyden kehittäminen. Metsät tarjoavat keskeisen elinympäristön laajalle joukolle eliölajistoa ja niiden merkitys kaupunkiluonnon monimuotoisuuden kannalta voi olla huomattava (Ojala 2019).

Luontotyyppiselvitys tulisi päivittää vastaamaan nykyisiä Suomen ympäristökeskuksen ohjeistuksia. Luontotyyppikuvioiden arvoluokittelun tulisi vastata Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) luokittelua. Päivitys voi olla mahdollista tehdä olemassa olevien tietojen perusteella, jolloin maastotyötä ei välttämättä tarvita. Oppaan ohjeen mukaisesti olisi tosin hyvä myös laskea lahoppuun määrä luontotyyppikuvioilta, mikäli mahdollista. Maastotyötä tarvitaan myös, jos alueelle tehdään putkilokasviselvitys ja kattava luontotyyppikuviointi. Myös uudistunut luonnonsuojelulainsäädäntö pitäisi huomioida selvityksen päivittämisessä. Sen sijaan lepakkokartoitusohjeisiin ei ole tehty sellaisia muutoksia, että lepakkoselvitys olisi välttämätöntä päivittää.

Kirjallisuus

- Ahopelto, L., Lundgren, L., Kostiainen, A., Peltola, K., Laita, A., Mäkelä, A. Väänänen, M., Perätie, T. & Ruohomäki, A. 2021: Liito-oravan huomioiminen kaupunkisuunnittelussa. Hyvien käytäntöjen opas. – Metsähallitus, Espoon kaupunki, Jyväskylän kaupunki ja Kuopion kaupunki.
- Huttunen, A. & Pahtamaa, T. 2002: Luontoselvitykset yleis- ja asemakaavoissa. – Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen moniste 24.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. – Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Jalkanen, J., Moilanen, A. & Toivonen, T. 2018: Uudenmaan ekologiset verkostot Zonation-analyysien perusteella. – Uudenmaan liiton julkaisuja E 194/2018. Helsingin yliopisto & Uudenmaan liitto.

- Janatuinen A. 2012: Vantaan virtavesiselvitys. – Vantaan kaupunki, Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö, Vantaa.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja Osa 2 – luontotyyppien kuvaukset. – SUOMEN YMPÄRISTÖ 5 | 2018, Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki.
- Koskimies, P. 1994: Linnuston seuranta ympäristöhallinnon hankkeissa: ohjeet alueelliseen seurantaan. – Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisuja, sarja B, nro 18:1–81.
- Koskimies, P. 2011: Metsälintujen havaittavuudesta pesimälinnuston laskennoissa. – Ornis Karelica 35: 32–41.
- Koskimies, P. & Väisänen, R. A. 1988: Linnustonseurannan havainnointiohjeet. 2. p. – Luonnontieteellinen keskusmuseo, Helsingin yliopisto.
- Luonnonsuojeluasetus 1997/2005/2013: 14.2.1997 annettu luonnonsuojeluasetus (160/1997), 17.11.2005 annettu muutos (913/2005) ja 1.7.2013 alkaen voimassa oleva muutos (471/2013) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1997/19970160>; <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2005/20050913>, <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130471>].
- Luonnonsuojelulaki 1996: 20.12.2006 annettu luonnonsuojelulaki (1096/1996) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1996/19961096>] ja luonnonsuojelulain perustelut (HE 79/1996) [<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1996/19960079>].
- Luonnonsuojelulaki 2023: 5.1.2023 annettu luonnonsuojelulaki (9/2023) [<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230009>] ja luonnonsuojelulain perustelut (HE 76/2022) [<https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2022/20220076>].
- Ohtonen, A., Lyytikäinen, V., Vuori, K.-M., Wahlgren, A. & Lahtinen, J. 2005: Pienvesien suojelu metsätaloudessa. – Suomen ympäristö 727, Pohjois-Karjalan ympäristökeskus, Joensuu.
- Ojala, A. 2019: Vantaan ekologiset yhteydet. – Vantaan kaupunki Ympäristökeskus. Julkaisuja 2019:1.
- Makkonen, H., Koskimies, P., Manninen, O. & Nieminen, M. 2020: Vantaan Kuussillan ja Länsimäen kaavarunkoalueiden luontoselvitykset vuonna 2020. – Faunatican raportteja 47/2020. 76 s.
- Manninen, E., Koskimies, P. & Vasko, V. 2022: Vantaan Lehmustontie 2 -asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2022. – Faunatican raportteja 42/2022.
- Manninen, E., Koskimies, P. & Saviharju, H. 2023a: Luontoselvitykset Vantaan Linnanmetsässä vuonna 2023. – Faunatican raportteja 105/2023.
- Manninen, E., Carlson, H. & Koskimies, P. 2023b: Luontoselvitykset Vantaan Syväojan metsässä vuonna 2023. – Faunatican raportteja 123/2023.
- Metsäkeskus 2024: Avoin metsä- ja luontotieto – Aineistot paikkatieto-ohjelmille. –

[<https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/aineistot-paikkatieto-ohjelmille>]

Metsälaki 1996: 12.12.1996 annettu metsälaki (1093/1996)

[<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093>] ja metsälain perustelut (HE 63/1996)

[<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1996/19960063>] sekä laki metsälain muuttamisesta (1085/2013)

[<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20131085>]

Meriluoto, M. & Soininen, T. 2002: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. – Metsälehti Kustannus, Helsinki. 2. painos.

Mäkelä, K. & Salo, P. 2023: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. – Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43 | 2023

Nieminen, M. 2017: Liito-orava (*Pteromys volans* [Linnaeus, 1758]). – Teoksessa: Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017, s. 48–55. Ympäristöministeriö, Helsinki.

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017. Ympäristöministeriö, Helsinki.

Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2022: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021.

Pääkkönen, P. & Alanen, A. 2000: Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje. – Suomen ympäristökeskuksen moniste 188. 128 s.

Ramboll Oy 2022: Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelma. – Raportti 26.5.2022.

Sitowise Oy 2024: Vantaan pienvesiselvityksen päivitys 2023. Kaupunkipurojen luonnontila ja muuntuneisuus. Raporttiluonnos 7.2.2024.

Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry 2011: Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry:n suositus lepakkokartoituksista luontokartoittajille, tilaajille ja viranomaisille.

Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry 2023: Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen suosituksia lepakkokartoitusten tekijöille, tilaajille ja kartoitustietoja käyttäville viranomaisille.

Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016: Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025. – Ympäristöministeriön raportteja 17/2016.

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. – Ympäristöopas 109, Suomen ympäristökeskus., Helsinki.

Valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta 2023: 1066/2023. Helsingissä 30.11.2023. – [<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20231066>]

Vantaan kaupunki & FCG Planeko Oy 2009: Vantaan pienvesiselvitys. – Vantaan kaupungin hankintakeskus, Vantaa 2009.

Vantaan kaupunki 2023: 931200 Vantaan ratikka: VARIKKO HAKUNILA. – Asemakaavan selostus, joka koskee 14.11.2023 päivättyä asemakaavakarttaa nro 931200.

Vantaan kaupunki 2024a: Vantaan ratikka: Varikko Vaaralaan. – internet-sivut: [<https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/vantaan-ratikka-varikko-vaaralaan>], viitattu 26.3.2024

Vantaan kaupunki 2024b: Vantaan karttapalvelu. – [<https://kartta.vantaa.fi/>], viitattu 3.4.2024

Weijo, P. 2015: Vantaan pienvesien tutkimusraportti. – Vantaan kaupunki, Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö, Ympäristökeskus.

Wolf, T. 2015: Untersuchungen zu den Entwicklungsstadien von *Buxbaumia viridis* (Lam. & DC.) Moug. & Nestl. (Grünes Koboldmoos). – *Carolinea* 73: 5–15.

Vesilaki 2011: 27.5.2011 annettu vesilaki (587/2011) [<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110587>].

Ympäristöministeriö 2017: Liito-oravan huomioon ottaminen kaavoituksessa. – YM1/501/2017. 6.2.2017

Ympäristöministeriö 2023: Luonto- ja lintudirektiivin lajit. – Internet-sivut, [http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Luonto_ja_lintudirektiivien_lajit], viitattu 4.5.2023

Vote name: JAA=POHJA, EI=PALAUTUS

Vote subject:

Meeting: Vantaan valtuuston kokouspohja

Agenda name: § 4 Asemakaava 931200 ja tonttijako, 93 Vaarala / Vantaan ratikka: Varikko

Vote start: 28/04/2025 19.58.22

Vote stop: 28/04/2025 20.00.45

Total Voting Results

Votes: 67

JAA	50	74,6%
EI	17	25,4%
Tyhjää	0	0%

Group Voting Results

kd

JAA	0
EI	2
Tyhjää	0

kesk

JAA	2
EI	0
Tyhjää	0

kok

JAA	17
EI	3
Tyhjää	0

ps

JAA	0
EI	12
Tyhjää	0

rkp

JAA	2
EI	0
Tyhjää	0

sdp

JAA	16
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	4
-----	---

EI	0
Tyhjää	0
vihr	
JAA	9
EI	0
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Faysal Abdi	sdp
Siri Ahokas	kok
Stefan Åstrand	rkp
Anssi Aura	kok
Funda Demiri	vas
Antero Eerola	vas
Tarja Eklund	sdp
Naima el Issaoui	sdp
Reija Friman	vihr
Heli Hakala	kok
Anu Hall	sdp
Mari Hynninen	sdp
Oskari Iivarinen	kok
Sirkka-Liisa Kähärä	sdp
Susanna Kaiju	kok
Tuire Kaimio	vihr
Lauri Kaira	kok
Sami Kanerva	kok
Riku Kärkkäinen	kok
Patrik Karlsson	rkp
Mika Kasonen	kok
Ulla Kaukola	sdp
Siru Kauppinen	vihr
Kimmo Kiljunen	sdp
Otso Kivimäki	kok
Janne Leppänen	kok
Pirkko Letto	sdp
Antti Lindtman	sdp
Pirjo Luukkala	kesk
Jukka Nevala	kok
Vaula Norrena	vihr
Carita Orlando	kok
Anitta Orpana	kok
Maarit Raja-aho	kok
Eve Rämö	vihr
Minna Räsänen	sdp
Maija Rautavaara	vihr
Sakari Rokkanen	kok
Jari Sainio	sdp
Jussi Saramo	vas
Jussi Särkelä	sdp
Minttu Sillanpää	vas
Katja Siniketo-Pietilä	kok
Matilda Stirkkinen	sdp
Säde Tahvanainen	sdp
Ida Tamminen	sdp
Eva Tawasoli	vihr
Eeva Tikkanen	kesk
Hanna Valtanen	vihr
Mikko Viilo	vihr

Ei

Tanja Aidanjuuri	ps
Milad Dehghan	ps
Janne Hartikainen	ps
Minna Heikkinen	ps
Jouko Jääskeläinen	kd
Juha Järä	ps
Suvi Karhu	ps
Niilo Kärki	ps
Paula Lehmuskallio	kok
Kai-Ari Lundell	ps
Mika Niikko	ps
Nina Nummela	kok
Juha Suoniemi	ps
Tiina Tuomela	kd
Marjo Vacker	kok
Pekka Virkamäki	ps
Markku Weckman	ps

Vote name: JAA=POHJA, EI= HYLKÄYS

Vote subject:

Meeting: Vantaan valtuuston kokouspohja

Agenda name: § 4 Asemakaava 931200 ja tonttijako, 93 Vaarala / Vantaan
ratikka: Varikko

Vote start: 28/04/2025 20.19.58

Vote stop: 28/04/2025 20.21.05

Total Voting Results

Votes: 67

JAA	54	81,8%
EI	12	18,2%
Tyhjää	0	0%

Group Voting Results

kd

JAA	2
EI	0
Tyhjää	0

kesk

JAA	2
EI	0
Tyhjää	0

kok

JAA	19
EI	1
Tyhjää	0

ps

JAA	0
EI	11
Tyhjää	0

rkp

JAA	2
EI	0
Tyhjää	0

sdp

JAA	16
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	4
-----	---

EI	0
Tyhjää	0
vihr	
JAA	9
EI	0
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA

Faysal Abdi	sdp
Siri Ahokas	kok
Stefan Åstrand	rkp
Anssi Aura	kok
Funda Demiri	vas
Antero Eerola	vas
Tarja Eklund	sdp
Naima el Issaoui	sdp
Reija Friman	vihr
Heli Hakala	kok
Anu Hall	sdp
Mari Hynninen	sdp
Oskari Iivarinen	kok
Jouko Jääskeläinen	kd
Sirkka-Liisa Kähärä	sdp
Susanna Kaiju	kok
Tuire Kaimio	vihr
Lauri Kaira	kok
Sami Kanerva	kok
Riku Kärkkäinen	kok
Patrik Karlsson	rkp
Mika Kasonen	kok
Ulla Kaukola	sdp
Siru Kauppinen	vihr
Kimmo Kiljunen	sdp
Otso Kivimäki	kok
Janne Leppänen	kok
Pirkko Letto	sdp
Antti Lindtman	sdp
Pirjo Luukkala	kesk
Jukka Nevala	kok
Vaula Norrena	vihr
Nina Nummela	kok
Carita Orlando	kok
Anitta Orpana	kok
Maarit Raja-aho	kok
Eve Rämö	vihr
Minna Räsänen	sdp
Maija Rautavaara	vihr
Sakari Rokkanen	kok
Jari Sainio	sdp
Jussi Saramo	vas
Jussi Särkelä	sdp
Minttu Sillanpää	vas
Katja Siniketo-Pietilä	kok
Matilda Stirkkinen	sdp
Säde Tahvanainen	sdp
Ida Tamminen	sdp
Eva Tawasoli	vihr
Eeva Tikkanen	kesk

Tiina Tuomela	kd
Marjo Vacker	kok
Hanna Valtanen	vihr
Mikko Viilo	vihr
El	
Tanja Aidanjuuri	ps
Milad Dehghan	ps
Janne Hartikainen	ps
Minna Heikkinen	ps
Juha Järä	ps
Suvi Karhu	ps
Niilo Kärki	ps
Paula Lehmuskallio	kok
Kai-Ari Lundell	ps
Juha Suoniemi	ps
Pekka Virkamäki	ps
Markku Weckman	ps
Not Voted	
Mika Niikko	ps

5 § Asemakaavamuutos 002580 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 83 Metsola / Metsolanmäen päiväkodin laajennus

VD/5964/10.02.04.00/2023
SP/MYL/MHA/MAI/VIK/EJ/JK

Asemakaavan muutoksella laajennetaan nykyistä yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) liittämällä siihen osa puistoa (VP) ja mahdollistetaan Metsolassa nykyisen päiväkotirakennuksen laajennus kaksikerroksiseksi ja kerrosalaltaan 2 600 k-m² kokoiseksi. Tontin pääkäyttötarkoitukseksi osoitetaan julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL).

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelia 83113, kaupunginosassa 83 Metsola. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa osa korttelia 93113, kaupunginosassa 83 Metsola.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee osaa korttelia 83113, kaupunginosassa 83 Metsola.

Alue sijaitsee Korson keskusta- alueella, Metsolanmäen puiston eteläpuolella, osoitteessa Soopelipolku 4. Alue rajautuu lännessä Asunto Oy Metsolanmäki ja Lumohousing 12 Oy:n, idässä Sato Asunnot Oy:n ja VAV Asunnot Oy:n taloyhtiöihin, pohjoisessa Metsolanmäen puistoon ja etelässä Soopelipolkuun.

Hakija

Kaavamuutoksen hakija on Vantaan kaupunki.

Maanomistus

Koko alueen omistaa Vantaan kaupunki.

Valmistelu

Asemakaavamuutos on tehty kaupungin työnä. Valmistelussa on hyödynnetty kaupungin kiinteistöt ja tilat- palvelualueen hankevalmistelun konsulttityönä laatimaa suunnitteluaineistoa.

Yleiskaava

Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa kaupunkikeskustan aluetta C.

Asemakaavamuutos

Asemakaavan muutoksella laajennetaan nykyistä yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) ja mahdollistetaan nykyisen päiväkodin laajentaminen korttelialueella. Yleisten rakennusten korttelialue laajenee pohjoiseen sekä itään, ja sen uudeksi pääkäyttötarkoitukseksi osoitetaan julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL). Nykyisen korttelialueen pinta- ala on 2 300 m². Tulevan korttelialueen tavoitekokoo on 6 800 m². Kaavakartalla on osoitettu 6 700 m² pinta-ala. Se on katsottu riittäväksi, koska päiväkodin piha-alue liittyy puistoon. Asemakaavan muutos mahdollistaa kerrosalaltaan 2 600 k-m² kokoisen ja 2 kerroksisen päiväkotirakennuksen. Kaava-alueen pinta-ala on 0,78 ha ja uuden julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueen (YL) tehokkuus e= 0,39.

Soopelipolun kapeuden takia sen kautta sallitaan vain huoltoajo korttelialueelle. Saattoliikenne järjestetään Minkkitien varrella. Saattopaikat löytyvät Metsolanmäen puiston pohjoispuolelta sekä Soopelipolun länsipäästä kadunvarresta. Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueelta varataan autopaikat liikkumisesteisille. Työn alla olevassa Korson keskustan itäpuolen kaavasunnitelmassa on

tavoitteena esittää radan varren asuinkortteleihin myös pysäköintitaloja. Niiden toteutuessa voidaan mahdollisesti pysäköintitalosta varata henkilökunnalle säältä suojatut autopaikat. Alueen arvopuut on kartoitettu ja merkitty kaavassa suojeltavaksi.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 26.3.2024.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin 5 kappaletta. Asukkailta ei tullut mielipiteitä.

Mielipiteistä oleelliset koskivat muuntamovarausta tontille Soopelipolun varteen puiston puolella sekä kaukolämpöputkien sijainnin huomiointia. Vesihuolto on jo rakennettu valmiiksi ja kaavamuuos ei edellytä vesihuollon uudisrakentamista eikä johtojen siirtämistä.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Kaava kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta lähipalvelurakennusten kerrosalaa (1 300 k-m2).

Sopimus

Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.1.2025 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 14.1.2025 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002580 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 83 Metsola / Metsolanmäen päiväkodin laajennus,
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
- c) tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että asiaan jätettiin kaupunkiympäristölautakunnan yhteinen pöytäkirjalausuma:

"Metsolan päiväkotia suunnitellessa olemassa olevia puita tulee säilyttää mahdollisimman paljon. Uusia puita istutettaessa on valikoitava lajeja jotka ovat jo valmiiksi isoja tai nopeakasvuisia. Talon lapsimäärän, että henkilökunnan kasvaessa moninkertaiseksi parkkipaikan koon ja paikkojen määrä pitää päivittää realistiseksi ja arjessa toimivaksi."

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 22.1.2025 – 20.2.2025. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 14.1.2025 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 5 ja saatiin 3 kappaletta.

Tehdyt tarkistukset

Nähtävillä olon jälkeen mm. vihertehokkuuden ja väestönsuojatilan kaavamääräyksiä tarkennettiin. Kaavakarttaan ei ole tehty muutoksia. Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillesano ei ole tarpeen.

Kaupunkiympäristölautakunta 11.3.2025 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.3.2025 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002580 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 83 Metsola / Metsolanmäen päiväkodin laajennus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 12

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.3.2025 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002580 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 83 Metsola / Metsolanmäen päiväkodin laajennus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 5

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä 11.3.2025 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002580 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 83 Metsola / Metsolanmäen päiväkodin laajennus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavamuutosehdotus 11.3.2025
- Asemakaavamuutoksen selostus 11.3.2025
- Lausunnot ja vastineet 11.3.2025

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

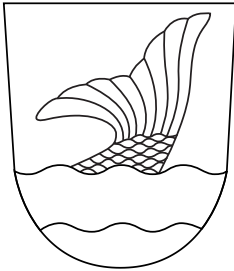
Lisätiedot:

va. aluearkkitehti Milja Halmkrona, p. 040 536 9606,
asemakaava-arkkitehti Mikel Aizpuru, p. 050 302 9410
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
002580	11.3.2025

Vantaan kaupunki

METSOLANMÄEN
PÄIVÄKODIN LAAJENNUS

Vanda stad

UTVIDGNING AV
DAGHEMMET VID
METSOLANMÄKI

Kaupunginosa 83, METSOLA

Stadsdel 83, SKOGSBRINKEN

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 83113.

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 83113.

Tonttijako ja tonttijaon muutos

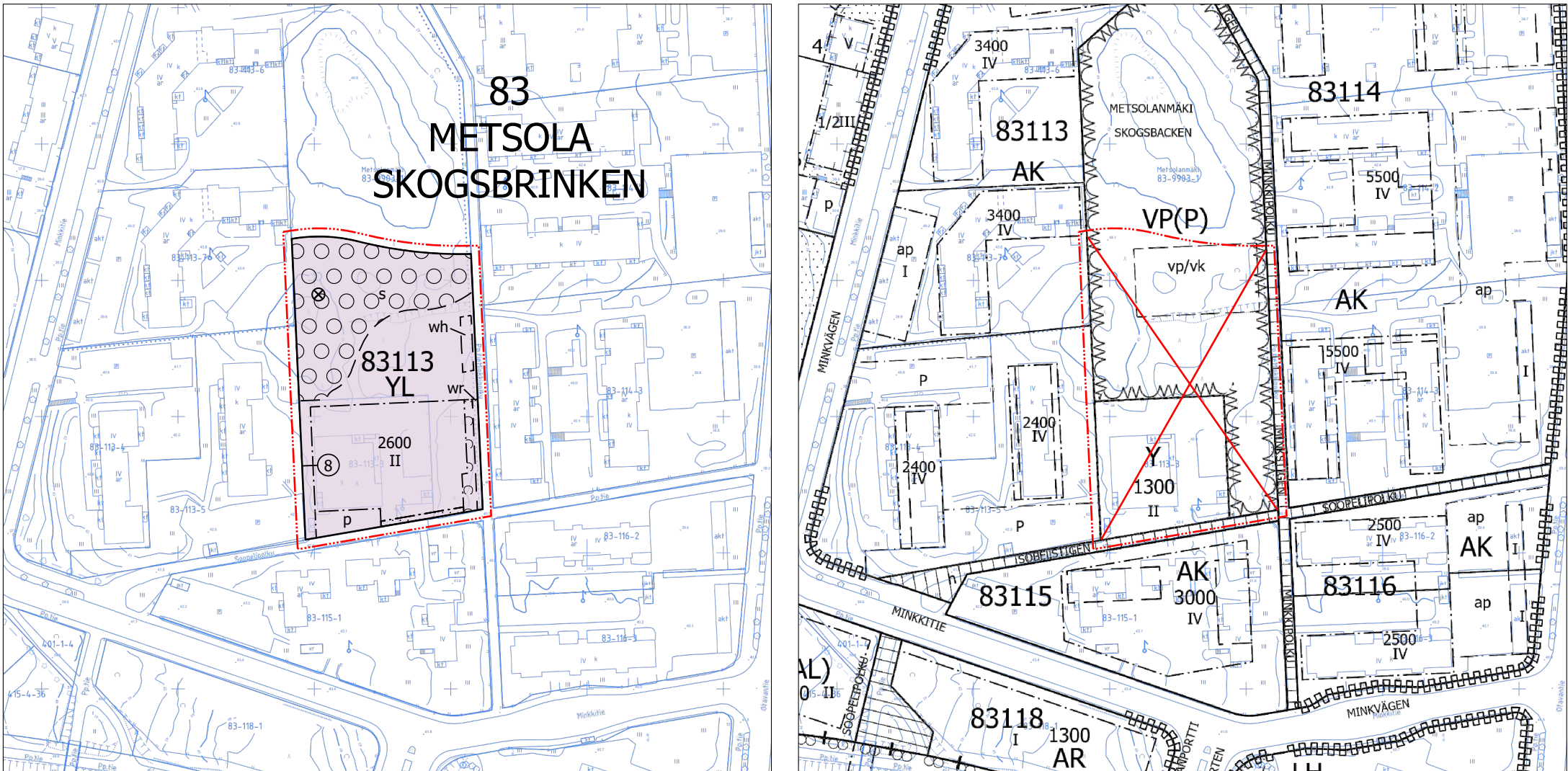
Tomtindelnig och ändring av tomtindelning

Osa korttelia 83113.

Del av kvarteret 83113.

1:2000

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.	Linje 3 m utanför planområdets gräns.
YL Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue.	Kvartersområde för byggnader för offentlig närservice.
Päiväkotirakennuksen arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista ja leikkisää.	Daghemsbyggnadens arkitektur ska hålla hög kvalitet och vara lekfull.
Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi	Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och dem ska bearbetas så att de passar ihop med byggnadens arkitektur.
Polkupyörä- ja lastenvaununvarastot, leikki- ja ulkoiluvälinevarasto, väestönsuojatilat sekä jätevarastot voidaan rakentaa rakennusoikeuden lisäksi ja rakennusalan rajoittamatta. Ne suositellaan sijoitettavaksi osaksi leikkipihan rajausta. Niiden tulee olla viherkattoisia sekä materiaaliltaan ja arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia.	Cykel- och barnvagnsförråd, förråd för lekredskap och friluftsutrustning, skyddsrum och soprum kan byggas utöver byggrätten och utan begränsning av byggnadsytan. Rekommendationen är att de placeras så att de bildar en del av lekplatsens avgränsning. De ska ha gröntak och hålla hög kvalitet till sitt material och sin arkitektur.
Rakennusalan sisä- ja/tai ulkopuolelle saa sijoittaa sade- katoksia/aurinkosuojia. Katoksien tulee olla materiaaliltaan ja arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia sekä luonteva osa päiväkotirakennuksen arkkitehtuuria. Mahdollinen erillinen katos on katettava viherkatolla.	Regn-/solskyddet får byggas inom och/eller utanför byggnadsytan. Skyddet skall vara av högklassigt material och högklassigt till sin arkitektur och en naturlig del av daghemsbyggnadens arkitektur. Ett möjligt fristående skydd måste täckas med ett gröntak.
Ulkonevat räystäät saa ulottua rakennusalan rajan yli 2,0 metrillä.	Utskjutande takfot får sträcka sig utanför byggområdets gräns med 2,0 meter.
Osa päiväkotirakennuksen tarvitsemasta energiasta tulee tuottaa päiväkotirakennuksen katolle sijoitettavilla aurinkopaneelilla.	En del av energin, som behövs i daghemsbyggnaden ska produceras med solpaneler, som installeras på daghems- byggnadens tak.

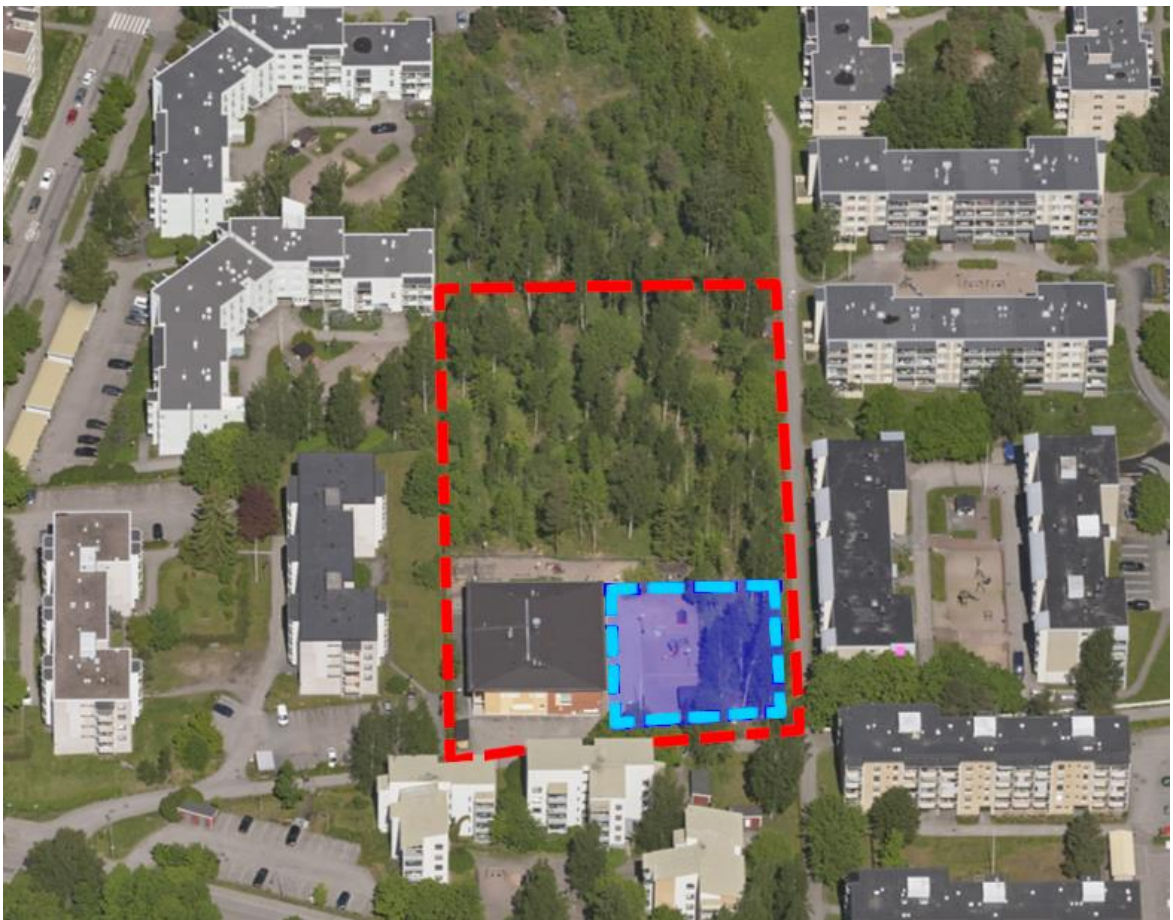
Tontin rakennusluvassa rakennettavaksi suunnitellun alueen vihertehokkuuden tulee täyttää tavoitetaso 1,0. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla. Hulevedet tulee viivyttaa tontilla ennen niiden johtamista yleiseen hulevesiverkoston. Lasten ulkoilualueena toimiva piha-alue on aidattava.	I tomtens bygglov ska gröneffektiviteten för det byggande området nå målnivån 1,0. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl. Dagvatten ska fördröjas på tomten innan de leds ut i det allmänna dagvattennätet. Gårdsområdet som fungerar som barnens gård för utomhusvistelse ska inhägnas.
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	Riktgivande gräns för område eller del av område.
Osa-alueen raja.	Gräns för delområde.
8 Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
✕ ✕ Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
83 Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
METS Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
83113 Korttelin numero.	Kvartersnummer.
2600 Rakennusoikeus kerrosalaneliometreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
II Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.
Rakennusala.	Byggnadsyta.
wh Ohjeellinen hulevesialue.	Riktgivande dagvattenområde.
wr Ohjeellinen hulevesireitti.	Riktgivande dagvattenled.
Istutettava alueen osa.	Del av område som ska planteras.
○ s ○ Ohjeellinen alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.	Riktgivande del av område där trädbeståndet ska skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.
Alueen osa, joka tulee säilyttää puustoisena ja kehittää metsäpihana. Tarvittaessa aluetta tulee hoitaa ja uudistaa siten, että alueen puustoisuus säilyy runsaana ja elinvoimaisena ja siten, että alueen maisemallinen merkitys säilyy. Hoitotoimenpiteissä tulee erityisesti huomioida mahdollisten sään ääri-ilmiöiden vaikutus järeän puuston säilymiseen. Alueelle tulee tehdä hoitosuunnitelma, johon sisältyy huonokuntoisten puiden poisto, puuston seuranta sekä uusien puuntaimien istutukset poistuvia puita korvaamaan.	Del av området som ska bevaras trädbevuxet och utvecklas som skogsgård. Vid behov ska området skötas och förnyas så att det hålls trädbevuxet och bevaras rikt och livskraftigt och så att dess betydelse för landskapet bibehålls. Vid vårdåtgärderna ska man ta särskild hänsyn till eventuella extrema väderfenomens påverkan på bevarandet av de grovvuxna träden. För området ska det göras upp en vårdplan, där det ingår avlägsnande av träd i dåligt skick, övervakning av träden och plantering av nya träd för att ersätta dem som tas bort.
○ ○ ○ ○ ○ Ohjeellinen alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	Riktgivande områdesdel som skall planteras med träd och buskar.
p Pysäköimispaikka.	Parkeringsplats.
Päiväkodin käytössä tulee olla tilaa huoltoajoneuvoille sekä kaksi autopaikkaa liikkumiseisteisille.	Daghemmet ska ha plats för underhållsfordon och två parkeringsplatser för handikappade.
⊗ Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.	Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.
Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.	Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.
TONTTIAJO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.
Kaupunkirakenne ja ympäristö Stadsstruktur och miljö Asemakaavoitus Detaljplanering	Mittaus- ja geopalvelut Mätning och geoteknik Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset. Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den. Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000. Plankoordinaatistojärjestelmä ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.
Milja Halmkrona, Aluearkkitehti, 25.2.2025 10.18	Kimmo Junttila, Kaupungingeodeetti, 13.3.2025 17.39
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __. __. 20__	Godkänd av stadsfullmäktige __. __. 20__

Vantaa

002580 METSOLANMÄEN PÄIVÄKODIN LAAJENNUS

METSOLA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 11.3.2025 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002580. Kaavoitus on tullut vireille 26.3.2024.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Osa korttelia 83113 kaupunginosassa 83 Metsola.

Tonttijako

Osa korttelia 83113.

Tonttijaon muutos

Osa korttelia 83113.

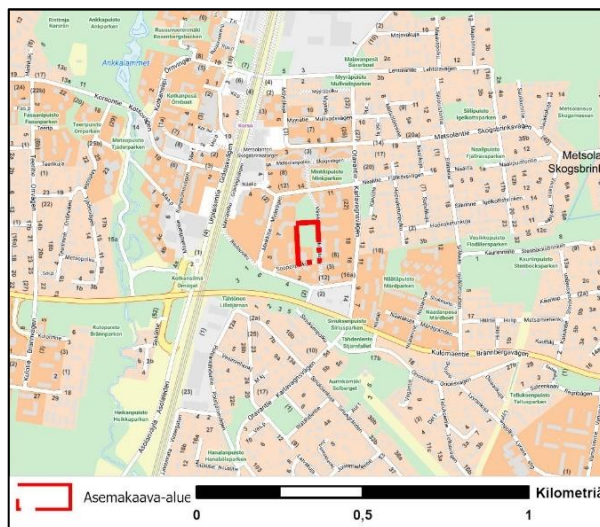
Asemakaavan muutoksella laajennetaan nykyistä yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) liittämällä siihen osa puistoa (VP) ja mahdollistetaan Metsolaan nykyisen päiväkotirakennuksen laajennus kaksikerroksiseksi ja kerrosalaltaan 2 600 k-m² kokoiseksi. Tontin pääkäyttötarkoitukseksi osoitetaan julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL).

Päiväkodin laajennuksen tavoitevalmistumisaika on kesällä 2027.

Kaavan laatija:

Mikel Aizpuru, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki,
mikel.aizpuru@vantaa.fi, puh. 050 302 9410

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Korson keskustan alueella, Metsolanmäen puiston eteläpuolella, osoitteessa Soopelipolku 4. Alue rajautuu lännessä Asunto Oy Metsolanmäki ja Lumohousing 12 Oy:n, idässä Sato Asunnot Oy ja VAV Asunnot Oy:n asuin-kiinteistöihin, pohjoisessa Metsolanmäen puistoon ja etelässä Soopelipolkuun. Kaavoitettavalla alueella on nykyisin päiväkoti ja puistoa. Alue on reilun 500 metrin päässä Korson rautatieasemalta

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan kaupungin jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 13.9.2023.
- Kaavoitus tuli vireille 26.3.2024 ja sai numeron 002580.
- Mielipiteet pyydettiin 26.4.2024 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 5 kappaletta.
- Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli 14.1.2025 asemakaavan muutosehdotusta.
- Kaupunkiympäristölautakunta päätti 14.1.2025 asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti.
- Nähtävilläoloaikana (22.1.-20.2.2025) pyydettiin 5 lausuntoa ja saatiin 3 lausuntoa.

SISÄLLYSLUETTELO

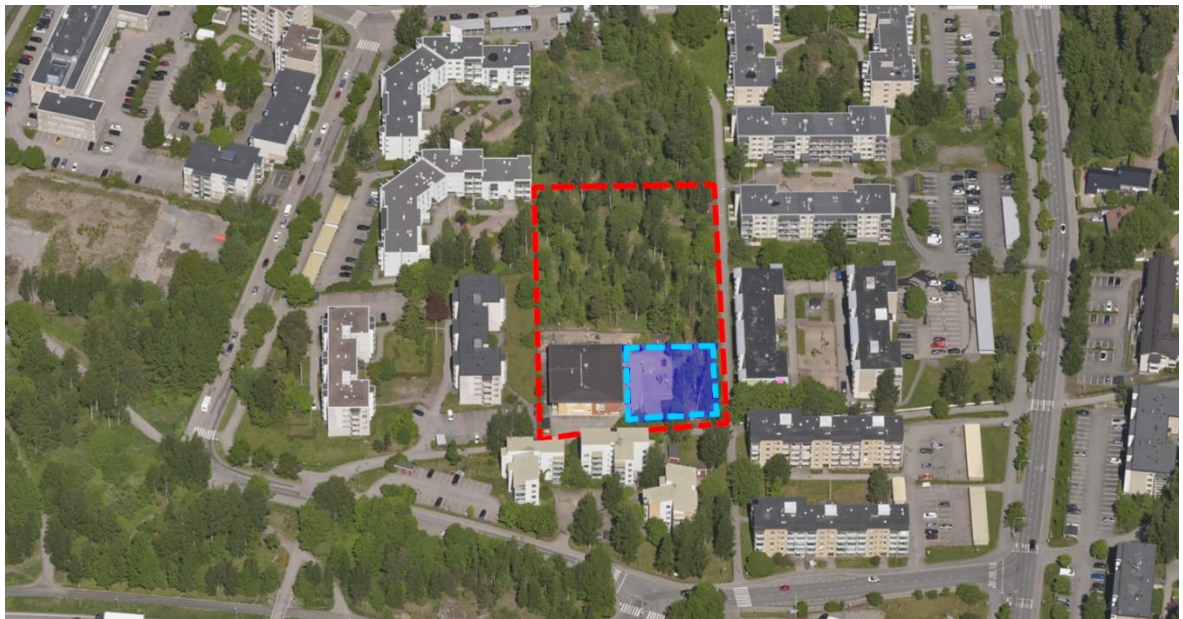
1. Tiivistelmä	3
2. Lähtökohdat	4
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista	4
2.2 Suunnittelutilanne.....	10
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet	13
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo.....	13
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö	13
3.3. Asemakaavan tavoitteet.....	14
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot.....	15
4. Asemakaavan kuvaus	16
4.1 Kaavan rakenne.....	16
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	16
4.3 Aluevaraukset	16
4.4 Kaavan vaikutukset	17
4.5 Ympäristön häiriötekijät.....	20
4.6 Nimistö	21
5. Asemakaavan toteutus.....	21
6. Kaavatyöhön osallistuneet	21
7. Asemakaavan seurantalomake.....	22
8. Asemakaavakartta ja –määräykset.....	24

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Pihasuunnitelmaluonnos 16.12.2024
- Viherkerroinlaskelma, tuloskortti 18.12.2024
- Metsolanmäen päiväkodin laajennus ja tilamuutokset, Tarveselvitys 06/2024 – Vantaan Kaupunki
- Vantaan hulevesiohjelma 2023
- Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022–2031 (Kh. 19.9.2022)
- Vantaan viheralueiden palveluverkkosuunnitelma 2023–2032

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavan muutoshakemuksen tavoitteena on laajentaa nykyistä Yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) ja mahdollistaa nykyisen päiväkodin laajentaminen korttelialueella. Yleisten rakennusten korttelialue (Y) laajenee pohjoisen sekä idän suuntaan. Nykyisen korttelialueen pinta-ala on 2 300 m². Tulevan korttelialueen tavoitekoke on 6800 m². Kaavakartalla on osoitettu 6700 m² pinta-ala. Se on katsottu riittäväksi, kun piha-alue liittyy puistoon. Asemakaavan muutos mahdollistaa kerrosalaltaan 2 600 k-m² kokoisen ja 2-kerroksisen päiväkotirakennuksen. Kaava-alueen pinta-ala on 0,78 ha ja uuden julkisten lähi-palvelurakennusten korttelialueen YL-tontin tehokkuus $e = 0,39$.

Viistoilmakuvassa kaavamuuos alue punaisella katkoviivalla, päiväkodin laajennus sinisellä katkoviivalla

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Korso sijaitsee pääradan varrella, Vantaan pohjoisosassa. Se on paikallinen keskus, jossa juna- ja bussiliikenne kohtaa. Korson ja radan itäpuolisen Metsolan kaupunginosien eri ikäiset kerrostalot, liiketilat ja julkiset rakennukset muodostavat kaupunkikuvaltaan vaihtelevan kaupunkikeskustan. Keskustan ympärillä on laajat pientalovaltaiset alueet Leppäkorpi, Matari, Metsola, Vallinoja ja Vierumäki. Suuralueen kerrostalovaltaisempia alueita taas ovat Mikkola ja Kulomäki.

Päiväkotitontti sijaitsee Korson keskustan kerrostaloalueella, radan itäpuolella, Metsolanmäen puiston eteläpuolella. Puistoa sekä päiväkotia ympäröivät kerrostalot muodostavat alueesta suojaisen ja turvallisen ympäristön. Alueelle ei kulkeudu myöskään liikenteen melua. Alueelle pääse kävelleen Minkkipolun sekä Soopelipolun kautta. Huoltoajoyhteys tontille on Soopelipolun kautta.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Suunnittelualue sijoittuu pääradan viereiselle moreeni- ja silttimäelle. Vuonna 1870–1871 mitatussa Senaatin kartassa alue on ollut moreeni- tai kalliioselänne. Vuoden 1954 ilmakuvassa ja 1958 peruskartassa suunnittelualue on edelleen osa peltojen keskellä sijaitsevaa metsäsaarekettä. Metsolanmäen puistoalue on puistometsää, jossa on myös kalliopaljastumia sekä isoja

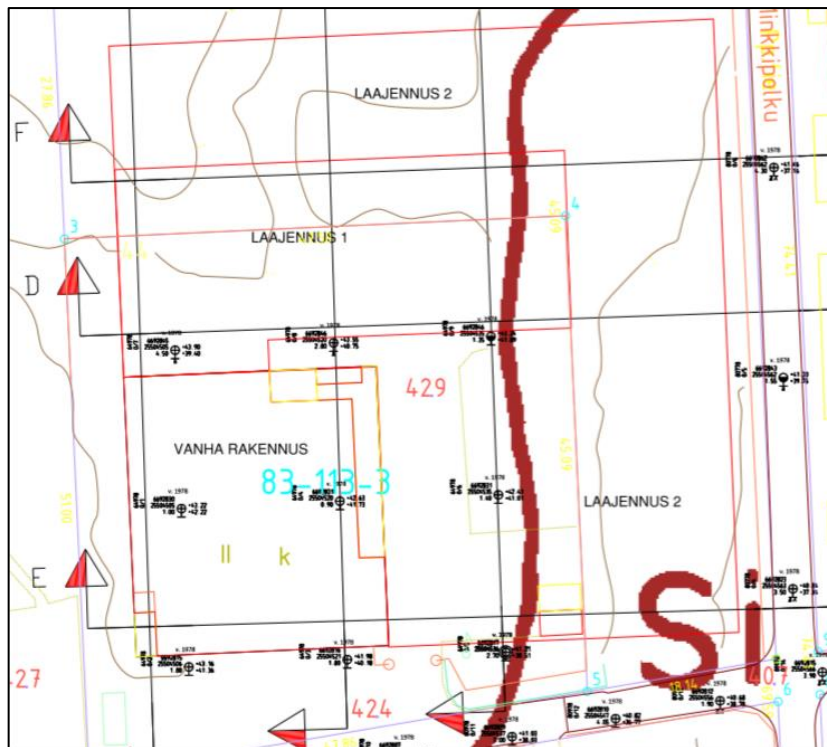
kivenlohkareita. Metsolanmäen eteläosan pääpuulaji on koivu. Pohjoisosan puistoksi jäävän avokallioalueen läheisyydessä kasvaa muutamia komeita mäntyjä.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue sijaitsee Rekolanojan valuma-alueella. Rekolanoja on vesilain mukainen puro, joka virtaa alueen länsipuolella. Kaava-alue on maanpinnaltaan paikoin luonnontilaista ja metsäpeitteistä, joka hidastaa pintavaluntaa vesistöihin. Kaava-alue ei sijoitu pohjavesialueelle tai pohjaveden muodostumisalueelle.

Kaava-alueen itä- ja pohjoisosassa virtaa nykyisin avo-oja, joka johtaa hulevedet osin hulevesiviemäriin ja osin avo-ojassa länsipuolen pääradan ali Rekolanojaan.

Maaperä

Maaperän kartta, jossa nykyinen rakennus ja mahdolliset laajennusosa 1 ja 2 alueet.

Pintamaalajikartan mukaan alueella on moreenialueita ja silttialueita. Pintamaalajikarttaa ei ole päivitetty ja esimerkiksi nykyisen päiväkodin piha-alueet eivät näy kartassa täyttö- ja toiminta-alueina.

Alueelta on olemassa Vantaan rakennettavuuskartta. Kartan mukaan laajennusosien kohdan rakennettavuusluokka on pääosin normaalisti rakennettava. Tontilla itään päin mentäessä rakennettavuusluokka muuttuu vaikeasti rakennettavaksi pehmeiköksi (laajennusosa 2).

Vanhan rakennuksen kohdalla on vanhoja kairauspisteitä, jotka tehty vuonna 1978. Lisäksi ympäröivät katualueet on kairattu.

Täyttömaakerroksen paksuudesta, tiivyydestä tai puhtaudesta jne. ei ole tarkempaa tietoa. Nykyisen päiväkodin kohdalla luonnonmaassa on ollut ohuehko turvekerrostuma ennen pohjamoreenia. Rakennuksen eteläpäässä on turvekerrostuman alapuolella ollut myös ohuehko silttikerrostuma. Rakennuksen itäpuolelta on otettu maanäyte, jossa on ollut savista silttiä ja pohjamoreeni on havaittu noin 2 metrin syvyydessä.

Laajennusosa 1:n kohdalla on luonnonmaassa ollut ohuehko turvakerrostuma (noin 200 mm), jonka alapuolella on ollut moreenia, maanäytteitä ei alueelta ole otettu, vaan maalajimääritys perustuu kairaajan havaintoon. Laajennusosan luodekulmaa kohden mennessä maanpinta kohoaa ja kalliopinta saattaa olla lähellä maanpintaa.

Laajennusosan 2 alueen itäosa sijoittuu pintamaalajikartan mukaan silttialueelle. Vanhoja karttoja eikä vanhaa maanpintaa ei ole tutkittu. Pohjavedenpinnasta ei ole tietoa.

Alustavan selvityksen mukaan tontilla ei ole pilaantuneita maa-aineksia (PIMAA).

Rakennettavuus maaperän suhteen

Rakennukset salaojitetaan ja routasuojataan. Radonin olemassaolo tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Rakennuksen tuleva korkeusasema tulisi arvioida verrattuna pohjavedenpinnan tasoon. Rakennuspaikalla tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus, kun rakennuksen paikka on selvillä. Pohjavedenpinnantaso selvitetään pitkäaikaisilla mittauksilla

Laajennusosa 1:

Rakennus perustetaan anturoilla pintakerrostuman (täyte, turve tai siltti) alapuolisen tiiviin kitkaan varaan. Kalliopinta voi alueella olla paikoitellen lähellä maanpintaa, myös mahdolliseen louhintaan tulee varautua.

Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voitaneen alustavasti perustaa maanvaraisesti.

Laajennusosa 2:

Rakennus perustetaan anturoilla pintakerrostuman (täyte, turve tai siltti) alapuolisen tiiviin kitkaan varaan. Osittain silttialueelle sijoittuvan laajennusosa 2:n itäpuoli voidaan joutua perustamaan anturoilla massanvaihdon varaan.

Topografia

Maaston korot suunnittelualueella vaihtelevat +41,0 ja +44,0 metrin välillä. Metsolanmäen puiston korkein piste on n. +47,0 metrissä.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset

Metsolassa asui vuoden 2023 alussa 6 144 henkeä. Kaupunginosan väkiluku on noussut melko tasaisena 1980 ja 2010 luvun välillä. Vuodesta 2010 väkiluku on pysynyt samalla tasolla. Metsolan kaupunginosan väkiluvun ennustetaan nousevan myös lähivuosina. Metsolan ikärakenne vastaa pitkälti Vantaan keskiarvoa. Metsolan kaupunginosassa nuoria on suuraluetta vähemmän ja yli 65-vuotiaiden osuus on sama. Koko Korson suuralueen asukasluku vuonna 2023 oli 30 081 henkeä, missä on kasvua noin 300 henkeä viimeisen 10 vuoden aikana, 5 235 viimeisen 20 vuoden aikana.

Asuminen

Kaavamuutosalueella ei ole asuntoja. Ympäriällä on 4-kerroksisia kerrostaloja. Lähialueella on keskustan kerrostaloasumista sekä pientaloaluetta.

Sosiaalinen ympäristö

Korson suuralueella on Vantaan keskiarvoa hieman enemmän alle 16-vuotiaita ja perheväestöön kuuluvia. Suuraluetta voi kuvata perhevaltaiseksi.

Palvelut ja työpaikat

Korson suuralueen työpaikkatarjonta on pysynyt entisellään koko 2000-luvun. Korson suuralueella oli 4 484 työpaikkaa ja Metsolan kaupunginosassa oli 1 289 työpaikkaa vuoden 2022 lopussa.

Korson suuralue on mitä suurimmassa määrin asuinalueita ja sen työpaikkaomavaraisuus on suuralueista selvästi alhaisin (27 %). Runsaasta 4 400 työpaikasta yli neljäs oli rakentamisen ja hieman alle neljäs oli terveys- ja sosiaalipalvelujen parissa.

Keskustassa on kaupallisia palveluita kuten elintarvikekauppoja, ravintoloita ja erikoiskauppaa. Tarve on saada lisää Korson mittakaavaan sopivia kaupallisia palveluita uusien rakennushankkeiden myötä. Metsolan kaupunginosassa on julkisia palveluita, kuten useita päiväkoteja, kouluja ja vanhustenkeskus. Korson kirkon ja seurakuntakeskuksen vieressä sijaitsee monitoimikeskus Lumo. Lumosta löytyy mm. Lumo-sali, liikuntahalli, kirjasto, nuorisotila, Vantaa-info, ravintola ja kokoustilat. Osa Korson suuralueen palveluista on Metsolan kaupunginosassa kuten Leppäkorven koulu ja terveyskeskus.

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue sijaitsee Korson keskusta-alueella Metsolanmäen puiston eteläosassa ja nykyisellä päiväkotitontilla, kerrostalojen sisäpihojen puolella.

Kaupunkikuva

Korson keskusta on väljä ja suhteellisen matalasti rakennettu. Korsossa on havaittavissa kirkonkylämäinen rakenne, joka alkoi muodostua aseman rakentamisen 1918 jälkeen. 1920 – 1930-luvuilla syntyi esikaupunkimainen rakentaminen mansardikattoisine pientaloineen. Korson keskusta alkoi hahmottua selkeämmin 1960-luvulla, jolloin valmistui kirkko, aseman alikulku sekä Korsonpolun ja Metsolantorin varteen useita liikekiinteistöjä. Sittemmin lähelle rataa on asuinkerrostalojen lisäksi rakennettu runsaasti liiketilaa ja keskusta on laajentunut radan toiselle puolelle Metsolaan.

Rakennettu ympäristö

Kaavamuutosalueella on kaksikerroksinen päiväkoti. Päiväkoti valmistui vuonna 2009 ja on hyvässä kunnossa ja käytössä. Päiväkodin länsi-, etelä- sekä itäpuolella olevat kerrostalot valmistuivat 80-luvulla. Metsolanmäen puiston varrella pohjoisempana olevat kerrostalot valmistuivat 90-luvulla.

Virkistys

Metsolanmäen päiväkoti sijaitsee Metsolanmäen puiston vieressä. Puisto on suunnittelualueen lähin viheralue Korson keskustassa ja toimii radan itäpuolen asukkaiden korttelipuistona. Alle kilometrin päässä kävellessä radan toiselta puolelta löytyy Korson keskuspuisto eli Ankkapuisto, joka on monipuolinen kaupunginosapuisto.

Liikenne

Suunnittelualue sijaitsee 500 m päässä Korson lähijunan asemasta. Otavantien sekä juna-aseman länsipuolen Urpiaistentien kautta kulkee useita seudullisen bussiliikenteen reittejä.

Suunnittelualue sijaitsee keskeisellä paikalla Korson keskustassa kävelyetäisyydellä monipuolisesta palveluvalikoimasta.

Minkkitiellä on pyörätie. Otavantiellä kulkee pääpyöräreitti I pohjois-eteläsuunnassa. Kulomäenttiellä kulkee pääpyöräreitti I länsi-itäsuunnassa. Radan länsipuolella kulkee pyöräilyn laatukäytävä Keravalta Helsinkiin Korson ja Tikkurilan kautta.

Nykyisessä kaavassa on määrätty, että vain huoltoliikenteellä on mahdollisuus ajaa päiväkodin tontille Soopelipolun kautta. Soopelipolku on liian kapea kahden suuntaiselle autoliikenteelle. Minkkitien autoliikenne on noin 70 metrin päässä päiväkodin tontilta. Suunnittelualue sijaitsee alle 100 m päässä Kulomäentiestä ja noin 2 km päässä Lahdenväylästä.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Alueelle on rakennettu vesihuollon d110SG jakelujohto. Vesi tulee Korsosta kaava-alueen kautta Leppäkorpeen. Alue saa verkostoveden Helsingin Pitkäkosken vesilaitokselta. Vesi johdetaan Ylästön ja Koivukylän paineenkorotusasemien kautta Korson painepiiriin, jossa alue sijaitsee.

Alueen vesisäiliönä on Korson vesitorni, jonka tilavuus 4000 m³, NW +87.5 ja HW +94.4. Vesi-johdoverkon alin painetaso alueella on noin +86.3 ja ylin on noin +101.3. Painetasot on ilmoitettu N2000-korkeusjärjestelmässä.

Jätevesiviemärointi

Jätevedet ohjataan d250M ja edelleen d300B kokoojaviemäreillä kaava-alueen kautta pääradan ali länsipuolella kulkevaan Korso-Tikkurilan d1000 betoniseen pääviemäriin. Sieltä jätevedet ohjataan KUVES:n meriviemärin kautta edelleen Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle. Puhdistettu jätevesi lasketaan Suomenlahteen.

Hulevesiviemärointi / hulevesijärjestelmä

Hulevedet kulkeutuvat pintavaluntana tontin itäpuoleiseen avo-ojaan ja Minkkipolun d300B hulevesiviemäriin. Hulevedet johdetaan d400...d1200B hulevesiviemäriin Rekolanojaan ja edelleen Keravanjokeen.

Kaukolämpö

Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Johdot kulkevat Minkkitien ja Soopelipolun katualueilla.

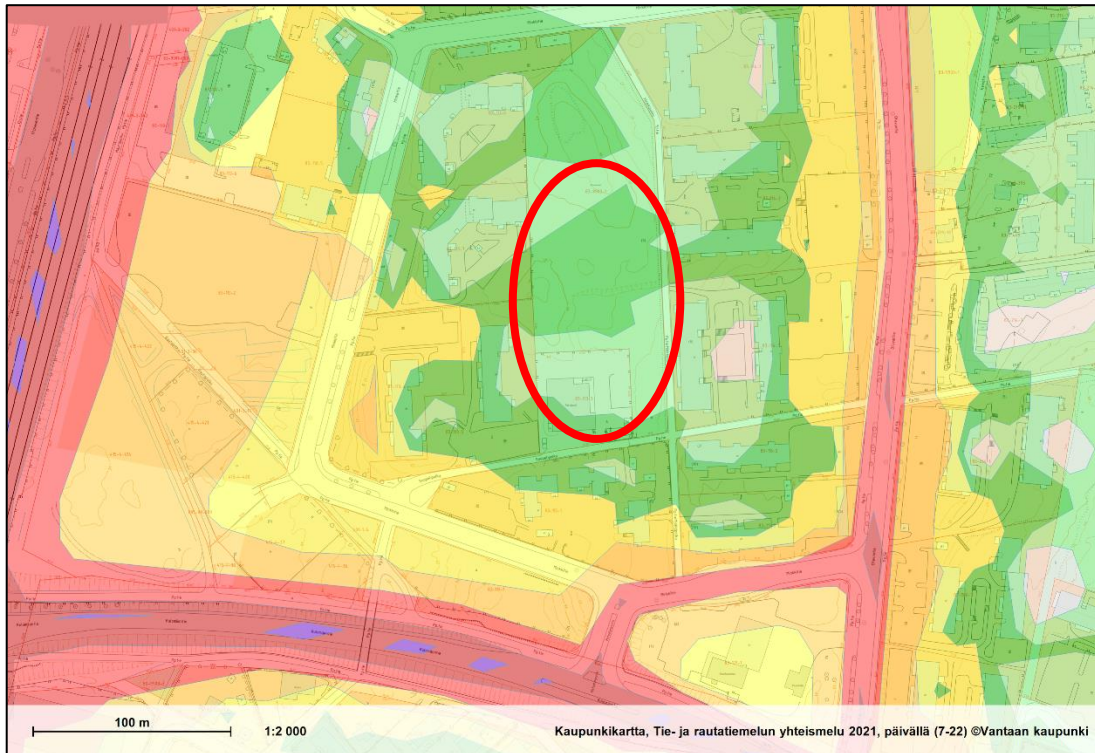
Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:lle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita on Soopelipolun ja Minkkipolun varressa. Keskijännitemaakaapeleita on Minkkipolun varressa. Muuntamo löytyy Minkkipolulta päiväkodin tontin pohjoispuolelta.

Ympäristöhäiriöt

Melu

Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevat merkittävimmät tieliikennemelulähteet ovat Kulomäentie, Minkkitie ja Otavantie. Päärata aiheuttaa raideliikennemelua. Suunnittelualue ei sijaitse lentomelualueella.

Valtaosa suunnittelualueesta osuu päivällä (7-22) 45–55 dB tie- ja rautatiemelun yhteismelun alueelle (v. 2021, Vantaan karttapalvelu).

Maaperän pilaantuneisuus

Vantaan karttapalvelun mukaan kaavamuutosalueella ei ole havaittu pilaantuneita maita. Niitä on kuitenkin havaittu alueen länsipuolella rautatien ympäristössä ja alueen eteläpuolella huoltoasemalla. Alustavasti tontilla ei ole PIMA-riskiä, mutta pohjatutkimusten yhteydessä suositellaan ottamaan PIMA-näytteitä.

Pienhiukkaset

Ilman laatu kaava-alueella on hyvä. Suunnittelualueen eteläpuolella 110 metrin etäisyydessä sijaitsee Kulomäentie. Pienhiukkasten kannalta suositusetäisyys on 80 m. Suositusetäisyys ylittyy.

2.1.4 Maanomistus

Voimassa olevan asemakaavan mukaisen Metsolanmäen puistoalueen VP(P) sekä yleisten rakennusten korttelialueen (Y) Soopelipolun varressa omistaa Vantaan kaupunki.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

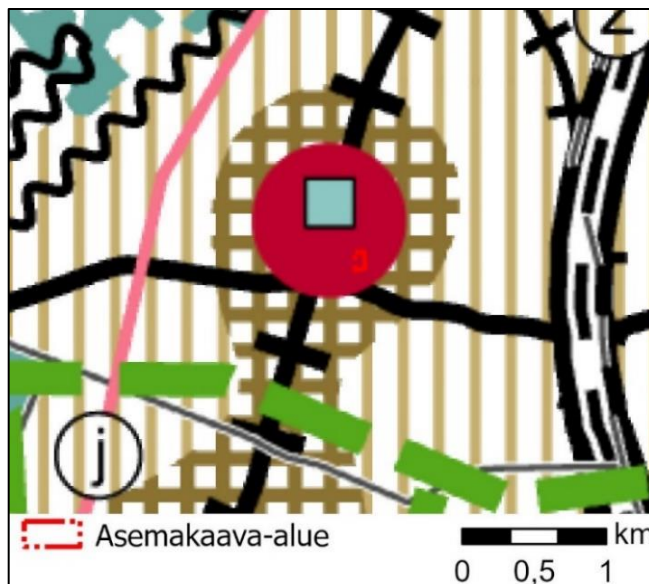
2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu enesisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Maakuntakaava

Ote maakuntakaavayhdistelmästä.

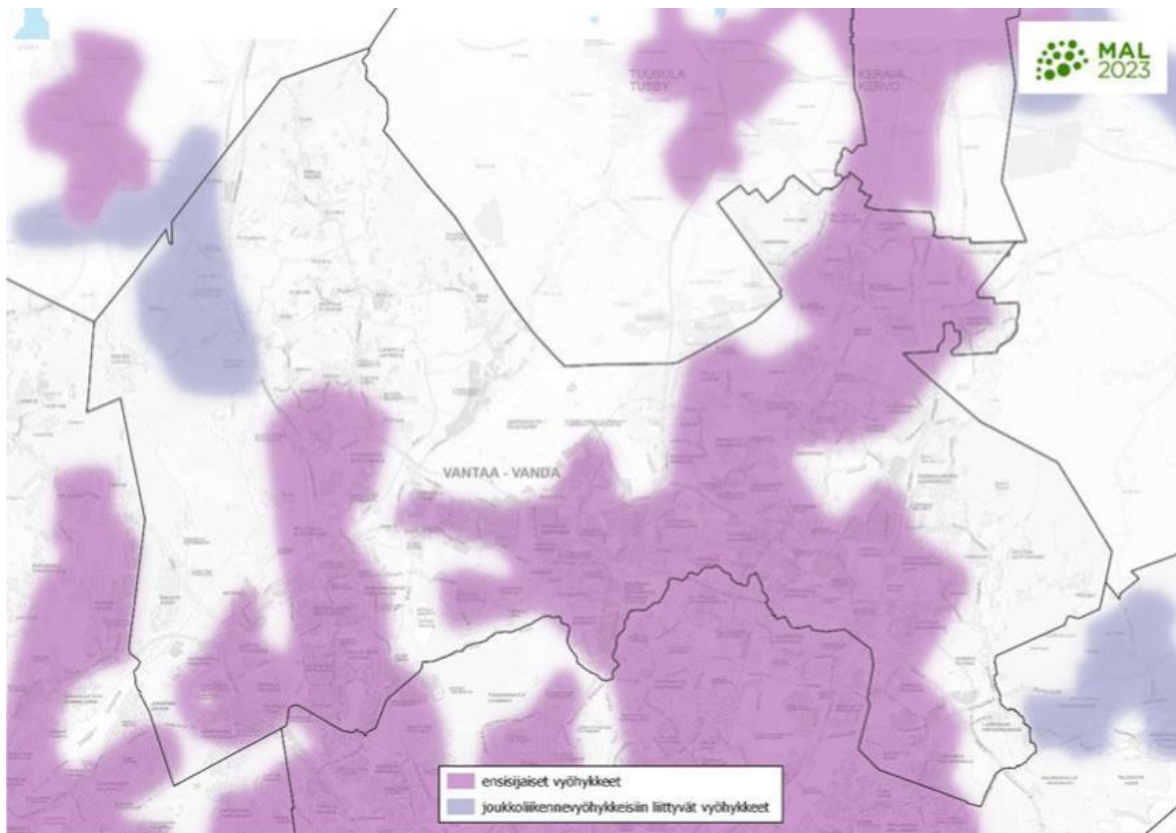
Uusimaa-kaava 2050 on saanut lainvoiman 13.3.2023, josta Vantaan alueella on voimassa Helsingin seudun vaihe-
maakuntakaava.

Lataa kaavakartta [täältä](#).

Uusimaa-kaavassa 2050 alue on keskustoimintojen aluetta, keskus (punainen ympyrä). Lisäksi se on pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä (ruskea ruuturasteri).

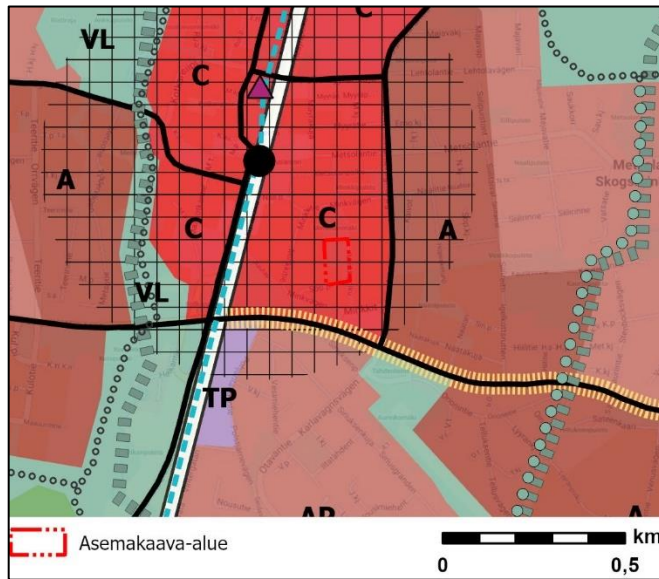
MAL 2023 -suunnitelma

MAL 2023 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestäväen yhdyskuntarakenteen, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunki-uudistuksen keinoin. MAL 2030 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024.

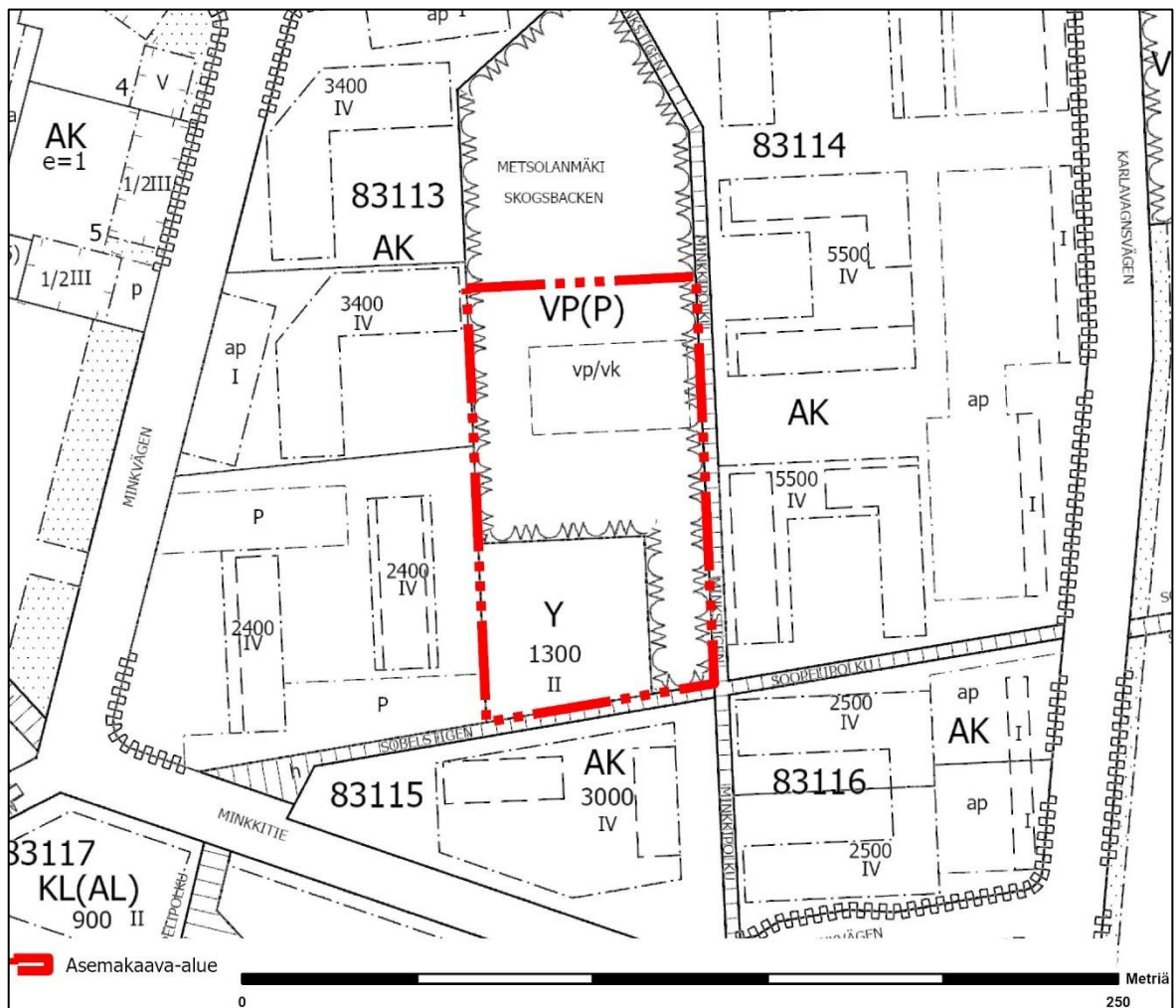
Yleiskaava

Vantaan yleiskaavassa 2020 (Kv 2021) alue on merkitty kaupunkikeskustan alueeksi (C). Alue kuuluu kestävän kasvun vyöhykkeeseen (ruuturasteri).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuulutuksella 11.1.2023. Kolmella alueella (Länsisalmi, Myllykyläntie 4-8 ja Hakkilan radanpidon alue) jää voimaan osin yleiskaava 2007. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on merkitty yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y) ja puistoksi (vanha merkintä P, nykyinen VP). Puistoalueella on voimassa asemakaava nro 810300 Korson keskusta (KV 26.8.1974, SM 3.11.1975). Puistoon on osoitettu ohjeellinen rakennusala, jonne saa sijoittaa pallokentän tai leikkikentän. Yleisten rakennusten korttelialueella on voimassa asemakaavan muutos nro 000140 Korson keskusta kortteli 83113/3 (KH 19.11.1979).

Rakennusoikeutta yleisten rakennusten korttelialueella on 1 300 k-m² ja suurin sallittu kerroskorkeus on kaksi.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Alueelle on laadittu Korson keskustan kaavarunko, jonka kaupunginhallitus hyväksyi 16.9.2024.

Tarveselvitys päiväkodin laajentamista varten on hyväksytty kaupunginhallituksessa 16.9.2024.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan kaupungin jättämä kaavamuuotoshakemus on kirjattu saapuneeksi 14.9.2023. Kaavamuuotos sai työohjelmassa numeron 002580 ja kaavoitus tuli vireille 26.3.2024.

Kaavatyö on hyväksytty kaavoitusohjelmaan 2024–2026 nimellä '002580 Otavantie 18 ja päiväkodin laajennus'. Koska kaavatyö oli ajoitettu alkamaan vasta vuonna 2025, se ei ole ollut mukana koteihin jaettavassa kaavoituskatsauksessa. Päiväkodin osalta kaavatyötä on nyt aikaistettu vuodelle 2024 ja muutos koskee vain päiväkodin laajennusta.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuuoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä / Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Kaavamuuotoksesta järjestettiin kaavoittajan puhelinaika. Tiedusteluita tai soittoja ei saatu.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteet pyydettiin 26.3. – 26.4.2024 välisenä aikana. Mielipiteitä saatiin 5 kappaletta. Asukkailta ei tullut mielipiteitä.

Fingrid, Caruna Oy ja Vantaan kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa.

HSY kertoo, että vesihuolto on jo rakennettu valmiiksi ja kaavamuuotos ei edellytä vesihuollon uudisrakentamista eikä johtojen siirtämistä.

Vantaan energia Oy haluaa, että kaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijaintia. Sen lisäksi Soopelipolun varteen puiston puolelle tarvitaan muuntamolle tilavaraus ja kaavakartalle vm- merkintä.

Muuntamon sijainnista on keskusteltu Vantaan Energian kanssa ja päätetty pitää sen nykyisellä paikallaan Minkkipolun varrella, koska Soopelipolun varrella ei ole enää päiväkodin laajentamisen jälkeen tilaa muuntamolle.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli 14.1.2025 asemakaavan muutosehdotusta. Kaupunkiympäristölautakunta päätti 14.1.2025 asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutosehdotus oli nähtävillä (MRA 27 §) 22.1.-20.2.2025. Tänä aikana ei saatu muistutuksia. Lausuntoja pyydettiin 5 kappaletta ja saatiin 3 kappaletta. Ohessa lausuntojen pääkohdat.

Lausunnot

Vantaan energia Oy haluaa, että maakaapeleiden sekä kaukolämpöputkien sijainnit otetaan huomioon.

Vastineena todetaan, että maakaapeleiden sekä kaukolämpöputkien sijainnit on otettu kaavaehdotuksessa huomioon.

ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

HSY kertoo, että yleinen vesihuolto on jo rakennettu valmiiksi ja kaavamuutoksella ei ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.

Nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan ja -määräyksiin

Nähtävillä olon jälkeen mm. vihertehokkuuden ja väestönsuojatilan kaavamääräyksiä tarkennettiin. Kaavakarttaan ei ole tehty muutoksia.

Tarkistukset eivät ole oleellisia eivätkä aiheuta kaavan uutta nähtäville asettamista.

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022 – 2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyuden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Laadimme Vantaa kaupunkikeskuksille omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018 päivitetty KV 10.10.2022 § 7[SA1])

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015)

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021 – 2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Hiilineutraalius ja resurssiviisuus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtina.
- Kaupunki integroi ilmastomuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.

- Viherrakenne on terveyttä tukevaa ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saatavuutta.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.
- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.

3.3.2 Muut tavoitteet

Vihertehokkuus

Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentamista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastomuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Päiväkodin laajennuksen vaihtoehto A

Vaihtoehto A:ssa rakennus laajennee pohjoiseen olevaa rakennusta vastavalla neliön muotoisella massalla. Pohjoispuolella oleva leikkipihasuikale on samassa tasossa olevan rakennuksen kanssa, mutta sen jälkeen maasto nousee merkittäväksi. Uusi rakennus vaatii maaston tasausta ja puiden kaatamista. Leikkipiha aukeaa idän suuntaan.

Päiväkodin laajennuksen vaihtoehto B

Vaihtoehto B:ssä samanlainen ratkaisu, mutta rakennus on suorakulmion muotoinen pitkä massa. Tämä vaatii myös tasausta pohjoispuolella ja puiden kaatamista. Leikkipiha laajentuisi metsän suuntaan pohjoiseen. Kaakkoisnurkassa olisi pysäköimispaikka. Pysäköimispaikka todettiin turvattomaksi ratkaisuksi. Polut ovat kapeat, eikä jalankulkijoita ja ajoneuvoja saa eroteltua turvallisesti.

Päiväkodin laajennuksen vaihtoehto C

Vaihtoehto C:ssä uusi rakennus laajennee idän suuntaan nykyiselle leikkipihalle. Maasto on tasaisempi. Tämä vaihtoehto vaatii vähemmän maamassamuutosta. Leikkipiha aukeaa Metsolanmäen puiston suuntaan.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Valituksi tuli asemakaavaratkaisu C. Päiväkodin laajennus keskitetään tasaisempaan maastoon ja Metsolanmäen puiston puustoa säilytetään metsäpiha-alueena tai sitä tarvittaessa uudistetaan niin, että sen puustoinen luonne säilyy. Kaavaratkaisu säilyttää alueen maisemallisesti tärkeät ominaispiirteet. Lisäksi määräyksissä on huomioitu Minkkipolun ja Soopelipolun varressa istutettavia alueita.

Tavoitteena on, ettei saattoliikenne risteä huoltoliikenteen kanssa. Pysäköimispaikka pysyy tontilla ennallaan. Huoltoajo on sallittu tontille. Saattoliikenne järjestetään Minkkitien varrella. Saattopaikat löytyvät Metsolanmäen puiston pohjoispuolelta sekä Soopelipolun länsipäästä kadunvarresta. Alueen arvopuut on kartoitettu ja huomioitu.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla lisätään olevan yleisten rakennusten korttelialueen (Y) rakennusoikeutta ja suurennetaan korttelialueen kokoa, siten, että puistoalue (VP) vastaavasti pienenee. Korttelialueen pääkäyttötarkoitukseksi osoitetaan julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL).

4.1.1 Mitoitus

Julkisten lähipalvelurakennusten alue (YL) on kooltaan 6 710 m². Rakennusoikeus on 2 600 k-m². Tehokkuudeksi muodostuu $e=0,39$. Nykyinen 4-ryhmäinen päiväkotilaajennus laajennee kuudella uudella ryhmällä. Pihaluonnoksessa saavutetaan tavoitteena oleva mitoitus 20 m² leikkipiha/lapsi. Saattoliikenteelle järjestetään paikoitusta Minkkitien varrella (20 ap). Myös henkilökunnan autopaikat toteutetaan kadunvarsipysäköintinä (15 ap). Työn alla olevassa Korson keskustan itäpuolen kaava-suunnitelmassa esitetään radan varren asuinkortteleihin pysäköintitaloja. Näiden toteutuessa voidaan mahdollisesti pysäköintitalosta varata henkilökunnalle säältä suojatut autopaikat.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan mukainen uusi päiväkotirakennus noudattaa ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa. Rakennuksen ja muiden rakenteiden arkkitehtuurista on annettu laatua koskevia määräyksiä. Ekologisuus ja taloudellisuus on otettu huomioon. Viherrakentamisesta ja hulevesien käsittelystä on annettu määräykset.

Suunnittelualueella käytetyistä vihertehokkuusratkaisuista keskeisin on, että osa piha-alueesta säilytetään puustoisena metsäpihana. Metsäpihan kulutusta ohjataan esim. merkityin ja

pinnoitetuin poluin ja aluein sekä rakenteilla rajaamalla. Lisäksi istutetaan uutta puustoa ja kerroksellista kasvillisuutta. Osa toimintapiha-alueesta pinnoitetaan puoliläpäisevällä pinnoitteella ja hulevesiä viivytetään ja ohjataan kasvillisuuspinnoissa maavaraisissa painanteissa ja avo-ojissa aidatun piha-alueen ulkopuolella tontin itäreunassa. Pihan varastorakennukseen toteutetaan kasvikatto.

Kasvikatot tukevat osaltaan luonnon monimuotoisuutta ja viivyttävät sadevesiä. Rakennuslupavaiheessa suunnitelmaa voidaan tarkentaa, kunhan kaavavaiheen vihertehokkuuden tavoiteluku ja kaavamääräykset toteutuvat. Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakennusluvan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla. Vihertehokkuuslaskentaan on otettava mukaan vain pihaluonnoksen muokattava piha-alue. Säilyvä metsä-alue tulee jättää pois laskelmasta, koska tavoitteena on tuoda vehreyttä juuri muokattavalle alueelle.

4.3 ALUEVARAUKSET

Alue on kokonaisuudessaan julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta YL.

4.3.1 Korttelialueet

YL, julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue

Rakennusoikeus alueella on 2 600 kerrosneliömetriä ja sallittu kerroskorkeus kaksi (2).

Rakennuksen sijainti tontilla on osoitettu rakennusosalana. Kaavassa on aurinkopaneeleita ja arkkitehtuuria koskevia määräyksiä. Soopelipolun ja Minkkipolun varrella on ohjeellisia istutettavia alueen osia. Minkkipolun varrella on ohjeellinen hulevesireitti sekä ohjeellinen hulevesialue.

Pysäköinti huoltoajoneuvoille ja liikkumisesteisille osoitetaan tontin lounasosaan. Pysäköimispaikalle ajo tapahtuu Soopelipolun kautta.

Kaavassa on osoitettu suojeltava puu. Kaavamääräyksissä edellytetään vihertehokkuutta 1,0. Metsäpiha-alueella on ohjeellinen alue, joka tulee säilyttää puustoisena ja kehittää metsäpihana.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Kaavamuutos vastaa päiväkotipaikkojen tarpeeseen ja parantaa alueen palveluita. Se sijoittuu hyvien joukkoliikennedyhteyksien varteen. Hankkeen rakentamisen myötä puisto pienenee. Kaavamääräyksillä pyritään kuitenkin vähentämään rakentamisen haitallisia vaikutuksia puisto-ympäristöön. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Korson keskusta täydentyy kaksikerroksisella palvelurakennuksella, mikä sopii hyvin ympäristöön.

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutoksella ei ole vaikutusta asukasmäärään tai rakenteeseen, mutta se parantaa alueen palvelurakennetta.

Yhdyskuntarakenne

Ehdotus täydentää Korson keskustan itäpuolen monikerroksellista rakennetta ja on luonteva osa kerrostalojen ja puiston julkisen tilan kokonaisuutta.

Rakentaminen sijoittuu Korsoon aseman ja joukkoliikenteen runkoyhteyden tuntumaan.

Alueella on jo olemassa kunnallistekniset rakenteet ja liittyminen niihin on helppoa.

Kaupunkikuva

Uusi kaksikerroksinen päiväkodin laajennus tiivistää alueen kaupunkikuvaa. Uusi rakentaminen parantaa alueen kaupunkikuvaa nykyhetkeen verrattuna. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakenteeseen ja reipas ja moderni muodonanto erottuu edukseen. Kortteleista saadaan vehreitä mm. vihertehokkuudesta määrittämällä.

Puistometsäalueen vehreyttä tuetaan päiväkotitontin säilytettävällä metsäpihalla sekä istuttamalla uutta puustoa ja kerroksellista kasvillisuutta päiväkodin toimintapiha-alueelle sekä tontin reunoille.

Asuminen

Kaavamuutos ei tuo asuntoja alueelle, mutta uusi palvelu lisää olevien ja uusien asuntojen haluttavuutta.

Sosiaalinen ympäristö, palvelut ja työpaikat

Uudet palvelut kohdistuvat etenkin alueen nykyisille ja tuleville lapsiperheille, mutta yleensä päiväkotitilat tarjoavat iltakäytön mahdollisuuksia kaiken ikäisille. Alueen voidaan odottaa muuttuvan vilkkaammaksi ja toiminnoiltaan monipuolisemmaksi. Toteutuessaan päiväkoti vastaa Korson suuralueen akuuttiin varhaiskasvatuspaikkapulaan. Palvelutarjontaa parantamalla edistetään sosiaalista kestävyyttä. Hanke on VAT:n mukainen.

Päiväkoti tuo työpaikkoja alueelle. Päiväkotiin on suunnitteilla hoito- ja kasvatushenkilökuntaa 30 henkilöä. Lisäksi päiväkodissa työskentelevät päiväkodin johtaja, puhtaus- ja ateriapalveluiden henkilökuntaa sekä vuosittain vaihtuvia opiskelijoita ja tilapäistä avustavaa henkilökuntaa, yhteensä noin 8 henkilöä. Päiväkoti mahdollistaa siten yhteensä 38 työpaikkaa.

Taloudelliset vaikutukset

Alue on nykyisen kaupunkirakenteen jatkeena ja valmiin kunnallistekniikan äärellä, mikä on olennaista kaavatalouden kannalta.

Maaperäkartan perusteella rakennus perustetaan anturoilla pintakerrostuman (täyte, turve tai siltti) alapuolisen tiiviin kitkamaan varaan. Osittain silttialueelle sijoittuvan laajennusosan itäpuoli voidaan joutua perustamaan anturoilla massanvaihdon varaan.

Kaavalla ei ole HSY:lle kuuluvia taloudellisia vaikutuksia.

Virkistys

Metsolanmäen virkistyskäyttöpaine kasvaa puiston pienentyessä, mutta toisaalta puistoalueen yhteyteen saadaan monipuolinen toiminta- ja leikkialue sekä metsäpiha, jotka ovat asukkaiden käytössä päiväkodin aukioloaikojen ulkopuolella. Hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Päiväkotijoukko sijaitsee 500 m päässä Korson lähijunan asemasta. Otavantien sekä juna-aseman länsipuolen Urpiaisientien kautta kulkee useita seudullisen bussiliikenteen reittejä. Eli päiväkotijoukko on joukko- ja henkilöliikenteellä hyvin saavutettavissa. Saapuminen kävellen päiväkodille tapahtuu Minkkipolun ja Soopelipolun kautta. Se, että sekä henkilöstön että saattoliikenteen paikat ovat Minkkitiellä, tekee päiväkodin lähiympäristöstä hiljaisemman ja turvallisemman.

Henkilöautolla päiväkotitontille ajo on kielletty. Auton voi pysäköidä lähikadulla Minkkitiellä. Soopelipolun kapeuden takia tontille on vain huoltoajo sallittua. Tontilta varataan autopaikat liikkumiseisille. Työn alla olevassa Korson keskustan itäpuolen kaavasuunnitelmassa esitetään radan varren asuinkortteleihin pysäköintitaloja. Niiden toteutuessa voidaan mahdollisesti pysäköintitalosta varata henkilökunnalle säältä suojatut autopaikat.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue sijaitsee olemassa olevan vesihuollon läheisyydessä. Kaupungin katualueella sijaitsevia HSY:n jakelujohdot ja tai kokoojaviemärit ulottuvat palvelemaan laajentuvan päiväkodin vesihuollon tarpeita.

Huomioitava on kuitenkin, että kaavan toteuttamiseen liittyvien kunnallisteknisen rakentamisen kustannukset voi liittyä päiväkodin uusien tonttivesijohdon ja jätevesiviemärin liitosjohtojen rakentamiseen ja liittämiseen nykyiseen kunnallistekniikkaan. Nämä kustannukset kuuluvat päiväkotihankkeelle.

Ympäristöhäiriöt

Alueella ei ole ympäristöhäiriön vaikutuksia. Alueen ympäristöhäiriöt on selostettu *2.1.3 Rakennettu ympäristö* -> *ympäristöhäiriöt* (sivu 9) kohdalla.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Korttelialueiden vihertehokkuudella edistetään luontoarvojen, ekosysteemipalveluiden ja hulevesien hallinnan toteutumista. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvarojen koskevia tavoitteita.

Metsolanmäen puistometsää ja maaperää säilyy pohjoisosassa sekä päiväkodin tontin metsäpihalla. Toimintapihan tasaisuuden eli täyttöjen ja kaivuiden takia osa puustosta pitää kaataa (koivu kestää huonosti täyttöjä, kaivuita ja kosteusolosuhteiden muutoksia) ja tilalle istuttaa uutta. Istutettavan puuston ja kasvillisuuden avulla saadaan luotua monimuotoista ja monilajista vehreyttä tilalle.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutoksen myötä vettä läpäisemättömän pinnan määrä lisääntyy laajennetun päiväkodin rakennuksen/rakennuksien ja piha-alueen myötä. Läpäisemättömien pintojen lisääntyessä hulevesivirtaamat kaavamuutosalueelta voivat kasvaa nykyisestä. Osa piha-alueesta säilyy metsäisenä, joten läpäisevää pintaa säilyy.

Tontilla muodostuvia hulevesiä viivytetään tontilla ja sen kasvillisuuspinnoissa painanteissa ja avo-ojissa ennen vesien johtamista yleiseen kadun hulevesiviemäriverkostossa Rekolanjoon, joka on vesilain mukainen taimenpuro.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Viheralueet ja hiilinielu

Hulevesien hallinnan ensisijainen tavoite Vantaalla on, että virtaamahuiput eivät rakentamisen myötä kasvaisi suhteessa luonnontilaiseen virtaamahuippuun. Kaavamuutosalueen hulevesien muodostumista pyritään ehkäisemään vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla, ohjaamalla hulevettä kasvillisuuden käyttöön ja soveltamalla hulevesien luonnonmukaisen hallinnan periaatteita.

Huleveden käsittely on suunniteltava tontti- tai korttelikohtaisesti. Hulevesien hallintarakenteet mitoitetaan sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha ja kesto 10 minuuttia. Tämä mitoitus tapahtuu vihertehokkuuslaskurin avulla. Varsinaisten hulevesirakenteiden lisäksi tonteilla tulee varautua harvinaisempiin sadetilanteisiin. Tontin tasauksessa tulee huomioida, että vesien tulee mahtua lammikoitumaan piha-alueille, joilla ei normaalitilanteessa viivytetä vesiä. Näillä sadetapahtumilla tontilta saa poistua samansuuruinen virtaama kuin sieltä laskennallisesti poistuisi luonnontilassa. Näitä sadetilanteita harvinaisemmat sateet saa ohjata tulvareittejä pitkin yleisille alueille.

Lisäksi rakennustyömaalla tulee hulevesien hallinnassa noudattaa pääkaupunkiseudun työmaavesiohjetta 2024.

Vihertehokkuuden avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä.

Vähähiilisyys

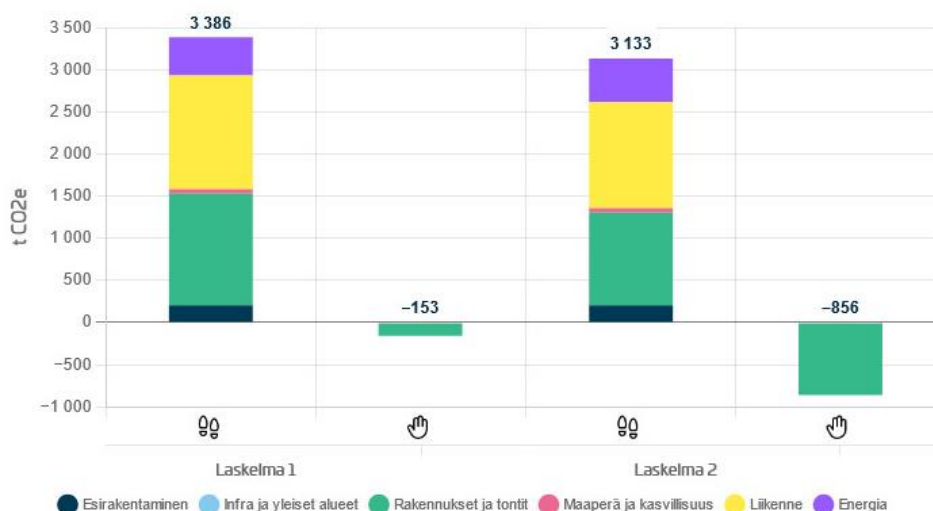
Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava päiväkotit tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Se tukeutuu ja tukee laadukkaita joukkoliikennepalveluja ja raideliikennettä.

Kaavamääräyksissä on uusiutuvia energianlähteitä suosivia kannustimia. Vantaan toimitilajohtamisen päiväkodin laajennuksen tarveselvityksessä on esitetty tavoitteena, että maanpäälliset kantavat rakenteet tehdään ensisijaisesti massiivipuurakenteisina.

Kaava-aluetta on tarkasteltu kahden erilaisen rakentamismallin avulla käyttäen hyväksi Sitowisen Planect-työkalua. Ensimmäisessä ns. tavanomaisessa ratkaisussa rakennuksen rungossa käytettiin betonia. Energialähteenä oli kaukolämpö ja tavanomainen sähköntuotanto. Rakennus toteutettiin 2-kerroksisena. Tässä vaihtoehdossa kasvihuonepäästöjä kertyi 50 vuoden aikana 3 386 tCO₂e eli 39,8 kg CO₂e / k-m² / a.

Toisessa vaihtoehdossa rakennuksen runko oli kauttaaltaan puuta ja osa lämmitys- ja sähköenergiasta oli aurinkoenergiaa. Tällöin kasvihuonepäästöjen määrä oli 50 vuoden aikana 3 133 tCO₂e eli 36,9 kg CO₂e / k-m² / a. Eli puurakentamisen ja aurinkoenergian yhteisvaikutuksella päästään noin 8 % kasvihuonepäästöjen vähennykseen.

Tulosten yhteenveto

Kuva rakentamismallien tuloksista

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen sekä rautatien melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asema-kaavaehdotuksen.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Konsultit:

Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen	Anssi Kankkunen	arkkitehti
	Kiira Piironen	arkkitehti

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Mari Jaakonaho	aluearkkitehti (1.9.2024 asti)
	Milja Halmkrona	va. aluearkkitehti (1.9.2024 alkaen)
	Mikel Aizpuru	asemakaava-arkkitehti
	Sari Simonen	kaavatekninen koordinaattori
Yleiskaavoitus:	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
Kadut ja puistot:	Antti Auvinen	vesihuollon yleissuunnittelu
	Heikki Väänänen	liikenteen alueinsinööri
Mittaus- ja geopalvelut:	Petri Rantala	toimitusinsinööri
	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri
Toimitilajohtaminen:	Thomas Laine	rakennuttaja-arkkitehti

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 11. päivänä maaliskuuta 2025

Mikel Aizpuru
asemakaava-arkkitehti

Milja Halmkrona
va. aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan perustiedot ja yhteenvedo

Kunta	Vantaa	Täyttämispvm	18.12.2024
Kaavan nimi	002580 83 kaupunginosa Metsola		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	26.3.2024
Pysyvä kaavatunnus		Kunnan kaavatunnus	092002580
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,6711	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	0,6711

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	0,6711	100,00	2600	0,39	0,0000	1300
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,6711	100,0	2600	0,39	0,4429	1300
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0000	0,0	0		-0,4429	0
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

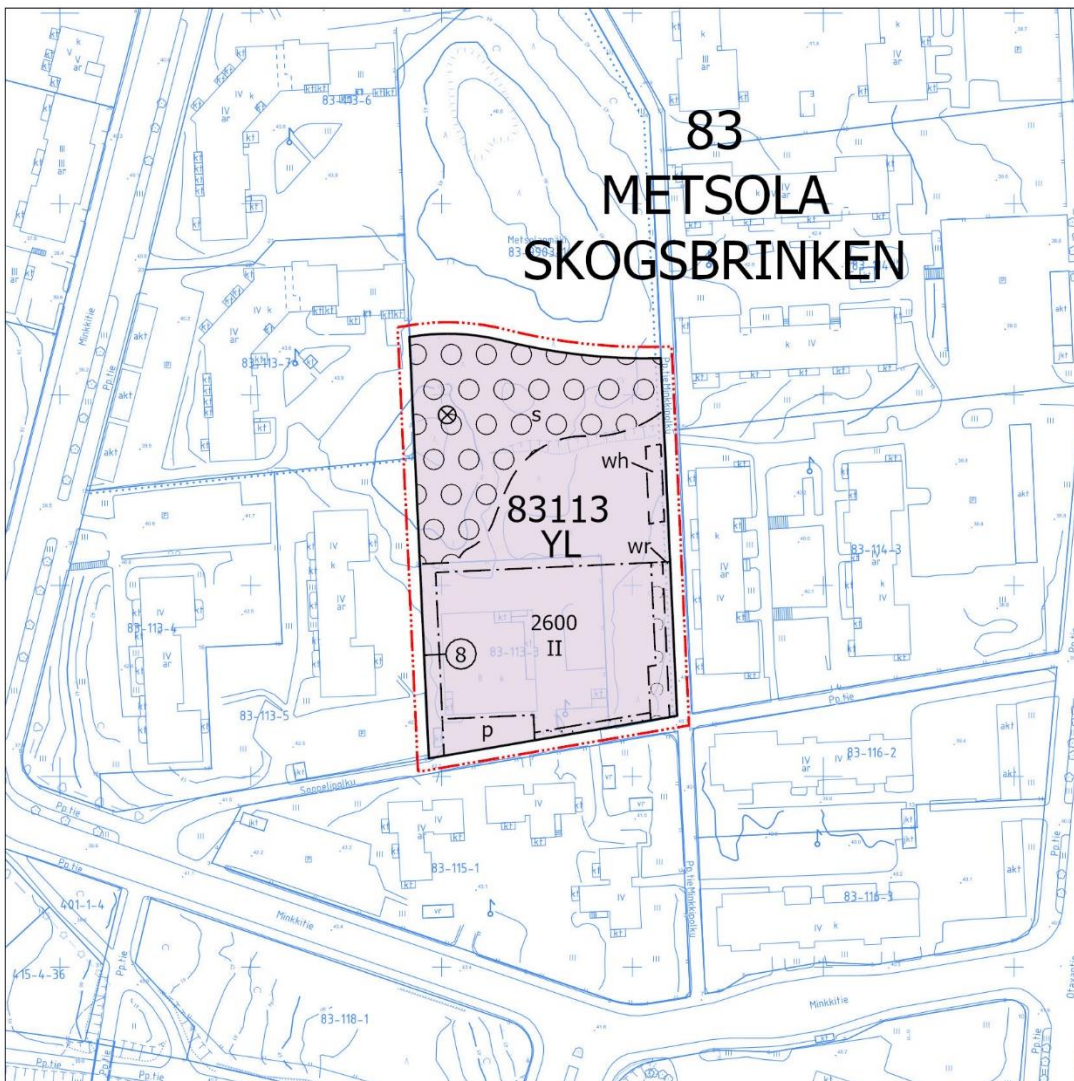
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	0,0000	0,00	0	0,0000	0

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	0	0	0	0

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	0,6711	100,00	2600	0,39	0,0000	1300
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,6711	100,0	2600	0,39	0,4429	1300
Y	0,0000	0,0	0		-0,2282	-1300
YL	0,6711	100,0	2600	0,39	0,6711	2600
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0000	0,0	0		-0,4429	0
VP	0,0000	0,0	0		-0,4429	0
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA -MÄÄRÄYKSET

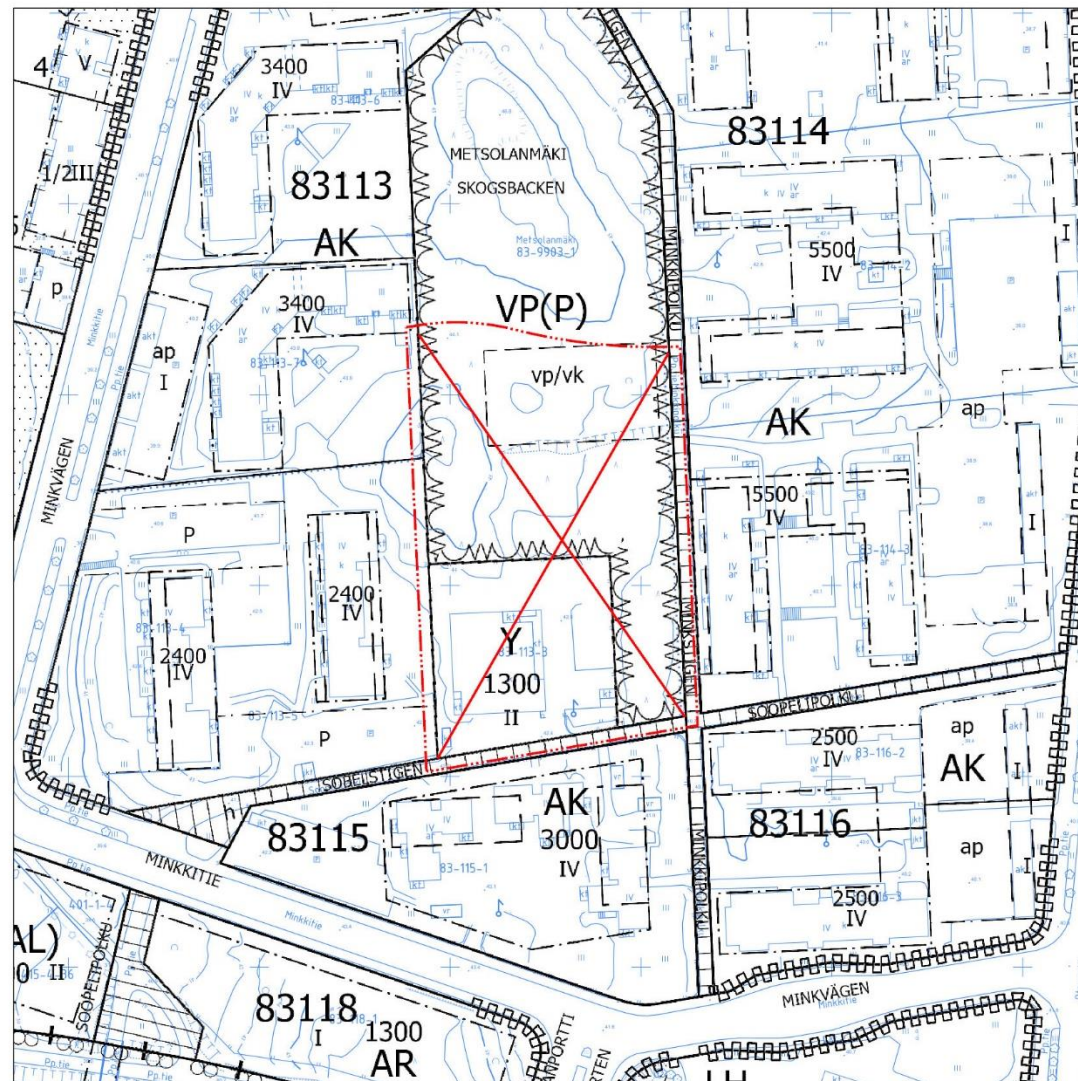

Asemakaavan muutosehdotus 11.3.2025

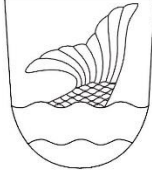
Vantaan kaupunki

LIITE: Kaupunginvaltuusto 28.04.2025 / 5 §

Poistettavat merkinnät

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002580	Päiväys Datum 11.3.2025
Vantaan kaupunki METSOLANMÄEN PÄIVÄKODIN LAAJENNUS Kaupunginosa 83, METSOLA Asemakaavan muutos Osa korttelia 83113. Tonttijako ja tonttijaon muutos Osa korttelia 83113. 1:2000	Vanda stad UTVIDGNING AV DAGHEMMET VID METSOLANMÄKI Stadsdel 83, SKOGSBRINKEN Ändring av detaljplanen Del av kvarteret 83113. Tomtindelning och ändring av tomtindelning Del av kvarteret 83113. 1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

— · · · —

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

YL

Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue.

Päiväkotirakennuksen arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista ja leikkisää.

Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviin.

Polkupyörä- ja lastenvaununvarastot, leikki- ja ulkoiluvälinevarasto, väestönsuojatilat sekä jätevarastot voidaan rakentaa rakennusoikeuden lisäksi ja rakennusalan rajoittamatta. Ne suositellaan sijoitettavaksi osaksi leikki- ja väestönsuojatilan rajausta. Niiden tulee olla viherkattoisia sekä materiaaaliltaan ja arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia.

Rakennusalan sisä- ja/tai ulkopuolelle saa sijoittaa sade- katoksia/aurinkosuojia. Katoksien tulee olla materiaaaliltaan ja arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia sekä luonteva osa päiväkotirakennuksen arkkitehtuuria. Mahdollinen erillinen katos on katettava viherkatolla.

Ulkonevat räystäät saa ulottua rakennusalan rajan yli 2,0 metristä.

Osa päiväkotirakennuksen tarvitsemasta energiasta tulee tuottaa päiväkotirakennuksen katolle sijoitettavilla aurinkopaneelilla.

Tontin rakennusluvassa rakennettavaksi suunnitellun alueen vihertehokkuuden tulee täyttää tavoitetaso 1,0. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvassa yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvarterets område för byggnader för offentlig närservice.

Daghemnsbyggnadens arkitektur ska hålla hög kvalitet och vara lekfull.

Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och dem ska bearbetas så att de passar ihop med byggnadens arkitektur.

Cykel- och barnvagnsförråd, förråd för lekredskap och friluftsutrustning, skyddsrum och soprum kan byggas utöver byggrätten och utan begränsning av byggnadsytan. Rekommendationen är att de placeras så att de bildar en del av lekplatsens avgränsning. De ska ha gröntak och hålla hög kvalitet till sitt material och sin arkitektur.

Regn-/solskyddet får byggas inom och/eller utanför byggnadsytan. Skyddet skall vara av högklassigt material och högklassigt till sin arkitektur och en naturlig del av daghemnsbyggnadens arkitektur. Ett möjligt fristående skydd måste täckas med ett gröntak.

Utskjutande takfot får sträcka sig utanför byggområdets gräns med 2,0 meter.

En del av energin, som behövs i daghemnsbyggnaden ska produceras med solpaneler, som installeras på daghemnsbyggnadens tak.

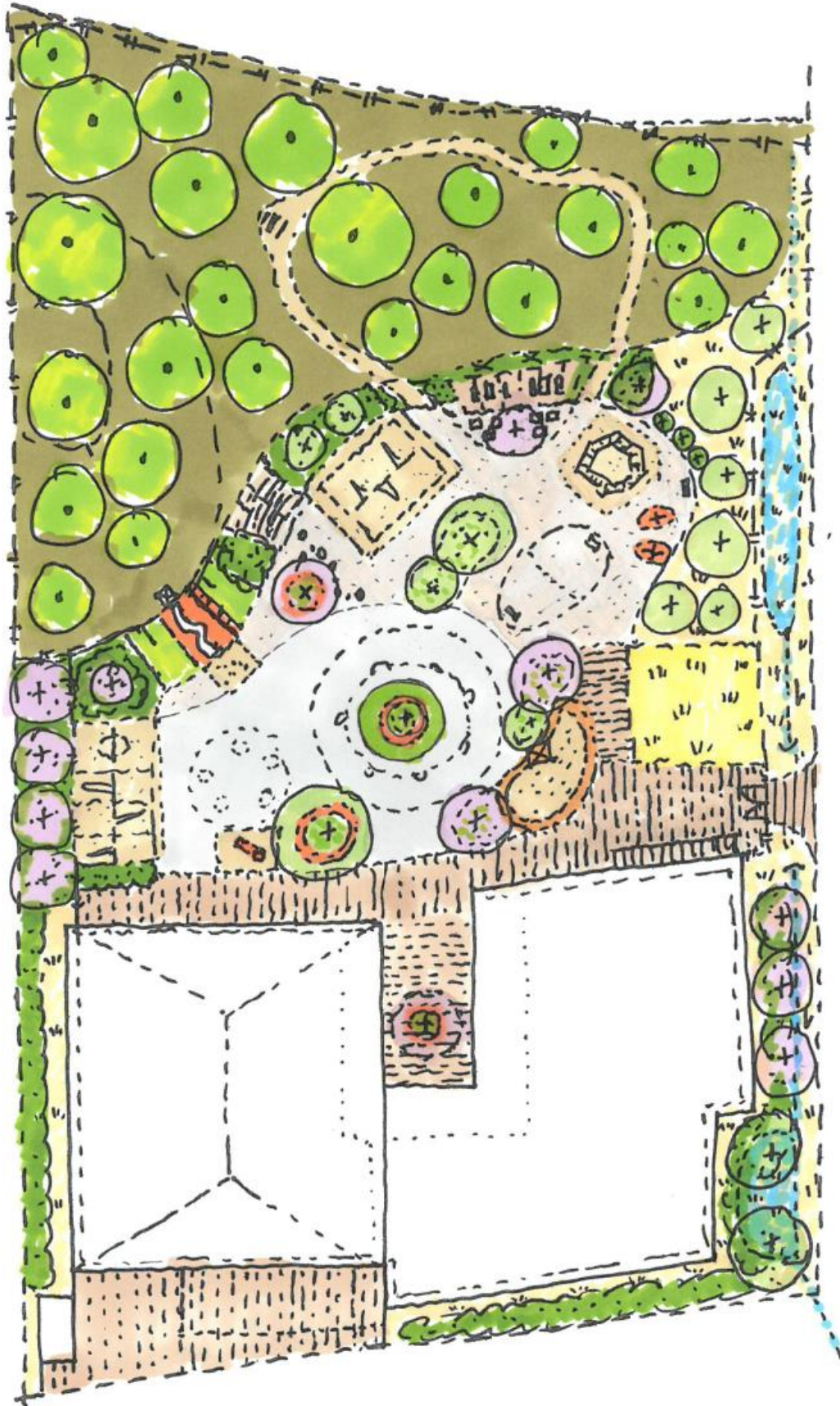
I tomtens bygglov ska gröneffektiviteten för det byggande området nå målnivån 1,0. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

002580

2/2

	Hulevedet tulee viivyttaa tontilla ennen niiden johtamista yleiseen hulevesiverkostoon.	Dagvatten ska fördröjas på tomten innan de leds ut i det allmänna dagvattennätet.
	Lasten ulkoilualueena toimiva piha-alue on aidattava.	Gårdsområdet som fungerar som barnens gård för utomhusvistelse ska inhägnas.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	Riktgivande gräns för område eller del av område.
	Osa-alueen raja.	Gräns för delområde.
	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
83	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
METS	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
83113	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
2600	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
II	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Ohjeellinen hulevesialue.	Riktgivande dagvattenområde.
	Ohjeellinen hulevesireitti.	Riktgivande dagvattenled.
	Istutettava alueen osa.	Del av område som ska planteras.
	Ohjeellinen alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy. Alueen osa, joka tulee säilyttää puustoisena ja kehittää metsäpihana. Tarvittaessa aluetta tulee hoitaa ja uudistaa siten, että alueen puustoisuus säilyy runsaana ja elinvoimaisena ja siten, että alueen maisemallinen merkitys säilyy. Hoitotoimenpiteissä tulee erityisesti huomioida mahdollisten sään ääri-ilmiöiden vaikutus järeän puuston säilymiseen. Alueelle tulee tehdä hoitosuunnitelma, johon sisältyy huonokuntoisten puiden poisto, puuston seuranta sekä uusien puuntaimien istutukset poistuvia puita korvaamaan.	Riktgivande del av område där trädbeståndet ska skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras. Del av området som ska bevaras trädbevuxet och utvecklas som skogsgård. Vid behov ska området skötas och förnyas så att det hålls trädbevuxet och bevaras rikt och livskraftigt och så att dess betydelse för landskapet bibehålls. Vid vårdåtgärder ska man ta särskild hänsyn till eventuella extrema väderfenomens påverkan på bevarandet av de grovvuxna träden. För området ska det göras upp en vårdplan, där det ingår avlägsnande av träd i dåligt skick, övervakning av träden och plantering av nya träd för att ersätta dem som tas bort.
	Ohjeellinen alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	Riktgivande områdesdel som skall planteras med träd och buskar.
	Pysäköimispaikka.	Parkeringsplats.
	Päiväkodin käytössä tulee olla tilaa huoltoajoneuvoille sekä kaksi autopaikkaa liikkumisesteisille.	Daghemmet ska ha plats för underhållsfordon och två parkeringsplatser för handikappade.
	Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.	Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.
	Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.	Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.
TONTTIAJAKO	Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

9. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

Kuva: Alustava pihasuunnitelma, 16.12.2024.

Tuloskortti		Osoite ja kaupunginosa	Soopelipolku 4-6, Korso	
Päivämäärä	18.12.2024	Kaavan numero ja kortteli	2580	
Vihertehokkuuslaskelma		Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit		
Viher- tehokkuus	1,4	Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Laskurin elementtien kokonaislukumäärä, kpl
Tavoiteluku	1,0	Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	ei elementtiä!	7
		Istutettava kasvillisuus	7	8
		Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot	5	8
		Pinnoitteet	3	3
		Hulevesien maanpäälliset hallintarakenteet	1	10
		Yhteensä	16	36

Hulevesimäärä m ³	
21,3	
Valuma kerroin C	
0,7	
Viivytystilavuustarve m ³	
21,3	
Jää viivytämättä m ³	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m ³
0,0	28,0
Läpäisemättömän pinnan osuus	
24 %	

Osuus painotetusta kokonaispinta-alasta, %

- Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä
- Istutettava kasvillisuus
- Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot
- Pinnoitteet
- Hulevesien hallinta

Eri osa-alueiden painoarvo vihertehokkuudessa, %

- Ekologisuus
- Toiminnallisuus
- Maisema-arvo
- Kunnossapitomäärä
- Hulevesien hallinta

LISÄÄ "PIHASUUNNITELMA.JPG" SILLE VARATULLE VÄLILEHDELLE

● KAAVAVAIHE
○ RAKENNUSLUPAVAIHE

Kuva: Viherkerroinlaskelman tuloskortti, 18.12.2024.

Vihertehokkuuslaskentaan on otettu mukaan pihaluonnoksen muokattava piha-alue. Säilyvä metsäalue on jätetty pois laskelmasta, koska tavoitteena on tuoda vehreyttä juuri muokattavalle alueelle.

VANTAAN KAUPUNKI
ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
002580 Metsolanmäen päiväkodin laajennus
LAUSUNNOT JA VASTINEET
KALA 11.3.2025

Asemakaavoitus

Kaupunkiympäristölautakunta 14.1.2025 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosehdotuksesta **nro 002580 /Metsolanmäen päiväkodin laajennus**. Lausuntoja pyydettiin 5 kpl ja saatiin 3 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1, 13.2.2025 Vantaan Energia Oy	-maakaapeleiden sijainnin huomiointi -kaukolämpöputkien sijainnin huomiointi	-
NRO 2, 14.2.2025 ELY	-ei huomautettava	-
NRO 3, 24.2.2025 HSY	-ei vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon	-

NRO 1

Vantaan Energia Oy, 13.2.2025

Lausunto:**Sähköverkko**

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1–2 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Kaukolämpöputkien ajantasainen sijainti löytyy Vantaan kaupungin yhdistelmäjohtokartalta.

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kunnioittavasti

Vastine:

Asemakaavamuutosehdotuksessa maakaapeleiden sekä kaukolämpöputkien sijaintia on otettu huomioon.

Tarkistukset:

-

NRO 2

ELY, 14.2.2025

Lausunto:

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskukselta lausuntoa Metsolanmäen päiväkodin laajennusta koskevasta asemakaavaehdotuksesta.

ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

Vastine:

-

Tarkistukset:

-

NRO 3

HSY, 24.2.2025

Lausunto:

Asemakaavaselostuksessa todetaan mm. seuraavaa:

”Kaavamuutosalue sijaitsee Korson keskustan alueella, Metsolanmäen puiston eteläpuolella, osoitteessa Soopelipolku 4. Alue rajautuu lännessä Asunto Oy Metsolanmäki ja Lumohousing 12 Oy:n, idässä Sato-Asunnot Oy ja VAV Asunnot Oy:n asuinkiinteistöihin, pohjoisessa Metsolanmäen puistoon ja etelässä Soopelipolkuun. Kaavoitettavalla alueella on nykyisin päiväkotia ja puistoa. Alue on reilun 500 metrin päässä Korson rautatieasemalta.

Asemakaavan muutoshakemuksen tavoitteena on laajentaa nykyistä Yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) ja mahdollistaa nykyisen päiväkodin laajentaminen korttelialueella. Yleisten rakennusten korttelialue (Y) laajenee pohjoisen sekä idän suuntaan. Nykyisen korttelialueen pinta-ala on 2 300 m². Tulevan korttelialueen tavoitekokoo on 6800 m². Kaavakartalla on osoitettu 6700 m² pinta-ala. Se on katsottu riittäväksi, kun piha-alue liittyy puistoon. Asemakaavan muutos mahdollistaa kerrosalaltaan 2 600 k-m² kokoisen ja 2-kerroksisen päiväkotirakennuksen. Kaavaalueen pinta-ala on 0,78 ha ja uuden julkisten lähi-palvelurakennusten korttelialueen YLontin tehokkuus $e = 0,39$.

Kaavamuutosalue sijaitsee olemassa olevan vesihuollon läheisyydessä. Kaupungin katualueella sijaitsevia HSY:n jakelujohdot ja tai kokoojaviemärit ulottuvat palvelemaan laajentuvan päiväkodin vesihuollon tarpeita.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan asiasta seuraavaa:

Yleinen vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.

Vastine:

-

Tarkistukset:

-

6 § Määrärahamuutokset vuoden 2025 talousarvion käyttötalousosaan sekä tuloslaskelmaosaan

VD/7351/02.01.00.00/2024
PT/MR/PK/MT/JK

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Hallintosäännön 14 luvun 5 §:n mukaisesti talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle talousarviovuoden aikana sitovuustasojen mukaisesti. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin sekä tulo- ja menoarvioihin. Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.11.2024 talousarvion vuodelle 2025. Talousarviossa on määriteltä valtuuston nähden sitovat määrärahat.

Talousarvion sitovuustaso on kuvattu harmaalla pohjavärillä.

Keskitetyn palkkavarauksen jakaminen Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialalta Kasvatuksen ja oppimisen toimialalle

Kaupunginvaltuuston 18.11.2024 hyväksymässä vuoden 2025 talousarviossa Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan Yleisjohtoon varattiin määrärahaa kattamaan kunta-alan palkkaratkaisuun liittyviä eriä. 1.6.2024 alkaen OVTES työehtosopimukseen tehtiin tekstimuutoksia, jotka vaikuttavat Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tiettyihin palkan eriin. Näiden erien vuotta 2025 koskeva vaikutus jaetaan Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan keskitetystä määrärahavarauksesta Kasvatuksen ja oppimisen toimialalle. Määrärahamuutos on kaupunkitasolla neutraali ja määrärahavaikutukset ovat seuraavat:

	Menot
Konsernijohto ja elinvoima	539 400
Kasvatus ja oppiminen, bruttobudjetoidut	-477 400
Kasvatus ja oppiminen, toinen aste	-62 000
Vaikutus yhteensä	0

Vaikutukset sitovuustasoittain:

Konsernijohto ja elinvoima	TA 2025	Palkkavarauksen kohdentaminen	TA 2025
Tulot	14 001 800		14 001 800
Menot	-159 932 900	539 400	-159 393 500
Toimintakate	-145 931 100	539 400	-145 391 700

Kasvatus ja oppiminen, bruttobudjetoidut	TA 2025	Palkkavarauksen kohdentaminen	TA 2025
Tulot	29 444 800		29 444 800
Menot	-519 124 200	-477 400	-519 601 600
Toimintakate	-489 679 400	-477 400	-490 156 800

Kasvatus ja oppiminen, toisen asteen koulutus	TA 2025	Palkkavarauksen kohdentaminen	TA 2025
Tulot	1 012 600		1 012 600
Menot	-83 505 000	-62 000	-83 567 000
Toimintakate	-82 492 400	-62 000	-82 554 400

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan käyttötalouden määrärahamuutosesitys 2025

Työ- ja elinkeinoministeriö maksaa valtioneuvoston raha-asiaivaliokunnan puoltamana työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain mukaisia korvauksia kunnille ja työvoimaviranomaisille 30.4.2025 mennessä. Korvaukset koskevat muun muassa sellaisia palkkatuen, starttirahan ja 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuen menoja, jotka ovat syntyneet valtion järjestämisvastuun aikana, ja joiden maksaminen on siirtynyt kuntien ja työvoimaviranomaisten vastuulle. Lisäksi valtio korvaa kunnille siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelan. Vantaan osuus maksettavasta korvauksesta on 4 590 494,05 euroa. Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan Työllisyyden ja kotoutumispalveluiden palvelualueelle esitetään tuloarvion korottamista noin 4,6 milj. eurolla valtion maksamaan korvaussumman mukaisesti.

1.1.2025 voiman tulleen lainsäädännön mukaisesti kunnille on siirtynyt vastuu työllisyyden edistämisestä (laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 23.3.2023/380). Palkkatuesta säädetään saman lain 10 luvussa, starttirahasta ja muista etuuksista 11 luvussa. Palkkatuella tuetun työn tarkoituksena on edistää työllistymistä avoimille työmarkkinoille parantamalla työnhakijan ammatillista osaamista. Palkkatuetulla työllä edistetään myös alentuneesti työkykyisten työllistymistä. Starttiraha edistää uutta yritystoimintaa ja työllistymistä. Se turvaa yrittäjän toimeentulon siltä ajalta, jonka yritystoiminnan käynnistys ja vakiinnuttaminen arviolta kestää. Starttiraha on aloittavalle yrittäjälle suunnattu harkinnanvarainen tuki. Muut tuet ja etuudet ovat lakisääteiset harkinnanvaraiset kulukorvaukset ja yli 55-vuotiaiden työllistämiskorvaus.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen talousarviossa tukiin ja etuksiin kohdennetut määrärahat ylittyivät tammikuussa, koska määrärahoihin liittyvät aikaisemmat valtion ja kunnan päätökset sitoivat määrärahan kokonaisuudessaan. Valtion korvauksen johdosta työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen menomäärärahaan esitetään 3 miljoonan euron korotusta. Yllä mainittuja tukia ja etuuksia tullaan myöntämään määrärahojen niin salliessa.

Konsernijohto ja elinvoima	TA 2025	Palkkavarauksen kohdentaminen	MUUTOS 2025	UUSI TA 2025
Tulot	14 001 800		4 590 500	18 592 300
Menot	-159 932 900	539 400	-3 000 000	-162 393 500
Toimintakate	-145 931 100	539 400	1 590 500	-144 340 600

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan käyttötalouden määrärahamuutosesitys 2025

Pääministeri Orpon hallitusohjelman linjausten mukaisesti hallitus on uudistanut esi- ja perusopetuksen sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukea koskevan lainsäädännön. Uudistuneen lainsäädännön tavoitteena on turvata kaikille oppilaille riittävä ja varhainen tuki, jotta he voivat osallistua opetukseen ja suorittaa perusopetuksen oppimäärän. Lisäksi lainsäädännön uudistuksella pyritään valtakunnallisesti varmistamaan yhtenäiset, selkeät ja monipuoliset tuen muodot sekä mahdollistamaan pienryhmä- ja erityisluokkaopetus niille oppilaille, joiden tuen tarve sitä vaatii. Laki perusopetuslain muuttamisesta on hyväksytty 30.12.2024 sekä lakimuutoksen edellyttämät esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteet on julkaistu 13.2.2025. Esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen lainmuutokset tulevat voimaan 1.8.2025. Tuen lainmuutoksen kustannukset vuoden 2025 osalta ovat 2,1 milj. euroa. Tuen lainmuutoksen kustannusten kasvu on huomioitu kuntien vuoden 2025 valtionosuuksissa korottavana tekijänä.

Lainsäädännön uudistuksen tavoitteena on myös turvata kouluille riittävät resurssit tuen toteuttamiseen ja sen osalta valtion budjetista on varattu n. 100 miljoonaa euroa pysyvää rahoitusta. Tämä ohjataan kuntien peruspalveluiden valtionosuuksiin yleiskatteellisesti. Vantaan osuus tästä on vuositasolla noin 4,2 milj euroa. Tuen lainmuutoksen kustannusten kasvu on huomioitu kuntien vuoden 2025 ja 2026 valtionosuuksissa korottavana tekijänä. Kustannukset vuoden 2025 osalta ovat 2,1 milj. euroa, joista 1 784 te kohdistuu bruttoyksiköihin (pope, vaka, sve) ja 0,3me toiselle asteelle nettoyksikköön.

Uudistuneen perusopetuslain mukaan keskiössä ovat oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt, joita ovat mm. eriyttäminen, koulunkäynninohjaajien hyödyntäminen ja opetusryhmien tarkoituksenmukainen muodostaminen. Tämän lisäksi kaikilla oppilailla on ensisijainen oikeus ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin, joihin sisältyy yleinen tukiopetus, opetuskielen tukiopetus sekä erityisopettajan antama opetus. Opetuksen järjestäjän tulee huolehtia näiden tukimuotojen riittävästä resurssoinnista. Mikäli ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä oppilaan tukemiseen, on oppilaalla oikeus oppilaskohtaisiin tukitoimiin, kuten esimerkiksi erityisopettajan opetukseen pienryhmässä. Lisäksi laissa säädetään opetusryhmien muodostamisesta siten, että yhden opettajan opettamassa perusopetuksen ryhmässä voi olla enintään 5 oppilasta, jotka saavat erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetusta pienryhmässä tai erityisluokassa. Tällä pyritään mahdollistamaan laadukas perusopetus sekä parantamaan oppimisympäristön laatua ja työrauhaa.

Lainsäädännön uudistuksen tavoitteena on myös turvata kouluille riittävät resurssit tuen toteuttamiseen ja sen osalta valtion budjetista on varattu n. 100 miljoonaa euroa pysyvää rahoitusta. Tämä ohjataan kuntien peruspalveluiden valtionosuuksiin yleiskatteellisesti. Uudistuksen kustannusvaikutuksien arvioidaan kohdentuvan ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin, oppilaskohtaisiin tukitoimiin sekä opetusryhmien muodostamiseen liittyvän rajauksen kustannuksiin. Lisäksi lainsäädäntöön on tuotu uutena velvoitteena konsultatiivinen sairaalaopetuspalvelu, joka koskee perusopetuksen lisäksi myös esiopetusta. Resurssoinnin painopiste on ryhmäkohtaisissa tukimuodoissa, joiden osalta lakiin on säädetty opetuksen järjestäjille velvoite varata riittävästi resurssia (vähintään 0,122 vuosiviikkotuntia/oppilas).

Tunne- ja vuorovaikutustuntien määrärahavaraus ei ole ollut talousarviossa päätösten mukaisella tasolla. Puuttuva osuus on 0,4 milj. euroa. Tunne- ja vuorovaikutustunteja annetaan yhteensä 1 vuosiviikkotuntia 7- ja 8-luokille. Valtionosuus on noussut vastaavasti ja kaupungille tämä on kustannusneutraali.

Lisäksi toimialan määrärahoja siirretään sitovuustasojen välillä. Vuoden 2025 talousarviossa kasvatuksen ja oppimisen toimialalle kohdistettiin lisäpanostuksia monikielisten oppijoiden kehittämisohjelmaan sekä kouluruokailuun. Talousarviokäsittelyssä määräraha varattiin toimialan bruttoyksiköihin. Määrärahasta kohdistuu 152 000 euroa toisen asteen koulutukseen, joka on toimialan nettoyksikkö. Muutoksella ei ole vaikutusta toimialan kokonaismäärärahoihin.

Kasvatus ja oppiminen, bruttobudjetoidut	TA 2025	Palkkavarauksen kohdentaminen	MUUTOS 2025	UUSI TA 2025
Tulot	29 444 800			29 444 800
Menot	-519 124 200	-477 400	-1 783 000	-521 384 600
Toimintakate	-489 679 400	-477 400	-1 783 000	-491 939 800

Kasvatus ja oppiminen, toisen asteen koulutus	TA 2025	Palkkavarauksen kohdentaminen	MUUTOS 2025	UUSI TA 2025
Tulot	1 012 600			1 012 600

Menot	-83 505 000	-62 000	-339 500	-83 906 500
Toimintakate	-82 492 400	-62 000	-339 500	-82 893 900

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta käsitteli 17.3.2025 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä.

Tuloslaskelmaosan verorahoituksen tuloarvioiden muutosesitys 2025

Vantaan verotulojen ja valtionosuuksien ennusteet ovat muuttuneet Kuntaliiton julkaisemasta ennusteesta syksyiltä 2024. Verotuloihin esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset: kunnallisveroja esitetään laskettavan uuden ennusteen pohjalta 14,0 milj. euroa, kiinteistöveroja 3,0 milj. euroa ja yhteisöverojen kuntaosuutta 6,0 milj. euroa.

Verotulot	TA 2025	MUUTOS 2025	UUSI TA 2025
Verotulot yhteensä	615 000 000	-23 000 000	592 000 000

Valtionosuuksien puolestaan ennustetaan ylittävät talousarvion. Valtionvarainministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuspäätösten perusteella Vantaan valtionosuudet ylittävät talousarvion yhteensä 17,0 milj. eurolla.

Valtionosuudet	TA 2025	MUUTOS 2025	UUSI TA 2025
Valtionosuudet yhteensä	220 000 000	17 000 000	237 000 000

Kaupunginhallitus 7.4.2025 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että

- konsernijohton ja elinvoiman toimialalle talousarviossa varattua määrärahaa siirretään kaupunkitasoisesti kustannusneutraalisti Kasvatuksen ja oppimisen toimialalle yhteensä 539 400 euroa,
- konsernijohton ja elinvoiman toimialan toimintatuloja korotetaan 4 590 500 euroa ja toimintamenoja korotetaan 3 000 000 euroa,
- kasvatuksen ja oppimisen bruttoyksiköiden toimintamenoja korotetaan 1 783 000 euroa,
- kasvatuksen ja oppimisen nettositovien yksiköiden toimintakatetta korotetaan 339 500 euroa,
- verotuloja lasketaan 23 000 000 euroa ja
- valtionosuustuloja korotetaan 17 000 000 euroa.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana vs. kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavalla lisäyksellä:

Lainsäädännön uudistuksen tavoitteena on myös turvata kouluille riittävät resurssit tuen toteuttamiseen ja sen osalta valtion budjetista on varattu n. 100 miljoonaa euroa pysyvää rahoitusta. Tämä ohjataan kuntien peruspalveluiden valtionosuuksiin yleiskatteellisesti. Vantaan osuus tästä on vuositasolla noin 4,2 milj euroa. Tuen lainmuutoksen kustannusten kasvu on huomioitu kuntien vuoden 2025 ja 2026 valtionosuuksissa korottavana tekijänä. Kustannukset vuoden 2025 osalta ovat 2,1 milj. euroa, joista 1 784 te kohdistuu bruttoyksiköihin (pope, vaka, sve) ja 0,3me toiselle asteelle nettoyksikköön.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 6

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään, että

- a) konsernijohtoon ja elinvoiman toimialalle talousarviossa varattua määrärahaa siirretään kaupunkitasoisesti kustannusneutraalisti Kasvatuksen ja oppimisen toimialalle yhteensä 539 400 euroa,
- b) konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan toimintatuloja korotetaan 4 590 500 euroa ja toimintamenoja korotetaan 3 000 000 euroa,
- c) kasvatuksen ja oppimisen bruttoyksiköiden toimintamenoja korotetaan 1 783 000 euroa,
- d) kasvatuksen ja oppimisen nettositovien yksiköiden toimintakatetta korotetaan 339 500 euroa,
- e) verotuloja lasketaan 23 000 000 euroa ja
- f) valtionosuustuloja korotetaan 17 000 000 euroa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjakirjalausuman, johon perussuomalaisten, kristillisdemokraattien ja keskustan valtuustoryhmät yhtyivät:

Valtion myöntämä yleiskatteellinen rahoitus esi- ja perusopetuksen sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuen vahvistamiseen tulee kohdentaa täysimääräisesti lainsäädännön edellyttämiin resursseihin. Rahoitus ei ole korvamerkittyä. Siksi on tärkeää, että sen käyttö ja vaikutukset arvioidaan osana tulevaa tarkennusta valtuustolle. Kaupungin taloussuunnittelussa tulee varmistaa riittävät resurssit lain velvoitteiden täyttämiseksi myös tulevina vuosina.

Liitteet:

- Liite 1: Tuloslaskelma 2025 muutoksen jälkeen

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Määrärahamuutokset vuoden 2025 talousarvion käyttötalousosaan sekä tuloslaskelmaosaan
Kaupunginhallitus 7.4.2025

Liite 1: Tuloslaskelma 2025 muutoksen jälkeen

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	TA 2025	Muutos 2025	Uusi TA 2025
Toimintatulot	368 682	4 591	373 273
Toimintamenot	-1 143 855	-5 123	-1 148 977
Toimintakate	-775 173	-532	-775 705
Verotulot	615 000	-23 000	592 000
Valtionosuudet	220 000	17 000	237 000
Rahoitustuotot ja -menot	10 278	0	10 278
Vuosikate	70 105	-6 532	63 573
Suunnitelman mukaiset poistot	-118 951	0	-118 951
Tilikauden tulos	-48 846	-6 532	-55 378
Rahastojen lisäys / vähennys	-1 061	0	-1 061
Varausten lisäys / vähennys	0	0	0
Poistoeron lisäys / vähennys	0	0	0
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-49 907	-6 532	-56 439

7 §

Henkilöstökertomus 2024

VD/1861/01.00.02.01/2025

PT/TH-K/EK/MT

Vantaan kaupungin henkilöstökertomus vuodelta 2024 on valmistunut. Se kuvaa henkilöstöjohtamisen ja henkilöstön kehittämisen tilaa, niille asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja kehittämistoimia.

Vuoden 2024 lopussa Vantaan kaupungilla työskenteli 8 258 henkilöä, joista 6 152 vakituisia ja 2 099 määräaikaista. Henkilöstön keski-ikä oli 45 vuotta, ja palvelussuhteen keskimääräinen pituus oli 9 vuotta. Kasvatus ja oppiminen oli naisvaltaisin toimiala (85 % naisia), kun taas kaupunkiympäristön toimialalla miehiä oli eniten (56 %). Esihenkilöinä toimi 416 henkilöä, joista 69 % naisia, ja keskimääräinen alaisten määrä oli 20.

Saatavuusohjelma 2022–2024 jatkui, keskittyen erityisesti tiedolla johtamiseen ja henkilöstön pito- ja vetovoimatekijöihin. Vuonna 2024 henkilöstön lähtövaihtuvuus laski 8,3 %:iin. Suurimmat saatavuushaasteet olivat varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.

Työterveyshuoltoa toteutettiin yhteistyössä Terveystalon ja Aavan kanssa. Ennaltaehkäisevät palvelut, kuten työfysioterapia, lisääntyivät. Tuki- ja liikuntaelinperusteiset sairauspoissaolot olivat yleisiä, ja kokonaisuudessaan työterveyshuollon kustannukset olivat noin 3 miljoonaa euroa.

Sairauspoissaoloprosentti oli 6,02 %. Eniten sairauspoissaoloja oli kasvatuksen ja oppimisen toimialalla (6,64 %). Työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan tehtiin noin 5 100 ilmoitusta, joista 88 % tuli kasvatuksen ja oppimisen toimialalta ja 64 % koski uhka- tai väkivaltatilanteita.

Henkilöstökulut olivat 422,9 miljoonaa euroa, mikä on 7,3 % enemmän kuin edellisvuonna. Palkankorotuksia tehtiin kunta-alan sopimuksen mukaisesti. ePassi otettiin käyttöön henkilöstöetuuksien tarjoajana, ja Flex-etuus mahdollisti hyvinvointi-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden tukemisen 200 eurolla vuodessa. Työmatkaetuutta jaettiin 794 468 euron edestä.

Vuoden 2024 henkilöstökertomus julkaistaan 18.3.2025 myös verkkototeutuksena osoitteessa:

<https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/toissa-vantaalla/henkilostokertomus>

Konsernijaosto 17.3.2025 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi henkilöstökertomus vuodelta 2024.

Käsittely:

Merkittiin, että esittelijä muutti esitystään seuraavasti:

Henkilöstökertomuksessa tarvittavat prosentti -termit muutettiin prosenttiyksiköiksi.

Lisäksi esittelijä muutti henkilöstökertomuksen sivun 5 kolmannen kappaleen kuulumaan *seuraavasti*:

”Vantaa saa työntekijöiltään kiitosta hyvänä työpaikkana. Syksyllä 2024 toteutetussa Kunta10-henkilöstötutkimuksessa jopa 80,9 % työntekijöistä suosittelee Vantaata työnantajana ystävälleen – ja tämä osuus on kasvanut huikeat 9 prosenttia kahden vuoden takaisesta. *prosenttiyksikköä vuonna 2022 toteutusta Kunta10-henkilöstötutkimuksesta.* Hyvät työyhteisöt, laadukas lähiesihenkilötyö sekä työn imu ja merkityksellisyys tukevat edelleen meillä työhyvinvointia.”

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Kaupunginhallitus 7.4.2025 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi henkilöstökertomus vuodelta 2024.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 7

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi henkilöstökertomus vuodelta 2024.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys

Liitteet:

- Henkilöstökertomus 2024

Muutoksenhakuohje: 2.1 Valituskielto

Lisätiedot:

Tiina Harju-Kukkula, henkilöstöjohtaja
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

HENKILÖSTÖ- KERTOMUS 2024

Vantaa
Vanda

SISÄLLYSLUETTELO

HENKILÖSTÖJOHTAJAN ALKUPUHE: VANTAA ON KEHITTYVÄ JA HOUKUTTELEVA TYÖPAIKKA.....	5
HENKILÖSTÖMME LUKUINA	6
KUNTA10-TULOKSET	13
Tavoite: Esihenkilöiden valmentavan johtamisosaamisen laatu paranee	15
Tavoite: Henkilöstön työhyvinvointi ja palautuminen työpäivän aiheuttamista rasituksista paranee	16
Tavoite: Työyhteisöt ovat pito- ja vetovoimaisia.....	18
VAIKUTTAVAA JOHTAMISEN JA TYÖYHTEISÖJEN KEHITTÄMISTÄ	20
Ylimmän johdon verkostopäivät ja päällikköfoorumit	21
Strateginen johtamisvalmennus	21
Johtamisen tutkinto-ohjelma Vantaa-JYET	22
Esihenkilönä Vantaalla	22
Ryhmäcoaching-prosessit	23
Työyhteisöjä ja lähijohtamista kehitetään aktiivisesti	23
CASE: Johdon työnohjaus on johtajan keidas ja oppimismahdollisuus	24
CASE: Johtaja johtamisen kehittäjänä – Annukka Larkion matka ja opit	26
OSAAJIA NYT JA TULEVAISUUDESSA – REKRYTOINTI JA OSAAMISEN KEHITTÄMINEN.....	28
Henkilöarvioinnin kehittäminen pysäköinninvalvojen rekrytoinneissa	29
Osaamisen kehittäminen pohjautuu tavoitteisiin, muutoksiin ja tarpeisiin	30
Vantaan ja Seuren yhteistyön kohokohdat vuonna 2024	30
Lisä- ja täydennyskoulutukset.....	31
Henkilöstökoulutuskumppani Metropolia.....	31
Ensiapukoulutuksia Vantaan aikuisopistossa.....	31
Hrd-järjestelmät.....	31

Academy of Brain -verkkokoulutukset Oppivassa	32
Omaehtoisen koulutuksen taloudellinen tuki henkilöstölle	32
Oppimistyöpäivät vähenivät työtekijää kohti.....	32
Lähtöpalautteet	33
CASE: Hyvä hakijakokemus rakentaa myönteistä työnantajakuvaa	33
CASE: Oppilaitosyhteistyön monet muodot	35
HYVINVOIVA HENKILÖSTÖ, TURVALLINEN TYÖPAIKKA	36
Sairauspoissaolot	36
Mielen voimalinja	38
Työkykyvalmentajan käyttö	38
Varhaiskasvatuksen ja työeläkevakuuttajamme Kevan yhteistyö	39
Työturvallisuusilmoitukset ja työtapaturmat.....	39
BreakPro ja SatsOnline-palvelut tukevat fyysistä hyvinvointia.....	40
CASE: Työkykyvalmennuksesta ratkaisuja pitkittyneisiin työkykyhaasteisiin	40
CASE: Vastuullisen työkäyttäytymisen koulutukset vahvistavat työturvallisuutta Vantaalla	42
HR-KUMPPANUUTTA ESIHENKILÖIDEN JA TYÖYHTEISÖJEN TUKENA	43
HR:n ajanvarauspalvelu auttaa esihenkilöitä arjessa	44
Liukuvassa työajassa otettiin käyttöön Aikajanan mobiilileimaus	45
Työnseuranta -työkalu käyttöön lähijohtamisen tueksi	47
Työllisyys- ja kotouttamispalveluiden muutoksen tuki	47
Osaamisen kehittämispalveluita ja osaamisen johtamisen tukea	47
Työhyvinvoinnin johtamisen tukea	48
Teams-infotilaisuuksia esihenkilöille työhyvinvointi-, työsuojelu - ja työkykyteemoista	49
PALKKAUS JA PALKITSEMINEN	49
Kokonaishenkilöstökulut kasvoivat edellisvuodesta	49
Naisten euro pysyi 91 sentissä	50

Palkkojen tarkastelu virka- ja työehtosopimuksittain	50
Luokanopettajilla ja erityisopettajilla naisen ja miehen euro on yhtä suuri	51
Henkilökohtainen lisä on tärkeä palkkauselementti	51
Yhä useampi saa henkilökohtaista lisää	52
Kaupunki palkitsee monipuolisesti	53
Tukea hyvinvointi-, liikunta- sekä kulttuuripalveluiden hyödyntämisen sekä julkisen liikenteen työmatkoihin	53
Hyvä lähijohtamistyö palkitsee aineettomasti	54
SAATAVUUSOHJELMA 2022–2024	54
Pitkäjänteinen ja monimuotoinen näkyvyystyö sekä sujuva rekrytointi tukevat osaajien tavoittamista	55
Tiedolla johtamisen kehittämistä	56
Lähijohtamisen ja työyhteisöjen kehittämistä	56
Kestävän työkyvyn kehittäminen	57
Henkilöstön lisä- ja jatkokouluttautumista tuetaan	58
Kaupunkitasoisen perehdytyksen ja vertaismentoroinnin kehittäminen	58
CASE: Vertaismentorointi vahvistaa työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä Vantaan perusopetuksessa	59
LIITE 1: PALKKAUKSEEN LIITTYVÄT TILASTOT	62
LIITE 2: TYTÄRYHTIÖIDEN TUNNUSLUVUT	64

Julkaisija
Vantaan kaupunki
03/2025

HENKILÖSTÖJOHTAJAN ALKUPUHE: VANTAA ON KEHITTYVÄ JA HOUKUTTELEVA TYÖPAIKKA

Vuosi 2024 osoitti, kuinka tärkeää on tehdä yhdessä töitä hyvinvoivan ja veto-voimaisen työpaikan eteen. Henkilöstökertomus nostaa esiin vuoden onnistumiset – niin työkyvyn tukemisen, rekrytoinnin kehittämisen kuin henkilöstötiedolla johtamisen uudet ratkaisut. Katse on jo tulevaisuudessa, ja kehitystyö jatkuu vahvana!

Aloitin henkilöstöjohtajana loppuvuodesta 2024, ja pääsin heti sukeltamaan henkilöstökertomuksen pariin uteliain mielin. Sen kautta sain arvokkaan ensisilmäyksen siihen, miten Vantaalla tehdään yhdessä töitä työyhteisöjen ja johtamisen kehittämiseksi. Samalla kertomus antaa hienon katsauksen kuluneen vuoden onnistumisiin ja siihen, mitä olemme saavuttaneet henkilöstön hyvinvoinnin ja työolosuhteiden parantamiseksi.

Vantaa saa työntekijöiltään kiitosta hyvänä työpaikkana. Syksyllä 2024 toteutetussa Kunta10-henkilöstötutkimuksessa jopa 80,9 % työntekijöistä suosittelisi Vantaata työnantajana ystävälleen – ja tämä osuus on kasvanut huikaut 9 prosenttiyksikköä vuonna 2022 toteutusta Kunta10-henkilöstötutkimuksesta. Hyvät työyhteisöt, laadukas lähiesihenkilötyö sekä työn imu ja merkityksellisyys tukevat edelleen meillä työhyvinvointia.

Kaupunki on myös yhä houkuttelevampi uusille työntekijöille. Hakijamäärät ovat kasvaneet, ja rekrytointia on kehitetty entistä hakijalähtöisemmäksi. Vuoden 2024 aikana tehtiin paljon työtä henkilöstön saatavuuden ja pito- ja vetovoiman eteen – esimerkiksi perusopetuksessa kokeiltu vertaismentorointi onnistui hyvin, ja kokeilussa luotu toteutusmalli ja vertaismentoroinnin valmentamisen käsikirja antavat eväitä vertaismentorointitoiminnan käynnistämiseen palvelualueilla, jotka eivät ole vielä vertaismentorointia hyödyntäneet kehittämisen välineenä. Saatavuusohjelman puitteissa uudistettiin myös kaupungin yhteinen perehdytyksen materiaali.

Työkyvyn tukemiseen panostettiin monin tavoin. Tarjosimme työkykyvalmennusta ja kehitimme yhteistyössä Kevan kanssa työkykyjohtamisen ennakointia. Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön uusi työhyvinvoinnin seurantatyökalu, Pulssi, ja

rakennettiin vuosikello työhyvinvoinnin tiedolla johtamiseen. Tämä edelläkävijätyö luo suuntaa myös muille palvelualueille.

Vuoden aikana valmistauduttiin myös merkittävään valtakunnalliseen muutokseen, kun työllisyys- ja kotouttamispalvelut siirtyvät kuntien vastuulle vuoden 2025 alussa. Tämä edellytti laajoja henkilöstöön liittyviä valmisteluja, jotta yli 200 uutta työntekijää saatiin sujuvasti mukaan Vantaan organisaatioon.

Henkilöstötiedolla johtaminen otti ison harppauksen eteenpäin. Vuoden 2024 aikana tehty työ Hr-raportoinnin kehittämiseksi näkyy keväällä 2025, kun käyttöön otetaan uusia Power BI -raportteja. Näin henkilöstöön liittyvää dataa voidaan hyödyntää entistä paremmin toiminnan johtamisessa ja kehittämisessä.

Olen uuden roolini myötä saanut nähdä, kuinka Vantaalla tehdään töitä ketterästi, tavoitteellisesti ja yhdessä kehittäen. Tämä on ehdottomasti vahvuus, jota kannattaa jatkossakin vaalia ja tuoda näkyväksi!

Tiina Harju-Kukkula, Vantaan kaupungin henkilöstöjohtaja

HENKILÖSTÖMME LUKUINA

Vuoden 2024 lopussa Vantaan kaupungin palveluksessa oli yhteensä 8 258 henkilöä. Henkilöstöstämme vakituisia työntekijöitä oli 6 152 ja määräaikaista 2 099. Naisia henkilöstöstä oli 79 % ja miehiä 21 %. Koko henkilöstömme keski-ikä oli 45 vuotta. Palvelussuhteen keskimääräinen pituus on Vantaalla 9 vuotta ja vakituksilla 12 vuotta.

Naisvaltaisin toimiala oli kasvatus ja oppiminen (85 % naisia kaikista työntekijöistä) ja miesvaltaisin kaupunkiympäristön toimiala (56 % miehiä kaikista työntekijöistä). Tasaisimmin naisia ja miehiä löytyy tuntiopettajista, lehtoreista, työnohjaajista, uimahallityöntekijöistä ja nuorisotyöntekijöistä.

Esihenkilöinä toimii Vantaalla 416 henkilöä, joista 69 % on naisia. Yhdellä esihenkilöllä on keskimäärin 20 alaista.

Vuonna 2024 joukkoomme haettiin yhteensä 2 645 uutta työntekijää vakituisen, määräaikaiseen tai sijaisen tehtävään. Hakijoita vuoden 2024 avoimiin tehtäviin oli kaikkiaan 39 357. Kesätoissa Vantaalla oli yhteensä 270 nuorta ja saimme hakemuksia kesätyöpaikkoihin yhteensä 6231 kappaletta.

Työntekijöistämme oli ulkomaalaistaustaisia 9,8 % (Tilastokeskuksen vuoden 2023 tieto). Tavoitteena on kasvattaa määrää sekä edistää henkilöstön laajaa monimuotoisuutta.

Vuonna 2024 henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 8,3 prosenttiyksikköä.

Lähtövaihtuvuus laski vuoden takaisesta 1,8 %. Henkilöstön saatavuushaasteita oli varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.

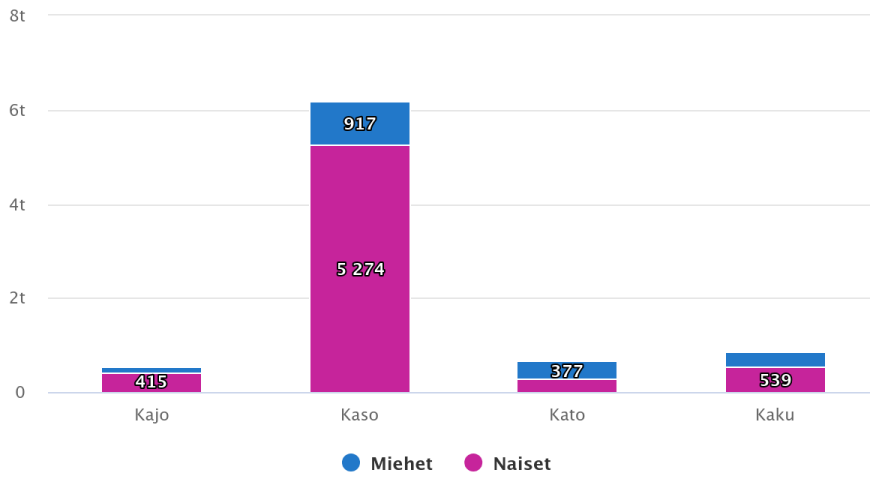
Tunnusluvut kootusti

Luvut eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia, sillä hyvinvointialueen muutos vaikutti vuoden 2022 ja 2023 lukuihin.

	2021	2022	2023	2024
Palvelussuhteiden lukumäärä	11 671	11 763	8 165	8258
Työllistettyjä	215	181	152	120
Vakinaisia %	78,5	76	71,8	74,5
Naisten osuus henkilöstöstä %	79,6	79,5	78	78,9
Naisten osuus johtotehtävissä %	50	69	71,4	69,5
Koko henkilöstön keski-ikä	44,4	46,5	45	45
Vakituisten keskimääräinen palvelusaika vuosina	11,2	-	12	11,6
Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus %	8,9	10,9	10,1	8,3
Josta eläkkeelle siirtyneet %	1,6	-	2	2
Eläkeikä vuosina	63,4	62,5**	61,6**	62,8
Vanhuuseläkkeiden osuus %	80,3	79**	69**	74,3
Terveysperusteiset poissaolot %	4,38	5,02	6	6
Terveysperusteiset poissaolot, pv/hlötyövuosi	16	18,1	15	-
Palkkasumman kasvu %	5,9	3,1	9,3	7,3
Vuokratyövoima €/vuosi	37 351 202	50 847 543	34 867 696	26 903 400
Seuren osuus vuokratyövoimasta €/vuosi	28 092 313	36 403 509	34 813 062	26 831 105
**Lähde: Keva				

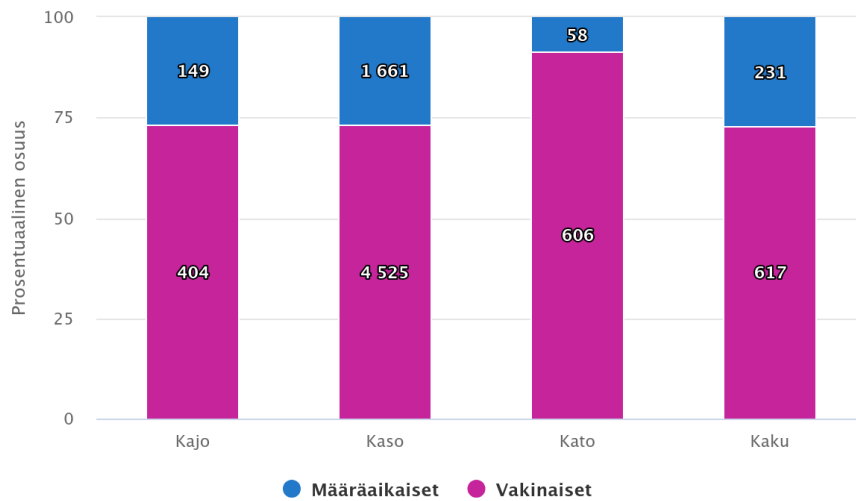
Henkilöstömäärä toimialoittain

Henkilöstömäärä yhteensä 8258

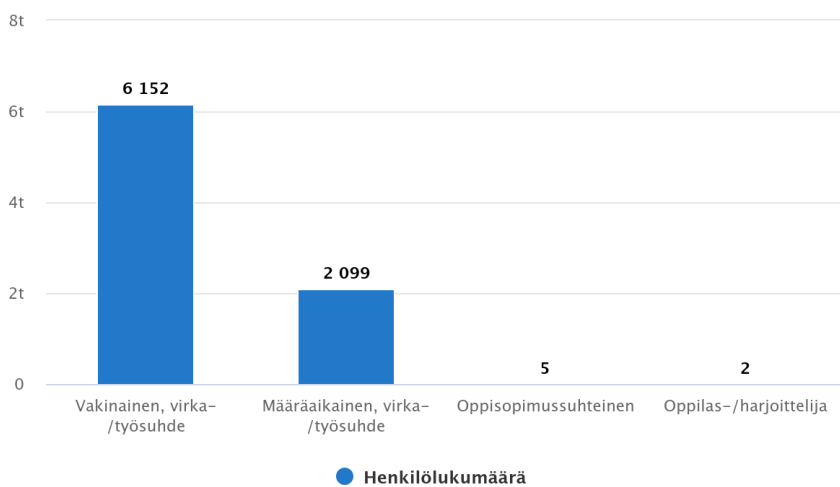
Highcharts.com

Työsuhdemuoto toimialoittain

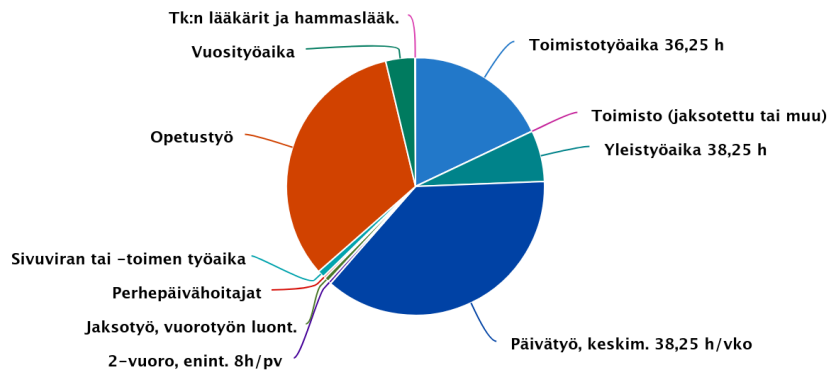
Highcharts.com

Työsuhdemuotojakauma

Highcharts.com

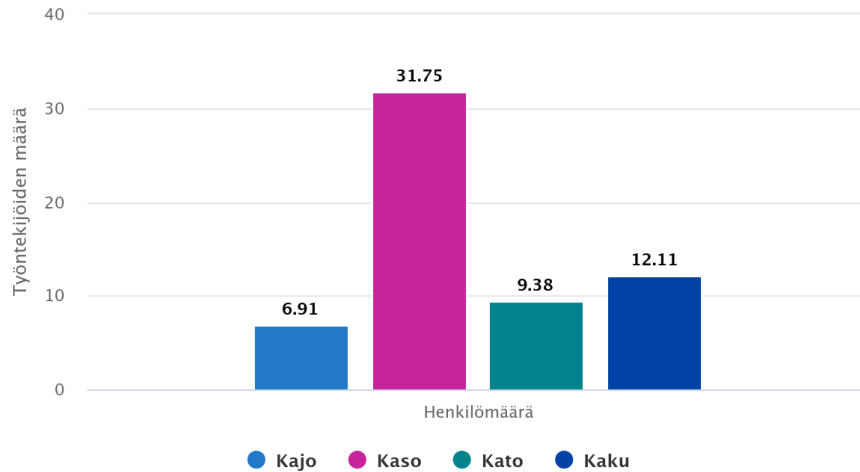
Henkilöstö työaikamuodoin

Highcharts.com

Työntekijöiden määrä keskimäärin esihenkilöä kohden

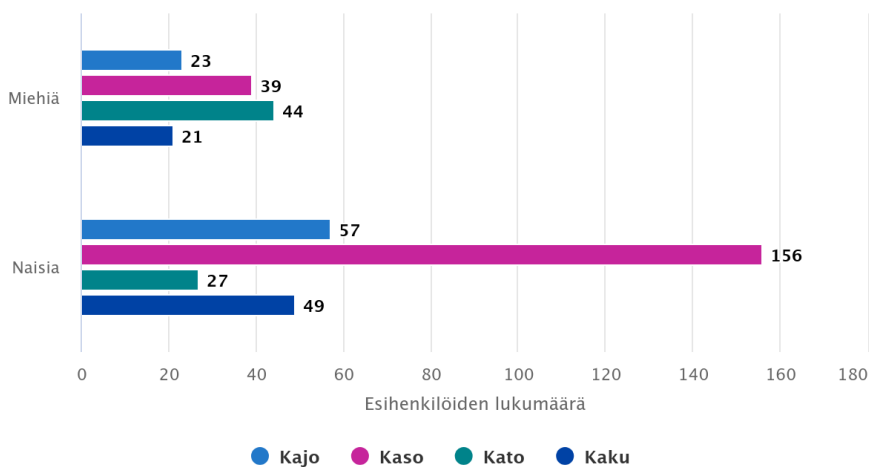
Työntekijöitä on keskimäärin 19,85 yhtä esihenkilöä kohden.

Highcharts.com

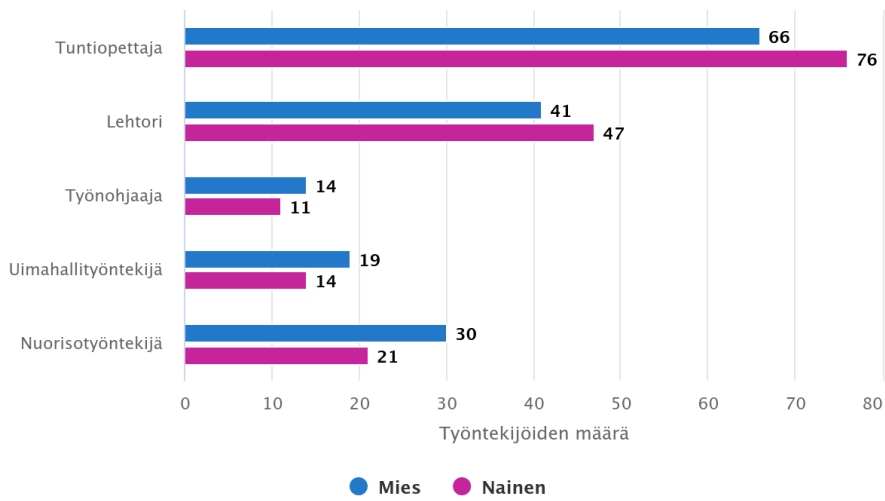
Esihenkilöt toimialoittain ja sukupuolijakauma

Esihenkilöitä on yhteensä Vantaalla 416.

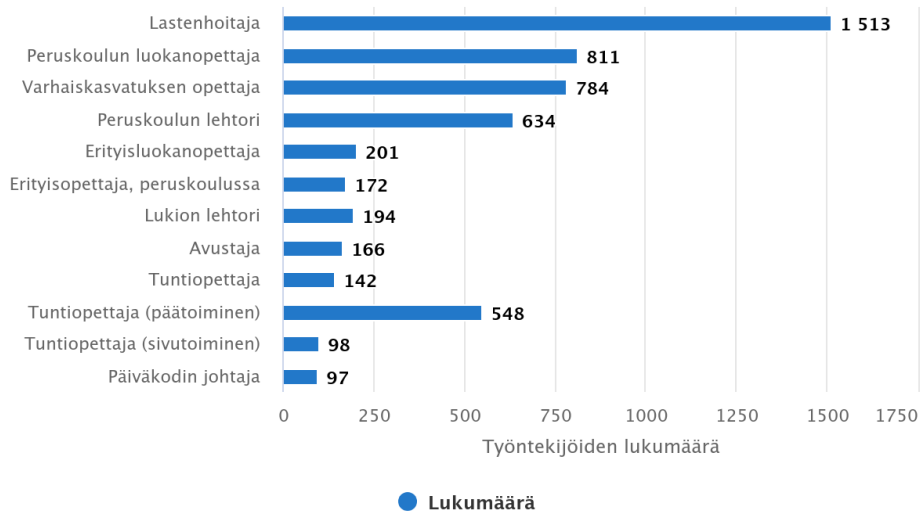
Highcharts.com

Ammattiryhmät, joissa on tasaisesti naisia ja miehiä

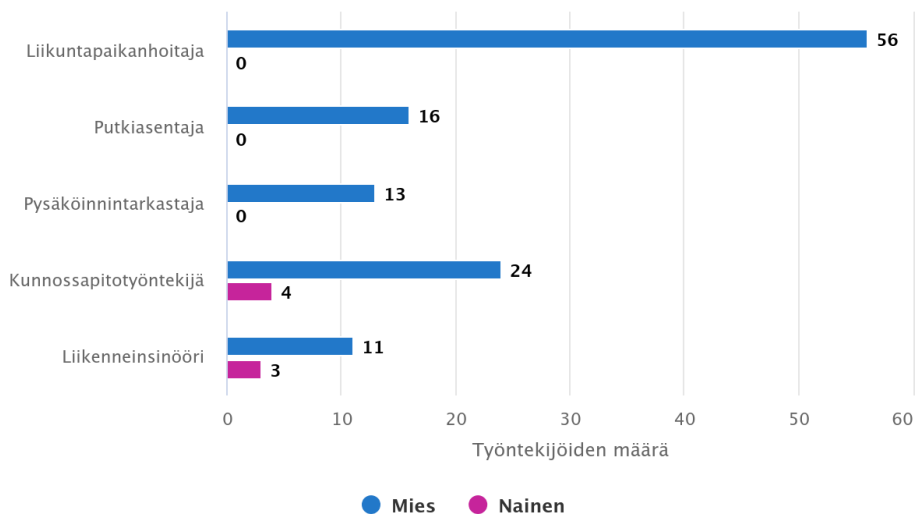
Highcharts.com

Tyypillisimmät tehtävät

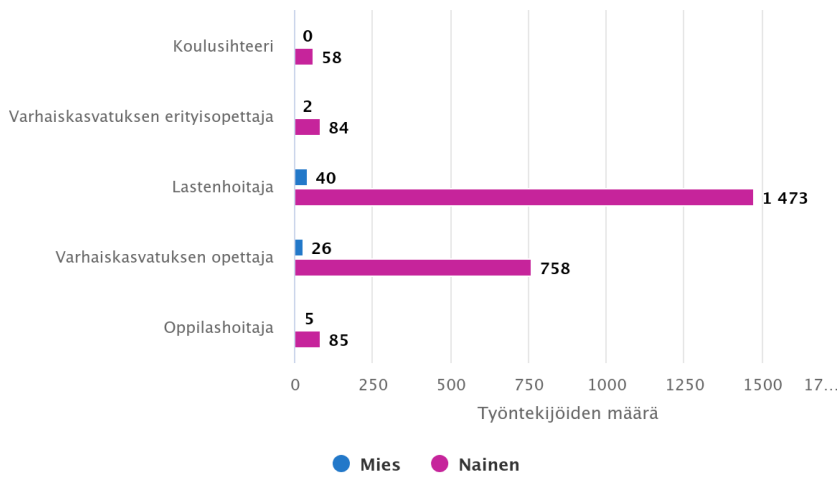
Highcharts.com

Miesvaltaisimmat alat

Highcharts.com

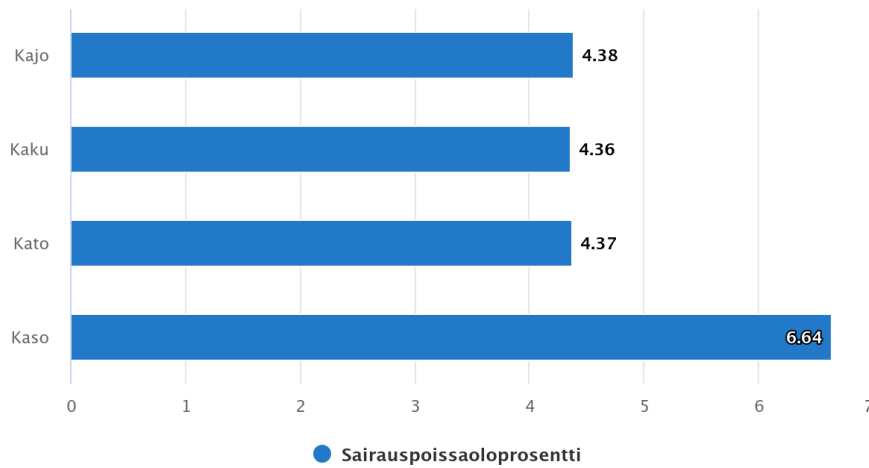
Naisvaltaisimmat alat

Highcharts.com

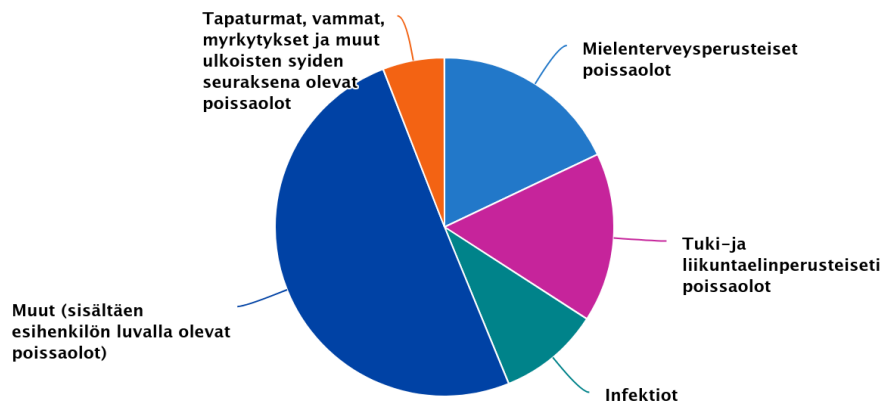
Sairauspoissaoloprosentit toimialoittain

Koko Vantaan keskimääräinen poissaoloprosentti oli 6,02.

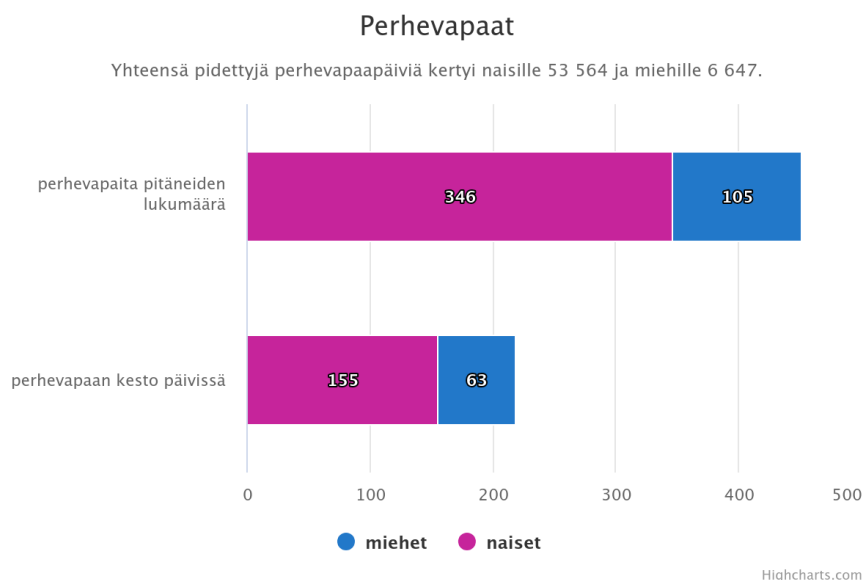
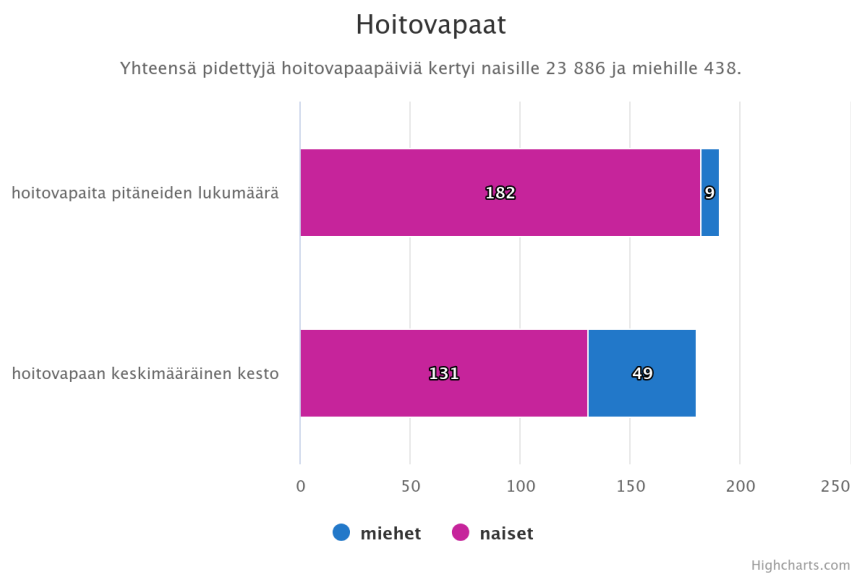

Highcharts.com

Suurimmat sairauspoissaolodiagnoosiryhmät

Highcharts.com

KUNTA10-TULOKSET

Vantaan kaupungin henkilöstön työhyvinvointia mitataan joka toinen vuosi Kunta10-työhyvinvointitutkimuksen avulla. Kunta10 on valtakunnallinen työelämää ja hyvinvointia selvittävä seurantatutkimus, jonka toteuttaa Työterveyslaitos.

Vantaan henkilöstöstä 70 % vastasi Kunta10-kyselyyn. Tämä on huima parannus vuoden 2022 kyselyn vastausprosenttiin (59 %), ja tekee kyselyn tuloksista entistä luotettavampia.

Edellinen kysely toteutettiin syksyllä 2022, jolloin elettiin vielä koronan jälkimaininkien aikaa ja uutta toimivaa arkea rakennettiin niin yksilö- kuin

yhteisötasollakin. Vuoden 2024 tutkimus osoittaa, että normaaliarki on paitsi palautunut, myös kehittynyt entistä paremmaksi työyhteisöissä.

Vantaan kaupungin tulokset olivat keskimäärin hyvät, kun niitä vertaa kaikkiin tutkimuksiin osallistuneisiin kuntatyönantajiin. Tulosten perusteella työyhteisö nähdään edelleen merkittävänä voimavarana, ja kehitys on ollut myönteistä useilla mittareilla. Suurin osa vastaajista kokee työyhteisössä olevan aiempaa enemmän sosiaalista pääomaa: peräti 75,5 % vastaajista koki näin, kun vastaava luku vuonna 2022 oli 73,5 %. Lisäksi Vantaalla työyhteisön koetaan olevan psykologisesti turvallinen: sekä vuoden 2022 että 2024 kyselyissä 73,7 % vastaajista oli tätä mieltä.

Suurin osa henkilöstöstä kokee työnsä mielekkääksi. Vantaalla 73,4 % vastaajista kokee työn imua, mikä on parempi kuin kuntien keskiarvo, 70,8 %. Tämä merkitsee selkeää kehitystä vuoden 2022 Vantaan tulokseen verrattuna, jolloin vastaava luku oli 70,9 %. Myös työstressin kokemus on vähentynyt: vuonna 2022 sitä raportoi 19 % vastaajista, kun taas vuonna 2024 osuus laski 16,8 %:iin.

– Toimiva työyhteisö tukee myös yksilöiden työhyvinvointia. Vantaalla lähiesihenkilötyöskentely ja työyhteisöjen toiminta ovat olleet pitkään hyvällä tasolla. Mutkaton organisaatiokulttuuri ja vahva kokemus työn merkityksellisyydestä edistävät näitä tekijöitä. Meillä tehdään töitä yhteiskunnallisesti tärkeiden asioiden ja ajankohtaisten teemojen parissa, toteaa työhyvinvointipäällikkö Satu Relander-Mäkinen.

Lähiesihenkilöiden johtamisen tulokset ovat parantuneet entisestään, mikä osoittaa johtamisen onnistuneen Vantaalla erinomaisesti. Vastaajista 74,6 % kokee saavansa tukea lähiesihenkilöltään, mikä on merkittävä parannus vuoden 2022 tulokseen (70,8 %). Valmentavan johtamisen myötä 80,3 % vastaajista kokee esihenkilönsä vahvistavan heidän kyvykkyyttään, kannustavan yhteistyöhön ja itsenäiseen työskentelyyn – tämäkin luku on noussut vuoden 2022 tasosta (77,8 %).

– Taito jakaa työn merkityksellisyyden kokemus on hyvän esihenkilön ominaisuus. Esihenkilön oma suhtautuminen työhön heijastuu työyhteisöön ja vaikuttaa sen ilmapiiriin, lisää Satu.

Parantamisen varaa löytyy edelleen kehityskeskusteluista, vaikka parannusta aiempaan vuoden 2022 tulokseen onkin jo saavutettu. Vuonna 2022 vain vähän alle puolet vastaajista piti käytyjä kehityskeskusteluja hyödyllisinä, kun luku vuonna 2024 oli 52 %.

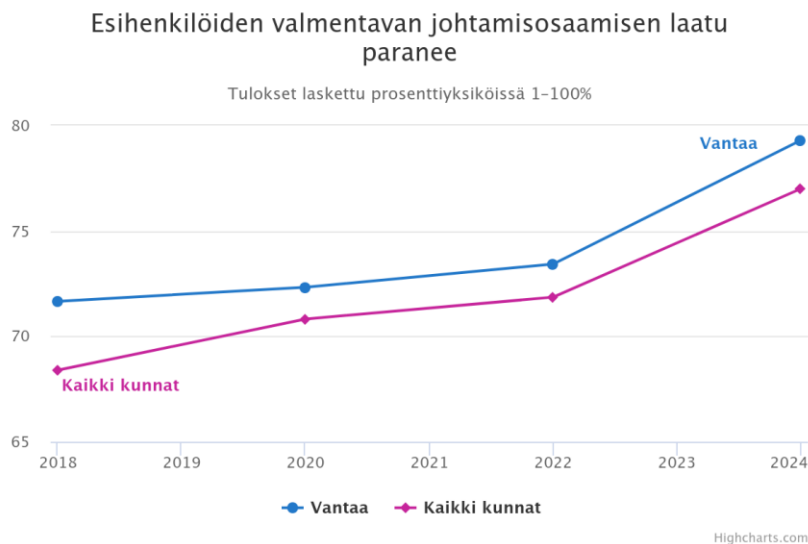
Ylemmän johdon toiminta, jota mitataan koettuna päätöksenteon oikeudenmukaisuutena, on parantunut hieman. Vähän yli puolet vastaajista kokee ylemmän johdon toiminnan oikeudenmukaiseksi. Nämäkin tulokset ovat linjassa muiden kuntien kanssa.

Aiempaa useampi uskoo jatkavansa työskentelyä eläkeikään. Työnantajan vaihtamista on harkinnut enää 41,6 %, kun vastaava luku vuonna 2022 oli 50,4 %. Sama trendi näkyy kaikissa kyselyyn osallistuneissa kunnissa ja laajemminkin yhteiskunnassa. Työnantajana Vantaa saa edelleen erinomaisia suosituksia, sillä peräti 80,9 % vastaajista suosittelisi Vantaata työpaikkana – tämä luku on jopa huikeat 9,2 % korkeampi kuin vuonna 2020, jolloin vastaava osuus oli 71,7 %.

Alla tarkastelemme tuloksia tarkemmin suhteessa strategiakauden (2022–2024) kehityskohteisiin ja vuoden 2024 sitoviin tavoitteisiin.

Tavoite: Esihenkilöiden valmentavan johtamisosaamisen laatu paranee

Henkilöstön kokemuksia valmentavasta johtamisesta kysyttiin seuraavien väittämien avulla: lähiesihenkilö vahvistaa työntekijöiden kyvykkyyttä; lähiesihenkilö kannustaa työntekijöitä yhteistyöhön ja lähiesihenkilö annustaa työntekijöitä itsenäiseen työskentelyyn. Vantaan vastaajista 79,3 % on joko täysin samaa mieltä tai melko samaa mieltä. Tulos on 6 % parempi kuin edellisen kyselyn 2022 tuloksissa.

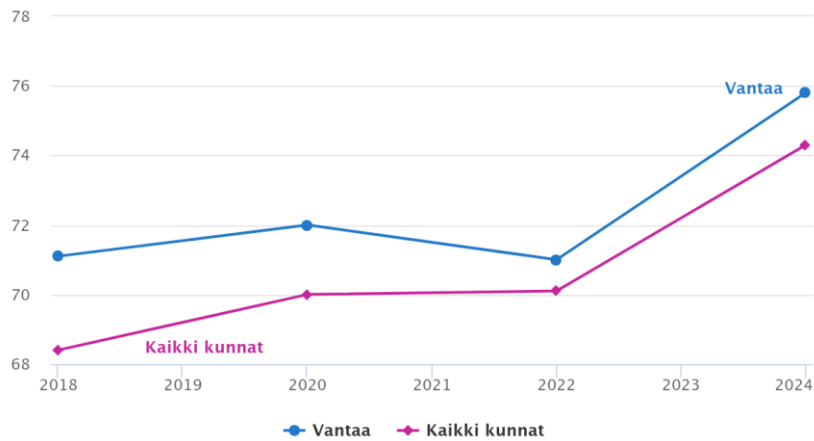
Tavoite: Henkilöstön työhyvinvointi ja palautuminen työpäivän aiheuttamista rasituksista paranee

Henkilöstön työhyvinvointia voidaan tarkastella erilaisilla mittareilla. Kysymys työn mielekkyyden kokemuksesta ja työstressin määrä kuvaavat ehkä parhaiten henkilön kokonaisvaltaista tunnetta siitä, miten hyväksi hän kokee oman työhyvinvointinsa. Mielekkyyttä mitattiin kysymällä, miten tyytyväinen olet seuraaviin asioihin: henkilökohtaiseen kasvuun ja kehitykseen työssäni; tunteeseen, että olen saavuttanut jotain merkittävää työssäni; mahdollisuuksiini ajatella ja toimia itsenäisesti työssäni ja työni haasteellisuuteen. Työstressiä selvitettiin kysymällä, kuinka paljon henkilö kokee työn hallintaa suhteessa työpaineisiin. Tulosten mukaan työn mielekkyyden kokemus on noussut 5 % ja työstressi vastaavasti vähentynyt 5 %.

Työn rasituksesta palautumista selvitettiin kysymällä, kokeeko henkilö palautuvansa työpäivän aiheuttamasta rasituksesta ennen seuraavaa työpäivää. Luku on noussut lähes 4 % vuodesta 2022, eli yhä useampi kokee, että ei palaudu tarpeeksi hyvin ennen seuraavaa työpäivää.

Työn mielekkääksi kokeminen

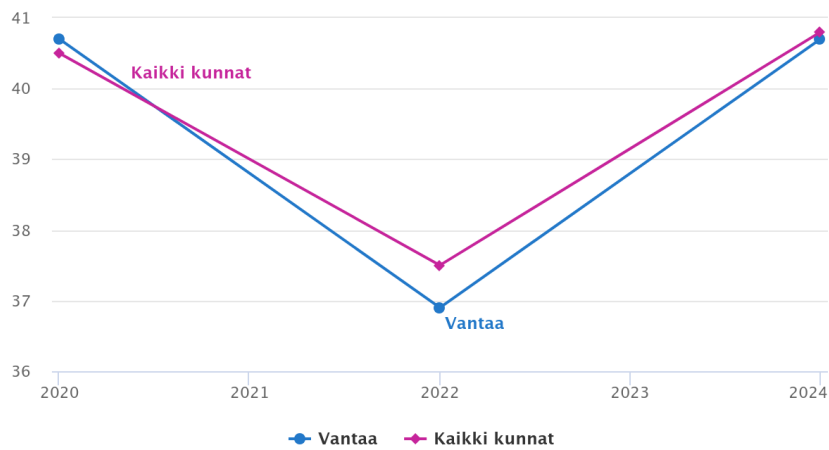
Tulokset laskettu prosenttiyksiköissä 1–100 %.

Highcharts.com

Työpäivän aiheuttamasta rasituksesta palautuminen

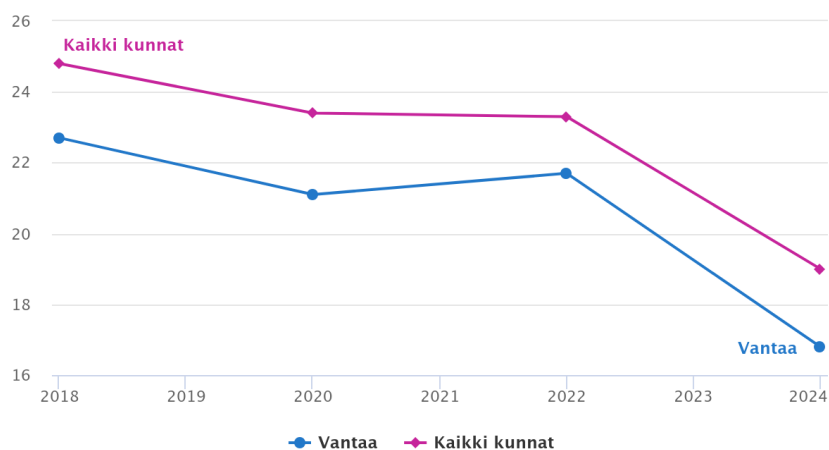
Tulokset laskettu prosenttiyksiköissä 1–100 %.

Highcharts.com

Työstressin kokeminen

Tulokset laskettu prosenttiyksiköissä 1–100 %.

Highcharts.com

Tavoite: Työyhteisöt ovat pito- ja vetovoimaisia

Työyhteisön pito- ja vetovoimaisuutta kuvaaviin kaavioihin on laskettu yhteen työyhteisön sosiaalista pääomaa, ja työpaikan psykologista turvallisuutta kuvaavat luvut. Tilanne on parantunut lähes 3 % vuodesta 2022.

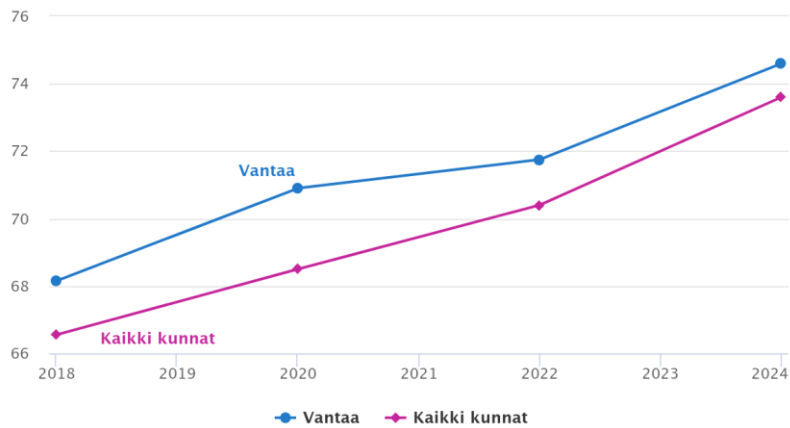
Työyhteisön sosiaalista pääomaa mitattiin seuraavien väittämien avulla: pidämme toisemme ajan tasalla työasioissa; asenteemme on "toimimme yhdessä"; jokainen tuntee tulewansa ymmärretyksi ja olevansa hyväksytty; esihenkilöni kohtelee alaisiaan ystävällisesti ja huomaavaisesti; esihenkilöni kunnioittaa työntekijän oikeuksia ja esihenkilöni voi luottaa.

Aiempina vuosina psykologisen turvallisuuden sijasta on kysytty työpaikan ilmapiiristä. Väittämät ovat kuitenkin pysyneet samoina. Psykologista turvallisuutta mitattiin seuraavilla väittämillä: työpaikallamme arvostetaan työtäni; työpaikallamme on kannustava; ihmisiin voi todella luottaa; meillä vallitsee avoin toverihenki, jota ilmentää keskinäinen avuliaisuus; työpaikallamme esiintyy juoruilua ja kateutta; minuun kohdistuu syrjintää; työpaikallamme esiintyy kiusaamista ja sairauslomilla olijat leimataan helposti pinnareiksi.

Pito- ja vetovoimaisiin työyhteisöihin liittyy myös kehittyminen. Tätä selvitettiin kysymällä, onko työyksikön jäsenillä valmiutta asettaa kyseenalaiseksi työyhteisön tekemän työn perusteet; kiinnitetäänkö huomiota toiminnan heikkoihin kohtiin työskentelyn parantamiseksi ja ottavatko työyhteisön jäsenet huomioon muiden esittämät parannusehdotukset päästäkseen parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen. Kehitys on parantunut 2,5 % kahden vuoden takaisesta tuloksesta.

Työpaikan psykologinen turvallisuus ja sosiaalinen pääoma

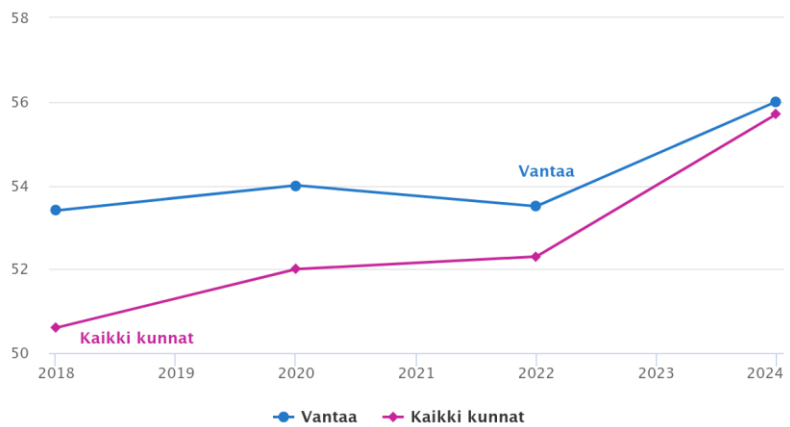
Tulokset laskettu prosenttiyksiköissä 1–100 %.

Highcharts.com

Työyhteisö kehittää toimintaansa

Tulokset laskettu prosenttiyksiköissä 1–100 %.

Highcharts.com

VAIKUTTAVAA JOHTAMISEN JA TYÖYHTEISÖJEN KEHITTÄMISTÄ

Linjakas johtaminen ja hyvä esihenkilötyö ovat avainasemassa organisaation tuloksellisuuden, kulttuurin ja työyhteisöjen hyvinvoinnin mahdollistajina. Nämä luovat perustaa, jonka varaan kaikki muu toiminta rakentuu. Vantaa on hyvin johdettu kaupunki – johtamisen kehittämiseen on panostettu jo pitkään. Tämä näkyy myös vuoden 2024 Kunta10-tutkimuksesta, jossa mm. lähijohtamisen, valmentavan johtamisen ja sosiaalisen pääoman tulokset ovat entisestään parantuneet.

Vantaan strategian painopiste 'Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella' on ohjannut johtamisosaamisen kehittämistä myös vuonna 2024. "Vaikuttava johtaminen Vantaalla on arvo- ja strategialähtöistä, päämäärätietoista merkityksen ja toiminnan johtamista sekä jatkuvaa strategisuutta arjessa valmentavan johtamisen keinoin." (Vantaan strategia 2022–25)

Vantaalla on jo useamman strategiakauden ajan panostettu valmentavaan johtamiseen, ja johtajat ovat sitoutuneet yhteisen johtamisosaamisen kehittämiseen. Toimialoilla ja palvelualueilla on vuoden aikana toteutettu erilaisia valmennusohjelmia ja coaching-prosesseja, jotka ovat edistäneet valmentavaa johtamista ja kulttuuria. Viime vuosina myös johdon työnohjausta on hyödynnetty aiempaa enemmän johtajien ja johtoryhmien johtajuuden kehittämisessä. Toimialojen tukena ovat olleet kilpailutetut palveluntuottajamme.

Vantaan kaupungin johtajat ja esihenkilöt kehittävät strategian mukaista johtamista ja johtamisen perusosaamista jatkuvasti osallistumalla kaupungin tarjoamiin valmennusohjelmiin ja foorumeihin. Näillä varmistamme yhtenäisen ja laadukkaan johtamisen Vantaalla sekä ylläpidämme jatkuvaa uudistumista johtamisessa. Lisäksi johtamisosaamista kehitetään ulkoisissa koulutuksissa.

Tuemme ja konsultoimme toimialojen ja palvelualueiden johtoa johtamisen kehittämishankkeissa. Lisäksi toimialat saavat keskitetystä kehittämisbudjetista taloudellista tukea näihin kehittämistoimenpiteisiin. Palvelualuejohtajan rooli palvelualueen johtamiskulttuurin ja yhtenäisen johtamisessa kehittämisessä on keskeinen.

”Vantaa on yksi työnantaja, jonka koko henkilöstöllä on oikeus hyvään ja oikeudenmukaiseen valmentavaan johtamiseen. Jokaisella toimialalla luodaan toimiala- ja palvelualuejohtajien johdolla kulttuuria, jolla on suuri vaikutus eri palvelualueiden työyhteisöihin”. (Vantaan strategia 2022–25)

Kaupungin yhteinen johtamisvalmennusten kokonaisuus vie strategian mukaista johtamista ja johtamiskulttuuria eteenpäin. Erilaiset johtamisen valmennusohjelmat, coaching-prosessit, verkostopäivät ja koulutukset muodostavat systemaattisen kokonaisuuden, joka huomioi monenlaiset kohderyhmät ja kehittymisen tarpeet strategian suuntaisesti.

Ylimmän johdon verkostopäivät ja päällikköfoorumit

Ylimmän johdon verkostopäivät ja päällikköfoorumit toteutettiin kaksi kertaa vuonna 2024. Kevään foorumeiden teemana oli ilmiöjohtaminen ja tarkasteltavana ilmiönä segregatio. Marraskuun 2024 foorumissa ylin johto ja päälliköt kokoontuivat yhdessä pohtimaan johtamista tulevaisuuden ilmiöiden, trendien ja muutosten maailmassa. Päivien aikana johtajien puheenvuoroissa painotettiin erityisesti visioinnin merkitystä, kykyä ajatella strategisesti ja operatiivisesti. Rakennamme tulevaisuutta tietoisesti, emme vain reagoi, joten ennakkoinnilla ja tiedolla johtamisella on suuri merkitys tulevaisuuden ymmärtämisessä ja rakentamisessa. Tulevaisuuden johtamisessa onnistuminen vaatii mm. vision, tavoitteiden ja hyötyjen kirkastamista, yhteistyötä ja hallinnollista empatiaa. Olennaista johtamisessa on strategian punaisen langan varmistaminen läpi organisaation – yhdessä tehty, yhdessä toteutettu, yhdessä seurattu. Lisäksi esille nostettiin dialogin merkitys kuntalaisten suuntaan, eli jokaista johtajaa ja esihenkilöä haastettiin entistä asiakaslähtöisempään ajatteluun sekä jatkuvaan dialogiin kuntalaisten sekä asiakasrajapinnassa toimivien työntekijöiden kanssa.

Strateginen johtamisvalmennus

Vuoden aikana toteutui uudistettu strategisen johtamisen valmennusohjelma ”Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella”, joka on saanut nimensä strategisen painopisteen mukaisesti. Tämänkertaisessa ohjelmatoiteutuksessa palvelualuekohtainen yhteinen kehittämistyö painottui aiempaa valmennusohjelmaa selkeämmin.

Kehittämistyön suunnittelua ja jalostamista vauhdittivat valmennusosuudet inhimillisestä strategiasta ja merkityksellisyyden johtamisesta sekä työkyvyn johtamisesta. Valmennuspäivien pohdinnoissa pureuduttiin myös monimuotoiseen ja kyvykkääseen työyhteisöön sekä itsensä johtamisen teemoihin. Lisäksi valmentavan johtajuuden osaamista vahvistettiin erilaisten sparrausharjoitusten kautta. Valmennusohjelman kokonaisuus sai osallistujilta hyvät palautteet.

Palvelualueet aloittivat kehityssuunnitelmaansa käytäntöön viemisen valmennuksen aikana. Kehitystyön toimeenpanon vaikutuksia seurataan 2025 keväällä pienryhmäkohtaisissa arviointitapaamisissa.

Johtamisen tutkinto-ohjelma Vantaa-JYET

Alkuvuodesta 2024 käynnistyi jälleen vantaalaisille johtajille ja päälliköille suunnattu Vantaa-JYET-ohjelma (Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto), jonka osallistujat ovat yleisesti kokeneet mm. vahvistaneen johtajan ammatti-identiteettiään sekä rohkeuttaan ja varmuuttaan johtajana toimimiseen. Kohderyhmän mukaisesti johtamisen johtaminen on fokuksessa läpi ohjelman, samoin kuin strategian mukainen johtaminen ja erityisesti vaikuttava johtaminen. Oppisopimuksena toteuttavan ohjelman kumppaneina toimivat MIF (Management Institute Finland) ja Vantaan ammattiopisto Varia. Opiskelijoita ohjelmassa on 13 ja se päättyy maaliskuussa 2025.

Esihenkilönä Vantaalla

Esihenkilönä Vantaalla -valmennus on arvostettu valmennusohjelma, joka vuodesta toiseen on koettu monipuolisena ja laadukkaana johtamisessa kehittymisen ja johtajuudessa kasvun vauhdittajana. EV-valmennus on tarkoitettu kaikille Vantaalla uusille esihenkilöille. Vuoden 2024 aikana käynnistettiin kaksi uutta ryhmää ja vietiin loppuun myös yksi edellisenä vuonna alkanut EV-valmennus. Esihenkilönä Vantaalla -valmennus antaa eväitä strategian mukaiseen vantaalaiseen johtamiseen ja tukee kasvua esihenkilönä/johtajana. Noin vuoden pituiseen EV-valmennukseen kuuluu olennaisena osana mentorointi sekä Vantaan verkko-oppimisalusta Oppivan hyödyntäminen. Osallistuneita on ollut n. 17 henkilöä/ryhmä.

Osallistujat ovat kommentoineet Esihenkilönä Vantaalla -valmennusta, että hyvää on ollut vertaistuki ja mentorointi, tila ja aika johtamisen pohtimiseen ja

kehittämiseen. Valmennuksesta on koettu olevan hyötyä myös siinä, että osallistujat oppivat vantaalaisen tavan toimia ja se tuo jatkossa varmuutta omaan tekemiseen. Valmennus on nähty käänteentekevästä kokemuksesta, joka voi avata silmät ja mielen uuteen suuntaan.

Ryhmäcoaching-prosessit

Johtamisen valmennusohjelmien lisäksi erilaiset pienryhmille suunnatut ryhmäcoaching-prosessit ovat vakiinnuttaneet paikkansa kaupungin yhteisessä valmennustarjonnassa. Vuoden 2024 aikana käynnistyi jälleen uusi Energiaa lähijohtamiseen -ryhmäcoaching työhyvinvoinnin johtamiseen ja itsensä johtamiseen fokusoiden sekä coaching-muotoinen ryhmänvetäjien valmennus ilman esihenkilöasemaa toimiville tiimin, ryhmän tai verkoston vetäjille vahvistamaan heidän johtamistaitojaan sekä valmentavaa työtään. Lisäksi päätökseen saatiin edellisen vuonna käynnistynyt esihenkilöiden ryhmäcoaching, jonka aikana osallistujat vahvistavat valmentavaa johtamisotettaan ja coaching-taitojaan.

Projektipäälliköille suunnattu valmennus on ollut osa johtamistarjottimen tarjontaa jo pidempään. Suosittu valmennus toteutettiin myös vuonna 2024 kehittämispalveluiden, talous ja strategia -palvelualueen sekä Metropolia ammattikorkeakoulun yhteistyönä.

Työyhteisöjä ja lähijohtamista kehitetään aktiivisesti

“Positiivinen puhe työstä ja työn näkyväksi tekeminen tarinoiden kautta, rakentaa myönteistä ilmapiiriä ja tekee työnantajasta houkuttelevan potentiaaliselle hakijalle ja pidentää jo kaupungin palveluksessa olevien työuria. Positiivinen puhe ja työnantajamielikuvat paranevat, kun työyhteisöjen ja johtamisen kehittämiseen panostetaan koko ajan.” (Vantaan kaupunkistrategia 2022–25)

Vantaan kaupungilla työyhteisöjen ja lähijohtamisen kehittäminen on aktiivista ja jatkuvaa. Kertomusvuoden aikana on ollut käytettävissä myös valtuuston asettama pito- ja vetovoimaa edistävä kehittämisohjelma, johon on sisältynyt työyhteisöjen ja lähijohtamisen kehittämistä tukeva rahoitus.

Työyhteisöt ovat järjestäneet omia kehittämispäiviään, hyödyntäneet kilpailutettujen kumppaneiden toteuttamana työnohjausta, coachausta ja valmennuksia.

Työyhteisöt ovat voineet tilata Vantaan kaupungille räätälöityjä koulutuksia myös Metropolialta, joka on henkilöstökoulutuksen puitesopimuskoulutuskumppani. E erityisen tärkeiksi työyhteisöjen koulutusteemoiksi ovat nousseet turvallisuuden ja haasteellisten asiakastilanteiden kohtaaminen sekä henkinen ensiapu ja työhyvinvointi. Työyhteisöt ovat myös hyödyntäneet kehittämistyössään valmiita verkkovalmennuksia, joissa teemoina ovat yhteisöllisyys, aikaansaaminen ja hyvinvointi, vuorovaikutustaidot, esihenkilötyö ja johtaminen sekä mindset.

Johtamisen ja esihenkilötyön kehittämisen valmennuksiin ja koulutuksiin/koulutuskokonaisuuksiin osallistui viime vuoden aikana yhteensä 523 henkilöä. Yhteensä oppimistyyöpäiviä kaikkiin johtamisen kehittämisvalmennuksiin ja koulutuksiin kertyi 1335 kpl, tässä luvussa on mukana myös ei-esihenkilöasemassa olevat.

CASE: Johdon työnohjaus on johtajan keidas ja oppimismahdollisuus

Johtaminen on mielenkiintoinen työ – mutta usein yksinäistä, vastuullista ja jatkuvaa tasapainoilua erilaisten vaatimusten ja odotusten välillä. Tällaisessa ympäristössä johdon työnohjaus voi tarjota arvokkaan pysähdyspaikan.

Jaana Laukkarinen on yksi Werka kehitys Oy:n työnohjaajista, ja hän on jo kymmenen vuoden ajan toiminut Vantaan kaupungin pitkäaikaisena kehittämiskumppanina johdon työnohjaajana. Omakohtainen kokemus johtajuudesta Suomessa, Ruotsissa ja Hollannissa 15 vuoden ajalta antaa hänelle syvyyttä ja ymmärrystä työnohjauksen merkityksestä.

Jaana kertoo, että hänen oma työnohjauskokemuksensa johtajana oli merkityksellinen ja vaikutti ratkaisevasti siihen, että hän suuntautui työnohjaajaksi.

- Se oli minulle merkityksellistä, kun olin itse johtajana. Siitä tämä rakkaus lajiin syntyi, Jaana kertoo.

Johdon työnohjaus Vantaalla

Vantaan kaupungilla johdon työnohjaus on kehittynyt merkittäväksi johtamisen tukimuodoksi. Työnohjaukseen ovat osallistuneet niin yksittäiset johtajat kuin

johtoryhmät eri toimialoilta. Viime vuosina Vantaalla on erityisesti havaittu, miten tärkeää ja hyödyllistä työnohjaus voi olla johtajuuden kehittämisessä.

Yksilöohjauksien järjestämiseen johtajat saavat opastusta keskitetyistä kehittämispalveluista ja työnohjaajan valintaan ja tilaamiseen on olemassa selkeät prosessit. Johtajien ja johtoryhmien osalta vetäjällä on usein jo ennakkoon ajatuksia ja toiveita siitä, millainen työnohjaaja sopisi heidän tarpeisiinsa.

Prosessin kulku ja tavoitteet

Useimmiten ohjattavat ovat yksittäisiä esihenkilöitä, mutta myös johtoryhmät hyödyntävät työnohjausta. Prosessi alkaa yleensä kolmella tapaamisella, joiden jälkeen päätetään mahdollisesta jatkosta. Yleensä työnohjaus kestää vuoden ajan. Työnohjauksen ydin on siinä, että asiakas itse nostaa esille ne asiat, joita haluaa pohtia. Vuorovaikutuksen ja luottamuksen ollessa kunnossa syntyy merkityksellisiä keskusteluja. Vaikka prosessin alussa asetetaan tavoitteet, ohjaus ei ole suoraviivaista neuvontaa, vaan yhdessä tilanteiden tutkimista ja oivaltamista.

- Oivaltaminen vaatii sitä, että ihminen uskaltaa katsoa asioita juuri sellaisena kuin ne ovat ja tunnistaa myös omat kipukohtansa, Jaana toteaa.

Työnohjaus tukee sekä uusia että kokeneita johtoryhmiä

Työnohjaus voi merkittävästi auttaa esimerkiksi uuden johtoryhmän ryhmäytymistä. Kiireisessä johtoryhmätyössä on harvoin tilaa syvällisille keskusteluille, ja työnohjaus tarjoaa pysähtymisen paikan, jossa rakennetaan vahvempia vuorovaikutussuhteita ja luottamusta.

Toisaalta myös pitkään yhdessä työskennelleille johtoryhmille työnohjaus on arvokasta, sillä se auttaa tarkastelemaan vakiintuneita rooleja ja toimintamalleja uudesta näkökulmasta. Ryhmässä tapahtuva vertaistuki voi olla erityisen hyödyllistä, sillä se auttaa jäseniä ymmärtämään toisiaan paremmin ja olemaan läsnä toisilleen.

Työnohjaus on oppimismahdollisuus, ei vain kriisityökalu

Jaana haluaa purkaa myytin siitä, että työnohjausta tarvitaan vain vaikeuksien ilmetessä.

- Totta kai työnohjaus voi auttaa haasteellisissa tilanteissa, mutta itse näen sen ensisijaisesti oppimismahdollisuutena – johtajan keitaana ja opinahjona, Jaana pohtii.

Työnohjauksessa johtajalla on mahdollisuus pysähtyä, oppia itsestään ja kehittyä ammatillisesti, mikä tekee siitä arvokkaan osan johtajuuden jatkuvaa kehittämistä. Lopuksi Jaana suosittelee lämpimästi työnohjausta kaikille esihenkilöille ja johtoryhmille:

- Johtaminen voi olla yksinäistä, ja siksi on arvokasta, että voi keskustella työnohjaajan kanssa.

CASE: Johtaja johtamisen kehittäjänä – Annukka Larkion matka ja opit

Johtaminen on keskeinen tekijä organisaatioiden menestykselle, ja sen kehittäminen vaatii jatkuvaa oppimista, mukautumista ja sitoutumista. Vantaan kaupungin kulttuuri- ja kirjastopalvelualueen johtaja Annukka Larkio on tämän kehitystyön eturintamassa.

Annukka Larkion yli 40 vuoden ura Vantaan kaupungilla. Ensimmäiset 20 vuotta varhaiskasvatuksessa, josta 16 vuotta päiväkotien johtajana. Nykyisessä tehtävässään hän on ollut 20 vuotta, ja se on muovannut hänestä kokeneen ja kehittämismyönteisen johtajan.

Larkion uran yhtenä punaisena lankana on ollut lastenkulttuuri, jota hän on vaalinut myös taideterapian ja taidehistorian opintojensa kautta. Vaikka lasten kasvatuksen parissa työskentely oli hänelle äärettömän tärkeää, koki hän kutsumusta ylemmän tason johtamisen ja kehittämisen tehtäviin.

Larkio uskoo, että ihmisillä on oikeus hyvään johtamiseen.

- Puhumme paljon psykologisesti turvallisesta ilmapiiristä, mutta hyvä johtaminen tarkoittaa myös työrauhan takaamista, selkeitä tavoitteita ja yhdenvertaisuutta. Kun henkilöstö tietää, mitä kohti mennään, syntyy intohimo ja sitoutuminen työhön.

Johtajuuden muutos ja valmentava ote

Vuonna 2024 kulttuuripalveluissa tapahtui organisaatiomuutos, jossa 11 kirjastoa siirtyivät kulttuuripalveluiden alaisuuteen sekä kuvataidekoulu ja musiikkiopisto elinikäisen oppimisen palvelualueen alle.

- Tämän muutoksen myötä olemme rakentaneet pohjaa yhteiselle toimintakulttuurille, mutta se on pitkä prosessi. On tärkeää, että kaikille muodostuu selkeä kuva siitä, miten johdamme tätä laajaa kokonaisuutta yhdenvertaisesti.

Larkio korostaa, että johtaminen on erilaista kuin ennen. Asiantuntijat johtavat yhä enemmän omaa työtään, ja valmentavat menetelmät ovat nousseet keskiöön.

- Ei kenelläkään johtajalla ole valmiita ratkaisuja kaikkiin tilanteisiin, ja siksi on tärkeää, että organisaatiossa tehdään yhteistyötä monilla eri tasoilla.

Vantaalla on Larkion mukaan loistava ilmapiiri johtamiselle. Täällä annetaan tilaa, mutta samalla edellytetään sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin ja kaupungin strategiaan.

- Meidän täytyy koko ajan muistaa kommunikoida sekä virkamiesjohdon että poliittisen johdon välillä, sillä tämä ei ole sooloilupeli.

Johtamisen kehittäminen ja mentorointi

Larkio on omassa työssään panostanut erityisesti johtamisen kehittämiseen. Hän on varmistanut, että sekä hänen oma johtoryhmänsä että yksiköiden päälliköt saavat riittävästi koulutusta ja työvälineitä.

- Johtaminen on myös persoonakysymys, mutta kaikilla tulee olla selvä näkemys tavoitteista ja siitä, miten niihin päästään.

Larkio on myös toiminut mentorina uusille esihenkilöille useiden vuosien ajan, ja pitää tätä yhtenä oman kehittymisensä kannalta merkittävimmistä kokemuksista.

Johtajana kasvaminen ja tulevaisuuden näkymät

Larkion mukaan johtajaksi kasvaminen on ollut hänelle elinikäinen matka, jossa keskeistä on ollut innostus, ihmisyyden ihmettely ja erilaisten tilanteiden ratkominen.

- Johtaminen muuttuu helpommaksi, kun uskaltaa tarttua asioihin ja selvittää haasteet. On myös tärkeää muistaa palkita itseään onnistumisista.

Larkion johtamisfilosofia pohjautuu jatkuvaan kehittämiseen.

- Mikään ei muutu, jos emme kehity. Tarvitsemme selkeät tavoitteet ja niihin suhteutetut resurssit. Kehittämismyönteisyys on minulle kaiken A ja O.

OSAAJIA NYT JA TULEVAISUUDESSA – REKRYTOINTI JA OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Vuoden 2024 aikana kokonaishakijamäärä rekrytoinneissa kasvoi 65,6 % edelliseen vuoteen verrattuna. Julkisessa haussa olleiden tehtävien määrä taas väheni 33,6 %. Vastaavasti kesä- ja harjoitteluiden kohdalla hakijamäärä tuplaantui edelliseen vuoteen verrattuna. Hakijaviestinnän ja hakijakokemuksen merkitys on keskeinen tekijä myönteisen työnantajamielikuvan vahvistamisessa ja osaavan henkilöstön tavoittamisessa. Hakijaviestintää onkin aktiivisesti kehitetty ja esihenkilöiden käyttöön on lisätty mm. hakijaviestipohjia rekrytointiprosessin eri vaiheisiin. Myös muunkielisille hakijoille on käytössä ruotsin ja englanninkieli siä käännöksiä. Hakijaviestinnän merkitystä ja positiivisen hakijakokemuksen luomista on korostettu myös esihenkilöille suunnatuissa koulutuksissa. n rekrytoinnin osuus kasvoi 125 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Jotta rekrytointi sujuisi helpommin ja kaupungin rekrytointi-ilmoitukset näyttäisivät yhtenäisiltä, rekrytointijärjestelmän ilmoituspohjia ja hakemuslomakkeita on päivitetty. Uudistetut lomakkeet ohjaavat paremmin hakijoita täyttämään kelpoisuuden kannalta oleelliset tiedot ja ne ovat helppolukuisempia rekrytoiville esihenkilöille. Varhaiskasvatuksessa kaksi kertaa vuodessa toteutettavat massarekrytoinnit on rakennettu mahdollisimman hakijalähtöisiksi. Hakija voi yhdellä hakemuksella osoittaa kiinnostuksensa useampaan alueeseen ja päiväkotiin ja löytää näin itsellensä sopivimman vaihtoehdon. Myös rekrytoinnissa käytettäviä muita työkaluja on kehitetty, kuten esimerkiksi kevennettyä henkilöarviointia on kokeiltu pysäköinninvalvojien rekrytoinneissa.

Henkilöarvioinnin kehittäminen pysäköinninvalvojen rekrytoinneissa

Pysäköinnintarkastajien rekrytointiprosessia on kehitetty merkittävästi, ja erityisesti henkilöarviointi on saanut uusia tehokkaita menetelmiä. Rekrytointikonsultin tuki, simulaatiot ja yhteistyö ulkoisten asiantuntijoiden kanssa ovat auttaneet löytämään entistä paremmin sopivia kandidaatteja.

Vantaan rekrytointikonsultilta on saatu arvokasta tukea haastatteluiden toteuttamiseen. Vaikka videohaastatteluja kokeiltiin osana prosessia, ne eivät osoittautuneet tehokkaiksi pysäköinnintarkastajien rekrytoinnissa. Sen sijaan tiivis yhteistyö yrityskumppani Eezyn kanssa on osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi. Eezy on erikoistunut henkilöstövuokraukseen ja rekrytointeihin, ja heidän asiantuntijansa ymmärtävät kaupunkiympäristön tarpeet ja pystyvät etsimään sopivat ehdokkaat tehtäviin.

Aiemmin rekrytointiprosessia hoidettiin itsenäisesti, mutta nyt Eezy tuo lisäarvoa esimerkiksi järjestämällä simulaatioita haastavista asiakaspalvelutilanteista. Tämä käytäntö on osoittautunut tehokkaaksi ja parantanut rekrytointien onnistumista merkittävästi. Simulaatioiden avulla voidaan arvioida hakijoiden reagoitua ja toimintaa käytännön tilanteissa, mikä antaa tärkeää lisätietoa valintapäätöksiä varten. Tulevaisuudessa simulaatioita voidaan vielä kehittää entistä tarkemmin pysäköinnintarkastajien työn erityispiirteisiin sopiviksi.

Hakuprosessi etenee Laura-rekrytointijärjestelmän kautta, jossa hakijat jättävät hakemuksensa. Esihenkilö ja Vantaan rekrytointikonsultti käyvät hakemukset läpi ja valitsevat sopivimmat hakijat haastatteluihin. Haastattelujen jälkeen parhaat kandidaatit siirtyvät Eezylle jatkotesteihin, joissa arvioidaan heidän soveltuvuuttaan työtehtävään. Eezy tarjoaa tukea lopullisessa päätöksenteossa, mikä on osaltaan parantanut rekrytointien onnistumisprosenttia.

Parantunut rekrytointiprosessi on vaikuttanut myös työyhteisöön. Aiemmin työyhteisö oli melko jakautunut, mutta onnistuneiden rekrytointien myötä yhteishenki on parantunut huomattavasti. Uusien työntekijöiden valinnassa on kiinnitetty huomiota paitsi ammatillisiin taitoihin myös työyhteisötaitoihin, mikä on auttanut rakentamaan tiivistä ja hyvin toimivaa työympäristöä.

Avoimet työpaikat pysäköinnintarkastajien tehtävissä ovat yleensä haettavissa 3–4 viikon ajan. Rekrytointiprosessi pyritään hoitamaan ripeästi, mutta huolella, ja koko prosessin kesto on tyypillisesti noin kaksi kuukautta. Järjestelmän ja menetelmien jatkuva kehittäminen varmistaa, että rekrytoinnit pysyvät tehokkaina ja vastaavat organisaation tarpeita parhaalla mahdollisella tavalla.

Osaamisen kehittäminen pohjautuu tavoitteisiin, muutoksiin ja tarpeisiin

Vantaan kaupungin strategisten tavoitteiden ja palvelun laadukkaan toteutumisen edellytyksenä on jatkuva ja suunnitelmallinen henkilöstön osaamisen kehittäminen. Palvelualueet laativat vuosittain koulutussuunnitelman kaikista palvelualueen henkilöstölle suunnatusta kehittämistoimista ja koulutuksista.

Koulutussuunnitelmassa huomioidaan tavoitteet ja muutokset toimintaympäristössä ja tunnistetaan nykyisen henkilöstön osaaminen ja tarvittavat kehittämistoimet. Osaamisen kehittämistä on toteutettu toimialoilla ja palvelualueilla näiden laadittujen koulutussuunnitelmien mukaisesti. Osaamisen kehittämisen vuosikellot ja toimialojen osaamisen kehittämistyöryhmät toimivat toimialoilla suunnitelmien mukaisesti. Toimialojen ja palvelualueiden järjestämän koulutuksen lisäksi henkilöstölle on tarjottu myös kaupunkitasoista koulutusta ammatillisen osaamisen kehittämiseksi.

Vantaan ja Seuren yhteistyön kohokohdat vuonna 2024

Vantaa käytti vuonna 2024 Seurelta seuraavia palveluja: henkilöstövuokraus-, sijoittelupalvelu, sijaisopettajapalvelu, varahenkilöstö, tutustumiset ja oppisopimuspalvelut. Vantaalla työskenteli vuonna 2024 noin 4 200 vuokratyöntekijää, jotka mahdollistivat noin 163 000 työvuoron toteutumisen Vantaan eri työkohteissa. Varhaiskasvatuksen osuus tehdyistä työvuoroista oli noin 53 %, opetuksen osuus 38 % ja palvelualueiden osuus noin 9 %. Seure toimitti työvoimaa yli 340 työkohteeseen Vantaalla ja onnistui toimittamaan työntekijän noin 95 % tehdyistä tilauksista. Vantaa teki tilauksia Seurelle 29 % vähemmän edellisvuoteen verrattuna.

Varhaiskasvatuksessa työskenteli varahenkilöstöä asiakkaan eri kohteissa vuoden mittaan noin 40, ja tutustumisten kautta Vantaalle saatiin 26 uutta työntekijää. Oppisopimusyhteistyön tuloksena keväällä 2024 valmistui vantaalle 18

uutta varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Sijaisopettajapalvelun kautta vuonna 2024 työskenteli 154 sijaisopettajaa Vantaan eri kouluissa. 82 % Vantaalla työskennelleistä Seuren vuokratyöntekijöistä tuntee itsensä tervetulleeksi Vantaan työkohteissa. Tämä tulos parantui edellisvuoteen verrattuna.

Top 10 toimitetut nimikkeet

- 1.koulunkäynninohjaaja
- 2.varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
- 3.varhaiskasvatuksen avustaja
- 4.oppilashoitaja
- 5.varhaiskasvatuksen opettaja
- 6.iltavahtimestari
- 7.ruotsinkielinen koulunkäynninohjaaja
- 8.liikunnanohjaaja
- 9.ICT-asiantuntija
- 10.Projektityöntekijä

Lisä- ja täydennyskoulutukset

Henkilöstökoulutuskumppani Metropolia

Vuonna 2024 Vantaan kaupungin ammatillisen henkilöstökoulutuksen kumppani Metropolia toteutti 33 koulutuskokonaisuutta. Koulutuskokonaisuuksien sisältämiä koulutuspäiviä oli yhteensä 79. Koulutuksiin osallistui yhteensä 1 242 vantaalaista työntekijää. Koulutukset saivat hyvää palautetta; osallistujat antoivat koulutusten keskiarvoksi 4.3 arviointiasteikolla 1–5. Aiheena painottui erilaiset turvallisuusteeman koulutukset.

Ensiapukoulutuksia Vantaan aikuisopistossa

Vantaan Aikuisopisto on tuottanut kaupungin perusensiapukoulutuksen jälleen vuonna 2024. Koulutukset tuotetaan pääsääntöisesti kaupunkitasoisesti, ainoastaan pienten lasten hätäensiavun koulutukset toteutettiin kasvatuksen ja oppimisen toimialalla erikseen. Koulutuksia järjestettiin kaikkiaan 39. Kaikkiaan osallistujia vuonna 2024 ensiapukursseilla oli 490 henkilöä.

Hrd-järjestelmät

Koulutusten hallintajärjestelmä Osumassa on vuonna 2024 otettu käyttöön Keskustelut -osio, johon esihenkilö merkitsee käytyjen Vaikuttavaa työtä - keskusteluiden ajankohdat. Oppiva -verkko-oppimisalustalle on luotu kaupunkitasoisia ja toimialojen koulutuksia ja perehdytysohjelmia. Oppivassa on ollut kävijöitä noin 1900.

Academy of Brain -verkkokoulutukset Oppivassa

Helmikuussa 2024 Oppivaan avattiin 45 Academy of Brain -verkkovalmennusvideota, jotka keskittyvät tämän päivän ja tulevaisuuden tärkeimpiin työelämätaitoihin, kuten itsensä johtamiseen, yhteistyötaitoihin, hyvinvointiin ja muiden johtamiseen. Valmennusvideot oli tarkoitettu keskusteluiden tueksi yksiköihin ja tiimeihin sekä itsenäiseen opiskeluun. Kaiken kaikkiaan 291 henkilöä ilmoittautui materiaalin käyttäjäksi, mutta koska videoita on katsottu esimerkiksi tiimipalavereiden yhteydessä, todellinen henkilömäärä on huomattavasti laajempi.

Omaehtoisen koulutuksen taloudellinen tuki henkilöstölle

Vantaa tukee henkilöstönsä osaamisen kehittämistä omaehtoisen koulutuksen tuella. Kun työntekijä kehittää itseään ammatillisesti ja laajentaa osaamistaan omalla kustannuksellaan, hän voi hakea työnantajalta omaehtoisen koulutuksen tukea. Edellytyksenä tuen saamiselle on, että käyty koulutus kehittää ammatillista osaamista ja pohjautuu kehittymissuunnitelmaan.

Vantaalla on mahdollista hakea omaehtoisen opiskelun taloudellista tukea kerran vuodessa. Lisäksi varhaiskasvatuksen nimetyt ammattiryhmät ovat voineet hakea tukea kuukausittain pätevyitysmiskoulutuksiin.

Vuonna 2024 omaehtoisen koulutuksen tukea jaettiin yhteensä noin 24 000 euroa. Tukea haettiin yhteensä noin 34 000 euron edestä. Omaehtoisen koulutuksen tukea haki yhteensä 66 henkilöä ja tukea maksettiin 64 henkilölle. Keskimääräinen myönnetty tuki oli noin 375 euroa.

Oppimistyöpäivät vähenivät työntekijää kohti

Koulutussuunnitelman mukaisia oppimispäiviä toteutui vuonna 2024 yhteensä 12 864. Oppimistyöpäivistä ulkoisia koulutuksia ja verkkokoulutuksia oli yhteensä 3 394 ja sisäisiä koulutuksia ja kehittämispäiviä 9 259.

Työntekijää kohti oppimispäiviä toteutui 1,5 päivää. Koulutusmäärät työntekijää kohden ovat vähentyneet edellisvuoteen verrattuna, jolloin työntekijää kohden oppimispäiviä toteutui 1,9 päivää. Ero johtuu erityisesti sisäisten koulutuspäivien määrän vähenemisestä. Vuonna 2024 sisäisiä koulutuksia toteutettiin noin 750 kpl ja vuonna 2023 noin 850 kpl.

Lähtöpalautteet

Vantaalla kerättiin lähtöpalautetta kyselyllä, ja siihen vastasi 175 palvelussuhteensa päättäneitä henkilöä. Heistä vakinaisia oli 42 % ja määräaikaista 58 %.

Lähtöpalautteeseen vastanneista henkilöistä Vantaalle olisi valmiita palaamaan töihin 81 %. Erityisen hyvänä Vantaalla työskentelyssä koettiin työn merkityksellisyys, yhteistyö esihenkilön kanssa sekä työyhteisön ilmapiiri.

CASE: Hyvä hakijakokemus rakentaa myönteistä työnantajakuva

Työnantajamielikuvan rakentamisessa hakijakokemuksella on valtava merkitys. Vakaus sekä hyvän työ- ja vapaa-ajan tasapainon tarjoaminen ovat keskeisiä tekijöitä, jotka houkuttelevat hakijoita kuntasektorille. Samalla rekrytointien hakijamäärät kasvavat ja kilpailu paikoista kiristyy, mikä tekee hakijaviestinnän laadukkaasta toteutuksesta entistäkin tärkeämpää.

Vuonna 2024 Vantaan hakijamäärä nousi merkittävästi, vaikka avoimia paikkoja oli vähemmän kuin edellisvuonna. Vantaalla oli tarjolla 1 821 avointa työpaikkaa, joihin tuli yhteensä 39 396 hakemusta. Vuonna 2023 avoimia paikkoja oli enemmän, 2742, mutta hakijoita vähemmän, vain 23 788. Myös kesätyöhakijoiden määrä tuplaantui vuodesta 2023 vuoteen 2024: vuonna 2023 kesätyöpaikkoihin haki 3 192 ja vuonna 2024 peräti 5653 hakijaa. Kesätyöpaikkojen määrä pysyi kuitenkin molempina vuosina noin 260:ssa.

Hakijaviestintä avainasemassa

Rekrytointiprosessin selkeys ja sujuvuus vaikuttavat hakijoiden kokemukseen ja siten työnantajan maineeseen. Jokainen rekrytointi on kuin käyntikortti organisaatiolle, ja huonosti hoidettu prosessi voi jättää hakijoille kielteisen kuvan. Rekrytointipäällikkö **Sirpa Mikkola** korostaa oikea-aikaisen ja avoimen hakijaviestinnän merkitystä:

- Hyvällä hakijaviestinnällä voidaan vaikuttaa myönteiseen hakijakokemukseen. Oikea-aikainen viestiminen rekrytointiprosessin eri vaiheissa on todella tärkeää. Hakijat turhautuvat, jos eivät tiedä, missä vaiheessa rekrytoinnissa mennään.

Tyypillisimmät rekrytoinnissa koetut haasteet liittyvät liian pitkiin prosesseihin, väliaikatiedon puutteeseen sekä palautteen saamiseen. Vantaalla on tartuttu näihin haasteisiin kehittämällä hakijakokemusmittausta tietyille tehtävänimikkeille. Vuonna 2025 suunnitelmissa on ottaa käyttöön työkalu, jolla hakijakokemusta voidaan mitata systemaattisesti.

Esihenkilöiden rekrytointiosaamisen kehittäminen

Rekrytoinnin onnistuminen ei ole vain rekrytointitiimin vastuulla, vaan myös esihenkilöillä on keskeinen rooli hakijakokemuksen rakentamisessa. Vantaalla panostetaan esihenkilöiden rekrytointiosaamisen kehittämiseen osana valmentavaa johtamista. Tavoitteena on varmistaa, että rekrytointiprosessit ovat sujuvia, hakijaviestintä on laadukasta ja hakijoille jää positiivinen kuva Vantaasta työnantajana.

- Painotamme esihenkilöille rekrytointien tärkeyttä ja annamme heille työkaluja hakijaviestinnän parantamiseen. On tärkeää, että rekrytointiprosessit ovat tehokkaita ja läpinäkyviä, jotta voimme houkutella ja sitouttaa parhaat mahdolliset osaajat, Sirpa toteaa.

Hyvin hoidettu rekrytointiprosessi ei vain helpota oikeiden osaajien löytämistä, vaan myös vahvistaa Vantaan kaupunkia haluttuna työnantajana. Panostamalla hakijakokemukseen ja rekrytointiviestinnän laatuun voidaan varmistaa, että hakijat saavat prosessista positiivisen kokemuksen – riippumatta lopputuloksesta.

CASE: Oppilaitosyhteistyön monet muodot

Vuonna 2024 Vantaa vahvisti ennakoivan rekrytoinnin näkökulmaa tekemällä tiivistä ja säännöllistä yhteistyötä oppilaitosten kanssa. Kaupunki osallistui aktiivisesti opiskelijoille suunnattuihin tapahtumiin ja messuille, tarjoten tietoa työ- ja harjoittelumahdollisuuksista.

Kevään aikana opiskelijoiden kanssa käytiin keskusteluja useissa eri tapahtumissa, kuten Tuudon digitaalisilla rekrymessuilla, Arcadan My Future Work -rekrymessuilla ja Helsinki Uni Career Day -tapahtumassa. Lisäksi Vantaa oli mukana muun muassa LGBTQ+ Appro -tapahtumassa sekä huomioi keväällä ja jouluna valmistuvia varhaiskasvatuksen sosionomeja pienellä muistamisella. Kaupungin työnantajamielikuvaa opiskelijoiden keskuudessa on vahvistettu myös lisäämällä opiskelijoille sopivia työ- ja harjoitteluilmoituksia Tuudo-sovellukseen. Tämän myötä opiskelijat ovat löytäneet entistä helpommin esimerkiksi keskitetyn harjoitteluhaun ja muita työmahdollisuuksia.

- Vantaa jatkaa aktiivista yhteistyötä oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa, ja tarjoamme jatkossakin monipuolisia uramahdollisuuksia tulevaisuuden osajille, henkilöstöasiantuntija **Heidi Miettinen** kertoo.

Keskitetty harjoittelijahaku tehostaa rekrytointia ja tukee opiskelijoita

Keskitetty harjoittelijahaku Laura-järjestelmässä tukee opiskelijoita löytämään ja jättämään hakemuksensa yhteen paikkaan. Saapuneiden hakemusten perusteella rekrytoinnista tarjotaan harjoittelijoita toimialoille tai toimialat voivat olla suoraan yhteydessä rekrytoinnin tukeen ja kysellä heille sopivaa harjoittelijaa hausta. Tulevaisuudessa toiveena on entistä tiiviimpi yhteistyö toimialojen kanssa, jotta saamme tunnistettua sopivia harjoittelumahdollisuuksia kaupunkilaajuisesti ja voimme näin tarjota paikkoja tutkintoon sisältyvään harjoitteluun yhä laajemmin.

Keskitetty harjoittelijahaku oli syksyllä auki ajalla 1.8–22.11.2024. Keskitetyn harjoittelijahaun kautta saapui 252 hakemusta. Yhdeksän hakijaa valittiin harjoitteluun Vantaalle. Eniten hakemuksia saapui kaupunkiympäristön, tietohallinnon ja taloushallinnon tehtäviin. Hakijoiden joukossa oli myös paljon esimerkiksi nuoriso- ja yhteisöalan, sosiaalialan sekä liiketalouden opiskelijoita. Osa hakijoista haki palkallista harjoittelupaikkaa, mutta kiinnostusta oli myös palkattomiin harjoitteluihin.

Ruusuvuoren koulun rehtori **Salla Kilpinen** löysi Vantaan rekrytointikoordinaattori **Katja Tujusen** avulla kouluvalmentaja **Sointu Condén** työpariksi nuoriso- ja yhteisöohjaajaksi opiskelevan **Salla Forströmin**. Salla oli harjoittelussa marraskuun 2023 alusta helmikuun loppuun 2024.

- Salla oli tajuttoman hyvä kohtaamaan nuoria, opin häneltä paljon. Minulla oli koko ajan sellainen tunne, että hän on todella ammattimainen; itse asiassa unohdin, että hän oli opiskelija, sillä hän oli tosi oma-aloitteinen. Yhteistyömme oli saumatonta ja sujui erinomaisesti, iloitsee Sointu.

Myös Vantaan nuoriso- ja yhteisöpalveluiden toiveesta on suunniteltu heidän omaa, koko vuoden auki olevaa, harjoittelijahakua rekrytointijärjestelmään. Mallia kehitetään yhdessä esihenkilöiden kanssa.

- Näin saadaan kaikki hakemukset ohjattua yhteen paikkaan ja vältetään turhien henkilötietojen kertyminen esihenkilöiden sähköposteihin, kertoo nuoriso- ja yhteisöpalvelujohtaja **Hanna Hänninen**.

HYVINVOIVA HENKILÖSTÖ, TURVALLINEN TYÖPAIKKA

Sairauspoissaolot

Työterveyshuoltoyhteistyötä on toteutettu kahden palveluntuottajamme, Terveystalon ja Lääkärikeskus Aavan, kanssa tiiviisti yhteistyössä. Myös työeläkevakuuttajamme Keva on osallistunut työterveyshuoltoyhteistyöhön. Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon on panostettu toimintasuunnitelman mukaisesti ja toimintamalleja on tarkennettu muun muassa Kevan tuomien huomioiden avulla. Käyntitilastoiden perusteella havaitaan, että esimerkiksi työfysioterapeutin ennaltaehkäiseviä palveluja on käytetty enemmän kuin vuonna 2023, mikä on hyvä ja oikea suunta, sillä tuki- ja liikuntaelinperusteisia sairauspoissaoloja on ollut runsaasti. Tuki- ja liikuntaelinperusteisia poissaoloja oli kolmanneksi eniten kaikista sairauspoissaoloista.

Sairauspoissaoloprosentti oli vuonna 2024 kaupunkitasoisesti 6,02 (Lähde: henkilöstöjärjestelmä Hertta). Sairauspoissaoloprosentit toimialoittain olivat seuraavat: kajo 4,38; kaku 4,36; kato 4,37 ja kaso 6,64. Prosenttiyksiköiden valossa näyttää siltä, että sairauspoissaolot ovat hieman laskeneet kasvatuksen ja

oppimisen toimialalla, mutta nousseet kaupunkistrategian ja johdon (nykyinen konsernijohto ja elinvoima) sekä kaupunkiympäristön toimialalla. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla sairauspoissaolot näyttävät pysyneet samoissa lukemissa kuin vuonna 2023.

Suurimpana sairauspoissaoloryhmänä jatkaa edelleen diagnoosiluokka muut, joista suurin osa on esihenkilöiden myöntämiä sairauspoissaoloja ja lisäksi tämä luokka sisältää ryhmän pieniä diagnooseja, jotka kootaan tähän yhteen. Toiseksi suurin poissaoloryhmä oli mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot ja kolmantena tuki- ja liikuntaelinperusteiset poissaolot. Mielenterveysperusteisia sairauspoissaoloja oli kuitenkin vuoden 2024 aikana vähemmän kuin edellisenä vuonna. Sen sijaan tuki- ja liikuntaelinperusteiset poissaolot ovat kasvaneet runsaasti vuodesta 2023 erityisesti varhaiskasvatuksen palvelualueella.

Alkuvuodesta 2024 Hertan toiminto sairauspoissaoloihin liittyvistä herätteistä saatiin käyttöön. Ajoittain häiriöitä on ollut, mutta apuväline on otettu ilolla vastaan esihenkilötyöhön. Esihenkilöt kirjaavat HR-järjestelmä Herttaan sairauspoissaoloherätteiden keskustelujen toteutumisesta päivämäärän, jona välkekeskustelu (työkykykeskustelu) on käyty. Välkekeskusteluja on kirjattu Herttaan vuonna 2024 yhteensä 2945 kappaletta. Eniten välkekeskusteluja käytiin ja niiden päivämääriä kirjattiin varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelualueilla kasvatuksen ja oppimisen toimialalla, joissa on myös eniten henkilöstöä.

Pitkittyneitä sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti yhteistyössä työterveyshuollon ja kaupungin sisäisten toimijoiden, työkyky- ja työsuojeluasiantuntijoiden kanssa.

Työterveyshuoltojen vastaanottokäyntejä oli eniten kasvatuksen ja oppimisen toimialalla ja erityisesti perusopetuksen palvelualueella. Eniten hyödynnetty työterveyshuollon ammattilainen oli työterveyslääkäri ja myös yleislääkäriä on käytetty runsaasti. Työkykyneuvotteluja käytiin kolmikantana yhteistyössä työntekijän, työnantajan ja työterveyshuollon kesken vuoden 2024 aikana 321 kertaa. Vastaanottoja sekä neuvotteluja on toteutettu niin lähi- kuin etävastaanottoina aina tilanteeseen sopien. Etävastaanotto on vakiintunut yhdeksi työterveyshuollon toimintamuodoksi ja se tulee näkymään jatkossa vielä enemmän työpaikkaselvityskäynneissäkin. Työterveyshuollon kustannukset vuonna 2024 olivat noin 3 miljoonaa euroa.

Mielen voimalinja

Mielen voimalinja on ollut Lääkärikeskus Aavan toteuttamaa matalan kynnyksen mielen hyvinvoinnin tukipalvelua. Mielen voimalinjalle sai hakeutua kaupunkitasoisesti kaikilta toimialoilta joko oma-aloitteisesti työntekijä itse tai työterveyshuollon ammattihenkilö ja esihenkilö on voinut suositella hakeutumaan sen pariin. Mielen voimalinjan palvelua käytettiin vuoden aikana yhteensä 310 kertaa. Tavallisimmin hoitopolku Mielen voimalinjaa hyödyntäen koostui 1–5 käynnistä.

Jopa 93 prosenttia Mielen voimalinjan palvelukyselyyn vastanneista käyttäneistä työntekijöistä on kokenut saamansa avun ja palvelun hyödylliseksi Aavan toteuttamassa palvelukyselyssä (tilannetieto 09/2024). Palvelun laatua seurattiin hoitopolun alku- ja loppupäässä käyttäjille suunnattujen kyselyiden avulla. Loppukyselyn kaikilla osa-alueilla tapahtui paranemista verrattuna alkukyselyyn. Arvio omasta työhyvinvoinnista oli parantunut kyselyyn vastaajilla keskimäärin 20 prosenttiyksikköä hoitopolun lopussa alkuun verrattuna. Myös työterveyshuollon ammattihenkilöt raportoivat Mielen voimalinjan näkyneen positiivisena ilmiönä heillä.

Mielen voimalinja on toteutettu erillisen työvoimapula-alojen saatavuusohjelman rahoituksen kautta eikä ole kuulunut työterveyshuollon perussopimukseen, joten palvelun käyttö on loppunut vuoteen 2024, eikä ole enää käytettävissä vuonna 2025.

Työkykyvalmentajan käyttö

Työvoimapula-alojen saatavuusohjelman rahoituksella on työterveyskumppaniltamme Terveystalolta hankittu työkykyä tukevaa työkykyvalmentajan palvelua osaksi työkykyprosessiamme jo kahden vuoden ajan. Työkykyvalmentajan tehtävänä on löytää keinoja työntekijän jäljellä olevan työkyvyn hyödyntämiseksi ja tukemiseksi kunkin yksilölliseen tilanteeseen sopivalla tavalla.

Vuoden 2024 aikana toteutui yhteensä 141 vastaanottokäyntiä erilaisiin työkyvyn tuen tilanteisiin liittyen. Palvelu on ollut käytettävissä kaikilla kaupungin toimialoilla. Työkykyvalmentajan vastaanotoille on ohjattu henkilöitä työterveyshuollon ammattihenkilön läheteellä oikea-aikaisesti sekä Lääkärikeskus Aavasta että Terveystalosta. Työkykyvalmentajan hyödyntäminen työkykytilanteiden yhteydessä on päättynyt vuoden 2024 loppuun. Palaute työkykyvalmentajan vastaanotoista on ollut kiitettävää.

Varhaiskasvatuksen ja työeläkevakuuttajamme Kevan yhteistyö

Kevan kanssa on myös työstetty työhyvinvoinnin vuosikelloa, jonka pilottina aloitti varhaiskasvatuksen palvelualue. Työhyvinvoinnin vuosikelloon on koottu säännöllisesti toistuvia toimenpiteitä ja mittareita, joiden avulla seurataan ja kehitetään työhyvinvointia. Vuosikello tuo tähän systemaattisen apuvälineen. Työhyvinvoinnin vuosikellomalli otetaan käyttöön toimiala ja palvelualue kerrallaan.

Alun perin varhaiskasvatuksen toiveesta kehitettiin Puheeksioton työpaja -tuote, jota palvelualueiden on jatkossa mahdollista tilata esihenkilöiden kouluttamiseen puheeksiottoihin liittyen. Tuote kehitettiin Kevan kanssa yhteistyössä. Puheeksioton työpajat pidettiin kaikille varhaiskasvatuksen esihenkilöille syksyn 2024 aikana ja myös teeman tulevat koulutuskumppanimme osallistuivat työpajoihin.

Työturvallisuusilmoitukset ja työtapaturmat

Työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan tehtyjen ilmoitusten määrä pysyi samalla tasolla kuin edellisenä vuonna (reilut 5 100 ilmoitusta vuodessa), ilmoituksista 88 prosenttia oli tehty kasvatuksen ja oppimisen toimialalta. Kaikista ilmoituksista suurin osa (64 %) oli uhka- tai väkivaltailmoituksia. Työtapaturmailmoituksia tehtiin vakuutusyhtiölle 786 kappaletta, joista on aiheutunut tammikuun alkuun 2025 mennessä yhteensä 2 273 sairauspäivää.

Niin työssä kuin työmatkalla tapahtuneiden työtapaturmien määrä pysyi kaupunkitasoisesti samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattaessa, joskin eroja oli eri toimialojen osalta: kasvatuksen ja oppimisen toimialalla korvattujen työtapaturmien määrä lisääntyi 14 prosenttiyksiköllä, kun kaikilla muilla toimialoilla tapaturmien lukumäärät vähenivät. Työtapaturmista aiheutuneet hoitokustannukset kasvoivat 16 prosenttiyksikköä, keskivahinkojen kustannusten pysyttyä kuitenkin samalla tasolla kuin edellisenä vuonna (786 €). Vuoden 2024 vakuutusmaksuun kohdentuu lisäksi noin 350 000 euron kustannusvaikutus vuonna 2022 tapahtuneen työtapaturman seurauksena. Vuonna 2024 kilpailutettiin lakisääteinen tapaturmavakuutus, minkä perusteella vakuutusyhtiö vaihtuu vuoden 2025 alussa LähiTapiolasta Pohjolaksi.

Uhka- ja väkivaltatilanteiden ennaltaehkäisemiseksi valmistui kaksi videota työyhteisöjen käyttöön, videot tuotettiin työsuojeluhenkilöstön ja kaupunkiturvallisuustiimin yhteistyössä. Toisessa videossa käsitellään teemaa, mikä on uhka- ja väkivaltatilanne työssä ja mitä siitä voi seurata. Toista videota

työyhteisöt voivat hyödyntää silloin, kun päivittävät yksikön omia toimintaohjeita väkivaltatilanteisiin liittyen.

Vuoden 2024 aikana saatiin työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan sisäilmasto-osio työolojen haittojen ja vaarojen arviointiin sekä työturvallisuusilmoittamista täydentämään ilmoituskanava liittyen epäasialliseen kohteluun ja häirintään. Työsuojeluhenkilöt laativat työyhteisöille suunnatun koulutuksen liittyen vastuullisen työkäyttäytymisen teemaan. Vuonna 2024 kyseistä koulutusta tilattiin etenkin kasvupalvelujen työyksiköihin. Vuoden aikana otettiin käyttöön kilpailutettu työyhteisösovittelupalvelu.

BreakPro ja SatsOnline-palvelut tukevat fyysistä hyvinvointia

BreakPro-taukoliikuntasovellus toimii automaattisena asennuksena koko henkilöstön työkoneilla. BreakPro koostuu erilaisista lyhyistä harjoitteista, jotka soveltuvat mainiosti taukoliikuntaan työpäivän aikana. Yksi harjoitus on muutaman minuutin mittainen taukoliikuntavideo, joita löytyy sovelluksesta runsaasti erilaisia eri lihasryhmille suunnattuina. BreakPron käyttäjiä on ollut vuoden aikana noin 1 000.

Vuoden 2024 uutuuksena henkilöstölle otettiin käyttöön kuntokeskus Elixian SatsOnline-palvelu, mikä mahdollistaa ohjatun onlineharjoittelun myös kotiooloissa erilaisten tallenteiden avulla. Myös SatsOnline tarjoaa lyhyitä taukoliikuntavideoita työpäiviin pidempien harjoitusten lisäksi. Palvelu sisältää sekä lyhyitä taukoliikuntaan sopivia videoita että pidempiä harjoituksia eri kielisinä. SatsOnline palveluun kirjautui vuoden aikana yhteensä 1 200 käyttäjää ja suosituimpiin harjoitteluvideoihin nousi harjoitteita laidasta laitaan, kuten esimerkiksi Pilates ja Core work out. SatsOnline on käytössä myös vuonna 2025 ja lisäksi Vantaan kaupungin työntekijöille on jatkossakin mahdollista harjoitella eri yhteistyökuntosaleilla alennuskoodien kautta sekä kuntosali- että ryhmäliikunnan parissa muun muassa Elixiaassa.

CASE: Työkykyvalmennuksesta ratkaisuja pitkittyneisiin työkykyhaasteisiin

Työkyvyn tukeminen on yksi keskeisistä tekijöistä, kun halutaan edistää työelämän ja yksilöiden hyvinvointia, ja vähentää sairauspoissaoloista

aiheutuvia kustannuksia. Terveystalon työkykyvalmentajat tarjoavat tähän ratkaisuja toimimalla varhaisen tuen valmentajina.

Terveystalon työkykyvalmentaja on sosiaalialan ammattilainen ja toimii varhaisen tuen valmentajana ja antaa tarvittaessa konkreettisen apua asiakkaille.

Työkykyvalmentajia hyödynnetään erityisesti pitkittyneissä työkykytilanteissa, joissa tarvitaan perusteellisempaa selvitystä ja yksilöllisiä ratkaisumalleja.

Työkykyasiantuntijat toimivat myös esihenkilöiden tukena, esimerkiksi tarjoamalla konsultaatiota työkykyjohtamisen haasteisiin ja osallistumalla työkykyneuvotteluihin. Työkykyvalmennus oli osa saatavuushankkeen rahoituksella toteutettua pilottia. Vuoden 2024 aikana työkykyvalmentajan vastaanotolla kävi noin 80–90 henkilöä.

Tukea monenlaisiin työkykyhaasteisiin

Kun työterveyslääkäri, työterveyshoitaja tai työterveysfysioterapeutti tunnistaa asiakkaalla työkykyyn liittyviä haasteita, voidaan tehdä konsultaatiopyyntö työkykyvalmentajalle.

Valmennuksessa käsiteltävät teemat vaihtelevat asiakaskohtaisesti, mutta yleensä niitä on noin 5–7. Esimerkiksi pitkittyneen sairausloman jälkeen asiakas voi tarvita tukea työhön paluussa ja saatavilla olevien tukimuotojen selvittämisessä. Mikäli asiakkaalla on sairaus, joka uhkaa työkykyä, hänelle voidaan tarjota ammatillista kuntoutusohjausta ja neuvontaa tukien hakemiseen.

Työkykyvalmentajan rooli kattaa laajasti erilaisia työkykyä haastavia tilanteita. Työkykyvalmentajana Terveystalossa toimiva **Riikka Pääkkönen** kertoo, että näitä voivat olla esimerkiksi:

- Taloudelliseen tilanteeseen liittyvät huolet ja palveluohjauksen tarve, työtehtävän vaatimusten ja asiakkaan osaamisen välinen kuilu, joka aiheuttaa kuormittumista tai tuki lomakkeiden täyttämisessä (esim. sairauspäiväraha, työkyvyttömyyseläke, ammatillinen kuntoutusraha).

Keskeinen tavoite on tukea työelämässä jatkamista, vähentää sairauspoissaoloja ja niistä syntyviä kustannuksia sekä auttaa asiakkaita löytämään heille sopivat työtehtävät ja urapolut.

Asiakkaiden kokemukset työkykyvalmennuksesta ovat olleet erittäin positiivisia. Lähes 100 % palautteista on kertonut palvelun olleen merkittävä apu heidän tilanteessaan.

- Eräs asiakas kiteytti kokemuksensa seuraavasti: ”En olisi ikinä selvinnyt tilanteesta ilman sinua, tästä oli todella suurta apua”, Riikka kertoo.

CASE: Vastuullisen työkäyttämisen koulutukset vahvistavat työturvallisuutta Vantaalla

Työsuojelun merkitys korostuu jatkuvasti muuttuvassa työympäristössä, ja Vantaalla tähän on vastattu kehittämällä vastuullisen työkäyttämisen koulutuksia. Työkyky- ja työsuojeluasiantuntija **Essi Varonen** ja työsuojeluvaltuutettu **Anna Ruotsala** ovat ottaneet tärkeän roolin näiden koulutusten vetäjinä. He toimivat Vantaalla kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimialoilla.

Työsuojelukauden alussa laadittava työsuojelun toimintaohjelma asettaa tärkeiksi painopistealueiksi asiakasväkivallan, tapaturmien ehkäisyn ja vastuullisen työkäyttämisen. Ennaltaehkäisy on aina ensisijaista, jotta ongelmat voidaan tunnistaa ja ratkaista ennen kuin ne eskaloituvat. Koulutuksissa käsitellään työsuojelun perusasioita, jokaisen roolia työsuojelussa sekä tunteiden merkitystä työelämässä.

- Yksi keskeinen teema on prosessien tunteminen, sillä se luo turvallisuuden tunnetta ja helpottaa niiden soveltamista arjessa. Työpaikoilla on välttämätöntä puuttua kiusaamiseen ja epäasialliseen työkäyttämiseen, ja Vantaalla noudatetaan nollatoleranssia tässä asiassa. Lainsäädäntö suojaa työntekijöitä, ja on tärkeää, että kaikki ymmärtävät, missä kulkee vastuullisen ja epäasiallisen työkäyttämisen raja, Essi kertoo.

Koulutusten materiaali pohjautuu Työterveyslaitoksen Asiallinen työpaikka - tutkimushankkeen (2020–2023) tuloksiin. Tutkimuksessa selvitettiin, miten kuntatyönantaja voi vaikuttaa asiakasväkivaltaan ja työpaikkakiusaamiseen. Sen keskeinen löytö oli, että epäasiallisesta työkäyttämisestä on puhuttava ennaltaehkäisevästi.

- Työyhteisöjen tueksi laadittiin yhdeksän kohdan lista, johon kuuluvat esimerkiksi tervehtiminen, selän takana puhumisen välttäminen, vaikeiden

asioiden rakentava käsitteleminen ja toisen ammattitaidon arvostaminen, Essi avaa.

Alun perin lähikoulutuksina Työllisyys- ja kotoutumispalveluissa käynnistetyt vastuullisen työkäyttäytymisen koulutukset kestävät 1,5 tuntia ja niihin osallistuu koko työyhteisö esihenkilöineen. Koulutuksissa käsitellyistä asioista keskustelua jatketaan myöhemmin työyksiköissä. Toimintamalli on laajenemassa koko kaupunkiorganisaatioon, ja koulutuksista ollaan kehittämässä myös videoversioita, jotka yksiköt voivat tilata käyttöönsä.

- Jatkossa tavoitteena on tunnistaa ja kehittää lisää toimintamalleja, jotka vähentävät psykososiaalista kuormitusta ja stressiä. Esimerkiksi kiire saattaa synnyttää ristiriitatilanteita, vaikka työntekijät muuten tulisivat hyvin toimeen keskenään. Koulutuksista saatu palaute on ollut arvokasta: moni osallistuja on kertonut, ettei ollut aiemmin tiedostanut aiheeseen liittyviä keskeisiä näkökulmia, Anna sanoo.

Toimiva työelämä edellyttää avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta.

- Vantaalla vastuullisen työkäyttäytymisen koulutukset ovat tärkeä askel kohti turvallisempaa ja viihtyisämpää työympäristöä kaikille, Essi täydentää.

HR-KUMPPANUUTTA ESIHENKILÖIDEN JA TYÖYHTEISÖJEN TUKENA

Vantaan HR tarjoaa monipuolisia palveluja esihenkilöille ja työyhteisöille. HR esimerkiksi huolehtii kaupungin palkkausjärjestelmistä ja työmarkkina-asioista, tukee esihenkilöitä erilaisissa palvelussuhdeasioissa, kehittää palkanlaskennan ja henkilöstöhallinnon järjestelmiä, tukee rekrytoinneissa ja saatavuustyössä, tukee esihenkilöiden työn ja työyhteisöjen kehittämisessä sekä huolehtii työterveyspalvelujen tilaamisesta.

HR-palvelujen tarve laski hieman aiemmista vuosista uuden hr-toimintamallin vakiintumisen myötä. Kun vuonna 2023 HR-palvelupyyntöjä oli keskimäärin 4 100 kuukaudessa niin vuonna 2024 luku laski 3 800 kuukaudessa. Silti vielä monia muuttuneita HR-käytäntöjä selkiytettiin ja tuettiin edelleen vuonna 2024. HR järjesti muun muassa koulutuksia toimialoille, joilla tuettiin hankkeiden henkilöstökustannusten kohdentumista oikein nykyisellä toimintamallilla.

HR-raportointia kehitettiin HR-ammattilaisten voimin valmistelemalla ensimmäisiä HR-tietoja hyödyntäviä Power BI -raportteja. Alkuperäisen suunnitelman mukaisesti raportit olisi saatu toimialojen käyttöön loppuvuodesta, mutta tietöalustan teknisen toteutuksen pitkittyessä käyttöönotto siirtyi vuoden 2025 kevääseen. Tämän toteutuksen myötä toimialojen johtajat ja esihenkilöt saavat käyttöönsä työvälineen, jolla pystyvät raportoimaan roolin ja vastuualueen mukaisesti HR-dataa. Ensimmäisessä vaiheessa julkaistaan henkilöstökertomuksessa seurattuja tunnuslukuja sekä terveysjohtamisen tunnuslukuja.

Vuoden alussa käynnistyi HR-palveluissa operatiivisten HR-asioiden kumppanuustapaaminen palveluyksikköpäälliköille. Tämän foorumin tarkoituksena on käydä yhteistyössä läpi vuosikellon mukaisia palkkapalvelujen ja keskitetyn asiakaspalvelun asioita ja lisätä vuoropuhelua nykyisestä hr-toimintamallista ja toimintatavoista. Tapaamiset järjestetään osallistujien toiveesta lähitapaamisina.

HR:n ajanvarauspalvelu auttaa esihenkilöitä arjessa

Keskitetyssä HR-asiakaspalvelussa otettiin käyttöön vuoden aikana uutena asiakaspalvelumuotona ajanvarauspalvelu tikettien ja puhelinpalvelun rinnalle. Hertan käyttöönoton myötä HR-palvelukanavalle tuli suuri määrä yhteydenottoja, mikä ruuhkautti asiakaspalvelua. Kysymykset ohjautuivat välillä väärin tiimeihin, ja palvelukanavan kasvottomuus sai osalta esihenkilöitä palautetta. Ruuhkautuneina hetkinä asioiden ratkaiseminen vei enemmän aikaa, mikä turhautti asiakkaita. Tämän vuoksi palvelua päätettiin kehittää henkilökohtaisemmaksi ja asiakaslähtöisemmäksi.

Esihenkilöille tarjottiin mahdollisuus varata aika HR-asiakaspalveluun myös Teams-tapaamisilla, joka otettiin käyttöön toukokuussa 2024. Tämä palvelu mahdollistaa joustavamman yhteydenpidon, ja esihenkilöt voivat varata itselleen sopivia aikoja HR-palvelukanavan kalenterista. Teams-tapaamiset on varattu puoleksi tunniksi, mutta useimmiten asiat ratkeavat nopeammin.

HR-asiakaspalvelu vastaa operatiivisiin asioihin, jotka eivät vaadi tulkintaa ja joihin löytyvät ohjeet, ja jos tarvitaan syvempää asiantuntijatukea, asiat ohjataan asiantuntijoille tiketeillä. Esihenkilöt ovat erityisesti kaivanneet tukea Hertan

kirjaamoasioiden täyttämiseen ja työsopimusten tekemiseen, ja näitä kysymyksiä on käsitelty sujuvasti näytönjaon avulla.

Palvelun käyttöönoton jälkeen esihenkilöt ovat antaneet paljon positiivista palautetta. Henkilökohtainen yhteydenpito on tuonut apua, ja ongelmat ratkeavat nopeammin kuin viestivaihdolla. Esihenkilöille on tärkeää nähdä, että heidän asiansa hoitaa oikea henkilö kasvotusten, mikä on parantanut palvelukokemusta ja tuonut kaivattua henkilökohtaisuutta palveluun.

Liukuvassa työajassa otettiin käyttöön Aikajanan mobiilileimaus

Vantaan kaupungin liukuvassa työajassa olevalle henkilöstölle otettiin käyttöön Aikajana-työajanseurantaohjelma sekä mobiilileimaus. Käyttöönoton myötä luovuttiin toimitilojen kiinteistä työajanseurantalaitteista, otettiin leimaus käyttöön myös etätyössä sekä käynnistettiin työaikakorvausten maksuintegraatio Aikajanan ja Hertan välillä. Näin ylityömääräyksen työaikakorvaukset tulevat automaattisesti esihenkilön tekemän työaikahyväksynnän perusteella, eikä niitä tarvitse käsin laskea ja syöttää Hertan Kirjaamoon. Ennen Aikajanan käyttöönottoa toimialoilla tarvittiin erillisiä vastuukäyttäjiä ja heidän manuaalista työpanostaan mm. työaikaraporttien lähettämiseen työntekijöille ja esihenkilöille tarkastettavaksi sekä työaikaleimausten korjaamiseen. Muutosten myötä vastuukäyttäjien rooli poistui kokonaan ja vapautunutta työaikaa oli mahdollista kohdentaa toimialoilla muuhun työhön.

Käyttöönotot järjestettiin kuudessa eri ryhmässä vuoden 2024 aikana. Tukea tarjottiin monipuolisesti niin järjestelmään leimaaville työntekijöille kuin työaikaa hyväksyville esihenkilöille.

Toimialojen HR-palveluiden Palvelussuhdeasioiden tiimissä toimivat Aikajanan pääkäyttäjät järjestivät Teams-koulutuksia järjestelmässä esihenkilöroolissa sekä työntekijäroolissa toimiville henkilöille. Näissä koulutuksissa opastettiin järjestelmän käyttöön perehdytysmateriaalin sekä käytännön kautta näyttäen oikeita käyttötapauksia testiympäristössä. Työaikatiimi sai asiakkailta palautetta, että nauhoitetut koulutukset on koettu hyviksi ja niihin on ollut helppo palata myöhemmin.

Virkkuun perustettiin sivusto 'Aikajanan työajanseurantajärjestelmä liukuvassa työajassa', josta löytyy mm. tietoa Aikajanasta järjestelmänä, ja laajoja sekä kohdennettuja ohjeita järjestelmän eri toiminnallisuuksiin. Esihenkilötyötä tukemaan on tehty Aikajana-aikataulu, josta esihenkilö näkee viimeisimmän päivän hyväksynnän tekemiseen. Aikataulusta työntekijä voi tarkistaa työaikakorvausten maksupäivän.

Jokaisen käyttöönoton jälkeen toimialoille tarjottiin lähitukea klinikamuodossa. Klinikoilla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja pyytää apua järjestelmän käyttöön. Klinikoita järjestettiin toimialojen omissa tiloissa, jotta henkilöstölle olisi mahdollisimman helppoa tulla paikan päälle myös nopeiden kysymysten kanssa. Klinikoilla Aikajanan pääkäyttäjät antoivat tukea käytännön asioihin, ja monen kohdalla ongelmat ja kysymykset ratkaistiin saman tien käyttäjän omalla laitteella.

Tukea tarjottiin ja tarjotaan yhä myös HR-palvelukanavan kautta, jonka kautta Aikajanan pääkäyttäjät ovatkin saaneet paljon kysymyksiä sekä esihenkilöiltä että työntekijöiltä. Mikäli tuen tarve niin vaatii, on HR-palvelupyynnöllä sovittu myös Teams-aikoja, jolloin näyttöä jakamalla asia on ratkaistu yhdessä pääkäyttäjän opastuksella.

Aikajanaa kehitetään järjestelmänä jatkuvasti. Yksi useita kyselyjä aiheuttava tilanne on ollut arkipyhävapaiden saldoa vähentävä vaikutus, mikäli esihenkilö ei ole niitä erikseen käsitellyt järjestelmässä. Tätä tullaan helpottamaan jatkossa. Lisäksi kehityslistalla on nykyisellään siirtymättömien, Hertan kautta haettujen koko päivän poissaolojen, kuten saldovapaapäivän, siirtyminen automaattisesti Aikajanaan.

Aikajana tarjoaa esihenkilöille aiempaa paremman näkyvyyden työntekijöiden työaikasaldoihin. Esmikko-järjestelmän aikana saldojen seuraaminen perustui harvemmin saatuihin raportteihin, kun nyt saldoja voi tarkastella reaaliaikaisesti esihenkilön Aikajanawebissä. Lisäksi esihenkilöt voivat seurata työntekijöiden kirjautumisia järjestelmään, sekä nähdä, onko työpäivä leimattu lähityöksi vai etätöksi. Työntekijän on mahdollista myös syöttää itse jälkikäteen unohtunut leimaus, tai muokata aiempia leimauksiaan.

Kaiken kaikkiaan Aikajana nähdään merkittävänä edistysaskeleena työajanseurannassa ja sen käyttöönotto on sujuvoittanut työajan hallintaa sekä parantanut työntekijöiden ja esihenkilöiden välistä tiedonkulkua.

Työnseuranta -työkalu käyttöön lähijohtamisen tueksi

Aikajana-työajanseurantajärjestelmään rakennettiin vuoden aikana uusi työnseurannan toiminnallisuus. Uuden työkalun tarkoituksena on, että työyksiköt voivat halutessaan seurata valitsemistaan projekteista, hankkeista tai työkokonaisuuksista niihin käytettyjä työtunteja. Työkalu on vapaasti käytettävissä ja linjajohto tekee päätöksen, otetaanko työkalu käyttöön. Työnseurannan työkalu on käytettävissä kaikissa Aikajanan ympäristöissä vuoden 2025 alusta.

Kehittämispalvelut-yksikkö toimii erilaisissa HR-verkostoissa ja benchmarking on tullut arjen työskentelytavaksi. Keväällä 2024 Vantaan kehittämispalvelut-yksikkö järjesti suurten kaupunkien yhteisen HRD-tapaamisen, jossa alan ammattilaiset eri kaupungeista esittelivät parhaita käytänteitään työkykyjohtamisen ja osaamisen kehittämisessä.

Työllisyys- ja kotouttamispalveluiden muutoksen tuki

HR valmistautui työllisyys- ja kotouttamispalvelujen tukena valtakunnalliseen muutokseen, jossa työllisyyspalvelut siirtyivät valtiolta kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta lähtien. HR valmistautui vuoden lopussa muun muassa yli 200 siirtyvän henkilön palkanmaksun toteuttamiseen sekä tietojen siirtymiseen. Lisäksi HR valmistautui myös uuden henkilöstön HR-perehdyttämiseen. Myös muutostukea suunniteltiin jo vuoden 2024 puolella yhteistyössä palvelualueen johdon kanssa.

Yhteistyössä valmistauduttiin myös vastaanottamaan uudet Vantaan työntekijät ensimmäisenä työpäivänä tammikuun alussa. Henkilöstön tueksi valmisteltiin myös normaalia palvelumallista poikkeavia tukimuotoja ja järjestelmätukea HR-asioiden sujuvuuden varmistamiseksi haastavassa muutostilanteessa. Rekrytointitiimi tuki myös lukuisien uusien rekrytointien toteuttamista osana muutostilannetta.

Osaamisen kehittämispalveluita ja osaamisen johtamisen tukea

Vantaa tarjoaa kaupunkitasoisesti esihenkilöilleen erilaisia valmennuksia niin yksilö- kuin ryhmätasollakin. Valmennuksia ja verkostopäiviä järjestetään avoimina sekä kohderyhmittäin. Kaupungissa on kilpailutettu ulkoisia palveluidentuottajia

henkilöstökoulutuksen sekä esihenkilötyön ja työyhteisöjen toiminnan kehittämiseen. Tällaisia palveluja ovat mm. henkilöstökoulutus, coaching, työnohjaus, valmennukset sekä erilaiset konsulttipalvelut.

Työyhteisösovittelupalvelu otettiin palveluvalikkoon vuoden alussa. Yhteistyö henkilöstökoulutuksen sekä osaamisen ja johtamisen kehittämisessä on toteutunut sopimusten mukaisesti nykyisten sopimuskumppaneiden kanssa. Osaamisen kehittämisen sisäiset konsultit toimivat linjajohdon kumppaneina osaamisen johtamisen ja kehittämisen asioissa.

Vuoden alussa otettiin käyttöön kaupunkitasoinen yhtenäinen verkkoperehdytysohjelma. Lisäksi käytössä on saatavuusohjelman aikana uudistettu perehdytyksen ohjemateriaali. Tämä kaikki kaupunkitasoinen perehdytys ohjeineen tukee toimialojen ja palvelualueiden omaa perehdytystä. Tavoitteena on jokaisen Vantaalle tulevan työntekijän saama kattava perehdytys ja sujuva työn aloitus.

Vuoden aikana on valmisteltu kaupunkitasoista verkkokoulutuspalveluiden hankintaa, ja tarkoituksena on, että vuoden 2025 alusta kaikilla Vantaan kaupungin työntekijöillä on käytössään verkkokoulutuspalvelut, jossa tarjolla valmiita verkkokoulutuksia ja webinaareja.

Työhyvinvoinnin johtamisen tukea

Vantaan HR:n kehittämispalveluiden työhyvinvointitiimi on ollut mukana Kevan kehittämisverkostossa ja hankkeessa, jossa kehitetään työkykyyn ennakointityökaluja johtamisen tueksi. Varhaiskasvatuksen palvelualueelle rakennettiin hankkeen aikana työhyvinvoinnin tiedolla johtamisen vuosikello ja otettiin käyttöön myös Pulssi-työhyvinvointityökalu. Varhaiskasvatus oli edelläkävijä tässä toiminnassa ja toimintatapa laajennetaan tulevaisuudessa myös muille palvelualueille.

Työkyky- ja työsuojeluasiantuntijat ovat esihenkilöiden tukena monenlaisissa työkykyyn ja työsuojeluun liittyvissä asioissa. Työkyky- ja työsuojeluasiantuntijat ovat olleet mukana esihenkilöiden tukena erilaisissa työkyvyn tuen tilanteissa vuoden 2024 aikana yhteensä 530 henkilön kohdalla.

Työturvallisuusjärjestelmä Tutkassa on käyttöön otettu kaksi uutta ominaisuutta: työolojen haittojen ja vaarojen arviointiin uusi sisäilmasto-osio sekä epäasiallisen kohtelun ilmoituslomake (EKI). Lisäksi valmisteltu työolojen haittojen ja vaarojen arviointipohjan uudistaminen etenkin henkisen kuormittumisen ja psykososiaalisten kuormitustekijöiden arvioinnin osalta vastaamaan nykyisiä työelämätarpeita.

Teams-infotilaisuuksia esihenkilöille työhyvinvointi-, työsuojelu - ja työkykyteemoista

Vuonna 2024 käynnistettiin myös uutena toimintona esihenkilöille suunnatut työhyvinvointi-, työsuojelu - ja työkykyteemoihin liittyvät Teams-infotilaisuudet. Työhyvinvointi- ja työsuojelukonsultti koostivat ajankohtaisista aiheista tiiviit, 45 min Teams-esihenkilötapaamiset. Aiheita olivat sairauspoissaolokäytäntö, uudet työturvallisuusjärjestelmä Tutkan toiminnot, epäasiallisen kohtelun ilmoittaminen ja selvittäminen, tukea mielen hyvinvointiin sekä työturvallisuusjohtamisen vastuut. Teams-infoja järjestettiin kaupunkitasoisesti yhteensä viisi, joihin jokaiseen osallistui keskimäärin 155 esihenkilöä. Lisäksi vastaavia esihenkilöille suunnattuja infotilaisuuksia järjestettiin joillain toimialoilla ja palvelualueille.

PALKKAUS JA PALKITSEMINEN

Työntekijöiden sekä viranhaltijoiden palkka Vantaalla muodostuu tehtäväkohtaisesta palkasta, palvelusaikaan sidotusta lisästä (esim. työkokemuslisä) sekä harkinnanvaraisesta henkilökohtaisesta lisästä. Edellä mainittujen palkanosien lisäksi niin yksilöitä kuin yhteisöjäkin palkitaan tavoitteiden mukaisista erinomaisista työsuorituksista. Vantaalla on käytössä monipuolisia palkitsemisen eri tapoja ja palkitsemisjärjestelmä rakentuu aineellisesta sekä aineettomasta palkitsemisesta. Esimerkiksi henkilökohtainen lisä, erikoispalkkiot, pitkän yhdenjaksoisen palvelusajan muistaminen sekä aineeton palkitseminen, kuten kiittäminen, ovat palkitsemisen eri muotoja.

Kokonaishenkilöstökulut kasvoivat edellisvuodesta

Vuonna 2024 kokonaishenkilöstökulut olivat yhteensä 422,9 miljoonaa euroa, joka on 7,3 prosenttiyksikköä (28,9 miljoonaa euroa) enemmän kuin edellisvuonna. Palkkoja on nostanut henkilöstömäärän kasvu sekä kunta-alan sopimusratkaisussa

2022–2025 sovitut, huomattavat palkankorotukset että sopimusten sisältämät tekstimuutokset, joilla on myös osaltaan huomattava palkkoja korottava vaikutus sopimuskaudella. Kaikille henkilöstöryhmille maksettiin sopimusten mukaiset yleiskorotukset. Tämän lisäksi paikallistasolla käytiin kuntapuolen sopimusratkaisuun sisältyneet paikalliset järjestelyeräneuvottelut yhdessä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa.

Neuvottelutuloksen mukaisesti palkantarkistuksia saivat esimerkiksi tekniseen sekä kunnalliseen virka- ja työehtosopimuksen piiriin kuuluvat asiantuntijat ja esihenkilöt. Myös opettajiin ja rehtoreihin kohdistui palkantarkistuksia sekä varhaiskasvatuksen ammattiryhmiin sekä toimisto- ja kirjastohenkilöstöön. Henkilöstömäärä kasvoi maltillisesti edellisvuoteen nähden.

Naisten euro pysyi 91 sentissä

Vakituisen, täyttä työaikaan tekevän naisen euro on edellisvuoden tapaan 91 senttiä miehen eurosta, kun vertaillaan kaikkien Vantaan kaupungin palveluksessa olevien vakituisten, täyttä työaikaan tekevien työntekijöiden/viranhaltijoiden palkkaperusteiden pohjalta.

Ammattialojen sukupuolijako toteutuu Vantaan kaupungilla samoin kuin suomalaisessa työelämässä yleisesti. Naisia työskentelee Vantaalla paljon esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, ja miehet puolestaan ovat selvä enemmistö tietyissä teknisen alan tehtävissä. Vaikka naisten palkkaero miehiin on viime vuosien aikana tasoittunut, vaikuttaa keskimääräiseen palkkaeroon yhä naisten ja miesten erilaiset ammatit, joissa he toimivat kaupungilla. Verrattaessa vakituista täyttä työaikaan tekevien naisten euroa miehen euroon sopimusaloittain ja saman ammattiryhmien sisällä, on tilanne jo tasaisempi.

Miehiä on henkilöstöstä suhteellista osuuttaan enemmän esihenkilönä ja johtajina edellisvuosien tapaan. Kaikista esihenkilöistä miehiä on 31 prosenttia.

Palkkojen tarkastelu virka- ja työehtosopimuksittain

Teknisten sopimuksen piirissä vuonna 2024 naisen euro on 111 senttiä. Naiset ovat tällä sopimusallalla suhteellisesti enemmän edustettuna vaativissa

asiantuntijatehtävissä, kun taas miehet työskentelevät erilaisilla koulutustaustoilla laajemmin eri tehtävissä.

Yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) piirissä työskentelevillä naisen euro on pysynyt samana kuin edellisenä vuonna ja ollen 89 senttiä. Sopimusaloista kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen sisällä on myös suurin ammattien ja koulutusasteiden kirjo sopimusalan sisällä. Tämän takia tarkasteltaessa naisten ja miesten välisiä palkkaeroja ammattiryhmittäin eräissä suurissa ammattinimikkeissä nähdään sama tilanne kuin muissakin ammattiryhmissä eli erot tasoittuvat ja ovat pieniä saman ammattiryhmän sisällä. Esimerkiksi täyden työajan keskiansioita vertailtaessa lastenhoitajilla tai kartoittajana työskentelevillä naisen eurossa ja miehen eurossa ei ole paljoakaan eroa. Lastenhoitajien kohdalla naisen euro oli 102 senttiä ja kartoittajien kohdalla naisen euro oli hieman laskenut edellisvuodesta sen ollessa nyt 99 senttiä (viime vuonna 101 senttiä).

Luokanopettajilla ja erityisopettajilla naisen ja miehen euro on yhtä suuri

OVTES:n piirissä olevien korkeakoulutusta vaativien tehtävien osalta tilanne on seuraava: luokanopettajilla ja erityisopettajilla naisen ja miehen euro on samansuuruinen. Päiväkodinjohtajilla naisen euro on 103 senttiä (viime vuonna 100 senttiä). Varhaiskasvatuksen opettajilla naisen ja miehen välinen ero on pysynyt edellisvuoden tasolla naisen euron ollessa viime vuoden tapaan 102 senttiä.

Naiset pitivät edellisvuosien tavoin vuonna 2024 miehiä enemmän palkattomia vapaita ja myös palkattomien perhevapaiden pitämisen osalta naisten osuus oli miehiä suurempi.

Vuoden 2023 ja 2024 henkilöstökertomuksissa käytetty palkkadata on keskenään verrannollista vaikkakin palkkadatan laskentaperustetta on hieman tarkennettu OVTES:n osalta vuonna 2024. Näyttäisi siltä, että ammattialojen sisällä edellisten vuosien palkkaeroja tasaava trendi jatkui myös vuonna 2024.

Valtaosa kaupungin tehtävänimikkeistä on jo tällä hetkellä sukupuolineutraaleja. Kaupunki jatkoi vuonna 2024 nimikkeiden muuttamista sukupuolineutraaleiksi rekrytointitilanteissa ja esimerkiksi yhä useampi lakimies on nyt juristi.

Henkilökohtainen lisä on tärkeä palkkauselementti

Kaikilla sopimusaloilla virka- ja työehtosopimuksissa on palkkausrakenne suunnilleen sama. Palkka koostuu tehtäväkohtaisesta palkasta (mitä tehdään), työkokemusvuosiin perustuvasta lisästä (työvuosien mukaan) sekä henkilökohtaisesta lisästä (miten työntekijä työnsä tekee eli työtuloksista). Tämän lisäksi on huomioitava erilaiset palkkatekijät sopimusaloittain, jotka saattavat merkittävästikin vaikuttaa maksettavaan kokonaispalkkaan, kuten esimerkiksi opetushenkilöstöllä.

Vaikka naisten ja miesten välisiä palkkaeroja selittääkin eniten ammattiryhmien nais- ja miesvaltaisuus sekä naisten runsaampi palkattomien vapaiden ja palkattomien perhevapaiden pitäminen, seuraa kaupunki jatkossakin naisten ja miesten välisiä palkkaeroja ja pyrkii omilla toimillaan edistämään sukupuolten välistä tasa-arvoa ohjeistamalla ja omilla palkkaratkaisuillaan. Toimialoja ohjeistetaan esimerkiksi henkilökohtaisia lisiä jaettaessa huolehtimaan tasapuolisuudesta sukupuolten välillä.

Yhä useampi saa henkilökohtaista lisää

Henkilökohtaista lisää maksetaan yksilölle pitkäaikaisista toistuvista erinomaisista työsuorituksista. Henkilökohtaista lisää sai 48 prosenttia vakituisesta henkilöstöstä. Se on 6 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2023. Vuonna 2024 henkilökohtaista lisää sai yhteensä 2 967 henkilöä. Henkilökohtaisen lisän suuruus oli keskimäärin 154 euroa kuukaudessa.

Vuonna 2024 henkilökohtaista lisää jaettiin sekä paikallistasolla käydyissä neuvotteluissa että järjestelyeräneuvotteluissa sovitusti kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES), kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen (OVTES) ja kunnallisen tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimuksen (TTES) osalta.

Henkilökohtaisista hyvistä työtuloksista palkitaan työntekijöiden osalta hieman useammin miestä (52 %) kuin naista (46 %). Esihenkilöiden kohdalla miehille (54 %) on jaettu suhteessa vähemmän henkilökohtaista lisää kuin naisille (68 %). Huomattavin ero henkilökohtaista lisää saavien työntekijöiden osalta on edellisvuoden tapaan teknisen henkilöstön kohdalla: miehistä 44 % on henkilökohtainen lisä ja naisista 40 %. Lisän suuruudessa puolestaan ei ole mainittavaa eroa sukupuolen mukaan.

Kaupunki palkitsee monipuolisesti

Vuonna 2024 Vantaan kaupungilla oli edellisen vuosien tapaan käytössä erilaisia palkitsemismuotoja.

Erikoispalkkioita maksettiin vuonna 2024 yhteensä 491 380 €. Luku ei pidä sisällään työnantajan sivukuluja. Erikoispalkkion saajia oli 1 495 henkilöä. Kaikkien erikoispalkkion saajien laskennallinen keskimääräinen palkkion suuruus oli 329 €. Naisten keskimääräinen erikoispalkkio vuonna 2024 oli 315 € ja miesten 388 €. Erikoispalkkion saajista 79 % oli naisia ja 21 % miehiä.

Ylimmälle johdolle vahvistettujen tulospalkkiojärjestelmien pääpaino oli tuottavuuden lisääminen sekä tuottavuus- ja kasvuohjelmasta nostetut tavoitteet. Ylimmän johdon tulospalkkiojärjestelmien piirissä oli 16 johtajaa.

Vantaan kaupunki kiittää edelleen pitkään palvelleita työntekijöitään ja viranhaltijoitaan, kun palvelussuhde on kestänyt yhtäjaksoisesti 20, 30, 40 tai 50 vuotta. Vuonna 2024 kaupunki palkitsi pitkästä palvelussuhteesta myöntämällä kalenteriviikon pituisen ylimääräisen palkallisen työloman tai virkavapauden. Vuonna 2024 palkkioloman saavutti 159 henkilöä.

2024 Vantaan kaupungin henkilöstölle myönnettiin 13 kunniamerkkiä seuraavasti jaoteltuna:

- 2 kpl Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki
- 1 kpl Suomen Leijonan ritarimerkki
- 3 kpl Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi
- 5 kpl Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein
- 1 kpl Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali
- 1 kpl Suomen Valkoisen Ruusun mitali

Tukea hyvinvointi-, liikunta- sekä kulttuuripalveluiden hyödyntämisen sekä julkisen liikenteen työmatkoihin

Vantaan kaupungilla on ollut vuodesta 2023 alkaen käytössä henkilöstöetuuksien palveluntarjoajana ePassi. Palkitsemisen osalta keskeisenä uudistuksena Vantaalla oli Flex-etuuden käyttöönotto ePassin etuusvalikoimassa vuoden 2024 alusta lähtien laajentaen etuuksien piiriin myös hyvinvointipalvelut. Flex-etuus pitää sisällään hyvinvointietuuden sekä liikunta- ja kulttuurietuuden. Kaupunki tuki

vuonna 2024 henkilöstönsä hyvinvointi-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden hyödyntämistä jakamalla ePassi-sovellukseen Flex-etuutta enintään 200 euron edestä. Etuuden varsinaiset jakoajankohdat olivat tammikuussa sekä heinäkuussa. Flex-etuutta käytettiin vuonna 2024 1 258 979 euron edestä.

Henkilöstöä kannustetaan työmatkoissa julkisen liikenteen käyttöön. Työnantaja tukee julkisen liikenteen käyttöä jakamalla työmatkaetuutta ePassiin palvelussuhteen keston mukaan kalenterivuositain 10 euroa/kk ja enintään 120 euroa/v. ePassin työmatkaedulla voi maksaa henkilökohtaiset matkaliput tai kausiliput. Työmatkaetuutta hyödynnettiin Vantaalla vuonna 2024 yhteensä 794 468 euron edestä henkilöstön keskuudessa.

Hyvä lähijohtamistyö palkitsee aineettomasti

Vantaan kaupungin työtehtäviä voi luonnehtia merkityksellisiksi ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta arvostetuiksi. Henkilöstö kokee tärkeäksi työn tarjoamat kehittymismahdollisuudet ja merkityksellisyyden. Lisäksi erinomainen työilmapiiri yhdessä esihenkilötuen kanssa on henkilöstön keskuudessa arvostettua.

Lähiesihenkilön roolina on oikeudenmukaisuudesta huolehtiminen. Henkilökohtaisten lisien ja erikoispalkkioiden palvelualueitasoinen oikeudenmukaisuus vaatii koko esihenkilöketjun keskinäistä keskustelua ja avoimuutta palkitsemisen perusteista henkilöstölle. Isossa organisaatiossa oikeudenmukaisuus – myös palkitsemisessa - on taitolaji ja tärkeä pitovoimatekijä. Vuoden 2024 Kunta10-tutkimuksessa henkilöstön kokemus päätöksenteon oikeudenmukaisuudesta oli noussut edellisestä kyselystä.

SAATAVUUSOHJELMA 2022–2024

Teemme Vantaalla jatkuvasti töitä saatavuuden parantamiseksi. Valtuuston lokakuussa 2022 hyväksymässä saatavuusohjelmassa on tartuttu tärkeisiin pito- ja vetovoimatekijöihin. Tässä osiossa esittelemme saatavuusohjelman onnistuneita toimenpiteitä vuonna 2024.

Saatavuusohjelma 2022–2024 on koskenut kaikkia 1.1.2024 kaupungilla olevia työntekijä- tai viranhaltijaryhmiä. Saatavuusohjelmassa listattiin toimenpiteitä, joiden avulla henkilöstön saatavuutta varmistetaan. Saatavuusohjelmaa toteutettiin

myös vuoden 2024 aikana toimialan ja HR:n yhteistyössä teemakohtaisesti ja tarvelähtöisesti, joten näin toimenpiteiden painoarvo vaihtelee toimialoittain, palvelualueittain ja jopa palveluyksiköittäinkin. Kaikki toimenpiteet eivät siis ole koskeneet kaikkia.

Pitkäjänteinen ja monimuotoinen näkyvyystyö sekä sujuva rekrytointi tukevat osaajien tavoittamista

Oppilaitos- ja opiskelijajärjestöyhteistyötä on tiivistetty ja toteutettu monimuotoisesti vuoden 2024 aikana. Tavoitteena on ollut parantaa Vantaan kaupungin tunnettavuutta työnantajana opiskelijoiden keskuudessa mm. jalkautumalla ja lisäämällä näkyvyyttä sinne, missä opiskelijat liikkuvat. Vuonna 2024 Vantaan kaupunki osallistui 25–30 rekrytointi-/opiskelijamessuun ja - tapahtumaan. Opiskelijoille suunnattua lisänäkyvyyttä ostettiin myös Tuudo-mobiilisovelluksesta, joka on käytössä useimmissa Suomen oppilaitoksissa. Erityisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala tehtävänimikkeisiin kohdistuva näkyvyystyö oli monipuolista ja mittavaa.

Rekrytointimarkkinointikumppanikilpailutuksen myötä saimme kuusi kumppania takaamaan kattavamman perusnäkyvyyden kaikkiin työpaikkailmoituksiin valtakunnallisesti toimivissa työnhakuportaaleissa. Kumppaneiden kautta on myös mahdollista saada monipuolisempaa tarjontaa sisällöntuotantoon sekä rekrytointimarkkinointiin. Yhteistyössä uusien kumppaniemme ja palvelualueiden kanssa uutta sisältömateriaalia sekä lisänäkyvyyttä ostettiin monipuolisesti mm. kesätyö- ja harjoittelijarekrytointeihin sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan massarekrytointeja tukemaan. Markkinoinnissa huomioitiin myös ruotsinkielinen sisältö. Positiivisen työnantajamielikuvan tukemiseen toteutettiin myös kolme markkinointikampanjaa vuoden 2024 aikana.

Hakijalähtöisempiä rekrytoinnin malleja on kehitetty erityisesti varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksen avoin haku on otettu käyttöön yksittäisten ilmoitusten rinnalle sekä kaksi kertaa vuodessa toteutettavat keskitetyt massarekrytoinnit ovat vakiintuneet käyttöön. Varhaiskasvatuksen nimikkeiden kelpoisuusasteet ovat viime vuosina kehittyneet positiivisempaan suuntaan. Myönteistä kehitystä on tukenut myös pätevyitysmiskoulutukseen osallistuneiden työntekijöiden kohonnut määrä. Opiskelijoille suunnattu avoin harjoitteluhaku on myös ollut kokeilussa.

Tiedolla johtamisen kehittämistä

Saatavuusohjelmassa on nostettu kehittämisen kohteeksi tiedolla johtaminen. Ohjelman toisena vuonna, 2024 aikana, on tiedolla johtamisen kehittämistä jatkettu. Pito- ja vetovoimatekijöissä on tarkasteltava työyhteisöjä, johtamisen laatua ja henkilöstötilannetta mm. sairauspoissaoloja, tehtäviä ja tehtäväkuvia, lähtövaihtuvuutta ja hakijamääriä eri ammattiryhmissä. Kerättyä dataa tulkitaan ja pyritään ymmärtämään, jotta voitaisiin tehdä oikeita päätöksiä ja toimenpiteitä. Tähän teemaan liittyy muun muassa lähtöpalautteiden, työhyvinvointikyselyjen hyödyntäminen sekä ennakointitiedon saaminen työkyvystä.

Palvelualueet ovat edellisvuoden tapaan saaneet raportit kuukausittain lähtöpalautteista käyttöönsä. Lähtöpalautekyselyraporttien säännöllinen seuranta palvelualueilla on tärkeää, jotta henkilöstöjohtamisen laatua voidaan seurata ja kehittää. Jokainen palvelualue on määrittänyt aikataulunsa ja toimintatapansa omien tarpeidensa pohjalta.

Perinteisesti työkykyyn liittyvässä tiedossa on katsottu taaksepäin ja vuosittain nostettu tarkasteluun sairauspoissaoloraportit, tuunatun työpäivät sekä työtapaturmat. Vuoden aikana Vantaa on ollut mukana Kevan Kestävää työelämää -hankkeessa, jonka aikana on kiinnitetty huomio erityisesti työkyvyn ennakointitiedon hyödyntämiseen.

Työkykytiedolla johtamista on edistetty varhaiskasvatuksen palvelualueella, joka yhdessä keskitetyn Hr:n ja Kevan kanssa on rakentanut palvelualueen työhyvinvoinnin johtamisen vuosikellon. Malli perustuu palvelualueen johtamisjärjestelmään, johtamisen rooleihin ja palvelualueen johtamisen vuosikelloon sekä systemaattisesti kerätyn tiedon hyödyntämiseen päätöksenteossa. Jatkossa vuosikellomalli työkykytiedolla johtamisessa laajenee muille palvelualueille, ja varhaiskasvatuksen palvelualue ottaa vuosikellon käyttöönsä vuoden 2025 alussa.

Lähijohtamisen ja työyhteisöjen kehittämistä

Saatavuusohjelman avulla haluttiin vahvistaa lähijohtamista ja työyhteisöjen kyvykkyyttä erilaisilla tukitoimenpiteillä. Saatavuusohjelman toimeenpanon tukena on ollut myös vuoden 2024 ajan käytettävissä erillinen valtuuston myöntämä kehittämisraha edellisvuoden tapaan. Rahasta osa on ohjattu kestävän työkyvyn kehittämiseen ja osa työyhteisöjen ja lähijohtamisen kehittämiseen. Kohderyhmänä

olivat erityisesti yksiköt, joilla henkilöstön saatavuushaasteita tai heikot työhyvinvointikyselyn tulokset.

Esihenkilötyön kehittämiseksi on järjestetty esihenkilöille valmennuksia sekä kaupunkitasoisesti että toimialoittain.

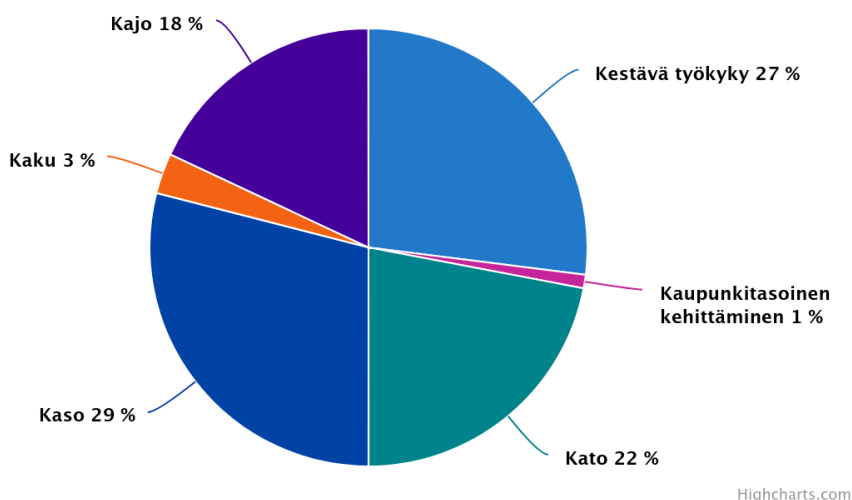
Toimialoilla johtoryhmät kävivät läpi alkuvuodesta vuoden 2023 lopussa toteutetun työhyvinvointikyselyn tulokset ja tunnistivat eniten tukea tarvitsevat yksiköt. Niihin yksiköihin suunnattiin edellisen vuoden tapaan johtamisen tukea, ja käytettävissä oli kehittämisen rahoitusta, jota linjajohto sai hakea keskitetyistä kehittämispalveluista. Kehittämishankkeet ovat olleet työnohjausta, coachingia, pienimuotoisia kehittämisprosesseja tai valmennusta.

Työyhteisöt ovat hakeneet keskitettyä rahoitusta aktiivisesti kehittämistä varten ja kehittämisprosesseja on eri toimialoilla toteutettu yhteensä 41 kappaletta. Rahoitusta saaneiden työyhteisöjen vaikutusten arvioinnin mukaan kehittämistoimenpiteet ovat vahvistaneet työyhteisöjen sujuvaa toimintaa.

Kestävän työkyvyn kehittäminen

Keskitetyn kehittämisrahan avulla on myös jatkettu työntekijöiden mielen hyvinvoinnin ja työkyvyn tukemista vuoden 2023 kokemusten perusteella. Kestävää työkykyä tukevia tuotteita ja palveluja ovat olleet Mielen voimalinja -palvelu sekä työkykyvalmentajan palvelut. Mielen voimalinja on ollut Lääkärikeskus Aavan tuottamaa ja se on ollut aktiivisesti käytössä koko kaupungin henkilöstölle matalan kynnyksen tukipalveluna sekä työelämästä johtuviin että muihin mielen haasteisiin liittyen. Työkykyvalmentaja on ollut käytettävissä Terveystalon tuottamana palveluna kaikille kaupungin työntekijöille toimialasta riippumatta oman työterveyslääkärin läheteellä työkykytilanteissa, joissa työntekijän työkyky on ollut syystä tai toisesta uhattuna jo varhaisessa vaiheessa. Molempia palveluja on hyödynnetty oikea-aikaisesti ja runsaasti.

Saatavuusohjelman kehittämisrahan prosentuaalinen jakautuminen eri toimialojen kehittämisprosesseihin ja kestävän työkyvyn tukemiseen

Henkilöstön lisä- ja jatkokouluttautumista tuetaan

Erityisesti varhaiskasvatuksen työntekijöiden ammatilliseen pätevöitymiseen on ohjattu omaehtoisen koulutuksen tukea, käytössä on tälle erityisryhmälle ns. jatkuvan haun malli.

Tukea on vuoden aikana saanut 35 varhaiskasvatustyöntekijää. Henkilöstöllä on mahdollisuus hakeutua monimuoto-, erityisopettaja- ja oppisopimusopintoihin. Monimuoto-opinnoissa varhaiskasvatuksessa työskenteleville on korvattu täysimääräisenä ja jatkuvan haun periaatteilla kasvatustieteen perusopinnoista ja sosionomin polkuopinnoista syntyvät kulut.

Kaupunkitasoisen perehdytyksen ja vertaismentoroinnin kehittäminen

Osana saatavuusohjelmaa olemme Vantaalla edellisen vuoden tapaan panostaneet perehdytykseen. Tavoitteena uudistuksella on jokaisen Vantaalle tulevan työntekijän saama kattava perehdytys ja sujuva työn aloitus. Onnistunut perehdytys tukee myös työntekijän sitoutumista työyhteisöön ja organisaatioon. Vuoden 2023 aikana rakennettu kaupunkitasoinen perehdytysmalli ohjeineen ja materiaaleineen otettiin täysimääräiseen käyttöön vuoden 2024 alussa. Vuoden alussa 2024 käynnistyi

kaikille kaupungin uusille työntekijöille tarkoitettu verkkoperehdytysohjelma Oppivassa.

Perehdytyksen rinnalla myös vertaismentorointia on kehitetty osana saatavuusohjelmaa. Kehittämispalveluiden ja perusopetuksen yhteistyönä toteutettiin vertaismentorointikoulutusohjelma, joka saatiin päätökseen keväällä 2024. Tämän ohjelmakokeilun yhteistyökumppanina toimi Metropolia ammattikorkeakoulu. Kokeilu onnistui hyvin ja perusopetus on jatkanut vertaismentoroinnin toteuttamista. Kokeilussa luotu toteutusmalli ja vertaismentoroinnin valmentamisen käsikirja antavat eväitä vertaismentorointitoiminnan käynnistämiseen palvelualueilla, jotka eivät ole vielä vertaismentorointia hyödyntäneet kehittämisen välineenä.

CASE: Vertaismentorointi vahvistaa työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä Vantaan perusopetuksessa

Vantaalla käynnistettiin lukuvuonna 2023–2024 perusopetuksen vertaismentorointikokeilu, jonka tavoitteena oli tukea uusien opettajien työhyvinvointia ja työyhteisöön kiinnittymistä. Onnistuneen kokeilun myötä mentorointia laajennetaan ja vakiinnutetaan osaksi kaupungin opetustoimintaa.

Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialalla nähtiin tarpeelliseksi vahvistaa mentorointitoimintaa perusopetuksessa lukuvuonna 2023–2024. Mentoroinnilla haluttiin lisätä mentorien sekä mentoroitavien (tässä tapauksessa pääasiassa uusien opettajien) työhyvinvointia ja samalla kiinnittymistä työyhteisöön. Kokeilun mahdollisti saatavuusohjelmaan sisältyvä tukirahoitus, joka kattoi puolet ohjelman koulutuskustannuksista.

- Toiminnan aloittamisen mahdollisti OVTES:in lisäys työajan vaihtamisesta mentorointiin sekä hyvät kokemukset aiemmasta tutortyöskentelystä, jossa opettajalta opettajalle -toimintatapa tuotti onnistumisia, perusopetuksen aluepäällikkö **Niina Korko** kertoo.

Kokeilussa mentorointikoulutuksen oppeja sovellettiin koulukohtaisissa toteutuksissa

Perusopetuksen vertaismentorointikokeilu kehitettiin osana kaupunkitasoista saatavuusohjelmaa perusopetuksen ja kehittämispalveluiden sekä kaupungin

kilpailutetun henkilöstökoulutuskumppanin Metropolian yhteistyönä.

Saatavuusohjelmassa vertaismentoroinnin kehittäminen oli yksi toimenpide pito- ja vetovoimaisten ja kyvykkäiden työyhteisöjen osa-alueella.

Vertaismentoroinnista kiinnostuneille perusopetuksen opettajille järjestettiin lukuvuonna 2023–2024 vertaismentorointikoulutusta kahdelle ryhmälle eli noin 50 opetuksen ammattilaiselle. Koulutuksen pitivät neljä vertaismentoroinnin asiantuntijaa Metropolia-ammattikorkeakoulusta ja kolmen tunnin koulutuskertoja oli viisi.

- Kouluille annettiin suhteellisen vapaat kädet lähteä toteuttamaan ja kokeilemaan vertaismentorointia omissa yksiköissään: joillain mentorointia toteutettiin pääasiassa yksilötasolla ja joillain kouluilla tietty teema edellä. Koulukohtaista toimintaa suunniteltiin koulutuskertojen yhteydessä, Niina lisää.

Positiivista palautetta ja toiminnan vakiinnuttamista

Syksyllä 2024 mentorointia tehtiin ja kehitettiin aktiivisesti ainakin 17 eri koululla, samalla, kun aloitettiin jo koulutettujen mentoreiden yhteistyötä lisäävät tapaamiset vastuumentoreiden vetäminä. Lisäksi lukuvuoden 2024–2025 alussa uusille mentoreille järjestettiin yhden päivän koulutus, jonka aikana käytiin läpi vertaismentoroinnin teoreettiset perusteet sekä käytännön toteutusta.

Vantaalle valittiin kaksi vastuumentoria, oppilaanohjaaja **Sanna Puputti** Aurinkokiven koulusta ja laaja-alainen erityisopettaja **Petra Salmisuo** Itä-Hakkilan koulusta, jotka pääsevät kehittämään Perusopetuksen mentorointitoimintaa sekä tukemaan kaikkia Vantaan perusopetuksen mentoreita esimerkiksi yhteisen materiaalipankin sekä yhteisten tapaamisten avulla.

Vastuumentoreiden tarkoitus on auttaa kouluja vakiinnuttamaan mentoritoimintaansa ja edistää yhteisten rakenteiden luomista.

- Mentoroitavina olleilta vantaalaisilta opettajilta on saatu pelkästään positiivista palautetta mentoroinnista; osa olisi halunnut jatkaa mentorointiryhmässä esimerkiksi ryhdyttyään ensimmäistä kertaa luokanvalvojaksi. Ajatusten jakaminen turvallisessa ja luottamuksellisessa tilanteessa on koettu tarpeelliseksi, Sanna kertoo.

Petra jatkaa, että mentorointi on lisännyt työyhteisöön kiinnittymistä ja auttanut esimerkiksi oman työn rajaamisessa:

- Sen on koettu lisäävän työhyvinvointia ja olevan merkittävä työtapa ammatillisessa kehittämisessä. Tämä on ennaltaehkäisevää työnohjausta.

Mentorointi vaikuttaa myös työnantajamielikuvaan

Tavoitteena on saada mentorointi laajennettua jokaiselle vantaalaiselle koululle. Mentorointi on kiinnostanut myös työnhakijoita, esimerkiksi Aurinkokiven koulun rekrytointi-ilmoituksissa oli maininta mentoroinnin mahdollisuudesta jo alkuvuonna 2023 ja moni työhaastatteluun saapunut sanoi sen olleen merkittävä hakeutumiseen vaikuttava asia.

LIITE 1: PALKKAUKSEEN LIITTYVÄT TILASTOT

^ Keskiansiot

	Määrä	Keskiansio / Varsinainen palkka
KVTES Yleinen virka- ja työehtosopimus	2596	3032,01
Mies	396	3346,92
Nainen	2200	2975,33
KVTES Perhepäivähoitajat	18	2243,34
Nainen	18	2243,34
OVTES	2931	4020,01
Mies	556	4241,75
Nainen	2375	3968,10
TS Tekniset	492	3996,72
Mies	297	3826,07
Nainen	195	4256,65
Kaikki yhteensä	6037	3587,96
Miehet yhteensä	1249	3859,20
Naiset yhteensä	4788	3517,21

^ Esihenkilöiden henkilökohtaiset lisät

HHP=työsuorituksen perustuva henkilökohtainen lisä						
TKP=tehtäväkohtainen palkka						
Esihenkilöt	Saajia yhteensä	%, joka saa HHP miehet	%, joka saa HHP naiset	ka.% lisä TKP:stä kaikki	ka.% lisä TKP:stä miehet	ka.% lisä TKP:stä naiset
KVTES	107	52 %	67 %	7 %	6 %	8 %
OVTES	109	50 %	70 %	5 %	5 %	5 %
TS Tekniset	35	62 %	67 %	8 %	8 %	7 %
Kaikki yhteensä	251	54 %	68 %	6 %	6 %	6 %

^ Työntekijöiden henkilökohtaiset lisät

HHP=työsuoritukseen perustuva henkilökohtainen lisä						
TKP=tehtäväkohtainen palkka						
Työnte kijät	Saajia yhteen sä	%, joka saa HHP miehet	%, joka saa HHP naiset	ka.% lisä TKP:stä kaikki	ka.% lisä TKP:stä miehet	ka.% lisä TKP:stä naiset
KVTES	734	33 %	30 %	6 %	5 %	6 %
OVTES	1737	63 %	61 %	4 %	4 %	4 %
TS Teknise t	185	44 %	40 %	6 %	6 %	6 %
TTES	60	100 %	100 %	7 %	7 %	6 %
Kaikki yhteen sä	2716	52 %	46 %	4 %	5 %	4 %

^ Keskiansio ammattinimikeittäin

Tehtävä	Määr ä	Keskimääräinen varsinainen palkka
26110 Lastenhoitaja	1052	2699,63
64212 Varhaiskasvatuksen opettaja	624	3436,02
39424 Peruskoulun luokanopettaja	618	3784,70
39423 Peruskoulun lehtori	529	4059,17
56401 Tuntiopettaja (päätoiminen)	188	3982,10
28430 Lukion lehtori	177	4609,83
10289 Erityisopettaja, peruskoulussa	152	4253,97
10277 Erityisluokanopettaja	118	4454,26
43525 Päiväkodin johtaja	94	4456,22
56400 Tuntiopettaja	90	4390,71
26320 Lehtori	87	4710,35
72973 Oppilashoitaja	87	2631,29
77826 Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	76	3868,64
71809 Koulunkäyntiavustaja	74	2547,18
72816 Avustaja	60	2273,99
23034 Koulusihteeri	52	2771,21
73486 Palvelusihteeri	49	2635,74
20010 Kirjastovirkailija	44	2445,61
45670 Rehtori	44	6459,23
71640 Nuorisotyöntekijä	37	2597,01
74546 Koulunkäynninohjaaja	36	2382,96

72401 Liikuntapaikanhoitaja	36	2501,38
54980 Toimistosihtööri	34	2528,97
74442 Uimahallityöntekijä	30	2339,86
19870 Kirjastonhoitaja	28	3026,69
05380 Asemakaava-arkkitehti	24	4767,60
79589 Liikuntapalvelukoordinaattori	22	3086,72
71300 Työnohjaaja	22	2484,27
92321 Kunnossapitotyöntekijä	21	2455,47
39407 Perhepäivähoitaja	21	2227,38
73109 Palveluesimies	21	3903,51
84053 Varhaiskasvatuksen sosionomi	20	3046,77
38630 Palkanlaskija	20	2846,42
16710 Kartoittaja	20	2716,56
03710 Apulaisrehtori	20	6043,62
Kaikki yhteensä	6037	3587,96

LIITE 2: TYTÄRYHTIÖIDEN TUNNUSLUVUT

Tytärtyhteisöt	VAV				Mercuria				Vantti				Vantaan Energia			
Tunnusluvut	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Palvelussuhteiden lukumäärä, keskimäärin	51	52	57	62	54	59	63	66	985	955	900	904	294	326	350	381
Vakinaisia %	97,9	96,2	93,3	92,2	87,1	92,4	93,9	94,2	93,5	94	93,8	94,2	94,6	95,0	94,8	96,9
Naisten osuus henkilöstöstä %	59,6	58,2	63,3	66,2	62,9	60,6	63,6	68,1	70,0	70,7	67,7	68,3	16,4	16,2	14,9	15,9
Naisten osuus johtotehtävissä %	60,0	50,0	40,0	40,0	66,7	50	50,0	50,0	60,0	66,6	83,3	80,0	30,8	30,8	16,7	15,4
Keski-ikä (ylemmällä rivillä koko henkilöstön ja alemmalla rivillä vakituisten henkilöstön keski-ikä)	46,9	47,5	46,5	45,7	47,5	48	49,0	50,7	48,18	48,45	48,19	48,5	45,3	44,9	44,5	44,4
Keskimääräinen palvelusaika, vuotta (vakituinen henkilöstö)	7,5	7,7	7,4	7,4	10,5	9,8	9,9	9,9	8,9	9,2	8,5	8,6	15,4	12,9	12,1	11,0
Lähtövaihtuvuus % (vakituinen henkilöstö)	19,4	15,3	11,7	3,2	5,6	6,6	3,2	0	13,5	15,4	11,7	7,47	6,3	6,1	6,0	2,38
Josta eläkkeelle siirtyneet %	3,9	-	1,7	1,6	33,3	-	-	-	2,8	8,5	3,0	2,67	42,1	38,0	45,0	77,78
Eläkeikä (vuosina)	64,0	-	60	64	62,0	-	-	-	63,7	63,62	64	65,22	61,1	65,0	62,0	64
Vanhuseläkkeiden osuus %	100,0	-	0	100	-	-	-	-	76,0	80,8	86,4	88,89	62,5	75,0	55,6	57,14
Koulutustasomittain	5,1	5,1	4,9	5,1	7,5	7,7	7,7	7,6	0,7	1,7	1,7	5,3	-	-	-	-
Korkeakoulutaso %	48,1	49,1	55	55,4	82,3	86,4	86,4	89,4	1,7	1,8	2,1	3,43	-	-	-	-
Josta ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita %	24,0	25,9	30,3	36,1	70,6	71,9	70,2	69,5	0,6	0,1	0,6	0,8	-	-	-	-
Maahanmuuttajia % (virallisesta henkilöstömäärästä)	-	-	-	-	1,6	1,5	1,5	1,4	24,1	24,3	26,1	33,52	-	-	-	-
Terveysperusteiset poissaolot % (vakituinen henkilöstö)	2,9	3,0	2,0	2,7	0,8	1,6	1,3	1,5	5,4	6,0	5,4	5,6	1,8	2,3	2,1	2,4
Terveysperusteiset poissaolot (päivää/henkilötyövuosi)	8,0	7,1	4,6	4,0	2,1	5,7	4,8	5,6	25,2	23,27	25,03	28,3	6,7	8,3	7,7	8,6
Palkkasumman kasvu %	1,0	-1,6	6,7	8,9	4,2	5,2	9,7	6,8	5,8	1,4	-9,48	5,1	0,0	12,6	8,5	7,9

8 §

Vastaus Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 5 muun valtuutetun aloitteeseen sisällissodan uhrien nimien selvittäminen ja julkaiseminen muistokivien yhteydessä

VD/4103/00.02.00.03/2024

RÅ/TeA/HW/MP/EJ/MT

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä sekä 5 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaa täyttää kaupunkina tänä vuonna 50 vuotta, mutta Vantaan historia pitäjänä alkaa jo vuonna 1351. Tällöin pitäjä mainittiin ensimmäisen kerran virallisesti. Historia varmastikin ulottuu vielä pidemmälle, mutta todisteet ovat olettamusten varassa.

Vuoden 1918 sisällissodan aikaan pitäjä oli laaja ja suurin osa Helsingin kaupunkia kuului pitäjään. Sisällissodassa teloitettiin valtava määrä ihmisiä ja olisi tärkeää, että voimme keskustella sisällissodasta ja sen haavoista avoimesti. Siihen kuuluu myös se, että vainajien nimet voitaisiin julkaista. Vantaan ja Helsingin alueella on sisällissodan muistomerkkejä, joissa ei kuitenkaan ole julkaistu vainajien nimiä.

Muistomerkit, joissa ei ole vainajien nimiä, sijaitsevat seuraavasti:

Vantaan alue: Hiekkaharjun Muistomerkki

Helsingin alue: Malmin Hautausmaan Muistomerkki, Haagan Muistomerkki, Puustellinmetsän Muistomerkki, Santahaminan Muistomerkki, Isosaaren Muistomerkki, Mäntymäen Muistomerkki on valtakunnallinen ja sieltä vainajat on siirretty Malmille.

Sisällissodan vainajien nimet olisivat tärkeä saada näkyviin kaikilla muistomerkeillä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa.

Vantaan alueella on myös rakennettu joukkohaudan päälle rivitaloja Osmankäämintien varrella. Esimerkkeinä voidaan mainita, että Tammisaaren Dragsvikin Muistomerkkin yhteydessä on paljastettu jo vuonna 1988 yli 3000 nimeä ja nimiä on lisätty myös vuosina 1998 ja 2018 niin, että nimiä on lähes 3500 tällä Pohjois-Euroopan suurimmalla joukkohaudalla. Myös vantaalaisia ja helsinkiläisiä haudassa on noin 400 vainajaa.

Vainajien nimiä on paljastettu aiemmin esimerkiksi Lohjalla, Porvoossa, Hyvinkäällä, Sammatissa, Vihdissä, Inkoossa ja Karjalohjalla. Samoin tänä vuonna paljastetaan Tampereella Kalevankankaalla sisällissodan vainajien nimet muistomerkkin yhteydessä.

Tämä valtuustoaloite esittää, että Vantaan kaupunki edistäisi vuoden 1918 sisällissodan vainajien nimien ja sen aikaisten tapahtumien selvitystyötä sekä varmistaisi vainajien nimien julkaisun muistomerkkien yhteydessä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa.”

Kaupunginvaltuusto 20.5.2024 § 24

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Sisällissodasta kirjoitettiin ja sitä tutkittiin Vantaalla laajasti Suomi 100 -juhlavuonna 2017 ja sen jälkeisinä vuosina.

Vantaan kaupungin tukemassa ja Vantaa-Seuran julkaisemassa Helsingin pitjä-Vantaa vuosikirjassa oli sisällissodasta useampia artikkeleita vuosina 2017–2019. Vuoden 2017 kirjassa on iso osio, joka kertoo sisällissodasta ja ensimmäisestä maailmansodasta eri näkökulmin. Vuoden 2018 kirjassa on puolestaan Aarno Tahvanaisen kirjoittama artikkeli sotamuistomerkeistä, jossa käsitellään myös sisällissodan aikaisia muistomerkkejä. Vuoden 2019 kirjassa on ensimmäistä maailmansotaa käsittelevä osio. Siihen liittyy myös Aarno Tahvanaisen artikkeli, jonka yhteydessä on nimilista vuoden 1918 tapahtumissa kuolleista punakaartilaisista, nimilista käsittää 142 nimeä.

Vuoden 1918 tapahtumissa menehtyneiden Helsingin maalaiskunnan asukkaiden nimet ovat löydettävissä valtakunnallisesta Suomen sotasurmat 1914–1922 –tietokannasta. Tietokanta löytyy osoitteesta: <https://sotasurmat.narc.fi/fi>. Tietokantaa ylläpitää Kansallisarkisto ja se on kaikille avoin. Tietokannasta löytyy 407 vainajaa, joiden kirjoillaolokunnaksi on merkitty Helsingin pitjä. Tietokannasta löytyvät sekä punaiset että valkoiset menehtyneet. On yksilökohtaista, miten tarkkoja tietoja kustakin vainajasta on tietokantaan kirjattu. Lisäksi Helsingin kaupungin verkkosivuilla on julkaistu kaikkien Santahaminaan haudattujen vainajien nimet. Heistä 25 oli syntyisin Helsingin pitjästä. Helsingin kaupungin julkaisema nimilista löytyy täältä: <https://historia.hel.fi/fi/alueet/kaakkoinen/santahaminaan-haudatut>

Vuonna 2019 Hiekkaharjun punaisten muistomerkin yhteyteen pystytettiin opastaulu, jossa kerrottiin tarkemmin vuoden 2018 tapahtumista. Opastaulun yhteyteen laitettiin älypuhelimella luettava qr-koodi, joka vie sivustolle, josta löytyy Aarno Tahvanaisen vuosikirjan artikkelissa esiintyvä nimilista kaatuneista punakaartilaisista. Opastaulun qr-koodi liittyy kaupunginmuseon seinätön museo -sivuun, jossa löytyy tietoja vuoden 1918 tapahtumista Vantaalla. Sivusto löytyy osoitteesta: <https://tarinasoitin.fi/vantaa1918>. Opastaulusta on kirjoittanut Kati Tyystjärvi artikkelin vuoden 2020 Helsingin pitjä – Vantaa -vuosikirjaan.

Sisällissodan vainajien nimien sekä sen aikaisten tapahtumien selvitystyötä ja tutkimusta on Helsingin seudulla tehty siis varsin laajasti. Nimiä ja tietoja vainajista on myös julkaistu verkossa ja nimilistaan ohjataan Vantaalla muistomerkin yhteydessä. Vuoden 1918 tapahtumia tullaan käsittelemään myös tulevassa Vantaan kaupunginmuseon pysyvässä historianäyttelyssä, joka avautuu vuonna 2026.

Koska selvitystyötä on tehty jo laajasti ja nimet löytyvät digitaalisesti, kaupunginmuseon näkemyksen mukaan valtuustoaloitteen perusteella ei ole tarpeen ryhtyä jatkotoimiin.

Kaupunginhallitus 7.10.2024 § 30

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Sosialidemokraattiselle valtuustoryhmälle ja 5 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Aatteensa puolesta kaatuneitten muistomerkki sijaitsee Hiekkaharjussa Punaisten puistossa, joka on katujen ja puistojen palvelualueen kunnossapidossa. Muistomerkin lähiympäristö kunnostettiin kevyesti kesällä 2019, kun kaupunginmuseon teettämä opastaulu julkistettiin.

Palvelualue selvittää maisema-arkkitehtuurin keinoin uhrien nimien vaihtoehtoisia esitysratkaisuja kustannuksineen ja sijaintia puistossa. Ratkaisussa pitää ottaa huomioon kokemusten perusteella myös ilkvallankestävyys. Samalla yhteydessä tutkitaan myös ko. puiston yleinen perusparantamistarve. Kohteeseen ei ole toistaiseksi varattu määrärahoja, mutta selvitystyö pyritään sisällyttämään vuosien 2025–2026 suunnitteluohjelmiin. Kun selvitystyö on valmis, se esitellään kaupunginhallitukselle jatkotoimenpiteiden määrittämistä varten.

Kaupunginhallitus 10.3.2025 § 17

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Sosialidemokraattiselle valtuustoryhmälle ja 5 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 18

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 8

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 5 muun valtuutetun aloite sisällissodan uhrien nimien selvittäminen ja julkaiseminen muistokivien yhteydessä

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436
museon päällikkö Marjo Poutanen, 040 8467814
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Sisällissodan uhrien nimien selvittäminen ja julkaiseminen muistokivien yhteydessä Vantaa täyttää kaupunkina tänä vuonna 50 vuotta, mutta Vantaan historia pitäjänä alkaa jo vuona 1351. Tällöin pitäjä mainittiin ensimmäisen kerran virallisesti. Historia varmastikin ulottuu vielä pidemmälle, mutta todisteet ovat olettamusten varassa. Vuoden 1918 sisällissodan aikaan pitäjä oli laaja ja suurin osa Helsingin kaupunkia kuului pitäjään. Sisällissodassa teloitettiin valtava määrä ihmisiä ja olisi tärkeää, että voimme keskustella sisällissodasta ja sen haavoista avoimesti. Siihen kuuluu myös se, että vainajien nimet voitaisiin julkaista. Vantaan ja Helsingin alueella on sisällissodan muistomerkkejä, joissa ei kuitenkaan ole julkaistu vainajien nimiä. Muistomerkit, joissa ei ole vainajien nimiä, sijaitsevat seuraavasti: Vantaan alue: Hiekkaharjun Muistomerkki Helsingin alue: Malmin Hautausmaan Muistomerkki, Haagan Muistomerkki, Puustellinmetsän Muistomerkki, Santahaminan Muistomerkki, Isosaaren Muistomerkki, Mäntymäen Muistomerkki on valtakunnallinen ja sieltä vainajat on siirretty Malmille. Sisällissodan vainajien nimet olisi tärkeä saada näkyviin kaikilla muistomerkeillä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa. Vantaan alueella on myös rakennettu joukkohaudan päälle rivitaloja Osmankäämintien varrella. Esimerkkeinä voidaan mainita, että Tammisaaren Dragsvikin Muistomerkkin yhteydessä on paljastettu jo vuonna 1988 yli 3000 nimeä ja nimiä on lisätty myös vuosina 1998 ja 2018 niin, että nimiä on lähes 3500 tällä Pohjois-Euroopan suurimmalla joukkohaudalla. Myös vantaalaisia ja helsinkiläisiä haudassa on noin 400 vainajaa. Vainajien nimiä on paljastettu aiemmin esimerkiksi Lohjalla, Porvoossa, Hyvinkäällä, Sammatissa, Vihdissä, Inkoossa ja Karjalohjalla. Samoin tänä vuonna	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Vaula Norrena 2. Sirpa Siru Kauppinen 3. Minttu Sillanpää 4. Funda Demiri 5. Antero Eerola

paljastetaan Tampereella Kalevankankaalla sisällissodan vainajien nimet muistomerkin yhteydessä. Tämä valtuustoaloite esittää, että Vantaan kaupunki edistäisi vuoden 1918 sisällissodan vainajien nimien ja sen aikaisten tapahtumien selvitystyötä sekä varmistaisi vainajien nimien julkaisun muistimerkkien yhteydessä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa.	
---	--

9 §

Vastaus Ulla Kaukolan ja 42 muun valtuutetun aloitteeseen Myyrmäen keskustan viihtyisyyden ja turvallisuuden lisäämiseksi

VD/5905/00.02.00.03/2024

RÅ/MR/TI/LT/SW/EP/EK/AL/HR/KH/KK/KK/MT

Ulla Kaukola sekä 42 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuustontyöjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me aloitteen allekirjoittaneet olemme huolissamme Myyrmäestä, erityisesti keskustan alueesta (Paalutori, aseman edusta, Liesitori, Myyrmannin edusta). Ihmisten pahoinvointi on lisääntynyt ja se näkyy katukuvassa. Erilaisten päihteiden käyttäjiä on paljon. Järjestyshäiriöt, jopa väkivalta, ovat yleisiä. Päihteitä käytetään näkyvästi ja huumeiden myynti on avointa. Myyrmäen keskustan alueella sijaitsevat asukkaiden oleelliset palvelut (mm. Kilterin koulu, terveysasema, nuorisotila, kirjasto, taidemuseo, kauppakeskus, Vantaa-info, asukastila), ja jokaisen pitäisi voida näitä palveluita pelotta käyttää.

Paalutorin ja aseman ympäristö (ml. Myyrinpuhoksen pohjoispuoli) on sotainen ja rempallaan. Katukivetyksiä ei korjata, talven hiekat odottavat seuraavan talven liukkaita ja roskia on ympäriinsä. Hoitamaton ympäristö aiheuttaa välinpitämätöntä käyttäytymistä.

Myyrmäen keskustan ongelmien ratkaiseminen edellyttää kaupungin toimialojen yhteistyötä (kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi, kasvatus ja oppiminen, kaupunkiympäristö) sekä kaupungin yhteistyötä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa, mahdollisesti yhteistyötä myös kolmannen sektorin ja seurakuntien kanssa.

Ongelmia on muuallakin Vantaalla, mutta ratkaisujen etsiminen ja löytäminen Myyrmäessä voisi olla pilotointi kaupungin (+ kolmannen sektorin) ja hyvinvointialueen yhteistyölle, jonka ehdottomasti pitää tiivistyä ja olla organisoidumpaa.

Esitämme, että kaupunki määrittelee konkreettiset toimenpiteet Myyrmäen keskustan viihtyisyyden ja turvallisuuden lisäämiseksi, ja tekee sen yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Vastaavanlainen aloite jätetään myös hyvinvointialueen valtuustossa.”

Kaupunginvaltuusto 19.8.2024 § 29

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Ulla Kaukolan ja 42 muun valtuutetun aloite Myyrmäen keskustan viihtyisyyden ja turvallisuuden lisäämiseksi

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Myyrmäen suuralueella asuu yli 60 000 ihmistä ja Myyrmäen kaupunginosassa noin 18 400 ihmistä. Myyrmäki on Vantaan väkirikkain suuralue ja alueen väestömäärä kasvaa jatkossakin Tikkurilan ohella eniten. Myyrmäen alue on yksi Vantaan myönteisen erityiskohtelun ohjelmaan valituista alueista. Ohjelma kohdistaa toimenpiteitä erityisesti viiteen kaupunginosaan, jotka valittiin seuraavien kriteerien mukaan: pienituloisuusaste 2019, korkeintaan perusasteen käyneiden osuus 25–44-vuotiaista 2020, työttömyysaste 2019, muunkielinen väestöosuus 0–6-vuotiaista 2021.

Myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa on nyt toteutettu alueella vuosina 2023 ja 2024. Myönteisen erityiskohtelun ohjelmaan sisältyvistä toimenpiteistä Myyrmäen alueella on toteutettu lukuisia, kuten mm. Tempo orkesteri toimintaa, Parental Corner – vanhempien olohuone toimintaa, musiikkikasvatuksen vahvistamista päiväkodeissa, Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -hanke, Koulujen urheilujoukkue toimintaa ja lisäksi Myyrmäessä toimii alueellinen yhteisökehittäjä. Kaupunkiympäristön puolella myönteisen erityiskohtelun ohjelma näkyy mm. Sporttikorttelien asemakaavamuutoksessa, jossa huomattava VAV:n ja HOAS:n vuokra-asuntokeskittymä puretaan ja tilalle rakennetaan myös omistusasumista tarjoavia kortteleita.

Myyrmäen alueella on meneillään lukuisia kehittämis- ja rakentamishankkeita, joilla parannetaan alueen viihtyisyyttä ja palveluita. Myyrmäen keskustauudistus on ollut käynnissä vuodesta 2019. Ydinkeskusta on uudistunut uusien asuin- ja liikekorttelien myötä ja muutos jatkuu aina 2030-luvulle saakka. Pitkän tähtäimen palvelurakennus-investointien lisäksi Myyrmäen alueella tarvitaan myös nopeita toimenpiteitä. Vantaan kaupungilla on aloittanut alkuvuodesta 2025 **segregaatiokehityksen ehkäisyn toimenpideohjelman** rakentaminen. Ohjelmassa pyritään löytämään niin nopeita kuin pidempiaikaisia toimenpiteitä negatiivisten kehityskulkujen muuttamiseksi. Myyrmäen tilanne on yksi alue, jonka kehityskulkuun halutaan vaikuttaa. Tarkoituksena on löytää mahdollisimman nopeita toimenpiteitä negatiivisen kehityskulun pysäyttämiseksi. Ohjelmatyössä tullaan tekemään ja haastamaan hyvinvointialuetta myös aktiivisesti. Toimenpideohjelmatyö on kuitenkin aloitettu vasta tammikuun 2025 alussa, joten ensimmäiset toimenpideohjelmatyöt eivät ole vielä valmiita. Ensimmäiset toimenpideohjelmatyöt viedään kaupungin johtoryhmälle työstettäväksi maaliskuussa.

Yksi Myyrmäen kaupunkikeskustan viihtyisyyteen ja palveluihin keskeisimmin vaikuttava hanke on **Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hanke**, jossa Myyrmäen keskustaan esitetään uutta Kaupunkikulttuuritaloa, joka koostuu kahdesta rakennuksesta ja tapahtumatoimintaa tarjoavasta Paalutorista. Kaupunkikulttuuritalon hankekokonaisuuteen keskittyy noin kymmenen eri kaupunkikulttuurin palvelua mm. kirjasto, taidemuseo, elokuvateatteri, lastenkulttuurikeskus, asukastila, musiikkiopisto, aikuisopisto, kuvataidekoulu, Vantaa-Info ja nuorisotila. Hanke osaltaan toteuttaa käynnissä olevaa Myyrmäen keskustauudistusta.

Suunnittelun lähtökohtana on luoda aluetta kohottavat ja asukkaita ilahduttavat tilat, jotka vaikuttavat positiivisesti alueen identiteettiin ja kääntävät alueen heikentyvää mielikuvaa vahvasti positiiviseen suuntaan. Tilat ja palvelut suunnitellaan helposti saavutettaviksi, esteettömiksi ja turvallisiksi. Kahta taloa suunnitellaan hieman eri profiileilla: ensimmäisenä vuonna 2028 valmistuu Myyrmännin taakse, ”Montun tontille” työnimeltään Oivallusten talo. Nämä uudet tilat tarjoavat alueen asukkaille tapahtumia, kohtaamisia, kursseja, työpajoja ja lukuisia muita tapoja toteuttaa itseään. Tavoitteena on herättää innostuksen kipinöitä oppimiseen ja uusien asioiden kokeilemiseen. Talo tarjoaa erilaisia oppimisen polkuja ja myös mahdollisuuksia pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen harrastamiseen.

Oivallusten taloon on suunniteltu matalan kynnyksen palveluita, mm. helposti saavutettavat asukastilat, jonne jokainen on tervetullut viettämään aikaa yhteisen pöydän ympärille tai vain piipahtamaan ja kysymään neuvoa. Tähän taloon on suunniteltu myös nuorille omat tilat, joiden tarkempaan

suunnitteluun osallistuvat alueen nuoret itse, kun hanke etenee. Asukkaat ja järjestöt ovat kyselyissä ja keskusteluissa nostaneet esiin kohtaamisten ja erityisesti eri sukupolvien välisten kohtaamisten merkitystä. Tämä onkin yksi talojen ja palvelujen suunnittelua ohjaava ajatus.

Nykyisen Myyrmäkitalon paikalle esitettävää rakennusta kutsutaan työnimellä Elämysten talo. Sen on tarkoitus valmistua vuonna 2031. Ajatuksena on, että talosta tulee elämysten ja kohtaamisten paikka, jossa pistäytyessään löytää aina jotakin mielenkiintoista nähtävää tai koettavaa olipa liikkeellä yksin, perheen tai ystävien kanssa. Nykysuunnitelmien mukaan taloon tulisi ainakin taidemuseo ja kirjasto.

Molempiin rakennuksiin on suunniteltu tiloja, joita asukkaat ja järjestöt voivat varata omaan käyttöön. Tiloja ja palveluja on suunniteltu yhdessä henkilöstön, asukkaiden ja järjestöjen kanssa. Kaupunkikulttuuritalohankkeessa osallisuustyö on erittäin tärkeässä asemassa. Alueella on paljon aktiivisia järjestötoimijoita, joten hankkeen onnistumisen kannalta on ensiarvoista, että myös järjestöt osallistuvat suunnitteluun. Järjestimme lokakuussa 2024 keskustelutilaisuuden Myyrmäen alueen järjestöjen kanssa. Tilaisuudessa ideoitiin uusia tiloja ja järjestöjen edustajat kertoivat omia toiveitaan tuleville tiloille ja toiminnalle. Lisäksi ideoimme tulevaa osallisuutta. Keskustelua ja yhteistä suunnittelua järjestöjen kanssa on tarkoitus jatkaa koko hankkeen ajan.

Hanketta pyritään edistämään kunnianhimoisesti siten, että lopputulos on laajasti kiinnostava ja houkutteleva ja valtakunnallisestikin katsoen ainutlaatuinen, mikä nostaisi Myyrmäen profiilia aivan uudella tavalla ja lisäisi myös pidemmällä tähtäimellä alueen hyvinvointia ja turvallisuutta.

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

Nuorisotyöllä on Myyrmäen alueella paljon aktiivista toimintaa. Nuorisotyössä halutaan vahvistaa alueen positiivista imagoa mm. hyödyntämällä alueen palveluita nuorisotilan toiminnassa, retkissä ja loma-ajan toiminnassa. Lisäksi nuorisotyö jalkautuu alueella säännöllisesti loppuviikkopainotteisesti ja kohtaa nuoria kaduilla ja kauppakeskuksissa. Alueella toimii yhteistyöverkosto, jossa tehdään systemaattista yhteistyötä alueen järjestöjen, eläkeläisten ja muiden toimijoiden kanssa yhteisöllisyyden ja turvallisuuden lisäämiseksi.

Nuorisotilalla vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja panostetaan tilojen viihtyvyyteen ja turvallisuuteen sekä nuorten turvallisuuden tunteen vahvistamiseen. Tähän toimintaan kuuluu turvallisuuskatsaukset, koulutukset sekä kameravalvonta, tiivis yhteistyö vartijoiden sekä ennalta estävän poliisien kanssa, kulunvalvonta ja jokaisen nuoren kohtaaminen yksilöllisesti nuorisotilaan tullessa. Säännöllinen jalkautuva nuorisotyö Myyrmäen keskustan alueen keskeisillä paikoilla luo alueelle turvallisuutta myös kaikille alueella liikkuville ihmisille. Teemme myös säännöllistä yhteistyötä paikallisten järjestyksenvälvojen kanssa.

Nuorisotyössä on rakennettu yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Hyvinvointialue on ollut esittelemässä mm. perhepalveluita sekä nuorten väkivallan ehkäisy hanketta alueen kehittämispäivässä ja aluekahveilla sekä osallistunut avoimien ovien iltaan nuorisotilalla. Intensiivisosaialityön kanssa on aloitettu yhteistyö syksyllä 2024. Ankkuritoiminta Myyrmäen alueen nuorten kanssa on säännöllistä. Kolmannen sektorin kanssa nuorisotyö järjestää mm. futis-toimintaa, nuorten iltoja nuorisotilalla, jalkautuvaa nuorisotyötä ja jalkautuvan työn koulutuksia. Verkostoyhteistyö on tiivistä ja nuorisotiloja annetaan myös eri järjestöjen käyttöön. Myös alueen eläkeläiset ovat käyneet leipomassa nuorten kanssa. Nuorisotyöllä on säännölliset palaverit alueen maahanmuuttajajärjestöjen kanssa, yhteistyötä moskeijan kanssa. Lisäksi on järjestetty pyöreän pöydän dialogeja.

Myyrmäen alueella toimii myös vuonna 2010 perustettu yhteistyöelin Villilänsi -foorumi, joka kokoaa yhteen alueella nuorten parissa toimivia kaupungin eri toimijoita ja paikallisia järjestöjä. Foorumi kokoontuu säännöllisesti yhteistyön ja tiedonvaihdon merkeissä ja siinä on ollut mukana myös hyvinvointialueen edustus. Lisäksi Myyrmannin kauppakeskuksessa tehdään tiivistä yhteistyötä kauppakeskuksen, vartiointiliikkeen ja nuorisotyön kanssa.

Myyrmäen **asukastila** sijaitsee keskeisellä paikalla Myyrmäen keskustassa Myyrmäki-talon 1. kerroksessa. Asukastilalla on paljon matalan kynnyksen toimintaa kuten digineuvontaa, erilaisia yhteisöllisiä toimintoja, yhteisöaamiaisia, kädentaitokerhoja, bingoa, jumppaa ja erilaista pop up -toimintaa. Asukastilalla annetaan asukkaille myös palveluohjausta viranomaispalveluihin sekä järjestöjen ja hyvinvointialueen tarjoamiin palveluihin. Yhteistyötä tehdään H-klinikan, korvaushoitopisteen, jalkautuvan aikuissosiaalityön sekä Alvi ry:n kanssa. Verkostoyhteistyö on viime vuosina tiivistynyt erityisesti järjestöjen ja osallisuustyötä tekevien työntekijöiden kanssa. Asukastilan yhteistyöverkostossa on yhteensä noin 60–70 järjestöä. Asukastilalla järjestetään verkostokahveja keskimäärin 6 kertaa vuodessa.

Myyrmäen asukastilalla on tarjolla myös kaupungin **asumisneuvontaa** säännöllisesti yhtenä päivänä viikossa. Asumisneuvojat voivat auttaa muun muassa asumiseen liittyvien tukien ja etuuksien hakemisessa, uuden asunnon etsimisessä, asumiseen liittyvien talousongelmien ratkomisessa tai hädän uhatessa. Asumisneuvonnan tavoitteena on turvata asumista ja ehkäistä asunnottomuutta. Asumisneuvontahanke työskentelee yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Hyvinvointialueen omat asumisneuvojat eivät päivystä Myyrmäessä, mutta Myyrmäen asumisneuvojat voivat ohjata sinne asiakkaita tarvittaessa.

Yhteisen pöydän yhteisöllistä ruoka-apua jakavia verkostotoimijoita on useita myös Myyrmäessä. Yhteisen pöydän hävikkiterminaalilta kuljetetaan alueen toimijoille ruokahävikkiä ruoka-avuksi sekä järjestetään yhteistyössä asukastilojen, yhteisökehittäjien ja paikallisten toimijoiden kanssa yhteisövalmennuksia, joissa tutkitaan ja tuetaan erilaisten yhteisöjen toimintaa. Ruokahävikki kohdennetaan yhteisölliseen ja avoimeen toimintaan, joka tukee paikallisyhteisöjä ja tarpeessa olevia asukkaita. Hävikki on yhteistyön näkökulmasta väline paikallisyhteisöjen tukemiseen, hyvinvoinnin lisäämiseen ja paikalliseen rauhatyöhön. Yhteistyötä tehdään verkostoissa. Keskeisiä sidosryhmiä ovat mm. alueen asumisyksiköt, päihdepoliklinikka ja Vinkkari sekä etsivä sosiaalityö ja ikäihmisten sosiaalityö. Sidosryhmien kanssa yhdessä punnitaan parhaillaan, miten mm. ikäihmisten kokemaan nälkään voisi vastata.

Kulttuuripalvelut

Myyrmäessä järjestetään ympäri vuoden **erilaisia kulttuuritapahtumia**, kuten taidenäyttelyitä Taidemuseo Artsissa, konsertteja Lobby Myyrmäessä ja Skenesalissa, teatteriesityksiä ja festivaaleja. Myyrmäessä toimii tapahtumarikkaan kirjaston lisäksi myös Arthouse-elokuvateatteri Kino Myyri, joka tarjoaa elokuvien lisäksi elokuvaan liittyvää osallistavaa ohjelmaa yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa.

Kulttuuritapahtumat eivät ainoastaan elävöitä Myyrmäen keskustaa, vaan ne myös lisäävät alueen viihtyisyyttä ja yhteisöllisyyttä. Tapahtumat houkuttelevat kaupunkilaisia viettämään aikaa yhdessä, tuoden eloa katukuvaan ja luoden positiivista ilmapiiriä. Kun kaupunkitila on aktiivisessa käytössä ja siellä liikkuu paljon ihmisiä, myös turvallisuuden tunne kasvaa. Myyrmäen **kesän tapahtumapuisto** järjestetään taas kesällä 2025, ja se osaltaan elävöittää Myyrmäen keskustaa ja luo viihtyisyyttä. Lisäksi yhteistyötä tiivistetään Vantaan Torikauppiasyhdistys ry:n kanssa, tarkoituksena luoda torille markkinatunnelman lisäksi mahdollisesti myös kulttuurielämyksiä, jotka rikastuttavat alueen tarjontaa ja tekevät Myyrmäestä entistä kutsuvamman paikan asukkaille ja vierailijoille.

Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut

Lastenkulttuuripalveluita Myyrmäessä tuottaa Lastenkulttuurikeskus Toteemi. Se sijaitsee Myyrmäen raitin varrella, Uomarinteen koulua vastapäätä, osoitteessa Myyrmäentie 6. Toteemi on yksi Vantaan kolmesta lastenkulttuurikeskuksesta ja se on sijainnut samassa osoitteessa 1980-luvulta alkaen. Tilat peruskorjattiin ja niiden toiminnallisuutta ja saavutettavuutta parannettiin vuosina 2023–2024. Toteemissa käy vuosittain noin 10 000 kävijää. Arviolta 2/3 heistä on lapsia

Toteemissa järjestetään esityksiä, näyttelyitä, opastuksia, työpajoja, harrastus- ja iltapäiväkerhotoimintaa sekä muita tapahtumia sekä päiväsaikaan että iltaisin ja viikonloppuisin. Lastenkulttuurikeskuksen käyttäjät ovat sekä ryhmiä (koulut ja varhaiskasvatus) että yksittäisiä lapsia, nuoria ja perheitä. Lastenkulttuurikeskuksessa toimintaa järjestävät myös taiteen perusoppilaitokset, taide- ja kulttuuritoimijat sekä alueen järjestöt ja yksityiset asukkaat.

Uomarinteen koulussa toimii yksi Vantaan seitsemästä Tempo-orkesterista. Tempo-orkesteri tarjoaa maksuttoman musiikkiharrastuksen koulun 24 oppilaalle ja välillisesti myös heidän perheenjäsenilleen. Toimintaa ollaan laajentamassa vuoden 2025 aikana kuorolla.

Osallistuva budjetointi

Vantaan kaupunkitasoisessa osallistuvassa budjetoinnissa 1,2 miljoonan euron rahoitus jakautui suuralueille asukaslukuun perustuen. Myyrmäen suuralueen budjetti oli suurin, yhteensä 300 000 €. Äänestyksessä keväällä 2024 asukkaat valitsivat Myyrmäkeen toteutettavaksi 17 hanketta.

Viihtyisyyteen liittyviä osallistuvan budjetoinnin hankkeita Myyrmäessä ovat mm. **Siivoustapahtuma Paalutorin** ympäristössä syyskuussa 2024. Siivoustalkoot jatkuvat eri puolilla suuraluetta yhteistyössä peruskoulujen kanssa huhti- ja toukokuussa 2025. Osallistuvan budjetoinnin merkeissä Myyrmäkeen istutetaan lisää puita ja kukkia sekä koulujen pihuille toteutetaan kukkaniittyjä. Lammasslammen kävelysilta on kunnostettu, Varistonniityn frisbeegolfrataa ehostetaan, Myyrmäkeen toteutetaan viitoituksia ulkoilureitille ja Martinlaakson Rhodonpuistoon lisätään opasteita.

Osallistuvassa budjetoinnissa rahoitusta sai myös monia lapsiin ja nuoriin liittyvä hanke kuten Panostetaan lasten ja nuorten maksuttomiin harrastuksiin, Vertaistutorointia opiskelun tueksi 2. asteen oppilaitoksiin, Lisää ohjaajia kouluihin ja Museokäynti alueen 2. luokan oppilaille. Pähkinärinteen kouluun saadaan uudet jalkapallomaalit. Nuoria aikuisia puolestaan työllistetään osallistuvan budjetoinnin merkeissä keikkatyöhön nuorten aikuisten palveluihin.

Erilaisia hyvinvointia ja **yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia** ja toimintaa toteutetaan myös Myyrmäen suuralueella osallistuvan budjetoinnin rahoituksella kuten leffapiknikkejä, perhepeuhoja ja kesäajan ulkojumpia.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimiala on tukenut edellä kuvattuja palvelukehityshankkeita suunnittelemalla ja toteuttamalla uusia toimitilainvestointeja sekä korjaamalla nykyisiä tiloja. Merkittävin Myyrmäen kaupunkiuudistuksen julkisista investoinneista on kaupungin kärkihanke, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo, jonka Elämystentalon ja Oivallustentalon tarveselvitykset tulevat päättäjien käsiteltäväksi maaliskuussa. Mikäli hanke toteutuu suunnitellusti, VTK Oy rakennuttaa kaupunkikulttuuritalon ensimmäisen vaiheen (Oivallusten talo) jo vuoden 2028 loppuun mennessä.

Lisäksi käynnissä on useita muita toimitilahankkeita, esimerkiksi Myyrmäen urheilutalon laajennus- ja peruskorjaushanke sekä Ojahaan yhtenäiskoulun, esiopetuksen tilojen ja liikuntahallin rakennuksen hanke ja kaavamuutoshanke sekä päiväkotihankkeita, jotka tukevat lapsiperheiden asumista alueella. Kaupunkiympäristö mahdollistaa myös yksityiset investoinnit sekä uudistaa ja ylläpitää katuja ja julkisia ulkotiloja.

Myyrmäen ydinkeskustassa parhaillaan rakentuvat Paalutorin ja Myyrmäentie 2 asuin- ja liikekorttelit, joihin sisältyy myös uusien katusuunnitelmien mukainen ulkoalueiden rakentaminen. Esimerkiksi Paalukylänpuiston peruskorjaus toteutuu tänä vuonna. Tällä on todennäköisesti suora vaikutus ydinkeskustan viihtyisyyteen ja koettuun turvallisuuteen. Myyrmäenraitille tuleva uusi Ruukkutori on myös jo saanut hahmonsä. Viimeistelyn jälkeen uudelle aukiolle asennetaan 6,5 m korkea Tommi Toijan Viimeisellä rannalla-patsas.

Katualueet ja uudet aukiot uudistuvat sitä mukaa, kun uudet korttelit valmistuvat. Katujen ja aukoiden kunnossapitoon kohdennetaan kuitenkin erillistoimia sitä mukaa, kun tarvetta ilmenee. Tänä vuonna toimenpiteitä kohdennetaan mm. Liesikujan asemapuoleisiin betoniportaisiin ja ylikulkusiltaan. Myyrmäen aseman esteettömyyttä, valaistusta ja kuntoa on jo parannettu. Katualueiden esteettömyyteen kohdistuvaa kehittämistyötä on tehty osana esimerkiksi Turvalliset ja esteettömät reitit Vantaan ikäihmisille -hanketta, jonka yhteydessä määriteltiin esteettömyyden erikoistason reitit. Lähivuosina kaupunkiuudistus jatkuu vireillä olevien asemakaavamuutosten kautta aseman ympäristössä Liesikujalla, Ojahaanrinteessä (KELA:n talo) sekä Kivikirveenkujan vuokra-asuntojen kortteleissa (Sporttikorttelit).

Alueellisten yhteistyörakenteiden kehittäminen

Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyötä tehdään erilaisten arjen yhdyspintojen sekä johtamisen rakenteiden kautta. Yhteisissä johtoryhmien tapaamisissa on nostettu esiin Myyrmäen turvallisuushaasteet ja tunnistettu tarve tarttua niihin. Seuraavaksi niiden ratkaisemiseksi tulee sopia yhteisistä konkreettisista toiminna. Alueellisesti erityisten ongelmien ratkaisemista haastaa tällä hetkellä yhteistyörakenteiden puuttuminen aluetasolla. Alueella toimii paljon verkostoja, joissa on sekä kaupungin että hyvinvointialueen toimijoita, mutta aluekehityksen ja alueen viihtyvyyden äärellä yhteistyö eri organisaatioiden välillä on vielä heikkoa. Yhteistyöhön alueen kehittämiseksi tarvitaan kaupungin ja hyvinvointialueen lisäksi myös mm. poliisi, väylävirasto sekä alueen aktiiviset järjestöt. Alueellista eri toimijat yhdistävää vielä nykyistä vaikuttavampaa toimintamallia Myyrmäen alueen kehittämiseksi on alettu suunnittelemaan ja sen kehittämisestä vastaa uusi segregaaion ehkäisyn tiimi.

Kaupunkiturvallisuustiimi:

Yhteistyötä Myyrmäen turvallisuuden parantamiseksi tehdään erityisesti kaupungin, poliisin ja hyvinvointialueen välillä. Lisäksi on Esavin valmiustoimikunnan toimeksiannosta käynnistymässä Myyrmäelle aluevastepilotti. Aluevaste on YTS:ssä kuvattu vastemallin mukainen toiminta, jossa kootaan paikalliset toimijat (kaupunki, poliisi, ja hva, sekä tarpeen mukaan muut viranomaiset, paikalliset yritykset, yhdistykset, uskonnolliset yhteisöt jne) verkostomaiseen työskentelyyn. Tarkoituksena on muodostaa yhteinen tilannekuva, käydä ymmärryskeskustelu, määritellä kunkin toimijan toimenpiteet turvallisuuden parantamiseksi ja toteuttaa toimenpiteitä yhtäaikaaisesti, jotta saadaan riittävää vaikuttavuutta ja seurattavia mittareita.

Lisäksi Itä-Uudenmaan poliisi on ottanut Myyrmäen POR-kohteeksi (paikallinen ongelmanratkaisu), eli poliisi on lisännyt läsnäoloa ja resursseja alueelle.

Kaupunginhallitus 10.3.2025 § 16

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Ulla Kaukolalle ja 42 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavasti:

"Kaupunkiturvallisuustiimi:

Yhteistyötä Myyrmäen turvallisuuden parantamiseksi tehdään erityisesti kaupungin, poliisin ja hyvinvointialueen välillä. Lisäksi on Esavin valmiustoimikunnan toimeksiannosta käynnistymässä Myyrmäelle aluevastepilotti. Aluevaste on YTS:ssä kuvattu vastemallin mukainen toiminta, jossa kootaan paikalliset toimijat (kaupunki, poliisi, ja hva, sekä tarpeen mukaan muut viranomaiset, paikalliset yritykset, yhdistykset, uskonnolliset yhteisöt jne) verkostomaiseen työskentelyyn. Tarkoituksena on muodostaa yhteinen tilannekuva, käydä ymmärryskeskustelu, määritellä kunkin toimijan toimenpiteet turvallisuuden parantamiseksi ja toteuttaa toimenpiteitä yhtäaikaaisesti, jotta saadaan riittävää vaikuttavuutta ja seurattavia mittareita.

Lisäksi Itä-Uudenmaan poliisi on ottanut Myyrmäen POR-kohteeksi (paikallinen ongelmanratkaisu), eli poliisi on lisännyt läsnäoloa ja resursseja alueelle."

Lisäksi aloitevastauksen selkeyttämiseksi vielä ennen kahta viimeistä kappaletta lisäys otsikoksi: *"Alueellisten yhteistyörakenteiden kehittäminen"*

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Merkittiin, että sosiaalidemokraattien kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalauseuman, johon perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmä yhtyi:

Kunnossapitotiimien perustaminen on ollut mukana kaupunkistrategiassamme (2022-2025) alusta saakka. Vuoden 2025 talousarvioesitykseen on kirjattu, että "alueelliset kunnossapitotiimit käynnistyvät vuonna 2025". Edellyttämme, että toimiala vielä tämän valtuustokauden aikana tuo KH:lle tiedoksi suunnitelmansa alueellisista kunnossapitotiimeistä (tehtävät ja kokoonpano).

Myyrmäen keskusta-alueella (erityisesti Paalutori, Iskospolku, Ruukkupolku, Liesikuja, Myyrmäenraitti) ongelmia aiheuttaa autojen läpiajo- ja saattoliikenne. Kaupungin liikennesuunnittelun on laadittava alueelle liikennesuunnitelma, jotta kevyen liikenteen väylät saadaan mahdollisimman hyvin rauhoitettua autoliikenteeltä. Suunnitelma on tuotava kaupunkitilalautakunnan käsittelyyn mahdollisimman pian.

Aivan kuten kaupunki vastauksessaan toteaa, niin Myyrmäen alueen ongelmien ratkaisu edellyttää yhteistyötä monien eri tahojen kanssa (mm. kaupunki, hyvinvointialue, väylävirasto, poliisi, järjestöt). Kaupungilla on oltava vetovastuu ja oleellista on saada aluetason yhteistyörakenteet pikaisesti kuntoon, jotta konkreettisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä.

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 17

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 9

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että sosiaalidemokraattien valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon kristillisdemokraattien, ruotsalaisen kansanpuolueen, perussuomalaisten, vihreiden, kokoomuksen jäsensemistoliiton valtuustoryhmät yhtyivät:

Kunnossapitotiimien perustaminen on ollut mukana kaupunkistrategiassamme (2022-2025) alusta saakka. Vuoden 2025 talousarvioesitykseen on kirjattu, että ”alueelliset kunnossapitotiimit käynnistyvät vuonna 2025”. Edellytämme, että toimiala vielä tämän valtuustokauden aikana tuo KH:lle tiedoksi suunnitelmansa alueellisista kunnossapitotiimeistä (tehtävät ja kokoonpano).

Myyrmäen keskusta-alueella (erityisesti Paalutori, Iskospolku, Ruukkupolku, Liesikuja, Myyrmäenraitti) ongelmia aiheuttaa autojen läpiajo- ja saattoliikenne. Kaupungin liikennesuunnittelun on laadittava alueelle liikennesuunnitelma, jotta kevyen liikenteen väylät saadaan mahdollisimman hyvin rauhoitettua autoliikenteeltä. Suunnitelma on tuotava kaupunkitilalautakunnan käsittelyyn mahdollisimman pian.

Elinvoima- ja työllisyysjaostolle on annettava selvitys, mihin kaikkeen nykyiseen kaupungin omaan toimintaan palkkatuen loppuminen vaikuttaisi.

Liite:

- allekirjoitettu Ulla Kaukolan ja 42 muun valtuutetun aloite Myyrmäen keskustan viihtyisyyden ja turvallisuuden lisäämiseksi

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Vs. nuoriso- ja yhteisöpalvelujohtaja Hanna Hänninen, 040 779 5648
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko Valtuustoaloite Myyrmäen keskustan viihtyisyyden ja turvallisuuden lisäämiseksi	Aloitteen tekijä/tekijät ja Allekirjoitukset Ulla Kaukola
Me aloitteen allekirjoittaneet olemme huolissamme Myyrmäestä, erityisesti keskustan alueesta (Paalutori, aseman edusta, Liesitori, Myyrmannin edusta). Ihmisten pahoinvointi on lisääntynyt ja se näkyy katukuvassa. Erilaisten päihteiden käyttäjiä on paljon. Järjestyshäiriöt, jopa väkivalta, ovat yleisiä. Päihteitä käytetään näkyvästi ja huumeiden myynti on avointa. Myyrmäen keskustan alueella sijaitsevat asukkaiden oleelliset palvelut (mm. Kilterin koulu, terveysasema, nuorisotila, kirjasto, taidemuseo, kauppakeskus, Vantaa-info, asukastila), ja jokaisen pitäisi voida näitä palveluita pelotta käyttää. Paalutorin ja aseman ympäristö (ml. Myyrinpuhoksen pohjoispuoli) on sottainen ja rempallaan. Katukivetyksiä ei korjata, talven hiekat odottavat seuraavan talven liukkaita ja roskia on ympäriinsä. Hoitamaton ympäristö aiheuttaa välinpitämättömyyttä käyttäytymistä. Myyrmäen keskustan ongelmien ratkaiseminen edellyttää kaupungin toimialojen yhteistyötä (kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi, kasvatusta ja oppiminen, kaupunkiympäristö) sekä kaupungin yhteistyötä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa, mahdollisesti yhteistyötä myös kolmannen sektorin ja seurakuntien kanssa. Ongelmia on muuallakin Vantaalla, mutta ratkaisujen etsiminen ja löytäminen Myyrmäessä voisi olla pilotointi kaupungin (+ kolmannen sektorin) ja hyvinvointialueen yhteistyölle, jonka ehdottomasti pitää tiivistyä ja olla organisoidumpaa. Esitämme, että kaupunki määrittelee konkreettiset toimenpiteet Myyrmäen keskustan viihtyisyyden ja turvallisuuden lisäämiseksi, ja tekee sen yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa. Vastaavanlainen aloite jätetään myös hyvinvointialueen valtuustossa.	<u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Elina Nykyri 2. Juha Suoniemi 3. Kai-Ari Lundell 4. Pirjo Luukkala 5. Minna Räsänen 6. Maarit Raja-Aho 7. Niilo Kärki 8. Juha Järä 9. Tiina Tuomela 10. Anu Hall 11. Faysal Abdi 12. Vaula Norrena 13. Milad Dehghan 14. Nina Nummela 15. Jouko Jääskeläinen 16. Paula Lehmuskallio 17. Aadan Ibrahim 18. Marjo Vacker 19. Suvi Karhu 20. Jussi Särkelä 21. Tanja Aidanjuuri 22. Mari Hynninen 23. Eeva Tikkanen 24. Anitta Orpana 25. Lasse Norres

	26. Eva Tawasoli 27. Mika Kasonen 28. Hanna Valtanen 29. Sirpa Siru Kauppinen 30. Siri Ahokas 31. Tuire Kaimio 32. Antero Eerola 33. Mikko Viilo 34. Maija Rautavaara 35. Markku Weckman 36. Janne Hartikainen 37. Pasi Liukkonen 38. Aki Mäkipernaa 39. Mika Niikko 40. Funda Demiri 41. Reija Friman 42. Naima El Issaoui

10 §

Vastaus Pirjo Luokkalan, Jussi Särkelän, Kai-Ari Lundellin, Stefan Åstrandin, Mika Kasosen, Maija Rautavaaran, Nina Nummelan, Jouko Jääskeläisen sekä 15 muun valtuutetun aloitteeseen katos talviuimareiden vaatesäilytykseen Vetokannaksen uimarannan yhteyteen

TeA/HW/SM/MT

VD/6483/00.02.00.03/2024

Pirjo Luukkala, Jussi Särkelä, Kai-Ari Lundell, Stefan Åstrand, Mika Kasonen, Maija Rautavaara, Nina Nummela, Jouko Jääskeläinen sekä 15 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me valtuustoaloitteen allekirjoittaneet ehdotamme, että Vetokannaksen uimarannan kunnostustöiden yhteydessä laiturin yhteyteen rakennetaan pienimuotoinen katos, jossa esimerkiksi avantouimarit voivat säilyttää vaatteitaan räntä-, vesi- ja lumisateelta suojassa. Katos palvelee myös uimarannan kesäaikaista toimintaa.”

Lisätietoa:

Vantaan kaupunki on käynnistänyt Vetokannaksen järven kunnostuksen suunnittelun. Alustava aikataulu kunnostukselle on talvi 2025, mikäli rahoitus ja urakoitsijat löytyvät suunnitellusti.

Kaupunginvaltuusto 16.9.2024 § 18

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Pirjo Luokkalan, Jussi Särkelän, Kai-Ari Lundellin, Stefan Åstrandin, Mika Kasosen, Maija Rautavaaran, Nina Nummelan, Jouko Jääskeläisen sekä 15 muun valtuutetun aloite katos talviuimareiden vaatesäilytykseen Vetokannaksen uimarannan yhteyteen

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan:

Vetokannaksen uimapaikan ruoppauksen suunnittelu käynnistetään 2025 aikana samalla kun kaupunki odottaa kunnostusruoppauksen vaatimaa vesilupaa. Katos talviuimareiden vaatesäilytykseen suunnitellaan samassa yhteydessä. Alueelle tutkitaan myös löylykontin sijaintia ja kilpailuttamista keväällä 2025, mikä voi vaikuttaa katoksen sijaintiin ja ratkaisuun.

Kaupunginhallitus 24.02.2024 § 24

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Pirjo Luokkalalle, Jussi Särkelälle, Kai-Ari Lundellille, Stefan Åstrandille, Mika Kasoselle, Maija Rautavaaralle, Nina Nummelalle, Jouko Jääskeläiselle sekä 15 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 14

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään tiedoksi kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 10

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään tiedoksi kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Pirjo Luokkalan, Jussi Särkelän, Kai-Ari Lundellin, Stefan Åstrandin, Mika Kasosen, Maija Rautavaaran, Nina Nummellan, Jouko Jääskeläisen sekä 15 muun valtuutetun aloite katos talviuimareiden vaatesäilytykseen Vetokannaksen uimarannan yhteyteen

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

puistosuunnittelupäällikkö Sirpa Mäkilä, puh. 040 581 9037
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Katos talviuimareiden vaatesäilytykseen Vetokannaksen uimarannan yhteyteen	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset Pirjo Luokkala Jussi Särkelä Kai-Ari Lundell Stefan Åstrand Mika Kasonen Maija Rautavaara Nina Nummela Jouko Jääskeläinen
Me valtuustoaloitteen allekirjoittaneet ehdotamme, että Vetokannaksen uimarannan kunnostustöiden yhteydessä laiturin yhteyteen rakennetaan pienimuotoinen katos, jossa esimerkiksi avantouimarit voivat säilyttää vaatteitaan räntä-, vesi- ja lumisateelta suojassa. Katos palvelee myös uimarannan kesäaikaista toimintaa. Lisätietoa: Vantaan kaupunki on käynnistänyt Vetokannaksen järven kunnostuksen suunnittelun. Alustava aikataulu kunnostukselle on talvi 2025, mikäli rahoitus ja urakoitsijat löytyvät suunnitellusti. Vantaa 16.09.2024	<u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Juha Suoniemi 2. Loviisa Kaartokallio 3. Anu Hall 4. Marjo Vacker 5. Suvi Karhu 6. Niilo Kärki 7. Siri Ahokas 8. Eeva Tikkanen 9. Tuire Kaimio 10. Eva Tawasoli 11. Reija Friman 12. Hanna Valtanen 13. Janne Hartikainen 14. Minna Heikkinen 15. Siru Kauppinen

11 §

Vastaus Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 3 muun valtuutetun aloitteeseen lasten ja nuorten kasvu maailmankansalaisuuteen

VD/6479/00.02.00.03/2024

RÅ/HH/KV/KK/EV/MT

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä sekä 3 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaa on Suomen monikulttuurisin kaupunki, jolla on hyvät yhteydet eri puolille maailmaa. Tehdään Vantaasta kaupunki, missä globaali maailma ja kansainvälisyys ovat osa jokaisen elämää.

Maailma on avautunut; monet perheet matkustavat tai vanhemmat työskentelevät ulkomailla tai sähköinen- ja sosiaalinen media antaa kommunikoinnin mahdollisuudet ympäri maailmaa erilaisten ihmisten kanssa. Kasvatus kansainvälisyyteen, maailmankansalaisuuteen, on UNESCON globaalikasvatuksen pedagoginen perusohje, jossa on ehdotuksia oppimistavoitteista ja menetelmistä. Globaalikasvatus on integroitu osaksi opetussuunnitelmia ja sen tehtävänä on herättää halu rakentaa oikeudenmukaisempaa, tasa-arvoisempaa ja ihmisoikeuksia kunnioittavampaa maailmaa.

Valitettavasti maailman avautuessa ja kansainvälisten kontaktien lisääntyessä ennakkoluulot ja tietämättömyys eri kansojen kulttuurihistoriasta sekä valheet ja uskomukset ovat syventyneet ulkomaalaisia, eri ihonväriä tai eri uskontoja tunnustavia ihmisiä kohtaan. Niin Suomessa kuin maailmalla rakennetaan, avoimuuden sijaan, erilaisia rajoja, joka estää tasa-arvoista vuoropuhelua erilaisten ihmisten kanssa.

Maailmankansalaisuuden edistäminen kuntatasolla voi tarjota nuorille arvokkaita taitoja ja kokemuksia, jotka tukevat heidän kasvuaan globaalisti ajatteleviksi ja osallistuviksi kansalaisiksi. Lasten ja nuorten kansainvälisyys on edellisellä vuosikymmenellä ja 2000-luvun alussa mielletty tiiviisti kansainvälisiin ystävyyssuhteisiin, joita on voinut luoda kaupunkien ystävyyshankkeiden, lapsi- ja nuorisoyhteisöjen tai urheilu- ja liikuntaseurojen toiminnassa. Näitä erilaisia maailmankansalaisuutta tukevia toimenpiteitä pitää kehittää edelleen.

Tämän tavoitteen edistämiseksi Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää: Vantaan kaupungin lasten ja nuorten globaalikasvatus ja kansainvälisyys ei voi olla ainoastaan opetussuunnitelmien varassa. Kansainvälisyys- ja monikulttuurisuuskasvatuksen integroimista tarvitaan niin osana opetusta, mutta myös kulttuuria ja nuorisotoimintaa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan lisäksi tarvitaan kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle sekä elinkeinopalveluihin toimintasuunnitelma, joka edistää ja vahvistaa globaalikasvatuksen ja kansainvälisyyden periaatteiden toteutumista, oikeudenmukaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksien kunnioittamista.”

Kaupunginvaltuusto 16.9.2024 § 15

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 3 muun valtuutetun aloite Lasten ja nuorten kasvu maailmankansalaisuuteen

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

Nuorisotyöstä ja politiikasta annetun valtioneuvoston asetuksen 211/2017 mukaan Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma VANUPO asettaa kansalliset tavoitteet nuorisoalan eurooppalaiselle ja kansainväliselle toiminnalle (2 §). Ohjelmaan kirjatut kansainvälisen yhteistyön tavoitteet ohjaavat osaltaan myös vantaalaista nuorisotyötä. Erasmus+ ja Euroopan solidaarisuusjoukot -ohjelmilla on merkittävä rooli nuorisoalan osaamisen ja osallisuuden kehittäjinä. Ohjelmien tavoitteiden mukaisesti nuorisotyössä edistetään nuorten yhteiskunnallista osallistumista tukemalla aktiivista kansalaisuutta ja edistämällä sosiaalisten ja kulttuurienvälisten taitojen, ympäristövastuullisuuden, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehittymistä. Näitä kaikkia teemoja edistetään aktiivisesti myös vantaalaisessa nuorisotyössä.

UNESCON globaalikasvatuksen perusohjeen mukaan kasvatus maailman kansalaisuuteen sisältää kolme ulottuvuutta. Kognitiivisella tasolla kasvatus on tietoa, ymmärrystä ja kriittistä ajattelua globaaleista, alueellisista, kansallisista ja paikallisista kysymyksistä sekä eri maiden ja väestöjen yhteenkuuluvuudesta ja keskinäisriippuvuudesta. Sosioemotionaalisella tasolla kasvatuksella tavoitellaan tunnetta kuulumisesta ihmiskuntaan, jaettuja arvoja ja vastuuta, empatiaa, solidaarisuutta sekä erilaisuuden ja moninaisuuden kunnioitusta. Toiminnallinen ulottuvuus maailmankansalaisuuskasvatuksessa pyrkii vaikuttamaan ja vastuulliseen toimintaan paikallisesti, kansallisesti ja globaalisti rauhan ja kestävän maailman puolesta. Maailmankansalaisuuteen kasvattamisessa hyödynnetään monitahoista lähestymistapaa. Siinä voidaan käyttää ja yhdistää menetelmiä ja termejä, joita käytetään mm. ihmisoikeuskasvatuksessa, rauhankasvatuksessa, kestävyyskasvatuksessa ja kansainvälistä yhteisymmärrystä edistävässä opetuksessa.

Vantaan nuoriso- ja yhteisöpalveluissa toteutetaan globaalikasvatusta osana kestävän kehityksen kasvatusta. Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden kestävän kehityksen kasvatukselle on tehty oma suunnitelmansa, jonka taustalla ovat Agenda2030 toimintaohjelman tavoitteet; pyrkimys kestävään kehitykseen, jossa ympäristö, talous ja ihminen otetaan tasavertaisesti huomioon. Tässä suunnitelmassa kestävän kehityksen ajattelutapa ei perustu ainoastaan ekologiseen viitekehitykseen, vaan myös sosiaaliin, kulttuuriin ja taloudellisiin lähtökohtiin. Kestävän kehityksen kasvatuksella vahvistetaan asukkaiden tapaa ajatella ja toimia kestävämmän tulevaisuuden puolesta kansallisesti ja globaalisti. Agenda2023 tavoitteiden mukaan teemoina kestävän kehityksen kasvatuksessa ovat ekologisuuden lisäksi eriarvoisuuden vähentäminen, oikeudenmukaisuuden ja rauhan edistäminen, tasa-arvo sen eri ulottuvuuksineen sekä yhteistyö ja globaalit kumppanuudet. Tavoitteena nuorisotyössä on tukea kestävää elämäntapaa ja aktiivista kansalaisuutta.

Vantaan nuoriso- ja yhteisöpalvelut on osatoteuttajana valtakunnallisessa nuorisoalan yhdenvertaisuuden osaamiskeskuksessa yhdessä Suomen partion, Lasten ja nuorten keskuksen ja HUMAK:n kanssa seuraavat kaksi vuotta eli vuoden 2026 loppuun. Yhdenvertaisuuden osaamiskeskuksen tavoitteena on parantaa yhdenvertaisuutta ja toiminnan saavutettavuutta nuorisoalalla. Osaamiskeskus selvittää ja seuraa suunnitelmallisen yhdenvertaisuustyön tilannetta nuorisoalalla sekä tunnistaa alalla työskentelevien tiedon ja osaamisen tarpeita. Yhdenvertaisuus- ja saavutettavuusosaamista sekä keinoja syrjintään, rasismiin ja kiusaamiseen puuttumiseksi vahvistetaan

nuorisosalalla niin, että nuorilla on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua nuorisotoimintaan. Jokainen voi tuntea olonsa turvalliseksi ja arvostetuksi sellaisena kuin on.

Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa on myös toteutettu Erasmus-vaihtoja. Viimeksi toteutimme vaihdon italialaisen kumppanin kanssa. Nuorten aikuisten palveluista matkusti noin kymmenen nuoren aikuinen joukko Italiaan ja saimme sieltä ryhmän nuoria vastavierailulle elokuussa 2023. Nuorten aikuisten palveluiden ja italialaisen yhteistyökumppanin yhteinen Youth With a Purpose - Pathway to a sustainable Future -hanke sai OPH:n arvioinnissa kiitettävän arvosanan. Nuorisovaihdon teemana oli kestävä kehitys. Vuonna 2023 toteutettu nuorisovaihto valittiin myös Good Practice -hankkeeksi eli sitä hyödynnetään OPH:n viestinnässä esimerkkinä hyvin onnistuneesta hankkeesta.

Nuorten aikuisten palveluyksikössä on käynnistetty uuden Erasmus+ -hankkeen valmistelu. Alustavasti on suunniteltu työntekijävaihtoa, joka tapahtuisi tällä kertaa espanjalaisen kumppanin kanssa syys-lokakuussa 2025. Teemana vaihdossa olisi tekoälyn hyödyntäminen nuorisotyössä. Uutta nuorisovaihtoa suunnitellaan toteutettavaksi syksyllä 2026. Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa suunnitellaan parhaillaan myös nuorisoleirin toteuttamista ukrainalaisen ystävyyskaupunki Boryspilin kanssa kesälle 2025. Leirin kohderyhmästä ja käytännön järjestelyistä vielä neuvotellaan. Tämän hetken suunnitelmien mukaan leiri olisi tarkoitus toteuttaa osin Kukonnotkon leirikeskuksessa ja osittain Tikkurilassa. Toiveena olisi, että leirille voisi osallistua myös Vantaalle muuttaneita ukrainalaislapsia.

Aloitteessa toivotaan kansainvälisyys- ja monikulttuurisuuskasvatuksen vahvistamista nuorisotoiminnassa. Nuorisotyössä kansainvälisyyskasvatus ja monikulttuurisuus ovat tärkeitä teemoja, joita on pyritty toteuttamaan osana perustyötä edellä kuvatuilla tavoilla. Nuorisopalveluissa on myös ollut pitkään toivetta lisätä nuorisotyön kautta toteutettavia nuorisovaihtoja, mutta Erasmus+ -akkreditoinnin saamiseksi nuorisopalveluilla ei ole ollut osoittaa toimintaa riittävästi pysyviä resursseja.

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut on sitoutunut Suomen lastenkulttuuriliiton kestävän kehityksen periaatteiden noudattamiseen. Kestävä kehitys nähdään lastenkulttuurissa kokonaisuutena, jossa tulevaisuustaidot sisältävät ekologisen kestävyys edistämisen lisäksi myös kulttuurisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyys periaatteita. Globaalikasvatus ja erilaisten kulttuurien ymmärtäminen on olennainen osa tätä kokonaisuutta. Tuotamme Vantaan lasten ja nuorten kulttuuripalveluissa runsaasti palveluita ja tapahtumia, joissa globaalisuus ja kansainvälisyys ovat läsnä taiteellisten sisältöjen, eri kielten ja eri taustaisten taiteilijoiden ja ryhmien kautta.

Lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden kulttuurinen kestävyys taataan mm. osallistujalähtöisin ja saavutettavin menetelmin: toiminnassamme kaikki lapset ja nuoret pääsevät aktiivisina agentteina tuottamaan tietoa, oivaltamaan, ilmaisemaan itseään sekä saamaan äänensä kuuluville ja taidettaan esille. Kehitämme toimintaamme yhä saavutettavampaan suuntaan ja olemme valmiita uudistumaan ja oppimaan, jotta jokaisen oikeus kulttuuriin toteutuu.

Vantaan kulttuurikasvatussuunnitelman avulla vantaalaiset lapset ja nuoret pääsevät oppimaan ja työskentelemään erilaisiin oppimisympäristöihin koulupäivän aikana ja varhaiskasvatuksessa. Konkreettinen tekeminen, erilaiset kokemukset ja elämykset saattavat olla oppilaalle ainutlaatuisuuden lisäksi ainutkertaisia. Oppilas pääsee toteuttamaan omaa luovuuttaan eri tavoin. Ennen kaikkea kulttuurikasvatussuunnitelma takaa oppilaille eri kouluissa ja eri opettajien luokissa kulttuurin ja taiteen kokemista tasa-arvoisemmin. Kulttuurin moninaisuus ja globaalikasvatus on keskeistä sisältöä kulttuurikasvatussuunnitelman tarjonnassa. Kulttuurikasvatussuunnitelma peruskouluille toteutetaan

kulttuuripolun muodossa ja lukukausittain koottavassa tarjonnassa huomioidaan kulttuurinen moninaisuus hyvin.

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut edistävät globaalikasvatuksen ja kansainvälisyyden periaatteiden toteutumista, oikeudenmukaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksien kunnioittamista toiminnassaan vahvasti jo nyt. Sitä tehdään myös Vantaan lapsiystävällinen kunta työn puitteissa ja vuosittain esim. Lapsen oikeuksien viikon toiminnassa.

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalveluiden tarttumapinta lasten ja nuorten kasvatukseen tapahtuu yrittäjyyskasvatuksen kautta. Globaaleiden markkinoiden maailmassa uudet ideat ja liiketoimintamahdollisuudet ovat merkittävältä osin kansainvälisiä ja monet toimialat, muun muassa digitaaliset palvelut ja matkailu ovat kansainvälisiä. Onnistunut yrittäjyys edellyttää tuntemusta kohdemarkkinoista ja eri kulttuureista. Vuodesta 2025 yrittäjyyskasvatuksen on erityinen painopisteala elinvoimapalveluissa ja sen kehittämiseen palkataan päätoiminen asiantuntija. Tämän asiantuntijan yhtenä tehtävänä on kehittää yrittäjyyskasvatusta Vantaalla siten, että se ottaa huomioon kansainvälisyyden ja globaalisti avoimet markkinat ja kehittää sitä kautta yrittäjyydestä kiinnostuneiden maailmankansalaisuutta.

Vantaan elinvoima- ja työllisyysjaosto käsitteli kokouksessaan 21.1.2025 Vantaan kansainvälisen toiminnan suuntaviivat vuosille 2025–2026. Kukin toimiala tulee tekemään niiden pohjalta omat suunnitelmansa ja toimenpiteensä kansainvälisyyden edistämiseksi. Toimialakohtaisen suunnitelman ja toimenpiteiden valmistelu aloitetaan tämän vuoden aikana.

Kaupunginhallitus 10.3.2025 § 18

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Sosialidemokraattisen valtuustoryhmälle ja 3 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 19

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 11

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 3 muun valtuutetun aloite Lasten ja nuorten kasvu maailmankansalaisuuteen

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Vs. nuoriso- ja yhteisöpalvelujohtaja Hanna Hänninen, 040 779 5648
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Lasten ja nuorten kasvu maailmankansalaisuuteen Vantaa on Suomen monikulttuurisin kaupunki, jolla on hyvät yhteydet eri puolille maailmaa. Tehdään Vantaasta kaupunki, missä globaali maailma ja kansainvälisyys ovat osa jokaisen elämää. Maailma on avautunut; monet perheet matkustavat tai vanhemmat työskentelevät ulkomailla tai sähköinen- ja sosiaalinen media antaa kommunikoinnin mahdollisuudet ympäri maailmaa erilaisten ihmisten kanssa. Kasvatus kansainvälisyyteen, maailmankansalaisuuteen, on UNESCON globaalikasvatuksen pedagoginen perusohje, jossa on ehdotuksia oppimistavoitteista ja menetelmistä. Globaalikasvatus on integroitu osaksi opetussuunnitelmia ja sen tehtävänä on herättää halu rakentaa oikeudenmukaisempaa, tasa-arvoisempaa ja ihmisoikeuksia kunnioittavampaa maailmaa. Valitettavasti maailman avautuessa ja kansainvälisten kontaktien lisääntyessä ennakkoluulot ja tietämättömyys eri kansojen kulttuurihistoriasta sekä valheet ja uskomukset ovat syventyneet ulkomaalaisia, eri ihonväriä tai eri uskontoja tunnustavia ihmisiä kohtaan. Niin Suomessa kuin maailmalla rakennetaan, avoimuuden sijaan, erilaisia rajoja, joka estää tasa-arvoista vuoropuhelua erilaisten ihmisten kanssa. Maailmankansalaisuuden edistäminen kuntatasolla voi tarjota nuorille arvokkaita taitoja ja kokemuksia, jotka tukevat heidän kasvuaan globaalisti ajatteleviksi ja osallistuviksi kansalaisiksi. Lasten ja nuorten kansainvälisyys on edellisellä vuosikymmenellä ja 2000-luvun alussa mielletty tiiviisti kansainvälisiin ystävyyssuhteisiin, joita on voinut luoda kaupunkien ystävyysskunta-, lapsi- ja nuorisojärjestöjen tai urheilu- ja liikuntaseurojen toiminnassa. Näitä erilaisia maailmankansalaisuutta tukevia toimenpiteitä pitää kehittää edelleen. Tämän tavoitteen edistämiseksi Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää: Vantaan kaupungin lasten ja nuorten globaalikasvatus ja kansainvälisyys ei voi olla ainoastaan opetussuunnitelmien varassa. Kansainvälisyys- ja monikulttuurisuuskasvatuksen integroimista tarvitaan niin osana opetusta, mutta myös kulttuuria ja nuorisotoimintaan.	Aloitteen tekijä: Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä 1. Marjo Vacker 2. Vaula Norrena 3. Sirpa Siru Kauppinen
--	---

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan lisäksi tarvitaan kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle sekä elinkeinopalveluihin toimintasuunnitelma, joka edistää ja vahvistaa globaalikasvatuksen ja kansainvälisyyden periaatteiden toteutumista, oikeudenmukaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksien kunnioittamista. Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä	

12 § Vastaus Markku Weckmanin ja 26 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalle omaishoitajien päivä

VD/6475/00.02.00.03/2024

PT/MK/MT

Markku Weckman ja 26 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Euroopan omaishoitajien päivää vietetään 6.10.2024.

Esitän selvitettäväksi, miten Vantaan kaupungin tulisi samassa yhteydessä huomioida vantaalaiset omaishoitajat ja tehdä siitä vuosittaisen perinteen.

Vantaa 50 – kotona Vantaalla juhluvuotta vietetään eri tavoin monissa yhteyksissä vuoden 2024 aikana. Teemaan sopisi erinomaisesti vantaalaisten omaishoitajien muistaminen.

Tämän voisi hoitaa esimerkiksi kaupunginjohtajan omaishoitajille lähettämällä tervehdyksellä / kiitosviestillä. Satunnaisotannalla voitaisiin kutsua tietty määrä omaishoitajia kaupunginjohtajan kakkukahville.

Omaishoitajat tekevät vaativaa, vastuullista ja raskasta työtä huolehtimalla läheistensä arjessa selviytymisestä 7 / 24 periaatteella.

Omaishoitajia muistetaan juhlapuheissa, mutta siihen se useimmiten jääkin.

Julkinen kiitos ja arvostuksen osoittaminen olisikin erityisesti näin juhluvuoden aikana paikallaan ihmisille, jotka vaivojaan valittamatta antavat yhteiskunnallisestikin tarkasteltuna korvaamattoman työpanoksen.”

Kaupunginvaltuusto 16.9.2024 § 11

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Omaishoitajat ovat tärkeässä roolissa Vantaan asukkaiden kotona asumisen tukemisessa. Omaishoitajat tekevät merkittävää ja omistautunutta työtä, jota Vantaan kaupunki arvostaa. Tuemme omalta osaltamme vantaalaisten omaishoitajien hyvinvointia yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Vantaan kaupunki tarjoaa vantaalaisille omaishoitajille liikuntaetuja kaupungin palveluissa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen omaishoidontukea saavat vantaalaiset voivat käyttää veloituksetta Vantaan uimahalleja ja kuntosaleja, ja heillä on myös oma vuoro Koivukylän vanhustenkeskuksen kuntosalissa.

Lisäksi kaupungin pääviestintäkanavissa muistetaan ja kiitetään vantaalaisia omaishoitajia vuosittain omaishoitajien päivänä.

Omaishoitajien toiminnan tukeminen ja palvelut siirtyivät vuoden 2023 alussa hyvinvointialueiden vastuulle. Järjestämisvastuun vaihdoksesta johtuen Vantaan kaupungilla ei ole kattavaa ja ajantasaista rekisteriä vantaalaisista omaishoitajista. Omaishoitajien päivän muistaminen ja juhlistaminen voisikin sopia kaupunkia paremmin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen järjestettäväksi. Keskustelut mahdollisesta yhteistyöstä omaishoitajien muistamiseksi on käynnistetty hyvinvointialueen kanssa.

Kaupunginhallitus 10.3.2025 § 19

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Markku Weckmanille ja 26 muulle allekirjoittajalle toimialan esityksen mukainen vastaus
- b) esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi merkittäväksi

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 20

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 12

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Markku Weckmanin ja 26 muun valtuutetun aloite Vantaalle omaishoitajien päivä

Muutoksenhaku: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Viestintäjohtaja Mari Kalmari,
etunimi.sukuni@vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaan omaishoitajien päivä Euroopan omaishoitajien päivää vietetään 6.10.2024. Esitän selvitettäväksi, miten Vantaan kaupungin tulisi samassa yhteydessä huomioida vantaalaiset omaishoitajat ja tehdä siitä vuosittaisen perinteen. Vantaa 50 – kotona Vantaalla juhlavuotta vietetään eri tavoin monissa yhteyksissä vuoden 2024 aikana. Teemaan sopisi erinomaisesti vantaalaisten omaishoitajien muistaminen. Tämän voisi hoitaa esimerkiksi kaupunginjohtajan omaishoitajille lähettämällä tervehdyksellä / kiitosviestillä. Satunnaisotannalla voitaisiin kutsua tietty määrä omaishoitajia kaupunginjohtajan kakkukahville. Omaishoitajat tekevät vaativaa, vastuullista ja raskasta työtä huolehtimalla läheistensä arjessa selviytymisestä 7 / 24 periaatteella. Omaishoitajia muistetaan juhlapuheissa, mutta siihen se useimmiten jääkin. Julkinen kiitos ja arvostuksen osoittaminen olisikin erityisesti näin juhluvuoden aikana paikallaan ihmisille, jotka vaivojaan valittamatta antavat yhteiskunnallisestikin tarkasteltuna korvaamattoman työpanoksen.	<u>Aloitteen tekijä</u> Markku Weckman <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Juha Järä 2. Vaula Norrena 3. Marjo Vacker 4. Pirjo Luokkala 5. Jussi Särkelä 6. Milad Dehghan 7. Jouko Jääskeläinen 8. Juha Suoniemi 9. Minna Heikkinen 10. Loviisa Kaartokallio 11. Reija Friman 12. Niilo Kärki 13. Tuire Kaimio 14. Nina Nummela 15. Mika Kasonen 16. Maija Rautavaara 17. Eva Tawasoli 18. Sirpa Siru Kauppinen 19. Faysal Abdi 20. Siri Ahokas 21. Janne Hartikainen 22. Kai-Ari Lundell 23. Eeva Tikkanen

	24. Mika Niikko 25. Pekka Virkamäki 26. Anitta Orpana

13 §

Vastaus Vaula Norrenan ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen induktiosilmukat kuntoon Vantaan opetus-, katsomo- ja kokoustiloissa

VD/6480/00.02.00.03/2024

TeA/JM/EJ

Vaula Norrena sekä 19 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Huonokuuloisten määrä on kasvussa niin nuorissa kuin vanhoissa ikäluokissa. Eläkeikäisistä joka kolmannella arvioidaan olevan kuulonalenema. Tutkimusten mukaan myös nuorten huonokuuloisuus on lisääntynyt.

Asetus rakennusten esteettömyydestä määrää, että jokaisessa tilassa, jossa on äänentoistojärjestelmä, tulee olla myös induktiosilmukka (äänensiirtolaite) kuulolaitteita varten. Pienemmissä tiloissa se voi olla AV-vaunu, isommissa kiinteästi asennettu sähkölanka.

Määräys induktiosilmukoista on ollut rakentamismääräysten kohdassa F suosituksena v. 1978 ja velvoittavana vuodesta 1997 alkaen.

Siitä huolimatta vain harvassa Vantaan opetus-, katsomo- ja kokoustilassa on toimiva induktiosilmukka. Tällä hetkellä huonokuuloiset eivät voi mennä Vantaalla teatteriin tai konserttiin, eivätkä osallistua kokouksiin isommissakaan auditorioissa, sillä tiloissa ei ole induktiosilmukoita tai ne eivät ole toimintakunnossa.

Huonokuuloiset lapset ja nuoret eivät kuule koulujen juhlaohjelmaa, eivätkä auditorioiden oppitunteja, koska induktiosilmukat eivät ole kunnossa/käytössä.

Vähintään suurempien koulujen juhlasaleissa, teatterien katsomoissa ja suuremmissa kokoussaleissa tulee saattaa induktiosilmukat kuntoon mitä pikimmin.
(Pienemmissä kouluissa ja päiväkodeissa pärjätään myös lainattavalla induktiosilmukalla juhlia varten)

Esitämme, että Vantaa selvittää opetus- katsomo- ja kokoustilojensa äänensiirtojärjestelmien toimivuuden ja hoitaa ne kuntoon mahdollisimman pian.

Pyydämme myös, että tilojen tekniikasta huolehtivat henkilöt opastetaan laitteiden käyttöön, niin että tilaisuuksissa induktiosilmukat ovat käytössä, riittävällä äänenvahvuudella.”

Kaupunginvaltuusto 16.9.2024 § 16

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimialan toimitilajohtamisen yksikkö toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Lähtötilanne

Toimitilajohtaminen on kartoittanut ja dokumentoinut kaupungin induktiosilmukkakohteet, joita on pääasiassa kouluissa. Tiedostot on käyty läpi sopimustoimija Welado Oy:n kanssa, joka toimii konsulttina ja valvojana induktiosilmukoiden päivityksessä. Pilotinomaisesti tilattiin Qlu Oy:ltä katselmukset ja päivitystarjoukset kolmesta kohteesta, Havukosken, Aurinkokiven ja Peltolan kouluilta.

Jatkotoimet

Qlu Oy:n raportit ja tarjoukset käytiin läpi Toimitilajohtamisessa yhdessä Weladon kanssa. Todettiin, että silmukoiden kuntoon saattaminen lain edellyttämälle tasolle vaatii lisäselvittelyä ja mahdollisesti kilpailutuksen tarjottujen hintojen perusteella. Keskusteltiin suunnittelijan hankkimisesta, joka käy läpi tarkemmalla tasolla Toimitilajohtamisessa tehtyä kohdelistausta ja tiivistää sitä työn laajuuden ja hinnan arvioinnin tueksi.

Toimitilajohtaminen kilpailuttaa suunnittelun ja urakoinnin kevään/kesän 2025 aikana. Työt aloitetaan suurimmista kouluista ja teatterien katsomoista syksyn 2025 aikana. Arvio kaikkien kartoitettujen kohteiden valmistumiselle on syksyn 2026 aikana.

Työn aikataulusta ja edistymisestä raportoidaan kaupunginhallitukselle vuoden 2025 aikana.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vaula Norrenalle ja 19 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana esittelijä teki aloitevastauksen loppuun seuraavan lisäyksen:

”Työn aikataulusta ja edistymisestä raportoidaan kaupunginhallitukselle vuoden 2025 aikana.”

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 13

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Vaula Norrenan ja 19 muun valtuutetun aloite induktiosilmukat kuntoon Vantaan opetus-, katsomo- ja kokoustiloissa

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Kiinteistöpalvelupäällikkö Jari Mattila, puh. 040 3527603
([etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi))

Induktiosilmukat kuntoon Vantaan opetus-, katsomo- ja kokoustiloissa	Vaula Norrena ja allekirjoitukset
Huonokuuloisten määrä on kasvussa niin nuorissa kuin vanhoissa ikäluokissa. Eläkeikäisistä joka kolmannella arvioidaan olevan kuulonalenema. Tutkimusten mukaan myös nuorten huonokuuloisuus on lisääntynyt. Asetus rakennusten esteettömyydestä määrää, että jokaisessa tilassa, jossa on äänentoistojärjestelmä, tulee olla myös induktiosilmukka (äänensiirtolaite) kuulolaitteita varten. Pienemmissä tiloissa se voi olla AV-vaunu, isommissa kiinteästi asennettu sähkölanka. Määräys induktiosilmukoista on ollut rakentamismääräysten kohdassa F suosituksena v. 1978 ja velvoittavana vuodesta 1997 alkaen. Siitä huolimatta vain harvassa Vantaan opetus-, katsomo- ja kokoustilassa on toimiva induktiosilmukka. Tällä hetkellä huonokuuloiset eivät voi mennä Vantaalla teatteriin tai konserttiin, eivätkä osallistua kokouksiin isommissakaan auditorioissa, sillä tiloissa ei ole induktiosilmukoita tai ne eivät ole toimintakunnossa. Huonokuuloiset lapset ja nuoret eivät kuule koulujen juhlaohjelmaa, eivätkä auditorioiden oppitunteja, koska induktiosilmukat eivät ole kunnossa/käytössä. Vähintään suurempien koulujen juhlasaleissa, teatterien katsomoissa ja suuremmissa kokoussaleissa tulee saattaa induktiosilmukat kuntoon mitä pikimmin. (Pienemmissä kouluissa ja päiväkodeissa pärjätään myös lainattavalla induktiosilmukalla juhlia varten) Esitämme, että Vantaa selvittää opetus- katsomo- ja kokoustilojensa äänensiirtojärjestelmien toimivuuden ja hoitaa ne kuntoon mahdollisimman pian. Pyydämme myös, että tilojen tekniikasta huolehtivat henkilöt opastetaan laitteiden käyttöön, niin että tilaisuuksissa induktiosilmukat ovat käytössä, riittävällä äänenvahvuudella. 16.9.2024	Vaula Norrena <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1.Minna Heikkinen 2. Marjo Vacker 3. Niilo Kärki 4. Suvi Karhu 5. Maija Rautavaara 6. Tuire Kaimio 7. Nina Nummela 8. Kai-Ari Lundell 9. Eva Tawasoli 10. Siri Ahokas 11. Eeva Tikkanen 12. Reija Friman 13. Loviisa Kaartokallio 14. Eve Rämö 15. Hanna Valtanen 16.Pirjo Luokkala 17. Funda Demiri 18. Mika Niikko 19. Sirpa Siru Kauppinen

14 § Vastaus vihreän valtuustoryhmän ja 10 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaa kokeilemaan ilmanpuhdistimia päiväkodeissa

VD/6486/00.02.00.03/2024

KK/PW/EJ

Vihreä valtuustoryhmä sekä 10 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tuoreen tutkimuksen mukaan päiväkoteihin asennetut ilmanpuhdistimet vähentävät lasten sairastelua merkittävästi.

Leikki-ikäiset lapset sairastavat yleisesti 10-13 infektiota vuodessa. Samalla infektiot tarttuvat päiväkotien työntekijöihin ja lasten vanhempiin. Vähentämällä lasten sairastelua saataisiin oletettavasti vähenemään myös päiväkotien työntekijöiden sekä lasten vanhempien sairauspoissaoloja, millä on myönteisiä vaikutuksia sekä inhimillisesti että kansantaloudellisesti.

Esitämme, että Vantaa kokeilee ilmanpuhdistimia päiväkodeissa ja tutkii vaikutuksia lasten sairasteluun ja aikuisten sairauspoissaoloihin.

Taustatietoja:

Ylen juttu tutkimuksesta: <https://yle.fi/a/74-20089670>

Tutkijaryhmä uutisoi tutkimuksesta: <https://www.pandemicresponse.fi/post/air-purification-reduces-childrens-morbidity-in-the-daycare>

Kaupunginvaltuusto 16.9.2024 § 20

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Vihreän valtuustoryhmän ja 10 muun valtuutetun aloite Vantaa kokeilemaan ilmanpuhdistimia päiväkodeissa

Kasvatuksen ja oppimisen ja kaupunkiympäristön toimialat toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Kaupungin yhteisten sisäilma-asioita koskevan menettelytapaohjeen mukaan ilmanpuhdistimia voidaan hankkia toimitiloihin tarpeen mukaan niin, että ne puhdistavat ilmasta joko vain hiukkasmaisia epäpuhtauksia, tai sekä hiukkasmaisia että kaasumaisia epäpuhtauksia. Ilmanpuhdistimia sijoitetaan tiloihin, jos tiloissa on havaittu tutkimuksissa sellaisia haittoja, joihin ilmanpuhdistimet voivat olla avuksi. Sijoituspäätöksen sekä tarpeen arvioinnin tekee sisäilma-asiantuntija. Tällöin ilmanpuhdistimet ovat tilakohtaisia, ei henkilökohtaisia. Tilankäyttäjä voi anoa myös henkilökohtaista ilmanpuhdistinta lääkärintodistuksella, tällöin päätöksen tekee oma toimiala, joka myös vastaa tilauksesta ja kustannuksesta.

Ilmanpuhdistimien hankinta on kilpailutettu ja tilausmenettelystä on olemassa erillinen ohje. Alustavan arvion mukaan yhden päiväkodin varustaminen ilmanpuhdistimilla tulisi maksamaan noin 500–1000 €/kk päiväkodin koosta ja laitemallista riippuen, jos puhdistimet asennettaisiin kaikkiin leikki- ja lepohuoneisiin, pienempiin ryhmätiloihin, saliin ja kahvihuoneeseen.

Mikäli ilmanpuhdistimia hankittaisiin päiväkoteihin aloitteessa ehdotetulla tavalla, kyse olisi lähinnä terveysperusteisista ilmanpuhdistimista, jolloin ratkaisut tehtäisiin kasvatuksen ja oppisen toimialalla. Kustannukset jäisivät varhaiskasvatuksen vastuulle. Aloitteessa mainitun tutkimuksen mukaan taloudelliset hyödyt syntyisivät osittain kaupungille ja suurelta osin huoltajien työnantajille terveyspoissaolojen vähentymisen ansioista. Valtuuston myöntämän 20 000 euron määrärahan turvin varhaiskasvatus hankkii ilmanpuhdistimet neljään päiväkotiin eri puolelle Vantaata. Vaikutusta voidaan seurata henkilöstön poissaolotilastoista. Vantaan kaupungilla ei ole mahdollisuuksia tehdä tieteellistä tutkimusta, jossa olosuhteita ja vaikutuksia tutkittaisiin kuten Helsingissä toteutetussa tutkimuksessa tehtiin. Vantaan sijainti huomioiden, voidaan olettaa, että Helsingin yliopiston tutkimuksen tulokset pätevät myös Vantaan kaupungin päiväkodeissa.

Kaupunginhallitukselle raportoidaan kokeilun tuloksista.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 16

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa vihreälle valtuustoryhmälle ja 10 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana esittelijä teki aloitevastauksen loppuun seuraavan lisäyksen:
"Kaupunginhallitukselle raportoidaan kokeilun tuloksista."

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 14

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Allekirjoitettu vihreän valtuustoryhmän ja 10 muun valtuutetun aloite Vantaa kokeilemaan ilmanpuhdistimia päiväkodeissa

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, puh. +358407492592, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Yhteisten palvelujen päällikkö Raakel Tiihonen, puh. +358 40 515 8831, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaa kokeilemaan ilmanpuhdistimia päiväkodeissa	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Tuoreen tutkimuksen mukaan päiväkoteihin asennetut ilmanpuhdistimet vähentävät lasten sairastelua merkittävästi. Leikki-ikäiset lapset sairastavat yleisesti 10-13 infektiota vuodessa. Samalla infektiot tarttuvat päiväkotien työntekijöihin ja lasten vanhempiin. Vähentämällä lasten sairastelua saataisiin oletettavasti vähenemään myös päiväkotien työntekijöiden sekä lasten vanhempien sairauspoissaoloja, millä on myönteisiä vaikutuksia sekä inhimillisesti että kansantaloudellisesti. Esitämme, että Vantaa kokeilee ilmanpuhdistimia päiväkodeissa ja tutkii vaikutuksia lasten sairasteluun ja aikuisten sairauspoissaoloihin. Taustatietoja: Ylen juttu tutkimuksesta: https://yle.fi/a/74-20089670 Tutkijaryhmä uutisoi tutkimuksesta: https://www.pandemicresponse.fi/post/air-purification-reduces-childrens-morbidity-in-the-daycare	Aloitteen tekijän Vihreä valtuustoryhmä Aloitteen allekirjoittajat: 1. Minna Heikkinen 2. Suvi Karhu 3. Niilo Kärki 4. Kai-Ari Lundell 5. Siri Ahokas 6. Eeva Tikkanen 7. Marjo Vacker 8. Loviisa Kaartokallio 9. Jari Jääskeläinen 10. Mika Niikko

15 §

Vastaus Loviisa Kaartokallion ja 20 muun valtuutetun aloite perusopetusikäisten oppimistulosten erojen taustatekijöiden kartoittaminen koulukohtaisesti

VD/6485/00.02.00.03/2024

KK/PK/VT

Loviisa Kaartokallio sekä 20 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja, jotta oppilas voi mm. menestyä opinnoissa ja elämässä ja löytää oman kapasiteettinsa.

Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden, mutta osa oppilaista ei pärjää toisen asteen opinnoissa.

Vantaalla perusopetuksen tavoitteen toteutumiseen vaikuttavia tekijöitä on huomioitu mm. kotarahoitusmallissa, jossa huomioidaan mm. oppilaiden sosioekonominen tausta. KOTA-rahoitus on hyvä malli. Onko se kuitenkin tarpeeksi kattava malli haarukoitaessa oppimistuloksiin vaikuttavia tekijöitä?

Esitän yhdessä aloitteen allekirjoittaneiden valtuutettujen kanssa, että kota-rahoitusmallin lisäksi kasvatuksen ja oppimisen toimiala luo mallin, jonka avulla järjestelmällisesti seurataan vantaalaisten peruskoulujen opetushenkilöstön pätevyyttä, vaihtuvuutta, koulukohtaisia ryhmäkokoja, koulujen oppilaiden oppimistuloksia ja koulupudokkuutta sekä toisen asteen keskeyttäneiden peruskoulutaustaa, jotta saadaan selville, mistä koulusta toisen asteen opinnot keskeyttäneet nuoret tulevat. Mallin tavoitteena on tehdä näkyväksi koulukohtaisia ja alueellisia haasteita, jotka osaltaan voivat selittää heikompia oppimistuloksia. Mallin avulla voisimme löytää nyt piilossa olevia mm. oppimistulokseen vaikuttavia tekijöitä. Näin myös suunnattavia resursseja voidaan kohdentaa entistä tehokkaammin tukea tarvitseville peruskouluille, jotta oppimistulokset vahvistuisivat ja oppilaat menestyisivät toisen asteen opinnoissa.”

Kaupunginvaltuusto 16.9.2024 § 19

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Perusopetuksessa on tunnistettu tarveperustaisen resursoinnin tarpeellisuus ja merkitys. Valtio on jakanut koulutuksellista tasa-arvorahaa (KOTA-raha) jo vuodesta 2013 lähtien. KOTA-rahaa jaetaan kouluille neljän indikaattorin perusteella: vain perusasteen suorittaneiden vanhempien osuus, työttömien vanhempien osuus, pienituloisissa kotitalouksissa asuvien oppijoiden osuus, vieraskielisten oppijoiden osuus. Kyseisillä indikaattoreilla on ennustettu olevan vaikutusta myös oppilaiden oppimiseen. Koulukohtainen KOTA-rahoitus on laskettu aiempina vuosina kaupunginosan väestötietojen

perusteella, mutta vuoden 2025 alusta on tullut mahdolliseksi käyttää tietoja, jotka perustuvat koulujen oppilaiden todellisiin tietoihin. Rahoituksen myöntämisperusteiden tarkastelun sekä rahoituksen vaikutusten ja vaikuttavuuden arvioinnin tueksi on rakennettu myös erillinen PowerBI -tietoaalusta. Vantaalla KOTA-rahoitusta on saanut 40/41 suomenkielistä peruskoulua ja 2/3 ruotsinkielistä peruskoulua. Koulujen KOTA-rahoitus muodostuu sekä valtion että palvelualueen omasta rahoituksesta. Suuruudeltaan se on vakiintunut noin 6 M€ vuositasolle. KOTA-rahoituksen lisäksi tarveperustaista resursointia toteutetaan koulujen S2-resurssin jaossa sekä tulevassa erityisen tuen lakiuudistuksen rahoituksen suuntaamisessa kouluille.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on tunnistettu tarve kehittää tiedolla johtamista vastaamaan nykyaikaista palvelualueen tai toimintayksikön johtamisen tarpeita. Tiedolla johtamisen kehitystyö aloitettiin systemaattisesti vuonna 2019. Tavoitteena on tuottaa PowerBI-alustalle tietonäkymiä, joita niin yksikön esihenkilöt kuin palvelualueen tai toimialankin johto voivat hyödyntää päätöksenteossa. Tiedolla johtamisella voidaan lisätä ymmärrystä alueista ja ilmiöistä sekä tunnistaa erilaisia resurssi- tai johtamistarpeita.

Perusopetuksen Power BI -tietoaalusta rakennettiin vuoden 2023–2024 aikana ja esihenkilöitä sekä asiantuntijoita on koulutettu tietoaalustan käyttöön. Kyseisessä versiossa pystytään tarkastelemaan muun muassa alue- ja koulutasolla oppilastietojärjestelmästä saatavia oppilasmääriä ja -ennusteita, eri kieli- ja kulttuuritaustoista tulevien oppilaiden määriä ja osuuksia, oppimisen ja koulunkäynnin tuen tietoja sekä oppilaiden poissaoloja.

Haasteena on kuitenkin tietojen päivittäminen, eri järjestelmistä saatavien tietojen yhdistäminen (erityisesti henkilöstöön liittyvän tiedon sekä muiden tietojen yhdistäminen) sekä eri strategisten kumppanuuksien kautta saadun tiedon integroiminen alustalle. Nykyisin käytössä oleva Primus/Wilma -oppilastietojärjestelmä ei palvele parhaalla mahdollisella tavalla nykyaikaisen tiedolla johtamisen tarpeita ja tulevina vuosina käyttöön otettavaa Digi One -järjestelmä tulee osaltaan edistämään tiedon hyödyntämistä. Tiedolla johtamisen kehittämisessä on huomioitava laajasti myös tietosuojaan liittyvät eettiset ja turvallisuuskulmat sekä tietojen yhdistämisen vaikutus näihin.

Tällä hetkellä tunnistettujen kehittämistarpeiden pohjalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalle tuotetaan yhdessä tietohallinnon kanssa päivitetty tietoaalusta, jonka tavoitteena on koota yhteen kasvatuksen ja oppimisen toimialan kannalta keskeiset ydintiedot ja tukea näiden hyödyntämistä toiminnan seuraamisessa, arvioinnissa, kehittämisessä ja johtamisessa. Tietoaalustalle rakennetaan vaiheittain näkymät, joiden avulla voidaan tarkastella kaupunki-, alue- ja koulutasolla oppijatietoja, henkilöstötietoja, taloustietoja sekä strategisia mittareita. Suunnitteilla olevat tietonäkymät sisältävät muun muassa seuraavat aloitteessa esitetyt tiedot: henkilöstön pätevyys ja vaihtuvuus, koulukohtaiset luokka- ja ryhmäkoot, oppilaiden oppimistuloksia (arvosanat sekä erilliset mittarit) sekä koulupudokkuuteen liittyen poissaolotietoja sekä toisella asteella sijoittumiseen liittyviä tietoja. Tietoaalustan kehittämisen yhteydessä vahvistetaan myös tiedolla johtamisen osaamista toimialalla.

Mikäli tietoaalustan rakentaminen etenee suunnitellusti ja toimialan rakenteissa sitä kehitetään ja ylläpidetään, tästä muodostuu työkalu, jolla saamme tietoa alue- ja koulukohtaisista näkymistä, minkä perusteella voimme edelleen kehittää tarveperusteista resursointia sekä päätöksentekoa.

Kaupunginhallitus 7.4.2025 § 17

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Loviisa Kaartokalliolle ja 20 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 15

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Allekirjoitettu Loviisa Kaartokallion ja 20 muun valtuutetun aloite perusopetusikäisten opimistulosten erojen taustatekijöiden kartoittaminen koulukohtaisesti

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

opetustoimen asiantuntija Eeva-Liisa Markkanen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

opetuspäällikkö Pepita Kaskentaus, puh. +358 40 720 2962, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Perusopetusikäisten oppimistulosten erojen taustatekijöiden kartoittaminen koulukohtaisesti	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja, jotta oppilas voi mm. menestyä opinnoissa ja elämässä ja löytää oman kapasiteettinsä. Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden, mutta osa oppilaista ei pärjää toisen asteen opinnoissa. Vantaalla perusopetuksen tavoitteen toteutumiseen vaikuttavia tekijöitä on huomioitu mm. kota-rahoitusmallissa, jossa huomioidaan mm. oppilaiden sosioekonominen tausta. KOTA-rahoitus on hyvä malli. Onko se kuitenkin tarpeeksi kattava malli haarukoitaessa oppimistuloksiin vaikuttavia tekijöitä? Esitän yhdessä aloitteen allekirjoittaneiden valtuutettujen kanssa, että kota-rahoitusmallin lisäksi kasvatuksen ja oppimisen toimiala luo mallin, jonka avulla järjestelmällisesti seurataan vantaalaisten peruskoulujen opetushenkilöstön pätevyyttä, vaihtuvuutta, koulukohtaisia ryhmäkokoja, koulujen oppilaiden oppimistuloksia ja koulupudokkuutta sekä toisen asteen keskeyttäneiden peruskoulutaustaa, jotta saadaan selville, mistä koulusta toisen asteen opinnot keskeyttäneet nuoret tulevat. Mallin tavoitteena on tehdä näkyväksi koulukohtaisia ja alueellisia haasteita, jotka osaltaan voivat selittää heikompia oppimistuloksia. Mallin avulla voisimme löytää nyt piilossa olevia mm. oppimistulokseen vaikuttavia tekijöitä. Näin myös suunnattavia resursseja voidaan kohdentaa entistä tehokkaammin tukea tarvitseville peruskouluille, jotta oppimistulokset vahvistuisivat ja oppilaat menestyisivät toisen asteen opinnoissa. 16.9.2024	Aloitteen tekijän Loviisa Kaartokallio, KD Aloitteen allekirjoittajat: 1. Juha Järä 2. Milad Dehghan 3. Jouko Jääskeläinen 4. Pirjo Luokkala 5. Anu Hall 6. Juha Suoniemi 7. Marjo Vacker 8. Minna Heikkinen 9. Suvi Karhu 10. Niilo Kärki 11. Nina Nummela 12. Eeva Tikkanen 13. Kai-Ari Lundell 14. Patrik Karlsson 15. Vaula Norrena 16. Janne Hartikainen 17. Jari Sainio 18. Mika Niikko 19. Heli Hakala 20. Siru Kauppinen

16 §

Vastaus Elina Nykyrin ja 33 muun valtuutetun aloitteeseen: Vantaalle perustettava jokaiselle suuralueelle esteetön leikkipuisto tai –paikka

TeA/HW/SM

VD/7194/00.02.00.03/2024

Elina Nykyri sekä 33 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittaneet esitämme ainakin yhden esteettömän (eli inklusiivisen) leikkipuiston tai -paikan perustamista jokaiselle Vantaan suuralueelle. Esteettömän leikkipaikan tai -puiston yhteydessä voisi olla myös esteetön ulkokuntosali tai lähiliikuntapaikka.

Vantaalla on vammaisilla lapsilla rajatut mahdollisuudet käyttää julkisia leikkivälineitä tasavertaisesti muiden kanssa, koska kaupungin leikkipaikat ja –puistot ovat valtaosin esteellisiä. Valtuustoaloitteen tavoitteena on se, että jokainen vantaalainen lapsi pääsee leikkimään julkisilla leikkivälineillä, lapsen tai hänen huoltajansa toimintakyvystä riippumatta. Aloite edistää Vantaalla vammaisten lasten perusvapauksia ja ihmisoikeuksia sekä osallisuutta yhteiskunnassa.

YK:n vammaissopimuksen mukaan esteettömyys on ihmisoikeus, ei mielipideasia. YK:n vammaissopimuksen mukaan vammaisilla ihmisillä tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa yhteiskuntaan. YK:n vammaissopimusta on Vantaan kaupungin kunnioitettava kaikessa toiminnassaan. YK:n vammaissopimus on Suomessa voimassa lainsäätöinä. YK:n vammaissopimuksen 7. artikla kertoo vammaisista lapsista. Se toteaa muun muassa sen, että julkisen vallan (ml. Vantaan kaupunki) tulee toimillaan varmistaa se, että vammaiset lapset voivat nauttia kaikista ihmisoikeuksista ja perusvapauksista täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti muiden lasten kanssa. Esteettömän leikkipaikan tai -puiston on huomioitava myös sellaisen lapsen tarpeet, jonka molemmilla tai jommallakummalla vanhemmista on jokin vamma tai sairaus. Vammaisilla vanhemmilla on muihin vanhempiin nähden rajatut mahdollisuudet viedä lapsensa leikkimään julkisilla leikkivälineillä.

Vamma tai sairaus ei saa estää vammaisen ihmisen vanhemmuutta. On väärin, ettei vammaisen vanhempi voi aina esteettömyyspuutteiden takia viedä lastansa leikkimään julkiseen leikkipaikkaan tai -puistoon. Esteetön (eli inklusiivinen) leikkipaikka tai -puisto tarjoaa kaikille lapsille monipuoliset mahdollisuudet leikkiin, toimintakyvystä riippumatta. Siellä pidetään huolta jokaisen lapsen leikkiinnosta muun muassa inklusiivisilla leikkivälineillä sekä tarjoamalla kaikille lapsille mahdollisuus taukojen pitämiseen. Siellä on runsaasti penkkejä sekä hiljainen levähdys- ja rauhoittumisalue. Siellä on riittävän leveät kulkureitit avustajan kanssa liikkumiseen taikka pyörätuolin tai muun apuvälineen kanssa kulkemiseen

Kulkureitit eivät siellä myöskään ole liian jyrkkiä apuvälineen kanssa kulkemiseen. Esteettömällä leikkipaikalla voi lapsi käyttää leikkivälineitä myös istuen taikka apuvälineestä käsin.”

Lue lisää: Kompan Play Institutin tutkimukset esteettömästä leikistä:

<https://www.kompan.com/fi/fi/research/kompan-play-institute/esteeton-leikki> ja Kompan Play Institutin julkaisu Play for All: <https://publications.kompan.com/fi/play-for-all/>.

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024 § 26

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Elina Nykyrin ja 33 muun valtuutetun aloite Vantaalle perustettava jokaiselle suuralueelle esteetön leikkipuisto tai –paikka

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Tavoitteena on, että Vantaan leikkipuistot tarjoavat virikkeitä ja tekemistä kaikille käyttäjille. Tällä hetkellä linjaus on se, että jokaiseen perusparannettavaan ja uuteen leikkipuistoon suunnitellaan myös esteettömiä välineitä, joihin on esteetön pääsy. Tällä ratkaisulla esteettömien leikkipaikkojen tarjonta olisi jatkossa monipuolisempi kuin se, että rakennetaan vain yksi esteetön leikkipuisto jokaiselle suuralueelle.

Kaupunki kartoittaa leikkipuistojen esteettömyyttä ja pyrkii kasvattamaan osaamistaan esteettömyyden kasvattamiseksi mm. käyttäjäpalautetta hyödyntäen.

Kaupunginhallitus 24.02.2025 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

- a) Päätetään antaa Elina Nykyrille ja 33 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 10.3.2025 § 15

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

- a) Päätetään antaa Elina Nykyrille ja 33 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Tällä hetkellä linjaus on se, että jokaiseen perusparannettavaan tai uuteen leikkipuistoon tulee suunnitella muutama esteetön väline, joihin on myös esteetön pääsy. että jokaiseen perusparannettavaan ja uuteen leikkipuistoon suunnitellaan myös esteettömiä välineitä, joihin on

esteetön pääsy. Tällä ratkaisulla esteettömien leikkipaikkojen tarjonta olisi jatkossa monipuolisempi kuin se, että rakennetaan vain yksi esteetön leikkipuisto jokaiselle suuralueelle.

Kaupunki kartoittaa leikkipuistojen esteettömyyttä ja pyrkii kasvattamaan osaamistaan esteettömyyden kasvattamiseksi mm. käyttäjäpalautetta hyödyntäen.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 16

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 16

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana valtuutettu Funda Demiri esitti valtuutettu Chau Nguyenin kannattamana asian palauttamista valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 57 jaa-ääntä ja 7 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Elina Nykyrin ja 33 muun valtuutetun aloite Vantaalle perustettava jokaiselle suuralueelle esteetön leikkipuisto tai –paikka
- Äänestysraportti KV 28.4.2025 § 16

Muutoksenhakuohje: 2.1 Valituskielto

Lisätiedot:

puistosuunnittelupäällikkö Sirpa Mäkilä, puh. 040 581 9037
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 21.10.2024

Valtuustoaloitteen otsikko	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaalle perustettava jokaiselle suuralueelle esteetön leikkipuisto tai –paikka Me allekirjoittaneet esitämme ainakin yhden esteettömän (eli inklusiivisen) leikkipuiston tai -paikan perustamista jokaiselle Vantaan suuralueelle. Esteettömän leikkipaikan tai -puiston yhteydessä voisi olla myös esteetön ulkokuntosali tai lähiliikuntapaikka. Vantaalla on vammaisilla lapsilla rajatut mahdollisuudet käyttää julkisia leikkivälineitä tasavertaisesti muiden kanssa, koska kaupungin leikkipaikat ja –puistot ovat valtaosin esteellisiä. Valtuustoaloitteen tavoitteena on se, että jokainen vantaalainen lapsi pääsee leikkimään julkisilla leikkivälineillä, lapsen tai hänen huoltajansa toimintakyvystä riippumatta. Aloite edistää Vantaalla vammaisten lasten perusvapauksia ja ihmisoikeuksia sekä osallisuutta yhteiskunnassa. YK:n vammaissopimuksen mukaan esteettömyys on ihmisoikeus, ei mielipideasia. YK:n vammaissopimuksen mukaan vammaisilla ihmisillä tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa yhteiskuntaan. YK:n vammaissopimusta on Vantaan kaupungin kunnioitettava kaikessa toiminnassaan. YK:n vammaissopimus on Suomessa voimassa lainsäätöinä. YK:n vammaissopimuksen 7. artikla kertoo vammaisista lapsista. Se toteaa muun muassa sen, että julkisen vallan (ml. Vantaan kaupunki) tulee toimillaan varmistaa se, että vammaiset lapset voivat nauttia kaikista ihmisoikeuksista ja perusvapauksista täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti muiden lasten kanssa. Esteetön leikkipaikka tai -puiston on huomioitava myös sellaisen lapsen tarpeet, jonka molemmilla tai jommallakummalla vanhemmista on jokin vamma tai sairaus. Vammaisilla vanhemmilla on muihin vanhempiin nähden rajatut mahdollisuudet viedä lapsensa leikkimään julkisilla leikkivälineillä. Vamma tai sairaus ei saa estää vammaisen ihmisen vanhemmuutta. On väärin, ettei vammaisen vanhempi voi aina esteettömyyspuutteiden takia viedä lastansa leikkimään julkiseen leikkipaikkaan tai -puistoon. Esteetön (eli inklusiivinen) leikkipaikka tai -puisto tarjoaa kaikille lapsille monipuoliset mahdollisuudet leikkiin, toimintakyvystä riippumatta. Siellä pidetään huolta jokaisen lapsen leikki-innosta muun muassa inklusiivisilla leikkivälineillä sekä tarjoamalla kaikille lapsille mahdollisuus taukojen pitämiseen. Siellä on runsaasti penkkejä sekä hiljainen levähdys- ja rauhoittumisalue. Siellä on riittävän leveät kulkureitit avustajan kanssa liikkumiseen taikka pyörätuolin tai muun apuvälineen kanssa kulkemiseen. Kulkureitit eivät siellä myöskään ole liian jyrkkiä apuvälineen	Aloitteen tekijät: <i>Elina Nykyri</i> Aloitteen allekirjoittajat: 1. Siri Ahokas 2. Anu Hall 3. Sirpa Siru Kauppinen 4. Juha Järä 5. Paula Lehmuskallio 6. Tiina Tuomela 7. Antero Eerola 8. Pirjo Luokkala 9. Eeva Tikkanen 10. Funda Demiri 11. Aki Mäkipernaa 12. Mika Kasonen 13. Minttu Sillanpää 14. Markku Weckman 15. Mari Hynninen 16. Marjo Vacker 17. Nina Nummela 18. Eva Tawasoli 19. Tuomas Mutanen 20. Kai-Ari Lundell 21. Pirkko Letto 22. Tanja Aidanjuuri 23. Vaula Norrena 24. Tuire Kaimio 25. Reija Friman 26. Naima El Issaoui 27. Niilo Kärki 28. Riku Kärkkäinen 29. Oskari Iivarinen 30. Mikko Viilo 31. Lasse Norres 32. Hanna Valtanen 33. Anitta Orpana

kanssa kulkemiseen. Esteettömällä leikkipaikalla voi lapsi käyttää leikkivälineitä myös istuen taikka apuvälineestä käsin. Lue lisää: Kompan Play Instituten tutkimukset esteettömästä leikistä: https://www.kompan.com/fi/fi/research/kompan-play-institute/esteeton-leikki ja Kompan Play Instituten julkaisu Play for All: https://publications.kompan.com/fi/play-for-all/. <i>Aloite jätetään Vantaan kaupunginvaltuuston kokouksessa 21.10.2024.</i>	

Vote name: JAA=POHJA, EI=PALAUTUS

Vote subject:

Meeting: Vantaan valtuuston kokouspohja
Agenda name: § 16 Vastaus Elina Nykyrin ja 33 muun valtuutetun aloitteeseen: Vantaalle perustettava jokaiselle suuralueelle esteetön leikkipuisto tai -paikka
Vote start: 28/04/2025 22.55.45
Vote stop: 28/04/2025 22.57.19

Total Voting Results

Votes: 64

JAA	57	89,1%
EI	7	10,9%
Tyhjää	0	0%

Group Voting Results

kd

JAA	2
EI	0
Tyhjää	0

kesk

JAA	1
EI	0
Tyhjää	0

kok

JAA	20
EI	0
Tyhjää	0

ps

JAA	12
EI	0
Tyhjää	0

rkp

JAA	2
EI	0
Tyhjää	0

sdp

JAA	15
EI	0
Tyhjää	0

vas

JAA	0
EI	3
Tyhjää	0
vihr	
JAA	5
EI	4
Tyhjää	0

Individual Voting Results

JAA	
Faysal Abdi	sdp
Siri Ahokas	kok
Stefan Åstrand	rkp
Anssi Aura	kok
Milad Dehghan	ps
Tarja Eklund	sdp
Naima el Issaoui	sdp
Reija Friman	vihr
Heli Hakala	kok
Anu Hall	sdp
Aapo Happonen	ps
Janne Hartikainen	ps
Minna Heikkinen	ps
Mari Hynninen	sdp
Oskari Iivarinen	kok
Jouko Jääskeläinen	kd
Juha Järä	ps
Sirkka-Liisa Kähärä	sdp
Susanna Kaiju	kok
Tuire Kaimio	vihr
Lauri Kaira	kok
Sami Kanerva	kok
Suvi Karhu	ps
Niilo Kärki	ps
Riku Kärkkäinen	kok
Patrik Karlsson	rkp
Mika Kasonen	kok
Ulla Kaukola	sdp
Kimmo Kiljunen	sdp
Otso Kivimäki	kok
Paula Lehmuskallio	kok
Janne Leppänen	kok
Pirkko Letto	sdp
Pasi Liukkonen	ps
Topi Liutu	kok
Kai-Ari Lundell	ps
Pirjo Luokkala	kesk
Aki Mäkipernaa	ps
Jukka Nevala	kok
Nina Nummela	kok
Carita Orlando	kok
Anitta Orpana	kok
Maarit Raja-aho	kok
Minna Räsänen	sdp
Maija Rautavaara	vihr
Jari Sainio	sdp
Jussi Särkelä	sdp
Katja Siniketo-Pietilä	kok
Matilda Stirkkinen	sdp
Juha Suoniemi	ps

Säde Tahvanainen	sdp
Ida Tamminen	sdp
Tiina Tuomela	kd
Marjo Vacker	kok
Hanna Valtanen	vihr
Mikko Viilo	vihr
Markku Weckman	ps

Ei

Funda Demiri	vas
Siru Kauppinen	vihr
Chau Nguyen	vas
Vaula Norrena	vihr
Jussi Saramo	vas
Tia Seppänen	vihr
Eva Tawasoli	vihr

17 §

Vastaus Jari Jääskeläisen ja 24 muun valtuutetun aloitteeseen kohti vastuullista rakentamista

VD/7862/00.02.00.03/2024

Jari Jääskeläinen sekä 24 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kohti vastuullista rakentamista – Työvoiman hyväksikäytön torjunta rakennusalalla RT:n ohjekortti käyttöön Vantaalla

Työvoiman hyväksikäyttö on valitettavan yleistä rakennusalalla. Ongelman taustalla ovat pitkät aliurakointiketjut ja ulkomaalaisen työvoiman oikeuksiensa tietämättömyys. Työperäinen hyväksikäyttö koskee erityisesti ulkomaalaisia työntekijöitä. Tilanteet vaihtelevat alipalkkauksesta ja työsyrynnästä aina vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin kuten pakkotyöhön.

Tämä on saanut rakennusalan toimijat Rakennusteollisuuden ja Rakennusliiton yhdessä Euroopan Kriminaalipolitiikan Instituutti HEUNI:n tutkijoiden ja ammattimaisten kiinteistöjen omistajien ja rakennuttajien järjestö RAKLI:n ja Helsingin kaupungin kanssa, kehittämään alan ohjeistusta. Yhteistyöstä syntyi uusi RT:n ohjekortti.

Työvoiman hyväksikäytön torjunta rakennusalalla - ohjekortti sisältää keinoja ennaltaehkäistä ja tunnistaa työvoiman hyväksikäyttöä rakennusalalla sekä neuvoja, kuinka toimia epäilysten herätessä. Ohjekortti on tarkoitettu rakennuttajille, pääurakoitsijoille, taloyhtiöille sekä muille tilaaja-asemassa oleville tahoille.

Alan toimijat näkevät, että ohjeiden noudattaminen edistää tervettä kilpailua ja reiluja työoloja sekä auttaa torjumaan harmaata taloutta ja talousrikoksia. Ohjeet perustuvat lain vaatimuksiin ja sisältävät huolellisuusvelvoitteeseen perustuvia toimenpiteitä, joilla edistetään vastuullisempaa yrityskulttuuria.

Me valtuustoaloitteen allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki ottaa käyttöön Työvoiman hyväksikäytön torjunta rakennusalalla RT:n ohjekortin käyttöön omissa ja tytäryhtiöidensä rakennushankkeissa.”

Kaupunginvaltuusto 18.11.2024 § 26

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimiala, kiinteistöt ja tilat/ toteaa vastauksenaan, että RT-kortin suositukset vastuullisesta rakentamisesta voidaan ottaa käyttöön Vantaan kaupungin rakennushankkeissa. Päivitykset sopimusasiakirjamalleihin tehdään kevään 2025 aikana.

Todettakoon myös, että pääosin Vantaan kaupunki on sopimuksissaan tälläkin hetkellä huomioinut RT-kortissa mainitut suositukset. RT kortin ohjeistukset lähinnä tarkentavat nykyisiä menettelytapoja.

Kaupunginhallitus 24.02.2025 § 25

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 24 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 15

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 17

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite

- Jari Jääskeläisen ja 24 muun valtuutetun aloite kohti vastuullista rakentamista

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, puh. 040 749 2592

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

rakennuttajapäällikkö Juha Vuorenmaa, puh. 040 534 6960

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Kohti vastuullista rakentamista	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Kohti vastuullista rakentamista – Työvoiman hyväksikäytön torjunta rakennuslalla RT:n ohjekortti käyttöön Vantaalla Työvoiman hyväksikäyttö on valitettavan yleistä rakennuslalla. Ongelman taustalla ovat pitkät aliurakointiketjut ja ulkomaalaisen työvoiman oikeuksiensa tietämättömyys. Työperäinen hyväksikäyttö koskee erityisesti ulkomaalaisia työntekijöitä. Tilanteet vaihtelevat alipalkkauksesta ja työsyrynnästä aina vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin kuten pakkotyöhön. Tämä on saanut rakennusalan toimijat Rakennusteollisuuden ja Rakennusliiton yhdessä Euroopan Kriminaalipolitiikan Instituutti HEUNI:n tutkijoiden ja ammattimaisten kiinteistöjen omistajien ja rakennuttajien järjestö RAKLIn ja Helsingin kaupungin kanssa, kehittämään alan ohjeistusta. Yhteistyöstä syntyi uusi RT:n ohjekortti. Työvoiman hyväksikäytön torjunta rakennuslalla - ohjekortti sisältää keinoja ennaltaehkäistä ja tunnistaa työvoiman hyväksikäyttöä rakennuslalla sekä neuvoja, kuinka toimia epäilysten herätessä. Ohjekortti on tarkoitettu rakennuttajille, pääurakoitsijoille, taloyhtiöille sekä muille tilaaja-asemassa oleville tahoille. Alan toimijat näkevät, että ohjeiden noudattaminen edistää tervettä kilpailua ja reiluja työoloja sekä auttaa torjumaan harmaata taloutta ja talousrikoksia. Ohjeet perustuvat lain vaatimuksiin ja sisältävät huolellisuusvelvoitteeseen perustuvia toimenpiteitä, joilla edistetään vastuullisempaa yrityskulttuuria. Me valtuustoaloitteen allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki ottaa käyttöön Työvoiman hyväksikäytön torjunta rakennuslalla RT:n ohjekortin käyttöön omissa ja tytäryhtiöidensä rakennushankkeissa. Vantaalla 18.11.2024	<u>Aloitteen tekijät</u> Jari Jääskeläinen <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Tiina Tuomela 3. Kai-Ari Lundell 4. Marjo Vacker 5. Jussi Särkelä 6. Nina Nummela 7. Antero Eerola 8. Minttu Sillanpää 9. Tuire Kaimio 10. Eeva Tikkanen 11. Funda Demiri 12. Mikko Viilo 13. Juha Järä 14. Pirjo Luokkala 15. Anu Hall 16. Tuomas Mutanen 17. Milad Dehghan 18. Naima El Issaoui 19. Vaula Norrena 20. Tia Seppänen 21. Maija Rautavaara 22. Niilo Kärki 23. Reija Friman 24. Aki Mäkipernaa

18 §

Vastaus Mikko Viilon ja 28 muun valtuutetun aloitteeseen Myyrmäenbaana läntisen kehäradan aluekeskusten yhdistäjäksi

VD/7865/00.02.00.03/2024

TeA/HW/MH/EP/OT/EJ

Mikko Viilo sekä 28 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Pyöräbaanalla tarkoitetaan suoraviivaista ja nopeaa pidemmän matkan yhteyttä aluekeskusten välillä. Helsingillä on pitkään ollut suunnitelmissaan läntistä kehätataa mukaileva Myyrmäenbaana, mutta Vantaan yleiskaavassa 2020 sen jatkamisessa jostain syystä epäonnistuttiin.

Mitään ei kuitenkaan ole vielä menetetty. Reitin kriittisiä kohtia kaavoitetaan nyt ja lähitulevaisuudessa, esimerkiksi Martinlaaksossa ja Myyrmäessä. Tämä aloite esittää, että Vantaa etsii reitin kehäradan suuntaiselle baanalle välille Myyrmäki–Kivistö ja tekee sille tarvittavat aluevaraukset. (Aluevaraus merkitsee, että asemakaavoitus tai katusuunnittelu ei muussa työssä vahingossa pistä reittiä tukkoon. Samankaltainen tarkastelu tehtiin 024 alussa Länsi-Vantaan raitiotiereiteistä.)

Baanojen suhteen vaaditaan katsetta pitkiin yhteysväleihin ja pitkälle tulevaisuuteen (esimerkiksi maanteiden tapaan), koska tarvitaan riittävän suoria ja leveitä tilavarauksia. Näiden liikenneyhteyksien rooli myös elinvoiman edistäjänä pitää tunnistaa.

Myyrmäen ja Martinlaakson koettu etäisyys muihin aluekeskuksiin ja asuinalueisiin on nyt pidempi kuin se todellisuudessa on, koska muun muassa laadukkaat pyöräily-yhteydet ovat puutteellisia. Liikkumismahdollisuudet polkupyörällä tai muulla kevyellä ajoneuvolla voivat tulevaisuudessa olla hyvinkin merkittäviä esimerkiksi yritystoiminnan, koulutuksen, kaupunkilogistiikan, asumisen ja yleisen elinvoiman kannalta.”

Kaupunginvaltuusto 18.11.2024 § 29

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Mikko Viilon ja 28 muun valtuutetun aloite Myyrmäenbaana läntisen kehäradan aluekeskusten yhdistäjäksi

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Pyöräliikenteen baanayhteyden toteutettavuutta Myyrmäki – Kivistö välille selvitettiin yleiskaavan laatimisen yhteydessä. Baanareittiä tarkasteltiin radan itäpuolelle. Tällöin todettiin, että baanakriteerit täyttävä pyöräliikenteen yhteys on erittäin haastavaa saada mahtumaan etenkin Myyrmäen ja Martinlaakson väliselle osuudelle, jonka takia yhteys linjattiin Hämeenlinnanväylän varteen.

Kuten aloitteessakin on todettu, myös liikennesuunnittelussa pidetään rataa myötäilevää keskukset yhdistävää, suoraa ja laadukasta pyöräliikenteen yhteyttä tärkeänä. Radan varren linjausta ei ole yleiskaavan baanalinjauksesta huolimatta unohdettu, vaan laadukkaan pyöräliikenteen yhteyden toteutettavuutta tarkastellaan uudelleen radan länsipuolelle.

Liikennesuunnittelu on tehnyt alustavaa tarkastelua pyöräliikenteen baanareitin mahdollisuuksista radan länsipuolelle. Tarkastellun reitin varrella on yksi vireillä oleva asemakaava (002414 Martinlaaksontie 26). Kyseisessä kohdassa on tarpeen ylittää Martinlaaksontie ja lähtökohtaisesti ajatuksena on sillan rakentaminen. Kaavan kohdalta laaditaan pikaisesti alustava katusuunnitelma sillan ja baanareitin toteutettavuuden arvioimiseksi. Lisäksi vuoden 2025 aikana käynnistetään esisuunnitelman laatiminen muilta osuuksilta.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 19

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Mikko Viilolle ja 28 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 18

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Mikko Viilon ja 28 muun valtuutetun aloite Myyrmäenbaana läntisen kehäradan aluekeskusten yhdistäjäksi

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

liikenneinsinööri Olli Tamminen, puh. 043 827 1043, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Myyrmäenbaana läntisen kehäradan aluekeskusten yhdistäjäksi	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Pyöräbaanalla tarkoitetaan suoraviivaista ja nopeaa pidemmän matkan yhteyttä aluekeskusten välillä. Helsingillä on pitkään ollut suunnitelmissaan läntistä kehärataa mukaileva Myyrmäenbaana, mutta Vantaan yleiskaavassa 2020 sen jatkamisessa jostain syystä epäonnistuttiin. Mitään ei kuitenkaan ole vielä menetetty. Reitin kriittisiä kohtia kaavoitetaan nyt ja lähitulevaisuudessa, esimerkiksi Martinlaaksossa ja Myyrmäessä. Tämä aloite esittää, että Vantaa etsii reitin kehäradan suuntaiselle baanalle välille Myyrmäki–Kivistö ja tekee sille tarvittavat aluevaraukset. (Aluevaraus merkitsee, että asemakaavoitus tai katusuunnittelu ei muussa työssä vahingossa pistä reittiä tukkoon. Samankaltainen tarkastelu tehtiin 2024 alussa Länsi-Vantaan raitiotiereiteistä.) Baanojen suhteen vaaditaan katsetta pitkiin yhteysväleihin ja pitkälle tulevaisuuteen (esimerkiksi maanteiden tapaan) koska tarvitaan riittävän suorja ja leveitä tilavarauksia. Näiden liikenneyhteyksien rooli myös elinvoiman edistäjänä pitää tunnistaa. Myyrmäen ja Martinlaakson koettu etäisyys muihin aluekeskuksiin ja asuinalueisiin on nyt pidempi kuin se todellisuudessa on, koska muun muassa laadukkaat pyöräily-yhteydet ovat puutteellisia. Liikkumismahdollisuudet polkupyörällä tai muulla kevyellä ajoneuvolla voivat tulevaisuudessa olla hyvinkin merkittäviä esimerkiksi yritystoiminnan, koulutuksen, kaupunkilogistiikan, asumisen ja yleisen elinvoiman kannalta.	<u>Aloitteen tekijät</u> Mikko Viilo <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Kai-Ari Lundell 3. Ida Tamminen 4. Minna Heikkinen 5. Marjo Vacker 6. Jussi Särkelä 7. Minttu Sillanpää 8. Tuire Kaimio 9. Mari Hynninen 10. Eeva Tikkanen 11. Jouko Jääskeläinen 12. Funda Demiri 13. Milad Dehghan 14. Maija Rautavaara 15. Tiina Tuomela 16. Hanna Valtanen 17. Anu Hall 18. Eva Tawasoli 19. Tuomas Mutanen 20. Juha Suoniemi 21. Vaula Norrena 22. Tia Seppänen 23. Chau Nguyen 24. Siri Ahokas 25. Reija Friman 26. Eve Rämö 27. Aki Mäkipernaa 28. Juha Järä

19 § Vastaus Funda Demirin ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen eläinten hyvinvointiohjelmasta

VD/7868/00.02.00.03/2024

TeA/KHi/AV/AO/JH/MHa/ LMu/MT/SEr/EV/EJ/JK

Funda Demiri sekä 19 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupungin toiminta vaikuttaa monin tavoin eläimiin ja Vantaa on asuinpaikka myös monelle muulle lajille. Laki velvoittaa toimijoita eläinten hyvään ja kunnioittavaan kohteluun. Lisäksi eläinten parempi kohtelu on ihmisten laajasti jakama tavoite.

Edellä mainituista syistä, sekä ennen kaikkea eläinten itsensä takia, on tärkeää, että eläinten intressi ja hyvinvointi tulee otetuksi huomioon kaupungin päätöksenteossa ja toiminnassa laajemminkin. Vaikka moni asia on eläinsuojelun suhteen Vantaalla hyvin, parannettavaa riittää. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä tulisi koordinoita ja tarkastella laajemmin kaupunkitasolla.

Monin paikoin tietämys päätösten tai toimintojen eläinvaikutuksista voi olla ohut. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä on tarpeen katsoa suoraa eläinsuojelua laajemmin, ja myös välilliset vaikutukset ovat tärkeä huomioida, esimerkiksi kaupungin hankintojen kautta. Vantaalle tarvitaan kokoava eläinten hyvinvointiohjelma, jonka avulla on mahdollista ottaa paremmin huomioon eri lajien tarpeita, edistää eläinten hyvinvointia ja oikeuksia sekä lisätä sopuisaa yhteiseloä ihmisten ja muiden lajien välillä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa laatii eläinten hyvinvoinnin edistämishjelman, jossa linjataan mm. vastuista ja toimenpiteistä asian edistämiseksi.”

Kaupunginvaltuusto 18.11.2024 § 31

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Eläinten hyvinvointilaki (693/2023) on ollut voimassa vuoden 2024 alusta alkaen. Lain tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia ja suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla niiden hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta. Lakia sovelletaan kaikkiin eläimiin ja sen tarkoituksena on myös lisätä eläinten kunnioitusta ja hyvää kohtelua.

Eläinten hyvinvointia edistetään monin eri tavoin kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa. Kaupunkiympäristön toimiala pitää hyvänä, että Vantaan kaupungille laadittaisiin oma eläinten hyvinvointiohjelma, joka kokoaa kaupungin toiminnat ja vastuut eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi. Ohjelman laatimiseen ja toteuttamiseen tarvittava resurssi tulee huomioida.

Eläinsuojelu ja löytöeläintoiminta Vantaalla

Vantaalla ympäristökeskuksen valvonta- ja kaupungineläinlääkärit valvovat eläinten hyvinvointilain noudattamista. Vuosittaiset tarkastusmäärät ovat nousseet viime vuosina, lähinnä valvontaan saadun lisäresurssin ansiosta. Vuonna 2024 tehtiin 450 eläinsuojelutarkastusta/-käyntiä. Osa tarkastuksista tehdään ilman epäilyä lainsäädännön vastaisesta toiminnasta (ns. suunnitelmallinen valvonta) ja ne tehdään kohteisiin, joissa harjoitetaan ammattimaista eläintenpitoa. Suurin osa tarkastuksista tehdään kuitenkin epäilyilmoitusten perusteella yksityiskoteihin. Päätöksissä 55 %:lle annettiin määräyksiä tai kieltoja lain vastaisesta toiminnasta.

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma sisältää suunnitelman eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaan. Suunnitelma vuosille 2025–2028 on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnan lupajaostossa 26.11.2024 § 129.

Eläinten hyvinvointilain mukaisesti kunnalla tulee olla sen alueella irrallaan tavattujen ja kiinni otettujen koirien ja kissojen sekä muiden pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten (löytöeläimet) tilapäisen hoidon järjestämistä varten talteenottoaika. Vantaalla talteenottoaikkana toimii pääkaupunkiseudun yhteinen Viikin Löytöeläintalo. Tällä hetkellä palveluntarjoajana on Helsingin eläinsuojeluyhdistys Hesy ry.

Kunnalliset eläinlääkäripalvelut

Vantaa järjestää kunnalliset eläinlääkäripalvelut koirille, kissoille ja muille pienikokoisille lemmikeille ympärivuorokautisesti Pakkalan vastaanotolla. Lisäksi suurelajien hoidosta on sopimus Porvoon alueen ympäristöterveydenhuollon kanssa. Vantaa huolehtii vastavuoroisesti virka-ajan ulkopuolella Porvoon alueen pienikokoisten lemmikkieläinten kiireellisestä eläinlääkäriavusta. Kunnallinen palvelu täydentää omalta osaltaan yksityisten palveluntarjoajien tarjontaa ja varmistaa, että palvelua on saatavilla kiireellisille potilaille ympärivuorokautisesti.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) tulee voimaan 1.1.2026 ja se tulee vaikuttamaan kunnallisen eläinlääkäripalvelun toimintaan ja hinnoitteluun myös Vantaalla. Vantaalla on tarkoitus jatkossakin tarjota yksityistä palveluntarjontaa täydentävää kunnallista perustasoista palvelua ja kiireellistä eläinlääkäriapua.

Luonnonsuojelualueet, arvokkaat luontokohteet ja ekologiset yhteydet

Vantaan tavoitteena on olla luontopositiivinen kaupunki vuoden 2030 loppuun mennessä. Tämä tarkoittaa muun ohella luonnonvaraisten eläinten huomioimista etenkin niille sopivien elinympäristöjen pinta-alaa lisäämällä ja ekologista laatua parantamalla. Kaupunki perustaa ja ylläpitää luonnonsuojelualueita ja turvaa arvokkaiden luontokohteiden säilymistä kaavoituksen keinoin. Nämä luonnoltaan monimuotoiset alueet toimivat ekologisen verkoston ydinalueina, jotka tarjoavat luonnonvaraisille eläimille elinympäristöjä sekä lisääntymis- ja ruokailupaikkoja. Ekologiset yhteydet mahdollistavat eläinten liikkumisen laajempien luontoalueiden välillä ja siten turvaavat myös eläinten lisääntymismahdollisuuksia ja geneettistä vaihtelua. Kaavoituksessa huomioidaan ekologisten yhteyksien säilyminen, mutta niiden turvaamiseen ja parantamiseen tulee jatkossa panostaa yhä vahvemmin.

Kaupungin niittyjen ja maisemapeltojen ylläpitäminen tukee monipuolista lintulajistoa, pölyttäjähönteisiä ja muita pieneliöitä. Esimerkiksi Vehkalanmäen entisestä maanlajityspaikasta on hoitotoimien myötä muodostunut arvokas niittykohde, jolla on monimuotoinen perhoslajisto. Pölyttäjänäkökulma on otettu huomioon kaavoituksen yhteydessä käytettävässä vihertehokkuuslaskurissa, Vantaan kasvikkatoselvityksessä ja tienvarsien ja pientareiden niittoajoissa.

Pölyttäjien kokonaisvaltaisempaan huomioimiseen on kuitenkin syytä kiinnittää huomiota esim. viheralueiden hoidossa ja kasvivalinnoissa.

Vuodesta 2016 lähtien jatkuneen Vantaan purotalkkaritoiminnan myötä paikallisen pienvesiluonnon tilaa on saatu aktiivisesti parannettua. Purotalkkarit mm. kunnostavat puroluontoa, kunnostavat kutusoraikkoja, poistavat vaellusesteitä ja keräävät vesistöistä luontoon kuulumattomia roskia vaelluskalojen ja muiden vesieliöiden elinolosuhteiden parantamiseksi. Lisäksi purotalkkarit kertovat uteliaille ohikulkijoille ja asukastalkkoihin osallistuville miksi puroluontoa kunnostetaan, eli lisäävät asukkaiden ympäristötietoisuutta.

Eläimet kaupunkisuunnittelussa, rakentamisessa ja metsänhoidossa

Vantaan uudessa yleiskaavassa 2020 on esitetty ekologiset runkoyhteydet, jotka yhdistävät luonnonsuojelualueita toisiinsa. Kun väylät tai rata ja ekologinen yhteys risteävät, on yleiskaavan merkitty viheryhteyden kehittämiskohtia, jotka ovat joko vihersiltoja tai alikulkuja, joissa eläimet pystyvät liikkumaan.

Ekologista verkostoa selvitettiin tarkemmin viherrakenteen kehityskuvan yhteydessä ([Vantaan ekologiset verkostot](#)). Viherrakenteen kehityskuvaan Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA) on merkitty kaupunkikeskustoissa ja niiden lähialueilla vaalittavat ja kehitettävät metsäiset ja puustoiset sekä avointen ja puoliavointen elinympäristöjen ekologiset verkostot.

Kaupunkisuunnittelussa ja rakentamisessa otetaan huomioon suojellut ja uhanalaiset lajit sekä EU:n luontodirektiivin mukaiset lajit, kuten liito-orava, lepakot, viitasammakko, vuollejokisimpukka ja saukko. Vantaalla on laadittu koko kaupungin kattava liito-oravan suojelusuunnitelma, joka ohjaa maankäyttöä ja rakentamista lajille tärkeillä alueilla.

Rakentamisessa ja metsänhoidossa huomioidaan lintujen pesimäaika, jolloin puunkaatoa ei lähtökohtaisesti tehdä. Kaupungin metsänhoidon työmaaohjeisiin on kirjattu liito-oravan ja petolintujen pesimäympäristöjen huomioiminen sekä lahopuun säästäminen. Lahopuu on tärkeä osa metsäekosysteemiä, sillä se tarjoaa elinympäristön ja ravintoa lukuisille hyönteisille, sienille ja kolopesijöille, kuten tikkalajeille.

Metsänhoidossa säilytetään monilajinen puusto, tiheiköitä, vanhoja puita ja lahopuuta. Luonnontilaisten piirteiden säilyttäminen tarjoaa elinympäristöjä luonnonvaraisille eläimille. Metsäalueilta siivotaan luontoon kuulumattomia roskia ja jätteitä, joista voi olla haittaa myös eläimille.

Kaupungin uuteen rakennusjärjestykseen tulee lisäys ohjeistukseksi lintuystävällisestä rakentamisesta, jotta lintujen törmäykset lasipintoihin saataisiin minimoitua.

Ohjeistuksista huolimatta puunkaato- ja rakentamistoimia tehdään vuosittain myös ohjeiden vastaisesti, joten viestintään, koulutukseen ja valvontaan tarvittaisiin lisäresursseja luonnonvaraisten eläinten parempaan huomioimiseen kaupungin toiminnassa.

Haitallisten vieraslajien torjunta

Vuoden 2025 aikana Vantaalle laaditaan vieraslajisuunnitelma, jonka tavoitteena on tehostaa vieraslajien torjuntaa. Haitalliset vieraseläinlajit voivat uhata alkuperäisiä lajeja kilpailemalla ravinnosta ja elintilasta, saalistamalla niitä sekä levittämällä tauteja. Tämä voi johtaa alkuperäisten lajien

väheneeseen tai jopa paikalliseen häviämiseen. Esimerkiksi Suomen luontoon levinnyt supikoira kilpailee ravinnosta ja elintilasta kotoperäisten ketun ja mäyrän kanssa. Supikoira myös saalistaa maassa pesiviä lintuja. Nykyisellään vieraseläinlajien torjuntaan ei juurikaan ole kaupungin resursseja, mutta niiden voitaisiin tehostaa esim. yhteistyössä paikallisten metsästysseurojen kanssa.

Eläinten hyvinvoinnin edistäminen kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

Kalastuslaissa on huomioitu eläinten hyvinvointilain vaatimukset kalojen kunnioittavaan kohteluun ja kivuttomaan lopettamiseen. Vantaan kaupungin kalastuksen kotisivuilla ohjeistetaan kalastuslain mukaiseen kalojen kohteluun ja kaupungin kalastusmääräyksiin on lisätty koukkurajoituksia, joiden tarkoituksena on nopeuttaa rauhoitettujen ja alamittaisten kalojen nopeaa vapauttamista ja vähentää vapautettavien kalojen kudosvaurioita.

Vantaan kaupungin kalavesillä kalastuksenohjauksessa huomioidaan taimenten ja lohien lisääntymismahdollisuudet koski- ja virta-alueiden ja purojen kalastus- ja kahluukielloilla. Kaupunki järjestää asukas- ym. talkoita taimenten lisääntymisalueiden kunnostamiseksi ja toteuttaa kunnostuksia myös itse, mm. Purotalkkaritoiminnassa.

Vantaan kaupungin ulkoilureittien ja latupohjien kunnossapidossa huomioidaan eläinten pesimisaika. Reittien pientareilla kasvavan vesaikon ja puiden kaato tehdään pesimisajan jälkeen, aikaisintaan loppukesällä. Reittien pientareiden maisemoinnissa käytetään hyönteisfaunaa suosivia monilajisia nurmi/kasviseoksia. Koirien ulkoiluttamismahdollisuuksia talvella on parannettu kolmella kunnossapidetyllä koiraladulla.

Tekonurmikentillä käytetyn kumirouheen kulkeutumista maastoon ja vesistöihin ehkäistään kenttien hulevesikaivoihin asennetuilla rouhesieppareilla ja sijoittamalla aurauslumien läjitykset alueille, missä kumirouheen luontoon kulkeutuminen voidaan minimoida.

Eläinten oikeuksien ja hyvinvoinnin edistäminen konsernijohtoon ja elinvoiman toimialalla

Hankintojen palveluysikössä on käytössä arviointiprosessi, jossa jokaisen hankinnan osalta arvioidaan kyseiseen hankintaan liittyviä vastuullisuusnäkökulmia ja riskejä. Eläinten oikeudet ja hyvinvointi on yksi näkökulma, joka löytyy vastuullisuusnäkökulmien tarkistuslistalta. Nämä aiheet nousevat esille erityisesti elintarvikehankinnoissa, kun kilpailutetaan lihaa, maitoa tai muita eläinperäisiä tuotteita ruokapalveluihin.

Eläinperäisten elintarvikkeiden hankinnoissa painotetaan eläinten hyvinvointia ja terveyttä. Kilpailutuksissa käytetään valtakunnallisesti kehitettyjä kriteeristöjä. Muiden kaupunkien, hankintayksiköiden ja asiantuntijaorganisaatioiden kanssa tehdään yhteistyötä parempien hankintakriteerien ja seurannan kehittämiseksi. Myös yritysten kanssa käydään vuoropuhelua kestävämpien tuotteiden saamiseksi markkinoille.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Funda Demirille ja 19 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 19

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- allekirjoitettu Funda Demirin ja 19 muun valtuutetun aloite eläinten hyvinvointiohjelma Vantaalle

Muutoksenhakuohje: 2.1 Valituskielto

Lisätiedot:

1.kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen, p. 040 724 8590, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Eläinten hyvinvointiohjelma Vantaalle	
Vantaan kaupungin toiminta vaikuttaa monin tavoin eläimiin ja Vantaa on asuinpaikka myös monelle muulle lajille. Laki velvoittaa toimijoita eläinten hyvään ja kunnioittavaan kohteluun. Lisäksi eläinten parempi kohtelu on ihmisten laajasti jakama tavoite. Edellä mainituista syistä, sekä ennen kaikkea eläinten itsensä takia, on tärkeää, että eläinten intressi ja hyvinvointi tulee otetuksi huomioon kaupungin päätöksenteossa ja toiminnassa laajemminkin. Vaikka moni asia on eläinsuojelun suhteen Vantaalla hyvin, parannettavaa riittää. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä tulisi koordinoida ja tarkastella laajemmin kaupunkitasolla. Monin paikoin tietämys päätösten tai toimintojen eläinvaikutuksista voi olla ohut. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä on tarpeen katsoa suoraa eläinsuojelua laajemmin, ja myös välilliset vaikutukset ovat tärkeä huomioida, esimerkiksi kaupungin hankintojen kautta. Vantaalle tarvitaan kokoava eläinten hyvinvointiohjelma, jonka avulla on mahdollista ottaa paremmin huomioon eri lajien tarpeita, edistää eläinten hyvinvointia ja oikeuksia sekä lisätä sopuisaa yhteiseloä ihmisten ja muiden lajien välillä. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa laatii eläinten hyvinvoinnin edistämishjelman, jossa linjataan mm. vastuista ja toimenpiteistä asian edistämiseksi.	<u>Aloitteen tekijät</u> Funda Demiri <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Antero Eerola 2. Milad Dehghan 3. Tiina Tuomela 4. Ida Tamminen 5. Anu Hall 6. Hanna Valtanen 7. Jari Jääskeläinen 8. Tuomas Mutanen 9. Juha Suoniemi 10. Tuire Kaimio 11. Marjo Vacker 12. Minttu Sillanpää 13. Tia Seppänen 14. Naima EL issaoui 15. Chau Nguyen 16. Reija Friman 17. Eve Rämö 18. Vaula Norrena 19. Sirpa Siru Kauppinen

20 § **Vaula Norrenan ja 33 muun valtuutetun aloite HSL-opiskelijalipusta kesätöihin ja harjoitteluun tuleville opiskelijoille**

VD/3388/00.02.00.03/2025

Vaula Norrena sekä 33 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”HSL tarjoaa 40 % alennuksen kausilipuista HSL-alueella asuville opiskelijoille. ABC-kuukausilipun opiskelijahinta on 64,60 euroa.

Mutta jos opiskelija on kirjoilla muualla kuin HSL-alueella, hänen pitää maksaa ulkopaikkakuntalaisen aikuisen kuukausimaksu, joka on ABC-lipulla 183,50 euroa, siis vielä 80 euroa kalliimpi kuin normaali HSL-aikuisen kuukausilippu.

Kaikki pääkaupunkiseudun opiskelijat, jotka opiskelevat muualla kuin kotipaikkakunnallaan, joutuvat maksamaan kalliisti siitä, jos he palaavat kesäajaksi tai työharjoitteluun kotiseudulleen.

Tämä on eriarvoista. Miksi toiset opiskelijat saavat matkustaa edullisella HSL-lipulla ja toisten pitää maksaa kolminkertainen hinta?

Opiskelijoiden kesätöiden ja työharjoittelujaksojen palkat ovat pienet, usein vain 1400–1500 euroa/ kk, lisäksi he jatkossa menettävät asumistukensa kesäkuukausilta.

Olisi reilua ja oikein myöntää opiskelijahintainen kuukausilippu myös niille opiskelijoille, joiden virallinen osoite on muualla kuin HSL-alueella.

Alennus koskisi ehkä joitakin tuhansia opiskelijoita joitakin kuukausia vuodesta, eikä välttämättä vaikuttaisi juurikaan HSL:n budjettiin. HSL:n tulisi vähintään tutkia asia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki edellyttää Helsingin Seudun Liikennelaitosta arvioimaan ulkopaikkakunnilla kirjoilla oleville opiskelijoille myönnettävän HSL-opiskelijalipun kustannusvaikutuksia, sekä käsittelemään tämän aloitteen ehdotuksen päätöselimissään.

Päätös kuuluu HSL:n päätöselimille, mutta kaupungit voivat vauhdittaa myönteisen päätöksen syntymistä.

On huomattava, että vaikka täältä kotoisin oleva, muualla pääosin asuva opiskelija muuttaisi kirjansa takaisin tänne kesän tai työharjoittelun ajaksi, kestää digi- ja väestötietovirastolla yli kuukauden ajan, ennen kuin se saa kirjattua kotipaikkakunnan muutoksen järjestelmäänsä.

Ja vakituisen kotikunnan tulee olla kirjattu digi- ja väestötietovirastossa HSL-alueelle, ennen kuin voi ostaa lipun opiskelija-alennuksella.

HSL- hinnoittelun tulee jatkossa olla reilua eri opiskelijaryhmille.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 20

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Vaula Norrenan ja 33 muun valtuutetun aloite HSL-opiskelijalipusta kesätöihin ja harjoitteluun tuleville opiskelijoille

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 28.4.2025

Aloite HSL-opiskelijalipusta kesätöihin ja harjoitteluun tuleville opiskelijoille	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
HSL tarjoaa 40 % alennuksen kausilipuista HSL-alueella asuville opiskelijoille. ABC-kuukausilipun opiskelijahinta on 64,60 euroa. Mutta jos opiskelija on kirjoilla muualla kuin HSL-alueella, hänen pitää maksaa ulkopaikkakuntalaisen aikuisen kuukausimaksu, joka on ABC-lipulla 183,50 euroa, siis vielä 80 euroa kalliimpi kuin normaali HSL-aikuisen kuukausilippu. Kaikki pääkaupunkiseudun opiskelijat, jotka opiskelevat muualla kuin kotipaikkakunnallaan, joutuvat maksamaan kalliisti siitä, jos he palaavat kesäajaksi tai työharjoitteluun kotiseudulleen. Tämä on eriarvoista. Miksi toiset opiskelijat saavat matkustaa edullisella HSL-lipulla ja toisten pitää maksaa kolminkertainen hinta? Opiskelijoiden kesätöiden ja työharjoittelujaksojen palkat ovat pienet, usein vain 1400–1500 euroa/ kk, lisäksi he jatkossa menettävät asumistukensa kesäkuukausilta. Olisi reilua ja oikein myöntää opiskelijahintainen kuukausilippu myös niille opiskelijoille, joiden virallinen osoite on muualla kuin HSL-alueella. Alennus koskisi ehkä joitakin tuhansia opiskelijoita joitakin kuukausia vuodesta, eikä välttämättä vaikuttaisi juurikaan HSL:n budjettiin. HSL:n tulisi vähintään tutkia asia. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki edellyttää Helsingin Seudun Liikennelaitosta arvioimaan ulkopaikkakunnilla kirjoilla oleville opiskelijoille myönnettävän HSL-opiskelijalipun kustannusvaikutuksia, sekä käsittelemään tämän aloitteen ehdotuksen päätöselimissään. Päätös kuuluu HSL:n päätöselimille, mutta kaupungit voivat vauhdittaa myönteisen päätöksen syntymistä.	<u>Aloitteen tekijät</u> Vaula Norrena <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Sami Kanerva 2. Maarit Raja-Aho 3. Siri Ahokas 4. Anu Hall 5. Otso Kivimäki 6. Sirpa Siru Kauppinen 7. Minna Heikkinen 8. Tiina Tuomela 9. Mari Hynninen 10. Juha Suoniemi 11. Matilda Stirrkinen 12. Pirjo Luokkala 13. Eeva Tikkanen 14. Tuire Kaimio 15. Maija Rautavaara 16. Jussi Särkelä 17. Minttu Sillanpää 18. Tarja Eklund 19. Nina Nummela 20. Marjo Vacker

On huomattava, että vaikka täältä kotoisin oleva, muualla pääosin asuva opiskelija muuttaisi kirjansa takaisin tänne kesän tai työharjoittelun ajaksi, kestää digi- ja väestötietovirastolla yli kuukauden ajan, ennen kuin se saa kirjattua kotipaikkakunnan muutoksen järjestelmäänsä. Ja vakituisen kotikunnan tulee olla kirjattu digi- ja väestötietovirastossa HSL-alueelle, ennen kuin voi ostaa lipun opiskelija-alennuksella. HSL- hinnoittelun tulee jatkossa olla reilua eri opiskelijaryhmille.	21. Paula Lehmuskallio 22. Topi Liutu 23. Susanna Kaiju 24. Heli Hakala 25. Eva Tawasoli 26. Janne Hartikainen 27. Chau Nguyen 28. Minttu Sillanpää 29. Reija Friman 30. Tia Seppänen 31. Ida Tamminen 32. Aki Mäkipernaa 33. Naima EL Issaoui

21 § **Anu Hallin ja 38 muun valtuutetun aloite tehdään Kivistön Topaasiaukiosta aito kaupunkiaukio**

VD/3389/00.02.00.03/2025

Anu Hall sekä 38 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kivistön Topaasiaukiolla on kaikki mahdollisuudet olla aito koko kaupunginosan olohuone, mutta nyt sen rakentaminen on jäänyt pahasti kesken.

Viihtyisän kaupunkiaukion tunnusmerkkejä ovat:

- vehreys ja luonto
- hyvä valaistus
- esteettömyys
- turvallisuus
- tilaa juosta ja liikkua vapaasi
- perheystävällisyys
- mukavat oleskelupaikat
- toiminnallisuus
- selkeä ja tunnistettava muoto

Topaasiaukio on rajattu selkeästi ja sinne on jo tuotu penkkejä ja näyttäviä istutuslaatikoita. Aukio on kuitenkin varsin kolkko ja nyt sen halki kiitää lähinnä autot, joiden ajoa siellä ei ole estetty millään tapaa. Tämä on turvallisuusriski.

Tuodaan Topaasiaukiolle pieniä leikkielementtejä keinut ja kiipeilyteline tai hyppelylaatat, jossa lapset voivat pysähtyä leikin äärelle ja vanhemmat hengähtää kauppareissun lomassa. Aukio ei saa olla pelkkä katsomisen paikka, vaan sen pitää olla myös toiminnan paikka. Tämän lisäksi Topaasiaukiolle voidaan tuoda betonisia eläinhahmoja, jotka tuovat väriä ja joissa lapset voivat kiipeillä. Nämä estäisivät myös autojen kulkua.

Kivistö on noussut monissa kirjoituksissa tikunnokkaan ja siihen on kohdistettu kritiikkiä harmaudesta ja roskaisuudesta. Nyt on aika muuttaa suuntaa ja näyttää, että Kivistön keskustasta voidaan tehdä kukoistava ja viihtyisä koko suuralueen keskus, jossa asukkaat voivat oleskella.

Toteutetaan se mitä asukkaille on luvatta ja tehdään keskustasta vihreä keidas, joita meille on esitelty rakennusvaiheen havainnekuvin, eikä jätetä niitä pelkiksi mielikuviksi.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 21

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Anu Hallin ja 38 muun valtuutetun aloite tehdään Kivistön Topaasiaukiosta aito kaupunkiaukio

Valtuustoaloitteen otsikko: Tehdään Kivistön Topaasiaukiosta aito kaupunkiaukio	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Kivistön Topaasiaukiolla on kaikki mahdollisuudet olla aito koko kaupunginosan olohuone, mutta nyt sen rakentaminen on jäänyt pahasti kesken. Viihtyisän kaupunkiaukion tunnusmerkkejä ovat: • vehreys ja luonto • hyvä valaistus • esteettömyys • turvallisuus • tilaa juosta ja liikkua vapaasi • perheystävällisyys • mukavat oleskelupaikat • toiminnallisuus • selkeä ja tunnistettava muoto Topaasiaukio on rajattu selkeästi ja sinne on jo tuotu penkkejä ja näyttäviä istutuslaatikoita. Aukio on kuitenkin varsin kolkko ja nyt sen halki kiittää lähinnä autot, joiden ajoa siellä ei ole estetty millään tapaa. Tämä on turvallisuusriski. Tuodaan Topaasiaukiolle pieniä leikkielementtejä keinut ja kiipeilyteline tai hyppelylaatat, jossa lapset voivat pysähtyä leikin äärelle ja vanhemmat hengähtää kauppareissun lomassa. Aukio ei saa olla pelkkä katsomisen paikka, vaan sen pitää olla myös toiminnan paikka. Tämän lisäksi Topaasiaukiolle voidaan tuoda betonisia eläinhahmoja, jotka tuovat väriä ja joissa lapset voivat kiipeillä. Nämä estäisivät myös autojen kulkua. Kivistö on noussut monissa kirjoituksissa tikunnokkaan ja siihen on kohdistettu kritiikkiä harmaudesta ja roskaisuudesta. Nyt on aika muuttaa suuntaa ja näyttää, että Kivistön keskustasta voidaan tehdä kukoistava ja viihtyisä koko suuralueen keskus, jossa asukkaat voivat oleskella.	<u>Aloitteen tekijät</u> Anu Hall <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Siri Ahokas 2. Maarit Raja-Aho 3. Mika Kasonen 4. Otso Kivimäki 5. Minna Räsänen 6. Sirpa Siru Kauppinen 7. Vaula Norrena 8. Ida Tamminen 9. Patrik Karlsson 10. Faysal Abdi 11. Anssi Aura 12. Kai-Ari Lundell 13. Minna Heikkinen 14. Tiina Tuomela 15. Mari Hynninen 16. Juha Suoniemi 17. Pirjo Luokkala 18. Tuire Kaimio 19. Maija Rautavaara 20. Ulla Kaukola

Toteutetaan se mitä asukkaille on luvatta ja tehdään keskustasta vehreä keidas, joita meille on esitelty rakennusvaiheen havainnekuvin, eikä jätetä niitä pelkiksi mielikuviksi.	21. Minttu Sillanpää 22. Tarja Eklund 23. Stefan Åstrand 24. Nina Nummela 25. Marjo Vacker 26. Paula Lehmuskallio 27. Juha Järä 28. Jari Sainio 29. Susanna Kaiju 30. Pirkko Letto 31. Eva Tawasoli 32. Chau Nguyen 33. Funda Demiri 34. Tia Seppänen 35. Sami Kanerva 36. Aki Mäkipernaa 37. Reija Friman 38. Naima El Issaoui

22 §

Sari Multalan, Otso Kivimäen, Anssi Auran ja 36 muun valtuutetun aloite huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle

VD/3391/00.02.00.03/2025

Sari Multala, Otso Kivimäki, Anssi Aura sekä 36 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaa on kasvava ja monimuotoinen urheilukaupunki, jossa liikunta ja urheilu ovat tärkeä osa kaupunkilaisten hyvinvointia ja identiteettiä. Vantaalla on laajaa harrastustoimintaa ja hyvät edellytykset kehittyä myös huippu-urheilun kaupunkina. Tällä hetkellä kaupungilta kuitenkin puuttuu yhtenäinen strateginen linjaus, joka tukisi tavoitteellista ja kansallisesti merkittävää huippu-urheilutoimintaa pitkäjänteisesti ja monilajisesti.

Huippu-urheilun selkeillä tukirakenteilla on merkittävä rooli nuorten tavoitteellisen urheilun polulla kohti kansallista ja kansainvälistä huippua, huippu-urheilun strateginen tukeminen vahvistaa kaupunkibrändiä sekä paikallisyhteisöjen ja -talouden elinvoimaa. Useissa Suomen kaupungeissa on jo valmisteltu tai toimeenpanttu huippu-urheilua tukeva strategia tai toimenpideohjelma, joka huomioi niin talvi- kuin kesälajien erityispiirteet, olosuhdetarpeet ja tukirakenteet.

Vantaalla tulisi käynnistää huippu-urheilustrategian valmistelu, jossa kartoitetaan eri lajien huippu-urheilun nykytila, kehittämismahdollisuudet ja tarvittavat toimet menestymisen edellytysten parantamiseksi. Strategian valmistelussa tulee huomioida tasapuolisesti eri lajien ja vuodenaikojen erityispiirteet sekä rakentaa vuoropuhelua seurojen, lajiliittojen, urheilijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki käynnistää huippu-urheilustrategian valmistelun osana kaupungin liikunnan ja urheilun kehittämistyötä.

Taustoitus ja tilastotietoa

Huippu-urheilulla on merkittäviä kerrannaisvaikutuksia paitsi liikuntakulttuuriin myös alueelliseen elinvoimaan. Esimerkiksi liikunnan ja urheilun taloudellista vaikutusta Suomessa on arvioitu jopa 7 miljardin euron suuruiseksi, ja urheilusektorilla työskentelee yli 20 000 henkilöä. Paikallisesti huippu-urheilu tukee kaupunkien vetovoimaa, tapahtumamatkailua ja yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa.

Nuorten liikuntapolku tarvitsee selkeitä tavoitteita ja roolimalleja. Tutkimusten mukaan nuorten motivaatio liikuntaan lisääntyy, kun heillä on mahdollisuus seurata ja tavoitella menestystä omalla paikkakunnallaan.

Huippu-urheilijoiden näkyvyys ja saavutukset inspiroivat ja sitouttavat nuoria liikunnan pariin, mikä edistää pitkäaikaista hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä.

Kansallinen liikuntapolitiikka (esim. Valtion liikuntaneuvoston suositukset) korostaa huippu-urheilun, olosuhteiden ja paikallisen yhteistyön merkitystä. Strategisella työllä voidaan luoda Vantaalle paremmat edellytykset tuottaa ja tukea huippu-urheilijoita sekä kasvattaa kaupungin imagoa aktiivisena ja tavoitteellisena urheilukaupunkina.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 22

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Sari Multalan, Otso Kivimäen, Anssi Auran ja 36 muun valtuutetun aloite huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle

Valtuustoaloitteen otsikko: Huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaa on kasvava ja monimuotoinen urheilukaupunki, jossa liikunta ja urheilu ovat tärkeä osa kaupunkilaisten hyvinvointia ja identiteettiä. Vantaalla on laajaa harrastustoimintaa ja hyvät edellytykset kehittyä myös huippu-urheilun kaupunkina. Tällä hetkellä kaupungilta kuitenkin puuttuu yhtenäinen strateginen linjaus, joka tukisi tavoitteellista ja kansallisesti merkittävää huippu-urheilutoimintaa pitkäjänteisesti ja monilajisesti. Huippu-urheilun selkeillä tukirakenteilla on merkittävä rooli nuorten tavoitteellisen urheilun polulla kohti kansallista ja kansainvälistä huippua, huippu-urheilun strateginen tukeminen vahvistaa kaupunkibrändiä sekä paikallisyhteisöjen ja -talouden elinvoimaa. Useissa Suomen kaupungeissa on jo valmisteltu tai toimeenpantu huippu-urheilua tukeva strategia tai toimenpideohjelma, joka huomioi niin talvi- kuin kesälajien erityispiirteet, olosuhdetarpeet ja tukirakenteet. Vantaalla tulisi käynnistää huippu-urheilustrategian valmistelu, jossa kartoitetaan eri lajien huippu-urheilun nykytila, kehittämismahdollisuudet ja tarvittavat toimet menestymisen edellytysten parantamiseksi. Strategian valmistelussa tulee huomioida tasapuolisesti eri lajien ja vuodenaikojen erityispiirteet sekä rakentaa vuoropuhelua seurojen, lajiliittojen, urheilijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki käynnistää huippu-urheilustrategian valmistelun osana kaupungin liikunnan ja urheilun kehittämistyötä. *****	<u>Aloitteen tekijät</u> Sari Multala Otso Kivimäki Anssi Aura <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Siri Ahokas 2. Maarit Raja-Aho 3. Mika Kasonen 4. Minna Räsänen 5. Sirpa Siru Kauppinen 6. Anu Hall 7. Vaula Norrena 8. Jukka Nevala 9. Jari Sainio 10. Patrik Karlsson 11. Faysal Abdi 12. Paula Lehmuskallio 13. Kai-Ari Lundell 14. Minna Heikkinen 15. Matilda Stirckinen 16. Heli Hakala 17. Maija Rautavaara 18. Tuire Kaimio

Taustoitus ja tilastotietoa Huippu-urheilulla on merkittäviä kerrannaisvaikutuksia paitsi liikuntakulttuuriin myös alueelliseen elinvoimaan. Esimerkiksi liikunnan ja urheilun taloudellista vaikutusta Suomessa on arvioitu jopa 7 miljardin euron suuruiseksi, ja urheilusektorilla työskentelee yli 20 000 henkilöä. Paikallisesti huippu-urheilu tukee kaupunkien vetovoimaa, tapahtumamatkailua ja yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa. Nuorten liikuntapolku tarvitsee selkeitä tavoitteita ja roolimalleja. Tutkimusten mukaan nuorten motivaatio liikuntaan lisääntyy, kun heillä on mahdollisuus seurata ja tavoitella menestystä omalla paikkakunnallaan. Huippu-urheilijoiden näkyvyys ja saavutukset inspiroivat ja sitouttavat nuoria liikunnan pariin, mikä edistää pitkäaikaista hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä. Kansallinen liikuntapolitiikka (esim. Valtion liikuntaneuvoston suositukset) korostaa huippu-urheilun, olosuhteiden ja paikallisen yhteistyön merkitystä. Strategisella työllä voidaan luoda Vantaalle paremmat edellytykset tuottaa ja tukea huippu-urheilijoita sekä kasvattaa kaupungin imagoa aktiivisena ja tavoitteellisena urheilukaupunkina.	19. Jussi Särkelä 20. Katja Siniketo-Pietilä 21. Riku Kärkkäinen 22. Stefan Åstrand 23. Nina Nummela 24. Marjo Vacker 25. Mari Hynninen 26. Sirkka-Liisa Kähärä 27. Topi Liutu 28. Pirkko Letto 29. Eva Tawasoli 30. Chau Nguyen 31. Tia Seppänen 32. Ida Tamminen 33. Sami Kanerva 34. Aki Mäkipernaa 35. Reija Friman 36. Naima EL Issaoui

23 §

Siri Ahokkaan ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä

VD/3392/00.02.00.03/2025

Siri Ahokas sekä 28 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Vantaa ryhtyy kunnianhimoisesti luomaan aidosti esteetöntä kaupunkia. Tämä edellyttää esteettömyyden määritelmän tarkistamista ja sisäilma esteettömyyden sisällyttämistä siihen. Esitämme myös, että kaupunki valmistelee toimintaohjelman yhdessä viiteryhmiä ja kokemusasiantuntijoiden kanssa.

Esteettömyys on tärkeää, sillä se hyödyttää meitä kaikkia ja on osalle meistä välttämätöntä. Se tarkoittaa ympäristöjen, palveluiden ja tilaisuuksien suunnittelua ja toteutusta niin, että ne ovat kaikkien käytettävissä riippumatta rajoitteista. Esteettömyys ei koske vain liikkumista, vaan myös akustiikkaa, valaistusta, sisäilmaa ja opastusta.

Vantaan esteettömyyden määritelmä on puutteellinen, sillä se ei sisällä sisäilma esteettömyyttä. Sisäilma esteettömyys on tärkeää muun muassa astmaa, migreeniä, allergioita ja monikemikaaliherkkyyttä sairastaville. Hyvä sisäilma on päästöiltään ja hajultaan neutraalia, eikä sisätiloissa käytetä voimakkaita kemikaaleja kuten hajusteita.

Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että:

1. Sisäilma esteettömyys sisällytetään esteettömyyden määritelmään kaupungin tiloissa, palveluissa ja tilaisuuksissa.
2. Kaupunki laatii yhdessä viiteryhmiä ja asiantuntijoiden kanssa toimintaohjelman sisäilma esteettömyyden edistämiseksi ja seuraa sen toteutumista.

Vantaa voi olla aidon esteettömyyden edistämisen, yhdenvertaisuuden takaamisen ja terveydentilan perusteella tapahtuvan syrjinnän ehkäisyn mallikaupunki.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 23

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Siri Ahokkaan ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Vantaa ryhtyy kunnianhimoisesti luomaan aidosti esteetöntä kaupunkia. Tämä edellyttää esteettömyyden määritelmän tarkistamista ja sisäilma esteettömyyden sisällyttämistä siihen. Esitämme myös, että kaupunki valmistelee toimintaohjelman yhdessä viiteryhmiä ja kokemusasiantuntijoiden kanssa. Esteettömyys on tärkeää, sillä se hyödyttää meitä kaikkia ja on osalle meistä välttämätöntä. Se tarkoittaa ympäristöjen, palveluiden ja tilaisuuksien suunnittelua ja toteutusta niin, että ne ovat kaikkien käytettävissä riippumatta rajoitteista. Esteettömyys ei koske vain liikkumista, vaan myös akustiikkaa, valaistusta, sisäilmaa ja opastusta. Vantaan esteettömyyden määritelmä on puutteellinen, sillä se ei sisällä sisäilma esteettömyyttä. Sisäilma esteettömyys on tärkeää muun muassa astmaa, migreeniä, allergioita ja monikemikaaliherkkyyttä sairastaville. Hyvä sisäilma on päästöiltään ja hajultaan neutraalia, eikä sisätiloissa käytetä voimakkaita kemikaaleja kuten hajusteita. Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että: 1. Sisäilma esteettömyys sisällytetään esteettömyyden määritelmään kaupungin tiloissa, palveluissa ja tilaisuuksissa. 2. Kaupunki laatii yhdessä viiteryhmiä ja asiantuntijoiden kanssa toimintaohjelman sisäilma esteettömyyden edistämiseksi ja seuraa sen toteutumista. Vantaa voi olla aidon esteettömyyden edistämisen, yhdenvertaisuuden takaamisen ja terveydentilan perusteella tapahtuvan syrjinnän ehkäisyn mallikaupunki.	<u>Aloitteen tekijät</u> Siri Ahokas <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Vaula Norrena 3. Anssi Aura 4. Minna Heikkinen 5. Tiina Tuomela 6. Jukka Nevala 7. Sari Multala 8. Eeva Tikkanen 9. Pirjo Luokkala 10. Matilda Stirkinen 11. Tuire Kaimio 12. Maija Rautavaara 13. Jussi Särkelä 14. Tarja Eklund 15. Hanna Valtanen 16. Marjo Vacker 17. Paula Lehmuskallio 18. Suvi Karhu 19. Susanna Kaiju 20. Mika Kasonen

	21. Kai-Ari Lundell 22. Mika Kasonen 23. Eva Tawasoli 24. Sami Kanerva 25. Aki Mäkipernaa 26. Reija Friman 27. Naima El Issaoui 28. Patrik Karlsson

24 § **Sirpa Kauppisen ja Otso Kivimäen sekä 25 valtuutetun aloite kehitetään vanhasta koulusta kulttuuritalo Tuomela**

VD/3393/00.02.00.03/2025

Sirpa Kauppinen ja Otso Kivimäki sekä 25 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tuomelassa toimii eri alojen taiteilijoita sekä kulttuurialan toimijoita. Toimintakulttuuri on yhteisöllinen. Tällä hetkellä rakennuksessa on useita satoja neliöitä tyhjää tilaa, koska neliöperusteinen vuokra on korkeampi kuin kaupungin asuinkiinteistöissä.

Kulttuuri synnyttää yhteisöllisyyttä - mikä on yksi kaupungin arvoista - ja hyvinvointia. Tuomelan vapaiden tilojen täyttyminen kulttuurialan toimijoilla toisi kaupunkiin elinvoimaa.

Vuokratason tulisi rakennuksen kunnon vuoksi olla selkeästi alhaisempi. Vesi ei ole juomakelpoista, mutta kaikissa kerroksissa on suodattimella varustettu vesipiste. Rakennuksen kunto ei estä siellä työskentelyä, työtiloina ne toimivat hyvin.

Mikäli nykyinen vuokrataso vastaisi markkinavuokraa tämän tason kohteissa, rakennus täyttäisi kulttuurialan tekijöistä, ja Kulttuuritalo Tuomelan merkitys vantaalaisten yrittäjien keskittymänä kasvaisi edelleen Helsingin kaapelitehtaan tavoin. Kehittyisi merkittävä sisällöntuottajien ja muiden käsin yrittäjien keskus.

Samalla suojeltu rakennus eli kaupungin omaisuus on hyvässä käytössä, valvonnassa ja siistinä pidetty. Mikäli rakennus jää tyhjäksi, se rikotaan ja sotketaan nopeasti, ja kaupungin omaisuutta tuhoutuu. Nyt on vaarassa, että näin käy, jos asiaan ei puututa. Esimerkiksi Länsi-Vantaan musiikkiopisto on joutunut irtisanomaan suuren osan tiloistaan Tuomelan koulusta vedoten vuokran suuruuteen.

Länsi-Vantaan musiikkiopisto on ollut vuokralaisena jo silloin kun tiloissa toimi Hämeenkylässä koulu. Koska taiteen perusopetuksen toimijoiden ei tarvitse maksaa vuokraa koulujen ja päiväkotien tiloista, maksoi musiikkiopisto toimistotilasta, sen yhteydessä sijaitsevasta luokkatilasta sekä muutamasta varastotilasta 740 euroa kuukaudessa. Musiikkiopisto sai käyttää vapaasti koulun tiloja koulupäivän päättymisen jälkeen, kuten muutkin musiikkiopistot koulutiloissa.

Nyt kun tiloissa ei ole enää koulukäyttöä, musiikkiopiston täytyy maksaa kaupungin käytäntöjen mukaisesti täyttä neliövuokraa. Tätä ei musiikkiopiston taloudellinen tilanne kanna, ja tämän vuoksi musiikkiopisto on sanonut tiloja irti 1.5. alkaen, kesätunnit yms. on peruttu ja lasten harrastustoimintaa vähennetään.

Akustisesti hyvin toimivaa konserttisalia ei ole voitu käyttää, koska sen voi vuokrata vain kuukaudeksi, jolloin pelkästään kevät ja joulukonserttien pitäminen maksaisi yli 2500 €.

Ehdotamme, että Kulttuuritalo Tuomelaa kehitetään niin että maksimoidaan tilojen käyttö, pidetään rakennuksista huolta ja tarkastellaan Kulttuuritalo Tuomelaa kaupungin asukkaiden kannalta merkittävänä vetovoimaisena kokonaisuutena.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 24

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Sirpa Kauppisen ja Otso Kivimäen aloite kehitetään vanhasta koulusta kulttuuritalo Tuomela

Valtuustoaloitteen otsikko: Valtuustoaloite kehitetään vanhasta koulusta kulttuuritalo Tuomela	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Valtuustoaloite kehitetään vanhasta koulusta kulttuuritalo Tuomela Tuomelassa toimii eri alojen taiteilijoita sekä kulttuurialan toimijoita. Toimintakulttuuri on yhteisöllinen. Tällä hetkellä rakennuksessa on useita satoja neliötä tyhjää tilaa, koska neliöperusteinen vuokra on korkeampi kuin kaupungin asuinkiinteistöissä. Kulttuuri synnyttää yhteisöllisyyttä - mikä on yksi kaupungin arvoista - ja hyvinvointia. Tuomelan vapaiden tilojen täyttyminen kulttuurialan toimijoilla toisi kaupunkiin elinvoimaa. Vuokratason tulisi rakennuksen kunnon vuoksi olla selkeästi alhaisempi. Vesi ei ole juomakelpoista, mutta kaikissa kerroksissa on suodattimella varustettu vesipiste. Rakennuksen kunto ei estä siellä työskentelyä, työtiloina ne toimivat hyvin. Mikäli nykyinen vuokrataso vastaisi markkinavuokraa tämän tason kohteissa, rakennus täyttyisi kulttuurialan tekijöistä, ja Kulttuuritalo Tuomelan merkitys vantaalaisten yrittäjien keskittymänä kasvaisi edelleen Helsingin kaapelitehtaan tavoin. Kehittyisi merkittävä sisällöntuottajien ja muiden käsinyrittäjien keskus. Samalla suojeltu rakennus eli kaupungin omaisuus on hyvässä käytössä, valvonnassa ja siistinä pidetty. Mikäli rakennus jää tyhjäksi, se rikotaan ja sotketaan nopeasti, ja kaupungin omaisuutta tuhoutuu. Nyt on vaarassa, että näin käy, jos asiaan ei puututa. Esimerkiksi Länsi-Vantaan musiikkiopisto on joutunut irtisanomaan suuren osan tiloistaan Tuomelan koulusta vedoten vuokran suuruuteen. Länsi-Vantaan musiikkiopisto on ollut vuokralaisena jo silloin kun tiloissa toimi Hämeenkylässä koulu. Koska taiteen perusopetuksen toimijoiden ei tarvitse maksaa vuokraa koulujen ja päiväkotien tiloista, maksoi musiikkiopisto toimistotilasta, sen yhteydessä sijaitsevasta luokkatilasta sekä muutamasta varastotilasta 740 euroa kuukaudessa. Musiikkiopisto sai	<u>Aloitteen tekijät</u> Sirpa Siru Kauppinen Otso Kivimäki <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Vaula Norrena 2. Jukka Nevala 3. Lauri Kaira 4. Paula Lehmuskallio 5. Kai-Ari Lundell 6. Minna Heikkinen 7. Tiina Tuomela 8. Juha Suoniemi 9. Kai-Ari Lundell 10. Maija Rautavaara 11. Jussi Särkelä 12. Ida Tamminen 13. Tarja Eklund 14. Nina Nummela 15. Niilo Kärki 16. Marjo Vacker 17. Juha Järä 18. Suvi Karhu 19. Susanna Kaiju 20. Mika Kasonen

käyttää vapaasti koulun tiloja koulupäivän päättymisen jälkeen, kuten muutkin musiikkiopistot koulutiloissa. Nyt kun tiloissa ei ole enää koulukäyttöä, musiikkiopiston täytyy maksaa kaupungin käytäntöjen mukaisesti täyttä neliövuokraa. Tätä ei musiikkiopiston taloudellinen tilanne kannan, ja tämän vuoksi musiikkiopisto on sanonut tiloja irti 1.5. alkaen, kesätunnit yms on peruttu ja lasten harrastustoimintaa vähennetään. Akustisesti hyvin toimivaa konserttisalia ei ole voitu käyttää, koska sen voi vuokrata vain kuukaudeksi, jolloin pelkästään kevät ja joulukonserttien pitäminen maksaisi yli 2500 €. Ehdotamme että Kulttuuritalo Tuomelaa kehitetään niin että maksimoidaan tilojen käyttö, pidetään rakennuksista huolta ja tarkastellaan Kulttuuritalo Tuomelaa kaupungin asukkaiden kannalta merkittävänä vetovoimaisena kokonaisuutena.	21. Eva Tawasoli 22. Tia Seppänen 23. Aki Mäkipernaa 24. Reija Friman 25. Naima El Issaoui

25 §

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ja 3 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin pitkäaikaisille työntekijöille mahdollisuus vapaaseen

VD/3394/00.02.00.03/2025

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä sekä 3 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kuntatyöntekijöiden sitoutuminen, jaksaminen ja jatkuva ammatillinen kehittyminen ovat kaupungin toiminnan laadun ja tehokkuuden kannalta keskeisiä tekijöitä. Pitkään kaupungin palveluksessa olleella henkilöstöllä on syvälinen ymmärrys kaupungin toiminnasta, sen historiasta sekä asukkaiden tarpeista. On sekä työntekijän että kaupungin etu, että henkilöstöllä on mahdollisuus hengähtää, päivittää osaamistaan ja säilyttää työmotivaatio korkealla.

Nykyisessä kilpailussa osaavasta työvoimasta on välttämätöntä, että kunta työnantajana huolehtii henkilöstönsä työhyvinvoinnista ja ammatillisen kehittymisen edellytyksistä.

Aiemmin vuorotteluvapaa- ja aikuiskoulutustukijärjestelmää on voitu hyödyntää työntekijöiden jaksamisen tukemisessa, kouluttautumisessa sekä työurien pidentämisessä.

Järjestelmien romuttamisen seurauksena kunnilla ja kaupungeilla on entistäkin tärkeämpi rooli tarjota työntekijöilleen vaihtoehtoja, jotka tukevat ammatillista kasvua, jatkokouluttautumista ja pidempien työurien mahdollistamista.

Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että:

- Vantaalla kehitetään malli, jonka puitteissa vähintään 20 vuotta Vantaan palveluksessa ollut työntekijä voi joustavammin jäädä virka- tai opintovapaalle.
- Selvitetään, millaisia tukimalleja tai kannusteita työnantaja voi tarjota, jotta virka- tai opintovapaan pitäminen olisi aiempaa helpompaa ja sujuvampaa”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ja kolmen muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin pitkäaikaisille työntekijöille mahdollisuus vapaaseen

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaan kaupungin pitkäaikaisille työntekijöille mahdollisuus vapaaseen	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Kuntatyöntekijöiden sitoutuminen, jaksaminen ja jatkuva ammatillinen kehittyminen ovat kaupungin toiminnan laadun ja tehokkuuden kannalta keskeisiä tekijöitä. Pitkään kaupungin palveluksessa olleella henkilöstöllä on syvälinen ymmärrys kaupungin toiminnasta, sen historiasta sekä asukkaiden tarpeista. On sekä työntekijän että kaupungin etu, että henkilöstöllä on mahdollisuus hengähtää, päivittää osaamistaan ja säilyttää työmotivaatio korkealla. Nykyisessä kilpailussa osaavasta työvoimasta on välttämätöntä, että kunta työnantajana huolehtii henkilöstönsä työhyvinvoinnista ja ammatillisen kehittymisen edellytyksistä. Aiemmin vuorotteluvapaa- ja aikuiskoulutustukijärjestelmää on voitu hyödyntää työntekijöiden jaksamisen tukemisessa, kouluttautumisessa sekä työurien pidentämisessä. Järjestelmien romuttamisen seurauksena kunnilla ja kaupungeilla on entistäkin tärkeämpi rooli tarjota työntekijöilleen vaihtoehtoja, jotka tukevat ammatillista kasvua, jatkokouluttautumista ja pidempien työurien mahdollistamista. Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että: • Vantaalla kehitetään malli, jonka puitteissa vähintään 20 vuotta Vantaan palveluksessa ollut työntekijä voi joustavammin jäädä virka- tai opintovapaalle. • Selvitetään, millaisia tukimalleja tai kannusteita työnantaja voi tarjota, jotta virka- tai opintovapaan pitäminen olisi aiempaa helpompaa ja sujuvampaa	<u>Aloitteen tekijät</u> Vasemmistoliiton valtuustoryhmä <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Jussi Särkelä 2. Tia Seppänen 3. Aki Mäkipernaa

26 § **Eeva Tikkasen ja 23 muun valtuutetun aloite varamummoja, -pappoja ja muita aikuisia vantaalaisten lapsiperheiden tueksi**

VD/3395/00.02.00.03/2025

Eeva Tikkanen sekä 23 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Yli puolet vantaalaisista vanhemmista kokee, että on saanut riittämättömästi tukea omaan jaksamiseen ja mielenterveyteen (Finlapset 2024).

Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävät, että Vantaan kaupunki selvittää yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa, millaisia mahdollisuuksia kaupungin olisi omalta osaltaan olla luomassa tai tukemassa toimintamallia, jonka avulla edistetään varamummojen, varapappojen ja muiden vapaaehtoisten aikuisten osallistumista vantaalaisten lapsiperheiden ja vanhempien arjen jaksamisen ja hyvinvoinnin tueksi. Samassa yhteydessä voitaisiin selvittää myös tukimallia nuorten työllistämistä lapsiperheiden tueksi esim. kesä- ja muina loma-aikoina.

Monilla vantaalaisilla lapsiperheillä ei ole omia isovanhempia lähellä, ja samanaikaisesti monet ikäihmiset ja muut aikuiset kokevat yksinäisyyttä ja kaipuuta merkitykselliseen vuorovaikutukseen. Auttamalla yhdistämään nämä ryhmät ja tarpeet, voitaisiin luoda aidosti inhimillinen, matalan kynnyksen tukimuoto, joka vahvistaisi yhteisöllisyyttä, ehkäisee yksinäisyyttä ja tukee vanhempien jaksamista sekä myös lasten ja nuorten hyvinvointia.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 26

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Eeva Tikkasen ja 23 muun aloite varamummoja, -pappoja ja muita aikuisia vantaalaisten lapsiperheiden tueksi

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä
Varamummoja, -pappoja ja muita aikuisia vantaalaisten lapsiperheiden tueksi	Eeva Tikkanen
Yli puolet vantaalaisista vanhemmista kokee, että on saanut riittämättömästi tukea omaan jaksamiseen ja mielenterveyteen (Finlapset 2024). Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävät, että Vantaan kaupunki selvittää yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa, millaisia mahdollisuuksia kaupungin olisi omalta osaltaan olla luomassa tai tukemassa toimintamallia, jonka avulla edistetään varamummojen, varapappojen ja muiden vapaaehtoisten aikuisten osallistumista vantaalaisten lapsiperheiden ja vanhempien arjen jaksamisen ja hyvinvoinnin tueksi. Samassa yhteydessä voitaisiin selvittää myös tukimallia nuorten työllistämistä lapsiperheiden tueksi esim. kesä- ja muina loma-aikoina. Monilla vantaalaisilla lapsiperheillä ei ole omia isovanhempia lähellä, ja samanaikaisesti monet ikäihmiset ja muut aikuiset kokevat yksinäisyyttä ja kaipuuta merkitykselliseen vuorovaikutukseen. Auttamalla7 yhdistämään nämä ryhmät ja tarpeet, voitaisiin luoda aidosti inhimillinen, matalan kynnyksen tukimuoto, joka vahvistaisi yhteisöllisyyttä, ehkäisee yksinäisyyttä ja tukee vanhempien jaksamista sekä myös lasten ja nuorten hyvinvointia.	<u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1.Minna Heikkinen 2.Tiina Tuomela 3. Pirjo Luokkala 4. Juha Järä 5. Mari Hynninen 6. Juha Suoniemi 7. Jussi Särkelä 8. Vaula Norrena 9. Nina Nummela 10. Marjo Vacker 11. Paula Lehmuskallio 12. Sirpa Siru Kauppinen 13. Susanna Kaiju 14.Jukka Nevala 15. Pirkko Letto 16. Siri Ahokas 17. Jouko Jääskeläinen 18. Matilda Stirkinen 19. Eva Tawasoli 20. Tia Seppänen 21. Aki Mäkipernaa 22. Reija Friman 23. Naima EL Issaoui

27 §

Paula Lehmuskallion ja Mika Kasosen sekä 30 muun valtuutetun aloite Vantaan ratikan rakentamispäätöksen uudelleenarviointi talouden epävarmuuden vuoksi

VD/3396/00.02.00.03/2025

Paula Lehmuskallio ja **Mika Kasonen** sekä 30 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupunginvaltuusto teki 23.5.2023 päätöksen Vantaan ratikan rakentamisesta. Päätös tehtiin tilanteessa, jossa Venäjän ja Ukrainan välinen sota oli jatkunut jo vuoden ajan ja Suomi oli vasta toipumassa koronapandemian aiheuttamista vahingoista. Sota ja pandemia käynnistivät maailmanlaajuisen inflaation, joka on vaikeuttanut merkittävästi sekä yksityisen että julkisen sektorin toimintaedellytyksiä. Suomen ja Vantaan talouden näkymät ovat sittemmin muuttuneet olennaisesti heikompaan suuntaan.

Raitiotien rakentamispäätöksen taustalla olleet kiinteistötaloudelliset ennusteet perustuivat aikaan ennen koronapandemiaa, eivätkä ne enää vastaa nykyistä taloudellista todellisuutta. Lisäksi Yhdysvaltojen poikkeuksellisen kova protektio- eli suojautumiseen perustuva talouspolitiikka on lisännyt maailmantalouden epävarmuutta entisestään.

Valtion osallistuminen hankkeen rahoitukseen ei toteudu alkuperäisten tavoitteiden mukaisesti, vaan rahoitus on jäämässä merkittävästi suunniteltua pienemmäksi. Lisäksi tuoreet kehysriihessä päätetyt leikkaukset kuntien valtionosuuksiin kasvattavat epävarmuutta entisestään. Myös Vantaan oma verokertymä on jäänyt tavoitteistaan jälkeen, mikä heikentää kaupungin taloudellista liikkumavaraa tulevana vuosina.

Miljardiluokan hanke lisää merkittävästi kaupungin velkaantumisriskiä ja voi johtaa veronkorotuksiin tai peruspalvelujen heikentämiseen, mikä vaarantaa kuntalaisten hyvinvoinnin ja kaupungin taloudellisen kestävyys. Lisäksi hankkeen taustalla olleet väestönkasvu- ja maankäyttöennusteet eivät ole toteutuneet aiemman oletetun kehityskulun mukaisesti, mikä heikentää alkuperäisten kannattavuuslaskelmien luotettavuutta.

Näissä olosuhteissa Vantaan kaupungin tulee viipymättä ryhtyä perusteelliseen arvioon taloudellisista resursseistaan ja kyvystään suoriutua miljardiluokan hankkeesta näin epävakaa taloustilanteessa. Hankkeen keskeyttäminen tässä vaiheessa ei olisi epäonnistuminen, vaan vastuullista riskienhallintaa, jolla suojellaan kuntalaisten etua ja kaupungin tulevaisuutta.

Me allekirjoittaneet esitämme tällä valtuustoaloitteella, että Vantaan kaupunki arvioi uudelleen ratikkahankkeen taloudelliset edellytykset ja ryhtyy vakavasti harkitsemaan hankkeen pysäyttämistä ja/tai siirtämistä ajankohtaan, jolloin taloudelliset olosuhteet ovat vakaammat ja kaupungilla on paremmat edellytykset suoriutua vastuullisesti näin suuresta investoinnista.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 27

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Paula Lehmuskallion ja Mika Kasosen sekä 30 muun valtuutetun aloite
Vantaan ratikan rakentamispäätöksen uudelleenarviointi talouden epävarmuuden vuoksi

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaan ratikan rakentamispäätöksen uudelleenarviointi talouden epävarmuuden vuoksi	
Vantaan kaupunginvaltuusto teki 23.5.2023 päätöksen Vantaan ratikan rakentamisesta. Päätös tehtiin tilanteessa, jossa Venäjän ja Ukrainan välinen sota oli jatkunut jo vuoden ajan ja Suomi oli vasta toipumassa koronapandemian aiheuttamista vahingoista. Sota ja pandemia käynnistivät maailmanlaajuisen inflaation, joka on vaikeuttanut merkittävästi sekä yksityisen että julkisen sektorin toimintaedellytyksiä. Suomen ja Vantaan talouden näkymät ovat sittemmin muuttuneet olennaisesti heikompaan suuntaan. Raitiotien rakentamispäätöksen taustalla olleet kiinteistötaloudelliset ennusteet perustuivat aikaan ennen koronapandemiaa, eivätkä ne enää vastaa nykyistä taloudellista todellisuutta. Lisäksi Yhdysvaltojen poikkeuksellisen kova protektio- eli suojautumiseen perustuva talouspolitiikka on lisännyt maailmantalouden epävarmuutta entisestään. Valtion osallistuminen hankkeen rahoitukseen ei toteudu alkuperäisten tavoitteiden mukaisesti, vaan rahoitus on jäämässä merkittävästi suunniteltua pienemmäksi. Lisäksi tuoreet kehysriihessä päätetyt leikkaukset kuntien valtionosuuksiin kasvattavat epävarmuutta entisestään. Myös Vantaan oma verokertymä on jäänyt tavoitteistaan jälkeen, mikä heikentää kaupungin taloudellista liikkumavaraa tulevina vuosina. Miljardiluokan hanke lisää merkittävästi kaupungin velkaantumiseriskiä ja voi johtaa veronkorotuksiin tai peruspalvelujen heikentämiseen, mikä vaarantaa kuntalaisten hyvinvoinnin ja kaupungin taloudellisen kestävyys. Lisäksi hankkeen taustalla olleet väestönkasvu- ja maankäyttöennusteet eivät ole toteutuneet aiemman oletetun	<u>Aloitteen tekijät</u> Paula Lehmuskallio Mika Kasonen <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1.Lauri Kaira 2.Minna Heikkinen 3.Pekka Virkamäki 4. Juha Järä 5.Tanja Aidanjuuri 6. Milad Dehghan 7. Janne Hartikainen 8. Juha Suoniemi 9. Katja Siniketo-Pietilä 10.Markku Weckman 11. Jouko Jääskeläinen 12. Jukka Nevala 13 Mika Niikko 14. Tiina Tuomela 15. Kai-Ari Lundell 16. Stefan Åstrand 17. Nina Nummela 18. Niilo Kärki 19. Marjo Vacker

kehityskulun mukaisesti, mikä heikentää alkuperäisten kannattavuuslaskelmien luotettavuutta. Näissä olosuhteissa Vantaan kaupungin tulee viipymättä ryhtyä perusteelliseen arvioon taloudellisista resursseistaan ja kyvystään suoriutua miljardiluokan hankkeesta näin epävakaassa taloustilanteessa. Hankkeen keskeyttäminen tässä vaiheessa ei olisi epäonnistuminen, vaan vastuullista riskienhallintaa, jolla suojellaan kuntalaisten etua ja kaupungin tulevaisuutta. Me allekirjoittaneet esitämme tällä valtuustoaloitteella, että Vantaan kaupunki arvioi uudelleen ratikkahankkeen taloudelliset edellytykset ja ryhtyy vakavasti harkitsemaan hankkeen pysäyttämistä ja/tai siirtämistä ajankohtaan, jolloin taloudelliset olosuhteet ovat vakaammat ja kaupungilla on paremmat edellytykset suoriutua vastuullisesti näin suuresta investoinnista. Vantaalla 28.4.2025	20. Maarit Raja-Aho 21. Suvi Karhu 22. Susanna Kaiju 23. Janne Leppänen 24. Eeva Tikkanen 25. Pirjo Luokkala 26. Riku Kärkkäinen 27. Sami Kanerva 28. Aki Mäkipernaa 29. Topi Liutu 30. Jari Sainio

28 § **Chau Nguyenin ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun**

VD/3397/00.02.00.03/2025

Chau Nguyen sekä 16 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupungin äänestysaktiivisuus oli kevään kunta- ja aluevaaleissa alhaisempi kuin edellisillä kerroilla. Vuonna 2000 Vantaan kaupungissa koettiin pohjanoteeraus, jolloin äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa oli 45%. Tämän vuoden luvut eivät ole paljoa paremmat, kuntavaaleissa vantaalaisista äänesti vain 45,7%. Kun vertaa lukemia muihin pääkaupunkiseudun kuntiin, jäämme selvästi jälkeen äänestysaktiivisuudessa. Vantaan kaupunki on tehnyt useita toimenpiteitä parantaakseen äänestysaktiivisuutta, mutta valitettavasti nämä toimet eivät ole olleet riittäviä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää, mistä alhainen äänestysaktiivisuus johtuu ja ryhtyy toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan Vantaalla nousuun.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 28

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Chau Nguyenin ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun	
Vantaan kaupungin äänestysaktiivisuus oli kevään kunta- ja aluevaaleissa alhaisempi kuin edellisillä kerroilla. Vuonna 2000 Vantaan kaupungissa koettiin pohjanoteeraus, jolloin äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa oli 45%. Tämän vuoden luvut eivät ole paljoa paremmat, kuntavaaleissa vantaalaisista äänesti vain 45,7%. Kun vertaa lukemia muihin pääkaupunkiseudun kuntiin, jäämme selvästi jälkeen äänestysaktiivisuudessa. Vantaan kaupunki on tehnyt useita toimenpiteitä parantaakseen äänestysaktiivisuutta, mutta valitettavasti nämä toimet eivät ole olleet riittäviä.	<u>Aloitteen tekijät</u> Chau Nguyen
Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää, mistä alhainen äänestysaktiivisuus johtuu ja ryhtyy toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan Vantaalla nousuun.	<u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Funda Demiri 2. Minttu Sillanpää 3. Jussi Saramo 4. Pirkko Letto 5. Marjo Vacker 6. Hanna Valtanen 7. Eva Tawasoli 8. Eeva Tikkanen 9. Tia Seppänen 10. Tiina Tuomela 11. Kai-Ari Lundell 12. Aki Mäkipernaa 13. Ida Tamminen 14. Matilda Stirkkinen 15. Naima EL Issaoui 16. Reija Friman

Kokouksen päättäminen

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 29

Päätös:

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 23.03

Muutoksenhakuohje 1. Valitusosoitus

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen

Voit tehdä valituksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä valituksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Rakennuskiellon määrittämisestä koskevassa asiassa valituksen voi tehdä

- asianosainen
- viranomainen, jos laissa niin säädetään tai jos valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen

Yleiskaavan, asemakaava ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevassa asiassa valituksen voi tehdä

- kunnan jäsen
- asianosainen
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä tai rakennusjärjestyksellä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä taikka rakennuskieltoa koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Muissa asioissa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopuille tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](#) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 2. Valituskielto

2.1 Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

2.2 Tähän päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

2.3 Tähän päätökseen, joka koskee kunnallisen kansanäänestyksen toimittamista, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 24 §)

Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä

tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suoramääräyksessä

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suoramääräystä koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suoramääräyksestä jälki-ilmoituksen, mutta ei suoramääräystä koskevaa ilmoitusta, suoramääräystä koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suoramääräyksestä on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suoramääräyksestä ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suoramääräystä koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

00520 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

[Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)